Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ

том 21

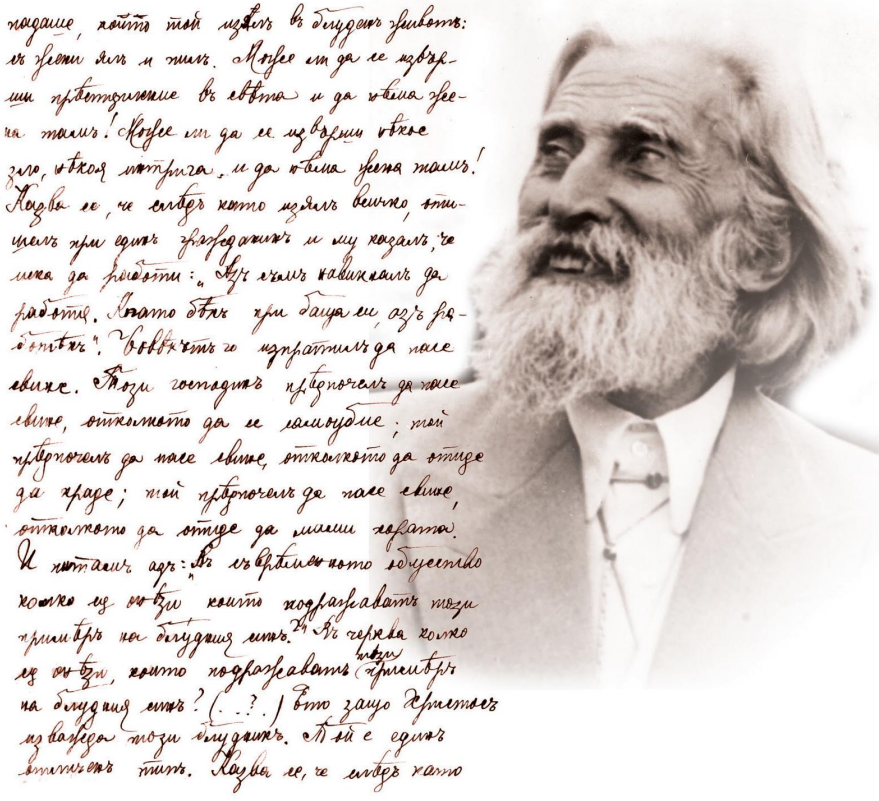

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XXI

25.09.1932 г. – 12.02.1933 г.

Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•
Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•

София, 2021

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XXI

Поредицата „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1944 г. В тях по собствените му думи са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са сборниците с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

© Издателство „Бяло Братство“, 2021
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2021

ISBN 978-954-744-406-5
ISBN 978-954-09-1634-8

Съдържание

Превръщане на числата, 25.09.1932 7
Намерената овца, 2.10.1932 29
Възведен биде, 9.10.1932 47
Чуваш ли, 16.10.1932 63
Като дете, 23.10.1932 85
Възкресение, 30.10.1932 109
Ето отрока, 6.11.1932 128
Сляп от рождение, 13.11.1932 154
Ти ли си, 20.11.1932 179
Имаше някой човек, 27.11.1932 200
Яви им се, 4.12.1932 232
Думи на правда, 11.12.1932 261
Живият хляб, 18.12.1932 294
Ще влезе Духът, 25.12.1932 319
На двама господари, 1.01.1933 348
Духът дава живот, 8.01.1933 374
И украсиха светилниците си, 15.01.1933 399
Защо възкръсна, 29.01.1933 430
Първото място, 5.02.1933 454
И проводи ги, 12.02.1933 482

Превръщане на числата

„Отче наш“

„Духът Божи“

Ще прочета част от третата глава от Евангелието на Йоан. Значи Христос казва, че е възможно стар човек да влезе в утробата на майка си, и да се роди. А на онези казва: „Роденото от Духа дух е, а роденото от плътта плът е“. Само когато е млад, може да се роди от майка си, но като стар не може да се роди изново. Ново раждане значи старият отново да се роди. Стар човек е всеки, който има стари възгледи. За да избегне старостта, той трябва да стане млад и да се роди. Ако старият човек не се роди, той не може да бъде млад.

„Вятърът вее, дето си ще.“ Който не разбира какво значи „вятърът вее“... Значи, онзи човек, който мисли. Веенето на вятъра е свързано с чистата мисъл. И който мисли правилно, и който не мисли правилно, и той трябва да знае произхода на мисълта. Мисълта иде от едно разумно място. Ако знаеш този източник, откъдето идва мисълта, ще знаеш и цената на този източник. Ако не го знаеш, много назад си останал. Небесните работи са тези, за които се изисква мисъл, а обикновените са за вятъра. Всеки може да излезе на вятъра и да го подуха. Небесните работи са за мисълта. Мисълта никога не духа, никому шапката не вдига от главата. Само онзи човек възлиза, който мисли, а който не мисли, седи тук, на земята.

Някой ще каже: „Защо трябва да бъде човек осъден?“. Най-простото обяснение и най-простата елементарна неистина: „Някой може да бъде осъден“. Пускам вече на един човек, за да излезе от кладенеца. Той казва: „Не искам твоята услуга“. Пусни го в кладенеца, отрежи въжето и той е осъден да седи в кладенеца и да провери своята

философия. Ама защо прави така? Причината къде е? И тогава онзи, който е слязъл в кладенеца, понеже е слязъл, да търси пари, и ги е намерил, го е страх да възлезе нагоре, за да не го оберат. Той ще остане в кладенеца и там ще страда.

„В начало бе Словото“

Аз ще ви говоря върху един въпрос: „Превръщане на числата“. За да може животът, в който и да е смисъл да се осмисли, да се разреши, човек трябва да разбира закона за превръщането на числата. Вие вземате човека като цяло число и искате това число да бъде щастливо. Но щастието е един непрекъснат процес. Нещастието не е едно цяло число. Вие в дадения момент искате да бъдете щастливи, искате едно цяло число. Щастието никога не идва с цяло число. Невъзможно е да му сложите едно цяло и да го определите, защото цялото число е прогресивно. Ти искаш да бъдеш здрав. Но и здравето не е цяло число. Искаш да знаеш неговата стойност. Но числата може да се превърнат. Едно може да стане на две; две може да стане на три; три може да стане на четири; четири може да стане на пет; пет може да стане на шест; шест може да стане на седем; седем може да стане на осем; осем може да стане на девет; девет може да стане на десет – превръщане става, но трябва да разбираш закона на това превръщане. Следователно единицата като се превърнала на двойка, нейните първоначални състояния съвършено са се изменили. Тройката, когато стане четворка, и нейните състояния съвършено се изменят. Четворката, като стане пет, и нейните състояния съвършено се изменят.

Сега може това да ви смущава, съвършено неразбрана работа е. Когато някой път вие се намазвате, поправяте лицето, червите страните си, черните вежди си, червите устните си – какво разбирате, какво учение имате, какво правите? Седите и си казвате да станете по-хубави. Кое ви заставя да станете по-хубави? Коя е причината, която ви заставя да се мажете? Когато една

къща отвсякъде я мажат, има си причини, нали така? Когато едно ядене се готви, има си причина. Когато една жена се маже, кое я застави? Не че се маже – въпросът не е там. Защо и за какво се маже, какво ще допринесе това мазане? След като се намаже, какво ще допринесе? Тя иска да превърне лицето си. Тя е малко черничка, иска да направи лицето беличко, иска да направи устните си червенички, иска да направи веждите си черници. Тя иска да се представи за такава, каквато не е. За дадения случай аз вземам жената – едно число. Не мислете, че аз говоря за вас – жените. Жената е един символ в природата, една форма, която съществува. Онова същество, което е у жената, не го знаем какво е. Откъде е дошло и как е влязло, не го знаем. Ние му знаем къщата, знаем му прозорците, знаем му телефона, знаем му главния вход и автомобила, с който се движи, и т.н. Всичко знаем, но онзи, който се движи, не знаем кой е, той е чужденец. Той е дошъл, настанил се там инкогнито, живее там под името жена граф Балкански.

Вие седите по някой път и разглеждате живота и казвате, че сте нещастни. Какво разбирате под думата нещастие? Вижте онази грозната жена как разрешава въпроса. Тя се вижда грозна. Отива и купува за един лев червило, за два лева белило и за един лев помада и става красива. И на нея ѝ стане приятно. На себе си казва: „Изменних се малко“. Сега тя не е мислила това. Това природата ѝ прави. Този, първоначалният, който е влязъл, той се боядисва. Който живее в тялото, той се боядисва всеки ден. Ние казваме някой път – човек да се червисва. Има хас боя и такава, която не е хас, която излиза. Например, ако аз бях дама, щях да се червисвам и белисвам по съвсем друг начин. Ако исках да се белисам, щях да ям грах три-четири месеца и тогава щях да имам бяло лице. Пък ако искам да бъда малко червеничък, щях да пия малко винце, ама не тъй, както вие го употребявате. Аз казвам какво щях да направя. Как ще го направя, това е моя работа.

Превръщане на числата. Ако вие стоплите вашата

къща отвън, влезе някой и каза: „Кои са причините, които са ви заставили да стоплите стаята вътре?“, ще кажете, че имате право. Не че имате право, някой ви е заставил да стоплите стаята – вънка има 30 градуса студ. Значи студът ви е заставил. Значи външният студ се превръща във вътрешна топлина. Мога да изменя условията. Ако отвътре е топло, вие ще искате да влезе в стаята ви хладина, това, което не обичате. Ако вашата топлина иде отвън, вие ще обичате хладината в стаята си. Това са превръщания на известни състояния, на които всичките хора са подложени. Казвам със стоплянето на стаята какво се постига. Този закон се пренася и в обществото. Ако на известни хора външните условия на живота се влошават, вътрешните се подобряват; ако вътрешните условия се влошават, външните се подобряват. Това съществува като един закон. Ти искаш да бъдеш щастлив. Но за да бъдеш щастлив, нещо трябва да се влоши. Влошаването трябва да се измени. Ако вашите дърва вие не ги превърнете на огън, яденето няма да стане, хлябът няма да се пече. Следователно вие трябва да разбирате закона на превръщането. Ако водата не може да се превърне от твърдо състояние в течно, от течно във въздухообразно, ние няма да имаме дъжд. Дъждът се дължи на превръщането на водата от едно състояние в друго.

Та аз казвам: съвременните хора искат един свят без превръщане, един свят без страдания. Свят без страдание е свят без радости, свят без живот е свят без умиране. Ти искаш никой да не умира. Трябва и никой да се не ражда. Природата може да направи никой да не умира, но каква е придобивката? Тогава и никой няма да се ражда. Казвате: „Не може ли без умиране?“. Така веднъж попитали Паганини не може ли да свири без струни. Казал, че може, но той не се е явил на концерта. Публика дошла да види това чудо, но сцената била празна.

Та казвам каква трябва да бъде философията, на която да се съгради здраво животът. Ти трябва да бъдеш

млад. Това е едно временно състояние. Но това число ще се превърне, ти ще станеш стар, ще възмъжееш. И това число ще се превърне. После ще дойдеш на средна възраст, учен човек ще станеш и най-после ще остареещ. И там няма да се спреш. След като заминеш вън от строя, след старостта какво идва за човека? Една комета, след като си изгуби опашката, какво става? Престава да плава в пространството. Без опашка какво става? След милиони години ще стане на планета. И по-нататък какво ще стане? На едно слънце. Слънцето може да се превърне и то на планета.

Но питам: при сегашните условия нашата Земя като Слънцето може ли да стане? Тя няма възможност да стане като него. Тъй както е сложена в тази система, невъзможно е. Земята ще си остане Земя, Марс ще си остане тази големина, която има – ни повече, ни по-малко. Може да се увеличи малко, но незабелязано. Земята може да нарасне немного. Ето законът, който трябва да извлечем: всеки човек е поставен в известна система в Космоса, в битието.

Да кажем, една държава се смалява, но тогава привидно може да расте 20, 30, 40, 50, 100 километра. Това е нищо. Диаметърът на Земята е 12 хиляди километра, докато на Слънцето е 800 милиона километра. Тогава ти си поставен в една система, гледаш наоколо и казваш: „Аз искам да бъда като него цар". Ти не разбираш съотношенията на този цар. Той принадлежи на друга система, ти като него не може да бъдеш. Понякога ти може да мислиш, може да си въобразяваш, че си цар, но да станеш цар... Втори като Наполеон няма да се роди. Може само като актьор да играеш. Наполеон се отличава по това, че като са му изучавали черепа, той имал най-големи размери на обективните си способности. Наполеон имал близо тридесет и пет сантиметра на дължината на челото. В него са били силно развити математическите чувства и чувството на творчество. Имал една идея, искал да съгради една грамадна империя, но му липсвало

нещо. Липсвало му, че не могъл да съгради тази империя. Сега да оставим този въпрос.

На всеки човек липсва по нещо. И когато ти кажеш: „Защо аз не мога да постигна това и това?“, отговорът е: защото ти липсва нещо. И трябва да ти липсва нещо. Защото, ако не ти липсва, ти не може да живееш в една среда, в която си. Ако не ти липсва нещо като дете, ти не може да станеш като възрастен момък. Тази липса създава известен стремеж да се расте. И на възрастния липсва нещо, и на стария липсва нещо. След като дойде на стари години, казва: „Не искам да живея тъй, искам да замина“. Той не казва, накъде иска да замине, но тъй скрито, инкогнито. Аз често съм привеждал този пример. Било във Варненско, в село Николаевка, един старец казва: „Викайте свещеник да ме причести, защото аз съм пътник, но дайте ми да се наям. Дайте ми кюфтета да си хапна на последния обед“. Чудят се всички. Отива попът да го причести, но като го вижда с кюфтетата, казва му: „Ти има да живееш още двадесет години“. Той казва: „Слушай, отче, причести ме, защото последен обед ям, ще си замина!“. Той се смее. „Като тебе такива още много има да живеят, не си заминават“. Отива си попът и още не е отишъл до пътната врата, и този дядо Ради простира се и умира. Това е един истински случай, не е измислен. Много вярващи има, които нямат тази опитност на дядо Ради, това присъствие на духа. Не му задебелява езикът, яде си човекът. Казва: „Ще си задигам багажа, напущам квартирата по всичките правила“. Излиза от квартирата, заминава си човекът. Другите плачат. Той казва: „Сбогом!“. Маха с ръка. „Ако ме видите втори път, хвалете се!“.

Няма никога виждане, помнете това! Никога няма да се видите тъй, както сте тук, на земята, отиде вече. Има други начини. Но този начин не. Какво ще искам мене да ме виждат, които са ме мъчили. Хич няма да им се покажа на тях. На един, който ме е плюл, ще ида да му се покажа – ти знаеш ли кой съм аз?! Тогава си задавам

следния въпрос. Слънцето се разговаря с човека и казва: „Ти знаеш ли аз кой съм?“. Човекът казва: „Аз зная кой си“. Слънцето казва: „Аз кой съм?“. Човекът казва: „Аз не мога да задам въпроса, кой си, а на зададения въпрос не може да се отговори“. После слънцето казва на човека тъй: „Аз съм слънцето“. Какво трябва да отговори човек на слънцето. Аз ще ви кажа. Умният човек ще каже: „Опитал съм топлината и светлината на слънцето, познавам го“. Това е правилен отговор. „О, слънце на душата ми!“ – тъй ще каже поетът. То е без смисъл. Опитал съм топлината и светлината – това е отговорът.

Та казвам: когато се задава някое противоречие, вие трябва да си отговорите. Вие страдате и вие задавате въпрос, защо страдате. Вие трябва да отговорите. Вие страдате и един ви задава въпроса, защо страдате. „Защото ме горят.“ Казваш: „Аз зная защо страдам“. Пита те някой защо страдаш. „За да ме питаш.“ Сега аз ще ви отговоря. Сега вие, които ме слушате, всички имате по един лотариен билет и хиляда години чакате. Всеки носи в джоба си по един билет. Вие всички очаквате да бъдете здрави, да бъдете щастливи, да бъдете богати. Хубаво е желанието, което човек има, право е. Имаш право да носиш лотариен билет и да мислиш за него, и да очакваш печалба. Но дали ще реализираш печалбата, то е въпрос. Следователно не може да заповядаш да спечелиш. Ако в бъдеще дойде тази печалба, защото има 500 хиляди лева печалба, не само това, но има и 10 милиона долара, а само един ще спечели 500 хиляди. Каква възможност има да се падне на тебе? Има възможност във вечността. Има само един случай в цялата вечност. От единия до другия край една възможност има да спечелиш 10 милиона долара. Знаете ли тази вечност как я представят индусите? Една единица с 15 нули след нея. Това е половината и като сложите още толкова, тогава ще имате цялото число.

Често са ме занимавали, дойде някой и разправя за нещастията си. Аз зная по кой начин може да стане щастлив, но по никой начин не мога да му кажа. Той носи една

тояга и аз виждам, че той я носи от дядо си, виждам какво богатство носи той. Казвам, доста тежък му е късметът. „Не съм станал още късметлия." Това е ключът. Ти ще счупиш тази тояга, ще извадиш – звонкове има вътре – и ще видиш, че твоето щастие седи в тоягата. Или казано на друг език, щастието на човека седи в неговата воля. Волята има нещо завинтено, което трябва да развинтиш. Във волята има нещо скрито. Сега мнозина търсят лесния път. Има книги, написани за щастието. Това са забавления. Щастието е да превърнеш известна сила вътре в себе си. Ти не може да бъдеш щастлив, докато не превърнеш нещастието си в горивен материал. Ти не може да имаш любов, докато не превърнеш омразата в горивен материал. Омразата е гориво, отдето ще се прояви любовта, защото, за да се стопли твоята стая, ще си послужиш с тази омраза, тя е горивен материал. Какво трябва да правиш с омразата? Ще я сложиш в огнището и ще я запалиш. Трябва да дойде любовта в стаята ти. И като дойде, ще види, че е топличко, приятно. Като дойде, тя ще ти даде първите уроци, какво нещо е любовта.

Казвам: трябва да познавате онзи велик закон за превръщането на енергиите. Ако ти не знаеш как да съпоставиш своя ум спрямо своето сърце и ако не знаеш в дадения случай как да съпоставиш твоите чувства спрямо твоя ум, и ако нямаш едно съотношение с външния свят, тогава ти всякога ще носиш много разочарования в живота. Една майка може да мисли, че детето ѝ ще стане гениално. Може да бъде гениално, ако условията на гениалността са определени. Майката трябва да създаде гения, преди да го е родила. Защо? И най-добрият грънчар, ако няма хубава пръст, не може да създаде хубаво гърне, колкото и да е майстор той. Той ще създаде просто гърне. Следователно един грънчар, за да създаде хубаво гърне, трябва му хубав материал, хубава кал. Ако искате да създадете у вас един характер или един порочен живот, трябва да имате съответен материал.

Ама ще си зададете въпроса: „Защо Господ ме е създал такъв?“. Отговорете на въпроса на въпроса на Господ: „Защо ви създадох такива?“. Аз отговарям за Господа: „Защото такава кал имахте“. „Ама защо сме нещастни?“ „Защото калта ви е нещастна.“ „Ама защо не съм добър?“ „Защото злото не сте впрегнали в работа, омразата не сте превърнали в гориво.“

Вие сте чели много пъти Писанието, което казва: Адам стана като един от нас – да познава закона за доброто и злото, а не е станал умен като нас – да ги тури на работа. Да не би да направи втора погрешка, Господ реши да го изпъди навънка. Адам разбра много работи, но едно нещо не научи. Адам, като излезе, разбра, че Господ е прав, даде му голямо знание, но той го постави в лоша посока. Всички хора се оплакват от знанието, което придобиха в рая. Ама дойде сега някой при тебе, поусмихне се малко, погледне те в очите и казва: „Много те обичам. Може ли да ми направиш една малка услуга, да ми дадеш пари назаем“.

Вчерашният брат, с когото се разговарях, казва: „Дойде при мене един от високо произхождение и каза, че минава към Бялото Братство“. Казал: „Дай ми 250 лева, аз ще ти ги върна“. И до днес не му ги е донесъл. Няма го този бял брат. Не е чудно. На колко банки парите са взети и не са върнати назад. Този човек, като вземе парите, ще те излъже. Аз съм ви привеждал този пример, дето един турски султан повикал един ходжа, много учен, и му казал: „Кажи ми една лъжа!“. Той казва: „Не мога да ти кажа лъжата, защото ми трябват такъми, без нищо не мога да кажа лъжа“. „Колко ти трябват за такъми?“ „Трябват ми 250 жълтици.“ „Дайте му 250 жълтици.“ Пратил той адютанта си да ходи с него. Тръгнали от дюкян на дюкян, казва: „Няма такива такъми“. Казва: „Тази е последната лъжа, която ти казах, че нямам такъми. Ако имаше такъми, щях да ти кажа истината, понеже няма такъми“. Тогава защо хората лъжат? Защото такъми нямат. Ако имат такъми? Но да ви преведа, на вас говоря

на един строен език. Без такъми значи без пари. Вземал си пари назаем, нямаш такъми, полъгваш. Имаш пари, имаш такъми, веднага плащаш.

Та казвам: разбиране на живота трябва. Ние сме в една епоха, дето трябват знания. Защото ученият човек, който е мислил, външният свят изисква от него: от инженера се изисква, от адвоката се изисква, от лекаря се изисква нещо, от свещеника се изисква, от всички се изисква нещо. Ако не може да даде това, което хората очакват, той ще се намери в трудно положение. Та най-първо, трябва да се научите да превръщате числата. Освободете се от илюзията да търсите щастието по стария начин. По стария начин никой не може да намери щастието. За да намериш щастието, ти трябва да се освободиш от всички ограничения. Дотогава, докато ти имаш слабост към парите, дотогава, докато ти имаш слабост към славата, дотогава, докато ти имаш слабост към гордостта, към всички удоволствия на живота, ти щастлив никога не може да бъдеш. Защото парите ще ти ги вземат; славата на земята ще ти вземат; обичаш една жена, ще ти я вземат; имаш един мъж, когато обичаш, ще ти го вземат. Това трябва да знаеш.

Вие сега имате един мъж, мислите – тапия имате, никой не може да ви го вземе. Тогава ще се намерите в положението на една българка от Варна. Тя имала мъж, който се наричал Пенко, на който казвала: „Ти, ако умреш преди мене, искам да ми се явиш и да ми кажеш какво има в другия свят". Той бил юрганджия и голям майтапчия. Като мине от единия край на чаршията до другия, всички се смеят. Като седне да работи – майстор абаджия! Като ти ушие една дреха, друг като него няма. Той заминава за другия свят. Тя скърбяла. И една вечер идва той и тя го хваща, казва: „Кажи какво има на оня свят". „На онзи свят е като тук, малко студено е и там юргани трябват. Може ли да ми дадеш?" Тя казва: „Юргана си не давам". По едно време иде една млада, красива жена, хубаво облечена, хваща го. Първата казва: „Защо вземаш мъжа ми?". Друга-

та казва: „Той ми е мъж“. Вземат се подръка и си отиват. Онази казва: „Взе мъжа ми“. Събужда се. Вие плачете, а той се влюбил в друга. Аз тъй го обяснявам. Който е умрял, другите плачат, а той се е влюбил. Защо се е влюбила в него? Момата се е влюбила, детето се е влюбило, напуща майка си, отива в другия свят.

Ние сега няма да се спираме, оставяме теориите настрани. Аз изучавам теорията. Всеки един от вас има право да създаде каквото иска – теория за превръщането на числата. Вие трябва да разбирате тези закони. Необходим ви е един силен контраст, за да бъдете щастливи. И за да бъдете щастливи, има две възможности. Около вас в дома ви трябва да дойде един първокласен глупак – шегаджия и един умен. Като дойдат тези двамата, вашето щастие ще дойде по два начина. Ако мъжът иска да бъде щастлив, и той може да бъде щастлив по два начина. В единия случай този човек, който е глупав, той ще бъде толкова разбран, че той за всяко нещо ще те успокоява. Той ще каже: „Ще се уреди тази работа, не се смущавай. Аз зная, тази работа ще се уреди утре“. И каквото каже, ще стане.

Мене ми разправяше един селски чорбаджия: имал един слуга и не може да му се кара. Чорбаджията казваше: „Той като ме погледне, мене ми става весело“. Счупила му се колата, той е готов да бие всички. Слугата казва: „Няма нищо, утре колата ще се оправи“. Утре, погледнеш, иде един майстор и казва: „Има ли счупена кола?“. Каквото казвал този слуга, ставало.

Та казвам, че това именно е едното състояние, в което хората вярват, наричат го късмет. Късметът са тия двамата души: единият е умен, а другият не е умен. И двамата са умни само че единият минава за умен, а другият минава за глупав. Но тия, глупавите, дето ги наричат, аз съм ги наблюдавал. Той, като мине, поусмихне се и каже: „Ще мине“. Та тези глупавите хора някой път са много умни. Той отива при господаря си и казва: „Изкопах гърне със злато, не ми трябва, вземи го!“. Той такива

гърнета има заровени. Господарят казва: „Будала!“. А той иска да каже: „Изучавай будалата! Докато будалата живее при тебе, и тебе ще ти е добре. Ако аз съм от умните, никога няма да ти донеса гърнето. Ти може да бъдеш щастлив, докато аз съм будала. Благодари, докато съм от глупавите. Поумнея ли, ти ще опъваш каиша“.

Когато Господ ви даде един глупав мъж, радвайте се! Когато Господ ви даде глупава жена, радвайте се, защото глупавата жена ще ви направи щастлив. И глупавият мъж ще ви направи щастлива. Не говоря за такава жена, която мъжът счита за глупава, а тя е умна. Като я погледнеш, тя е най-разположената в дома. Като остане сама, играе си, тропа си. А като дойде някой, тя е готова да услужи. Като е сама, си играе. Ще кажете: „Хлопа ѝ дъската“. Тя ще каже: „Моята дъска хлопа, но вашата дваж. Аз с тропането намествам дъската си, а вие като не знаете да играете, дъската ви остава ненаместена“. Това, дето казвате – дъската хлопа – числата не са поставени на мястото си.

Питам: ако ти поддържаш идеята, че си княжески син, а не знаеш името на баща си и майка си, нямаш никакви документи, кой ще ти повярва, като кажеш, че си от царско произхождение. За да повярват, трябва да имаш всички документи, със себе си да ги носиш. Щастието ще дойде. Щастието се добива с документи. Без документи – нищо. Около мене има доста князе и царе. Аз имам една теория. Казвам: българският народ е направен от царе и князе, контове, графове, царици, княгини, все такива. Който и да е българин – и прост, и учен, казва: „Я ми кажи аз да стана цар, веднага ще оправя света“. Но в света не сме ние последните числа, които може да го оправим. Ти си едно число, не си последното число. Там се заблуждаваме ние. Казваме, че от човека няма друго същество по-горно. Това трябва да се обясни.

Има и други същества. Ако всичките мравки, ако всичките риби, ако всичките млекопитаещи, ако всичките птици искаха да оправят своя живот, биха ли

могли. Защо са нещастни птиците? Някоя птица седи, гугуца, дойде някой, дигне своето чифте и тя падне. Значи има и други същества. Някое млекопитаещо седи, дойде някой, дигне пушката, трак и то падне. Ти мислиш, че си едно същество, друго същество си дигне пушката, трак. Ти искаш да ме убедиш, че Господ му взел душата. Но друг с пушката е гръмнал. Тъй както сега се обяснява, то е за деца. Тогава как ще си обяснят птиците – гръмне куршумът и умират. Действително някой път умират от своя собствена смърт. Ако умират от естествена смърт, коя е причината?

Сега не искам да внеса смут в душите ви. Този смут и без това съществува. Не вярвате в едно нещо. Този живот, който живеете, който е дошъл във вас, който живее във вас, по някой път някои души живеят във вас. В младини живее един, до 7 години живее един, до 14 години живее друг, на 21 години живее трети, на 28 години живее четвърти. Тъй щото, като станете на 120 години, 120 души са живели, все хора от високо произхождение. Вие се чудите някой път, че се изменяте. Вие сте хотелиер, дошли са толкова души, някои са платили, някои не са платили. Какво сте виновни вие, че сте се изменили. „Аз не мога да позная своята промяна." Ако някой се промени отвън, аз не мога да разреша този въпрос по един физичен начин.

Сега да дойдем до онзи въпрос, който разрешава в какво седи щастието. Начинът, по който съвременните хора търсят щастието, е неправилен. Мнозина писатели пишат за щастието. То по наследство не идва. То не може да се даде. Щастието е нещо, което трябва да се добие с усилие на човешката воля. Щастлив може да бъде онзи човек, който е свободен от всички свои желания и посторонни* мисли. Добро, богатство, сиромашия, смърт, раждане, добро и зло не може да му влияят. Щастието в този случай е по-високо от всички противоречия, които

* посторонни остар. Странични.

съществуват в човешкия живот. Ти търсиш нещо, което не е казано. Щастието е извън злото. Щастието е извън омразата. Щастието не е в богатството, щастието не седи в доброто, защото ти тогава ще се заблудиш, че си добър. Щастието не отрича нито доброто, нито злото, но това са условия за един добър живот. Когато щастието дойде, ти примиряваш всичко. Ти впрегни положителните и отрицателните черти у човека и ги примири. Този човек е щастлив, който е примирил всичките противоречия, които съществуват в неговата душа. И тогава ние, като разгледаме съвременния живот, седим между дърветата и казваме: „Кога тия дървета ще станат хора?“. Ако всичките дървета биха станали хора, ако всичките млекопитаещи биха станали хора, ако всичките птици биха станали хора, ако всичките риби биха станали хора, щеше ли да има щастие на земята. Вие се благодарете, че растенията няма да станат хора; благодарете, че животните няма да станат хора; благодарете, че и птиците няма да станат хора и благодарете, че вие сте станали хора. Защото до известна степен тия растения спират щастието.

Щастието е в това, което хората постигат. Те го постигат заради растенията, те го постигат заради животните, те го постигат заради птиците, заради цялото битие. Ако човек се повдига, той изразява вече стремежа, копнежа на всички същества. Те намират израз у него. И тогава, щом си щастлив, ти не може да имаш в природата неприятности, нещастие, защото всичко това се примирява. Та щастието седи по-високо, от каквато и да е философия на живота. Ти не трябва да се нервираш за нищо.

Някой път учени хора се разговарят. Аз гледам човека – той иска да каже, че аз не съм поставил въпроса добре. Казвам: някой въпрос може да се постави най-малко в дванадесет вида. Например въпросът „Какво нещо е животът?“ има десет отговора, но само един отговор е съществен. Живот има там, дето няма смърт; дето няма смърт, има щастие. Пълният живот носи

пълното щастие. Следователно този човек оперира с числа, които постоянно се развиват, неопределени числа и той има всичко със себе си. Богатият човек, ако има цялото богатство на земята, той не може да бъде завистлив. Завистлив може да бъде един дребнав човек. Омраза може да има само един дребнав човек. Злоба може да има само един дребнав човек. Всички тези качества са на дребнавите хора. Вкисват само онези, които лъжат, малодушните, маловерните; всички сприхави хора са дребнави, малки човечета са те. Те някой път минават за големи гении в света. Това е само заблуждение. Сянката нищо не създава в света.

Та ако някой каже: „Човек трябва да бъде само добър", значи ти трябва да сложиш своята доброта в движение. Нима, ако аз видя един вълк, който е хванал една овца, ще кажа: „Пусни овцата!". Ще го хвана за челюстта и ще му кажа: „Ще пуснеш овцата, иначе ще разчекна устата ти!". Ако не ме послуша, ще я разчекна, нека той страда. Защо? Защото по-добре ти да страдаш, отколкото да изядеш една овца. Ще ме попитате имам ли право да разчеквам устата. Докато той има желание да изяде овцата, у мене има желание да му разчекна устата. Тази философия права ли е? Права е. Следователно дотогава, докато в нас има един контраст, докато ти се занимаваш с дребнави работи в живота, и мислиш, че без лъжа не може, твоята уста всякога ще бъде разчекната. То значи – всякога ще бъдеш подложен на страдания. Значи направиш едно престъпление, ти си нарушил един ред и порядък на по-висши същества и те те хванат за устата. Казват: „Ще правиш ли това престъпление?". „Ще го правя." Хване те, разчекне ти устата и ти страдаш. Това е само едно обяснение. Още единайсет обяснения има. Аз не казвам, че това е положително. То е една фаза.

Казвате: „Защо страдам?". Аз зная защо страдам, аз зная защо съм нещастен, зная и защо хората са нещастни, зная и как хората могат да се излекуват. „Ама защо не ги излекуваш?". Светът сам трябва да се излекува, аз няма да го лекувам, но себе си трябва да излекувам. Бог

толкова възлюби света, че на всеки, който повярва, дава условия. Който не повярва, ще остави един грях в себе си. Сега хората искат да бъдат спасени без работа, без вяра, без добродетел, без истина – тъй изведнъж, наготово, като писани яйца. Такова нещо не съществува. Не се плашете от вашите погрешки, не се плашете от злото. Вложете в себе си онова мощното, силното. Вложете живота си във вашия ум, във вашите добродетели, не се спирайте върху въпроса за вашата греховност. Някой път вие може да мислите, че сте много големи грешници. Че сте грешници, то е право, но като сте грешници, как трябва да разрешите въпроса. Какво трябва да се разбира под думата грешник? И най-бедният човек има възможности, може да работи за бъдеще, може да стане богаташ. Той има ум да управлява най-голямото имане.

Та при личното възпитание на младите не може да се сложи едно правило. Старите казват, че младите не живеят като старите. Нито старите живеят като младите. Всеки трябва да живее като себе си. Казвате: „Да има едно правило". Ето едно правило: не яж, докато не ти се яде; не пий, докато не ти се пие. Не вземай тези атавистични склонности, които отпосле са дошли. Яж, пий, обличай се, но за себе си, не за хората.

Има един език на живота. Ще помните едно нещо: един вол може да те направи щастлив, един кон може да те направи щастлив, една птица може да те направи щастлив, една риба може да те направи щастлив. Но това са числа, които съществуват, и хората може да се ползват. Един скъпоценен камък може да те направи щастлив, един изгрев на слънцето, срещата с един човек може да те направи щастлив. Може вие да не вярвате в тия неща. Когато един човек дойде зимно време в къщата ви, и донесе кибрит, дрясне и запали огъня, не носи ли ти щастието? Носи. Аз съм срещал мнозина да ми казват, че откак си купил този кон, всичките му работи тръгнали напред. Това суеверие съществуваше и в миналото, при

египтяните, които почитаха Аписа* като свещено животно, почитаха и котката като свещено животно. Докато беше така, добре беше, но откакто те не го считаха като свещено, загазиха. Сега нито египтяните, нито китайците го смятат за такова и Египет вече не е такъв, какъвто беше в древността.

Та в съвременната религия сме паднали толкова долу, че трябва да изучаваме хората. Ти трябва да обичаш хората единствено за твоето щастие. Ти не може да бъдеш щастлив, докато не обичаш едного безкористно. Това трябва да знаете. Едно правило: за да бъдеш щастлив, ти трябва да обичаш едного, без той да знае и да ти е приятно. Като го видиш, ти ще бъдеш щастлив. Знае ли той, ти не може да бъдеш щастлив. Сега аз не искам да вярвате. Ако искате да опитате, обикнете едного, без той да знае, направете опит да проверите истината. Аз не искам да ми разправите на мене, но ще направите опита, за да проверите истината.

Затова казва Писанието: обикнете се един друг, за да бъдем щастливи; обикнете се един друг, за да бъдем здрави. Ти трябва да обичаш едного, без той да знае. Ако обичаш едного, без той да знае, ти може да обичаш всички. Такъв е законът. Когато Мойсей вдигна своята тояга в пустинята, и каза: „Аз не мога ли да ви извадя вода", за кого той направи това нещо? Понеже Мойсей каза името на онзи, за когото го прави, той съгреши и не можа да влезе в Обетованата земя. Писанието казва – вие станахте причина да се изкаже това свещено име. Вие не изказвайте за кого правите нещата. И мене мнозина са ми казвали: „Аз това за Бога го правя". Отиде. „Аз това за баща си го правя. Аз това за учителя си го правя." Направи го и никой да не те знае, нищо повече. Всички се явяват и казват: „Аз това за тебе го направих". Че вие ми носите нещастие, и вие сте нещастни! Аз, като зная, че има един, който

* Апис е древноегипетски бог на плодородието, изобразяван като бик със слънчев диск.

ме обича, и аз съм нещастен. Всичкото нещастие иде от факта, когато аз зная, че някои хора ме обичат. Защото всеки, който те обича, очаква нещо от тебе. Ако пък не мога да го направя, аз страдам. Той обикаля около мене, внимателен е, иска да му направя услуга, пък аз, като не мога да му направя, чудя се, усещам се нещастен. Всеки от вас може да бъде нещастен и щастлив. Вие казвате: „Стига той да ме обича, как ще бъда нещастен!“.

Вие разбирате обичта на този незнайния. Вие усещате, че има нещо, но къде е. Никъде го няма. Незнайният е, който повдига света. Че той е на земята, това го крият. Ако е на земята, и двамата живеят в едно тяло, не в две тела. Единият е бил горе, другият – долу и не го знаеш кой е, с какво име се назовава, не знаеш. Казваш: „Кажи му адреса“. Той никога нито адреса си дава, нито името си казва. Само по някой път, когато ставаш много тъжен, от време на време ще те поутеши, после пак мълчи.

Сега това е за онези от вас, които искате да бъдете щастливи. Пък за онези, които искате да бъдете нещастни – понеже всички няма да бъдете щастливи, това, което ви казвам, няма да бъде за всички. Сега онзи, който е нещастен, може да го направите щастлив, когато обичате. Но когато правите добро, не казвайте, за кого го правите. Защото не може едновременно да обичаш и да казваш. Или трябва да обичаш съзнателно, без да казваш, или пък трябва да обичаш и да казваш. И едното е хубаво, и другото е хубаво. Но в дадения случай – онзи, който те обича, и ти казва, те прави нещастен; и той е нещастен, но същевременно има трето лице, което е щастливо. В този закон на нещастието третият е щастлив. При незнайното първият е щастлив. Това е отношението на числата. Единицата показва щастието. Три е закон на равновесието, показва, че когато двама са нещастни, трети е щастлив. Това е законът на равновесието. Щом си нещастен, ще кажеш: „Аз съм един от двамата, които поддържат щастието на единия“.

Защо страдаш? „Аз поддържам щастието на един, който е около мене", ще кажете. Този, на когото вие поддържате щастието, един ден той ще слезе на вашето място и ще ви постави на своето. Той ще ви повдигне. Аз мога да ви обясня закона биологически, но сега нямам време, топло е, поизпотихте се, някои от вас позаспаха. Не че заспивате, но се трансформирате. Този идеен свят почва да ви става толкова приятен и вие виждате този красивия свят. Някои от вас излизате, както красивият момък, като види красивата мома, почва да излиза от къщи. Аз не искам да ви говоря повече, за да не излизате.

Та ви остава стихът, върху който да мислите: „Бог толкова възлюби света, че даде своя син единороден, за да не погине никой". Бог толкова възлюби света, че даде сина си, за да бъдете щастливи. Разбирайте закона на любовта: да обичате едного, без да го знаете кой е. И когато аз говоря за Бога, разбирам тази потайна мисъл да обичаш Бога, на когото не си видял лицето. И като го обичаш, той ще ти донесе щастие в света. А пък искаш да снемеш този Господ на земята, да го видиш в известна форма. Затова Мойсей е казал: „Не произнасяйте напразно името Божие!". Забранено е да се казва това име. Казвате: „Това, което е знайно". Знаете ли какво нещо е любовта? Онзи, когото обичаш, още отдалече го познаваш и чакаш да мине, ти се отдалечаваш, да го видиш само. Поне тази опитност сте имали. Няма някой от вас, който да не е имал този свещен трепет, и на пет години като сте били, и на десет, и като студент. Аз веднъж срещнах една стара баба на около 80 години. Влюбила се в един момък. Казва му тя: „Много те обичам". Показва му се тъй намръщена, като го хване, ще го целуне, ще го постисне. Той се поразхленчи. Тя казва: „Много го обичам. Като не дойде при мене, става ми много мъчно, не мога без него". Влюбила се в него. Казва: „Ако бях млада – 16 годишна – бих му пристанала". Не е лошо. Това е свещен трепет. Вие ще кажете: „Тази старата баба!". Млада е тя, обича го. Казвам ѝ: „За тебе е по-добре, ще живееш повече

години. И за този, младия човек, е хубаво, човек ще стане от него, учен човек ще стане". „Хубаво е учен човек да стане, но да не е далеч от мене." Учен човек да стане, но да е близо до нея.

Та единственото нещо, което може да направи човека щастлив, е този закон да обичате. Има смисъл. Обичайте, за да бъдете щастливи. За да се реализира животът ви на земята, трябва да се създаде едно общество от хора трезви, като ги видите, да ви е приятно. Като срещнете човека, да знаете, че той има кого да обича. Като погледнете лицето, челото му, да има в него една идея. Срещали ли сте един щастлив човек, да знаете какво нещо е щастливият човек? Вие никога няма да го забравите, като видите един щастлив човек. А всеки един от вас има нещо, за да бъде щастлив. Лотариен билет може да ви направи щастлив. Тоягата, която остави дядо ви, развинтете я, това е вашето щастие. Или аз казвам тъй: вярвайте в непостижимото! Ти го мислиш непостижимо. Защото щастието е непостижимо. Защото непостижимите неща са постижими, а постижимите неща са непостижими. Това, което в даден случай мислиш, че си постигнал, то е непостижимо. Тъй щото непостижимите неща са постижими и постижимите неща са непостижими. Така мислят най-великите философи и мъдреци.

Сега ние имаме една култура. Ако ти вярваш в тази култура, сега ти ще намериш в нея всичките възможности. Но тази култура ще се измени сама по себе си постепенно. Други сили има в света, които ще изменят света. В света съществува друг закон, както съществува пролет, лято, есен, зима. Питам: дърветата, които израстват, от само себе си ли израстват? Има нещо, което изменя слънцето, което грее, и то изменя тяхното положение. Ако това слънце не работеше, никакви дървета, никакви риби, никакви цветя не биха съществували. Казвам: съществуват сили извън живота,

които ще го изменят. Тревата не се смущава, тя знае, че като изгрее слънцето, ще порасне. Невъзможното за зимата е възможно за пролетта; невъзможното за пролетта е възможно за лятото; невъзможното за лятото е възможно за есента; невъзможното за есента е възможно за зимата. Това са промени, закони.

Някои неща остават неизяснени, но то е закон. Онзи астроном, който насочва своята тръба, той не насочва да види цялото небе, но само една звезда. Тебе не ти трябва всичко да видиш, едно нещо трябва да знаеш. Ти трябва да знаеш къде е звездата на твоето щастие. И като насочиш тръбата си натам, веднага ще осмислиш живота си, ще имаш сили, ще имаш мощ. Щастливият човек смърт не го закача. Той е господар на живота. Писанието казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, единаго истиннаго Бога". В християнството трябва да дойдат мнозина, да развиват – вие разглеждате нещата по един механически начин. Господа го делим – турили го в църквата, турили го в Бялото Братство. Това не е никакъв Господ. Той е Господ на човешкото нещастие. Тези Господовци, които руската църква имаше, докараха всичкото нещастие на съвременна Русия. Господ с брада, носят икони – Господ с брада! Казват на един професор: „Ето вашия Господ". Професорът казал: „Този Господ заслужава да го носите из Москва, водете го, той заслужава. Това не е моя Господ. Него никой не може да го носи, тъй както тази икона". Докато нашия Господ могат хората да го разхождат някъде, бедите всякога ще бъдат с нас. А когато нашия Господ никой не може да го разхожда в света, това е Господ, на когото може да се разчита. Аз го наричам – това е щастието в света.

Ще имаш една велика възвишена идея за Бога. Дойде ли до него, не говорете. Той е свещен въпрос. Ако е за друго, може да се разисква. Аз бих заменил свещеното нещо в света. Бог е великото щастие, към което човешката душа се стреми. В политическо отношение, в обществено, семейно, индивидуално и каквото и да е отношение,

навсякъде човек иска да бъде щастлив. И той има право да бъде щастлив. Еврейският Господ например има брада. Той не трябва да има никакъв образ.

Казвате: „Направи Бог човека по образ и подобие на Бога". Донякъде човек прилича на Бога. По сърце той може да мяза, не по неговото лице, не по неговите очи, не по неговото чело. Лицето на човека има да се изменя. Това е новата светлина, която човек носи в сърцето си. Това е благородството, което носи.

Та искам вие всички да бъдете свободни, да имате едни свободни възгледи, не слободия, не свобода да отричате нещата. Аз не съм за отричането. Аз съм за онази Вечната Истина, която човек като приеме, той е доволен; и при най-лошите условия може да бъде щастлив.

Щастливият човек, дето другите умират, той живее; дето всички са нещастни, той е щастлив в живота. Той има този велик закон, тази тояжка, която древните алхимици имали. Най-учени хора в Египет или в Асирия, навсякъде всички са се стремели и до днес се стремят – всички искат да бъдат щастливи. Всички хора изучават закона на щастието.

Сега са взели този водител на теософите Кришнамурти, искат да бъдат щастливи. Но тъй както искат да намерят щастието, не могат да го намерят. Казват: „Да се освободи човек от ограниченията". Щастието трябва да дойде и първо да освободи човека. Животът трябва да дойде и първо да освободи човека. Без живот ние не можем да бъдем свободни. Животът сам по себе си трябва да освободи. Щастието само по себе си трябва да освободи. Когато ние говорим за Бога, за онзи, който е създал света, той иде да освободи света. И като го освободи, всички ще знаят, че светът е свободен. Всички ще познаят неговия закон и ще бъдат щастливи.

„Отче наш"

25 септември 1932 г., София, Изгрев

Намерената овца

„Отче наш“

Ще прочета петнадесета глава от Евангелието на Лука. Това, което ще говоря, ще го означа така: намерената овца. Има известни положения в живота, които трябва да станат ясни на всеки разумен човек. Знанието, което иде сега, е за разумните. Знанието върви в две посоки: по-нисшите животни се раждат със своето знание и човек се ражда със своето знание, човек получава част от знанието си. Това знание, с което ние се раждаме, ние го носим. Но това, което сега придобиваме, с това се отличава човек. Той се отличава с придобитото знание, не с общото знание, не с донесеното, защото животните в това отношение еднакво са завършили своето образование някъде. Но човекът ги е надминал. Той е следвал в същото училище, при същите професори, но ги е надминал, а те останали назад. Те прогресирали, дошли до една фаза на знание, която те сега придобиват.

Сега някои от вас се интересуват от моята беседа, лекция или реферат, може да го кръстите както искате. Някои от вас не се интересувате. Защо? Аз зная причините. Ако аз съм богат човек, вие се интересувате, вземате нещо. Ако сте търговец, се интересувате. Обаче от онези, от които не можете да вземете никакви облаги, никак не се интересувате. Но аз ви казвам: има ред положения, от които всичките хора трябва да се интересуват. Ти не може да не се интересуваш от въздуха. Няма някой, който да не се интересува. И най-малките, и най-големите животни, всичките на земята се интересуват. Когато той говори, всички го слушат. Той има общ достъп, влиза, излиза навън, ходи навсякъде. Някой път блъсне ти шапката, търколи я, събори това-онова, но прощаваме за всичките волности, които може да направи. Някой път на някоя дама или някой кавалер,

хубаво вчесан, разбърка косата, но прости! – няма как. Прави някои неща несъобразни, но благата, които прави, надвишават размърдването на косите.

Към истината, която ще ви кажа, вие имате отношение, вие не може да я игнорирате. Ще кажете: „ Празни работи. Това са обикновени думи“. А само в празното място може да живее човек, а не в пълното. Казва: „Тя е празна работа“. В празната работа има живот, в пълната няма живот. Христос казва, че на небето за един грешник се радват повече, отколкото за деветдесет и девет праведни – те не ги интересуват. В небето се интересуват за един невежа повече, отколкото за хиляди учени хора, които имат дипломи. Вие се интересувате от един по-слаб човек, искате да му помогнете, има вашето съчувствие, готови сте да му помогнете. На някой човек, по-силен, минавате, заминавате, не обръщате внимание. А на онзи, здравия човек, свършил четири факултета, никакво внимание не указвате. Как ще обясните? Това е един факт. За да се обърне внимание на един учен философ, той трябва да даде нещо от себе си. Никога хората не могат да ти обърнат внимание, докато не дадеш нещо от себе си. Ние обръщаме внимание на човека по единствената причина, че той дава нещо от себе си. Ние обръщаме внимание на светлината по единствената причина, че тя дава нещо от себе си. Ние обръщаме внимание на живота, че той дава нещо от себе си. Ние обръщаме внимание на любовта по единствената причина, че тя дава нещо от себе си. Ние обръщаме внимание на истината по единствената причина, че тя дава нещо от себе си. Любовта дава живот, истината дава свобода. Ние обръщаме внимание на мъдростта, понеже тя дава знание. И светлината дава нещо от себе си.

По някой път разглеждам хората и ми е чудно колко са те, как да ги нарека... Не се чудя на характера им. Психологически аз го обяснявам за себе си, но аз ще ви приведа един факт. Вземете един млад момък, който срещне една млада мома. Аз вземам примера в най-хубав смисъл, за да изясня истината в най-голямото проти-

воречие. Най-първо, той показва, че има най-голямото уважение, почит, че без нея не може да живее, пише ѝ такива хубави писма. Нарича я божество с благоволение, като я види, възхищава се, поет става – какво не става, гений става. Обаче един ден тази мома му покаже, че тя го обича. Оттам насетне той ѝ казва: „Баща си няма да слушаш, майка си няма да слушаш, каквото ти кажа, ти мен ще слушаш! Горко ти, ако погледнеш другите – ще те пребия". Нито живот ѝ е дал, нито ум, нито косъм е турил – той е господар, да го слуша! Казва: „Ако не слушаш, ще те убия!". На какво основание? Изяснете ми този факт! Станал едно божество, което иска повече, отколкото Господ иска. Питам: сега с такива разбирания каква култура може да имаме и какъв морал може да имаме, и какво семейство може да имаме, какви деца, какви дъщери може да имаме в един свят с такива разбирания. Този момък ще стане баща, ще се народят деца като него, че ще прокопсат.

Сега: когато аз говоря за свободата, вие нямате право да искате от един човек това, което не сте му дали. Казвате: „Трябва да ме обичаш!". На какво основание трябва да се обичаме? „Ама ти каза, че трябва да се обичаме." Да, казвам, ако дам нещо, ще ме обичате; ако нищо не дам, не ще ме обичате. Пет пари не давам как ще ме обичате. Аз съм задигнал от този, от онзи, как ще ме обичате. Значи любовта е закон. Когато аз казвам, че трябва да се обичаме, подразбирам любящия. Който люби, трябва да даде нещо. Този, който обича, той трябва да дава. Ако ти не даваш, тогава ще кажеш: „Ако хората не ме обичат, не съм дал нищо!". Не че в тях няма възможност да те обичат, но не си дал. Сега това е положителната страна на духовния или християнския живот. Съвременните хора говорят за Христовата любов, че страдал на кръста, че това станало, че онова станало. Това напомня на един американски проповедник, който проповядвал в една американска църква, че хората трябва да бъдат щедри, че трябва да се обичат, да вършат волята Божия. Имало един човек, който бил

скържав*, винаги казвал: „Разбойникът на кръста, без да е дал нещо, се спаси“. Цитирам този факт – и ние като този разбойник. Но проповедникът му казал: „Той беше един умиращ разбойник, а ти си един жив разбойник, ти нямаш право, ти си жив, не си разпънат. Ти по друг закон трябва да живееш!“.

Най-после фактът – другата страна е непризнателността на човека. Човек след като те обича, дал ти е всичкото, а има хора, които не са доволни от любовта му. Аз вземам, както природата, както Бог ни обича. И ние сме недоволни от Божията Любов. Казваме: „Какво ми е дал – толкова страдания, побеля ми главата. Хич не искам страдания“. Защо му побеля главата на него? Побеля му главата просто от много ум. Сега аз можех да ви кажа една истина, но понеже моята глава е бяла – има два вида бели глави, както има два вида черни – сега моята глава е бяла, но може и да е черна, по-черна. Има бяла и бяла. Защото, ако аз някой път се дегизирам, да ме не хващат в престъпление, с моята глава ще мина за стар. Има бели глави, които са дегизирани, но казвам: разликата между младия и стария каква трябва да бъде. Ако старият се моли, и младият се моли. Как трябва да се молят? Аз ще ви кажа как трябва да се молят. Младият може да се моли, като падне, да може да стане. Старият трябва да се моли, никога да не пада и да няма нужда да става. Защото, ако младият падне и си изкълчи крака, лесно се оправя. Старият трябва да се моли да не пада. Когато младият пада, е в реда на нещата, но когато старият пада, не е в реда на нещата. Следователно младият и старият не могат да имат едни и същи желания, невъзможно е. Те са диаметрално противоположни желания. Тогава аз определям: младият човек е за работа – млад е всеки, който отива да работи на нивата; всеки, който се връща от работа, е стар. Следователно под думата стар човек разбираме почивка от работа, а под

* скържав *диал.* Стиснат, алчен, скъперник.

млад разбираме работа. Младите хора за мене вършат работа, а старият човек е, който е свършил работата си, и се връща със своята придобивка в дома си. Онзи блудният син бил остарял – Писанието не казва – като дядо се връща. Вие мислите, че бил млад. Той носил толкоз пари, колко години живял, за да се реши да се върне при баща си – най-малко се върнал на 60 години.

Тогава ми идва на ума за един от турските паши, когато бил в Албания, във войната, която имаше Турция с Черна гора. Идва един стар човек, оплаква се, казва: „Бие ме баща ми". „Как, баща ти?" Той човекът е на шестдесет години и казва: „Баща ми ме бие". Вижда баща му – на сто и двадвсет години, работи. Казва: „Защо го биеш?". „Не работи, хайлазин е, даже колкото моя баща не работи. Баща ми вкъщи като е, и той работи." Пък неговият баща работи повече, отколкото неговият син хайлазин.

Та казвам: ние имаме в сегашната култура изопачени понятия и религиозни, и обществени, и семейни изопачени отношения за млади, за стари, за моми, за момци, за майки и бащи. Слушам ги хората. Казват: „Трябва да се живее един добър и честен живот. Жената не трябва да лъже". Защо не трябва да лъже? „И мъжът не трябва да хвърля." Аз казвам: тия хора в рая бяха, не устояха, не можаха да изпълнят волята Божия – на честността не устояха, престъпиха Божия закон, че сега на земята ще изпълнят Божия закон, че никой няма да ги види. Тя онази жена, която минава за честна, най-малко десет пъти е хвърлила око на някой красив мъж и е казвала: „Бива си го!". Онзи честен мъж, който десет пъти е хвърлил око на някоя красива жена, е казвал: „Бива си я!". И минават за честни. Сега вие може да отричате. Не искам нито да отричате, нито да утвърждавате. Това, което зная, е, че сто процента е така. Абсолютно праведни хора няма.

В човека има две съзнания, двама души има – има един стар човек и един нов човек; едно разбиране на стар човек и едно разбиране на млад човек; едно старо съзнание и едно

ново съзнание. Минава една жена. Старият човек казва: „Хубава е!“. Ти искаш да задигнеш нещо. Младият казва: „Тя е сестра“. „Как сестра?“ Казвам: този старият човек създава известни противоречия, големи противоречия. Някои съвременни психолози не са дали никакъв отговор. Съвременните социолози, които разискват божествения живот, те трябва да разбират човешкото естество, за да създадат известни закони, за да се образува семейството най-първо. Сега съществува едно семейство, но то е фиктивно семейство. От него след сто години нищо няма да остане. След сто години и баща ти, и майка ти, всичко ще изчезне, нищо няма да остане. Къде отидоха другите? Ще ни кажат, че са отишли в друг свят. Казвам: може. Вие били ли сте в другия свят? Вие като отивате в другия свят, вие изучили ли сте го? Казват, че в оня свят нито ядяли, нито пиели, само се гледали. Правя едно възражение. Ако хората в оня свят нито ядат, нито пият, защо хората им подават? Българите защо варят жито? Значи българите вярват, че умрелите ядат, и то ядат майсторски. Пък и винце поливат на гроба, а по някой път и ракия. Защо поливат вино и ракия, ако те нямат нужда? Те са мои възражения. Казват – обичай. Не, този обичай, ако е обичай, трябва да има психологическа подкладка. Аз искам да обясня един факт, не външната страна на факта, както е, но вътрешната страна.

Тази – изгубената овца. Всеки човек, който не може да мисли добре, той е изгубена овца. Да се намери един човек, значи да се научи да мисли. Съвременните хора трябва да се научат правилно да мислят. Всеки ден природата иска да ни покаже, че ние не мислим правилно. Ти мислиш, че си умен, хване те треска, тифус или петнист тиф, или чума. Съберат се при тоя, умния човек, който дава ум, съберат се десет души лекари да го спасяват. Кой е този учен? Учени хора, но тяхното учение не може да помогне. Съберат се тия лекари, но и те ни забавляват. Ти сам себе си не можеш да спасиш, че лекарите ще те

спасяват. Най-после, след като те лекуват лекарите, ще те изпратят те в оня свят. Всичките спасени са пратени в оня свят. Кажете ми кого са лекували лекарите, че са го излекували. Не казвам, че не трябва да се лекуват, но казвам, палеативно е това лекуване. Кажете ми: да е имало човек да е живял двеста-триста години благодарение на тяхното лекуване. Възможно е да е живял някой някъде из архивите на човешкия живот. Сега вземам това за пояснение. Природата е внесла лекуването, не са го създали лекарите. Лекарите не трябва да правят монопол, че са измислили лекарства. Не, така не се говори. Онази котка, която се лекува, кой я е научил? В кой университет е завършила? Че и вълкът се лекува. Вземете слона, като си нарани носа, сам си прави превръзка – намаже си носа с кал, докато заздравее. Чак като заздравее, тогава снема превръзката. Кой го е научил? Казват: „Турете му един загреваещ компрес". Слонът си слага един компрес и оттам насетне не го сменя, докато не оздравее.

Сега аз искам да изнеса истинските отношения. Ние мислим, че в нашия живот, с този ред на нещата, ние сме внесли много нещо. В много от нашите нововъведения ние сме внесли нещо много дисхармонично и сме направили нашия живот нещастен. Вие влезете в някой град, по някой път усещате вдъхновение, приятно ви е да седите. В някой град влезете, усещате притеснение. Тия хора, със своя живот, със своите мисли, са толкова тежки, че мъчно може да се издържат мислите им. И във всяко едно семейство хората се развалят, постоянно развалят семейния си живот. Мъжът постоянно храни лоши мисли за жена си, постоянно я подозира. Колко ли мъже ще нарежда на жена си, най-малко сто мъже ще ѝ нарежда. Тия мисли съществуват в целия дом – този влязъл, онзи влязъл, този му казал, онзи му казал и ако имате една фотография, ще видите и млади, и стари, и мустакати в къщата му ходят, мазници на жена му. Жената прави същото – тя ще нахвърли лоши мисли,

че сто млади жени ходят вкъщи. Питам: като влязат тия развратните мъже – според него развратни са тия мъже, които развращават жена му – като влязат тия развратни жени и като влязат тия развратни мъже, какво ще остане от този дом.

Моята философия изваждам – тя е по-ценна, естествена, неизопачена. Една жена невъзможно е да люби повече от един мъж, тя само един залюбва. Ако тя има много любовници, то е причина неговият образ. Тя си има известен идеал, казва: „Когото аз обичам, той е умен, благороден". Този види, онзи види казва: „Не е той". И той си има идеал, и той не може да люби повече от една жена. Като препишат на един мъж престъпление, че той имал повече жени – ние не познаваме мъжкото естество, не познаваме и женското естество – престъплението седи в това, че ние не се съобразяваме със закона на любовта, че те не изявяват любовта там, дето трябва. Престъпление за един мъж е да остави жена си да умре гладна. Че тя е умряла, той не е отговорен, а за това, че я е оставил да умре гладна. След като умре, по третини, по деветини, двайсетини подава на този, на онзи. По този начин престъплението не се изправя. Той на жена си приживе трябваше да ѝ дава.

Сега идвам към същинския живот. Вие сте млади, остарявате. Значи били сте способни за работа, работили сте, почивате си. След вашата старост какво ще стане? Ще ви произведат. Ще ви повикат в другия свят за вашата дейност и ще ви турят настрана. Защо трябва да има стари? Производство има. Като свърши един ученик осми клас или университет, повикат го професорите, дойде дипломата, излезе от университета, иде да работи. Питам: вашите схващания за оня свят такива ли са, или не? Аз съм гледал хора защо излизат от университета. Казва: „Диплом ми дадоха". Не иска да излезе. Преждевременно му дадоха диплом, той не е готов за тази работа... Жената казва: „Аз трябваше да ида в оня свят, че той подире ми да дойде". Сега аз говоря за вътрешните разбирания. При тия разбирания се създава едно анормал-

но състояние. Ти държиш жена си като авторитет в ума си и жената държи мъжа си като авторитет в ума си. Ти остави мъжа си свободен, не мисли за неговите престъпления! Ако съвременните жени се бяха освободили от престъпленията на своите мъже, деветдесет и девет от всичките злини можеха да изчезнат. Ще остане само едно зло. И то е злото само на дявола.

Има един разказ. Аз ще ви кажа защо дяволът е станал дявол. Един разказ има, не че изразява дълбоката истина, но донякъде е приблизително. Когато израсъл Божият син, тогава трябвало да го въведат в света на ангелите, където били най-съвършените същества, и изискал Господ от тях само да го поздравят, само да си наведат главата, че поздравяват младия син. Сегашният дявол не си поклатил главата. Казва на Господ, че не изпълнява такова нареждане. Ако си поклати главата, ще стане нарушение на света. Господ го изпратил на земята, да покаже, че дяволът не говори истината, говори лъжа. Сега в какво седи лъжата? Като слязъл дяволът на земята, той взел формата на един вълк – седи, почива, овцете страдат, умират. Господ казва: „Защо не помагаш?". – „Не можах да си поклатя главата, понеже ще стане нещо с мене." Трябва спокойно да седи, не трябва да клати глава, да не измират. Но вечерно време, като хване овцата, двайсет пъти си клати главата и яде. Клати си главата, като вземе овцата от кошарата. Значи като е за неговия интерес, клати си главата. А когато не е за неговия интерес, не си клати главата. Така има хора, когато не е за техния интерес, не си клатят главата, а когато е за техния интерес и двайсет, и трийсет пъти си поклащат главата. Казва някой: „Аз не си помръдвам крака". Аз вече зная от кои си: за доброто на хората не си помръдва крака, а за неговия интерес и двайсет пъти се помръдва.

Питам сега: с такива разбирания за живота какъв край може да имаме ние, и какво обществено положение може да имаме в света, и какъв народ най-после може да се създаде. Никакви. Тия отношения на народите, които съществуват, които клатят глава, и се избиват едни

други и казват, че е в реда на нещата, че дават подтик на човечеството, то е друг въпрос. Убийството не може да бъде подтик, то не е културно произведение. То е аномалия в света, която Бог използва. Може да кажат, че войната допринесла благо на човечеството. То е факт, който всички учени отричат. От лошите постъпки на миналото се ползваме, но че самата война не носи със себе си нещо добро, това никой не може да отрече. Онзи човек, който иска да убие някого, нима това е благородно дело? Силният човек се познава в това, когато той се въздържа. Злото и доброто са допуснати от невидимия свят само за една проба – да се покаже кои са силните хора и кои са слабите. Затова е допуснато злото. Онзи, който може при злото да се въздържа, той е силен човек; онзи, който при доброто отстъпва, той е пак силен човек; онзи, който при доброто не отстъпва, той е слаб човек; онзи, който при злото отстъпва, той е слаб човек. Да се въздържаш, когато в тебе бушува злото, бурята, и да искаш да извършиш добро, казвам си: „Ти си силен, ти си благороден човек, от тебе всичко може да стане". Когато при най-малкия зов ти си готов да помогнеш някому, ти си готов да напуснеш положението си при всяка една работа, ти си един благороден човек. Това е практическата страна на доброто и злото в света. Защото съществуват и други обяснения, те са чисто богословски. Те са възможни, може да са така. Те са като ред поговорки, които може да са верни.

Вика хора един от турските султани, да му казват лъжи. Всеки, който му каже една лъжа, ще го възнагради, ще му плати. Идва един и казва на султана така: „Баща ми откъсна един косъм от главата си, тури го на Дунава и стана мост". „Ола белир!*" Може да е станало от косъма мост. Идва друг и казва: „Майка ми насади едно яйце и от него излезе цяла камила". „Ола белир!" Има неща, които стават. Най-после иде един с двама хамали, които носят

* Ола белир *тур.* Може да се случи.

един празен кюп*, голям, казва: „Да ти кажа една новина. Баща ти води война с московеца. Баща ми даде пари назаем в този кюп. Има да плащаш“. „Това е лъжа!“ Всичко е право, може да бъде, може да не бъде, но дойде ли едно време, когато се засягат нашите интереси, казваме: „Това е лъжа!“. Понеже, ако каже „Ола белир“, заключението е да плати. Кюпът трябва да се напълни с пари, със злато, трябва да се даде.

Та сега: намерената овца. Всички вие имате интерес да се интересувате от истината, понеже тя ще ви даде свобода. Вие имате интерес да се интересувате от любовта, понеже тя ще внесе във вас новия живот, безсмъртието. Болестите ще изчезнат. Всички имате интерес да се интересувате от Божията мъдрост, понеже тя ще внесе знанието – новото знание. Светлината, която Бог ще хвърли, ще даде съвсем друг вид на цялата Вселена, ще даде друго обяснение. Аз не съм от онези, които искат да знаят всичко. Човек всичко не може да знае и не е необходимо да знае всичко. Знанието е същият процес, както и яденето. Не е необходимо веднъж да се нахраниш и вече да не се храниш. Не да се наядеш, да туриш много в хамбара. Половин килограм в стомаха е достатъчно. И два, и три, и четири пъти може да ядеш – не е грях. Даже пет пъти да ядеш, не е грях. Грехът не седи в яденето. Грехът седи в лакомията на хората. Ти се нуждаеш от хляб, ти се нуждаеш от храна и малко други прибавки, малко водица. Ти се нуждаеш от много малко количество. Ако хората така биха живели, този икономически въпрос, който сега ги занимава, за един ден ще се уреди. Съвременните учени хора имат нравите на дамите, на високопоставените дами. Че хората умирали, че хората били болни, та тя има бал, има жур фикс** – ще седи пред огледалото, ще се маже.

---

* кюп *разг.* Голям глинен съд, делва.

** жур фикс *остар.* Определен ден от седмицата за посещение на гости.

Тя само за себе си мисли. Този, ученият човек, прокарва някаква теория: защо бил грехът в света или пък кои са били причините за него, как Господ щял да спаси света, какво щяло да стане. Със света, ние знаем, ще стане едно нещо. Със света ще стане следното. Аз имам много хубава свещ, препоръчвам я, от спармацет*, но не гори. Казвам:сложете я на огъня, стоплете я. Сложете нов фитил, ако не гори, втори, трети фитил, докато започне да гори. Тази свещ ми трябва, когато гори. Щом не гори - нов фитил – дотогава, докато се запали, и гори цялата свещ. Запалена свещ наричам човек, който мисли.

Хората трябва да се обичат, понеже Бог обича всичките хора. Ние не разбираме каква е неговата обич. Някои хора обичат Бога. Аз зная защо го обичат. Те не искат да си мърдат главите. Да отричаш Бога, значи да отричаш себе си. Да унищожиш Бога, значи да унищожиш себе си. Да проповядваш безверие, значи да проповядваш анархия в себе си. Всичко в света произтича от скритото безверие. Има два вида безверници: явните не са опасни. Има други безверници, които минават за верующи. Това двояко безверие е донесло всичките страдания и нещастия в света. Някои сега обвиняват религиозния живот. Всичко в света произтича от незачитане на Божия закон, на човещината вътре. Защото имаме условия. Един човек няма защо да се убива – може да се прати на един остров да живее. Това е по-добре – той пак ще живее. Ако четете Писанието, еврейският народ прави престъпления и досега си създава страдания и неправилни изпити. Заради миналото те и днес страдат. Те са предметно учение за нас. Не че те са най-лошият народ. Господ казва: „Гледайте тях и вземете урок – ще дойде и до вас тоягата!“. Казват: „Проклет народ е еврейският“. Така не се говори. Убийството, лошите мисли нищо не допринасят, ако вие искате да се повдигнете, да имате един здрав организъм, да имате социално положение.

---

* спермацет *гр.* Желеподобно восъчно вещество, съдържащо се в главата на кашалота.

Ако искате да станете пръв министър в България, трябва да знаете да си клатите главата. Ако е за себе си, може да не махаш глава, но като дойде за другите – да махаш. Тогава изберете едно правило. Който маха глава, за обществено добро е. И министри, и учители, и професори, които клатят глава – за обществено добро е. Като дойде за себе си, по-добре го прави. Мисъл трябва да имаш. Всеки, бил той министър, бил той свещеник, бил той владика, то е самозаблуда. Какво ще се заблуждаваме със своите патерици, със своите корони, със своите дипломи. Утре ще похлопа смъртта, ще задигне всичките дипломи. Сложат те на тарга и после започнат: „Упокой, Господи!“. Аз не вярвам в такова успокояване. Аз, когато отивам при Господа, не искам ни най-малко да ме носят на тарга. Не искам нито поп, нито владика да ме придружава, никакъв роднина. Аз ще остана сам. Ще кажа: „Сбогом, заминавам си“. Вие ще останете на пристанището и само ще махате с ръка. Отподире ми няма да плачат за това, за онова. Няма какво да се плаче, защото отивам там, където хиляди пъти е по-хубаво. Аз наричам съвременния земен живот затвор. Дошло е време нас да ни изпратят из затвора; казват: „Навън излезте!“. - „Какво ще правя?“ - „Сам ще работиш.“ В затвора те хранят, има кой да се грижи за тебе. Идват, проверяват те дали си там, дали си избягал. Като ти покажат вратата, нито хляб има, нищо няма. Казват: „Прави каквото искаш!“. Казваш: „Какво ще правя! Тогава ще отида да крада, пак да ме сложат в затвора, понеже там има какво да ям“.

Философията почти е дошла дотам, че всички хора почти са прекарали това затворничество: да ям, да пия, после кой знае. Не, не, това не е човещина. Това са деветдесет и девет праведни овце. Всяка една изгубена овца, която се е изгубила в гората, тя е умната овца. Изгубените овце са умните овце, защото само една умна овца се губи – глупавите вървят в общото течение. Най-умната се качила тук-там, наблюдава. Умната се губи. Овчарят

казва: „Умната овца се е загубила“. И започва да я дири. А деветдесет и девет глупави овце хем не могат да мислят, хем си въобразяват, че са прави. Това са мои заключения, няма да ги изнасяте. Символически са много верни.

Сега това, което е най-важното в света, то е следното: човек трябва да се откаже от оня живот, който му е допринесъл хиляди злини. Да се откажеш от един неестествен живот, който носи след себе си разрушения, страдания, падения от единия до другия край, от който нищо няма да научиш. Една опитност ще знаеш: нищо не може един порочен живот да ти предаде. Ти ще приличаш на една много хубаво написана книга, другите ще се учат от тебе. Ти, като погледнеш, ще кажеш: „Какво бях, какво станах!“. Една книга, която всеки ще чете, ще отваря, ще се ползва, но ти нищо няма да се ползваш за себе си. А пък трябва човек да се ползва и за себе си. Аз разбирам една свещена книга да бъде в три посоки свещена: пред Бога, свещена пред моя дух, свещена пред моите ближни. Тогава е свещена книга и пред хората има уважение. Онзи, добрият, почитаният човек, трябва да се поддържа. Добрите хора трябва да се въздигат, те ще спасят света.

Сегашното разбиране е точно обратното. С малкото знание, което тъй е придобито, искаме да се създаде новото общество. Аз го намирам много естествено, понеже, ако те изкарат на един много висок връх, и те бутнат, това не е по твое желание. Със силен характер са тия хора, които могат сами да се качват по високите върхове, и сами да слизат. При сегашното разбиране материалистите са от една страна и религиозните – от друга. Като отидем при религиозните, казват: „Той не е като нас!“. Ако станеш като тях, и идеш при светските хора, те казват: „Той не е като нас!“. Казвам: по какво се отличават светските от религиозните хора? Нямат никаква съществена разлика. Религиозните хора вземат пари, ядат по три пъти на ден, къщи си имат, легло имат, обуща от кожа носят. Даже най-големият светия не е още светия. Светия, на когото хората му носят, не е светия. Светия разбирам сам да си изкарва прехраната.

Да посее един декар, сам да го копае. Той да даде, а не да му дават. То са бъдещи схващания. Аз говоря какъв трябва да бъде светията. Това не е непостижимо – много възвишен идеал е.

Злото не седи в мене, но в любовта към мене; злото не седи в яденето, но в лакомията. Че трябва да бъдеш богат, не е лошо, но богат в знание, богат в добродетели и като си богат, ти ще бъдеш един човек, полезен за ближните си. Богатият трябва да бъде полезен за своите ближни. Богатият човек, това е един орган в организма. Сиромахът е пак един орган. Със сиромаха приятелство може да образуваш, а при богатия слуга може да станеш. Ако искаш да станеш слуга, при богатия ще отидеш; ако искаш приятел, при сиромаха ще отидеш. Вие сега търсите приятели при богатия и отивате да слугувате при сиромаха. Тези богатите хора ще кажат: „Това и това ще направиш!". Тогава какво трябва да правите? Вие ще кажете: „Как, аз да се подчиня, да слугувам?". Че тогава не разсъждаваме. Аз хвана един кон: иска, не иска, карам го да работи. Ти сложиш юзда на коня, караш го да работи, казваш: „За това Господ те създал – да работиш. Че дал ми е и тапия за това". Богатите хора казват: „Господ те е направил да ни работиш!". Той има толкова право, колкото право имаш ти да яздиш един кон. Ти, като яздиш, мислиш едно, а тебе като яздят, казваш: „Не е право!". Затова Господ е позволил богатите да яздят сиромасите. Аз, ако съм един сиромах, ето как бих постъпил с един мой кон. Като ми работи три часа, ще кажа: „Стига, братко, днес колкото камъни пренесе, стига!". Ще го потупам и ще го оставя да си почине. Ще кажа: „Когато пренесеш, ще бъда благодарен". Сега вземат коня, товарят го и след това ще ми говорят за култура. Сега, казват, Господ създал коня да тегли. Затова стават земетресения, хората стават жертви, къщи отиват. Това не е никаква философия. Причина за земетресенията не е Господ. Причината за всички земетресения са хората.

Да ви докажа това косвено. Вие хващате един архитект, да ви направи къща на два етажа. Слага той гнили

греди, съгражда къщата за очи, казва: „Къщата е много хубаво направена“. Дойде един малък вятър и къщата се събори. Питам: Господ ли направи това, или вашият архитект със своята лакомия. Ако беше турил здрави греди, тази къща нямаше да се събори. Та казвам, когато хорските мисли станат...

В епохата на хората – когато между млекопитаещите се явява такава борба, голяма вражда, че дойде земетресение, да ги унищожи – такова земетресение, ако сега стане, то може десетина, петнайсет километра във въздуха да хвръкнат. След това дойде такъв голям студ, който ги замрази, че и до днес се намират замръзнали, и се очисти светът с тези предпотопни животни. След това дойдоха хората. И за тях е едно и също нещо. Сега има земетресения и ако не се оправят хората, ще дойде мразът, ще ги замрази. След това ще дойде друга култура. Дали учените хора ще оспорват това, или не, то е друг въпрос – няма какво да се доказва. Когато дойде, и стане, ще се докаже само по себе си. По този ред на нещата ние отиваме. Ние отиваме по този път. Това, което е ставало, пак ще става. Сега може да се попита защо Господ допуска тия работи. Друг път бих ви занимал с това. Някои неща може научно да ви обоснова.

От всичките несгоди, от всичките грехове на хората Бог е допуснал греха в света по единствената причина, не че те го искат, но на Господа му трябва тор. Той си има много ниви, които са поосиромашели, и грехът на хората става за тор – да си натори нивите, да дадат плод. Това е на ваш език разбрано, може да се обоснове. Икономия е това в природата. Злото и грехът са икономия в природата. То произтича от общия факт. Онзи, който не люби, той ще мрази; онзи, който мрази, ще умре. Или ще любиш, или ще мразиш и ще умреш. Ще избереш едно от двете. Любовта е за предпочитане пред омразата. Сега някой казва: „Не искам да любя“. Ще дойде омразата. Ако не искаш да любиш, не искаш и да мразиш, ще дойдеш до злото, до смъртта. Онези стари хора, които не могат, нито да любят, нито да мразят, те умират. Стария

човек не го интересуват тия работи. Нито люби, нито мрази, нито ревнува. Той не ревнува своята баба, той е спокоен и на бабата, която е на сто и двадест години, той ѝ казва: „Бабо, може да имаш работа, с който мъж искаш". Старият не се движи, не вижда. Една стара баба на сто и двсдесет години един млад дядо я води. Но старият дядо не се ядосва: „Виж моята баба какъв млад момък я води!". Радва се той. Момъкът я тупа по гърба, дядото се радва, иначе той би ревнувал. Дядото знае, че младият момък от своята жизнена енергия е предал нещо на бабата, и като се върне при него, ще го прегърне и целуне, казва: „Господ живот и здраве да му дава!". Но по-рано не би казал. Че кой от младите би казал за жена си друг да я посрещне.

Тази е философията, така трябва да се мисли за Бога. Ето това е чистият човек, там трябва да дойдем. Младият мъж, който види, че един мъж придружава жена му, да го потупа и да му каже: „Господ живот и здраве да ти дава!". И жената да го прегърне. Така трябва да бъде. Това е свободното разбиране и към този възвишен идеал трябва да се стремим. Това, в което сега сме възпитани от толкоз хиляди години, не е лошо.

Новият начин, то е намерената овца. Аз искам всички вие да бъдете от тия намерените овце и да започнете да мислите по моя новия начин. И тогава ви казвам, че всичките ваши противоречия, които съществуват – ако държите това, което ви говоря – всичките ви работи ще се оправят. Всичките ви работи само по този начин ще се оправят. Аз не съм намерил друг начин и не съм намерил едно изключение, че в това седи бъдещето. Ако вървите по този път, велик е животът. Ако не се върви по този път, има съвсем друга перспектива, която не е никак за тебе. Сега не искам да ви се наложи да считате, че вие ще идете в ада, но във вас това да е естествено. Да искате да се освободите от неестествения живот, както болният иска да се освободи от болестите си. Така у вас да има едно желание за добрия живот. Във вас трябва да има желание към добрия живот, да няма мисъл, че като станете добри, ще имате хиляди блага от него.

Сега онзи, който ви обича, ще знаете, че той ви обича. Вие сега не знаете дали ви обича, или не. Че има мнозина, които ви обичат, тогава ще знаете. Ще усещате въодушевление, сила, енергия; няма да имате никакви лоши сънища; всякога ще имате най-хубавата храна, жилища, дрехи; дето влезете, ще носите мир и радост. Това е нашето учение, това е божественото, това е желанието на Божествения дух, който работи в света във всички посоки, като започнете от най-ниското положение. За мене няма разлика между светските хора, духовните и религиозните. Това са степени, това са разбирания. Едно време сегашният религиозен живот е бил социален, а сегашният социален живот ще бъде религиозен. Едно време сегашният религиозен живот е бил обществен. И сегашните наши вярвания за политическите нрави ще станат религиозни.

Сега искат да обяснят как се е появила религията. Казват, че страхът е бил причина за образуването на религията. Много голямо значение давате на страха. Аз да ви докажа тогава, че най-великата разумност в живота се родила от страха и най-голямата святост се родила от страха. И децата се раждат от страх, и хората забогатяват от страх, и учените хора стават учени от страх. Че този страх е, който всичко ражда. Страхът е най-великият импулс в света. Казвам: работа е това на човешката душа. Защото, ако не работиш, ще изгубиш един велик момент на живота. Това е страхът. Това е достойнство, това е преимущество, но страхът е един дребнав живот, защото Писанието казва: „Страхливите няма да наследят Царството Божие“. Това, което хората наричат страх, то е страх, който е създавал. Който създал всичко това, е страхът на велик импулс на човешкия дух, който работи във всичките направления, подтиквал е всички хора към нещо възвишено и благородно. Това са изгубените овце на света.

2 октомври 1932 г., София, Изгрев

Възведен биде

„Отче наш“

„Духът Божи“

Ще прочета четвърта глава от евангелието на Матея.

„В начало бе Словото“

Спирам се върху първия стих на прочетената глава: „Тогаз възведен биде Исус от Духа в пустинята, да бъде изкушаван от дявола“. Има двояко разбиране в света. Имало един обикновен човек и един скулптор, когото пита: „Какво правиш?“. „Чукам камъни.“ И чука с чука си, троши. Няма си работа, чука малки парченца от камъка, играе си. Минава един разумен човек, един учен човек и казва: „Вае нещо“. Онзи, който не разбира природата, казва, че тя чука. И всякога чукът отчуква нещо – днес едно отчуква, утре друго. Всички са все очукани. То е едно обикновено разбиране. Има неща в света, които никога няма да останат на своето място, дето са. Онзи ваятел, който е хвърлил око на един камък, има известни камъчета от този камък, от които нито помен няма да остане, всичко това ще изхвръкне. Все ще остане нещо. Но какво ще остане, но кое ще остане, не се знае. Само когато цялата статуя се извая, тя остава помен, паметник остава. Та когато виждате промените, които стават в света, като този скулптор, който вае с чука си, казвате: „Докога ще бъде това?“. Докато свърши своята статуя. Тази аналогия може да преведете в живота.

Противоречията, които съществуват навсякъде досега, редът и порядъкът в света, който може да влезе, той е онзи скулптор, той със своя чук налага чертите – от този неразумен камък извае нещо хубаво и красиво. Не е ли още по-чудно, че от онази мъртва материя природата е взела и е направила едно тяло. Вие се радвате на това тяло, вас ви е приятно да видите. Един химик може да ви разложи водата и да ви каже колко кислород

и колко водород се съдържа. Та даже – какво чудно нещо има в очите! Или да разреже вашите дробове, да разреже вашия стомах или вашите уши – даже много евтино струва човек, тъй както химиците го разгадават. Те изучават и са изчислили колко фосфор се намира в човека, колко желязо – даже едно ножче не може да направиш! Злато има толкова малко, че не може да направиш... много малко злато има, други вещества има, доста голямо количество вода съдържа. Обаче човекът не е това, не е тялото, което подразбира човекът. То е едно жилище за човека, то е една лаборатория, то е един свят, в който човек работи. Работи, ще кажат, функционира. Функцията не разбира, че работи. Работата е нещо друго, а функцията е нещо необходимо. Ти трябва да ядеш. Трябва да се върти колелото, но като се върти колелото, то не е разумно, то от немай-къде се върти. Изходило колелото хиляди километри, но какво е научило. Нищо. Краката са извървели хиляди километри – какво са научили! Следователно извървяла колата, каруцата, конете; даже онзи, който ги кара, какво е добил! Казвам: този, който не разбира значението и смисъла на живота, той е като онзи, който минава край скулптора и казва: „Чука той". Отиде, развали се каруцата. Каруцата трябва да се развали, конете трябва да си заминат и юзда един ден няма да има. Но все-таки каруцата е дяволско нещо.

Съществено, което остава, на ваш език съществено, е доброто. Доброто е в света в резултат на вековете, на милионите години. Когато хората говорят за доброто, доброто е определено. В съвременния свят има достатъчно добро. Доброто, това е храната, от която се поддържа животът. Ако едни хора страдат, страдат по единствената причина, че няма достатъчно добро. Доброто расте, тъй както житото расте – нищо повече, както ябълките по дърветата. Ако ги сеете, ще имате добро, ако не ги сеете, няма да има добро. Сега говорят, че доброто е наследствено. Възможно е, това са научни теории. Прави са, аз не отричам това. Но аз превеждам думата наследственост. Тя за мене има съвсем друго

значение от онова, което научно разбират. Наследственост е една ябълка да ражда ябълки, наследствена черта е да ражда ябълки.

Та казвам: най-първо, човек, който е на земята, трябва да разбира, да си зададе един въпрос: какво иска той. Трябва да зададе този въпрос и да си отговори разумно. Щом е дошъл, какво е неговото предназначение? Детето, когато се яви в света, какво е предназначението му? Дете ли да си остане? Старец ли да стане? Нито дете да е, нито възрастен, нито, в края на краищата, старец да е. Какво е предназначението му? Никой не знае какво трябва да бъде човек. Казват, че ангел трябва да бъде. Ангел значи служител. Когато се научиш да работиш, ти ще станеш ангел. Сега ние разбираме ангел като онзи, който чука нещо. Казват: „Чука нещо с чука".

Всеки човек трябва да бъде възведен. И ценността на човека е там, когато Духът го възвежда. Сега някой път вие се чудите защо идат тези страдания. Изкушаване, възвел го е Духът някъде. Духът те е възвел, когато майка ти и баща ти те пращат в училище. Те ви дават едно предназначение, което вие не може да си обясните. Някой път децата бягат от училището. Бащата трябва да настоява. Случва се детето да настоява, майката и бащата нямат средства. Та казвам: разбиране трябва. Еднообразни мисли има, а някой път мислите се повтарят. Трябва да живеем. Но кой живот да живеем? Живота на птиците, живота на рибите, живота на млекопитаещите, живота на обикновените хора, живота на философа, живота на мъдреца, живота на светията – кой живот да живеем? В дадения момент ти трябва да знаеш кой живот да живееш. Всичко, което съществува в света, човек трябва да го преживее. Старите философи са поддържали, че човек се прераждa. Египтяните са поддържали философията за странстването на човешката душа, преминаването от една форма в друга. Индусите са преработили това учение в закона на прераждането. Християните са го преработили. Христос казва – в новораждането всички са прави.

Но казвам: човек, след като се роди, докато замине от този свят, той ще премине всичките форми. Няма да остане ни най-малката буболечица, в която ти да не влезеш да живееш. Ама ще кажеш: „Как е възможно?“. Че как ти се усещаш някой ден тъй малък, тъй дребен и тъй нещастен – като някоя малка буболечица. Животът ти се е обезсмислил, че ти даже като буболечица не си. Някой път станеш толкова слаб, че ти даже не си червей. Някой път червеят е толкова силен, че може да пробие земята. Някой път големият юнак легне на леглото, стане толкова слаб, че трябва да го обръщат, а глистът пробива земята, за да излезе на белия свят. Глистите са по-умни от хората. Когато умират, умират при светлината, а когато живеят, живеят при тъмнината. А хората, когато живеят, живеят при светлината, а когато умират, умират при тъмнината. Питам:тогава кой е по-умен?

В света всичко е допустимо. Всичко човек може да мисли. И всичко е полезно само за един момент. Парите може да ти бъдат полезни само един момент, а не всякога в живота ти да ти бъдат полезни. Аз обяснявам един закон. Парите някой път може да ти избавят живота, а някой път може да ти изгубят живота. Храната може да ти бъде полезна само в един даден случай, когато си гладен, но ако ти не знаеш как да вземеш тази храна, тя може да стане една отрова за тебе. Ако твоят стомах не започне да работи навреме и ако тази храна би седяла няколко часа, ще започне едно разлагане, веднага ще се роди един противоположен процес.

Та казвам: в сегашното общество, в сегашния развой хората се намират в един замотан кръг – в една от най-големите илюзии, които съществуват в света. Никой не познава себе си тъй, както трябва да се познава. Всеки мисли за себе си това, което не е. И тогава хората мязат на онзи калугер, който се явил при руския цар, при един от руските царе – няма да ви разправям приказката, може да сте я чели. Императорът го попитал, казва: „Ти минаваш за един от много сведущите хора, за много учен човек. Може ли да ми кажеш какво аз мисля сега?“. „Ваше вели-

чество, ти мислиш, че аз съм този, когото ти си видял. Ти се лъжеш, аз не съм този." Той за това мислел. Той си представил другиго. Ако днес ни попитат същото, ние мислим точно за това, за което ние не сме. Ние всички искаме да бъдем щастливи. Не знаем пътя и начина, по който може да бъдем щастливи. Всички искаме да бъдем умни. Не знаем пътя и начина, по който може да бъдем. Всички искаме да бъдем млади. Не знаем пътя и начина, по който може да бъдем млади. Всички искаме да бъдем силни. Не знаем пътя и начина, по който може да бъдем силни. И всички чакаме щастието ни да капне отнякъде. Всеки иска богат да е, но някой дядо да му остави богатството. Всеки иска да бъде силен, да бъде умен – но майка му и баща му да са го родили така – тъй да е роден. Всеки иска да бъде свят, но трябва да дойде някой учител отнякъде. Това си има своите причини. Вие може да мислите, че това е естествено.

Кои са били причините, които са заставили природата да постави главата горе, а краката долу. Вие ще ми кажете, че това е в реда на нещата. Аз ви казвам обратното. Тогава кои са били причините, които са заставили природата да постави главата на растенията в почвата, а краката нагоре – различно от човека. На човека главата е горе, а на растенията – долу. Какви са нейните намерения? Аз съм чел много теории на учени, но не съм срещал нито един философ, който да е обяснил, нито пък аз искам да обяснявам. Ако вие ме питате: „Защо ти си добър?", аз никога няма да ви кажа защо съм добър. Ако ме питате защо съм лош, и това не мога да обясня. Това е ваше понятие – добро и лошо – в дадения случай. Аз мога да бъда за едного добър, а лош за другиго. Аз може да бъда добър спрямо сина си, а може да бъда лош спрямо една овца, която съм заклал, за да се нахраня. Питам тогава: в света може ли да намерите един светия, на когото ръцете да не са оцапани в кръв. Защото истински светия е онзи, който не прави никаква разлика. Всъщност вие ще извадите едно криво заключение. Той не прави разлика между един добър и един лош човек. Да ви кажа сега какво разби-

ра светията – да не прави разлика. Защото един светия е една свещ, която гори. Една свещ, която не гори, няма никаква стойност. Но при дадени условия горещата свещ на светията има по-голяма стойност, понеже принася по-голяма полза. А онази, която не гори, тя е в запас. Тази горящата свещ днес може да се стопи и да причини една вреда. Запалената свещ може да причини голяма пакост. Мислите ли, че един светия, като запали една свещ, и ако дойде, и ви нареди да палите свещите и с тях запалите плевните на хората, как мислите тогава, кой е виновен? Светията е запалил свещта – с тази свещ се случи, че се запалят всичките плевни и изгорят. Това е едно зло.

Добрата страна коя е? Иде зима, когато температурата е 40-45 градуса под нулата. Ако хората нямат запалена свещ, ще измрат. Кое е по-хубаво, да изгорят плевните или да измрат хората? Мислите сега. Злото се ражда, когато трябва да изгорят плевните. Доброто се ражда, когато трябва да се спасят плевните. Следователно щом злото дойде в света, то е вашата плевня, която трябва да изгори; подразбира се силата, която гори вашата плевня – тя ще спаси твоя живот. Това е закон. И Писанието казва: „Всичко онова, което се случва на онези, които обичат Господа, ще им съдейства за добро". Който разбира закона... Тогава, ако ние не можем така разумно да обясним временния живот, ние ще се намерим в едно противоречие. Ние искаме да оправим живота по един механически начин. Живота по механически начин никой не е в състояние да го оправи. Аз съм чел много книги, които казват, че някои хора са така родени. И понеже били бедни, затова крадели. Право е донякъде. Тогава богатите защо крадат? Мнозина казват, че причината е, че са болни, понеже от майка и баща са наследили. Казвам: много добре, но здравите защо се разболяват? Когато някой е болен, много добре, но противоречието е, когато онзи здравият се разболява – на когото баща му и майка му са здрави. Когато той се разболее, къде е причината? Майка му била болна, баща му бил болен, добре, съгласен съм. Но ако онзи, на когото баща му е здрав и майка му е

здрава, как той се разболява?

Един въпрос, който не е обяснен, и за бъдеще не може да се обясни, нито пък аз искам да го обяснявам. Ако ние, съвременните хора, сме лоши в своите постъпки – Бог ли е виновен за това? Не, виновни сме ние. Ако у Бога има една вина, тя е, че той ни е създал. Затова Писанието казва в един стих: „Разкаял се Господ, че направил човека". Господ създал човека и като видял, че човекът живее толкова лошо – сега не мислете, че аз го измислям, това в книгите е писано – като видял, че човекът направил всичките престъпления и не живее както трябва, разкаял се. Тогава намислил да очисти земята от всичките тези престъпления и допуснал потопа. Като дошъл потопът, Господ се разкаял и казал: „Тези хора отидоха напразно". И като се разкаял, решил да остави поне един човек – Ной, да го тури в кораб и след това, за да не прави погрешки, дал му завета на светлината. Казва: „Тази дъга като видиш, по нея ще ходиш". Дъгата е най-добрият завет. И хората още не ходят по Новия завет. Те живеят допреди потопа, те живеят още преди дъгата да е съществувала. Не е съществувала, понеже водните капки не били диференцирани, не са могли да отклоняват тази дъга. Защото дъгата се явява при известни условия, известно пречупване става. Явяването на дъгата е едно качество, когато спектърът е дошъл на земята. Ние сега имаме половината дъга, още не виждаме цялата истина. Един ден, когато завършим своята еволюция, ще виждаме цялата дъга.

Сега аз нагазвам в едни философски области, които нямат нищо общо с вашия живот. Но питам: коя от науките, която ви се преподава в университета, в колежите, има отношение към живота? Някои имат. Аритметиката има, геометрията в малък размер и тя има отношение, биологията едва сега ще има значение, другите все имат някое отношение. Но много от теориите, много от ученията почти нямат никакво практическо приложение. Това ни най-малко не показва, че тази наука не е дошла навреме. Този материал е потребен за бъдеще. Аз тогава вадя едно заключение. Ако водата

тече и е образувала океани, какво е направила водата? Ако тя се събере в един океан, какво е постигнала? Ако се събере на едно място? Тя е едно условие да се явят рибите в живота. Но тази вода с живеенето на рибите в нея, тя се е опетнила и е изгубила едно от своите качества. Вследствие на това природата, за да се избегне известно голямо противоречие, е допуснала голямо количество сол във водата. Да не би от тези нечистотии, които изхвърлили във водата, да се яви една ужасна зараза. Дава се солта като едно предохранително средство.

Тогава вие питате защо са страданията в света. Страданията, това са солта на астралния свят. В астралния свят, ако идете, вие всички ще мязате на риби – с люспи сте. Човек е една риба, която ходи във водата. Човекът – със своите желания непостижими, той прилича на риба: слиза, качва се. Но когато говоря за рибите, вие виждате само външната страна и казвате: „Как! Аз да бъда риба!". Че тогава питам: какво лошо има да бъдеш като тях? Аз да ви покажа една страна на рибите. Те са винаги мълчаливи и досега една риба не е казала една обидна дума на никого. Ето една похвална черта. А в морето съществуват такива престъпления, дето и престъпленията на земята са нищо. Тук е рай в сравнение с това, което става между рибите. Там е цял ад. Но никога една риба досега не е казала една лоша дума и всички мълчат. Казват: „Мълчи като риба". Да мълчиш като жива риба, а не като умряла, защото умрелите риби като умрелите хора мълчат. Следователно похвална черта на рибите е тази, че и при всичките големи злини, които съществуват, нито една не е казала една горчива дума. Всички са благодарни. Не че Господ ги е направил риби. А при хората нито един човек не е благодарен, че е направен човек. Всеки казва: „Защо Господ не ме направи такъв?". Че какъв да го направи Господ? Ако те направи Господ цар, ще те претрепят, ако те направи Господ княз, ще те претрепят, ако те направи философ, ако те направи учен, жена, мъж, никъде няма никаква сигурност. „Ама цар – да управлявам!" Ама ти ще имаш генерали, подчинени, карал си

им се. Един ден в ума на тия генерали, в ума на тия офицери дойде идеята, защо някой между тях да не стане цар, и започне една интрига. Ти си изложен на опасност, царят е в опасност. Това е една възможност, която съществува в света. Ако ти си богат, има голяма опасност – всеки ще пожелае твоето богатство. Ще кажете: „Защо Господ създаде света такъв?". Може. То е толкова смешно.

Пък понеже зная, сега говоря за възвеждането на човека от духа. Всичко в природата е една азбука. То е един резултат. Всичко в природата е тъй разумно – никога не сте били в един свят, по-разумен от този, в който сега живеете. И вие го смятате като онзи простак, който казва: „Чук". Не е така. Природата извършва нещо велико и сложно. Един ден, когато видите нейната работа, ще кажете: „Много съм се заблуждавал". Един ден зад сегашната смърт вие ще видите, че хората ще възкръснат. Тия, които сега умират, след време ще възкръснат от смъртта. Ще дойде безсмъртието в живота. Ако старите умират, ще дойдат младите – млади, които никога не остаряват. Защото в природата прогресът се дължи само на младите, а старите – подразбира се един завършен резултат, който не може да се измени. Много малко стари имаме, то е един резултат. Тази земя, която ние виждаме, тя е един резултат на милиони години, които са работили в нашата земя. Това е един разумен резултат вътре. Тази почва, на която ние ходим, тия камъни, между които ние се движим, въздухът над нас, слънцето над нас, всичко това показва една висша разумност, която е работила, преди ние да сме дошли на земята. За нас светлината е едно обикновено явление; за нас водата е едно обикновено явление; за нас камъните са едно обикновено явление; ние не може да видим никаква разумност. Едва сега учените хора показват – по нагъването на пластовете или по изпращането на слънчевата енергия, може би ни показват, че има някаква разумност. Ние тепърва изучаваме елементарните работи на разумността, но искаме ние да си направим един бог, подобен на нас. И ние

го слагаме в такова тяло, в каквото сме ние, и да мисли, както ние мислим.

Тогава, ако ние по този начин разсъждаваме, представете си в нашата Вселена, в която има повече от сто милиона слънца и около всяко слънце има най-малко по дванадесет други планети – те са повече от един милиард и двеста милиона, представете си, че всички тия слънца живеят като живи същества тук, на земята, и това същество, което ги е създало, то мисли за всички, всички има в ума си и то мисли и за вас. Как ще си обясните вие каква глава ще има то? Каква глава ще му турите, я ми кажете? Какво тяло ще му турите? Някои искат да представят Господа някак си. Как да го представят? Той не може да има някаква глава, както вие мислите. Не само ние, но и най-възвишените същества не може да представят Бога. Той е нещо непонятно за човешкия ум. Ние приличаме на Бога в едно отношение, но той в нищо не прилича на нас. Ние сме направени донякъде по образ и подобие на Бога. Бог в нищо не прилича на нас. Там е разликата. Ние тепърва трябва да заприличаме на него. Казвате: „Как да не прилича Бог на нас?“. Ние тепърва трябва да изявим този образ, който е заложен у нас, тази склонност, тези божествени сили, че тогава да имаме представа. Тъй както сме сега, ние нямаме право да кажем, че сме направени по образ и подобие на Бога.

За Бога е казано, че той е жалостив и милостив. При него всички нещастни отиват, щом отиде някой умрял, той му връща живота и го праща назад. Иде един, на когото изяли всичкото богатство, той му връща богатството и го праща назад. Иде някой философ, на когото развалили ума, той му поправя ума и го връща назад. Все отиват, които са изгубили нещо: майката изгубила дъщеря си; детето се оплаква, че загубило майка си; някой цар изгубил трона си; някой княз – княжеството си. Всички тези царе, князе, бащи, майки, наредени от хиляди години, цяла върволица! И Господ казва: „Върнете му, дайте му!“. Всички се връщат назад. А като дойдат, пак се бият и тогава търсят виновния. Кой е виновният

на земята? Има един виновен на земята, когото никога не може да хванете. Да се съберат всички детективи, които днес съществуват в целия културен свят от Англия, Франция, Съветска Русия, не могат да го хванат. Той е по майстор. И досега всички детективи не могат да го хванат, в затвор не може да отиде. Знаете ли защо? Понеже всички детективи са все негови служещи. Той им плаща, как ще го хванат? И всички управляващи, които управляват, той ги е сложил. Щом той им плаща, как ще го осъдят? Всичките деца на бащите и майките той им ги дава, как ще го осъдят?

Чудни сте вие! Има един юнак, когото никой не може да хване и да осъди. Защото всички в света са все негови чиновници. Какво ще правиш? Някои от вас искате да си дадете вид, искате този Господ да даде много голямо внимание на вас. Той ви дава внимание, но толкова, колкото вие заслужавате. Ако Господ ви даде в сегашното си състояние повече внимание, вие ще изчезнете от земята. Вие всички въздишате, че не сте обичани. Благодарете, че не сте повече обичани, отколкото сега. Че каква по-голяма обич, когато някого турят в затвора – каква обич е тази, каква грижовност на всички онези братя, които пазят затвора, да не би да се случи нещо, да не би прозорецът да му задухал, да не би железата да са излезли, внимават за храната – по три пъти на ден проверяват. Казват: „Тук е нашият брат". По три пъти на ден го извеждат навън като някой повереник. После го въвеждат пак вътре. Какво по-хубаво от това. Де е лошото сега? Има едно въображаемо зло, но къде е злото?

Казвам: великото в света седи на друго място, тези братя са на друго място. Ако искате вие да видите доброто в един затвор, ще го намерите. Много от затворниците братски живеят, всичко споделят, много добре живеят. Вън свободните хора не се обичат, а затворниците се обичат. Пък най-после и онези братя, които ги държат затворени, техните братя, и те ги обичат. Всички се обичат. При това ние казваме, че не е хубаво човек да е затворен. Нима ние самите не сме затворени в

това тяло! Свободни ли сме? Паднеш, строшиш си крака. Ти отдаваш причината отвън, не може да обясниш. Страшно е, кракът те боли. Ще дойде някой да ти направи крака. Ние искаме да обясним, не да направим живота щастлив – то е немислимо. Аз не искам да ви обезсърчавам, ние сме хора – поне тъй трябва да разберем живота. Като затворници ние сме много добре. Аз считам сегашния живот като затвор. На много добро място сме сега. Ако един ден ние добием онзи вътрешен усет, аз съм ви казвал, човек преспокойно трябва да израсте, че гувернантката да не ходи подире му. Защото някой път и тя се уморява и казва: „Кога ще израстат тези деца, да престана да ходя подире им", защото ѝ става зле. Но много хубаво е тези малките деца и те да нямат гувернантка, за да си изкарват хляба.

Та казвам сега: Христос бил заведен от Духа. Може да се завежда само един разумен човек. Сега аз се абстрахирам от сегашното положение на света. Това, което сега съществува, за мене важи толкова, колкото, когато аз вляза в един параход, и пътувам от едно пристанище, да отпътувам от една държава в друга или от Европа за Америка. Това е едно случайно явление, в което ще вляза в този свят. То си има ред и порядък. Ще вляза вътре, ще взема първа, втора или трета класа – и храната се различава, и леглото се различава. Няма какво да давам уроци на тия хора, ще бъда зрител и ще взема нещата, тъй както са на парахода, ни най-малко няма да ги отграничавам. След пет-шест дни, като премина границата, като изляза от парахода навън, тогава ще живея не както в парахода. В парахода има ограничения. Тия ограничения, които ние имаме сега, те са временни. Те са както, когато пътуваме с парахода. Сегашните хора са ограничени в друго отношение. Сегашните хора не знаят да ходят. Сегашните хора работят повече с ръцете си, отколкото с краката. Ние се намираме като в една лодка, дето повече с ръцете работим, а с краката постоянно седим в бездействие. И когато хората казват, че не са добре, те се намират в една лодка, работят само с ръцете си и

всички говорят за ходене, всички говорят, че трябва да излезем от лодката, да почнем да упражняваме нашите крака, да излезем и на суша. Ние, съвременните хора, още не сме на суша, ние сме във вода и търсим нашата прехрана във водата. Хващате една риба, втора... Хората казват тъй: „Хвана ли някоя риба?“. Адвокати съм слушал да казват: „Да, хванах една доста тлъстичка“.

Та казвам: тази аномалия донякъде е подобна на разумния живот в света. Сегашният мислещ човек е създаден по особени закони. Той е едно средно звено. Човекът е крайното създание в природата. Зад него нищо не съществува вече. Ако попитате що е човек, човек е това, зад което нищо не съществува. Той е пределът на деятелността на природата. Ако вие питате, зад човешкия живот какво има, нищо няма. И ако разбираш умирането, че търсиш зад човека нещо, нищо няма да намериш. Обаче, ако ти търсиш във формата на човека, в духа на човека, в душата на човека, в ума на човека, в сърцето на човека нещо друго, богат смисъл има тогава. Но извън човешкия дух, извън човешката душа, извън човешкия живот нищо няма. Ще кажеш: „Аз искам да стана един ангел“. Ангелът е нещо извън човека. Той е в областта на човешкия дух. Това е областта, в която човек се развива. Следователно ти говориш за човечеството. Но ако искате да се развивате, какво нещо е човекът сам по себе си? Дето всичките неща на битието се осмислят. В човека живеят и боговете. Вие като разглеждате гръцката митология, всичките тия богове, величия, ангели, архангели са слезли, взели са човешка форма и са дошли да опитат благостите, които човек опитва. Всички те са намерили израз в човешката форма.

Зад човешката форма ние не знаем каква друга форма съществува. Вие ще кажете – ангелска форма. Ангелската форма е по-съвършена човешка форма. Ще кажете божествена форма. Божествената форма е най-разумната, най-съвършената човешка форма. Ако един художник би ми рисувал нещо, което е божествено, което е ангелско, той винаги ще нарисува нещо, което е човешко.

Следователно човек е една форма, в която ти може да постигнеш копнежите, които човешката душа има. Формата, в която човек може да постигне, то е само човешката форма. В животинската форма ти не може да постигнеш нищо, понеже тази животинската форма е включена в човешката. Растителната форма е включена в човешката, всички други форми, които съществуват в света, те са включени в човека. Какво значи човек? Човек, това е последната дума на природата. Значи човек е последната дума на природата не в този смисъл – последното завършено дело на природата. В целокупността на тази творческа деятелност е не само човекът, който населява земята, но човекът, който населява цялата Вселена. Той не е само тук, на земята. Тук има хора. Но ако днес кажеш, че и по другите светове има хора, може да те направят еретик. Искат да бъдат тълкуватели. Бог е свободен да насели световете. Той не се нуждае от хората. Той навсякъде е вложил живота или най-малко всички светове са жилища, приготвени за хората. Бог иска да ги направи свободни. Толкова много светове има.

Защо е толкова грамадна Вселената? За да няма случай човек да греши. Та в бъдеще на всеки човек ще му дадат по една цяла земя и той ще седи сам. Вие ме питате: „Кога ще престане злото?“. Когато ти дадат цяла една земя и никой няма да се явява – ти сам ще бъдеш в тази земя, ще се разхождаш нашироко. При сегашното разбиране животът няма смисъл. Ако ти я дадат сега, ти ще бъдеш най-нещастният човек. Аз да ви дам сега месечината. Хората казват, че имала сто и петдесет градуса студ, няма никаква растителност, няма вода, няма ядене, няма пиене. Какво ще имате тогава? Казват, че имала много парици, злато. Но пари без хляб какво ще правите? Това сега са разсъждения. Вие ще кажете: „Защо ли са потребни тези разсъждения?“. Питам: ти ще дойдеш един ден да разсъждаваш, че те хванала една болест и лекарите казват, че ти остава да живееш половин час. Ти казваш: „Ще се мре“. Знаете ли какво е смъртта? – „Ще се свърши.“ Знаете ли какво нещо е да се свърши? Ще усетите една

голяма скръб, едно голямо страдание, като че цялата Вселена се руши. Казвате: „Отиде". След като преминете през тези страдания, вие ще се намерите в една голяма светлина. Ще кажете: „Много добре стана, че се освободих от тези заблуждения, в които досега живях". Този смисъл е даден в една индуска повест, повест за един от индуските богове, който се вселил не в човешка форма, за да научи нещо, а се въплътил в една свинска форма, въплътил се в едно прасе. Разказът казва, че се родили прасенца. И така го чакали, чакали неговите другари да дойде на небето. Най-после казват: „Кажете му, че той за малко време отиде". Той казва: „Не искам небето, мене много ми е добре тука с моите деца и моята жена. Ходим си по земята, ровим си". Взели да мислят как да му помогнат. Поразяват прасенцата – той не се свестява; поразяват другарката му – той не се свестява; най-после и него самия продупчват. Той казва: „Чудно нещо, увлякъл съм се в този кошмар на живота".

И заведен биде Исус от Духа в пустинята и той даде три разумни отговора, че не само с хляб може да се живее, но и с всяко разумно Слово, което излиза от устата Божии; че не е нужно на човека да се хвърли от високите места долу и да остане ангели да му служат и третият, че не трябва да се покланя никому, за да има живот на земята. И Христос казва: „Аз се радвам на това, което имам, и повече от това нищо не желая". Разправя Елифас Леви*, като взема този разказ, той представя друг един разказ – че в XIX век пропаднал дяволът, фалирала всичката негова философия, та той се оттеглил на едно място като отшелник и казва: „Загазихме, никой не ме слуша. Аз дадох знанието на хората да го знаят, но никой не ми обръща внимание на мене". По едно време вижда, че Христос иде към него, клати си главата и казва: „Много късно

* Елифас Леви (1810-1875) е псевдоним на френския окултист и кабалист Алфонс Луи Констанс, една от най-влиятелните личности в западната езотерична традиция; често наричан „баща на модерния окултизъм".

идеш. Защото едно време – преди две хиляди години, аз бях господар и аз можех да ти дам всичките царства. Сега е много късно, тогава да беше дошъл". „Аз не идвам за тези царства, но идвам да ти покажа един път, по който може да се избавиш от сегашните си страдания." Той му показва пътя и вижда, че две змии го хапят със своите уста. Христос по закона на любовта хвърля тези змии и остава дявола пред Учителя на цялото човечество на земята, който може да учи хората, как да работят и как да не се изкушават, да се не боят. Той казва: „Няма да се боите. Беше едно време, докато змиите мене хапеха, и вие можехте да се боите, но сега и мене престанаха да ме хапят, сега вече ще живеете по братски". Навсякъде се проповядва братство, проповядва го дяволът. Братство ще има отсега нататък.

И заведен бе Исус в пустинята, за да не иде да учи онази велика истина на живота. Така и вие ще бъдете заведени, за да не учите великата истина на живота. А това е: да се избавите от онези змии, които сега вас хапят. Във всеки дом има по две змии. Аз бих ви казал, но мълча една истина, която не искам да разкрия. Във всяка една църква, във всяко едно управление, навсякъде у човека има отвънка по две змии и тези змии внасят всичката отрова в света. И когато дойде Христос на земята, той, най-първо, ще положи ръцете си и ще отстрани змиите. И тогава всичко ще тръгне наред и в порядък.

„Благословен Господ, Бог наш"

„Добрата молитва"

9 октомври 1932 г., София, Изгрев

Чуваш ли?

„Отче наш“

„Ще се развеселя“

Ще прочета двадесет и първа глава от Евангелието на Матея до двадесет и трети стих.

„Изгрява слънцето“

Ще взема само думите: „Чуваш ли що казват тия?“. Един въпрос – не на възрастните, на малките деца. Казва: „Що казват тия?“. Въпросът не е какво умните хора говорят, но децата какво говорят. Какво им дошло наум да говорят. Тези, най-умните първосвещеници, поставят въпроса: „Не чуваш ли какво говорят, с такива поколения как може да живееш, какво може да излезе от тях!“.

Животът има две страни. Аз сега говоря върху един въпрос, който е теоретически и практически верен – в своите положителни и отрицателни страни е верен. Ние в живота искаме това, което никога не може да бъде. Добрият иска това, което никога не може да бъде, и злият иска това, което никога не може да бъде, защото аз говоря за живота, който е на земята. Сега вие можете да философствате и да кажете: „Случва се някой път“. (В салона има течение и Учителят казва: „Туй, което за вас е опасно, за мене е приятно“.) Има два вида разочарования в света. Разочарованието на добрите и разочарованието на лошите, на злия човек. Думата зъл вземам в такъв смисъл, както понякога вие я употребявате. Лошото аз го вземам безлично. Лошото в света се случва. По някой път и доброто се случва. Как ще обясните? На един светия, който живее чист и свят живот, случва му се това, което не чака. Някой път на лошия човек се случва това, което един светия очаква. Как ще обясните това? Случайността е великото в живота. Всяко нещо, което се случва, то е велико. Има два вида философия, два вида разсъждение. Хората се разделят на две категории.

Някой път говорят едно, а се разбира друго. Някой път говорят това, което се разбира, че е така.

В древността има един разказ, превеждам го. Един от великите учители праща един от своите ученици да обиколи природата, да изследва нещата. Тръгнал той по пътя и вижда – в гората се тели една крава и при нея седи един вълк, като едно овчарско куче чака. Пита: „Какво пазиш?“. Той казва: „Пазя я, като роди, да не би да се изгуби телето, да не го задигне някой“. Казвам му: „Много хубава, благородна работа е тази“. Върви по-нататък и гледа – една квачка седи и мъти пиленца. Една лисица седи до нея и чака, казва: „Какво вардиш?“. Тя казва: „Вардя и като се измътят пиленцата, да не би да стане хата* с тях“. Казва: „Много хубава работа. Животът ти е осмислен както трябва“. Най-после среща го един млад момък – взел една мома, повел я. Тя напред, той отзад, облечена хубаво, с вързани очи и с камшик я кара. Пита го: „Защо я караш?“. „Не знае как да ходи.“ „Много хубаво нещо. Щом не знае да ходи, възпитавай я, разхождай я.“ Сега аз ви привеждам неща и вие ще кажете, че тия неща са неверни. Верни са. Аз не искам да отивам по-далече. Аз изнасям неща, които са верни. И мислите ли, че това е една фантазия. Това е действителност, облечена в една форма. Приблизително така се случва. Колко млади моми така са карали. Погледнете историята в миналото. Завързват жени, водят ги вързани пленници с въжета. Вървят напред млади моми. Това не е една фикция. Може би в някои детайлности, може в своята разказвателна форма да имат преувеличено, но това са неща, които се случват. Човешкият език не е така точен. Българите казват: „Яйце да хвърлиш, няма къде да падне“ или „Бяга като куршум“, или казва: „Той е човек като планина“, или „Дигнал целия свят на гърба си“.

Та казвам: сега има две страни в живота, които трябва да се разбират. От неразбирането на тия две

* Хата *остар*. Грешка, пагуба, беда.

страни произтичат всичките тия противоречия на земята. Всички хора очакват на земята един ден да дойде Царството Божие. Че очакват – то ще дойде. Че тази крава ще роди телето, това е вярно. Първото положение, че кравата ще роди, е вярно. Но че вълкът ще го пази, и ще го отгледа, аз се съмнявам. Първото положение, че кокошката ще измъти пиленцата, вярно е сто на сто. Тъй е, ще ги излюпи. Но че лисицата ще ги отгледа, съмнявам се в това. Първото положение, че тази мома е с вързани очи и я карат да се разхожда, вярно е, но че той я учи да се разхожда, то е въпрос. Той е заинтересован. Аз говоря в иносказателна форма. Но както и да вземете, има известни положения, които са верни и неверни. Не всички твърдения са верни в света. Но не и всички отрицания са верни в света.

Някой път се случва това, че което твърдиш, е вярно; както и това, което отричаш, някой път е вярно. А някой път и едното е невярно, и другото е невярно. Има един закон, който гласи така: едновременно не може да кажеш две лъжи. Една лъжа може да кажеш, но две – никога. В един момент можеш да кажеш една истина. Истина е, че кравата се тели. Факт е. Той констатира факта. Но че той има намерение да отгледа детето ѝ, е лъжата сега. Второто положение за лисицата. Някой ще каже: „Той две лъжи каза“. Това е пресилено. Две лъжи не може да се кажат. Две лъжи никога не може да се съберат в човешката уста. Лъжата е толкоз голяма, че едва една лъжа може да се събере в човешката уста. Майсторлък се изисква да кажеш една лъжа. При това, за да кажеш една лъжа, ти трябва да я свържеш с една истина. Не я ли свържеш с една истина, твоята работа съвсем е загазила. И обратното е вярно. Онзи човек, който иска да каже истината на земята, той непременно трябва да каже една лъжа. Лъжецът, за да каже лъжата, трябва да каже една истина. Но и онзи, който иска да каже една истина, трябва да каже една лъжа. Сега заключението. Едното е вярно и другото е вярно. Ако човек истината може да

каже, тогава по-добре да не казва истината. Може, но лъжата ще излезе като последствие на истината.

Ти искаш да спасиш един човек. Сега ще кажете – как е възможно да кажете една лъжа. Представете си един светия, който досега си е пазил очите свети според съвременното разбиране. Не според онова разбиране, не тъй както хората разбират. Светият човек е чист и свят. Никога не е погледнал на една жена, да се не оскверни. Всякога държал мислите си чисти. Тъй разбират хората, казва се да не гледа. Да не види голо месо, защото, ако види голо месо, отиде всичкото спасение. Тъй мисли човекът. Представете си, този човек иска да каже истина. Дави се една жена, той иска да я избави, тъмно е. Той само турил светлина и я изважда гола. В какво положение ще бъде той, когато го попитат: „Как беше тази жена – с дрехи или гола?“. Ще каже: „Гола“. Как може този светия да хване гола жена.

Сега някой ще каже, че това са крайности. Някой път, когато искаш да кажеш истината, ще излезе една привидна лъжа. Но само привидно е така. Но това е буквално разбиране. В какво седи голотата на човека? Външната голота е символ на една вътрешна голота. Сега се говори за богатите хора. Винаги се разбират хора, които имат пари, които имат говеда, които имат къщи, и за този човек казват, че богатите няма да влязат в Царството Божие. Говеда имал, пари имал, къща имал, деца имал. Те са богати. Именно богатството седи в една вътрешна страна, на която външното богатство е един израз. Има едно духовно богатство. Има едно религиозно богатство, което пуска хората в Царството Божие. Има едно научно богатство, което не пуска. Нима мислите, горделивият учен човек не е бил богаташ? Той мисли, че е разрешил всичките задачи. Разрешил една задача и мисли, че всичко е разрешил. Той е богат човек. Ако разгледате човешката история, колко философски теории са се издигнали за подобрението на човечеството и виждаме, човечеството с хиляди години прилага тия теории и

те са излезли толкова верни, колкото твърдението на вълка, че той чака, за да пази телето.

Сега Христос влиза в града и целият народ иде. Очаква го. Той вземе един камшик, влиза в храма и на общо основание всички търговци ги изгонва навън. Камшик има тук, не здрависване. Задават му въпроса: „Кой ти дава това право?“. Той, за да се оправдае, казва: „Писано е, че е дом на Отца Моего, дом на молитва“. И сега питат какво право има Христос да вземе камшик. Аз не искам да го защитавам – каквото е направил, направил го е. Констатирам факта, както вълкът. Чакам да се роди телето. Изпъжда ги навън всичките. Негова работа е. Защо и за какво, сега може да се дават разни тълкувания. Едните одобряват, другите не одобряват. Казват: „По правилен начин не може ли?“. Може. Но когато по правилен начин не може да стане – по неправилен начин. Казвам: без война може ли? Може. Когато по правилен начин не може, тогава става по неправилен начин. Тогава почват пушки, топове, задушливи газове. Казват: „Другояче не може ли?“. Може.

Седи един при кладенец, минава един пътник. Пита го: „Какво ще ми предскажеш? Ако вляза в кладенеца, ще изляза ли пак навън?“. „Чакай – казва – малко. Ще ти докажа дали ще излезеш, или не.“ Хванал въжето, гледа горе, гледа долу и му казва: „С това въже в кладенеца не влизай. Ако влезеш, няма да излезеш навън. Това е моето предсказание. Като искаш да знаеш дали моето предсказание е вярно, или не, влез да го опиташ“. Има едно поверие в народа. Когато се ражда някой, явяват се орисници. Не че те му чертаят. Външните условия, при които човекът се ражда – баща му, майка му, общото съчетание на планетите, изгревът на слънцето, залезът на слънцето, ветровете, бурите, теченията на реките – всичко това определя неговата съдба. Всички вземат участие в дадения момент. Всичко онова, което взема участие в природата, определя съдбините на един човек. Най-първо най-главните фактори определят. Общо говоря. Казвате, че така Господ определил. То е за религиозните

хора, които вярват. Ученитe и те вярват, че определят нещата. Казват: „От неговите способности – баща му, майка му, дядо му – даровит човек беше, знатен човек беше. Майка му е от видно семейство, даровити хора са“. Казвам: майка му, баща му, дядо му, прадядо му – целият техен живот се определя от външните условия.

Сега: да определя какво нещо разбирам под външен свят. Външният свят е разумен резултат. Всичките външни условия, които днес съществуват, които нас ни ограничават, това са резултати на един друг свят, резултати на действителността на друг един свят. Както и да обясняват учените хора, да кажем, духа вятърът. Това е резултат на една сила, която работи. В духането на вятъра няма разумност. Ако попитате вятъра какво току духаш, влизаш, излизаш, той нищо няма да каже. Онзи, който духа с прах, той има предназначение. Човек, който не разбира законите на природата, нему се вижда, че има игра в природата, едно съчетание, едно съвпадение. Ще обяснят, че едното течение е топло, а другото е студено. Но това отчасти е вярно. Зад едно топло течение и зад едно студено течение съществуват две противоположни причини, които действат. Студеното течение в природата се образува от същества, които мислят по един начин. Топлото течение се образува от същества, които мислят по друг начин. Различават се.

Как ще си обясните вие рибите, които са студенокръвни. Млекопитаещите, птиците са топлокръвни. Кои са причините, че рибите са студенокръвни. То е привидно така. Понеже водата е добър проводник на електричеството, и рибите са проводници на електричеството. Има повече електричество в рибите, отколкото магнетизъм. Затова са по-малко подвижни и затова кръвта им е студена, понеже това течение е създало неблагоприятни условия. Рибата е лишена от говор, тя и да иска, не може да говори. Ако рибата създаде език за говорене, то при изхвърлянето на водата би имало едно голямо удряне.

Всякога щяха да се удрят едни други. Който е насреща, като изхвърли водата от устата, винаги ще усеща едно удряне от страна на водата. Питам: какво щеше да бъде, ако един човек говори един час, както аз ви говоря тук, и от устата му да изскача вода? Всички щяхте да бъдете мокри. Кой от вас би устоял на струята? Че вие щяхте да се изпотите до края на беседата. Казваме: „Каква е речта му?“. „Само мокрене прави“.

Сега например в Америка съществува сух режим. В България съществува мокър режим. И в Англия съществува. Сухият режим искаше да го употреби Русия. Цяла царска Русия отиде със сухия режим. Само Америка почна със сухия режим, но тя се намери на голям зор. Питате защо и сега американците мислят да имат ли сух режим, или не... Нищо не се ражда при сухия режим. При мокрия режим се раждат много повече идеи. Сега американците мислят да имат ли сух режим, или мокър. Казват: „Сухият режим коства милиарди загуби“. Сега мимоходом засягам защо нещата са сухи или мокри. Природата поддържа едновременно и сухия, и мокрия режим. Сухият режим в света кой е? Сухият режим, това е злото. Мокрият какво е? Мокрият, това е доброто. Обаче от философско гледище сухият режим е доброто, въздържанието, доброто, да не пиянстват. В божествения свят хората взели точно обратното. Наричат сухия режим в Америка една необходимост – да не пият хората. Искат да се наложи въздържание по един механически начин, със закон. И виждаме, Съединените щати ангажираха всичко за тази цел. Но в Америка със сухия режим развратиха всичките свои чиновници. Защото, според както разправят, как ли не прокараха контрабанда. По хиляди начини. Има заинтересовани отвън. Значи един сух режим в дадения случай, от това гледище, ако се прокара идейно, много повече време ще вземе, но е по-разумно, отколкото начинът, ако доброто в света се наложи, както сухият режим в Съединените щати . Ще има същия резултат.

Сега се разрешава въпросът, по кой начин да се подобри човешкият живот – чрез сухия режим или чрез мокрия. Чрез двата, нищо повече. Ако мене питат, аз бих казал – двата режима употребете. Ще им кажа тъй. Когато употребиш сухия режим отвън, употреби мокрия отвътре. Когато употребиш мокрия режим отвътре, употреби сухия отвън. Сега разгадавайте тия начини. Казвате: „Може ли да бъде?“. И в един мокър режим има противоречие, и в един сух режим има по-голямо противоречие. В мокрия режим всичкото се разтопява, хубавите работи се разтопяват. Една картина може да се развали, едно платно може да се развали, но в сухия режим нещата просто няма да станат. Когато се казва: „Не може ли и без зло в света?“, казваме: при сегашните условия светът не може да съществува другояче освен тъй, както сега е създаден. Аз изключвам онова, което хората са създали. Каквото хората са създали, то е за тяхна сметка. Но тъй както в природата съществуват ония закони, те не може да действат другояче. Всичките идеи, всичките вярвания, всичките реформи имат дотолкова възможност да се реализират, доколкото те са в съгласие със законите на природата. Защото не само е важно една идея да се разпространи в света. Тази идея какво отношение може да има към хората, какво благо може да носи? Всяка една идея трябва да носи известни блага.

Казвам: по този начин при тези разсъждения, когато ние говорим за тия процеси в природата, аз не искам да се вглъбявам в това положение. Човек, ако се вглъби някой път в процесите на природата, има една опасна страна. Ако вие опитате един отровен газ, колкото и да е малко, вие се излагате на опасност. Даже в тази форма, като се говори за злото, злото е една голяма опасност. Механически за злото даже ако мислиш, ти може да създадеш цяло нещастие. Ако мислиш за доброто, ти можеш да създадеш добро за себе си. Сегашното нещастие в света е, че хората мислят повече за злото, отколкото за доброто.

Казвам: престанете да мислите за злото, престанете да мислите за кражбата, престанете да мислите за престъпленията. Съвсем да не се мисли. Някой казва: „Да живеем сух режим“. Как ще живеете? Опитвали ли сте да живеете сухия режим? Ако живееш на физическото поле на сухия режим, стомахът ти ще хлътне, ти светещ ще станеш. Ако туриш мокрия режим, веднага в тебе ще има една известна промяна, или казано на съвременен език, хората трябва добре да се хранят, но храната, трябва да произтича от онова знание на човешката мисъл като една необходимост, нужна за поддържане на живота. Ако считате храненето едно благо, то ще ти принесе едно благо. Ако мислиш за храненето като удоволствие, непременно то ще ти донесе удоволствие. Никога не считай храненето като удоволствие, но като една приятна необходимост да съградиш живота. Не ходи да се бъркаш как трябва да става готвенето. Ако не искаш да ти готвят хората, готви си сам. Онези умните хора трябва да си готвят сами. Ние се натъкваме на големи противоречия. Може ли всеки човек да си готви храната? На това противоречие ще се натъкнат всички млекопитаещи, които преди човека са си готвили храната. Тогава някои от птиците вземат жива храната си, не консервирана храна, нагълтат малките мушици, но тия мушици не са добре сготвена храна. Птиците умират често поради това, че гълтат всичките мушици с всичките нечистотии. Много често те са заразени, от това умират птиците.

Когато вълкът едно време се намерил в противоречие – не можал да намери своята храна, той облякъл една овча дреха и отишъл при овцете и казал: „Станах вече като вас – да паса трева“. По този начин не може да се живее. Овцете му направили един банкет. Радвали се всичките овце. Един техен мъдрец казва: „Гледайте го сега дали е правоверен. Не зная дали е правоверен този вълк, или не“. „Как да го познаем?“ Той казва: „Ще го гледате, като ходи със стадото, дали пасе трева, или само

мушка муцуната си в тревата. Ако пасе, правоверен е, като нас ще стане. Ако не пасе, пазете се от него, понеже той уж пасе, а с очите си гледа да издере някоя овца и когато овчарят го няма, той може да вземе приготвената храна". Та казвам: ако искаш да познаеш, вълкът станал ли е овца, виж го пасе ли трева, или не. Пасе ли, ще стане овца. Не пасе ли, няма да стане.

Питам това, което е вярно за вълка, вярно ли е за човека. Кое е онова, което облагородява човека? Казваме, че човек е гениално същество. Още по-силна дума се изисква. Според мене човек е израз на целия Космос. Той е последно дело на природата. Той е един от най-великите резултати, до които природата е дошла. Значи всичко онова, което става в Космоса, се отразява вътре в човека, в обратен смисъл за и против. Противоречията, които някой път съществуват на земята, показват добрите страни, които съществуват в природата. Злото, което се показва, не всякога е зло. Но и доброто, което се показва в човека, не всякога е добро, ако вземем доброто, което има отношение към нас на земята. Сега аз изнасям този факт, понеже всички вие имате за живота особени разбирания. Мислите, че разбирате живота. Дядо ви как е живял, баба ви как е живяла, как са живели хората. Но всичките хора, аз ги виждам, все са заровени някъде. Аз съм разпитвал мнозина. Казвам: ти ходил ли си в оня свят?. „Не съм. Сега мисля да ида." Казвам: като се върнеш, ще ми кажеш. Мнозина, които са заминали за другия сят, не са се вестили в този свят. И досега не са дошли да ми кажат. Казвам: какво има в оня свят? И чудното е, че мнозина са останали на гарата. Казвам: защо не заминат те? „Не можахме да се качим." Казват: „На следующия трен ще заминем". Аз зная, че следующият трен е след 45 години. Те го мислят, че от 45 години е заминал за другия свят, пък той 45 години подсмърча на гарата. Изнасям един факт, който не искам да ви доказвам. Може да го разберете, както искате. В него има и лъжа, и истина.

Аз се намирам в същото противоречие, както светията с жената. Каже ми някой: „Ти ми кажи майка ми – скоро умря – къде е?“. Казвам: майка ти при тебе я виждам. „Че как тъй. Заровихме я на гробищата.“ Но аз я виждам тук. „Ти – казва – искаш да ме смаяш...“. Аз разглеждам нещата много реалистично. Аз виждам майка ти и ти – живеете в едно и също тяло. Ти като говориш, и твоя, и нейния глас чувам. Майка ти се смее в очите и ти се смееш. Виждам твоя раздвоен поглед. „Ама може ли да бъде това?“ Дали това може да бъде, не го зная. Приемете го като една мисъл. Тогава как ще ви обясня факта. Ще ви приведа един пример за един адвокат във Варна. Един адвокат, краен рационалист, той само разправя за своята опитност. „Мене никой – казва – не можеше да ме накара да повярвам, че има задгробен живот. Чел съм всички съвременни модерни и стари философи, но чудното е, че откак умря майка ми, повярвах. Не мога да се освободя. Казвам си: какъв голям будала съм!“ – Досега не си вярвал, защо да не се съмняваш? И той казва: „Обясни ми как става това нещо!“. Не искам да му кажа, че майка му живее в него. И цялото му внимание е насочено към онзи свят и той почва да вярва вече.

Та казвам сега: ние мислим отвлечено, като че всяка една наша мисъл, като че всяко едно положение, което завземаме, като че няма отношение. От човека зависи дали ще бъде в дадения момент щастлив, или нещастен. Щастието или нещастието донякъде зависи от самия човек. Да бъдеш обичан или да не те обичат хората, зависи напълно от тебе. Например вие искате да бъдете щастливи, искате да ви обичат, но за да ви обичат, трябва да има вътрешен повод. Казвате: „Човек трябва да бъде богат“. Ти може да бъдеш богат, без да бъдеш обичан. Може да си красив, без да бъдеш обичан. Може да си сиромах, без да бъдеш обичан. Тогава за любовта, която изискваш, някой път богатството идва да спомага. Или най-малко богатството не е причина за любовта. Тогава как ще ми обясните психологически – онази жена от

царско произхождение, която избягала с един циганин. Тя отиде с един циганин, цигулар. Напусна мъжа си. Остави всичкото богатство. Казва: „Не искам нищо".

В закона на любовта има нещо по-високо, отколкото царстването. Ако любовта е един израз, това е най-висшето благо в света. Ако може да намериш любовта, ти си намерил вече смисъла на живота. Но работата е, че човек не може да попадне в това течение на любовта. Всеки пита дали ще успеем, или не в любовта. Понеже любовта е акт само на великото в света. Само едно същество има в света, което може да люби. То е един акт на великата Природа. Акт на Цялото. Аз казвам: Бог е единственото същество, което може да люби, и от което никога да не се отдалечаваш. Единственото същество, което люби, то е само Бог. Другите хора са носители на великата идея, те са носители на Божията Любов. Всеки един от вас може да провери, че това е вярно. Дотогава, докато считаш, че хората са носители на Божията Любов, ти никога няма да бъдеш разочарован. Когато поискаш един човек да те обича, непременно ще бъдеш разочарован. Разочарованието иде много скоро. Няма да закъснее. Ще се разочароваш и в себе си, и във всички. Ще се разочароваш във всичко: в баща си, в майка си, в брата си, в приятелите си, във всички познати.

Сега аз искам да ви изнеса един пример. Един приятел искаше да ми изясни един факт. Минавам през едно поле, един овчар пасе 50-100 овце. Овчарят идва при мене, оставя стадото си, а цялото стадо тича подир него. Защо блеят? Този човек, който има тази сила, той може да отвлече цялото стадо на овчаря. Всичките овце са се влюбили в него. Овчарят отиде и казва: „Мене ми е чудно. Подир мене тия овце така никога не са тичали, никога не са ходили. Опасен човек е той. Може да отвлече, което и да е стадо в гората". Казвам: няма нужда да отвлека тия овце в гората. Ти може да отвлечеш тия овце, но трябва да ги водиш на паша. Ако трябва да ги водиш на паша, с тебе е свършено. Тези овце, които блеят, те

храна искат, подобрение на живота. Ако някой човек се притече при тебе, и иска помощ, той само блее, това е една овца, която блее. Вие казвате: „Той Господ ще ни помогне“. Изводът, който аз правя, е следният: мислете по-малко за злото, мислете повече за доброто в света. Ако искате да търсите вашето щастие, мислете повече за здравето, отколкото за болестите. Мислете повече за вътрешното богатство, реалното. Аз бих предпочел да имам един приятел, отколкото да имам милиони. Десет души приятели, които имам, струват повече, отколкото десет милиона, които мога да спечеля. Тия десет души приятели ще донесат всичкото щастие. Ако единият е музикант, другият писател, третият художник, четвъртият вероуващ, петият маг, те ще произведат всичкото материално благо. Какво ще те интересува богатството. Благото в този вид ще ти създаде най-голямото щастие. Сегашната статистика показва, че в Америка, които са разчитали на милионите, всички са изгубили – един изгубил един милион, друг – два милиона, три, четири... до сто милиона долара – в една криза. И ако кризата продължи, те съвсем ще загазят. Не сме ли ние всички тия милиардери. Млад си – имаш един замах, остареш – не е ли изгубване на милионите. Старостта не е ли изгубване на милионите. Докато си здрав, готов си да издигнеш ножа, да освободиш цялото човечество. Но като остареш и заболееш, изгубваш всичките тези идеали и казваш: „Оставям всичко на бъдещите поколения“.

Бъдещото поколение е за себе си. Хората идват да оправят света. Но това е идея на Великия, който седи. Как ще стане на дело? Кога ще се оправи светът, това е въпрос. Човек трябва да знае, след като е дошъл в света, какво е неговото предназначение – за себе си ли живее той, или за човечеството. И за себе си трябва да живееш, но да не станеш роб на силния. Социалните условия те заставят да работиш за общото добро. Моето разбиране е, че има един разумен център в света. Това е център на разум-

ните същества, които съществуват, и които всякога мислят благото на хората. Никой не знае къде е мястото на този център – близо или далеч. Близо или далеч, то се различава с какви идеи е човек. Ако го измерваш с човешките идеи, този център е далеч. А ако го измерваме с идеите на напредналите същества, той е толкова близо, колкото човешкият живот е близко до мравките.

Ако вие разправяте на някоя мравка, че съществува един свят, че има хора, които са писали книги, имат църкви, училища, университети, свещеници, владици, които проповядват едно учение. За всичко това, те даже не подозират. Казват: „Целия свят обиколихме, не сме видели никакъв университет". Качвали са тия големите хора, слизали са, нищо не са намерили. С идеите на мравките ние сме далеч от този център. Човек знае, че е близо до мравките, но мравките не знаят, че са близо до човека. Сега може да ми зададете един въпрос. Какво ни ползва нас, ако съществува един такъв център в света? Представете си, че аз имам способността да говоря с мравките, и на техния език им кажа: „Слушайте, настанало е Царството Божие на земята. Ако останете на това място, на което стоите, ще стане една голяма катастрофа. Ако всички ме послушате, и възприемете това знание, ще се освободите и ще вземете това благословение. Ако не ме послушате, всичко ще се разруши и ще бъдете вън от мравуняка."

Този катаклизъм иде в света, не катаклизъм, но едно коренно преобразование иде в света. Онези, които създадоха Земята, онези, които създадоха Слънчевата система, са решили – цялата Слънчева система минава в една нова фаза. Старият живот на Земята е несъвместим с новия. Всичките хора ще участвате, няма да остане нито един. Всички същества ги организират. Иде една коренна промяна. Не е лошо това. Ако иде зимата, трябват по-дебели дрехи. Ако иде лятото, трябват по-тънки дрехи. Ако духа вятър, подслон трябва да имате. Иде една промяна в света в този порядък на нещата. Онези,

които устройват земята, не са тук на земята. Не мислете, че онези, които са тук, те ще преустроят света. Ако те можеха, досега щяха да го преустроят. Ние, хората в света, не сме в състояние. Каквото не са правили, и пак светът е в същото положение. Ако се намерим в това здание, и то се затвори за четири-пет години, ние, хората, ще се намерим в трудно положение. Вие казвате, че спасението зависи от вас. Спасението иде отвън, то зависи от светлината, от топлината. Вие досега не сте се възпитавали. Кой е онзи Първият, който е запалил вашата свещ в живота? Не помните и кога се е пробудило вашето съзнание в този живот. Помните ли кога вашето съзнание се е пробудило? Мислите, че това съзнание от само себе си се е запалило. Мислите ли, че тази светлина се е запалила изведнъж, както в един град – електрическото осветление. Сега ли се е създала тази светлина? Има ред същества, които са работили. Всеки има инсталация, завърти ключа и всички лампи се запалят, светнат. Някъде е така направено, че един завърти ключа на всичките лампи и те светнат. Завърти ключа и изгасват. Най-сетне мислите ли, че вашите мисли и чувства, които ви занимават много пъти – вие желаете велики работи, мислите ли, че тия работи са ваши? Не.

Там четете историята на онзи израилски патриарх Яков, на когото неговият дядо Лаван даде старата дъщеря, не тази, в която беше се влюбил. И трябваше цели четиринадесет години да служи за тия двете жени. И после той казва: „Ти знаеш да експлоатираш, но и аз знам“. Направил едно условие с дядо си. „Ако искаш да ти услужа, ще се условим кои овце ще бъдат твои – сивите или пръчкавите* овце. Ако ти избереш сивите, другите остават за мене. Ако избереш пръчкавите, сивите остават за мене.“ Този син майчин разбираше закона, знаеше едно изкуство. Когато поеше овцете, ще тури пръчица и после овцете се раждали пръчкави. Дядото гледа, че овцете се раждат все пръчкави, чуди се какво да направи

* Пръчкав – на ивици, шарен.

и казва: „Нека пръчкавите бъдат за мене!“. И после започнали да се раждат сиви повече. Най-после Яков, като забогатя, взе всичко това. И казва Яков: „Баща ви предаде ви на мене. Да бягаме с това, което спечелихме!“. Задигнал и децата, и камилите, и овцете – голямо стадо. Настига го Лаван Яков, казва: „Аз съм ти направил едно зло, но тази вечер ми се яви твоят Господ и ми каза да не те бутам“. Явил се Господ на Якова и казва: „Няма да буташ Яков. Главата ти ще се снеме, ако го бутнеш“. „Тогава да се примирим, да направим един договор.“ Мнозина от вас ви е страх от бъдещето. Има един, който се застъпва за праведните хора, когато уповаваш и устояваш. В този случай аз похвалвам характера на Яков. Казвате, че е користолюбив. Яков научи един урок, излъга брата си и четиринадесет години му трябваше да работи да изкупи една лъжа. Четиринадесет години го изтезава Лаван и той научи как да се примири и действително, като се върна, се примири с брата си.

Казвам: трябва да се разбира живота на Яков. Не е до Яков, но казвам, че трябва да се примирим със света. Не знаеш кога ще има пръчкави и кога сиви овце. Не знаеш кога ще спечелиш, кога ще загубиш. Не знаеш кога всички ще те обичат, и кога няма да те обичат. По някой път вие обичате някой да ви гадае, нали? Всички съвременни гадатели, това са изпъдени ученици от тази школа за едно непослушание. Те носят от своето изкуство. Но те са все цигани. Който гадае, той не гледа на восъка, той не гледа на картите, той не гледа на кафето, на боба. Или пък някой чете молитви, казва: „Да се помолим на Господа и работата ще се уреди“. Истинският гадател вижда живо нещата. Той ги вижда и нищо не взема за своето гледане. Казва истината. Казвам: засега нищо не мога да ви кажа освен: не греши и следната година да дойдеш пак.

Живели две слугини в един богат дом. Господарят бил добър, едната обичала господаря си, другата, която не го обичала, отивала нощно време и опапвала хубавото грозде и казвала, че онази го е изяла. Онази, която никак не е бутала, била наклеветявана от другата. Пита

господарят сега кой изял гроздето. Аз, като минавам из нашето лозе, зная кой изял гроздето. Започнали да го ядат и го оставили. Някой път виждам, че са го изяли пчелите, но някой път виждам, че хората го изяждат. Пчелите не оставят нито една черупка. Нашите мислят, че ще се прикрият. Аз казвам, нека ядат, тази година гроздето е евтино. Пчелите, ако го ядат, те го преработват на мед. Ако човек го възприеме, какво ще излезе. Нищо няма да излезе. Човек каквото е ял, той не го е преработил.

Като влезе Христос в храма – подразбираме онова разумното, когато влезе в нас – той взема камшика. Аз разбирам онова разумното в човека – когато се събуди от неразумния живот, тогава всичките тези стари идеи и преживелици изпъжда навън и казва: „Това място, дето сте, е свято. Това е дом на молитва, няма да го правиш разбойнически дом. Разбираш ли това?“. И тогава показва камшика. Ако не го слушаш, ще питаш: „Кой ти даде тази власт?“. Той казва: „Аз съм властта. Понеже аз ти дадох властта, не престъпвай закона, ще пострадаш!“. Всички вие живеете в един дом, който не е ваш. Този дом е едно светилище. Вие се намирате в един храм в себе си и трябва да го употребите свещено. Този храм не е даден за ядене и пиене, не е и за удоволствие, но да го употребите за известен идеал. Целият ви живот, всички ваши мисли и желания са ви дадени не да се удоволствате и да правите, каквото искате. Да обичаш хората, разбирам.

Когато говоря за любовта, разбирам следното: Бог се отличава с едно качество – той винаги дава, а човек се отличава с това, че винаги взема. Онзи, който постоянно дава, и онзи, който постоянно взема, и двамата са едно и също. Ти, щом възприемеш Божествената любов, хич няма да питаш. Грехът не седи във физическите прояви на хората. То е в онази мисъл, която осакатява. Ако тебе те лишат от слънчевата светлина, тебе те осакатяват. Ако един човек може да те лиши от въздуха, какви са всичките твои съобщения с живота. Човек трябва хубаво да чувства, хубаво да мисли. Аз не съм за привидното добро в света. Защото ти днес направиш

едно зло, утре друг ще направи по същия начин на тебе. Не от страх, но по Божествения Дух.

Изисква се ние да бъдем носители на тази великата идея. Този център, това разумното в света иска всички същества да живеят разумно. Всеки един от нас трябва да прилича на Бога. По това се отличава доброто от лошото. Лошият човек постоянно взема и никога не дава. Добрият човек постоянно дава. Аз така определям. Добрият човек постоянно дава от себе си. Това качество е на Бога. Аз не съм за физическото даване. Като се говори за земния живот, казвате, че трябва да станем калугери. Ако е въпрос за калугери, мислите ли, че човек, ако е религиозен, той живее порядъчен живот. Даже и калугерите не живеят порядъчен живот. Даже и светиите. Ако аз се приближа при този човек, аз виждам образа на онова същество, което го е създало. Ако залича божественото в него, един ден ще ме питат: „Кой ти позволи да заличаваш свещените работи?“.

На кое основание искаме ние да градим? Има много хора в света, които имат идеи. Най-първо трябва да се зароди едно желание да изпълняваме волята на онзи, който ни е създал. Има един, на когото всички трябва да изпълним воля. Тя е Волята на Бога, тя е свещена. Нашето благо, нашето щастие зависи от нея – не механически, но органически, психически, по самата необходимост на нещата зависи от него. Докато сме свързани с него, за нас има всичките възможности да имаме един красив и възвишен живот. Но помнете: когато не сте съвършени, ще дойдат всичките злини и всичките нещастия върху нас. Аз по някой път съм виждал хора, които скърбят за своите заминали за другия свят. Виждал съм много мъже и много жени, които плачат за своите възлюбени. А не плачат, че те са скъсали връзката с това Начало. Ако те плачат, трябва да плачат за това. Един свещен плач има. Този свещен плач е, че са скъсали своята връзка с Бога, а не че са скъсали връзката със своя близък. Казвате: „Къде са заминали?“. Те никъде не са заминали, на гарата са. Ако искате да знаете, всичките, които са заминали,

са като тия семена, които са насадени в земята и чакат да излязат от низините. Тия, амнистираните, ще ги посрещнете. Тази амнистия се казва възкресение. Всички очаквате да възкръснете.

Някои чакат из земята да излязат. Амнистията им ще дойде. Едни вече са амнистирани, а другите сега ги амнистират. Много ме питат, казват: „Има ли виждане в оня свят?“. Щом се обичате, има виждане; щом не се обичате, няма виждане в света. Щом сте умни, има виждане; щом не сте умни, никакво виждане няма. Виждането е свойствено само на онези, разумните хора. Ще дойде един ден и вие ще се видите с всички ония, за които даже не сте сънували. Един ден ще разберете, че вие сте имали толкова приятели в света, които са ви обичали, и са треперили за вас, а вие нищо не сте дали. Вие чувствате, че сте изолирани, че никой не мисли заради вас. Това е голяма лъжа. Това е голямо заблуждение. Ако никой не мисли за вас, вие не бихте имали никакво съществуване. Че каква е тази привилегия – да бъдете един цар, който умира, или да бъдете един овчар – млад, красив, който сега се ражда. Кое бихте искали – един военачалник с всичките ордени, но на умиране, или едно дете, което сега се ражда, и има своето бъдеще?

Бъдещето е на децата, които се раждат с идеята за любовта. Бъдещето е за младите, които се раждат със своя кривак. Разбирам вечната правда – да се не съблазнявате да крадете овцете на другите. Който не е отишъл да краде овцете, а се грижи за овцете, те го познават и той по име ги зове. Като минат край него, казва той: „Тази е... тази е...“. Че какво по-хубаво от това овчарят да познава своите овце. Понеже не кара овцете нито да крадат, нито да му работят, а само ги пасе. Когато пасат, нему е приятно. Като ме питате какво занятие да захванете, казвам: бъдете овчари. Когато дойде едно стълкновение във вашата душа, ще се роди нещо божествено. Когато дойде този с камшика, когато викат отвънка, лесно благославяте в името Господне. Да знаете, че е дошло време да тръгнете. Не питайте

защо ви се даде тази власт. Но като дойде това време, то извади камшика както Христа.

Казвам: съжалявам, че всички свещеници не извадиха камшика. Те оставиха само един човек да го извади и затова всичките евреи не можаха да се оправят. Всичките любещи, всичките добри хора трябва да извадят камшиците. Има нещо по-силно от парабелите*. Ако вас може да ви убедят в един добър човек, това е един парабел. Ако бих ви убедил в това, то, като мушнете някого, той трябва да светне. Онзи, който иде от онзи свят, е въоръжен, носи едно ново оръжие, едно ново изобретение – един нож с две остриета, с една особена отрова. Като те срещне, след като ти говори, ще извади ножа си, ще те мушне и ти кажеш: „Чакай, вече ще служа на Господа“. Три пъти като те мушне в ръката, той ще каже: „Ти виждал ли си този мъж?“.

Казвам: всинца насила ще влезете в Царството Божие. Няма никой, който да остане, да не влезе. Всичките ще станат верующи, не да вярвате, но един факт е. Този начин, по който живеете, не може да живеете вече. Следователно остава само един път. То е пътят само на Братството, само на Любовта. Хората да мислят добре един за друг, да имате хубави мисли. Много пъти казвате, че не можете да мислите добре за хората. Вярвай в това, което не може! Вярвай в това, което не може да постигнеш в света! Ти трябва да вярваш, че може да живееш за в бъдеще. Ти сам ще се убедиш, като заминеш от този свят за другия. След петдесет-шейсет години ще знаеш истината. На гарата ли ще бъдеш, или не. Ако заспиш, и нищо не виждаш, е едно, но ако се пробудиш, и видиш една реалност, която никак не си сънувал, какво ще кажеш.

Така американският проповедник Муди казва: „Двайсет години проповядвам, но като наближи да умирам, виждам, че земята се плъзга, отивам някъде нагоре. Много пъти проповядвам за оня свят, че като се молил човек на Господа, чува му се молбата. Аз – казва – не зная

* парабел – вид автоматичен пистолет.

колко е далеч небето, но едно нещо зная, че е близо. Колкото пъти се помоля, чува се, отговарят ми. Колкото пъти съм се помолил, не съм чакал много. Молитвата ми се изпълва. Някой път даже след половин час ни се е отговаряло". Той имал опитност. Отива в Англия да проповядва. Един богат англичанин му обещал да му даде пари за салон, да му услужи, да му приготви условия за проповед. Отива в Ливърпул, но вижда, че този му приятел умрял. Той се намерил в чудо. Помолил се и въпреки смъртта на неговият приятел, той имал най-големия успех. Ходил и английският крал да го слуша. Цели чудеса е правил. Много смел човек бил в проповедта. Има нещо теоретическо. Какво ще ми разправят на мене, какво ще ми казват има ли Господ, или не. Аз казвам на този, който ме пита – за умните хора има Господ, а за глупавите никакъв Господ не съществува. Камъните нямат никакъв Господ, хората имат Господ.

Ето какво разбирам под думата Бог. Да имаш едно Същество, което те е обичало през цялата вечност. Никога да не ви е обидило. Разбирате ли вие това. Да имаш едно Същество, което през цялата вечност те е обичало и никога не те е оставило. Това наричам Бог, на когото трябва да гледаш свещено, и неговото име да пазиш свещено. Може да мислиш, че той е всесилен, то е второстепенно. Че той може всичко да направи, второстепенно е. Любовта е по-силна от силата. Любовта е по-силна от знанието. Любовта е по-силна от всичко, което имаш. Любовта носи живот в себе си. Любовта носи свобода. Любовта носи знанието, тя носи всичкия смисъл. Ако ти разбираш любовта, тогава ти си същество, което е безсмъртно, от нищо няма да се оплакваш.

Казвам: тази е идеята за Бога, която трябва да имате. Бог е страшен за онези, които не го познават, но е любящ за онези, които го познават. За онези, които дават ход на неговите мисли и чувства да се проявяват, по-добър от него няма, но за онези, които противодействат, по-страшен от него няма. Ни най-малко не мислете, че това, божественото, ще даде хората да се подиграват

с Неговата Любов. Любовта в света не може да бъде подигравана. Страшно нещо е да се подиграва човек с Любовта. Страшно нещо е. Ти не може да се подигравaш. Аз искам да изнеса истината. С Любовта не може да се подигравaш, понеже е смисълът на живота. Щом речеш да се подиграеш, ще опиташ едно страдание в живота. Ти можеш да бъдеш цар, ти може да бъдеш княз, ти може да бъдеш философ. В момента, в който речеш, може да бъдеш ангел, може да бъдеш божество, но ако отречеш Любовта, ще слезеш от великия трон, дето се намираш. Долу, в дъното ще отидеш.

Следователно има един закон, който не се изменя. Не може ние да изменяме естеството на Бога, т.е. не може да изменим в него това чувство на любовта, което той проявява към всички същества. Безразлично е, ако ние сме нещастни. Нещастието зависи от нас. А пък щастието зависи, когато ние изпълняваме Неговата воля, за която сме пратени. Казваме: сега бъдете такива, каквито сте били. Сега ви виждам – всички сте герои. Досега всички сте били герои в злото и както ви виждам, имате ордени дадени, герои сте били, безстрашни хора – да влезете в стълкновение с Бога. Яков се бори и казва: „Няма да изпълня волята“.

Казвам: ако вие сте били герои в злото, бъдете герои и в доброто. Обърнете една страна, за да имате две страни. Казвам: ако вие не бъдете герои в доброто, аз ви наричам крайни страхливци. Герои сте в злото, похвалвам ви, но страхливци в доброто, ако сте, пет пари не давам. Ако и в доброто сте тъй смели, както и в злото, имате моите почитания към вас. Да сте смели в доброто и в злото!

Сега ви желая да бъдете смели в доброто и в злото.

„Благословен Господ, Бог наш“

Тайна молитва

16 октомври 1932 г., София, Изгрев

Като деце

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Ще прочета част от осемнайсета глава от евангелието на Лука до осемнайсети стих.

„Духът Божи“

„Който не приеме Царството Божие като дете, няма да влезе в него.“ Някой път, когато хората изгубят естественото богатство, естествената храна, мъчно може да им се угоди. Ние виждаме – съвременните хора, в която и гостилница да влязат, малко клиенти ще намерите, които да са доволни от ядението. Ако виждахте как готвят това ядене, вие щяхте да се откажете да го ядете. Ако бихте надникнали в мисълта на един писател, ако бихте надникнали в мисълта на един философ, на един държавник, на един свещеник какви са условията, при които той е създал своята мисъл, вие и от нея щяхте да се откажете. Той, да кажем, пише едно писмо. Ако е поет, от зор пише. Деца има, това, онова, иска да напише нещо. В това мъчение все ще каже нещо. Философът, след като го сполетят големите нещастия, той става философ, търси причините, защо и за какво. Един философ ще разгледа известни обществени събития или ново събитие в природата, иска да ги обясни. Някой път изводите са верни, а някой път изводите не обясняват големите факти, понеже има достатъчно изключения. Но както и да е, в целокупността на битието всичките въпроси едновременно се разрешават. Всеки един въпрос, какъвто и да е, едновременно се разрешава. Това, което на земята е непостижимо, на небето е постижимо. Тъй както е – на ваш разбран език – това, което е непостижимо за сиромаха, е постижимо за богатия. Това, което е непостижимо за неукия, е постижимо за учения. Това е нещо относително. Като кажем непостижимо,

то е материално. За някои хора е непостижимо, за други е постижимо.

Та когато някой път кажете: „Тези неща за мене са непостижими", вие си слагате една преграда. При дадените условия за мене са непостижими. Ти не може да бъдеш спокоен човек, да носиш един философски ум, ако имаш една красива жена и пет дъщери и синове хубави. Каквото и да философстваш, твоето сърце ще трепне за синовете и за дъщерите, за жена ти. Ти може да проповядваш, да философстваш, че те живеят за Бога, но всъщност може да се натъкнете на мисълта, защо е така. Този въпрос аз съм го задавал и съм си давал едно разрешение на въпроса, защо е така. Защото не може да бъде другояче. Не може да бъде другояче. Задали една тема на Паганини. Като давал концерт, го запитали: „На три струни може ли да свириш?". „Мога." Явява се и дава концерт на три струни. Разправят, че като свирил, едната струна се скъсала и той продължил на две струни. Питат го: „На две струни можеш ли да свириш?". „Мога." Направил така, че скъсва му се едната струна и той продължава на едната, като че нищо не се е случило. Казали му: „Можеш ли да свириш на една струна?". „Мога." Но като останала едната струна, той не се явява на концерта.

Има въпроси в света, които всякога ще останат неразрешени по отношение на битието. Казваме, че нещата се разрешават по отношение на битието и за Бога. Всичките неща Бог ги разрешава, но за нас всякога нещата ще останат неразрешени. Като живееш на земята, каквото и да правиш, някои неща трябва да примириш с фактите, тъй както са. После ние разглеждаме съвременния живот от наше гледище. Ако човека вие разглеждате, тъй както е построен от Божие гледище, ще видите, че всичко, каквото става в света, е на мястото си. Даже при най-лошата обстановка при обществения живот пак си има дълбока причина, заради която нещата стават така, не другояче. Но за нас нещата изобщо може да бъдат приятни, може да ни

съдействат или да ни спъват в нашето развитие. Ние може да разглеждаме всичките онези процеси, които спъват нашето развитие. Например всички вие искате да бъдете щастливи. Щастието е един стремеж. Всеки един човек иска да бъде силен, богат. Това са естествени стремежи на човека. Казвате, че човек трябва да бъде богат. Това е специфично богатство. Според системата на Куне*, ако ти си богат, и отидеш при него, той ще те направи сиромах, за да оздравееш. Кои са богати според Куне? Тези, на които лицето е пълно, вратът задебелен, коремът задебелен. Куне казва – „Ти си много богат човек, в Царството Божие не може да влезеш, в царството на здравето не може да влезеш. Всички тези мазнини трябва да се снемат от тебе, че да се яви линията на врата, на лицето, най-малко четиридесет килограма трябва да се смъкнат от тебе. Това богатство трябва да го раздадеш, сиромах да станеш, коремчето ти да спадне, непременно трябва да станеш сиромах. Ние даваме на богатството една възможност, ние го оприличаваме на неговото първично състояние. Богатството в пълния смисъл не е нещо физическо. Богатството седи в неговия ум, в неговото сърце и воля, богатството седи в неговата душа и в неговия дух. Ако това го съзнаваш, ти всякога можеш да бъдеш богат; ако не го съзнаваш, ще бъдеш сиромах. Ако съзнаваш богатството на своя ум, учен човек ще бъдеш; ако съзнаваш богатството на своята душа, любвеобилен може да бъдеш; ако съзнаваш богатството на духа, ще познаваш какво нещо е божествената сила.

Та казвам: някои хора много се интересуват за тайните на природата. Преди няколко дена идва при мене една млада българка. Тя има една своя опитност. Може да ви приведа този пример. Тя казва: „Виждам насън, който

* Луи Куне (1835-1901) е германски природолечител, известен с прилаганото от него лечение със студена вода за детоксикация на организма.

е толкова ясен, виждам две големи красиви дървета, но като се приближавам до тях, виждам, че едното дърво е много поливано и от поливане е изсъхнало". Казвам: защо поливаното дърво, за което хората са били толкова внимателни, изсъхнало, а за другото никой не се е грижил, и е добре? Казвам: това сухото дърво е богатият човек, а другото е сиромахът; и понеже за него никой не се е грижил, не го е поливал е, останало живо. Тя казва: „Гледам по едно време – едно голямо корито, приковано. Казвам си – трябва да има някакво съкровище скрито, обикалям около него. Погледнах да видя какво има под коритото – една голяма дупка. Като се вмъкнах под коритото, не мога да изляза навън. Казвам си – що ми трябваше да влизам под това корито! Мисля си какво да правя. Та се молих и по едно време дигнаха коритото, казах си: слава Богу, освободих се. Но гледам – не е пътят, по който аз дойдох. Виждам едно здание пред мене и един стар човек, който казва: „Има за тебе много писано, трябва да го четеш. Тези писани неща обясняват какво е скрито под коритото."

Когато ние влезем в известни условия, сме като това корито. Не можем да разрешим някои въпроси – индивидуални, вътрешни, някои въпроси има семейни, някои има народни, някои общочовешки, но все таки човек тези въпроси трябва да ги разреши, по който и да е начин, да си даде един отговор, най-доброто разрешение. Човек трябва да определи своето отношение в света. Често се задава въпроса, човек откъде е дошъл, и къде ще отиде. Малко хора може да знаят, откъде идват. Идват отнякъде. Водата откъде идва в София? От Витоша, тя е дошла отнякъде и ние сме дошли отнякъде. Сега ни трябва едно знание, за да можем да поправим живота си, или да живеем, тъй както трябва. Например аз съм изследвал българина. Той за философия не се интересува, за поезия не се интересува, но българинът е крайно любознателен. Като му кажеш за късмет, той се интересува, почти не съм срещал изключения. Даже аз съм срещал един от

българските философи – студен, хладнокръвен, като че не се интересува от нищо. Дойде ли въпрос за щастието, за гаданието и той се интересува. Като се гадае по ръка, и той си поглежда ръката, но тъй – да не го видят. Казва: „Трябва да има нещо". Щастието на човека, това е наука. Човек носи своето щастие със себе си. Той е забравил къде се крие неговото щастие.

Мене ми разправяше един българин: взема 2500 лева и ги туря в джоба си, излиза по работа. Минават четири-пет часа и по едно време търси парите в джоба си. Няма ги, бърка тук-там, няма ги. Минават два-три дни, казва: „Откраднаха ми ги, прежалих ги. Или съм ги изгубил". По едно време бърка в джоба си, гледа – в една книжка 2500 лева.

Та често нашето щастие е скрито в ръката на човека. В човешката ръка се крие една особена сила. Човек трябва да знае – някой път човек трябва да се ръкува, някой път не трябва да се ръкува. Като отиваш при някой банкер да се ръкуваш, ръката не трябва да бъде много гореща, трябва да бъде малко влажна, не трябва да бъде много влажна, не трябва да бъде и много суха. Този банкер, като хване ръката ти, да му е приятно. Като хване ръката ти, той ще има разположение да ти услужи. Ако усети, че ръката ти е корава, суха, не може да ти даде нищо. Ще кажете, че нямате сродство с него. Вие ще попитате от какво произтича човешката ръка. Тя е инструмент на човешката воля. Във всяка една ръка вземат участие не само разумните същества. И ако ти разбираш закона на твоите ръце, ако считаш, че те са едно благо от Бога за тебе и не спъваш теченията на своята мисъл, не спъваш своите чувства, то ръцете ти ще извършат всичко онова, което е постижимо. Соломон е казал: „Каквото ръката ти намери, направи го". Това подразбира не само на физическото поле. Може да напишеш едно писмо, да предадеш съдържанието и човек да ти отговори и услужи. А може да напишеш писмо, че като го прочете, да скъса писмото и да го захвърли, така може да напишеш писмо,

че да изпита едно отвращение. Всички от вас имате опитност. Кой от вас не би носил една отлична роза или един отличен карамфил, или отлична ябълка. Ако тази ябълка не е узряла, не е хубава и от този цвят не е, който обичате, ни най-малко няма да обърнете внимание.

Та и човешкият ум си има свое благоухание. В съвременното възпитание нищо не е говорено за качествата на светлината. За мисълта знаем, че е силна. Нищо не е говорено за качествата на човешката мисъл – как може да се приложи, не е говорено и за качествата на човешките чувства. Като хванеш ръката на човека, ти може да почувстваш дали той е интелигентен, или не. Ти, като хванеш за ръката, ти може да знаеш дали той има добро сърце, или не. Ако го хванеш за ръката, ти може да знаеш дали това, което говори, може да го изпълни, или не. И не само това. На себе си, дясната ръка като хване лявата, може да знаеш дали това, което чувстваш, ще го постигнеш, или не. Че тогава как ще си обясните онзи процес – когато човек се намери в едно утеснено положение, той си хваща ръцете, стиска ги. Какво иска да каже с това? Той търси нещо. Като не знае, освен че не разрешава въпроса, още повече забатачва работите си. Тогава, след като сме забравили онова божествено знание, с което човек е бил първоначално създаден, ние сме дошли сега до механическия процес за щастието, очакваме това щастие да дойде отвън. Истинското щастие на човека не може да дойде отвън. Истинското щастие на човека иде отвътре. Онези са само притоци на щастието, когато щастието тече.

Разправяха ми един пример преди години. Един беден български чиновник се оженва. Той се оженва, няма нищо, всичко му върви назад. Като му се ражда първото дете, той върви по пътя и мисли какво да прави, като пет пари няма. Гледа на пътя една банкнота от сто лева. Кръщава детето си, купува каквото трябва. От идването на това дете всичко тръгва вкъщи. Същия ден, като се ражда детето, бащата го повишават в службата. Всичко върви добре десет години. Но умира детето. В който ден умира

детето, уволняват бащата от службата и пак му тръгва назад. Намира се в същото положение, отдето е започнал.

Та казвам: това щастливото дете е човешката воля, когато тази воля се роди у човека, свещената воля. Какво нещо е волята? Не да изпълняваш волята си. Ако у вас се зароди желание да изпълняваш Волята Божия, Бог ви е дал един капитал и всички блага е създал заради вас. За този, който е създал всичко за вас, вие не искате да направите нещо за него. Най-после питате: „Де е Господ, на кое място е той?“. Във Видинско един обичал да говори по адрес на Христа, да говори много нецензурни работи. Една сутрин този отива при майка си и плаче: „Сънувах, че съм в църквата. Христос излезе от олтара и като ми уши две плесници, ми се замая главата“. След две седмици той заминава. То не е въпрос да питаш кой е Господ и къде е Господ. Като ти ушие две плесници, ще свършиш с науката. И цар да си, и княз да си, и философ, и поет, ще слезеш от положението си и ще учиш новата наука. Та казвам: ние, съвременните хора, сме дошли до едно положение, аз го наричам нахалство. Незачитане от памтивека съществува. Това незачитане сега е влязло вътре. Като погледнеш, кажеш: „Нищо не струва“. Тебе като те погледне някой, казва – нищо не струва. Като се гледаме всички, казваме – нищо не струваме. Тогава питам: този, който твърди, че нищо не струва, какво ще излезе от него. Той е първокласен невежа. Тъй на живота не се гледа. Ние сме забравили много работи. Нарочно казваме, че аз не помня, аз не зная. Много неща знаеш, много неща помниш. Аз съм правил много изследвания на хората и съм дошъл до заключение. Един господин ме пита: „Вярваш ли?“. Какво аз вярвам, то остава за мене. Моето верую не може да бъде достояние за тебе. То е специфично само за мене. Аз имам едно верую, един Господ, който е само за мене. Аз не го проповядвам никому другиму. Този Господ, на когото аз служа, той се изявява, аз не ходя да питам. Но това, което аз вярвам, е само за мене.

Казвам: всичките работи са празни в света. Човек като умре, всичко се свършва и животът няма никакъв

смисъл. Виждам аз слабата му страна къде е. Казвам: сега както те виждам, има нещо, от което си недоволен в живота. Аз виждам къде е болката. Казвам: ако Господ ти даде една другарка – най-разумна, най-богата, да те уважава, да те почита, да те направи като божество, ти ще речеш: „И аз съм готов да му служа вече!". Всички в света са недоволни, понеже става някаква криза, случило се е нещо. Те отдават всичките случайности, всичките несрети на Господа, че причината е Той. Възможно е в това да има известна вероятност и така да е – Господ се занимава с хората. Когато някой човек не знае как да живее, Господ му създава условия да живее. Та сега Христос казва: „На такива е Царството Божие". Онези, които разбират закона, върху който е построен светът, имат друго разбиране. Ти имаш един, който искаш да те обича, и да го обичаш. Тази обич е основана на един закон. Ти не може да бъдеш обичан, ако си един глупак, т.е. ако нямаш способност, ти не можеш да бъдеш обичан. Ако си хилав, ако имаш заразна болест, ти не може да бъдеш обичан от хората. Ако постоянно ги безпокоиш, ти не може да бъдеш обичан от хората. Ти може да бъдеш обичан, ако внасяш нещо. Кои деца са обичани? Които са весели. Това дете внася нещо. От душата на това дете излиза нещо. И то казва: „Както аз давам, така и бащата, и майката, и братът, и сестрата да дават". Всички трябва да се стремим към това вътрешно богатство. Трябва да бъдем богати. Трябва да заменим физическото богатство с духовно богатство или с умствено, или със сърдечно богатство. Физическото богатство само по себе си ще дойде. Умният човек всякога може да бъде богат.

Та учените хора на Запад, химици има, които са превърнали някои метали в злато. В света има това изкуство. Тези хора знаят, но се крият. Трябват му пари, човек вземе малко мед, желязо, превърне го в злато. Пари трябват – създаде си. Или, да допуснем, някой човек развие в себе си дарбата, че може да предвижда бъдещето на хората. Той става гадател, предсказва. В Америка има

астрологи, на които трябва да дадеш 10-15-20 английски лири, за да ти направят един хороскоп. Тази карта ще ти покаже за 20-30 години какъв ще бъде животът ти и какъв човек трябва да бъдеш. Ако си учен човек, ако искаш да се жениш, каква жена да вземеш. Но ще платиш 20 лири. Англичаните, които са толкова обективни, преди да започне работа, някоя търговска операция, ще отиде при някой астролог, да каже дали звездите и планетите ще му помагат. Ще плати. Тези астрологи предсказват. Някои млади в България ми казват, че не им върви. Казвам: станете астрологи.

Най-първо у човека има едно чувство, което го потиска. Ние всички в съвременната култура се намираме в едно чувство на потисничество, на вътрешен песимизъм, даже в най-напредналите индивиди, в най-учените се заражда едно съмнение. Когато си на върха на твоето щастие, пак ще се яви някой червей да те гложди. Непременно съмнението ще дойде. У праведния ще се яви мисълта, дали той ще стане праведен; у богатия ще се яви мисълта, дали ще стане богат. Аз зная как бихте обяснили следното. Един от най-големите английски богаташи, който се връщал в Англия за коронацията на един от английските крале, имал 300 милиона английски лири, се хвърлил в морето от борда на парахода, понеже мислел, че парите няма да му стигнат. Учените хора ще кажат, че е някаква психоза.

Има едно чувство на потисничество. Някой мъж ще види, че жена му не го обича, че му изневерява. Знанието ще го изкуси. Той ще се хвърли от третия етаж, че жена му не го обича. Всички ние страдаме от едно болезнено чувство. Страдат не само светските хора, но и религиозните хора. У някой религиозен влезе това чувство, той мисли, че го лъжат, потъмнее умът му. Той мисли, че всички религиозни хора не го поглеждат. Той иска в тази тъмнина да разреши въпроса на обходата, да намери отношение към Бога. По този начин не може да отиде при Бога. Ако искаш да отидеш при Бога, трябва

да знаеш, че той е всеблаг, всемъдър. Ще напуснеш всички празни тълкувания като едно малко дете, ще отидеш да учиш изкуството. Някои казват, че той мяза на децата. Аз говоря за такива разумни хора. Някои казват, че той е своенравен.

Та казвам: има едно състояние, което е великолепно, хубаво. Когато то дойде, тогава умът се прояснява, паметта се прояснява, всички онези чувства в човека се проясняват, умът му работи, в него се заражда това чувство на досещане. Той може да намери много леко пътя в живота и какво да прави. Когато това чувство се зароди, веднага ще се зароди една външна връзка между хората. Ако в тебе това чувство се събуди, всички хора, които са така създадени, те ще дойдат на помощ. Много пъти някое бедно дете, види го някой професор по музика и казва – „Има нещо". Като го види, вижда нещо в лицето, в очите и казва – „Има дарби". Веднага в него се зароди едно съчувствие. Той иска да даде всичките възможности на това дете. Питам: кой го е заставил? Но в това дете има събудено онова свещено чувство. Следователно и в професора се събужда същото чувство.

Аз ще ви приведа примера за Крайслер. Той пътува през Англия с автомобила си и казва на шофьора: „Спри!". Слуша, че някой свири. Едно малко дете свири. Казва: „Да се запознаем!". Подтиква го, дава му всичките условия и оттам насетне се прочувал в Англия. Не спира в Англия. Мнозина са ходили при Крайслер да искат неговото съдействие. Той ги изпраща за студена вода. А тук той сам се приближава и се спира. Това момче има събудено свещеното чувство на живота. Не да бъдеш един песимист – да роптаеш, но да знаеш, че страданията в живота са велика привилегия, която е дадена на земята, нищо повече. Понеже страданията, това са пелените, с които за бъдеще радостите ще бъдат увити. Ако ти не страдаш, в тебе радостта и веселието няма да влязат. Пелени са това. Това, от което ти страдаш в дадения случай, твоето страдание ще бъде щастие за другите. Ти

може, като работиш, да си недоволен, но твоята работа може да ги задоволи толкова, че един ден те ще бъдат толкова доволни и заради това, което си направил, един ден те ще искат да ти се отплатят.

Та християнството не е само една наука за спасение на душата, но е една наука за подобряване на живота. В християнството ако две хиляди години бяха се приложили християнските методи, които Христос е прокарал, сегашното поколение щеше да бъде възпитано по съвсем друг начин. Вас ви трябва вътрешно самовъзпитание. Хората са изгубили вяра едни в други. Сега съществува онзи насилнически закон. Навсякъде в света ти слушаш – човек трябва да бъде силен, той трябва да наложи своята мисъл. Ти може да наложиш своята мисъл, то е възможно. Един генерал може да наложи своята мисъл, един цар може да наложи своята мисъл, един стражар, но това е временно налагане. Един хипнотизатор може да наложи своята мисъл, да изкаже хипнотизирания точно това, което иска. Тази мисъл на хипнотизатора се крепи дотам, додето той е жив. Щом той умре, тази мисъл се разрушава и изчезва. Тогава ще се зароди обратният закон. Един ден, като влезе в другия свят, всички тези, на които си влиял лошо, които са били потиснати, като се освобождават от тебе, ще почнат да ти пращат лоши мисли и тогава около тебе ще се създаде един ад.

Тогава ще ви преведа онзи разказ. Един съвременен европейски писател, като ходил в ада долу, видял една пиростия, под нея – малък огън – и един човек седи и чака. Казва си: „Какво ли чака?“. След като обиколил целия ад и се върнал, видял, че около тази пиростия има голям огън и този човек гори в огъня. Този човек бил писател, учен човек и докато книгата му беше непечатана, не беше причинил големи злини, но сега, след като излезе книгата му, такъв огън произвежда, в който и сам той гори. Този закон е верен не само в другия свят, но той е верен на земята. Щом се освободят всички онези, които са били потиснати от тебе, ще се нахвърлят върху ти.

Та казвам кое е онова, което може да ви освободи. Например хората може да вярват в това: онези, които са тръгнали в новите разбирания, трябва да имат трезва мисъл и да постъпват, тъй както Бог постъпва. И тогава Христос казва: „Обичайте враговете си". Опитано е това. „Невъзможно е – казвате – не възможно е да любиш врага." После казва: „Благославяйте, молете се за тези, които ви гонят!". Казвате – „Това е невъзможно". При сегашното разбиране на нещата ти казваш: „Не мога да го направя". Ако ти не може да го направиш, защо искаш за тебе да го направят. Ако за тебе е невъзможно, тогава невъзможно е и за другите. Не използвайте една крива философия. Тогава младите мислят по един начин, старите – по друг начин. В живота има място и за младите, и за старите. И младият трябва да живее. Не е лошо онова, което мисли младият. Не е лошо и онова, което мисли и старият. Лошото у стария е, че той не мисли като стар човек. Младият понякога не мисли като млад човек. Младият човек се отличава с една черта, която той всякога трябва да я има. Младият човек е като извор, който постоянно извира, и който не трябва да пресъхва. Младият трябва да бъде извор, който блика, а пък старият трябва да бъде като запалена свещ, която да гори. Всеки ще отиде при извора. Ще утоли жаждата си. Всеки ще отиде при светлината, да намери своя път в нощта. Като казваме, че обичаме старите хора, ние ги обичаме по единствената причина на светлината. Не ме интересува старият човек с неговото тяло, с неговата брада. От тази брада един ден, като влезе в гроба, нищо няма да остане и от лицето му нищо няма да остане. Благородието му къде ще намериш? Аз разбирам тази светла мисъл на младия, която не умира и мяза на жива вода. Когато правех своите изследвания, опити, аз съм срещал някои млади, като те погледнат, внасят живот, като те погледнат, нещо благородно излиза. Някой път погледна някое дете, преждевременно остаряло. Много деца има остарели. Те имат лица не на малки деца. То

отсега е замислено как ще живее. Още е малко и казва: „Ти, мамо, ще ме ожениш ли?“. То е на десет години и казва: „Ожени ме!“.

Та казвам: тепърва трябва да се явят спасители, да обяснят какво нещо е да се постави онова положение на жената и на мъжа, каквото са имали първоначално. Христос казва: „Първоначално не беше така и двамата живееха в една плът, в едно възвишено състояние. После – казва – Мойсей създаде един закон и досега жената търси правото“. Нито мъжът е повдигнат, нито жената. Но туй е само на земята. Благодарете, че има жени, които са повдигнати там, и мъже, които са повдигнати. Повдигнатите жени ще повдигнат и мъжете. Повдигнатите мъже ще повдигнат и жените. Тогава съвременното човечество ще се обнови. Не мислете, че с попове светът ще се оправи. Светът ще се оправи със светлината, която идва отвънка. Светът ще се оправи с въздуха, който идва отвънка. Светът ще се оправи с водата, която идва отвънка. Светът ще се оправи с хляба, който идва. Ако ние не можем да променим нашата мисъл в светлина, ако ние не можем да променим нашата мисъл във въздух, ако ние не можем да променим нашата мисъл във вода, ако ние не можем да променим нашата мисъл в хляб, нищо не можем да направим. Обработвайте мисълта! Тя е мощна сила. Само въздухът, когато се проектира чрез светлина, и тази мисъл, като се пренесе, тя вече допринася нещо за човешкото възпитание. Това е всичката наука: да възприемеш онази светла мисъл. Всичките страдания в света имат за цел да събудят човека към тази възможност. Всичките велики хора, докато станат велики, са имали големи изпитания, големи разочарования, големи опитности. Мога да ви приведа ред примери. Най-голямото разочарование, което е имал човек, то е бил Христос. Той казва – „Наближило е Царството Божие“. Той реши да спаси света. След това, освен че царството не дойде, освен че нищо не можа да направи, но като го хванаха, го поругаха,

разпънаха го. Но след неговата смърт, възкресението дойде, дойде онова, което реализира.

Та казвам кое е целта. Човек не може да постигне желаното, докато той не умре и възкръсне. И тогава, казвам, вие ще постигнете нещата, ако имате, както Христа, възкресение; оттам насетне, от две хиляди години петстотин милиона хора приеха Христа. Христос казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята". Всичките богатства са в ръцете на Христа. Казвате: „Защо не ми даде пари?". Като умрете и възкръснете, ще ви даде, но сега, когато сте живи, никакви пари не дава. Това е на човешки език казано.

Та в небето желанието, когато се развие, светът трябва да върви неизменно и правилно. Тъй както животните разглеждат своя живот, те са прави; тъй както растенията разглеждат своя живот, и те са прави; не е както на хората, но това е достатъчен живот; тъй както съвременните народи мислят, и те са прави. Това е достатъчно. Човек не може да постигне това, което желае. Има неща, от които човек всякога остава недоволен. Ако ти му дадеш всичко онова, което желае, той ще стане още по-недоволен. В света това е важно. Нас ни се показва, че ние може да бъдем доволни. Великата наука в света седи в онази разбраната вяра, разумната вяра аз я наричам. Всеки един от вас трябва да се научи. Неспокоен си, има нещо в дадения случай – можеш да премахнеш, каквото иде. Оставям въпросите, които не са разрешени настрана, не ги разрешавам. Има въпроси, които не са за вас. Аз съм забелязал един закон. Много хора съм лекувал и не са се излекували; аз зная причината. Мнозина са се излекували. Дойде някой при мене и му казвам – учи се! Забравя това. Той след няколко години ме намира и казва: „Аз много ти благодаря". Аз не зная, че се е излекувал. Аз му казвам: „Иди си сега, твоята работа ще се оправи". Случи се, че се оправи работата. Онова, което оправя в дадения случай, то е разумното. Хората, които са разумни, за мен не се изисква дълго време да им се оправят работите.

Съществува един закон. Някои хора с голяма философия се лишават от благото си.

Преди години отивам в Сливен, завеждат ме в едно богато семейство, идват дъщерята и зетят. Тъщата – една пълна жена, заболяла. Зетят и дъщерята казват: „Помогни да я излекуваш". Аз казвам: „Аз съм много зает, аз не мога да я излекувам". Гледам, зетят и той пълничък човек. Казвам: „Може чрез тебе да излекувам бабата. Ти готов ли си да дадеш нещо?". Казва: „Излекувай я ти". Казвам: „Ако ти може да ѝ дадеш нещо, аз може да скача бабата с тебе и тя ще се излекува". Няма да мине много време – половин-един час, докато го скача. Казвам: „Не мислете, че аз искам да се шегувам с тебе. Ти имаш достатъчно излишна енергия, такъв магнетизъм имаш. Тоз час от тази енергия ще взема и тя ще се излекува, и на тебе ще олекне. Дай си – казвам – ръката". На бабата казвам да го държи. След два часа отивам, бабата оздравяла. Трябва да има някой да даде. Викат лекар, този, онзи. Онзи, който те обича, трябва да даде нещо от своята сила. Казвам: в дадения случай аз не мога да го излекувам, понеже нямам излишна енергия, но мога да взема от тебе тази енергия, тя не ти е нужна на тебе и бабата се излекува.

Та вие трябва да се скачите. Вие седите и казвате, че сте нещастен. Няма защо да мислите, че сте нещастен. Вие имате за себе си едно превзето понятие. Вие мислите като онзи княз, който измръзнал вече, казва: „Аз съм княз, не може да отида да работя, това не мога да направя, онова не мога да направя". Седиш и се ограничаваш. Ти ще забравиш, че си княз. Най-първо ще помниш, че си човек, който може да работи. Каквото направиш, в тебе трябва да се роди мисълта, кое е онова, което разумният свят, невидимият свят може да направи в тебе. Няма никому да се сърдиш в дадения случай, ти ще се примириш с всичките хора. Тези лошите мисли ще дойдат, ще ги изхвърлиш. За да се примириш, ти трябва да бъдеш като едно дете. И ако може да го направиш, няма да се минат два-три дни, всичката тази работа, всичките тези

мъчнотии, в които се намираш, те ще се изгладят.

Та казвам сега: в дадения случай, когато се решите вие така да направите, ще предизвикате добрата воля, понеже има разумни същества на земята, които се интересуват от вас. Когато видят, че у вас се зароди едно благородно чувство, един импулс, те са готови да ви помагат, в каквото и да е направление. Ако вие вървите като малките деца, те са готови да ви помагат. Но щом се съмнявате и държите на положението, непременно вашите пътища претърпяват крах, след краха идват невидими врагове. Когато вие напуснете онези, които ви обичат, които се грижат заради вас, и като дойдат онези, които не ви обичат, те ще ви причинят всичките страдания, които даже вие не подозирате. Казва на едно място апостол Павел, че старото ни направи големи препятствия. Много болести се дължат на съвсем разумни причини.

Та при сегашните условия, при трудните условия, всички трябва да изучавате онова, което вярата може да постигне; не користолюбиво, но да подобрите вашето отношение към Бога. Досега ние сме имали едни отношения, такива неопределени. Ние искаме да знаем какво нещо е Бог. По този начин не се изучава. Ние Бога по никой начин не можем да го определим. Когато един ваш приятел ви помогне, в какво седи вашият приятел? В неговата мисъл. Може да го знаете или не, но той навсякъде се застъпва заради вас и виждате, че цялото ваше положение се подобрява. Та казвам: любовта на това великото същество седи в подобряването. Някой път ни накара да мислим малко по-трезво, понеже благата, които Бог ни ги е дал, ние сме ги изхарчили там, дето не трябва... Ако всичките християни биха пожертвали живота си, половината от тях ако биха живели така... Представете си един работник, който е влизал под земята цели осем часа, да копае въглища долу за няколко лева, ако и ние, като дойде да проповядваме истината, ние не може да направим самопожертване... По някой

път аз виждам гениални хора в политиката. Някой политик десет години ще го бият, ще му пукат главата, той седи, чака да дойде неговата партия на власт и него да го сложат да управлява. Похвалвам го този човек. Този човек чака да дойде неговата партия на власт.

Та ако сега между верующите благата ги очакваме отвън, хубаво, това благо ще дойде у народа. Ако този народ няма доброто желание да оре и да сее, ако този народ не иска да изпълнява своята длъжност, ако всички удове се откажат да служат на тялото, де е човекът. Докато всичките хора работят, ако в нас нашата мисъл, нашите чувства и нашият волев акт се откажат да работят, то е свършено. Ние не трябва да обезсърчаваме нашия народ. Аз наричам този народ клетките, тези души, от които човек е създаден. Всеки човек има милиони души, с които е свързан в неговото тяло. От благосъстоянието на тези души зависи неговият живот. Ако той повиши тяхното щастие, неговият живот е свързан с тях. Всяко управление трябва да се грижи за народа. Докато народът е здрав, и управлението е здраво. Когато народът започне да изпада, и държавата е изгубена. Каквото е управлението, какъвто е редът и порядъкът му, заедно всичко това е свързано. Тогава се заражда онази аномалия – почнат да се раждат неблагородни хора, много престъпници. Писанието казва – когато се раждат престъпници, иде нещастието, когато се раждат добрите хора, иде щастието. Та вие сте призвани от невидимия свят всички да управлявате себе си. Казвате, какво може да стане от него, от вас. Много може да стане. Ама, ако едно време, когато повикаха пророк Данаил, и той кажеше: „Какво мога да направя?“, когато повикаха пророк Исая, и кажеше: „Какво мога да направя?“, ако Йезекиил, ако пророците, ако апостолите откажеха и кажеха: „Какво ще ходим да проповядваме, то е безполезно“, каква култура може да имаме.

Бъдещият резултат зависи от целокупната деятелност на хората отпреди две хиляди години. Ако

ти постъпиш така, както Бог иска, ти много може да направиш. Ти си направил нещо. Защото сегашният живот, твоят живот и бъдещето се определят от думите, които си казал, от мислите, които си проектирал. Сега може да нямат никакво значение, но в бъдеще тези мисли ще вземат общ ход в умовете на хората. Има думи, които поддържат мислите.

Та казва сега Христос: „Ако не станете като малките деца". Именно децата са ония възвишени души, които са пратени от небето. Когато тези души в децата остареят, ангелът, който е слязъл, той се връща в небето. Всички деца са ангели до известна възраст. След това тези ангели, които са работили, те се връщат в небето и остават обикновените. Виждате, изгубвате онова благородното, хубавото, остава нещо грубо, просташко, животинско, няма го това дете. Някой път този ангел до стари години остава. И у човека някой път този ангел се заменя с плътския човек. Казва: „Да ядем и пием, това ще ни остане!".

Та сегашният живот има смисъл дотогава, докато този ангел е с тебе. Той ще уреди твоя личен живот и твоето семейство, той ще уреди и твоето обществено положение, той ще уреди и положението ти за в бъдеще. Ти ще бъдеш член на онова велико царство, което сега съществува. Един ден на земята ще бъдеш забравен. Хиляди хора са забравени. Между онези разумните същества няма да бъдеш забравен. След като минеш от този свят в другия, ти ще бъдеш от тях приет. Някои казват: „Като умрем, всичко ще се свърши". Така може да мислят обикновените хора. Ще каже някой – „Как си се домогнал до тия понятия за Бога – да имаш тия схващания? Чудна работа. Аз не съм се домогнал". Чудни сте, когато казвате как съм се домогнал. Домогване в света няма. В Бога има един вътрешен импулс за проявление. Всеки един човек може да бъде носител за онова великото, божественото. Ако в един живот, във втори, в трети – в него има едно усилие постоянно, но

само непреривно* усилие да проявява, той ще се събуди, ще се повдигне и като дойде това божественото, то тече у него и тогава ще се явят всичките дарби, ще се явят всичките възможности, когато божествената воля дойде. Всичките хора ще работят с тебе. Докато хората усещат, че ти работиш за себе си, никой не се интересува за тебе. Щом се убедят, че ние работим за другите, те ще ни помогнат. Когато Бог се научи, че ти работиш за себе си, и той ще те остави. Казва, нека си гледа работата. И тогава ние искаме от Бога той да оправи нашите работи. Той няма какво да оправя нашите работи. Ние трябва да работим, да се оправят Божиите работи. Като се оправят Божиите работи, щастието на народа и на личността ще бъде добре. Но когато на народа е зле, тогава и богати хора да сме, пак не е добре.

Тогава при новите условия, при които живеем, аз гледам другояче. По някой път имаме песимистичните си чувства и казваме: „Няма да постигна нищо". Привидно е така в живота. И апостол Павел казва: „Нито на ума е идвало на човека, нито на сърцето е идвало за онова, което Бог е приготвил за онези, които го обичат". Следователно в човека седи една възможност на живота. Питам: в този живот какво може да постигнете? Даже да постигнете много, може да се окаже малко. У всички има желание за постижение. Каквото и да е благо, то ще се раздели. Вземете онази артистка, която излиза на сцената. Най-първо с букети я посрещат. Дойде друга, която я засенчи, и тя със скръб и плач слиза от сцената. Едно време Кубелик го возеха със специален трен, след това напусна сцената, направи фабрика, тръгна по света, но никой не го погледна. Други имаше, които свирят. Значи на земята ние, като дойдем до щастието, го прекланяме като публика. Кубелик беше роден за музикант, не за търговец. Той трябваше с цигулката да ходи да свири по света, не да се занимава с търговия. Той си направил

* непреривно *остар*. Без прекъсване.

фабрика и си заложил цигулката за един милион. Не само Кубелик заложил своята цигулка. И ние сме заложили нашите сърца. Мнозина са заложили своите умове, мнозина са заложили своите души за известни блага. За да придобием щастието... Може ли да го придобием? Никой досега не е сполучил да придобие своето щастие. Щастието в света седи в онази връзка, която човек може да свърже с живата природа, с разумната природа – това колективното съзнание на онези възвишени същества. Като влезете между тях, само тогава ще почувствате какво нещо е възвишеното, хубавото – хубавото, не което с умовете са достигнали, а със сърцата. Като влезеш, няма да бъдеш неспокоен. Тогава цялата Вселена ще бъде училище, място за радост и веселие. Ученикът няма да търпи никакво разочарование. Сега на всяка стъпка ние търпим разочарование. Ако сега дойде един човек в България, който е тръгнал по новото учение, ако е учител, него го е страх да не го уволнят. Ако го уволнят, питам: какво трябва да прави? Ще го прославят. Така е било в миналото, така е и сега. В бъдеще това ще изчезне. Питам тогава, трябва ли да отстъпим, когато идват изпитанията в живота. Не.

Сега другата страна. Ние не трябва да мислим, че чрез своите страдания ние ще влезем в Царството. Не е така. Трябва да имаме страдания в света, за да се смекчат коравите хора в света. Страданията в света са само една възможност в природата за лекуване. Нещата, които по никой друг начин не могат да се лекуват, се лекуват чрез страдания. Когато човек пострада, се явява нещо благородно. Това, което не е разбирал, ще го разбере. Псалмопевецът казва: „Добре ми стана, че се наскърбих“. Че минал през една опитност.

Сега искам да ви оставя мисълта, не да ви продавам билет като от някоя лотария, че ако вземете билет, ще спечелите нещо. В нашата лотария всичките билети печелят. Ако дадеш сто, ще вземеш толкова – всичките билети печелят. Когато в светската лотария не е

така: само един печели, другите пият една студена вода. Та сега казвам: онези от вас, които са готови, обърнете внимание върху вашата мисъл. Защото, най-първо, не съдете себе си и не съдете другите в себе си. Разсъждавайте, но не се критикувайте, докато не разберете нещо. Гледайте, каквото и да ви кажат, да спазите едно спокойствие всякога, когато вашето сърце е засегнато. При най-големите несгоди вие да имате спокойствие. Аз считам идеално следното. В древността това е станало в една от школите. Богат човек, който е с ланец, със златни часовници, с пръстени, с ризата му, с дрехата му, с обущата, най-модно облечен. Друг един, който е облечен с най-скъсани дрехи, чистичък, но скъсан, разчорлена коса. Тръгнат двамата, приказват братски, разхождат се – да не обръщат внимание на своето облекло. Да не каже богатият: „Искаш ли да ти подаря един костюм?“. То е най-голямата обида. Този богатият да каже: „Аз бих желал да имам един костюм като твоя“. И бедният да каже: „И аз бих желал да имам един костюм като твоя“. Тогава той ще съблече своята дреха и ще я облече бедният, и бедният ще съблече своята дреха, и ще я облече богатият. Тогава пак излизат двамата да се разхождат. Че това е разбиране на живота. Ако така не разбирате тази философия, животът не може да има разрешение никога. Това е законът на любовта. Онзи, който разбира нещата вътрешно, не го спъват, той вижда други неща, които обикновените хора не виждат.

Та казвам: да благодарим за онзи живот, който имаме. Това, което сега имаме, да го ценим, да не мислим за бъдеще. Бъдещият живот ще зависи от сегашния живот. Сегашният живот ще се подобри. Ние се намираме сега в тия дрипели облечени, но един ден тия дрипели ще се сменят. Нашето естество няма да се измени, ние ще останем пак такива, каквито сме, но в бъдеще ние ще се облечем със съвсем други дрехи. Тогава можем да бъдем по-добри. При добрия човек ти усещаш, от него лъха

нещо, излиза нещо приятно. При лошия човек като си, ти виждаш, че нищо не излиза. Доброто у човека е всякога добро. Затова Писанието казва: „Възлюбил си истината в човека“. Има нещо у човека, то е неговата душа, то е неговият дух, който Бог е възлюбил. Това е във всеки един от вас. Той гради своето щастие. Пък за вашите вярвания, каквито и да са те, то е друг въпрос. Може да вярвате, каквото искате, може да учите, каквото искате, може да се обличате, както искате, у нас не е въпрос за обличането. Не е въпрос, какво ние вярваме. Едно верую е право за нас: ако божествената светлина чрез човешката мисъл се предава. Едно верую е право: ако божествената светлина чрез въздуха се предава на човешките мисли. Едно верую е право: ако тя, чрез водата, на човешките мисли се предават. Едно верую е право: ако чрез храната на човешките мисли се предава. Вън от това аз нищо не виждам. Какво друго верую?

Ако човек сега изчезне, къде ще го намерите. Ще кажете, че този човек е отишъл в другия свят. Но аз го виждам този човек, като една сянка минава той. Бутам го, навсякъде минава съвсем погълнат от своята мисъл. Да го претеглиш, един грам не тежи. Ходи той и усеща, че има една промяна. Какво е станало и как е станало, не знае. Има желание да направи нещо. Някой идва при мене деликатно, не иска да ме раздруса. Аз се чудя как едно време говорил правото, сега не може да го направи.

Та разправя един господин – умряла жена му, защо умира… Той се оженва за втора. Та първата, той я вижда – ясновидец е – всякога, когато тя идва, бие втората, налага я и се чуди как не може да ѝ пукне главата. Отишла в онзи свят и още мисли, че е оженена. Казва: „Защо тази е дошла? Кой ѝ е позволил?“. И я налага, но вижда, че нищо не може да ѝ направи. Това са неща от „Хиляда и една нощ“, само за забавление. Може да има такива неща, но хора със скептично виждане казват: „Всеки, който би вярвал в това, е смахнат“. Ако един човек, който минава за шашав, предсказва и всички неща стават, а друг, който

не е смахнат, каквото предсказва, не става, кой е смахнат? Онова, което става в даден случай, то е реалното. Аз виждам шашавите работи и аз държа сметка. Всичко онова, което в моя живот съм мислил, е станало, е реално. Най-после аз държа само ония неща, които стават. Всякога когато, каквото съм мислил, и не става, казвам си – не вървя по Божия начин. Същият закон е за вас. Само това, което става във вашия живот, то е реалното. Дръжте се за него. То е божественото. Не за онези неща, които не стават, те никога няма да станат. Дръжте се за това, което става в живота, и него искайте мислено. Съединете всички ваши мисли, чувства и постъпки, то е реалното, то ще ви доведе близо до истината. Земният ви живот ще се реализира на земята. Щом се реализира земният ви живот, ще се реализира и духовният живот. Вие не мислете, че духовните хора трябва да бъдат прости. И Давид, и Данаил бяха запознати с всичката мъдрост от времето на фараоните. Когато всичките тези знаменити хора, учени хора трябваше да изтълкуват този сън и беше дадена заповед да се избият, той казва: „Не трябва да се направи това насилие, по-добре да се изтълкува сънят". И избави главите на тези учени хора.

Казвам: и днес нас ни трябва един Данаил да се яви и да освободи главите на учените хора на Вавилонската империя. Намери се един учен човек Хермес в Египет, който спаси главите на египтяните учени. Намери се един учен човек, в Израил, който спаси главите на евреите. В съвременния европейски свят трябва да дойде един учен сега да спаси главите на учените европейци. Трябва да дойде. Това са хората на бъдещето. Тогава онзи вавилонски цар издаде заповед, че отсега нататък, който не се поклони на истинския Бог на Данаил, който може да раздава тази мъдрост, която разреши всичко, ще бъде отхвърлен.

Та казвам: всички трябва да бъдете готови за новите времена, трябва да бъдете готови за работа сега. Вие

сте заети повече със себе си, мислите какво ще стане с вас в другия свят. Когато отидете, ще видите, ще бъдете ли с Христа, ще има ли ядене и пиене и там. Това са хубави работи, но то не е важно. Можем ли ние да убедим съвременния свят да се отворят банките, касите да си отворят, да пожертват всичко. Може ли всичките – свещените, от каквото вярую и да са, да напуснат своите стари възгледи и да дойдат в новото. Може ли всички съвременни управници, които мислят по този начин, да напуснат своите стари методи, своите стари възгледи и да възприемат новото за спасението на света. Може ли всички майки и бащи да възприемат новия начин. Може ли всички учители да възприемат новите начини. Това е светът на бъдещето. Ще имаме училища, ще имаме домове, ще се женят хората пак и за мъже ще отиват до скончанието на века. А след като се свърши векът, казано е – нито се женят, нито за мъж отиват, но ще бъдат равноапостоли. А то значи, ще се обединят, ще стане едно цяло. Това ще бъде в бъдеще.

Засега днешната вест е да бъдете всички радостни, да бъдете весели, да бъдете смели, да бъдете всички работливи и да не се потривате.

„Благословен Господ, Бог наш“

Тайна молитва

23 октомври 1932 г., София, Изгрев

Възкресение

„Отче наш“

„Духът Божи“

Ще прочета петнайсета глава от Първото послание към коринтяните. Тази глава е мъчна за разбиране. Става спор за възкресението, смесва се възкресението с човешката свобода. За да възкръсне човек, той трябва да е свободен. Понеже сега той не е свободен, затова умира. Всичките хора умират по единствената причина, че не са свободни. Дотогава, докато човек умира, той не е свободен. (Учителя прочете първия и втория стих.) „Повярвали“ значи „разбрали“. (Прочете трети и четвърти стих.) Думата „умря“ означава „посаждане“. Това, което е посадено, и умира. Хора, които се посаждат, те умират, но се посаждат, за да дадат живот на другите. (Учителя прочете главата.) Ако в света не може да се даде никаква свобода, тогава каквото и учение да се проявява, е празно; какъвто и да е живот, е временен. Пък ако има известна свобода, каквато и да е, ако има основа в живата природа, каквото и да е учение, в каквато и да е степен, то се базира на нещо. Защо ще страда човек, когато няма свобода. Щом няма никаква свобода, нека яде и пие, да си поживее, тогава страданията са безсмислени. Под думата кръщение не се разбира обикновено кръщение.

„В начало бе Словото“

Въпросът се свежда към възкресението на човека. Възкресението на човека е истинският живот, към който той се стреми. Може би мнозина се интересуват да ви се говори върху разни други въпроси. Може да ви интересува социалният въпрос, обществеият, моралният, духовният и т.н. Всички тия въпроси може да намерите разгадани. Има писано, говорено върху тях. Те не съставят тема на моите разсъждения. За мене главен е животът. Животът разрешава всичко. Те са послед-

ствия на живота. Аз вземам живота не като механическо движение. Защото движението е като едно последствие в живота. Сега върху този въпрос няма да се спирам. Има разни научни теории. Всяка една научна теория е отчасти вярна. Отчасти са верни, понеже всичките теории не са създадени. Ако живеем във времето на Аристотел, по теорията за създаването на света, за светлината тия философи Аристотел, Платон и други учени мъже в тяхното време разсъждаваха според своите разбирания, според степента на съзнанието на тяхното общество. Сегашните учени хора обясняват по-другояче. Има по-голяма светлина. Това, което сега е обект на учените хора, Аристотел и Платон не подозираха, в това отношение те са деца. Нашите деца сега са по-учени от Платон и Аристотел, но в друго отношение Аристотел и Платон са по-учени.

Ние мислим, че сме свободни. Но, казвам, трябва да имаме ясна представа, свободни ли сме. Ние мислим, че сме свободни, но всъщност не сме. Ние сме зависими от храната, която ядем; ние сме зависими от водата, която пием; ние сме зависими от въздуха, който дишаме; ние сме зависими от светлината, която възприемаме. Ние сме зависими от всяка мисъл, ние сме зависими от всяко чувство, от всяка постъпка, а при това говорим за свобода. Свобода извън хляба, извън водата, извън въздуха, извън светлината, извън мисълта, извън чувствата и извън постъпките как ще я разберем? Ако съществува една свобода, как ще я разберем извън тия неща? Тъй както сега сте поставени, относително сте свободни, понеже пресиляме закона на свободата. Някой път казваме, искаме да направим това, онова и виждаме, че не може да го направим. Един философ хиляди неща иска да обясни. Пише трактати. Иска да обясни всичките тайни на природата. След като разгадава известни тайни, други се явяват на тяхно място. След него се явяват втори, трети, четвърти, пети. Тия учени хора аз ги намирам като някои, които копаят кладенци. Един изкопал на 10

метра, на 5, друг на 15, друг – на 20, на 50, на 100, на 1000, 1500, 2000. Сега със сонди достигнали 700-800 хиляди метра дълбочина. Рудници има, които са на километри надолу. И още по-надолу може да се отиде и колко по-дълбоко ще иде човек, не се знае, т.е. той не може да отиде от огнения пояс. Значи има един огнен пояс. Като го наближи, ще престане всичкото копане. Има един огнен пояс, който ще ограничи всяко копане. Земята, види се, като умна, сложила един огнен пояс, да се пази от обирачите. Тя е скрила, тъй предполагам, някои грамадни богатства и така се е предпазила, че никой да не може да проникне.

Сега това е хипотеза, трябва да се докаже с ред формули, че е така. Може да го докажа, пък може и никак да не го доказвам, мога да мисля, че е доказано. Някой учен мисли, че е доказал, а друг мисли, че не е доказано. Но както и да е, всеки учен човек все е доказал нещо. Нещата в света все са верни. И в най-голямата лъжа има известна доза истина. Никой не може да каже една същинска лъжа. Аз бих дал хиляда лева, ако някой може да ми каже една същинска лъжа – без истина, чиста лъжа. Не е малко хиляда лева. В тези оскъдни времена все ще има известна истина. Възможно е, понеже не съм вещ в тази област. Аз считам, от свое заключение – възможно е някой да ни каже същинска лъжа. И това е възможно. Но идваме – животът е същността. Онова, което занимава нашето съзнание, онова, което занимава нашия ум, нашето сърце, нашата душа или нашия дух, то е животът във всички свои разни форми. Ние го поставяме като добродетел, като любов. Ние го слагаме за благото на народа, кръщаваме този живот с разни имена. Но туй, което ние мислим за Бога... По някой път мислим за Бога, понеже са говорили хората, и ние вярваме, по някой път ние вярваме, че има Господ, понеже учените хора са говорили. Други учени хора са говорили, че няма Господ. Има и няма. Аз казвам тъй: онези, които живеят, имат Господ, а онези, които умират, нямат Господ. Онези, които забогатяват, имат Господ, а онези, които осиромашават, нямат Господ.

Онези, които изгубват силата си, нямат Господ, а онези, които имат сила, имат Господ. Онези, които изгубват ума си, нямат Господ, онези, които имат ум, има Господ за тях. Не е сега за механическо вярване отвън – трябва да вярва човек в себе си, право е. Вярва някой в някаква сила. Вярва някой в Господа, ще преодолеем идеята, ще превъзмогнем. Даже хора невежи казват: „Ще сполучим след сто години". Отгде знаят? Това не е вяра, но вярване. Вярват в карти, вярват във врачуване, вярват в това, в онова. Вярват, че ще сполучат, но не вярват в Бога – какво той е казал. На какво основание?

Това са новите пророци. Новите пророци, като не вярват в никакво гадание, вярват в своето гадание. Аз ги наричам нови гадатели. Те казват: „Това, което аз зная, то е вярно. Онова, което аз зная, е най-важно. Аз зная и вярвам, че ще успея". Тази вяра е потребна, тя е естествена у човека. Той не трябва да се лишава от нея. Пророците, които са предсказали нещо от миналото, те са вярвали. В себе си те не са вярвали в другите пророци. В техните времена имало лъжливи пророци. Ако сега не вярват в съвременните гадатели, считат ги за лъжливи пророци. Например някой гледа на боб. Взема боба, прекръстоса го и казва – „Такова и такова ще ти се случи". Един човек ми разправи един анекдот. След като му врачувала една врачка, той казва: „Я да ти поврачувам. Ти, като излезеш отвън, ще се подхлъзнеш, ще паднеш и ще си навехнеш крака". Тя ме погледна и казва: „Откъде го знаеш?". Казва: „Ще опиташ и ще видиш". Излиза тя, действително се подхлъзва, пада и си навяхва крака. Идва да ме, пита откъде го знае. Той ѝ казва: „Това е моя тайна". Аз го наричам съвпадение на нещата. Тя мисли, че той знае нещо. Той казва: „Аз нищо не зная, нито гадая. Дойде ми една мисъл, аз не го зная, но стана. Втори път, като кажа, не зная дали ще стане и затова аз мълча. Втори път не съм предсказвал".

Казвам: в този импулс, който живата природа е вложила, има нещо, в което ние трябва да вярваме. Не

е до външната страна, не е до формата, която хората са създали, но до същината, която съществува в света. Същина има там, където има растене и разширение. Там, където има растеж, има разширение на човешката мисъл, облагородяване на човешките чувства, има продължаване и подобряване на човешкия живот, аз наричам това същина. Там, където сиромашията изчезва, и хората стават богати, богатството вече се употребява за всички хора. И тогава всички те очакват едно подобрение. Хората добиват едно положение – такова, както сега се случва. В Америка преди години имало богати хора, които искали постоянно да изнудват работниците. Идва на този фабрикант една идея, правили са много опити. Работили 1000-2000 работници. Той ги вика и казва: „Братя, имам един капитал от толкоз милиона, сега виждам – вие искате заплата, ще работите при тези условия. Тъй, както вие искате да живеете, в пет-шест години ние ще фалираме. Тогава ще идете при друг фабрикант. Аз ви давам всичко на ваше разположение, започнете работа според печалбите. Тогава съгласни ли сте заплатите да се увеличат според приходите, които имаме?“ „Съгласни сме.“ Започват хората работата и успяват добре. Този има една нова идея, която прониква в ума на този човек, прониква и в другите работници.

Казвам: тия идеи ще проникват в умовете на другите хора. Ако има приложение в мене, ще има приложение и в общия живот. Целият живот се дължи на такива малки опити. Най-първо, домът създаде майката, бащата. Те са създали държавата. Държавата е зародиш. Докато са дошли до семейството, хората са минали през ред изпити. Докато са дошли до това състояние, хиляди години се събирали, градили един ред и порядък и според придобитата тяхна опитност постоянно се нагласяват. Колкото са по-умни, по-добри, толкоз държавата е по-добре наредена. Колкото са по-слабокултурни, или по-малко светлина имат, толкоз и законите съответстват на техните познания.

Та казвам: важно е за вас, за нас не външното подобрение на света. Доколкото аз виждам в своите изследвания, външните отношения на света са хармонични. Привидно има известна дисхармония в света, която се дължи на човешката дисхармония. Човек е внесъл едно малко объркване на природата. Заради него считат, че в природата има нещо анормално. В природата няма абсолютно никаква анормалност. В моите изследвания анормалността намирам в органическия свят. Дето съм намерил – в растения, в животни, в птици, в човека, има известна анормалност. На какво се дължи? Има ред причини. Дължи се някой път на храната, която човек употребява. Дължи се някой път на въздуха, който диша. Дължи се някой път на водата, която употребява, дължи се някой път на светлината, която възприема човек. А отчасти тия неща се дължат на хиляди други причини. Тя е изключителна, но онзи, който иска да разбере тази анормалност, той трябва да се заеме да чете от природата.

Учените хора правили наблюдения, че там, дето почвата е глинеста, отдолу има по-голямо задебеляване на реката, отколкото, когато почвата е песъчлива. Те обяснява, че космическите лъчи, които идват през нея, задържат отровните космически лъчи и те стават причина да се развива рак. Като вземете тази аналогия, тя е вярна. Ако в един дом има глинеста почва, ако жената е глинеста, тя ще запира космическите лъчи. Тогава или тя, или мъжът ще заболеят от рак. Това са ред заключения. Следователно учените хора искат да намерят едно средство за набирането на тази космическа енергия и да я отправят нанякъде. Тя се събира, както се зараждат някъде отровните микроби. Има известни малки, микроскопически същества, които образуват маларичната треска. Те съществуват най-често в тропическите места. Но да оставим този въпрос настрана.

Има ред мисли у нас, които зараждат една проказа. Ракът или проказата се дължат най-първо на дисхармоничното състояние на човешката мисъл, на човешките

чувства и на човешките постъпки. Когато човек дойде в едно крайно противоречие със себе си, в едно крайно противоречие с окръжаващата среда, в която се намира, непременно този човек или умствено ще се побърка, или нервността ще го хване, или рак, или някаква органическа болест ще дойде. Че това е вярно, ние виждаме в живота – раждането на една проказа в рая. Когато влезе в дисхармония с великата причина, наруши един от великите закони в света, първият човек внесе в света лъжата и кражбата. Има една легенда, в която се казва, че имало едно дърво, посадено от боговете, от което никой човек нямал право да яде. То се наричало Дърво на познанието на доброто и злото. Само боговете имали право да ядат него. Бог, може би от любов към човека в рая, му позволил да яде от всички дървета, а само от това дърво да не яде. Казва му: „Няма да ядеш, защото, ако ядеш, ще влезеш в стълкновение с тях и ще умреш". Човекът му казал: „Аз няма да бутам", но Адам изпратил жена си да отиде и да вземе. Казал ѝ: „Ще минеш оттам, и когато няма никой, ще вземеш и ще донесеш. И аз ще ям". И понеже тя имаше известен ум, тя можеше това да го направи. Онзи, който пазеше това дърво, черният адепт беше той. Казват, че змията дошла отвън. Самото дърво си имаше свой пазач. Жената, като дойде до него, и казва: „Не може ли да ни дадеш от този плод?". Тя го измами малко, око му хвърли. Той помисли, погледна дървото и казва: „Не може, мене ще ме изгонят от рая". Казва: „Не бой се!". Излъга го. Но и той я излъга, и тя го излъга. Тя казва: „Ще ми дадеш един плод. Моят мъж обича науката, иска ми се да разгледаме плода и ще го върнем". Той повярва. Обаче тя като го взе, изядоха го с мъжа си. И след това изгубиха рая. Понеже той отиде да се оплаче на Господа и каза: „Излъга ме, уж за наука го взе, интересува се научно, че ще го гледат само, и ще го върне". Тогава Господ отиде в рая – да разгледа в рая какъв е този въпрос. Тогава и двамата се скрили.

От това ядене става преврат в тях и не могат да се познаят. Дотогава били смели и решителни. И като

яли от това дърво, станали страхливи като зайци. Като чули гласа на Господа, скрили се под шубраците и казват оттам на Господа: „Чухме гласа ти, но сме голи“. „Кой ви каза, че сте оголели, за да се страхувате? Да не би да сте яли от забраненото дърво?“ И започнаха тогава Господа да лъжат. Най-първо взе да хитрува Адам и казва: „Господи, нали знаеш, тази жена, която ми даде, тя ме излъга“. Като хванал жената, тя пак лъже. Казва: „Онази змия ме излъга“. Не я излъгала змията, но тя излъга змията. Понеже и двамата излъгаха и понеже лъжата не се прощава в невидимия свят, Господ казва: „Хайде навън. Понеже ти лъжеш, послуша жена си и жена ти лъже, хайде извън рая. Тук такива ученици не искам“. Отиват при змията на земята, понеже те не устояха на думата да пазят това дърво на боговете. „Ще носиш голямото проклятие и ти навън.“ И тогава змията и човекът излязоха навън. Дотогава и дяволът беше в рая. Той беше пазач на това дърво. Оттам насетне и Адам, и жена му и дяволът, всички излязоха. Доколко е вярно, не гарантирам. Ако за това бесят хората, аз ще се откажа. Не искам да ви кажа, че съм готов да умра за това. Ще дойдат онези капацитети, умни хора, които ще тълкуват, колкото искат. Има нещо вътре, казвам, аз вземам основата. Има нещо в храната, тази ябълка съдържаше нещо, което измени естеството на човека, и човек оттам насетне се промени и хората, които се родиха оттам насетне, отпечатък имат. И децата, които се родиха от тях, единият се роди престъпник и уби брата си и това са днешните времена. И евреите се увеличават. Ние казваме, че дяволът е причината.

Казвам: змията беше, която пазеше дървото. Ние искаме да си измием ръцете и казваме, че дяволът е причината. Но дяволът никога не може да наложи нещо на човека, без той да иска. Дяволът е като търговеца. Той може само да го предложи. Според мене аз намирам, че дяволът няма нито рога, нито копита, нито пък е черен. Всеки човек, който защитава своето право в света, той

е на страната на дявола – своето право или правото на другите като защитаваш. Ти трябва да защитаваш правото, трябва да живееш един порядъчен живот. Щом дойдеш да защитаваш живота отвън, неговата форма, ти си вече на един крив път. Онзи интензивен огън от 35 милиона градуса няма какво да се защитава. Самата топлина, която е вътре в него, тя се защитава, той няма какво да носи сабя, топове, оръжия. В него са те. Ние, сегашните хора, защитаваме своето право. Казваме: „Аз съм обиден". В какво? Идете кажете някому една нецензурна дума, веднага ще ви тегли под съд. Нямате право да обиждате никого. Отлична идея! Но казвам: ако ние нямаме право да обиждаме в света никого, какво право имаме да обиждаме природата. Не е ли по-голямо престъпление. Следователно като нарушим целия ред на нещата, например хората отварят война и казват – хората, които отварят война, нарушават реда на природата. Например сегашните народи ще опитат един закон. Вече учените хора го поддържат. Ако се роди една война, както войната в 1914 година, тя ще бъде по-силна. Тези експлозивни вещества ще раздрусат тогава света и ще стане такава катастрофа, земетресение, каквото хората не са видели. Дали е вярно това, хората ще го опитат. Всичките наши фабрики, с които искаме да направим целия свят като една инсталация, имат една опасна страна. Всичките железници трябва да вървят по един естествен път на природата и в хармония със законите на природата. Не е тъй. Един трен, когато ще пътува известно време, но не да се пращат всяка минута. Такава безразборност в природата няма. Всичките почти движения, които хората употребяват, са в разрез с хармоничните движения на природата.

Следователно ние започваме да чувстваме лошата страна на съвременната култура, която има цел да повдигне съвременното човечество, но формата, в която е облечена, създава злото. Например, вие облечете един човек с два кожуха лятно време, та не може да

диша, и кажете – „Това е, за да запази своята топлина". Но вие ще му предадете по-голяма топлина, отколкото трябва. Той ще се спари. Онези хора, които живеят в тропическите страни, носят много тънки дрехи – да се запазят, да има дишане, да става изпотяване, да се намали чрез порите топлината. Да не се принесе някакво зло. В тропическите места тия народи са останали от старата култура, която не е спазвала правилата. Черната раса е остатък на една раса, която не е спазвала законите на природата. Жълтата раса е останала от една раса, която някога е била в цветущо състояние. И бялата раса, която е в цветущо състояние сега, и тя, ако не пазим нейния ред, и тя ще завземе такова място, както и жълтата, и черната, и червената, след нея ще дойде друга раса, както жълтата се е сменила с бялата. Така и на бялата раса ще дойде друг на мястото.

В природата съществува един разумен закон, който сменя формата, освобождава съзнанието на хората или умовете на хората от вътрешно робство. Представете си сега онзи антагонизъм, който съществува между богатите и сиромасите. Представете си онзи антагонизъм, който съществува между мъже и жени, онзи антагонизъм, който съществува днес между господари и слуги, между управляващи и управлявани. Как ще се справим с тия противоречия? Най-после имаме ред други противоречия, които се явяват вътре в самите нас. Разумно как ще се справим с тия противоречия? Например минаваш за един благороден човек, за един почтен човек. Оставил си някой торбата с придобитото богатство и той те пита: „Някаква торба не си ли виждал?". Ти скриеш торбата и казваш: „Не съм виждал". Питам: кое те застави да бъдеш неверен на себе си, какво ще ти допринесе тази торба?

Тогава ще ви приведа един пример за онзи американски евангелист. Един човек – много усърден, връща се една вечер от съживително събрание. Хората се събрали, той бил беден човек, минава покрай един беден банкер, който,

като броил парите си, оставил една торба на прозореца. Той, като вижда торбата, казва: „Господ оставил тази торба за мене". Задига торбата, радва се. Казва: „Господ ми даде, що ми трябва този банкер". Седнал да се моли. Рече да се моли, торбата застава между него и Бога. Това хубавото чувство, хубавите мисли, които имал, изгубил. Молил се на другия ден, пак същото. И след седмица отива при банкера и казва: „Ще ме извиниш – взех тази торба. Не бих ти я върнал, но едно нещо ме застави да ти я върна. Изгубих си вярата, не мога да се моля. Твоята торба ми развали връзката между мене и Бога. Ако не беше я развалила, тя при мене щеше да седи. Но благодарение че ми развали връзката, вземи твоята торба. Грижи се ти, аз не искам да се грижа!".

Много хора днес минават за бедняци, някаква торба има там, задигнат я. Мене ми е чудно, ако синът се отрече от баща си, това здравословно състояние ли е? Да се отречеш от един идеал, от едно божество, което не съществува, разбирам, но да се отречеш от едно същество, което тебе те е родило, което ти е дало всичко, което се грижи през всичките векове за тебе, от него да се отречеш, аз това не мога да си представя. Казвате: „Това съм аз. Всичко това съм аз". Ако ние сме тия същества, които можем да оправим света, защо не сме оправили света досега? Вие казвате – еди-кой си министър ще оправи. Никой не може да оправи света. И царе имало, велики царе, никой не може да оправи. Проповедници, учители идваха, светът седи и не е оправен. Значи в света не е дошъл онзи, който може да го оправи. Значи ще дойде един, който може да оправи света. Този, който ще дойде, той ще прилича на слънцето и ще каже – „Как, много лесна работа е!". Като слънцето ще бъде. Вие можете да палите огниво, свещ, нищо няма да допринесете. Вие ще бъдете в зависимост. Тази светлина ще проявява и огън ще проявява. Тъй щото богатите могат да живеят като сиромаси, пък какво ще бъде положението на сиромасите, не може да си представите. Но когато

дойде слънцето, как всичко в живота отоплява, как всичко в живота разраства. Това слънце казва: „Вземете, яжте!“. Това, разумното, слънце ще оправи сега света. То казва: „Яжте, всичко яжте, идущата година пак посейте, пак ще ви дам, още повече“. Ние, умните, каквото даде слънцето, прибираме го в хамбара и казваме: „Идущата година я даде, я не“. И ние трупаме, трупаме, развaляме реда. Приличаме на онзи англичанин в Лондон, един от най-големите проповедници на миналия век, Спържен. В една от най-видните църкви проповядвал. Явяват се при него богатите хора и му казват: „Да се помолим на Господа, еди-каква си сума да даде“. Той казва: „Братя, да не изкушаваме Господа. Ние всички сме богати. Аз, ето, давам толкоз. Ти, братко, си богат, ти колко можеш да дадеш? Всичките тука сме богати, ето, да изпълним Волята Божия“. Всички дават и събират определената сума. След като дават, молят се, благодарят на Бога, че изпълнил Волята Божия.

Сега се молите всеки да даде. След като дадете, след като направите едно добро, тогава се молете. Това поддържа новото учение в света. Когато ти умираш, молиш се на Господа, на смъртта се молиш, молиш се за живот: „Господи, ако ми продължиш живота, аз ще живея, както искаш“. Аз съм слушал всичките болни хора. Аз слушах веднъж един умиращ, викнаха ме да го посетя. Жена му казва: „Отива си“. Аз го слушам, той се моли усърдно. Казва ми той – няма да си замина още, не бой се. Дотогава, докато човек върши Волята Божия в света, Господ ще го държи. А пък щом свърши работата, Господ ще го вземе. Дали сме на земята, или в другия свят, ние не трябва да правим въпрос. Умрял наричам този, който, като умре, не отива в другия свят. Ако един умре, ще отиде в другия свят, той не е умрял.

Сега думата възкресение. Аз не искам да внасям едно смущение. Вие трябва да се радвате, да имате един нов начин за разглеждане на нещата. Вие трябва да бъдете като малките деца всякога и след хиляди години трябва

да имате разположението на едно дете. Като детето, което отиде в училище, и се върне вкъщи, се радва на знанието, което придобива, разправя на майка си какво е научило. Ние вечно ще имаме нужда да се приложи нещо добро, ще растем в знание, мъдрост ще придобиваме. Казвате: „Аз това го зная". Хубаво, много работи ние знаем, но много работи ние не знаем. Ние не знаем идущата година дали тук ще бъдем всички. Може ли някой да ни предскаже, че това събрание, всички можете да бъдете в този салон. По никой начин. То е невъзможно. Някои може да бъдат. Най-малко три, четири, пет души са, които ще отсъстват. Някой може да замине за Америка или в някоя друга държава. Някой може да замине на Луната, на Слънцето. Някой може да замине за другия свят.

Сега, щом се говори за оня свят, всички ги е страх. Всички говорят за оня свят, но ги е страх. Най-хубавото нещо е човек да иде на разходка из оня свят. Но никога там не се позволява да отидеш с празен джоб. Трябва да ти е пълен джобът, да имаш достатъчно средства. Ако отидеш там без средства, лошо. В оня свят да отидеш без средства, е по-лошо, отколкото да отидеш във Франция без средства. Те са отвлечени работи. Аз разбирам идеята. Разбирането на нещата може да стане дотолкова, доколкото на мене са ясни нещата. Защо аз трябва да ви казвам, че има оня свят? Да направя едно разсъждение. Ако аз бих намерил на Витоша едно голямо богатство, представете си, една златна мина с милиарди злато складирано, мислите ли, че аз бих дошъл да ви говоря за това богатство. Щях да мълча. Ще държа ръцете си в джоба и казвам. Думата ми на две не става. Казвам: колко искате? Толкоз. Утре може да дойдете. Най-после ще питат откъде е това богатство. Ако ви кажа къде е мястото, вие ще го намерите, аз вече не бих влязъл – на мене не бихте оставили да вляза. Аз ще бъда последният, който ще влезе. Като ви говоря за оня свят, не мислете, че ви се говори много ясно. Никой

проповедник не е говорил за оня свят. Той нищо не е казал. Аз казвам: „Господине, аз вярвам във вас. Вие сте един благороден човек“. Казва: „Даваш ли ми ключа на твоята каса?“. „Ще си помисля.“ Аз зная колко вяра имам. Той може да ви задоволи. И аз може да ви задоволя. Казвам ви: вие сте благороден. Но като дойде до ключа, до онова богатство, аз не давам ключа. Аз от други съображения правя това.

Един американски говедар получил едно наследство от 5 милиона долара. Това са 25 милиона златни лева. Като получил това богатство, напуснал говедарлъка. Ходил из Америка, стига в Сан Франциско. Дава угощение – с дни бедняците да ядат и да пият. След шест месеца похарчва всичко и се връща пак говедар. Казвам: ако аз бих ви дал това богатство, то щеше да се случи същото в София. Щеше да има гуляй и пиене, веселие. Но всичко вече е свършено. Хубави работи са те, но нищо добро няма да допринесат. След като се свършат парите, аз ще ида да бъда говедар и вие ще идете пак на работа. Не се разрешава въпросът. Друго нещо се изисква в света. Има едно място, на което аз съм много щедър, да ви кажа. Складирано е едно голямо богатство. Ще идете – бих ви дал препоръчително писмо да идете дотам. Не е лошо някой път да отидете. Няма някой от вас, който да не е хлопал на тази врата. Всички хора от памтивека все са хлопали. И доста време са хлопали на банкерската врата. Няма нито едно живо същество, което да не е хлопало на тази банкерска врата. Който знае езика, има един специфичен език, казва: „Заповядайте, господине, какво обичате, аз съм на ваше разположение“. Който не знае езика, казва: „Ще видя“. Всички онези, които сте ходили до този банкер, ще мязате на... Един анекдот има, той е следният. Един богат американец, който никога не е правил добро, един ден тръгва и една вдовица отподире му казва: „Господине, моля ви се, помогнете ми!“. „Остави ме, че бързам.“ Но тя го моли да ѝ даде нещо. Най-после той бърка в джоба си и ѝ дава един долар. Казва: „Махни се

оттука. Ще загубя работата си". Това било единственото добро, което направил. Умира този богаташ американец и иска да отиде в рая. Казва: „Направих една църква". Апостол Петър казва: „Църквата не минава. Нещо по-съществено". „Направих едно училище в еди-кой си щат." „И училището не минава." И разправя той какви добрини е правил. Но тия работи не минават горе. Казал му: „Някое добро да си направил, помисли си". Той казва: „Направих едно малко добро, съвсем малко, което помня, на една вдовица. Когато бях на земята, тя ме хвана и не мога да се отърва, извадих един долар, че ѝ дадох". „Виж, казва, за това може да се помисли. Върху туй добро може да се спрем, но не зная как да го разреша. Ще ида при Господа. Той ще ми каже." Отива и разправя своята история. Казал на Господа, че е дал един долар и Господ казва на свети Петър: „Дай му два долара да си върви на земята".

Ние правим доброто. Всички тия работи са хубави, но в края на краищата ще имаме двата долара. И с всичките наши усилия в края на краищата ние не можем да постигнем онова, което желаем. Аз наричам този свят свят на пълно разочарование. Разочароваш се като стар, насърчаваш се като млад. Разочароваш се като млад, насърчаваш се като млад. Разочароваш се като задомен, насърчаваш се като задомен. Разочароваш се като служещ някъде, насърчаваш се като служещ. Най-после насърчаваш се като стар и разочароваш се като стар. И там какво е казала онази поговорка? Когато човек се ражда, той се ражда със стиснати юмруци. А когато умира, е с отворени ръце. Аз не съм виждал как се раждат децата. Всичките деца се раждат със стиснати ръце. А всички умрели хора отпускат ръцете си. Като се раждат, всички деца в този свят, казват – „Всичко е мое, ще спечеля", а като умират, казват – „Не е тъй, както мислят".

Сега имаме идея, хубави са тези идеи, може да се придобие, не че не може. Нашите стремежи в основата си са верни. Стремежът за богатство, за знание, стре-

межът за правда, всички тия неща, каквито и да са, те са хубави, но пътищата, методите, по които ние вървим, не са прави тия пътища; вследствие на това ние нямаме едно постижение, а частични постижения имаме. Следователно новото, което иде в света, трябва да даде нови присадки, които трябва да се присадят на старото. Онзи нов зародиш, който се намира в почвата, може да изкара. Набралата се енергия може да се трансформира и да се образува нещо хубаво в бъдеще. Откъде ще дойдат добрите хора? Те ще дойдат. Онази мома трябва четири поколения да живее един чист и възвишен живот. Бащата, майката, дъщерята и нейната дъщеря – четири поколения, трябва да живеят чист живот, за да може да родят един гений, един човек, който може да роди туй нормално състояние, където да няма никакви атавистични склонности. Неговото тяло трябва да бъде пречистено и тогава той ще живее за благото на ближните си в света.

Та казвам: в бъдещата държава или в бъдещото човечество трябва да се създадат тия условия именно, трябва да дойдат тия учители, велики учители трябва да дойдат в света, за да се научат хората как да жертват. Не един човек, на когото краката са строшени, че да го учим да живее добре. Най-първо, трябва да научим един човек да бъде здрав, да му кажем да бъде не богат, а да знае как да употреби богатството, да знае как да употреби ученето. Не да бъде учен. Не да бъде добър, но да знае как да употреби своята доброта. Не да бъде силен, но да знае как да употреби силата си. Във всяка област на живота да постигнем това, което желаем, но всичко да употребим тъй, че да се ползват всички от тия блага. Това е новото в света. С тази идея човек трябва да ходи и с тази идея да замине оттука. Сега казваме, да живеем временно на земята. Временното разбиране на земята не носи щастие. Когато някой каже „ще видим“, няма какво да видим. Не ще видим, нещата трябва да бъдат точно определени. В природата процесите са точно определени. Слънцето изгрява точно навреме, то не закъснява

нито с минута. Годишните времена навреме идват. Увеличаването на деня навреме става. Плодородието и всичките блага, с които природата работи, идват навреме. Само ние навреме не отиваме. Навреме не работим. Навреме не лягаме. Навреме не се учим. Навреме не се молим. Навреме не правим добро. Навсякъде страдаме, че нещата не ги правим както трябва, а ги правим, когато не трябва. Сега не човек да се отрече от обикновения живот. Но той трябва да приложи. Аз считам новото следното. След като си съградил своята къща от тухли, камъни, вар, гвоздеи, след като си направил къщата, донесъл си дърва, направил си красиво огнище, турил си дърва, трябва ти една кибритена клечка. Имаш светилници, свещи, трябва ти само кибритена клечка – да цъкнеш, да запалиш огъня. Огънят осмисля нещата. Къща без огън, тя не е къща. Домът трябва да има огън. Питам тогава, ако нямаш огън в сърцето си, ако нямаше огън в сърцето на стопанката, на този домакин, къщата би ли просъществувала. Огън е потребен в сърцето, стопляне в къщата е потребно, светлина е потребна. Следователно последното нещо, което трябва на къщата, то е кибритената клечка, понеже всичко е готово.

Нас сега ни трябва само една кибритена клечка. Светът ще се оправи само с една кибритена клечка, но да се драсне навреме. Тази кибритена клечка не може да драснете два пъти. Ако драснете два пъти, отиде. Веднъж като драснеш, клечката ще се запали. Клечка, която трябва два пъти да я цъкаш, сложи я настрана. Онази клечка произвежда магическо влияние. Когато бутнеш веднъж – да се запали, това е клечка. Когато се говори, че някой трябва да бъде милостив, благороден човек, още от първата ми дума да се запали – това е говор. Той е правил опит, говоря ли истината? Аз ще говоря, а той разбира ли истината? Аз съм говорил истината, той ще придобие хиляди пъти повече, отколкото е дал. Аз ако кажа истината, аз ще придобия толкоз пъти повече, отколкото съм направил. И онзи, който слуша, и онзи,

който говори, и двамата трябва да придобием. Ако вие от една моя беседа нищо не може да придобиете, и ако аз от една моя беседа нищо не мога да придобия, то е напразно, за мене животът няма смисъл. Ако вие излезете с една нова идея, с един нов импулс, ако във вашия ум проникне по-голяма светлина, в сърцето – по-голяма топлина и ако станете по-решителни, по-съобразителни, по-добри, аз считам, че това е намясто. Ако в моята душа се зароди идеята да дам втори път нещо повече, тогава ние вървим по нормален път. Както посаждането на плодните дървета. Има една обмяна между мисълта на господаря и дърветата. След като постъпи правилно с грижите си за дървото, то казва: „Господарю, ти ми направи голяма услуга, може да вземеш моите плодове и да разполагаш с тях както обичаш".

Казвам: това е, когато хората възкръснат, омразата ще си дигне чергите. Колкото черги има, ще ги дигне. Когато човек възкръсне, неверието ще си дигне партушините. Когато човек възкръсне, злото ще иде на хаджилък. Когато човек възкръсне, военните ще отидат да пируват, няма да воюват, ще идат да ядат и пият, да се веселят. Има в света за какво да воюваме. Да бъдат хората носители на доброто в света и да воюват за него, да воюват за любовта в света, да воюват за знанието в света, да воюват за свободата в света, да воюват за всичките блага. Това трябва да бъде един импулс навсякъде. Най-първо, трябва да започнем от най-високите върхове. Как планинският връх, когато започнат да се стопяват снеговете, изпраща водата към долините. Аз считам учените хора, богатите хора високи върхове и оттам те трябва да започнат да се топят. Каквото има в тях, да слиза към долината, да даде плод и един ден между високите върхове и да има известно съотношение. Нищо не се губи в природата. Водата излиза нагоре, качва се на планините и пак трябва да слезе в долините. Един оборот прави водата в света.

Казвам: последното нещо, което трябва да знаете в света, то е: трябва да възкръснете, да живеете като

свободен гражданин на тази земя. Тогава да разберете, да направите сравнение, какво нещо е свободният човек. Някой мисли, че никаква грижа като няма, какъв ще бъде животът. Чудни са. Значи, ако влезете в болницата, идват лекарите със своите губерки, направят ви инжекции, после правят с бинтове превръзки, пък носят ви на тарга от едно място на друго, пък вивисекции, операции и след това мислите, че това е животът. Не. Няма нужда от инжекции. Сега казвате – да турим една инжекция. Най-хубавата инжекция, то е яденето. Щом искаш инжекция, то е яденето. Това е първата инжекция. Пий една хубава вода. Най-хубавата инжекция е да поемеш въздуха. Това е третата инжекция. Най-хубавата инжекция, която знаете, е, като отвориш очите и възприемеш светлината. Това е четвъртата инжекция. Като искаш повече, идват музикалните трептения във въздуха. Ето друга инжекция, много приятна и много по-хубава от тия съвременни инжекции, с които мъчат хората. Тук преди години на един виден адвокат, след като му направиха един разрез, направиха му и две инжекции по осем хиляди лева и човекът си замина с двете инжекции в оня свят. Благодарим за такива инжекции.

Аз казвам, инжекция е светлината. Това е онази възвишена светла мисъл, която дава образ, красота на човека. Онова красиво чувство, което дава израз на човешката мисъл, сила на човешката воля, това наричам аз инжекция. И последната инжекция, която трябва да се приеме, то е новият живот. Да възприемем възкресението и да се освободим от ненужните инжекции на смъртта, които тя внася в нас.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

30 октомври 1932 г., София, Изгрев

Ето отрока

„Отче наш“

„Духът Божи“

Ще прочета дванайсета глава от Евангелието на Матея. Има неща еднообразни в живота. Войникът, като излезе от къщи, всякога ще си тури пушката и ножа; писателят ще си вземе перото и книгата. Навсякъде има еднообразие, има еднообразни работи в света. Еднообразни работи сте чували много пъти. Пак вадите ножа, пушката – същия нож, същата пушка. (Учителят прочете отначало дванайсета глава до седми стих.) От храма значи от еврейския храм, защото храмът се съгражда от хората. Това, което хората някой път съграждат, мислят, че то е нещо по-голямо. Майката и бащата раждат син или дъщеря, които мислят, че са по-умни от тях. Това е само вътрешно, субективно схващане. (Прочете до двайсет и втори стих.) Ще говоря върху осемнайсети стих. „Ето отрока ми, когото избрах, възлюбления ми, на когото благоволи моята душа; ще положа духа си на него и ще възвести съд на народите.“

В живота има две условия. Едното условие е благоприятно за човешкото развитие. И в умствено отношение тия две условия съществуват. Мъчно е на един болен човек да му говориш, за какъвто и да е въпрос освен за неговата болест. Мъчно е на сиромаха да говориш освен за неговата сиромашия. Мъчно е на адвоката да му говориш освен за неговата професия. Мъчно е да говориш на някой съдия освен за неговата служба. Мъчно е да говориш на един учител освен за неговото учителство, на свещеника, на младата мома, на младия момък, на майката, на бащата. Всеки човек в живота се интересува от своята специалност. Щом нещата са от общ характер, не се интересува. Специалистите в живота зависят от един общ закон. Благосъстоянието, на което и да е лисго, на

цвета и на което и да е клонче, зависи от благосъстоянието на цялото дърво – какви са жизнените сокове. Може листото да няма никакво понятие за онези процеси, които стават, дълбоките причини в природата, но все таки той по един или по друг начин е в зависимост.

Та казвам: тези неща са направени непонятни. Нищо от това, че са непонятни, че те са неизвестни, нищо от това. Известното не е знание, неизвестното е, което стимулира човешкия дух. Ако е за известното, всички го знаете, няма защо да се говори за него. Интересно е онова, за което човек не знае. В природата ние сме дошли да учим онова, което не знаем, не това, което знаем. Всичкото ни нещастие седи в това, че ние искаме да повторим онова, което знаем. Това е нашето нещастие.

Значи пророкът тъй казва: „Ето отрока ми". Значи не е хубаво преведено. Не казва – ето мъдреца или ето силния юнак, или ето учения философ, но казва: „Ето отрока ми, ето възлюбления ми, на когото положих духа си, който ще изнесе съд на народите". Съвременните хора се нуждаят да научат как да живеят. Те разрешават много въпроси, които са на втори план. Най-важното в света е това, хората да се научат да живеят. За мене най-важно е да дишам, да пия вода, да ям, като си легна, да спя спокойно, да мисля, да чувствам правилно, да работя. Това е най-важното. Ще ме пита някой: „Ти българин ли си?". – „Не съм." – „Ти англичанин ли си?" – „Англичанин съм." Ти може да си англичанин и пак да си нещастен. Нима няма англичани болни, нима няма англичани бедни. Сега цяла редица англичани вървят на една гладна процесия към Лондон, хиляди англичани отиват и казват: „Какво правите, ние ще измрем гладни. Мислете за нас!". Те са от обществен характер. От какво произтича? От нямане храна ли? Не, съвременните хора гладуват от изобилие, нищо повече. Богатите хора умират от пресищане, сиромасите умират от страх – от нищо друго. Страхът скъсява живота. Той казва: „От глад ще умра". И като си внушава, че от глад ще умре, най-после умира. И

богатият, като мисли как да си угоди: не е станало хубаво – онова не станало хубаво, този апартамент не бил хубав, костюмът не бил хубав – от последната мода – и най-после от много грижи и той умира.

Всяка една мисъл тежи. Хиляди килограми може да тежи една мисъл. На вас ви се струва, че мислите нямат тежест. Един цар като произнесе една дума, като каже една мисъл – натовари тия хора. Войниците слагат раниц по петдесет килограма. Една дума – и милиони килограма товарят на гърба си. Тежи тази мисъл. Каже ли да се снемат раниците, и веднага олеква. Тежи всяка една мисъл. Една мисъл толкова може да тежи, че да не може да станеш. Казват, празна работа била човешката мисъл. Че всичките нещастия в света излизат все от човешките мисли. Една мисъл каже някой и цял процес се води три-четири години. Всички адвокати, закони, дневници – какво искал да каже, дълбоките причини, че го обидил. Че какво обидил в него? Че някъде накърнил неговата чест. Ако хората, тъй както защитават своята чест, биха приложили този закон, навсякъде да има чест, то светът би се подобрил.

Сега ние говорим в света тъй отвлечено. Кой е виновен за онова, което става в света? Виновен аз вземам в двояк смисъл. Казвате – „Той е виновник, защото има хора виновни за доброто и злото в света". Но единственото виновно нещо в света е доброто, нищо повече. Ако ти го нямаш – дето няма добро, то влече и злото със себе си. Казвате: „Кой е виноват?". От философско гледище сега и аз ви казвам – нито един от вас не е виновен. Доброто, то е виновно. Защо? Че влече злото. Кой е виновен за доброто? Злото е виновно. Защото, дето има зло, влече доброто подир себе си. Този закон е верен. На най-високите планински върхове съответстват дълбоки долини и на дълбоките долини съответстват най-високи върхове. Та философски ние казваме, че човек не трябва да греши. Грехът е друго нещо. Грехът е човешко произведение. Злото е нещо, което съществува. То е една реалност,

съществува. С тази реалност ние засега не сме в съгласие. Тази реалност е извън границите на нашето битие. Ние нямаме съответствие с нея. Всяко наше докосване до тази реалност ни руши. Човек няма знанието да се справи със злото. И грехът е едно човешко произведение. „В който ден сгрешиш, ще умреш."

Не смесвайте сега вашето прегрешаване със злото. И не разрешавайте въпроса за злото в света. Този въпрос още никой не е разрешил. Върху него още хиляди години има да се мисли. Пък нито се сърдете на злото, понеже, ако се сърдите на злото, вие го накичвате с девет бъклици. Тогава какво трябва да правите? Не се сърдете на злото. Вие трябва да разбирате злото, не да му се сърдите. И на доброто не се сърдете, макар че то е причина. Обаче за доброто има един закон. Доброто отнемай-къде прави зло, отнемай-къде влече злото подир себе си. На ваш език казвам: отнемай-къде. Или да ви кажа по-ясно, всеки предмет влече сянката подир себе си. Казвате: „Без сянка не може ли?". Не може. Не може ли да се освободиш? Не може никога. Дето отидеш ти, то все ще дойде. Вкъщи идва сянката, след тебе върви. Та, най-първо, ще поставите едно положение. В живота човек не може да се избави от влиянието на злото. Това трябва да го знаете. Аз говоря за земния живот. Някой казва: „Да се освободим от злото. Ти, най-първо, трябва да се освободиш от доброто, после от злото. Щом искаш да бъдеш добър, злото ще дойде след тебе. Тогава да ви приведа един пример, един пример, който донякъде ще обясни. Той е из съвременния живот.

Един млад студент, който е свършил два факултета – по математика и философия, в живота не може да си намери място. Как ще си намери място, когато в град Париж за една служба се явили петнадесет хиляди кандидати. Какъв шанс има за един студент, който сега е свършил училище, да вземе тази служба, когато имало толкова хиляди души със способности, работили. Най-после, като се представил, кандидатурата не върви и не върви.

Мисли си да се самоубие. „Не струва – толкова години аз да свърша, само осем години в гимназията, четири години в отделенията, четири години в университета – това са двадесет години – сега да се самоубия.“ Защо? Не разбира защо и за какво, но взема револвера си. Да стана разбойник, свършил съм два факултета, да се занимавам с такива работи. Чел във вестника за един благодетел, за един банкер и казва: „Ще ида да го помоля да ми помогне и аз, като спечеля, ще му ги върна“. Казва: „Ти като човек нали си вярващ?“. Казва: „Вярвам в Господа“. „Човещина нали имаш?“ „Имам.“ „Може ли да ми дадеш такава сума, с която да започна една работа.“ Той го погледнал, поусмихнал се малко и казал: „Ще ти дам тази сума, но сега ти мислиш да минеш през гората и ще те оберат разбойници, нищо не може да направиш. Сега мога да ти дам само един хляб“. А той гладувал, три дена не е ял. Слага хляба в торбата. Върви и разсъждава философски. „Виждаш ли този философ, маниак, не иска да ми даде парите, уж в гората имало разбойници, които щели да ме оберат, а ми даде само един хляб, да ме залъже. Не се лъжа.“ Върви през гората и действително разбойници насреща му. Казват: „Горе ръцете! Дай парите!“. „Нямам никакви пари, беден човек съм.“ „Дай парите!“ „Нямам, един хляб нося.“ „Дай хляба и си върви по работата.“ Чуди се той. Пише той на банкера: „Нито парите ти опитах какви са, нито хляба ти опитах, защото разбойници имаше. Хляб ми даде, и него ми взеха“.

Питам сега: как ще се разрешат тези противоречия в живота. Писал му този банкер после: „Ела при мене, аз ще уредя този въпрос“. Той му дава една торба. Казва: „Ще намериш тези разбойници и ще им дадеш от тези пари, колкото искат, и ще си вземеш хляба и ще го донесеш“. Отива в гората, среща тези разбойници и казва: „Дайте ми хляба, ето тези пари ви ги давам“. „Няма го, изядохме го.“ Банкерът казва: „Опита ли моите пари?“. Парите му не можаха да върнат хляба, изяден е от другите. „Ти трябваше да изядеш хляба и тогава да тръгнеш по

пътя.“ Това е философия. Вие разсъждавате философски. Парите не сте опитали и хляба вземат ви го хората. Дадат ли ви хляба, седнете, наяжте се, че да бъде сложен във вътрешната торба, не във външната. Във външната торба всеки може да го вземе, а във вътрешната той има сила вече.

Та сегашното човечество, ние, се намираме в това противоречие. Ако имаме пари, ще ни ги вземат; ако имаме хляб, ще ни го вземат. Защо? Защото не знаем нито парите как да употребим, нито хляба как да употребим. По-нататък вие ще разсъждавате. Обаче в света има една сигурност, която хората са забравили – на какво основание сте дошли на земята. Как сте дошли и защо сте дошли, кажете ми сега всеки от вас! Щом българинът каже, че е българин, той има език български, граматика българска, правопис български. Щом е англичанин, той има английски език, английски правопис, английска граматика. Сега попитайте вие българина, англичанина, като са дошли, откъде са дошли, кой ги е пратил, как са дошли. Българите, преди да дойдат на земята, не бяха българи, те отпосле станаха българи. Англичаните, преди да дойдат на земята, не бяха англичани, те отпосле станаха англичани. Ще кажете: „Как е възможно това?“. Сега учените хора мислят да направят злато това, което не е било злато. Те искат среброто да превърнат на злато, искат живака да превърнат в злато. Следователно англичанинът какъв е бил по-напред? Бил е нещо и съвременният човек бил е нещо. Сега това, което минава за човек, едно време не е било човек.

Тогава ще ви приведа онази легенда за лотоса, индуска повест, даже и той не знае защо е създаден. Казва: „Защо ме създаде Господ в света? Моето сърце все трепка от страх. Дойде вятър, плаша се; дойде дъжд, плаша се; от водата се плаша. Някое животно минало, аз съм най-страхливото същество. Защо ли ме създаде Господ такова страхливо същество? Каквото мръдне, аз се плаша“. Дотук ще спра. Човек е създаден за нещо. Какви-

то възгледи и да имате вие, дали е вашата вяра? Защото има два възгледа за битието. Едни, които вярват, че имат Господ. Тази вяра се дължи на тяхното съзнание и самосъзнание. Това е наполовина вярно. Всеки, който няма тази вяра на съзнанието и на самосъзнанието, те го считат за безверник. Но има хора, които в подсъзнанието и в съзнанието имат вяра, имат в подсъзнанието и свръхсъзнанието, но те не мислят за нея ни най-малко. Тогава разликата между тези две вярвания е тази. Има хора, които всеки ден мислят за своята красота, по двадесет пъти на ден се оглеждат и се радват. А има някои, които не се оглеждат и неглиже ходят и им е чудно защо трябва да се оглеждат. А те даже не подозират, че са красиви. Други пък само питат хората: „Мислите ли, че малко съм красив?“. Тази красота изчезва. Аз наричам тази красота относителна. Има добродетели на съзнанието и самосъзнанието, те са относителни добродетели, относително безверие, относително добро, относителна народност, относително гражданство, относително учение и на съзнанието и самосъзнанието. Именно там – в съзнанието и в самосъзнанието, седят всички погрешки на сегашния живот. Било е време, когато човек със своята божествена интуиция е предвиждал нещата отдалече, от хиляди години какво ще се случи, той е знаел. Когато той е дошъл, и не потопил неговия ум на съзнанието и самосъзнанието, той е напуснал този принцип. Мислел, че може и без него. Започнал да живее по своя си ум, по своето разбиране. Тогава загази. И целият строй, всички наши сегашни вярвания, всички наши обичаи, всички наши спорове, всичко това се дължи на самосъзнанието и съзнанието, а онова божественото, великото, което носи всичкото щастие, сме го изгубили.

Та кога ще се поправи светът? Когато отидем напред, защото подсъзнанието е минало, а свръхсъзнанието е бъдеще. Ние напред трябва да идем. Щом отидем напред или назад, тия два процеса са в съприкосновение, ние ще намерим нашето настояще. Има едно настояще, дето се съприкосновяват съзнанието и самосъзнанието – ние

го наричаме настояще на човешкия живот. Ние трябва да дойдем до настоящето на великия живот – това, великото, което сега хората отричат. Някои искат да възстановят авторитета на Бога, че има Господ. Как? Чрез закона на съзнанието и самосъзнанието. Нищо няма да постигнат. Защото онзи, който проповядва учението, че има някакъв Господ, той ще живее съобразно него. Тогава, ако Господ е създал всичко в света, тези хора са негови касиери. Защо тогава не постъпват съобразно? Ако един дом, ако един народ, ако една държава, ако една църква, ако едно общество проповядват, че има Господ, а не постъпват съобразно с него. Бащата вземе една тояга, налага и казва: „Тъй е казал Господ". Той не се е срещал с Господ, нито е говорил с него, но той казва на сина си, че тази тояга е излязла от рая. Той не е бил в рая, нищо не знае за него. Вие ще кажете, че някъде в Мала Азия е бил раят. Ако там е бил, къде са другите две реки, там има само две: Тигър и Ефрат. Ако разказът е верен, къде са другите реки? В Писанието се казва, че имало злато, скъпоценни камъни. За тях няма нито помен. Някъде са текли те? Там се описва накъде са текли.

В Америка има едни американски професор в Бостънския университет, който е писал една книга с ред доказателства, исторически доказателства, че раят е бил на Северния полюс. Доказва човекът. Казва, че като изпъдили човека от рая, от Северния полюс – тогава тропическо място било – и тогава дошла ледената епоха. Излезли хората тогава и направили друг рай в Мала Азия. Това е тяхно гледище. Сега не искам да опровергавам. От професорско гледище е така. Раят и сега съществува. Тези четири реки и сега съществуват в него. Не искам да доказвам. Трябва специална лекция, да ви доказвам, че тези реки са у човека. Мога да ви докажа как точно описва Писанието, така реките се сливат. Както се доказва, че едната река имала злато и сребро, от нея зависят всичките мисли и чувства у човека. В него е тази река. А сега хората извадили този вътрешен рай и го проектирали някъде вънка, турили го в Мала Азия.

Когато Мойсей писал този разказ, той разбираше този закон, той беше посветен във всичките тайни на древната мъдрост. Той знаеше къде е раят. Но евреите бяха един народ крайно религиозен, у тях той искаше да събуди някакво подсъзнание и свръхсъзнанието. Той, като им говореше за Бога, че е Любов в подсъзнанието, и най-после ги научи на закона на подсъзнанието и свръхсъзнанието и едва се пробуди у тях самосъзнанието и съзнанието. Ако четете цялата еврейска история, крайни материалисти бяха те. Те представят цялото човечество. И когато Яков бягаше, видя една голяма стълба от небето до земята. Казва: „Господи, аз бягам от брата си, отивам в странство, ако ти ме благословиш да забогатея, да имам дом, деца, имот, като се върна, ще ти дам една десета от богатството си". Какво му е отговорил Господ, нищо не е писано, но той си е помислил, че Господ му е отговорил на това, и тръгнал. Отива той при един свой роднина – Лаван, един краен финансист, човек търговец, тъй щото знаеше и дъщеря си да продава. Яков беше около шестдесет години близо, когато бягаше. Когато се женеше, той беше на шестдесет и две години. Колко беше първата жена на Яков – Лия? Той я видя и се влюби в нея. Както и да е тази работа, но като отиде при Лавана, той му каза: „Аз ще ти дам дъщеря си само ако седем години ми пасеш овцете". И горкият седем години ги паса. Той очакваше все Рахил седем години, обаче видя не Рахил, но той му даде онази със слабите очи. Казва: „Защо ме излъга?". „Няма нищо, сега за тази пак ще ми работиш. Ще ти дам и другата, но още седем години ще ми служиш за нея, четиринадесет години." Че дядо му го накара да има две жени. Питам: как ще оправдаете вие?

Евреите в едно отношение са много справедливи хора, описват нещата, тъй както са. Те имат много хубава черта. Когато изнасят една погрешка или една добродетел, описват я много правдоподобно. Например в Библията те не скриват как братята продават Йосиф, описват какво се случва на Яков, описват работата

точно, както е. Та когато описват греховете на един от личните царе – Давид, описват го, както е фактът, нищо не покриват, изнасят истината. Тази е една от похвалните черти на евреите. Изнасят един факт, показват причините, защо е съгрешил техният цар, направил една несправедливост. И за тази несправедливост според Писанието през целия си живот беше нещастен. Соломон направи една погрешка и през целия си живот той – със своята мъдрост, беше нещастен човек.

Питам: какво беше престъплението на Йосиф? Той беше много щастлив човек. Той беше много учен човек, но имаше едно потайно, скрито тщеславие в себе си. Разправя на баща си как видял слънцето и дванайсет звезди, че му се поклонили. То е тщеславие у него. После разправя друг един сън, че братята му на нивата жънели и направили дванайсет снопа и сноповете на братята му се поклонили. Братята казват: „О, синко майчин, ти искаш да ни станеш господар. Не се е родил този". Колко време трябваше, за да се възпита тщеславието на Йосиф. Евреите нищо не говорят за неговото тщеславие. Той имаше нещо, с което се бореше. Той не го съзнаваше. Аз казвам: това тщеславие е в съзнанието и в самосъзнанието. Усеща човекът, че е най-способен, но не го съзнава. Та трябваше да се опита тщеславието, да се види идеалът. Щом жената на Пентифрий го опита, той трябваше да иде в затвора, да лежи две години. Най-после трябваше да стане един от знатните големци на Египет. Сбъдна се всичко това, което казваше. Провидението искаше той да издържи страданията, да възпита божественото, на което може да се разчита.

Защото не е външната сила, която може да спаси света. Това е едно велико разбиране на живота. Сегашните хора имат желание да властват. Какво се ползваш, ако властваш. Ако се качиш на един кон, туриш му гема, мушнеш го с шпорите, какво се ползваш. Или какво се ползваш, ако имаш десет слуги, всички ти слугуват и ти си несправедлив към тях. Те имат една

преценка за твоя характер, за твоята несправедливост. Ти се женищ, имаш една жена – мислиш ли, че тя е толкова глупава, че тя няма преценка за тебе. Или жената се жени за един мъж и той има преценка за нея. Раждат се синове и дъщери и те имат една преценка. А при това има едно нахалство от нас. Майката иска пред децата да бъде като светица, бащата пред децата иска да бъде като светец. Обаче така ли е, аз не зная. Досега аз и не съм виждал баща светия или майка светица. Малцина съм срещал, дето са близо до светийството. Синът благоговее пред майката. Какво нещо съм чул – „Нашата стара не е от съвременната култура, малко изкуфяла". Старата изкуфяла, а младите няма да изкуфеят. Тогава как ще обясните вие, дето българите казват: „Търсете от стара коза яре". Закон е. Майката не може да роди по-умна дъщеря от себе си. Бащата не може да роди син, по-силен от себе си по характер. И ако бащата мисли така, той е на крива посока. Достатъчно е един син да бъде като баща си; достатъчно е една дъщеря да бъде като майка си. Каже ли, че е повече, така не се възпитава. Защото хората не се възпитават по този начин. Когато една майка иска да бъде по-горе от дъщеря си, тя е пак на крива посока. Майка, която иска да бъде по-горе от дъщеря си, тя иска да бъде по-горе и от майка си. Защото тази нейната дъщеря според закона на прераждането на индуското учение, тази нейната дъщеря, която сега се е родила, тя е била нейна майка. Следователно тя не може да бъде по-учена от дъщеря си. Коя е дъщеря ви? Вашата минала майка. Тогава какво ще ми кажете? Или имате син. Той е вашият минал баща. Ама това може ли да бъде? То е друг въпрос дали може да бъде, или не може да бъде. То е теория, аз само ви изнасям. Мога да докажа това, ако е на учени хора, но не догматици.

Съществува ли това като закон в природата, или не? Ако съществува като закон, мога да ви го докажа не само с математически доказателства, но нагледно мога да ви го докажа. Пък ако не е вярно, ще кажа: това е само

едно предположение, една хипотеза, теория. След хиляди години ще се докаже. След хиляди години се доказват само неверните работи, верните работи се доказват само сега. За бъдеще учените хора ще докажат има ли Господ, или не. Въпроса на самосъзнанието и съзнанието Господ никога няма да го доказва на хората. Самосъзнанието и съзнанието на хората е, като да имаш идеите, писани на морския бряг. Като дойде вълната, ще го заличи. Следователно всичко онова, което е написано на самосъзнанието и съзнанието, всичко това се заличава. Остава това, което се пренася в подсъзнанието и свръхсъзнанието. След като заминете за другия свят, след като се освободите от тялото, ще познаете. Вие ни най-малко няма да мислите, че сте мъж или жена. Вие ще почувствате друго нещо. Ще забравите, че сте били мъж или жена, или сте били женени. Сега аз говоря извън съзнанието и самосъзнанието на човека, какъвто съществува. Това е един преходен живот – съзнанието и самосъзнанието, но той е потребен за нашето развитие. Но ние там няма да спорим. Защото, ако съзнанието и самосъзнанието можеха да спасят хората, досега светът би се спасил. Но с тях не може да се спаси светът. Значи трябва да идем до един свят, дето формите са вече установени.

Вие ще кажете, че може да ме смущава какви ще бъдат нашите бъдещи отношения. Аз задавам въпроса, какви са били нашите отношения в началото. Защото вие имате две отношения. Знаете ли откога датира вашето познанство. Вие се жените за някого или сте слуга. За мене е маловажно дали сте професор, или слуга, или учител – каквото положение и да заемате, казвам: откога датира вашето познанство. Казваш: „Аз от вчера се запознах“. Лъжеш се ти. То е само излъгване на вашето самосъзнание. Че ти вчера си прочел нещата, затвориш книгата, казваш: „Аз я прочетох, запознат съм с нея“. Тази книга съществува от хиляди години, хората са я писали и са я създали, тази книга не се създава сега. Тези мисли,

които са писани в Библията, преди пророците още са съществували. Всичко това вадят от друг един свят. Много пъти, като ви говоря, някои примери не се вземат оттук, от земята, но от друга епоха, преди да се яви съзнанието и самосъзнанието, когато хората са живели в своето подсъзнание, когато грехът не е имал място в човешкия живот. Например казвам едно изречение. Път без прах. Път без прах има само в далечния живот. В този живот не може да има път без прах. Следователно – в един живот идеен, божествен. Някой може да каже – какво искам да кажа. Искам да кажа път без прах.

Та ако искаме ние да обясним някоя далечна работа в природата, казваме – говорете ни за настоящето. Да ти говоря за настоящето, значи, като отиваш при онзи банкер за пари, двадесет хиляди лева той няма да ти даде; хиляда, които ти дава, ще ти ги вземе. Този пример съставя нашето положение на нашето съзнание и самосъзнание. И двете неща в дадения случай не може да ни помогнат. Всички вие искате да си помогнете. Защо? Вие работите с вашето съзнание и самосъзнание. Забележете един пример: всеки може да го наблюдава – вие вървите по пътя, срещате ваш познат и казвате: „Аз ще го поздравя, ще говоря с него". Но щом проектирате вашата мисъл, той си обърне гърба, взема съвсем друго направление. Вие се чудите какво е станало. Или ще мине покрай вас и няма да ви обърне внимание, ще си замине. Как ще си обясните?

Съзнанието и самосъзнанието произвеждат противоположни фактори. Всякога, когато една мома почувства, че един момък я обича, тя го избягва. Всички сте опитали. Този закон го знаете. Всяка мома или момък, който иде в света, щом се появи любовта в съзнанието и самосъзнанието, той избягва любовта вече, той не иска да те срещне. Той знае, че ти си един търговец, който ще го засегнеш много дълбоко. Момата знае, че онзи момък, който ѝ казва – ти си божество, ти си това-онова, това са празни работи. Това божество един ден ще се превърне

на готвач в кухнята. Той ѝ казва – „Ти си ангел“ и този ангел ще остане без крила. Че какъв ангел е това – я прочетете писмата. Аз съм чел тези любовни писма. „О, възлюбена моя! Откак те видях, като трепна сърцето ми, животът потъмня. Само ти си за мен едно божество, което може да ме спаси. Без тебе аз вече не мога да живея.“ Това е съзнанието, вашето самосъзнание. Вие не казвате една истина. Това, което вие казвате, не може да го издържите. Аз ни най-малко не се смея, много сериозно гледам. Ако този момък, тъй както пише, както е казал тия думи, ако през целия живот ги поддържа, раят е на земята. Ако той поддържа тази идея тъй чиста, както е казал, Господ е там. Но щом се прояви съзнанието, дойде на едно място, той си поклати главата, не пише писма, но философски гледа, тъй под око я гледа. Като излезе вънка, пита я къде е ходила, с кого се срещала, защо се е облякла така. Рече да свири на пиано, той я пита – за кого свириш. Пише писмо, пита – на кого пишеш. Той вече ревизира. В съзнанието ни има един процес, който измъчва човека. Много хора казват: „Какъв е този дявол, който ме измъчва.“ Казва: „Виждам жена ми много добра, но отде дойдоха тези дяволски мисли. Да намеря този дявол, ще го строша. Някъде позакъснее, така изведнъж дойде нещо в мене и ме измъчва и казва – еди-къде е с този и ми изневерява. Направя проверка, тя е била при някой беден, болен, при майка си, при брата си. Туй, което ми говори това нещо, нито веднъж не е излязло вярно“.

Щом дойдем до ония велики духовни принципи, ние не може да ги разрешаваме с нашето съзнание и самосъзнание. Нашето съзнание и самосъзнание е извън тях. Когато хората казват – „Човещина е това“, а висшето съзнание на човека е извън човещината. Човек трябва да се издигне извън условията на живота. Аз наричам човек онзи, на когото, като му дойдат най-големите страдания, пак да е радостен. Аз съм срещал само един пример и ще ви го приведа. Един господин, който бил скържав в живота си, милиони имал и постоянно треперел, искал да

забогатее още. Но изпаднал и му останали само сто лева. Казва: „Досега толкоз пари имах, не можах да се повеселя". Извикал гайдарджия да му посвири. Казва: „Ще ми свирите!". Казват си: „Спечелил нещо". Свирене, викане, весели се човекът, че се е освободил от милионите. За пръв път в живота си прекарва без пари. Весело му е. Аз това наричам характер: да погледне весело на страданията си. Че си се освободил от милионите, да кажеш: „Благодаря, че се освободих от този товар". Но кой от вас би казал тъй?

Някои от вас ме питат: „Как мислите, как ще влезе човек в Царството Божие?". На мнозина съм привеждал този пример. Казвам: когато изгубиш всичките си пари, които имаш, когато жена ти те напусне, когато всичките ти приятели те напуснат, и ти извикаш свирци да ти свирят, тогава ще влезеш в Царството Божие. Смешна е моята идея. Това е свръхсъзнанието. Защо да не мога аз при страданието да се веселя? Защо ще скърбя за моето богатство? В дадения случай може да съблазни мнозина, може да съблазни и мене. Сиромашията няма да ме съблазни, тя може да внесе в душата ми страх. Но казвам защо някой път сиромашията е за предпочитане в едно отношение. Тя поне подтиква хората да работят. Сиромашията в света иде, критическите въпроси в народите идат, за да се събуди свръхсъзнанието. Страданията в кризата, която светът изживява, и раздрусва всички европейски народи не е едно нещастие. За цел има да събуди в тях свръхсъзнанието. Че в света има и други разумни сили, има и други разумни същества, които ръководят съдбините на човечеството, на народите! Тогава те тълкуват по друг начин, че има да произведе това-онова. Но това не е изяснение на въпроса, защото съществува един закон на производство. Казват – трябва да бъдем индустриални. Индустрията не спасява. Защо съвременните народи се плашат от Русия? Че тя иска цялата страна да я направи индустриална. Ако ѝ дадат десет-петнадесет години, ще учуди цяла Европа с нейните произведения и икономически ще я тури в затруднение. Ако всички-

те народи увеличат своето производство, къде ще го продават? Всяко нещо си има своя краен предел. Значи дотолкова, доколкото народите имат един контраст у тях, когато едни произвеждат едни произведения, други произвеждат други произведения, да се допълват, само тогава между народите може да има единство. Когато те произвеждат еднообразни работи, тогава непременно ще имат нещастия. Или другояче казано – дотогава, докато всичките народи работят в областта на своето съзнание и самосъзнание, те ще имат съвременните нещастия, противоречия, нещастия, кризи, болести, войни и няма да се отдалечат от тях. Ако те очакват някакъв си бъдещ строй, той трябва да дойде от онова божествено подсъзнание и свръхсъзнание, то трябва да бъде вече закон.

Сега ми разправят, че в Германия вече се създава някакъв си закон, за да се подобри бъдещото поколение. Но за да се подобри бъдещото поколение в света, в държавата... Аз подразбирам под държава друго. Моето схващане и схващанията във всичките векове, е, че това са най-разумните хора в света, които са готови да се жертват, те да съставят една държава, да създадат закони, които да обемат доброто на всичките народи. Тогава да се създаде чрез тия закони право да се облагодетелстват даже и най-затънтените кътове. Следователно, ако те искат едно здраво поколение, те трябва да подобрят положението на бедните, на майките. Онази майка, която ще роди едно дете в страх и трепет за утрешния ден, какво дете ще роди? Онази майка на фанатизъм какъв син ще роди? Един фанатик ще роди, да убива хората утре. Онази майка аристократка с грандомания какъв син ще роди? Един грандоман като нея.

При сегашните условия ние виждаме хора, които не са потребни в живота – с големи претенции, всеки иска да стане милионер, богаташ, да разполага, да има милиони, да ходи. Това е желанието на всички хора. Какво ще стане? Сегашната криза. Възможно е у бедната маса

да се пробужда туй желание. Казват: „Не само богатите, но и ние, бедните, искаме да ядем и пием; ние със сила ще придобием това“. Ако теченията на една река се увеличат, как ще я спрете вие? Та казвам: онези, умните държавници, трябва да се заемат с тази работа за възпитанието на човечеството. Сега аз ви представям човешката страна. Тъй както хората мислят, мога да им предскажа след десет години какво ще стане. Тъй както вървят, мога да им предскажа, както един инженер, като види една къща, може да предскаже какво ще стане с къщата, като види материала – приблизително, ако не точно. Сега този строеж... не очаквайте всичко от държавата, не очаквайте всичко от обществото.

Единственият силен фактор в света, това е човекът, това е човешкият дух, човешката душа, човешкият ум, човешкото сърце. Това са най-силните фактори сега, които действат в обществото. Това не са организирани закони, не са организирани армии. Държави ще се разкапят, армии ще се разкапят, университети ще се разкапят, всичко това ще се разкапе, ще премине, но човешкият дух, човешката душа, човешкият ум, човешкото сърце и човешката воля – всичко това ще остане да функционира. Съвременната система, съвременните мисли, съвременният начин на управление е произлязъл от човешкия дух. Следователно човек е господар да видоизмени онова, което той е създал. Ние не трябва да бъдем идолопоклонници на онова, което сме създали – то не е единствен път – както един художник никога не се заблуждава от първата си картина, че не може да нарисува нещо по-хубаво. Той ще направи втора, трета през целия си живот, докато най-после нарисува една картина, от която приблизително е доволен.

Сега мнозина от вас очакват да дойде нещо хубаво. И еврейските пророци са писали, че ще дойде време, когато хората ще живеем добре. Кога? Ние сега сме по-близо до това време, отколкото пророците бяха едно време. Преди 2500 години те са го предсказали, те са били по-на-

пред от нас. Ние сме по-близо до това време. Според мене до тази епоха нас ни остават 2100 години – да ви предскажа и аз. За тази епоха, за която аз ви говоря, ни остават точно 2100 години. Това, което хората са предсказали, това, което пророците са предсказали, точно след 2100 години ще стане. Европа ще бъде изменена. Там, на Средиземно море, Гърция, ниските места ще бъдат под морето. Ниските места на Западна Европа ще бъдат под морето. И българинът тогава няма да носи калпак, англичанинът няма да бъде англичанин. Ще имате една нова раса, едни хора не като сегашните, но като ги погледнете, светли ще бъдат пред сегашните. Но тогава какво трябва да се прави? То е един път, който трябва да извърви сегашното човечество. То е един път от 2100 години. Те са два дни и няколко часа. В съзнанието на тези велики същества, които управляват сегашните събития в света, тези 2100 години са като два дни и няколко часа, около два часа или около час и нещо. Два дни и един час, това не е много нещо. Писанието казва: „Тисящи години пред Бога са като ден".

Та и вие искате да знаете кога ще се оправи светът. След 2100 години. Така го кажете. Аз разбирам всякога, когато съм говорил, че след десет години, под десет аз разбирам едно божествено число, което включва подсъзнанието и свръхсъзнанието. Ако ние искаме, още сега Царството Божие може да дойде. За някои хора, които искат, може да дойде. Но след 2100 години на Земята ще има ред и порядък, Земята ще се измени и във всяко едно отношение, климатическо, органическо. Земята в пространството наближава вече да дойде в съприкосновение с една нова Слънчева система, която ще упражни грамадно влияние върху цялата наша Слънчева система. Може би след 2100 години светлината на месечината ще се измени, няма да бъде светла като сега, но малко синкава. След 2100 години на месечината ще има растителност. Това са пророчески работи сега. Ако стане, ще знаете, че съм говорил в моето подсъзнание и моето свръхсъзнание; ако не стане, ще знаете, че съм говорил в моето съзнание и самосъзнание.

Но сега практическата страна. Ако искате да оправите вашия живот, престанете да съзнавате, да се безпокоите какво ще стане с мене. Какво ще стане с тебе? Ако си дете, ще израстеш, след като израстеш, ще умреш. След като умреш, ще те погребат, ще ти надпишат надгробна плоча и ще се свърши. По-лошо от умиралка няма. Ако смъртта е най-лошото, защо именно всеки, като му дотегне животът, иска да се самоубие? Даже и вярващи искат да се самоубият. Значи смъртта не е толкова страшна. Когато един иска да се самоубие, казва: „Ще се самоубия, но не зная – той бил религиозен – но не зная дали има живот в другия свят, или не. Ако няма живот, като се самоубия, да не страдам; ако има живот, да не би да вляза в по-лоши условия". Казва – „Вчера сънувах един сън: Идва един господин, дава ми един часовник, слага го в една копринена торбичка, взема един чук и направя часовника на прах. Казва: „Сложи си ухото". Чува, че часовникът бие. Та и човекът, като умре, пак върви. Събужда се сутринта и казва: „Не, няма да се самоубия. Щом и там върви, и тук ще върви. По-добре тук да вървя нечукан, отколкото там чукан". Казваш: „Ще се самоубия". Чукан ще бъдеш. По-добре нечукан тук, на земята, отколкото чукан в другия свят.

Така не се говори. То е онова възмущение на нашето самосъзнание. Има нещо по-велико. Природата дава. Като употребявам думата Бог, аз я употребявам не тъй, както хората я употребяват. Аз вземам думата Бог – толкова години съм мислил и не съм намислил друга дума да употребявам – аз за нея имам друга дума, но не може да ви я кажа, аз я държа за себе си. Думата Бог на български искам да я обмисля, като старинна дума да я обмисля. Много окаляна е тази дума, защото в името на Бога са вършени всички престъпления. В името на Христа са вършени всички престъпления. Сега и името Христос трябва да очистя. Казвате – „Тъй е писано в Евангелието". То е по Стария завет. Мойсей не е писал. Евреите писаха някои закони, които ги преписаха на Мойсей. Мойсей е

писал: „Не убивай, не кради, не лъжесвидетелствай, да обичаш Бога“. На тяхното свръхсъзнание говореше. А те, като не можаха да достигнат висотата на тези думи, те казаха: „Око за око, зъб за зъб; ако те ударят от едната страна, ти удари две!“. Сегашните религиозни хора отварят книгата и казват: „Ето какво е писано“. Мойсей е авторитет, ще го повикаш и ще кажеш: „Уважаеми, Мойсей, има нещо, което ти си писал, ще бъдеш тъй добър да ни обясниш, да не се заблуждаваме. Искам да зная това нещо, написал ли си го, или друг някой го е писал“. В твоя ум Мойсей ще се яви.

Но вие не трябва да имате слабостта на Елифас Леви, един френски окултист, който е написал много хубави книги. Та се запознал той с бялата магия. Дошло му наум да извика един от древните мъдреци, да му каже върху един въпрос, тъй ли е, или не, въпрос, върху който не е писано в никоя книга. Отишъл в Англия, приготовлявал се четиридесет дни, всичко, каквото трябва да направи, направил. Елифас Леви сам разправя своя опит. Като се явил, той паднал на гърба си. Като се събудил, казва: „Искаше да ми каже нещо, но аз не можах да издържа“. Сега ще кажете, че това е халюцинация. То е друг въпрос. Халюцинацията се отличава с едно нещо. Тя се отличава с една крайна невярност, в нея няма нищо вероятно. Това е сянката на нещата. А когато един човек расте правилно, онова учение, което влиза в човека, го въздига, облагородява, разширява неговия ум, в ред поколения внася живот. Мислите ли, че някой може да каже, че това е заблуждение. Онова, което носи живот, то е истината в света. То не е заблуждение. Онова, което носи смърт, то е заблуждение. Онова, което носи раздор, то е заблуждение. Онова, което носи мир не така, както ние го разбираме, то е живот.

Сега в света вие казвате: „Богатите хора имат“. Че кой е богат? Аз виждам целия свят богат. Това не е нещастие. Бедните са по-богати от богатите, пълни с гордост, пълни с честолюбие, пълни с позор. Казва: „Ще го

убия, ще му тегля един куршум". Този човек не е ли богат? Той в себе си има един съд. Едно дело за някой престъпник се продължава цяла година, има прокурор, има защитник, най-после четат резолюция – или ще го оправдаят, или ще го осъдят. А този е сам съдия, веднага казва: „Аз ще го претрепя, аз ще му тегля куршума".

Казвате: „Да си дадат богатите парите!". Но парите няма да оправят света. Разбиране трябва. Сега богатите и бедните загазили. Аз вземам бедни онези разумни хора в света, отрекли са се, хора на жертвата. Те са бедни хора. Всичкото богатство в света се дължи на тях. Те са го отстъпили, те са го дали на банкерите. Те имат сила да вземат това богатство, но те не искат да произвеждат един скандал. Те имат сила да приспят цялото човечество, че да настанят когото искат на тяхно място. Един банкер ще се намери в положението на един цар в древността, който бил толкова жесток, че писнали всички поданици от него. Казват: „Няма спасение отникъде". Обърнали се към Господа да им прати спасение. Най-после Господ изпратил един голям ангел и той намерил царя, когато отивал на баня. Царят влиза, съблича дрехите си. По едно време царят излиза: „Де ми са дрехите?". Банаджията взема пищимала, че започва – удря веднъж, дваж, изтиква го от банята и казва, че той бил царят. Никой не му вярва. Вика го ангелът: „Ти ще управляваш ли разумно? Помни, втори път ще бъде десет пъти по-лошо, отколкото сега. Туй не е само за тебе, за всички ще бъде." Един ден ти ще излезеш от банята и ще ядеш камшика. Ще кажете – не са само царете виновни.

Ние всички сме виновни, че не прилагаме онази справедливост, онази добродетел, онова благородство. Казвате – да се помолим на Бога. Такова молене като сегашното! Аз съм привеждал много примери – ни най-малко не са насърчителни – да се направи една лотария и да се помага на делото Божие. В Америка американците са много практични, какви ли не работи правят. Ще направят вечеринки, дето младите моми дават целувки по за 500

лева или 1000 долара. За да целуне една красива мома, ще плати хиляда долара. Питам: това може ли да повдигне човечеството напред. Питам: по този начин ли трябва да служим на Бога? По някой път и с хиляда долара целуват. Както и да се говори, ако слуша някой, ще каже, че той говори против еди-коя си църква. Нямам предвид никаква църква. Аз говоря против заблужденията на хората.

Казвам: докато вие живеете във вашето съзнание и самосъзнание, грехът няма да се отдалечи от вашата врата. Всичкият позор и безчестие ще вървят подире ви. Когато вие влезете в подсъзнанието и свръхсъзнанието, ще имате общение с Първоначалната Причина, с всички разумни души на света, ще живеете за общото, както един лист и един цвят. Тогава вие ще се намерите в една съвсем друга област, в съвсем друго разбиране. В най-дребните ви пожелания ще се притекат вашите приятели да ви помагат. Вие няма да бъдете най-големият бедняк в света, няма да бъдете изгнаник. Имаме примери. Когато хванаха апостол Петра и го затвориха в тъмница, събраха се сто-двеста души, братя, да се молят. Очакват на другия ден да го екзекутират. Дойде ангел, отключи веригите, побутна го и му каза: „Стани, опаши се!“. Бутна вратата, отвори се, стражарите спяха и му казват: „Върви и назад не се връщай!“. Това е една реална опитност в света, всички трябва да я имате.

Когато съзнавате в душите си, че има един да затъне заради вас, да вземе вашата страна, там е силата. Не само за едного, но за всички. Това е дадено като назидание в света. Ако хората вярваха в това, даже крайните елементи, както ги наричат, аз намирам, че са прави. Те искат да помогнат на бедните. Защо да не съзнаваме, че в това отношение тяхната постъпка е права. В някои отношения не са прави, но дето са прави, трябва да съзнаваме. Левицата е по-права, отколкото десницата. Това не е едно пристрастие, това е един закон. Трябва да се помогне на бедните и ще се помогне на държавата. А в

десните има едно пристрастие. Има една добра страна, че те искат да запазят ценното. Кое трябва да се запази? Има неценни работи, които трябва да се изхвърлят.

Та казвам: левите и десните течения в света трябва да заемат мястото на лявата и дясната ръка в човешкия организъм, да си помагат. Лявата и дясната страна трябва да имат добродетелна и разумна глава да мисли, да има едно сърце и един стомах. Тъй разбирам леви и десни. Сега левите имат отделна глава и десните имат друга глава. Следователно ние имаме староврeменната хидра, ние имаме многоглавата хидра. Та казвам какво трябва да правим. Да обърнем тия левите. Ами утре тия левите ще вземат надмощие. Закон има в природата: лявото и дясното се сменят. Природата сменя левите и десните, служи си еднакво с левите и десните. Тогава какво ще правите? Ако бащата е несправедлив спрямо сина си, когато бащата остарее, и синът стане възрастен и той ще постъпи също като баща си. Сега не е разрешението там. Това не е разумно и благородно така да постъпваме. Бащата трябва да бъде благороден в душата си. И синът трябва да бъде благороден. В държавата управляващите трябва да бъдат благородни. Умните трябва да бъдат благородни. Сега ще кажете, какъв трябва да бъде великият закон. Аз отнасям това към човешкия дух. За мене държавата е резултат на човешкия дух, на човешката душа, на човешкия ум, на човешкото сърце и на човешката воля. Следователно активността на всички разумни хора в света трябва да преобрази целия строй. Един човек няма да преобрази. Ако не по този начин, тогава ще дойдат разни работи, които донасят големите неприятности, които са неизбежни. Страданието е неизбежно сега.

Та казва евангелистът, който е писал: „Ето отрока ми. Ето онова дете, което ще възприеме новото, възлюбения ми, който носи новите идеи“. Онзи, който живее в подсъзнанието и свръхсъзнанието, който говори за великото човешко любовно единство, и цялото разумно

човечество за него ще живее. Пък всичките народи може да бъдат като удове на това човечество. Това не значи, че народите трябва да изчезнат. Илюзиите трябва да изчезнат, да се асимилират, но всичко това да се организира и всеки да намери своето място. Сега, тъй като се говори, дохождаме до днешното, до физическия живот, само до тия изгоди на хората. Ами ако нямаш способност да градиш, да ореш, да разбираш от земята, ако нямаш способност да бъдеш учен, да бъдеш държавник – навсякъде се изисква разумност, каквo би станало със света? То не е нещо произволно. Откъде ще дойдат умните хора в света? Че вие ще вземете едно здраво дърво от гората. То от само себе си няма да дойде. Казвате: „Ще направим една желязна греда". За да направите една желязна греда, трябва разумни хора да споят желязото. Една греда говори за разумен човек. Една отлично свършена работа говори за разумните хора. Не е въпрос за глупавите.

Та казвам: трябва разумните хора да бъдат носители на онова възвишеното и благородното. Аз съм казал много пъти. Ако всичките жени се решат да поддържат за пет години само една идея, да кажат – отсега нататък ние искаме нашите мъже да бъдат справедливи, абсолютно справедливи; никой да не убива; никой да не изнасилва; никой да не краде; всеки да почита баща си и майка си – до 25 години ще се съкратят тези 2100 години. Как ще накараш тези жени, които обичат да се мажат с масло, как ще накараш тези жени, които искат отвън да се представят, да бъдат възлюбени на мъжете, които утре ще ги захвърлят. Един мъж си играе с една жена, докато е млада. Като остарее, казва: „Стара баба не искам". И жената, като остарее мъжът, казва: „Стар дядо не искам". Че ние сме станали подигравка един на друг. Апостол Павел казва – като остареем, ставаме подигравка на хората и на ангелите.

Не е разрешение само да сте млади. Вие мислите, че всичко може да постигнете. Човек, който вечно живее в истината, човек, който вечно живее в любовта, който

вечно живее в знанието, той вечно може да остане млад. Млад трябва да бъде човек, той не трябва да остарява. Там е разрешението на въпроса. Щом има борба помежду ни, ние сме стари хора. Само старите се бият. Малките деца се бият по единствената причина на бащата и майката. Понеже бащата е бил майката, ако се роди по-малко братче, по-голямото е силно и казва на братчето или на сестричето: „Да ти кажа как баща ми бие майка ми". После хване я за главата, раздруса я. Детето прави точно това, което бащата е правил на своята възлюбена. И майката казва: „Отде се яви това?". От вас.

Та казвам: престъпленията не дойдоха отвън, те се родиха в нас. Ние предаваме престъпленията един на друг. Тогава кой е виновят? Виновато е доброто, по него върви и злото. Кой е виновят? Богатството е виновато за престъпленията. Ако нямаше богатство, нямаше да има престъпления. Кой е виновят? Здравите са виновати. Вълкът не яде болни овце. Като мине покрай болната, побутне я и замине. Като мине покрай здравата, изяжда я. Ако всички хора в света бяха болни, щеше ли да има зло? Всички щяха да бъдат крайно бедни, изпустели като светии, едва се мърдат. Щеше ли да има престъпления? Престъпления има сега, понеже всички ядат и пият.

Казвам: има само един начин на проявление в света. Трябва един велик извор, като онази река, да се използва добре в градините и в нивите, за да дадат плодове. Човешката мисъл, човешките чувства, човешките действия в човешките ниви трябва да се прекарат. Ако хората не мислят добре, ако хората не чувстват добре, доброто няма да дойде. То ще дойде само от ония велики души. Ние не сме за потисничеството. Ние казваме, че никакво потисничество, никакво насилие няма да подобри света. Хората може да се борят, това е тяхно право. Но аз говоря за вътрешното. Не да поддържаш в ума си една мисъл – да убиеш човека. Ти може да имаш желание да го ограничиш, да го затвориш, не да го убиеш. За това никой не ти е дал право. Никой не ти е дал туй свещено

право в света. Само единствено в света, което има право да вземе живота, то е онова същество, което е създало живота. То има право да вземе живота. Сега сами хората си позволяват.

Но сега да дойдем до заключението. След 2100 години хората ще говорят другояче. След 2100 години ще има един общ език в света, с който хората ще се разбират. След 2100 години хората ще пътуват по цялата земя – от единия край до другия, но не със сегашните средства. Земята ще прилича на една райска градина. Който от вас дойде след 2100 години, той ще каже: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което виждам сега!“. Тъй ще бъде след 2100 години.

„Благословен Господ, Бог наш“

„Добрата молитва“

6 ноември 1932 г., София, Изгрев

Сляп от рождение

„Отче наш“

Ще прочета част от девета глава от Евангелието на Йоана.

„Ще се развеселя“

Ще взема само първия стих: „Като заминаваше, видя едного човека, сляп от рождението си“. Не че това, което ще ви говоря, има връзка. От слепия човек какъв извод може да се извади, че го видял Христос. Каква наука може да има в това? Но известен ред разсъждения имат последствия. Когато се запали една свещ, простият ще загаси свещта и ще заспи, а онзи, работливият, ще си свърши работата и после ще изгаси свещта. Ученикът седне пред книгата и почне да чете. Онзи, който е прост, ще я запали малко за себе си.

Видели един сляп човек. Тогава се заражда въпросът, защо се е родил сляп, кои са причините. Питам: защо се запалва една свещ – дали тия хора са богати, или са сиромаси, какви са причините? Щом има свещ в къщата, хората са богати, не са сиромаси. Сиромасите хора нямат свещ. Този човек се е родил сляп, сиромах е бил, нямал пет пари в джоба си. Христос казва: „Този човек се е родил сляп, защото е сиромах. Аз съм богат човек. Ще му дам малко пари, да се порадва“. Така разглеждам аз. Някои ще запитат: „Възможно ли е да се отворят очите? Защо и за какво?“. От гледището на старата индуска философия и от гледището на западната философия цял спор има и въпросът остава неразрешен. Дълго време ще го разрешават.

Проповядвал един евангелски проповедник върху стиха, че рибата е погълнала Йона. Два часа доказвал, че рибата могла да глътне Йона. Казват – „Много хубава беше беседата му, но измъчи Йона. Два часа държа Йона този пророк, докато влезе в утробата на рибата. Два часа го измъчи“. Защо доказва, че рибата може да го глът-

не? Ако го е глътната, глътнала го; ако не го е глътнала, не го е глътнала. Ако се е родил сляп, сляп се е родил; ако не се е родил сляп, не е роден сляп. Обаче има нещо, което спъва хората. В света има неща, които физически спъват хората; има нещо, което духовно ги спъва; има нещо, което спъва тяхната мисъл. Само че физическите неща ние ги наричаме воля. Накарайте един човек, който има ставен ревматизъм, да ходи правилно. Той ще си върти краката. Който има ишиас, той ще ходи наведен, когото го боли кракът, той малко разкривено ще ходи и т.н.

Тази сутрин излязох рано. Гледам – ясно небе. Минавам покрай едно дърво, гледам, един петел с единия си крак се държи за дървото, другият – надолу пуснат. С левия крак се държи за дървото, десният отгоре седи. Не съм видял друг път петел с единия си крак да се държи. Разсъждавам дали не е някаква мода у птиците – петел с един крак да се държи. Аз разсъждавам. Не е мода, модата е в това, че този петел го боли кракът. И при това пак пее. Боли го кракът, ударен е нещо, седи на единия си крак. Казвам: боли го кракът, но пак пее. Длъжността му е да кукуригa. Когато хората се разболеят, или ги ударят, никога не кукуригат. Съвременните хора, културните хора на двайсети век мислят, че ние сме като езичниците, като хората преди две хиляди години. Като влезеш в един град, ще ти покажат високите здания на четиридесет-петдесет етажа. В Америка като идеш, ще те питат харесваш ли Америка. Ти казваш някоя любезна дума, че е една страна културна, богата. Тъй е – богата е, културна е, добро има, но и зло има. Не са виновни американците, че зло има. Ако хората се раждат слепи, не е виновен слепият, защото слепият не иска да се роди сляп. Нито той е виновен, нито майка му е виновна, нито баща му, те не са искали да родят сляп син. Има следователно въпроси в живота, за които не може да дадем никакъв отговор, не може да се разрешат разумно. Може да ви приведа пример: между двама приятели става една малка случка или някой инцидент. Веднага в любовта става един

разрив, изчезва любовта. Къде е отишла? Значи любовта може ли да идва и се изгубва. Значи в дадения случай сред ония, възвишени, благородни чувства, тази мисъл, която прониква, тегли веднага хората и в умовете и сърцата им се зараждат антагонистични чувства. Религиозните хора вярват в Бога, вярват в Христа, но за някои малки работи се разделят. Едните обичат да има тайнства в църквата, другите поддържат децата да се кръщават с вода, други искат да се кръщават като възрастни... За такива въпроси или други подобни – как трябва да се освети и да се вземе Господнята вечеря – хората се разделят, не се срещат вече, разделят се пътищата. Малки временни въпроси ги правят толкова важни, че разрушават любовта.

Не, религията според мен не седи в кръщението, нито в тайнствата. Това са външни потреби. Никой човек не седи във външните дрехи. Може да носи някое бомбе или цилиндър. Разправят, че на мода били в Русия цилиндрите. Руският император искал да отучи аристократите да носят цилиндри. Но какво да прави – със закон ще произведе една реакция. След като мислил дълго време как да застави руската аристокрация да не носи цилиндри, накарал да купят цилиндри на всички каруцари, които носели боклуците. Като ги погледнали аристократите – всички тези с цилиндри! Оттам насетне цялата аристокрация се отказала да носи цилиндри, понеже и тях можело да вземат за простаци.

Един ден, мисля, Бог ще направи всичките хора богати. Не зная тогава как ще се спогодят хората. Всички ще имат цилиндри, всеки ще нахлупи по един цилиндър на главата си. Не само цилиндър, но и фракове ще носят, тъй хубаво облечени. Значи имате една идея, която не почива на никаква основа. Това е мода, която може да се измени, като че в цилиндъра или в дрехата се крие някакво достойнство. Като че дрехите имат някакво достойнство. Достойнството не седи в дрехите. Човек може да има отворени очи, а при това с очите си да не

вижда това, което трябва. Някой път може да бъде сляп. Много хора, които имаха отворени очи във времето на Христа, не видяха Христа. Този човек, който беше сляп, но като му се отвориха очите, той разбра повече от онези, които имаха очи да виждат.

Под думата „да виждаш“ разбирам онзи човек, който може да мисли в дадения случай за истината и какво нещо е животът. Затова не може да се даде една дефиниция на живота. Всеки един човек сам отстрани трябва да определи защо трябва да живее. Това е неговата задача. Всеки да си даде едно определение, защо трябва да живее; това е неговата задача. Всеки, който си даде едно разрешение за живота, той е намерил смисъла на живота. Всеки, който чете философски книги на живота, те са общи положения. Какво нещо е светлината, защо е светлината, с какви трептения: това не ме ползва. Доколкото аз мога да възприемам светлината, и да ми служи в моя живот, дотолкова тя ме ползва. Трептенията на светлината са дотолкова важни, доколкото може да влязат в моя ум, и да произведат моята мисъл. Моята мисъл – това е, което ме води към всички добродетели, към чисти мисли, към чисти чувства и към здраве. Отрицателните страни на живота аз ги считам като дългове. Всеки един порок, малък или голям, той е дълг на живота, а знайте, в практическия живот онзи, който има да взема от тебе, ще се яви и ще отнеме твоето достойнство. Трябва да дойде онзи, който няма никакви дългове. Тогава казваме – добър е онзи човек или богат е онзи човек, който няма никакви дългове. Под думата добър човек аз разбирам богат човек. Под думата разумен човек аз разбирам любещ човек, а заробен човек разбираме един сиромах човек. Човек, който е верен, е богат човек, който е безверен, е сиромах човек. Ако някой сиромах човек може да минава за верующ, това не е право.

Тогава в сегашния живот ние сме се отклонили от онези положения, които съществуват. Съществуват два порядъка в света. Ние живеем и виждаме, че водата тече

и мислим, че водата е неразумна. Чудното е, че тази неразумната вода утолява жаждата. Ние мислим житото за глупаво растение, което няма никаква интелигентност в себе си. Чудното е, че това глупавото растение ни дава живот. Чудното е, че светлината, която считаме за механичен процес, ни дава радост и веселие. Това „глупавото" нещо в света ни носи голяма радост. Тогава едни искат да унищожат един ред на нещата, да покажат, че искат да сложат един авторитет, да докажат нещата. Ние не доказваме. Авторитетът на всеки човек не е някаква реалност. Авторитетът на една къща са нейните основи. Ако няма здрави основи, каквото и да говорят, тази къща ще се срути. Следователно вярата на човека, свободата, истината на човека, любовта, мъдростта на човека, това са основите на човека, които ще му дадат онова велико разбиране. В съвременния социален живот ние се ограничаваме и казваме: социално как ще се подобри животът? Със сегашните разбирания социално животът може ли да се подобри? Не може.

Аз разбирам подобрението в съвсем друг смисъл – не да се задоволят частично само една част от хората, а всички хора, които са дошли на земята, всеки да намери това, за което е дошъл. Всеки човек, който е дошъл на земята, е дошъл за нещо. Ако ти не намериш това, за което си дошъл, питам, какъв смисъл има животът? Някой казва: „Аз съм дошъл на земята да живея". Много добре, ти си дошъл да живееш, да спечелиш нещо. И ако, след като си живял петдесет-шестдесет години, си добил знание, богатство, дъщери, синове, слава и чест и един ден те оберат и ти вземат и славата, и богатството, и дъщерите, и синовете, и знанието ти, оберат те, какво си придобил, питам. Вие си отговорете. Човек изведнъж ще умре, ще се свърши всичко. Това е една игра в света. Ще умрем, умирането нищо не разрешава. Смъртта, това е най-силното в света, което съществува, най-голямото насилие, което съществува, това е смъртта. И ние се утешаваме, че човек като умре, всичко ще се свърши. Че нищо няма да се свърши...

Сократ казва: „След като ме екзекутирате, принесете ми жертвоприношение един петел“. Питам: защо гърците насилиха Сократ? Защото не вярваше в техните богове. Защо сега се насилват хората? Защото не вярват в сегашните богове. Но питаме тогава: къде са онези богове, в които ние трябва да вярваме в света. Ако е един, трябва да е един както трябва! Ако са много, пак трябва да са такива, каквито трябва да бъдат! Сега вярата не е нещо произволно в света. Не мислете сега, че аз искам да ви убедя. Аз искам само да ви припомня. Едно нещо сега сте забравили, нищо повече. Ако си го спомнихте – добре, ако не си го спомнихте – пак е добре. Но за това припомняне се изисква една наука. Нека да ви дам едно малко обяснение.

Онези, които изучават човешкото лице, казват, че носът е символ или емблема на човешката интелигентност, и донякъде това се е сляло в закона на неговата дължина и широчина. Казват, че колкото носът е по-дълъг, човекът е по-интелигентен, колкото носът му отдолу е по-широк, толкова той има по-добро сърце. Това е общо казано. Колко може да бъде широк човешкият нос? Два, три, четири, пет, шест, седем, осем сантиметра. Повече може ли да бъде? Десет сантиметра дълъг нос едва ли ще намерите? Изобщо за носа това не е правилно. Носът на слона е дълъг един метър, той е неговият хобот. Той е толкова проточен надолу. И слонът минава за най-интелигентното същество между млекопитаещите. До човека няма по-интелигентно същество от слона. Казвам: ако изучавате носа, той е дълъг, но той е проекция. Вие не може да изучавате носа в една аритметическа проекция. Аритметиката се занимава с мъртви величини. Но носът може да се разгледа от алгебрично гледище или от органическо алгебрично гледище. Този нос, като стигне до известно място, той после се изкривява, после пак слиза надолу, да дойде до под корема, че да дойде чак до краката на човека. За да ви обясня, това са ред проекции. Най-първо, вие имате първата проекция на носа. Аз разглеждам кое е заставило носа да се изкриви

надолу. Има известни причини. После кое го е заставило да се отдели и пак да се подкриви под човешката брада. После, като дойде под пъпа, раздвоява се, дойде до краката, до големите пръсти. Носът е дълъг до големите пръсти на краката. Но засега функционира само тази малка част, другите са проекции на носа. Там е всичката интелигентност на човека.

За бъдеще ще се изяви широчината на носа. Носът е голям на широчина. Широчината на носа се раздвоява в рамената, после се стеснява, като влезе в краката, пак е по-голяма тази широчина, която сегашният нос има. Ще дойде някой при мене, ще ми каже, че е много интелигентен, или че той е човек с много широко сърце. Човек, който има такава широчина, той не може да бъде толкова интелигентен или с много широко сърце. Човек, който има тесен нос, неговите чувства са толкова ограничени, неговата любов е толкова малка, че може да издържи до половин ден в любовта си. Че това е доказано! Вземете един момък, който се влюбва в някоя мома, и се кълне, че до живот ще бъде верен. Като види друга една мома, по-красива, по-привлекателна, веднага забрави първата. Не е лошото, че е забравил първата. Турците имат една поговорка и казват: „Да гледаш красивото в света, това е Божие благоволение". Не е лошо, че един момък може да гледа една красива мома, но аз обръщам внимание на факта, че човешките чувства не са устойчиви. Ние нямаме една норма да ограничаваме хората в живота. Ние още се заблуждаваме от външното. Една мома може да бъде външно красива, но тази външна красота още не отговаря на вътрешната красота. Някоя мома може да бъде не толкова красива, но да има вътрешна красота, на която външната не отговаря.

Та казвам: сегашното положение за да може да работи, ние трябва да познаваме себе си. Онези, които изследват човека, правят такива измервания – астрологически измервания. Вземете една мярка: окръжността на една глава – 55 см в окръжност – и ако вземете един полукръг

от долната част на черепа до ушите например – тука има 34-35-36 см – и горната част на короната около 36-37 см. И вие може да съставите известно отношение на живите числа по един прогресивен начин. Вие искате да съставите едно понятие за човека, имате дадени сили, с които функционирате. Защото мозъкът е една органическа сила на човека, и зависи в какво се намира той. За да може неговата мисъл напълно да функционира, най-първо мозъкът трябва да бъде в едно изправно състояние. Но не целият мозък: ако предната част е нормална, може мисълта да функционира правилно, но някой път се случва една анормалност в задната част – неговите чувства са в анормално състояние. Той мисли право, а постъпва зле, мисли право, а постъпва криво. Понякога за някого човек казваме, че е безбожник, то е едно анормално състояние. Чрезмерната набожност е друго анормално състояние. Ако тази набожност е подтик да пожертва всичко за човечеството – добре, но ако тази набожност е само за негово благо… Ако обичаш един човек, за да се ползваш от неговото богатство, то е едно нещо, а ако искаш да го пазиш за цялото човечество, то е друг въпрос; или когато мислиш за него, без да се ползваш от това, то е съвсем друго нещо.

Без да хвърлям какъв и да е упрек на хората, казвам: има известни архаични наклонности, изостанали от рибите, от млекопитаещите, наследство от птиците и от ред раси, които са живели преди тази раса, наследствени черти. И тия наследствени черти са изостанали в човешките тела и се изискват само малки условия, за да се произведе известен атавизъм. Вземете например у човека това чувство на гордост – тя е едно болезнено чувство. Самоуважението е едно естествено чувство у човека, за да се пази чувството на достойнство, а гордостта е едно анормално състояние и показва, че като говори, друг човек няма, а само той има право. Каквото той каже, то трябва да стане, а каквото другите казват, то е на втори план. Това е гордост. Човекът

на самоуважението казва: „Това е така. Ако моите мисли не са прави, няма да ме следвате“. Той дава право на всеки човек, но има известни отношения в развитието на личните чувства у човека. Всичките докачения на човека, това с което може да се терзае, показва, че личните му чувства се намират в едно болезнено състояние. Мозъкът може да заболее, има разни психологически заболявания. Ти всяко нещо може да вземеш отгоре си. Каквото кажат, все отгоре си може да го вземеш. Казал някой нещо или се усмихнал, ти мислиш, че е за тебе, и веднага се докачиш. Тия хора се пошегували и ти го вземеш отгоре си. Или влезеш някъде, хората не искат да видиш нещо и ти мислиш, че крият нещо от тебе, дойде подозрението.

Та казвам: ние, най-първо, трябва да се освободим от анормалностите, които съществуват в живота. Когато човек е религиозен, има голяма опасност. По-горделиви хора от религиозните няма. Най-горделивите хора, това са религиозните. И по-добри от тях няма, но и по-лоши от тях няма. Защото те казват: „Ние сме синове Божии, знаеш ли кой съм аз?“. Хубаво, ти си син Божи. Като не вършиш Волята Божия, какъв син си? Ти си позор тогава за баща си. Ти обичаш да лъжеш, да крадеш, да живееш лош живот, какъв син Божи си? Някой казва: „Аз имам свобода“. Че нима свободата седи да вършиш престъпления? „Аз съм човек, имам право да върша, каквото искам.“ Че да правим, каквото искаме, това е човешка свобода. Но да си човек, това значи да живееш за цялото човечество. В цялото човечество има нещо възвишено, благородно. Но в развитието на човека има нещо анормално, което произтича от сегашните физически условия, в които се намираме. Някой път ние съжаляваме хората, които са родени при лоши условия. Обществото трябва да подобри тия условия, за да се помогне. То трябва да разбира тия закони. Например аз бих препоръчал следното. Сегашните затворници ги бият с камшик, налагат ги в участъците и в затворите. Това е един стар обичай.

Боят е навсякъде приложен. Казват – боят е излязъл от рая. Бият не само в България, бият и в Америка, в Англия, навсякъде бият. И майката бие, и бащата бие, и учениците се бият. Няма царство, дето хората да не бият. Някой път даже светиите се бият. Не говоря за тия светии на земята. Но според мене, за да се възпитат затворниците, не трябва да ги бият ни най-малко, но да не им дават печен хляб. Да им дадат по сто грама жито да го дъвчат – сутрин на закуска тридесет грама, на обед тридесет грама, вечер тридесет грама – три месеца да ядат жито. След три месеца онзи затворник, престъпник ще почне да мисли много здраво, той ще почне да придобива качествата на житото. А сега, като го бият, се зароди едно желание за отмъщение. Казва: „Аз да дойда на власт, аз ще постъпя, тъй както те постъпват". А така ще каже: „Аз като дойда, аз ще ти дам жито". От училището няма защо да изпъждат учениците – три месеца – жито. Някой ученик сгреши – жито, някой студент сгреши – жито. Едно възпитателно средство. Да видят възпитателното средство. Сгреши вашето дете – давайте му седем дена жито, десет дена жито. И на вас може да го прилагате. Казвате, че е малко тридесет грама. Изчисти хубаво житото, няма готвачка, няма баници. Житото ще го дъвчиш хубаво. Това сега е практическа страна.

Но питам: ще приложите ли сега този метод? Може някой път да го приложите. Засега ще приложите старите методи, понеже са по-износни. Защото тогава, когото бият, ще остане в службата. От икономическо гледище понеже те ще протестират, трябва да има бой, защото, ако няма бой, няма да има и служба. Ако вие речете днес да гласувате, че да няма престъпления, ако в света няма да има никакво престъпление, тогава всички съдии, адвокати, учители, проповедници трябва да се откажат от своята длъжност. Всичките хора, ако са праведни, кого ще защитават, кого ще съдят, всичките хора са добри, кого ще съдят? Но един ден отгоре ще го защитаваш и съдиш. Ами, ако тогава няма престъпления,

няма да има и болести, няма да има и лекари. Тогава всичките лекари, адвокати, съдии, проповедници, ще кажат: „Тъй малко да сгрешат, без грях не може. Трябва да има малко прегрешения и малко болести, да има работа и за нас." Тъй разглеждам икономически въпроса. Но ние го разглеждаме другояче. Не че светът ще бъде без лекари, ще имаме и тогава лекари за здравите, ще имаме и тогава адвокати за добрите. Някой направил добро, ще го съдят за доброто. Адвокати, свещеници, майки, бащи, всички за доброто ще ги съдят. Ще има един ред, положително по-добър от сегашния. На този ред ще му турим само един полюс. Сега, като направи някой добро, никой не го съди. Хората на доброто живеят без закон, а хората на престъпленията живеят със закон. Вследствие на това се създават длъжности. Но тогава ще се създадат положителни длъжности само когато се съдят добрите хора в света. Тогава светът ще се оправи.

Че един добър човек като го съдите... Христос като дойде, съдиха един праведен човек и го осъдиха и такъв прогрес има в света. С тази съдба има 500 милиона християни в света. Ако не бяха съдили Христа, никакви християни нямаше да има. Пилат казва: „Не намирам никакво престъпление в този човек, но ще го накажа според римските закони, както вие искате, но всички да знаят, че наказват един праведен човек". И го направиха. И какво стана с този праведен човек? Този праведен човек Бог го възкреси, той възкръсна. След като го затвориха в най-големия затвор, заковаха го, дойде ангел, разкрива гроба и казва: „Излез, праведните хора не могат да стоят в гроба". Той излезе и оттам се яви силата на християните. Когато всичките християни повярват, че праведните ще почнат да умират, и да възкръсват, спасението на света е дошло. Това сега е едно вметнато предложение. При сегашните положения на живота вие ще кажете: „Защо трябва ние да страдаме?". Не че аз поддържам страданието. Страданието е един период, вметнат в човешкото развитие. Временно е страданието. Писа-

ниeто казва, че ще дойде ден, когато страданието ще замине от света, сълзите ще изчезнат и ще остане нещо положително на мястото на страданията. Но докато дойде този ден, ние трябва да се подготвим за Новата епоха.

Новите разбирания какви ще бъдат на новото човечество? Сега казваме, който има пари, да ги държи в своята касия. Е, добре тогава. Според новото учение всеки човек сам ще си оре нивата, сам ще я сее и което ти сееш, от него ще ядеш. Не само това. Казвате: „Дали ще взема чуждия хляб?". Не само ще посееш нивата си, но сам ще я пожънеш, сам ще я овършееш и каквото изкараш, ако ти остане нещо, може да дадеш. То ще бъде като един подарък от това, което ти си изработил. Сега ние ядем чуждия хляб, ядем хляб, който другите хора са изработили. Онзи земеделец казва: „На мене ли се даде тази работа, по дванадесет часа да ора земята, че да го продавам на онези търтеи". И ти, като ядеш този хляб, се ограничаваш. После ще го смелят другите; смелят брашно от боб, от това-онова, турят го в житото и го продават. Питам: при такова ядене на хляб какво се очаква? Там е недоволството. Който мели на камъните – недоволен е; който го пече – е недоволен и който го продава, е недоволен. Хлябът, който ядем ние, от единия до другия край е опетнен.

Казвам: има някои възражения, които са престъпления. В бъдеще хлебарите трябва да бъдат светии, нищо повече. Човекът, който меси хляба на земята, трябва да бъде един светия, да е живял двадесет години в пустинята, да е чист в мислите си. Който меси, и работи този хляб, да каже: „Господи, здраве да дойде на този, който го яде". Сега този хлебар, като го меси, гледа да изкара от тебе колкото се може повече. Някой път, като ми донесат евреци, аз давам на моята котка като на специалист и проверявам. Ако тя яде, и аз го ям; ако тя не го яде, и аз не го ям. Чудно нещо е, много пъти ѝ давам, гладна е и не яде. Някой хляб ѝ дам, яде, друг не яде. Казвам: тази

котка, тя е специалист, умна е. Тя разбира кой хляб е хубаво направен и кой не е хубаво направен. Аз следя нея: щом не го яде, и аз не го ям, давам го на другите. Вие казвате: „Учителя е много щедър“. Не съм от щедрите, искам да се освободя.

Та казвам: при такъв един строй това е вътрешната страна, при която органически се развалят телата, развалят се нашите чисти мисли, развалят се нашите чисти желания, най-после се разваля мозъкът. Като се развали стомахът ти, черният дроб, като се развалят белите дробове, ще те хване туберкулоза, разваля се и мозъкът, ти вече не може да мислиш. Най-първо, всичко трябва да бъде в изправно състояние. Тогава религията е дошла в света като една наука да изправя. Задачата на религията в света е в светлината на тези факти, които сега ви изнасям, да се изправи органически човек. Това е целта, задачата – не да научи хората да вярват в Бога – това не е задачата. Религията ще даде формите и начините за изправяне, за облагородяване на чувствата.

Въпросът за Бога е съвсем друго нещо. Друго нещо трябва да дойде, за да ни покаже в какво ние трябва да вярваме. Това е вече един опитан въпрос. Въпросът за Бога не е въпрос за вяра, той е въпрос на опит. За да се убедим в съществуването на Бога, животът ще ни убеди, нашата любов ще ни убеди, нашето знание ще ни убеди, нашата мъдрост ще ни убеди, истината, свободата, добродетелта, те ще ни убедят. Не религията – религията е спомагателно средство само за облагородяване. Чувствата органически да внесат тези благородни условия. Религиозните хора са изоставили предназначението, което им е дадено, и отишли да учат хората, че има Господ. Господ има, но нашето сърце не е такова, каквото трябва. Че, най-първо, човешкото сърце, то е цял свят, то трябва да се приготви това сърце да даде понятие за Бога. Какво разбирате вие под думата Бог? Бога вие може да опитате. Това, което може да ви внесе у вас висшето щастие и благо в света: да внесе живот, здраве в дома ви,

да внесе съгласие в една държава, да даде право, свобода, да се отворят затворите, да призове свещеници, адвокати, учители, военни да изпъдят насилието вън от света. Това е Бог. Когато Бог дойде в света, всяко престъпление и насилие трябва да се премахне, да знаем, че Бог живее между нас. Всички вярвате в Бога, а при това на всяка стъпка убиваме. Които вярват, и които не вярват, едните и другите си приличат.

Сега, за да се свърши въпросът: какво трябва да правим? Може да убиваме, то е наше право, но и ще носим последствията. Може да мислим и да живеем, както искаме, но и ще носим последствията. Има един неумолим закон в света. Бог определя и доброто, и злото еднакво между хората, еднакво го разпределя. Ако правим добро, падащата ни се част от доброто, дава ни го; ако правим зло, падащата ни се част от злото дава ни го. Един органически закон е това. Както се определят данъците или глобите, така и природата има един закон, който ни дава в наследство онова, което ние сме извършили, или нашите деди и прадеди. Всичко равномерно се разпределя. То се разпределя не с цел, за да ни измъчват, но в природата съществува един закон, който иска да повдигне съзнанието на хората, да им покаже, че е по-добре за тях, и по-изгодно е да вършат доброто, отколкото злото. Понеже ние не може да внесем доброто с насилие, ако ти внесеш, каквото и да е добро с насилие, ти ще родиш злото. И злото в света е дошло по единствената причина, че ние искаме да внасяме доброто с насилие. Че мохамеданството е внесло доброто с насилие! Казва: „Който прави зло, ще се убие“. Мохамеданството е дошло до крайния предел. Християнството също е внесло насилието. В тази форма, както е сега християнството, то не може да спаси света. И всеки един строй, какъвто и да е, който поддържа насилието, той не може да спаси света. Може да даде известен ред, но онова благо, което ние чакаме в света, то ще дойде не чрез насилие.

Има и други начини за избавление на хората. И аз свеждам въпроса към вас, които ме слушате, и не искам сега да се връщам към обществения живот, защото ние не разрешаваме обществените въпроси. Този въпрос, за обществения строй и благото на народите, той не зависи от нас, той зависи от законите на природата. И съвременните народи ще пожънат точно това, което са посели в миналото. Никой не може да ги избави от тази съдба. Те ще пожънат точно това, което природата е определила. Ние не може да се месим в нейната работа. И да се месим, ние не може да вземем участие. Какво участие може да вземем в движението на Земята. Или какво участие може да вземем в движението на Слънцето. Или колко светлина и топлина да изпраща Слънцето. Слънцето ще изпрати толкова светлина и топлина, колкото то иска. И земята дава толкова плодородие, колкото тя иска, а не колкото ние искаме. Някои от хората мислят, че могат да я направят плодородна. Даже сега земята е доста изтощена. Онази част от почвата, която трябва да произвежда блага, е почти изтощена. Трябва да я оставим няколко години да си почива. После ние вървим по обратен път на своето развитие. Някой път ние изтощаваме своя мозък. Например ти не трябва постоянно да живееш само в предната част на мозъка. Само с мисъл всичко не се свършва. Не трябва да живееш само с религиозните си чувства. Само в стомаха си не трябва да живееш. И в гърдите си само не трябва да живееш. Навсякъде трябва да живееш. Почивка се изисква, едно равновесие в тялото. Смяна трябва да стане. Човек трябва да разбира. Трябва да има една програма, най-първо, с какво трябва да се занимава. Най-първо, като станем, с какви чувства, с какви мисли трябва да започнем. Трябва да знаете, като стане мъжът, с какво трябва да започне; детето, като стане, с какво трябва да започне; свещеникът, като стане, с какво трябва да започне; учителят, като стане, с какво трябва да започне; или младата мома, или младият момък с какво трябва да започне. Това е една емблема. Аз наричам младите хора емблема. Ако ти не съзнаваш

своята младост, която е възможност, която е движение... Като казвам, че младият трябва да играе, аз разбирам живота. В живота има движение, в живота има игра. Много хора казват, че с нас Господ си играе. Под думата игра разбираме – има животи, има движение. Какво е животът? Престане ли играта, има и смърт. Казват, че Господ си играе с нас. Но какво е това животът? Той ни дава свободата, оставя ни да играем, както искаме. Даже при всичките пакости, които правим, изправя ни грешките и казва, че не трябва да играем така безразборно. Има известни игри, които са извинителни, но има известни игри, които не са извинителни.

Та сега хората, които са дошли в света, трябва да имат една ясна представа за себе си. Като станеш, най-първо, сутрин, какво трябва да помислиш? Пет неща има, за които човек трябва да помисли. Пет канала има, по които иде мисълта във физическото поле. Някой човек казва: „Аз, най-първо, искам да пипна нещо". Но пипането не е само един метод, той е един канал, през който ние напипваме твърдата материя. След това идваме да вкусим нещата, които са сладки, с езика си. Водните опитваме с езика си, въздухообразните – с носа си. Трептенията на въздуха опитваме с ушите си, трептенията на светлината – с очите си. Това са канали, чрез които разумната природа ни говори. Следователно това, което виждаме, е толкова реално, както това, което опитваме с езика си. Което вкусваме, е толкова реално нещо, както което опитваме чрез петте си сетива, ако са нормални. Даже може да се каже, че възприятията с очите са най-добре видени, най-голям простор имат очите. Затова българите казват: „Видях го с очите си". Ние не се спираме само там. Това е физическият човек. След като сте събрали всички тези понятия със своите пет сетива, идва вече неговата интуиция, неговият ум.

Вътре има едно схващане на нещата, чрез които ние ги виждаме при наблюдението. Аз мога да видя един човек и като го изследвам, виждам, че е добър. По закона на една вътрешна интуиция, аз виждам един човек отсега

в течение на десет години какъв ще бъде, всичко това се представя ясно пред мене. Научно не мога да докажа, но след десет години това нещо ще стане. „Отде го знаеш?“ В мене има едно чувство, което ми пошушва. Сега тези изводи може да направи човек, който има научни наблюдения. Например, ако трябва да измеря човешката глава, и намеря, че темето не е сплескано, но широко; горната част на короната е добре развита; носът е правилен; челото – добре развито; ако намеря устата нормална – устните не са много тънки и не са и много дебели; после брадата има една малка издутина и ако пръстите са добре развити, то може да се направи едно научно заключение, че на този човек може да се разчита, деветдесет и девет процента да имате доверие, може да му дадете пари без никакъв запис. А за друг ще кажете, че на този човек не може да поверите пари. Не че е лош човек. Той органически не е в състояние да извърши това, което обещава.

Та казва Христос, че видели този, слепия човек. Сега може да се направи извод. Почти всички сегашни хора са слепи. Та слепите сега искат да оправят света. Как ще го оправят? Някои мислят с война. Войни от памтивека имало, толкова войни, че от човешката кръв може да се направи цяло едно море като Черно море. И още хиляди години да се върви по същия начин, с убийства нищо не може да се допринесе. Ще дойде един ден, когато хората ще се изтощят. Има един начин, хората ще се изтощят. Хората досега вършеха престъпление. Ще дойде ден, когато не може да се върши престъпление, ще бъде невъзможно за човека и то по следния принцип. Един човек вземе нещо и го носи отгоре, слиза, не иска да даде нищо. Но ако трябва да мине през един планински връх, няма да се мине много време и половината товар хвърля, ти вървиш след него да го вземеш и носиш.

Сегашната епоха е дошла до своя край. Повече оттук надолу не може да слезе в гъстата материя. И сега има вече един подем нагоре. Следващата раса, като дойде, тя вече няма, не може по-надолу да слезе, няма вече кой да носи. Сега кой колкото може да изнесе горе на върха, а всичко

друго долу ще остане. В бъдеще ще има един подем. Като казваме ние, че всички богати хора трябва да се откажат от богатството, означава, че всеки ще носи само толкова, колкото може да изнесе на върха. То е негово. Всичко друго ще остане. Ама няма и да има слуги. Слуги в природата не се позволяват. Каквото другите хора носят, то е за тях. Сега вие казвате: „Ако това учение се приложи с това разбиране, няма да има резултат, понеже са користолюбиви чувствата на хората. Когато хората станат умни, когато любовта ще ги свързва в света, когато между тях ще има едно кооперирание, или едно съгласие да си помагат, тъй както клетките в един организъм, тогава може да има друг резултат. Когато понятието за Бога няма да бъде като сегашното, ние ще имаме понятието, че Бог живее между хората, и всички ще го познават – от малък до голям. Богатият няма да си държи парите затворени в касата, както сега. Проповедникът няма да иска да те убеди в някое верую, а ще те остави с онова, с което ти си роден. Какво ще убеждаваме една патка как да хвърка, тя се е родила с това. Ако не е патка, и я учиш как да хвърка, нищо няма да се получи. Какво трябва да учиш един кон как да бяга. Той и без това знае как.

Та сега ние казваме: трябва да възпитаваме хората. Но възпитание има само за хора, които са родени добре, те могат да се възпитават. Веднъж човек, роден в едно анормално състояние, само смъртта може да го изправи. Това не е за обезсърчение. Има известни отношения, които, за да се изменят, трябва да има начин. Някои от вас трябва да проучат теорията на Ламарк* за изменение на най-нисшите форми в най-висши. Пияницата, като види виното, веднага трепне, каква сила може да го отучи. Казваш му: „Вредно е“. Казва: „Зная всичко това, но не мога да се въздържам“. Коя е онази сила, която може да накара един пияница да се въздържа? Един човек, като се

* Жан-Батист Ламарк (1744-1829) е френски учен, естествоизпитател, академик, основател на учението за еволюцията.

разгневи, изважда ножа, пробожда другия. Коя е онази сила, която може да го въздържи в дадения случай? Казвам: тези работи трябва да се предвидят от много по-рано. Всяко едно убийство, всяко едно престъпление е родено най-малко сто години, преди то да се създаде. Бащата е намислил да убие някого в младините си. Като момък не е убил, но тази мисъл е останала вложена в ума му. Този момък като се ожени, това в неговото подсъзнание седи, той, като баща, като вложи всичките дарби в сина си, ще вложи и мисълта, че трябва да убие някого. В сина тази мисъл ще присъства по-силно отколкото в бащата. Ако синът не извърши това, в неговия син, в третото поколение, тя ще се изрази. Всичките грехове се зараждат в далечното минало и ние трябва да станем канал. Тия престъпления не се зараждат сега.

Сега ние трябва да бъдем умни, да създадем широки условия, да се дадат възможности на младите поколения. На сегашните хора трябва да се дадат нови мисли, нови чувства, за да може да се реагира на това зло. Казвам: в нашия век се изискват най-умни хора, държавници се изискват. Тези идеи, които сега народите носят, те ще съсипят човечеството. Този кран трябва да се обърне в друго направление. Англосаксонската раса, която е толкова практична, пита какво трябва да правим, за да спасим младото поколение от онзи път, по който вървим. Че в България престъпления, убийства, убийства – баща убил сина си, свещеници се убиват, жени се убиват, всеки ден убийства, убийства. Ще дойдем ние да кажем да се помолим на Бога. Не всички ние се молим. В България има три хиляди църкви и тези три хиляди църкви не са в състояние да спасят българския народ от престъпления. Не само това – аз казвам, всеки български дом трябва да има църква, не три хиляди свещеници, но майката и бащата трябва да станат свещеници в дома. Тогава само ще се поправим, ако искате да знаете. Докато ние имаме тези официални църкви, нищо няма да направим. Във всеки дом бащата да служи на тази идея и

на сина си да каже: „Синко“. Бащата ще намери сина още преди да е роден и ще му каже. Той ще избере онзи момент да се роди синът му, когато няма да вземе дял в неговите престъпления. Това, което астролозите наричат едно хармонично съчетание, е, когато злото в света не може да се предаде. Именно човек не трябва да има лошите влияния на Сатурн, лошите влияния на Месечината или лошите влияния на Венера, отчасти, както казват астролозите, или лошите влияния на Марс, а всички трябва да се намерим под възвишените влияния на Слънцето, под възвишените влияния на Венера, на Юпитер. Те са задачи, които могат да се предадат в един модерен език. Аз нямам време да се спирам какво аз разбирам и какво разбират астролозите. Всичко онова възвишено, разумно, благородно в човека, което повдига човешкия дух, това го означават с планетата Юпитер. Тези са разумни влияния, които оправят цялата земя. Най-силните влияния са на Слънцето – животворни влияния. Аз го наричам източник на любовта, слънчево влияние. Ако един човек е в хармония със Слънцето, ако той познава, че Слънцето е една животворна сила, от него и най-лошият човек ще почувства, че този животворен магнетизъм влиза в неговия организъм, и той ще се обнови.

Та казвам: трябва да дойдат разумните хора, които да станат проводници в света и да изяснят. Сега казвате, че това е заблуждение, онова е заблуждение. Много добре, съгласен съм, нека навсякъде има заблуждение. И в науката има заблуждение. Тя се отличава с непостоянство. Науката е прогресивна, в нея постоянно се менят нещата. Хората търсят истината. В религията нещата са постоянни. Казват: „Има един Господ, има един Спасител“. Ако ти не приемеш този Господ, тъй както те го разбират, веднага казват, че не може да имаш нищо общо с тях. Ти не можеш да вървиш напред. Щом отида в една държава като Англия, аз трябва да разбирам езика им много добре. Ако говоря отлично английски, всякога

може да имам достъп, но ако разбирам криво, англичаните затварят своя достъп.

Мислите ли, че ако не разбирате езика на природата, ще имате достъп до нея? Сегашните хора имат идеята да наложат своята воля върху природата и да я заставят да направи това, което тя не иска. Природата е разумна, тя е позволила на хората и те са намерили задушливите газове. Колко блага има, които тя е скрила от хората. Тя има една опасна зона и които са се опитали да проникнат там, са намерили смъртта си. Тези хора, които са намерили задушливите газове, задушливите пушки, какво са допринесли? Себе си ще унищожат. И те искат да станат господари. Не само че не са станали господари, но са станали роби. Сегашните хора се безпокоят всички и казват: „Какво ще направим за утрешния ден?“. Казвам: ако хората умрат в своето пресищане, в своите престъпления, защо ние да не умрем от глад. Ако ще умрем, нека да умрем гладни. Ако ще умрем на трапезата, нека да умрем гладни. Та нима онзи богатият, като умира, не се мъчи. Мъчи се пак. И аз ще зная, че ще се мъча, но зная, че на никой човек не съм направил зло. Има разлика между мене и него. Аз, като умра с това съзнание, ще оживея, а той, като умре с това съзнание, там остава.

Сега имаме един факт в природата, че един праведен човек възкръсва, а нямаме досега нито един пример, един грешен човек да е възкръснал. Ако знаете, в света всичките блага и добрини са резултат само на добрите хора. Лошият човек богат не може да стане, той е богат временно. Лошият човек богат не може да бъде; лошият човек учен не може да бъде; лошият човек философ не може да бъде; лошият човек поет не може да бъде; може само временно. Временно има учени хора, хора, на които името да преживее всичките векове, не сто, но хиляда години, пет-десет хиляди години. Вземете името на египетския мъдрец Хермес. И досега изучават неговото учение. Този учен човек е казал такива свещени мисли, че сегашните учени едва сега се докосват до това, което

Хермес е казал преди четири хиляди години. Творчески ум е имал. Сега ние казваме – защо е казал тези неща преди четири хиляди години, като едва сега хората ги разбират. Египтяните ни най-малко не разбираха тези неща. Учените хора, жреците разбираха, но не бяха в състояние да проповядват това и мъдростта се свършваше с невежество. Казваха, че боговете ги екзекутираха с гръмове. Това е въпрос. Как сега ги поразяват боговете? Сега ти теглят един куршум, гръмнат те. Някъде падне една бомба. Това не е един гръм на Бога, това е гръм на хората, това е гръм на греха. При Божия гръм има живот, в човешкия гръм има смърт. Когато Бог умъртви един човек, той го умъртвява, за да го съживи.

Сега да се върнем – защо се родил сляп. Той ли съгреши, или баща му, или майка му. Аз ви казвам: нито той, нито баща му, нито майка му, но за да се изяви славата Божия, за да се изяви силата на Бога. Казвам: тогава не съжалявайте за вашата слепота, не съжалявайте за вашите грехове, не съжалявайте за вашите престъпления. За всичко това, което имате, стегнете се и кажете: „Като този сляп бях едно време, но сега виждам. Като сляп досега се препъвах тук-там, но сега другояче виждам и постъпвам". В това отношение ние сме силни. Сега срещна някой и той казва: „Не може да направим това". Сега аз не говоря да бъдете тези големите светии, всички може да бъдете малки светии. В света малките светии са допринесли много по-голямо добро, отколкото големите светии. Та призовавам ви всички да сте кандидати за малки светии. Тогава някой идва при вас и ви казва: „Ти какво си тръгнал в новото учение!". Само по новия път вие ще постигнете вашите копнежи. Ако ти искаш да се жениш, ще намериш една другарка, каквато искаш, само по новото учение. Ще държиш ученето и ще вземеш каквото искаш; ще държиш ученето, и ще вземеш служба, каквато искаш; ще държиш ученето и ще спиш спокойно; ще държиш ученето и ще ходиш на разходка. Всичко – само с новото учение. Без новото учение хората са в ада. Сега хората

са в ада. И от този ад с новото учение ще се излезе. Та казвам: настава време, когато, като се срещат, хората ще знаят брат ти прогледнал ли е, или не. Да знаеш, че нито ти си съгрешил, нито баща ти е съгрешил, нито майка ти е съгрешила, но за да се прояви славата Божия. Срещнеш една сестра, която много обича да приказва, кажи: „Сестра, ти си много красноречива, езикът ти е много хубав". Срещнеш един брат, който много обича с ръката да пипа, кажи: „Ела, братко, при мене, ръката ти е много дълга, обича да работи, ела да помогнеш!". Всичките хора, които имат недъзи, всички недъзи могат да се превърнат в нещо добро.

Та сега всичките хора са поканени на една дейтелност, поканени са всичките хора при мене. Аз не обичам да говоря, понеже някой път, ако кажа истината, не може да я използвате. В лицето, в носа има нещо красиво. Трябва да знаете къде е красотата на носа и после каква форма трябва да има. Носът трябва да бъде в изправно състояние. Досега хората много безразборно са третирали носа. Вие всеки ден по три пъти трябва да се молите за носа. Ще кажеш: „Господи, поправи носа ми!". Господ да поправи дължината на носа и широчината му. Ще кажеш: „Господи, да разшириш дупките на носа, защото дупките са тесни". Широки дупки трябва да има. Ако са стеснени, трябва да се разширят. После този нос не трябва да бъде сраснат. По три пъти трябва да се молиш за носа; по три пъти трябва да се молиш за очите си; по три пъти трябва да се молиш за устата си; по три пъти трябва да се молиш за ушите си; по три пъти трябва да се молиш за ръцете си; по три пъти трябва да се молиш за краката си. И след като се молиш така по три пъти, тогава ще можеш да направиш едно добро. А сега, без да се молиш за носа си, без да се молиш за устата си, без да се молиш за очите си, без да се молиш за ушите си, без да се молиш за ръцете си, без да се молиш за краката си, и си мислиш, че всичко може да направиш... Ето аз на какво основавам. Казвате: „Как тъй. Че, най-първо, ако аз не взема едно хубаво ядене и не

го пратя в стомаха си, и ако не взема достатъчно количество въздух в носа си, да пречистя дробовете си, и ако не изпратя достатъчно количество светлина, да функционира умът правилно, какво повече може да направя! Ако приема чиста храна, ако приема чист въздух, чисти желания и чисти мисли в себе си, веднага ще имам външен резултат в мисълта от храната". Трябва да бъдете много внимателни, когато дойдете до хляба! Някой от вас, които сте много вярващи, да спре пред една фурна и попита: „Да взема ли хляб оттук, или не?". Ако нещо ти каже: „Не вземай!" – не вземай! Спри се пред друга фурна и кажи: „Да взема ли хляб, или не?". Ще кажете: „Нямаме време". Като дойдете до десетата фурна, нещо ти каже: „Вземи от този фурнаджия!". Вземи хляба и си тръгни към къщи. В света има една хигиена.

Аз не обичам да говоря за онзи свят. За мене е много смешно. Аз по-мъчно може да се убедя, че има този свят, отколкото че има онзи свят. Аз и досега съм малко безверник за този свят, отколкото, че има онзи свят. Ще ме извините, аз съм безверник за този свят! Онзи свят за мене е толкова реален, че този свят трябва да го доказвате, за да се убедя, че действително той съществува. Вие имате право и аз имам право. Та сега се различаваме в мненията си. Казвам: един човек от онзи свят, понеже ние, сегашните хора, сме от онзи свят – тъй както ние виждаме, чувстваме и пипаме реалното, то не е този свят, то е онзи свят. От онзи свят индивидуално не може да се явяват. Всяко едно същество от онзи свят, за да се яви на земята, трима души приятели трябва да дойдат. Трима души съставят един човек. Когато те посетят трима души, вие вече имате един от онзи свят. Трима души – били те моми, момци или старци. Щом имате трима, вие вече имате един от онзи свят, който ви посещава. Разговорете се, много хубави работи ще чуете. Ще се посмеят те и пак ще си заминат. Че трима души посетиха Авраам като един човек. Трима души отидоха в Содом и Гомор. Когато ви посети един,

той е от този свят, трима, когато ви посетят, те са от онзи свят.

Аз казвам: когато двама души се оженят, те са от този свят. Щом се роди детето, то е от онзи свят. Затова всички се радват на детето. Защото то е от онзи свят вече. Трима души не са от този свят, но са от онзи свят. Та когато хората се оженят и нямат деца, казват: „Закъсахме я, не сме от онзи свят, от този свят сме". Не трябва да сме от този свят. Дето са трима, от онзи свят са, дето е един, от този свят е. Дето са двама, те са кандидати за онзи свят. Някой казва: „Да умра!". Няма какво да умреш. Ще дойдат трима от онзи свят и тогава бащата, и майката се молят и казват: „Господ да поживи това дете, да остане, да ни слуша!". Умре детето, останат двамата, всички са скръбни. Нашият свят е скръб, страдание, мъчение. Дойде онзи свят – радост, веселие. Всяко веселие е от онзи свят, всяка скръб е от този свят. Всяко престъпление е от този свят. Всяка добродетел е от онзи свят. Като дойде добродетелта, онзи свят е у вас. Трябва да разбираме. Този свят е свят на престъпление. Онзи свят е свят на добродетел.

Затова нека бъдем всички от онзи свят на добродетелта, на човешката мисъл, на човешката свобода, на човешката добродетел, на човешката истина, на правдата, на реда, на порядъка. Това е онзи свят.

Тайна молитва

13 ноември 1932 г., София, Изгрев

Ти ли си

„Добрата молитва“
„Отче наш“
„Пътят на живота“
„Псалом 91“
„Молитва на Царството“
„В начало бе Словото“

Ще прочета първа глава от евангелието на Йоана.

В дадения момент най-важният въпрос е този, който човек може да разбере, на който неговото съзнание може да се спре, или това, което може да има отражение в съзнанието му. Сега всички, които говорят, имат отвлечени понятия за съзнанието, отражения, имат понятие за отраженията в огледалото. Но то показва само отражението. Разумният човек си има особен начин за разбиране. Различават се хората по способността, която имат да възприемат. Те може да съзнават големината на земята; може да съзнават изобилието на водата; може да съзнават изобилието на дъжда, който пада; може да мислят за богатствата, които са скрити; може да съзнават живота на ангелите; може да мислят за Бога. Но в дадения случай онова, което може да възприеме човек, е най-важното за него. Малкото, което може да възприемеш, едната капка вода, която възприемаш, струва повече от милионите, които може да съзнаваш, че съществуват отвън. Това е полезно в дадения случай. Другото знание няма пряко отношение към мене, защото, когато аз съзнавам слънчевата светлина, тя има отношение към други същества. Това, към което аз нямам отношение, други същества имат отношение. Срещна един човек, който за мене няма никакво значение, не го познавам. Този човек има други познати, други има, които се интересуват от него. А от познатия на мене, друг не се интересува. Тъй щото

в правата философия това, което мен ме интересува, другите не се интересуват от него; това, от което аз не се интересувам, другите се интересуват. Но изобщо хората се интересуват от едно и също нещо – те се интересуват от онова, което могат да възприемат.

Та казвам: дотолкова, доколкото вие може да възприемете и онова, което сте възприели, да се образува едно вътрешно разбиране и приложение за самите вас, то е полезно и косвено вие може да бъдете полезни за окръжаващите. Представете си сега: например говори се да живееш в другите хора. Значи да живееш в другите хора едновременно, какво означава? Да може да опиташ тяхната реалност, тъй както опитваш своята реалност в самия себе си. Щом дойдат хората до това съзнание, само тогава може да се оправи светът или само тогава може да съществува обич и любов между хората. Когато всичките хора могат да живеят едновременно в тебе, и когато ти може да живееш едновременно в тях. Това е една мисъл отвлечена и малцина имат опит. Малцина са, които са въплътени на земята, които имат този опит. Например някой замине за онзи свят, вие плачете за него, скърбите. Защото, ако вие пребъдвате в него, и той пребъдва във вас, няма да плачете, но понеже не пребъдвате в него, изгубили сте го като един цвят, като един лист, който пада от дървото, като едно дърво, което изсъхва. Вие казвате: „Къде е той?“. Изчезнал е. Но има един, който го обича и който живее в него. Кой е той? Като умре човек, той отива при този, който го обича. Той е живял в тебе, ти не го обичаш, не го познаваш. Че не го познаваш, и не го обичаш се познава по това, че през целия си живот си му казал много горчиви думи и някой път си задавал въпроса, какви ли космически връзки имам с него. Мислите, че то е една философия дълбока. Тя е една от плътните философии. Кармата, това е една връзка от миналото, която хората са образували. Възли, възли и казвате: „Какво ли е възел?“. Да познаеш една душа, която е излязла от Бога. Това, за което скърбим, е, че всяка

душа, е излязла от Бога, дошла е, а ние не сме я познали и скърбим. Тя се връща при Бога, излязла от Него и се връща при Него.

При един свещеник във Варненско идва един странник, калугер – скитник, малко джубето му окъсано, калимявката не е като владишка, опрашена. Пита го: „Синко, откъде си?". Казва си: „Един скитник калугер, ще му дам нещо, да се махне, зная попските долапи и той е като мене долапчия*". Този калугер, след като се наял, казва: „Искам да отида във Варна, нямам пари, може ли да ми заемеш малко?". „Синко, нямам". „Като нямаш ти, пеш ще ходя. Аз съм научен да ходя пеш". Веднага синът на свещеника казва на баща си: „Ти знаеш ли кой е този странник? Христос е". Бащата казва: „Не казвай. Ако зная, че е Христос, ще го стигна, аз имам пари".

Та казвам: в сегашното състояние на хората липсва нещо, един вътрешен усет. Ние не може да познаем Бога. Поне доколкото аз зная, мнозина са ми разправяли – вярват в Бога, познават го. Вярвам, че е така. Но в моите познания, доколкото аз съм срещал хората на земята, не съм намерил човек, който да е видял Бога, да го познава. А това – познанието на Бога – носи сила в себе си. Ако познаваш Бога, ти не може да бъдеш един обикновен човек, да те блазнят дребнавостите в живота. Ти може да живееш, в каквато и да е среда, но като се качиш на камъните, тези камъни ще оживеят; като стъпиш във водата, тази вода ще те носи, ще те удържа, няма да потъваш; дето минаваш, всички ще те познават. От тебе ще лъха живот. Това е познание на Бога. Сега може да се блазни нашето съзнание, някой ще каже: „Да имам това нещо!". Това е вече едно механическо разбиране – да го вземеш назаем като пари от някой банкер! Тия неща са много обикновени. Не може да съществува истинска любов между хората, докато те нямат разбиране. Досега не съм срещал нито един, който да е видял Бога. Как са

* долапчия *остар*. Хитрец, измамник.

го видели другите, аз не зная. Аз трябва да съм в тях, да видя как те са го видели. Мнозина са ми разказвали. Веднъж един господин ми донесе един шарен камък – като скъпоценност останал от деди и прадеди, трепери на него, счита го нещо ценно, скъпоценен камък. Аз, без да го гледам, чувствам, че е обикновен камък. Виждам го, че той иска да ми каже: „Като моя камък няма друг". Какво да му кажа? Ако му кажа истината, ще му пореже сърцето. Казвам: „Не мога да се произнеса, трябва да го видя много пъти". Виждам го, че в моето съзнание е много обикновен. После виждам, че на този камък му липсва нещо, не е така чист в кристализирането. А той казва: „Особен е – като него втори няма". Няма. И сега вадя заключение. Много от идеите на хората са като този, който има скъпоценния камък. Аз го чувствам в себе си.

Имаше един евангелист в Русенско. Той ми разправяше своята опитност. Той познавал Бога, видял Бога. Но един ден той набил жена си, бил я на общо основание и тя да повярва. Но след като я набил хубаво – разправя ми една опитност – не може да иде на нивата. „Пресякоха ми се краката, ръцете, обезсмисли се животът". Набил жена си и целия ден седи, седи, моли се да му прости тя, а тя не му прощава. „Как така ти, който познаваш Господа, и си го видял, твоят Господ ли те накара да ме набиеш?" „Какъв дявол влезе в мене?" Той се извинява. „В човек, който е видял Бога, как ще влезе дявол? Господ и дяволът може ли да бъдат заедно?" Казва: „Не зная, аз започнах да се колебая дали съм го видял." Има една свещена идея в познаването. Човек да се не лъже. Аз зная едно нещо, тъй го изразявам: оставям виждането и познаването на Бога. Има един свещен трепет. Най-първо, познаването е далечна работа, виждането е още по-далечна. Но първото нещо е, да имаш един свещен трепет. Ако той не дойде, нищо друго няма да придобиеш. Аз го наричам: има един свещен трепет, с него започва. Нещо поникне в човешката душа, тя се изменя. Този свещен трепет всички сте имали в душата си, случва се. Но като дойде, имаш нещо – хубаво

настроение, не настроение, но такова разположение имаш, че си готов в дадения случай да направиш доста голяма жертва, че се чудиш на себе си. Имаш един жест в себе си, във вярването, в познаването. Като престане свещеният трепет, престава и да трепери. Този свещен трепет някой път го наричам трепетлика. От най-лекия лъх – всичките дървета седят тихи, спокойни, а тази трепетлика, като че е някоя игрива мома – трепти.

Та казвам: има нещо в човешкото съзнание, един свещен трепет. Когато другите хора не схващат нещо, ти схващаш нещо хубаво в света или аз го наричам една малка светлинка, която окото схваща, и се ориентираш, не че ти е светло, но може да се ориентираш. Някой казва, че в тъмното вижда. Не че вижда в тъмнината – аз разбирам – да няма никаква светлинка, в тъмното да виждаш, като че е светло, но не е светлината – като че са оправени пътищата ти. Та казвам: дайте през тази година място на свещения трепет във вашето сърце, понеже в този свещен трепет се изявява силата. Яснота трябва на човека. Когато си сиромах, не мисли да бъдеш богат. Когато си богат, искай да бъдеш умен, но тъй – да разбираш. Умния човек, разумния човек богатството го предпочита. Умният човек не може да бъде сиромах. На умния човек богатството никой не може да го вземе. Умния човек съм уподобявал на онзи индуски светия, от когото един махараджа искал да си купи крава, но той не я продавал. Казва: „Не продавам тази крава, тази крава е за мене". „Насила ще я взема!" „Опитай се!" казва. Отива, но по никой начин не може да му вземе кравата. Хваща войници, връща се, но и по този начин не може да я вземе, кравата седи при него.

Разумният човек е силен. Слабите хора са все глупави. Някои искат да ги освобождавам. Как ще ги освобождавам? Умните хора са силни, глупавите хора се избиват, глупавите хора се мразят, глупавите хора вършат всички престъпления. Като казвам, че са глупави, не мислете, че те не знаят, знаят го и нарочно го правят. Глупав го

наричам, защото всичко ще се върне върху него. Глупавият човек заробва, но и него заробват, той насилва, но и него насилват. Там е трагедията. Казвате: „Не съм ли аз свободен?“. Свобода, която може да ти се вземе, не е още свобода. Знание, което може да ти се вземе, не е още знание. Значи не си още силен, не си от умните хора.

Казвам сега: този свещен трепет, той е потребен, той е пътят, по който ще дойде великото в света, по който ще станете силни. Аз ви желая всички да станете силни в този смисъл – богатството ви да не може да го вземе никой. Какво наричам богатство? Твоята добродетел, която имаш, никой друг не може да ти я вземе. Любовта, която имаш, никое същество да не ти я вземе. Тогава ще кажете: „Кога ще дойде времето да бъдем такива?“. Ще дойде времето, когато всички станем разумни. Кога ще бъде? Днес може да бъде. Щом го оставиш за утре, утре може да бъде. Щом го оставиш за след една година, след една година може да бъде. Щом го оставиш след един месец, след един месец може да бъде. Ако го оставиш след милиони години, след милиони години ще бъде. От тебе зависи. Но в природата има един закон, има едно съответствие между Бога и нас. Щом ти отложиш една божествена мисъл, второто положение – и Бог ще отложи. Отложиш втори път, и Бог отлага. Следователно, когато дълго време върху тебе е действал Божият дух, и ти все отказваш и той се отказва. Ще дойде време, когато ти желаеш, но Бог няма да действа. Бог прави същото, отлага, отлага, ще дойде изпитанието. Казвам: разумният човек никога не отлага. Отлагаш ли, ти слагаш преграда на твоите бъдещи възможности. Че това нали го знаете в живота! Сега иде светлината и казва да не говоря повече. Да идем на упражненията.

6 часа без 8 минути

(След гимнастическите упражнения, 7 ч.)

В живота има две състояния. Едното състояние, което е инертно, неподвижно състояние, причинява страдания на хората. Има друго едно състояние – крайно подвижно. Значи човек не е господар, да може от едно инертно състояние да мине в подвижно състояние, но и другото положение има, когато от подвижно състояние не може да мине в инертно. За доброто всеки може да говори, за любовта всеки може да говори, то е теория, но турете човек да даде един образец, не може. Сега не е толкова важна теорията, колкото приложението. Какво означава? Кой е основният тон на любовта? В музиката има основен тон, отдето започва, седмият тон, те знаят. Всеки един тон го знае музикантът. Сега всички теоретически говорите. От много теории ние сме остарели и знанието се превръща в тежест. Знанието тежи, превръща се в една тежест. Човек не трябва да обременява мозъка си с излишни трептения, които нямат никакво отношение към неговия живот. Знанието в света служи за подкрепа, то е за храна на ума. Със знание трябва да храниш ума, да се учи, за да се храни. То е една потреба. Не е нужно да носиш един товар, не е нужно да носиш десет торби с хляб. Онова, което ще изядеш, то е важното. Знанието, което може да служи като подкрепа на ума, то е най-доброто, което може да носиш. Но доброто е, което храни живота.

Аз казвам: това, което може да храни живота, то е добро; това, което не може да храни живота, то е зло. Това трябва да знаете. Казвате: „Какво отношение има доброто към живота?“. То може да се превърне в сила на живота и след това доброто пък от живота излиза като плод. Та казвам: в сегашния живот вие трябва да приложите доброто, да бъдете силни. Например седиш в своята мисъл и мислиш защо идват болестите. – За да видиш колко си силен! Болестта не е нищо друго освен инертна материя, застояла някъде – или в нервната система, или в някой орган, или препятства някъде. Имаш ревматизъм. Инертна материя имаш някъде. Трябва да сложиш

ума си там, да разкараш тази инертна материя. Сега лекарите изкарват тази материя чрез окисляване, чрез разширение. Ще пиеш топла вода, ще вземеш очистително или ще постиш, разни начини има.

Та казвам: онази материя, която служи за основа, която образува човешкото естество, прави човека да бъде силен и той сам да се радва, като съзнава своята сила, и може да бъде полезен на себе си. Мнозина не могат да пеят, но трябва да пеят. Казва: „Как пях? Аз искам да зная мнението на хората". Той никак не може да пее, когато иска да се хареса на хората. Певец е този, който, като пее, приятно му е, че е изразил тона. Не да казва: „Как мислите, пях ли хубаво?". Щом питаш, това е една обикновена идея. В мисълта си, като мислиш, да имаш едно обективно схващане, да ти е приятно, сам да се радваш на своята мисъл, сам да се радваш на своите постъпки, а не на това, какво мислят другите хора. Защото другите хора са като тебе. Има една философия, която обяснява какво е отношението на всичките хора в Космоса вътре. То е една отвлечена философия, много отвлечена. Там трябва една вътрешна школа.

Сто на стотна степен колко е, кажете ми сега! С колко цифри ще бъде? Сега философствате, кажете сега тези, които сте най-големите философи толкова години, колко е на стотна степен, ами на хилядна степен. Това ви питам сега не да се объркваме. Сега аз не искам да ви сложа един товар, да ви смачка, защото има мисли, които може да ви смачкат. Например някой човек каже: „Няма Господ, няма любов, няма добро!". Така ви слага ви един товар на гърба, може да ви смачка, вие се обезсърчавате. Тази идея – че няма Господ – само когато станеш най-ученото голямо божество, само тогава разисквай. Да ти кажа, че няма Господ, това е много тежка мисъл. Мисълта, че няма Господ е най-тежката мисъл, изисква се юнак на гърба си да я носи. По аналогия: ти имаш нужда от баща си, казваш „Без баща си не мога да живея". Но един ден баща ти умре и ти без баща си живееш. Ти мислиш, че баща ти умрял. Не, баща ти, след като умре, скрие се в тебе. Че ти и баща ти

заедно живеете. А ти постоянно мислиш за баща си и се безпокоиш, и питаш: „Къде е баща ми?“. Вие делите едно богатство. Той е в тебе. Пък баща ти пита: „Къде е синът ми?“. Сега всичките умрели са все у вас. Аз ги виждам, че са у вас всичките, пък вие ги търсите.

Сега да оставим това, вие дали ще вярвате, или не, да оставим този въпрос. Когато аз напиша едно число на дъската, например десет хиляди, това число на дъската ли е? Казвам: десет милиона на дъската са написани, оттам четеш, но тези десет милиона на дъската ли са? Това число, ако е реално число, тези десет милиона са в касата на някой банкер. Числото е написано на дъската, но парите са в някоя банка. Но когато напишете думата любов, къде е любовта? Трябва да потърсите къде е любовта. Тя е в някоя банка тази любов. Тогава ще намериш банката, много банки има. Ще отидеш там, ще представиш чека. Това са материални обяснения. Ако онзи не разбере вътрешния смисъл, тогава, ако влезе в една банка, но ако няма светлина, няма да види златото и кипне. Ако ви дам в тъмното злато, не зная дали ще го познаете, че е злато. Разпознаване трябва.

Трябва разпознаване, но важно е и какво носиш. Светлината има голямо разпознаване. Например вие мислите, че гъската е голям глупак. Дайте ѝ кафе, тя ще го бутне с човката, тя е много умна и ще го тури настрана. Дайте ѝ нещо друго, ще го познае. Тя знае какво трябва да възприема и какво да не възприема. Дайте на свинята боб, тя даже няма да го вземе, колкото и да е лакома. Често ние вземаме мислите, които човек има, но не може да ги възприемем. Ти искаш да разрешиш един въпрос: има ли Вселената край. Нещата, които са без край, не могат да имат край. Това, което има край, не може да бъде безкрайно. Сега онези философи математици, те разбират толкова, колкото и аз разбирам. Аз съм ги слушал, слушал да говорят и виждам, че и те са толкова будали, колкото и аз. Но се представят за учени хора. Те доказват, доказват и нищо не може да докаже. Аз мога да докажа. Доказват, че Вселената има край. Предполагат,

че има край и доказват, че може да е така, на толкова и толкова милиона години – прави логическо заключение. Тогава, ако така – по логическо заключение, аз казвам, почвам да изчислявам, че след 365 дни ще имаш 365 милиона лева. Възможно е, вярно е, доказвам ти. Дойде 365-ият ден, ти нямаш толкова милиони. Колкото е вярно, че след 365 дни ще имаш 365 милиона лева, толкова е вярно, че Вселената имала край. Това е голяма презумпция. Трябва да се каже: „Не зная дали Вселената има край, не зная дали няма край". За две неща не зная, аз не разисквам крайните неща и безкрайните неща. Край на една афера и безкрайна афера. Защото някой път защо ти е краят на живота. Защо търсите края на нещата. Например ти имаш една любовна афера, искаш да престане, да дойде краят. Следователно какъв е краят на любовната афера? Заведе се дело. Какъв е краят на делото? Осъдят те или те оправдаят, или те турят в затвора.

Сега това са ред разсъждения. Ние казваме, че светът ще се оправи. Тъй е писано. Нито едното може да се докаже, нито другото. Аз, като говоря, че светът ще се оправи, разбирам от себе си. Аз непременно може да видя какъв е краят, какво ще се случи. Аз нямам предвид, че състоянието може да се поправи, не мисля, че всички хора в грях са родени. Хубаво, тия хора, които са на Земята, но всички други, които са по другите светове! Значи всичките хора, които са по материалните светове, все в грях ли са родени. То е наша философия, наше разбиране. Сега няма да оставим тези неща да ви смущават, защото някои от вас не могат да издържат. Някой казва: „Аз съм много търпелив". Относително търпение. Да ви представя един пример.

Един мъж, който е много търпелив, има жена, която обича, но вижда, че друг мъж я целуне. Той не може да изтърпи, той ще кипне. Защо, какво му стана? Че целуват жена му. Другите жени, като ги целуват, ни пет пари не дава, а когато неговата жена целуват, не може да търпи. Аз разсъждавам обективно, за вас не говоря и за себе си, поставям въпроса: какво му е станало, че друг

мъж целунал жена му. Казва: „Всичко мога да търпя, но да целуне друг жена ми, не мога!“. Хубаво, но един ден, като намрази жена си, тогава обича да я целуват. Питам: защо, коя е причината? Защо в единия случай е нетърпелив, а в другия е търпелив? Във втория случай в негов интерес е да я целуват. Ние сами си създаваме своите нещастия. Защо не може да търпи да я целуват? Коя е причината?

Питам: откъде се е родила тази философия у хората? Аз дохождам с нещо обективно, за да се разбере тази скрита идея. Някой път мене ми е приятно да ми хване ръката – неговата ръка е топла, моята ръка е студена, приятно ми е. Но представете си, моята ръка е охлузена, който и да ме бутне, казвам: не ме бутай, защото ръката ми е охлузена! Всяко негово допиране нищо не може да ми донесе. Следователно всеки човек, който не може да ми предаде нещо, на мене ми е неприятно. Та когато в живота си нещо не можем да търпим, има си някаква причина. Ние трябва да разкрием същинската причина. „Ама ти чакай, ти си много нетърпелив!“ Нищо не значи. То е цяла наука. То е като музиката. Дойдеш дотам, трябва да пеещ. Ти още нотите не може да пеещ, че като дойдат диези и бемоли, как ще ги пеещ. Аз гледам, уж певци пеят, а колко фалшиво! Много пъти не вземат вярно ни диези, ни бемоли, изяждат ги, заменят ги, правят си далавери тези музиканти. Изяде нещо, после пее. Но певец е този, който не прави нито една погрешка.

И в живота си някой направи една погрешка и току я закрива. Аз съм гледал в някоя къща – майката с очите си прави ишерети* на дъщеря си как трябва да постъпи. Тя се усмихне, после стане сериозна и дъщерята стане сериозна. Аз съм наблюдавал – с очите дава ишерети. Това не е никаква наука. Ако трябва да се смееш, ще се смееш, ако трябва да бъдеш сериозен, ще бъдеш сериозен. Как не, ако ми забият едно голямо шило, ще бъда сериозен, ще плача даже. Ако ми се падне едно голямо наследство,

* ишерет *тур*. Таен знак, даден обикновено чрез езика на тялото.

ще се радвам, ще се смея. Всякога една усмивка излиза от някаква идея, някакъв контраст се образува в съзнанието ви. Казвате: „Усмихна се". Този човек е видял нещо, може да вижда цял един свят, усмихва се. Не казвам, че тази работа е глупава. Много е умна. Гледам, че някой човек е сериозен, плаче. Казвам: „Случило се е нещо". Не казвам: „Не плачи!". Ето какво разбирам под това. Когато трябва да се радваш, не плачи! Не че не трябва да плачеш, но когато трябва да се радваш, не плачи, не заменяй радостта с плач! Когато няма радост, плачи, колкото искаш! Това е намясто. Че скърбите, плачът за хората са едно благословение, то е дъжд в астралния свят. Че без плач земята би се превърнала в пустиня. Ако сега ви докажа математически, че плодородието зависи от плача на хората? – Когато навреме се плаче, много плод ще има, кога не се плаче навреме, ще цъфне и няма да завърже – ще повярвате ли? Това е един въпрос на вярата.

Мислите на хората имат отношение към външната природа. Мислите на хората може да образуват слана. Защото колективната мисъл на хората създава външното време. Ако дойде един учен човек, всички би ви изкарал от салона. Ако той има едно малко шишенце със сгъстени газове, и пусне няколко капки, всички вие ще почнете да треперите, ще стане веднага промяна. Този човек ще направи такъв един опит. Едисон отива при свои приятели да ги гощава. Казва на келнера: „Ще донесете хубаво наготвена супа". Всички насядат край масата – четири-пет души, все учени хора. Донасят супата. Той капва по една капка и супата замръзва. Донасят още една паница, втора, пара се вдига. Той все капва. Супата замръзва. Казват: „Господине, какво си играете с нас!". Супите замръзват. Казва: „Остави. Всичко у вас е замръзнало". Донасят им бифтек, пак капва – и той замръзва. „Вие – казва – господа, си играете с нас." Объркали се всички. Почва да се смее, но след като гостилничарят разбрал, че той си играл, много скъпо му коствал обедът. Счел за една обида да се компрометира неговата гостилница, да замръзва яденето.

Та казвам: във вас може би някой учен човек е направил нещо. Казвате: „Замръзна сърцето ми“. Сложил е някаква капка. „Като ме погледне – казва – смрази ме“. За да не ви смразяват хората, вие трябва да разбирате живота в истинското негово проявление. Такъв учен човек, като го видите, трябва да го познаете и да му кажете: „Извинете, господине, идете в друга гостилница да правите опита!“. Злото в човека не е нищо друго освен един такъв като Едисон, който прави опити. Ще дойде у вас, ще направи опит. Някой мъж може да целуне някоя друга жена. Пък може да няма никакво целуване, но той може да направи така, че да ти създаде една пълна илюзия. И тогава ти ще заприличаш на примера на един момък, който имал любовни отношения с една мома, но не се решавал да се годи за нея. Тя искала да го принуди. Направила в къщата си един восъчен момък, турила го на стола, тъй хубаво направен. Той иде отвън и още като дошъл, като видял този момък на стола, казал: „Моля, моля, не допущам друг, аз вече съм решил този въпрос, давам си кандидатурата“. Та всички нас в живота често с доста такива восъчни хора ни заставят и ние решаваме да направим нещо, да не би този восъчен тъпак да не ни изпревари. Няма опасност. Това се отнася към новия живот. За стария живот аз не правя и дума. Аз не осъждам живота на гъсеницата, той е намясто. Казвам, че новият живот, при който сега ще бъдете, той ще подобри условията. Колкото по-добра храна вземаш, толкова по-добри крила ще имаш, по-добри условия за всичко.

Това, към което сега ви насочвам, то е за бъдещия живот, който иде сега, не за утре, за днес. Това състояние не може да се измени. Не е достатъчно само да имаме едно малко разположение. Аз наричам разположение, това, което може да измени нашето вътрешно органическо битие, да обнови тялото, да обнови чувствата, да обнови мислите. Това, което обновява, то е новото. Това, което не носи този живот, то е забавление в живота.

Тази сутрин аз ви говорих за свещения трепет. Ако искате да бъдете в света силни в правата смисъл,

пазете един момент, когато свещеният трепет иде в човешкия живот, и го възприемете. Той иде, тъй както слънцето иде, отворете всичките прозорци, нека влезе свещеният трепет. Не се пазете, че може да слънчасате! Някои ги е страх от свещения трепет, казват: „Ще се заблудим". Няма да се заблудиш, той е най-голямото благо, което иде в света, което може да освободи човека. Не да се освободи от дома си, не да се освободи от брата си, но да се освободи от кривите отношения. Ще се оценяваме по-добре. Отношения може да има, когато ние се оценяваме, и се считаме една необходимост един за друг. В света всяка една душа, която е излязла от Бога, е ценна, понеже е нещо хубаво за цялото човечество. И всеки от вас, всяка една душа, която е излязла от Бога, носи нещо хубаво за цялото човечество. Всяка една душа носи благо за цялото човечество. Всички души, които ви познават, те ви ценят. Казвам: има в света един, който ви цени, или казано на друг език, има в света души, които ви знаят, познават. Нищо, че тук, на земята, не ви познават. Вие живеете в един тесен кръг. Ако тук не ви познават, други ще ви познават.

Ние очакваме, като идем в другия свят, да учим. В другия свят, като идете, нищо няма да научите. Ако детето, което е заченато в утробата на майка си, не се е организирало и се роди анормално в света, то нищо няма да научи. То трябва да се роди здраво, всичките му органи, сетива, способности трябва да бъдат развити, всичките му сили трябва да бъдат намясто, та като дойдат всичките живи сили, да функционират правилно. Ако това дете не се е организирало правилно, вие нищо не може да го научите. Ако отидете в онзи свят, без да сте готови, нищо няма да научите. Там ще намерите много слепи хора. В небето, в другия свят, някои още с патерици ходят. Някои не знаят, че са умрели, те си живеят в пълна илюзия. Казвате, че някой видял нещо. Нищо не е видял. Премрежили се очите ви, вие мислите, че виждате. Това не е нещо реално. Реалните неща говорят. Това,

което не ти говори, това, което не ти придава нищо, това е една сянка, една илюзия. „Видях един ангел.“ Това нищо не значи. „Ама корона имаше на главата.“ То е друга илюзия. Аз мога да ви направя корони, колкото искате. Но реалността е, когато един ангел ви посети и вие няма да забравите неговото посещение, то е нещо извънредно, цяла епоха във вашия живот. Вие ще придобиете една сила. Оттам насетне във вашия ум, във вашето сърце, във вашия дух ще настане промяна. Ще считате, че е най-важното събитие, което е могло да се случи.

Та казвам: най-важното събитие у вас е, когато един ден дойде този истински свещен трепет. То е вече едно предисловие на познанието за Бога, виждането на Бога. Към това именно ние се стремим. Знанието в живота, страданието, всичко това има смисъл само ако дойде свещеният трепет. Тогава ще кажем като апостол Павел – днешните страдания не може да се сравнят с бъдещата слава, с бъдещите възможности, които ще се открият. Значи заслужава ние да страдаме, за да видим великото благо, което вечният живот носи. Аз наричам вечен живот този, в който няма болест, няма съмнение, няма сиромашия, няма кавги, няма завист. Това е вечният живот за мене.

Сега на вас ви пожелавам през тази година... Какво да ви пожелая? Който има много дългове, да ги изплати; който има недовършени работи, да ги довърши; който има изпити, да ги издържи; който има рани, да му заздравеят; на когото главата е гола, да му израснат косите; на когото дрехите са скъсани, да си ушие нов костюм; на когото обущата са скъсани, да си купи нови; на когото шапката е скъсана, да си купи нова; който е ял мухлясал хляб, да яде пресен; после пожелавам, който има на къщата си тесни прозорци, да има големи. Не зная къде да ви сложа – в горния етаж на апартамента или в долния. Пожелавам ви да имате един апартамент на третия етаж. Третият етаж е на хората. Аз разделям човешкия живот на три етажа – първият етаж е долу, третият е

най-хубав. Ако всичко това развиете, то е достатъчно.

Тогава довечера ще си донесете торбите. Каня ви довечера на вечеря. Вие ще видите ние какво ще ви дадем, и ще видим, вие какво ще дадете. Защото ние обичаме хора, които не само обичат да вземат, но и обичат да дават. Защото, след като ти подарят една цигулка, ти ще теглиш лъка и казваш: „Да видим цигулката каква е". Вие, като свирите, ще видим, вие какво ще кажете. Но всякога дръжте две идеи в ума си: да вземате и да давате. Милосърдието у човека не може да се развие, ако той не дава. Умът на човека не може да се развие, ако той не дава. Учителят преподава, ученикът взема, когато учителят изпитва, ученикът дава това, което е взел. Той ще разправи какво е взел. Ученикът повече ще му даде. Та не само да давате, но и да вземате. Едновременно ще вземате и ще давате. Това е правилният ред на нещата. Това трябва да бъде едно правило, ако искате да бъдете щедри. Както давате, тъй Бог ще ви даде. Бог постъпва в това отношение право. Радвайте се на всеки човек, който проявява една добродетел, за да се даде добродетелта и на вас. Радвайте се на ума на всеки човек, понеже тази дарба е дадена от Бога на него. Щом се радвате на него, Бог ще даде и на вас. Ако човек е добър, радвайте се, това добро ще дойде и у вас. Ако човек е на любовта, тази любов ще дойде и у вас. Всичкото добро, което хората имат, ще дойде и у тебе, но и всичкото зло, което имат, ще дойде до тебе. Ако хората са заробени, ще дойде до тебе. Това помнете, това са практически правила.

Разбира се, на един англичанин трябва да му говоря на правилен английски език. Ако не зная езика му, как ще ме разбере. Така и в природата тепърва трябва да учите Божия език. Отсега нататък ви остава вие да учите езика на небето. Ти казваш например: „Аз тебе те обичам". Това е един земен език. Кажете ми на небесен език една дума. Аз бих желал от вас да чуя една небесна дума. „Много ви обичам, сърцето ми гори, трепери, не мога да живея без

вас“ – това са все обикновени работи, земни работи. Не е право. Казваш: „Не мога без тебе, умирам за тебе“. Онзи, който казва, че не може без този, умира, а се вижда, че може без него. Помнете, в Божествения свят, там в любовта всичко може. Там, дето всичко може, там противоречия няма. Понеже, като влезете в духовния свят, там е толкова голямо разнообразие, че ако имаш един приятел в небето, щом се отдалечи една крачка, не може да го намериш между другите. А щом се разделите, ти никога не може да го питаш: „Ти ли си онзи?“. И той няма да ти каже. Ти вече го забравяш. Те всички тъй си приличат, че ти по никой начин не може да го намериш. В небето, като целунеш едного, всички се целуват изведнъж – на ваш език ви говоря. Ти не може да видиш никакво противоречие там. А тук, на земята, не е така. На земята един целува, друг не целува, един се смущава, един е богат, друг е сиромах. Тъй е наредено, тъй е животът. Защо и за какво е така, може да възразите. Както и да се свърши, знаем, че добре ще свърши. Онези, които са го позволили, те имат една добра черта. Каквото и да казват, аз вярвам в едно нещо: онези, които са допуснали да влезе злото в света, имат едно съображение. Злото и доброто функционират в света. Не може да мислим, не може ли без зло. Може да имаме мисли „за“ и „против“, но същевременно аз зная едно нещо, че ако аз искам да бъда добър, никой не може да ме направи лош. Пък ако аз искам да бъда лош, никой не може да ме направи добър. Та всичко от вас зависи. Ако искате да станете умни, ще станете умни; ако искате да станете добри, ще станете добри. Да желаете един свещен трепет да имате. Онзи, който желае нещата, той отива при тях. Който не ги желае, казва: „Ако дойде, а ако не дойде, и без него може“. Така не се мисли!

Сега тези са общи работи. Общите работи носят идеята за бъдещето. Всеки от вас иска да бъде щастлив. И всичкото ви щастие аз зная в какво седи. Всеки от вас има една скрита идея, тя е тази. Ще ви кажа сега скритото на земята. Вие искате да имате един, който да ви обича. Вие

сте хвърлили око на един, който да ви обича, не който и да е, искате точно той да ви обича, никой друг. Ако някой си позволи да ви хване ръката, когото не искате, той ще види. Тъй щото, ако този, на когото вие сте хвърлили око, ви обича, вие сте щастливи, но ако изгубите в любовта, вие ще бъдете нещастни. Ако някой друг си позволи да ви обича, на когото вие не сте хвърлили око, вие не го поглеждате. Има една възможност да загубите любовта, на когото вие сте хвърлили око, а може и да спечелите неговата любов. Това е, което желаете. Дето сте хвърлили око, то е право, дръжте си окото там. Прави сте и на едната, и на другата страна. Но не опорочавайте любовта, не говорете за любовта много. Ама ще кажете, че аз много съм говорил за любовта. Не, аз не съм говорил нито една дума за любовта. Аз за любовта още дума не съм казал. Ако аз произнеса за любовта само една дума, целият свят ще изчезне, няма да остане от него нищо, на дим и прах ще стане. Понеже тази дума е толкова силна. Ще кажете: „Как така?“. Има известни бомби, които, експлодират с такъв трясък, че от него хората умират. Не го удря никакво парче, от трясъка умира, не може да издържи. И мечката, и тигърът, и лъвът от трясъка падат. Та и вие, които търсите любовта, ако някой произнесе думата, веднага ще се прострете на мястото. Вие ще сте като онзи евангелски проповедник, който се молил десет години и казвал: „Господи, искам да опитам твоята любов“. Разказва: „Дойде веднъж и се прострях по корем и казах: „Стига, Господи!“. Прострях се на земята, ритам и казвам: „Втори път не искам да ми говориш за любовта“. Не можах да се държа на краката си, търкалях се по земята, ритах“.

Ако тази истинската любов дойде, всички вие ще се убедите. Защото ние, съвременните хора, още не сме готови за онова великото в света, което трябва да издържим. Любовта, като дойде в света, тя взема всичко и казва: „Ти ще дадеш всичко, което имаш“. Няма да остане нищо. Всичко ще дадеш. След като дадеш всичко,

ще се отпуснеш и ще кажеш: „Отиде всичко“. Тогава тя ще вземе всичко и ще даде всичко. Ще стане една обмяна. Тогава, като стане тази обмяна, ти ще разбереш вътрешния смисъл на живота, тъй както сега ходят да учат новото пение. Има сега един нов метод. Този, който никак не пее, взел си е пръчица на стълбицата и без да пее той, децата научават тоновете. Този човек мисли, той мислено пее, той мислено произнася тона, концентрира се и децата, като се мъчат, мъчат, пеят. Така човек се научава да пее.

Та казвам: това, върху което човешкият ум не може да се концентрира, ако ти държиш мисълта си правилно, ти може да предадеш своята мисъл, може да сполучиш, но трябва да имаш голямо търпение. Може да му кажеш веднъж, два пъти, три пъти, но може да не му кажеш нищо, и той да възприеме. Питам: какъв е езикът на светлината? Говори ли нещо? Нищо не говори, но като дойде, предава нещо. Преди да е дошла тя, ти се страхуваш; като дойде тя, ти се обнадеждваш, виждаш, че ти е предала нещо. Тази светлина като дойде, не се изменя мисълта. Та казвам: разумното, което излиза от нас, не се смущавайте за него. Това разумното, дето и да влиза, в който и да е човек, той добре ще се прояви. Та ако сега се държите в едно отворено за възприемане състояние, невидимият свят, разумните, по-напредналите души, ваши братя ще ви предадат своята мисъл. Те са невидими, те имат тяло ето тук. Ако вие си отворите очите, ще видите – те минават, но не са с такива тела като човешките – и те гледат. Като мине един, те се взират и като видят, че е готов, веднага му обръщат внимание, те го обикват и те имат същата светлина, както хората, те правят разлика, както хората. Като те обикне някой от тях, посещава те по-често, почва да работи върху тебе и ставаш по-здрав, мисълта ти почва да работи, въодушевяваш се, хората отвън почват да ти обръщат внимание, има някой да мисли за тебе. Има такива братя. Тези братя ги

наричат ангели хранители. Както щете ги наричайте, те идат. Без тях човек е изгубен, без тях човек е като сираче, оставено на пътя. А когато имаш такъв ангел хранител, ти имаш една майка, която се грижи за тебе. Като заплачеш, тя дойде. Имаш нужди, задоволява ги. Имаш ли ти майка?

Под думата майка аз разбирам всички онези разумни отношения, които имаме ние. Баща, майка, братя, сестри, които вземат участие в нашия живот и всичките наши копнежи може да задоволят. То не е да се разправя на другите, да разправяме на външните хора за интуицията, за разумния свят. Но този разумния свят, щом го съзнаем, той ще се проектира на земята. Всичките хора на земята, на каквато и степен да са, са под тяхното влияние. И растенията, и животните, и водата, и въздухът, и светлината, и топлината, всички те са господари на положението. Когато господарите дойдат на земята, тогава на съвременните хора, които са деца, ще се подобри положението. Та един ден, когато се поправи светът, вие ще го видите как той ще се поправи. Нали сте виждали едно състояние на човека – дойде до умиране, после дойде една фаза, претърпява голяма криза, после той съзнава, дойде една мисъл и казва: „Няма да умра, ще оздравея". От този момент започва едно повдигане, повдигане. Ако го попитате по кой начин е оздравял, той ще каже: „Не зная". Почувствал, че оздравява, но как е, не знае. Та казвам: ще дойде един ден, ще се зароди едно чувство, че ще стане нещо у вас. Като дойде тази сила, ще почувствате една голяма промяна, едно голямо подобрение.

Та сега ще носите малките си страдания. Някой път ще ви скъсат, някой път паметта отслабва, някой път пари ци си нямате, къщица си нямате, това не разбирате, онова не разбирате, изменил се човек. Това са общи работи, които са не само до вас, но в цялата природа има и подмладяване, и остаряване. Никой не може да избегне от закона на промените. Но зад промените седи

един по-хубав живот. Зад промяната на гъсеницата седи пеперудата, а пеперудата носи нов живот. Зад старостта, зад младостта седи безсмъртието. Зад безсмъртието седи друг красив живот, който очакваме. Ние може да имаме този живот още сега в себе си, да предчувстваме това благо в себе си, което иде. То е реалното. Аз съм виждал някои хора – гледам и виждам нещо. Майката вижда в детето си нещо гениално. Аз гледам с моите очи и не виждам нищо гениално. Майката, като гледа, казва: „Гениално е". Като се поставя от гледището на майката, и аз виждам същото. Та именно трябва да станеш една майка, за да видиш в твоето дете, какво се крие. Трябва да станеш майка на себе си, за да видиш това, което се крие в тебе, или да вземеш майчиното чувство за всеки един твой брат или сестра. Само по този начин може да имаш правилно разбиране.

Проявената Любов на Духа, проявената Мъдрост, проявената Истина носят пълния живот.

20 ноември 1932 г., София, Изгрев

Имаше някой човек

„Отче наш“

„Ще се развеселя“

Ще прочета част от третата глава от Евангелието на Йоана. „Имаше някой човек от фарисеите на име Никодим, началник юдейски.“

„Духът Божи“

Имаше някой човек от фарисеите, който се наричаше Никодим. В математиката има задачи с неизвестни, които трябва да се разрешат, за да станат известни. Ние живеем в един свят, който е колкото известен, толкова и неизвестен. Повидимому ние мислим, че разбираме света. Обаче в живота има всякога неща неразбрани. Когото и да попиташ, той мисли, че разбира живота, но в края на краищата той остава с впечатлението, че не е разбрал живота. Старият мисли, че има много знания, но в края на краищата и той умира с впечатлението, че не е разбрал работите.

Преди няколко време говорих за Шопен, роден в Полша, във Варшава, на 22 февруари 1809 година. Той е бил талантлив музикант, обаче някои го изкарват гений. Според моето мнение обаче той е бил първостепенен талант, който е писал дребни работи. Баща му бил французин, майка му – полякиня. През 1829 г. той отива във Виена, а в 1831 г. тръгва за Лондон, но остава в Париж, където се запознава с една госпожа писателка – Жорж Санд. След време обаче между тях става някакъв разрив и за тази любовна драма говорят неговите тъжни песни. След това той заболял. Шопен бил силно поетическа натура със силно музикално въображение, но и със силно развити лични чувства. Той бил влюбчива натура и жените се влюбвали, привързвали се много към него. Навремето си много говорели за него. Той имал ярко разработен музикален стил, свързан голям изблик в чувствата му, но

останало в него едно голямо неудовлетворение. Че имало нещо незадоволено в неговото сърце, се вижда от това, че той не мислел много дълбоко върху живота. Това не значи, че той имал лоши стремежи, но дълбоко вътре имало нещо незадоволено в него, вследствие на което даже и в най-веселите му песни имало някаква тъга. Тя прониква навсякъде в неговите песни. И наистина, когато френска и славянска кръв се смесят, те създават голямо различие. Преди всичко французите са стар народ, а славяните са млад народ.

Та понякога, когато старият дойде да живее с младия, той всякога става тъжен. И когато младият дойде да живее със стария, и той става тъжен, защото има нещо неразбрано в живота. Старият има едни възгледи за живота и младият има съвсем други възгледи за живота. И единият е прав, и другият е прав. Както и да е, но има две течения в живота: едното е радостно, другото – тъжно. Тъжното, или скръбното, състояние произхожда винаги от сърцето, а не от ума на човека. Всичките нещастия в живота произхождат все от сърцето – значи има нещо неразбрано в него. И онзи, който скърби, и той не знае защо скърби. Изобщо хората нито в радостите си знаят защо се радват, нито в скърбите си знаят защо скърбят. Защото, ако майката би знаяла историята на своето дете, тя не би се радвала, когато то се ражда. Или ако тя би знаела какво може скръбта да ѝ донесе, тя не би скърбяла. Защото винаги в живота всяка една скръб се следва от една радост и обратно, всяка радост се следва от една скръб. Това е като закон, като правило в живота. Човек в първо време се радва, но после ще свърши със скръб. Той се ражда, но ще умре. Като се ражда детето, всички го посрещат с почести, с угощения, с радости и веселби. Майката го обвива в пелени, дава му ядене, храни го, учат го, но един ден този човек умира, погребват го, всички го изпращат със сълзи и плач. Като те занесат на гробищата, там ще се четат надгробни речи и ако си българин, ще те заровят, ще хвърлят малко пръст

отгоре ти. Ако пък си англичанин или друг някой, ще има паметник, хубави надписи на гроба ти, венци и т.н. Сега, като ви говоря за Шопен, аз не искам да ви оставя тъжни впечатления, но казвам, че музиката на Шопен е за здрави хора. Който е здрав, не с разклатено здраве и с издръжливи нерви, нека слуша музиката му. Който иска да се предпази от заболявания, той не трябва да я слуша. Шопен не е за болни хора.

„Имаше някой човек." Човек е само онзи, който мисли, но не и който чувства. Онзи, който само чувства, той е животното, той не е човекът. Някой казва: „Аз така чувствам". Щом само чувстваш, ти си животно. Щом мислиш, ти си човек. Следователно, който чувства и не мисли, той не е даже и животно, той е звяр. Това, което върши престъпления, то не е човекът, то е звярът. Звярът върши престъпления, а това, което мисли, то е човекът. Така трябва да се определят тези понятия. Що е човекът? Същество, което мисли право, и не върши престъпления. Така познават човека на небето, в онзи свят, между съществата, които мислят право и не вършат престъпления. Следователно всички онези, които мислят, и не вършат престъпления, те са хора, човеци са те. Всички онези, които не мислят, и вършат престъпления, те са или животни, или зверове. Под думата звяр аз разбирам същество, което не знае и не разбира защо му е даден животът. Всеки човек, който не разбира живота, и не мисли, а счита, че само той, като е роден, има право да живее и да използва всички блага, той е звяр. Той мисли, че всички други хора са родени, за да се мъчат. Всеки човек, който разбира живота, и иска всички да живеят, както и той живее, той мисли право. Той е човек. Този е идеалът, към който бъдещото поколение трябва да се стреми. Каквито и да са хората, те трябва да живеят.

Мнозина разглеждат, че някои хора са светски, а други са религиозни. Това обаче не оправдава хората. Защо? Защото често религиозни хора вършат престъ-

пления, а светски хора не вършат. Какво изисква набожността? Каква религия е тази, която върши престъпления? При това положение за религия не може да се говори. Под „религиозни хора" трябва да се разбират такива, които мислят, които вършат добро, и които не правят престъпления. Това не са слабите хора, те са най-силните хора в света. Хора, които се видоизменят, т.е. не умират, за тях е бъдещият живот. Мнозина питат може ли човек да не умира. Може. Мислите ли, че гъсеницата, която излиза от своя пашкул, умира. Не, тя не умира, тя хвръква. Нима мислите, че ако гъсеницата е престанала да живее като гъсеница, че тя е извън тялото си?

Сега няма да се спирам подробно върху този въпрос, защото има обширна наука, според която може да се познае, кога човек е умрял, и кога живее. Между живота и смъртта има едно разграничение. Аз определям смъртта и живота по следния начин. Смъртта е най-голямото ограничение, в което може да се постави едно разумно същество. Животът пък е най-голямата свобода, в която може да се постави човешкият ум. Следователно човек се намира между тези два полюса. Значи смъртта се определя като най-голямо ограничение. Това ограничение е необходимо за човека животно и за човека звяр. Човекът животно и човекът звяр ще минат през смъртта, през най-тънката цев, която съществува в живата природа. Тя е посаждане. Следователно, когато природата иска да се избави от такива типове, тя ги прекарва през най-тънката цев, дето и злото се спира. Когато злото дойде дотам, и то спира. Злото не може да мине от другата страна на тази цев, т.е. от другата страна на смъртта, защото от другата страна на смъртта, там е вече животът, животът на безсмъртието.

Какво се крие зад смъртта? Какво се крие, преди да е умрял човек? Ние знаем, че зад смъртта се крие животът на безсмъртието и който може да мине там, той оживява, но който не може да мине там, той остава в областта на промените, на ограниченията. Сега някой

ще каже, че човек ще изчезне. Не изчезва човек. Нищо в света не изчезва. Въпросът не е в изчезването, но питам, какво се ползва, ако има много сетива и не може да ги упражнява. Ти имаш крака, ръце, но не си в състояние да ги движиш; имаш глава, но не можеш да мислиш; имаш очи, но не можеш да виждаш; имаш уши, но не можеш да слушаш – нищо не можеш да използваш. Какво те ползват тогава? Нищо не те ползва. Човек е само онова, което той може да сложи в действие. Това е негативната мисъл. Под мисъл аз разбирам това, което е храна на човешката душа. Аз разглеждам душата в съвсем друг смисъл от този, който обикновено разбират. Под думата душа аз разбирам най-възвишеното, най-благородното в света, видимото, което съществува в света. Умът пък е нещо невидимо, но единственото реално нещо за човека, това е неговият ум. Единственото безсмъртно нещо у човека, това е неговият ум. В смъртта чувствата на човека се прекратяват и той не чувства вече. Той не чувства нещата като жив човек, но у него остават само известни впечатления от неговите желания, известна интензивност. Отвън този човек е пасивен, но може да се събуди. Отвън седи като един зародиш, пасивен е. Обаче, ако този умрелият човек го турите в едно тяло и дойде в съприкосновение с този жив човек, в него веднага ще се проявят известни инстинкти. След като грешният умре, той си остава пак същият. Ни най-малко смъртта не го е изменила. Той се изменя, когато мине само от другата страна на смъртта, а именно – в живота. Докато е в смъртта, той си е същият. Следователно, докато умът не дойде в човека, и той не почне да мисли, той не може да се измени. Единственото нещо, което може да измени човешката натура, това е неговият ум.

Следователно умът е от нов произход, той отскоро е дошъл. Във времето на Мойсей, когато са писали тия неща, хората още не са се водили по своя ум. Какво нещо е умът, тайната на ума, това знаеха само египтяните, посветените. И Мойсей знаеше какво нещо е умът. Един-

ствен той знаеше тайната за ума, а всички останали от израилския народ ходеха по своето сърце, по своите чувства. И Мойсей каза на израилския народ. В този ден Бог не ви даде един просветен ум, нито едно разумно сърце, да разбирате кои неща са постижими и кои са непостижими. И всички страдания на съвременните народи се дължат именно на стремежите на тяхното сърце. И всички французи, германци, китайци, японци и другите народи, всички имат желание да станат нещо велико, да направят знамения, но тези им желания не се дължат на ума. Това не е човекът, който мисли. Всички тия народи, които днес минават за културни, всички говорят за съвременната култура, за другите култури, но те не знаят по какво се различава нашата култура от другите култури. Като погледнете всички ония култури: на Персия, на Асирия, на Египет – те отдавна са изчезнали, обаче са оставили своите недъзи и в съвременните народи. Техните недъзи и до днес съществуват като задачи за разрешаване. Религиозните хора казват, че Господ ще оправи света. Думата Бог в български език няма глагол, от който да е произлязла, от което се вижда, че тя не е от български произход. Нашият Господ е английският Бог. Ние казваме: „Господи, Боже наш". Бог има два принципа. Бог и Господ. И в двата принципа се крият две различни идеи. Господ е нещо, което съдържа в себе си Любовта. Бог е онова, което съдържа в себе си Мъдростта. Това са два принципа. Единият носи абсолютната Любов в себе си, а другият носи абсолютната Мъдрост в себе си. И двете се съединяват в едно и дават абсолютното понятие.

Сега хората застават и казват: „Няма Господ в света, няма никакъв Бог в света". Всеки, който отрича Бога в себе си, той е безумен. И животните нямат никакъв Бог, и те не вярват в Бога. Те вярват в човека, който ги впряга и ги бие. Като видят това божество, те бягат от него. Единственият Господ за животните това е човекът. Но какво понятие имат те за своето божество? Те казват: „Да те пази Господ от това божество. То знае само да те

впряга, да те гони, да те бие". Ужасно е това божество за животните. Та понякога и ние имаме такова понятие за Бога – като за същество, което само измъчва хората. То е друг въпрос вече. За да разбере човек дали има Господ, или няма, той трябва да има ум. Умът съдържа всичко в себе си. Той е безсмъртно начало. Това е човекът, който мисли. Ние отричаме Бога по единствената причина на нашето сърце. Всякога, когато ние се огорчим от нещо, ние сме готови да се нахвърляме върху нашите приятели, върху нашите братя и сестри, върху нашите майки и бащи, че били несправедливи спрямо нас, че не се отнесли спрямо нас както трябва. Ние идваме в света с големи претенции. И интересното е, че всеки, който страда, казва: „Защо ме е оставил Господ да страдам? Все аз ли трябва да страдам? Защо ме е оставил Господ без пари, без къща, куц, сляп? Защо ме е оставил така на произвола на съдбата?".

Разправят за един български овчар, някъде от Котленско – имал в сегашна румънска Добруджа около две хиляди овце. Той един ден си казал: „Де е Господ? Никакъв Господ няма в света". Изважда пищова си и започва: дан, дан, дан, иска да улучи Господа, да го гръмне. На другия ден се явява някаква болест между овцете му и всички до една измрели. Той изкопава един голям трап и там заравя всички измрели овце. След това напуска България и забягва някъде по чужбина. Десет години прекарал в чужбина и пак се върнал в дома си, в родното си село. Селяните го запитали: „Умери ли най-после Бога?". Казвам: това са детински схващания.

Питам: какво може да има Бог спрямо нас, щом той е създал целия свят. Той е създал цялата Вселена с един замах. Велик е Бог. Питам тогава, какво може да го подбужда да измъчва хората. Ако Бог има същите слабости като човека, тогава той никакъв Бог не е. Какви психологически причини ще заставят Бога да измъчва човека? Какво ще му допринесе това? Смешна работа е тази. Казва някой: „Мъчи ме Господ". Не, Господ не мъчи

никого. Хората едни други се мъчат и след това хвърлят всички свои погрешки на Господа. С това аз не защитавам тази идея, защото тя не се нуждае от защита, но казвам – всички учени хора не вярват в Бога. Каквото и да им се говори, те все не вярват. И религиозните хора не вярват в Бога. Неверието, съмнението като че е наследено у хората. И макар религиозните хора да се молят на Бога по три пъти на ден, но те се молят по навик само. И за тях Бог не съществува. Щом религиозният човек се постави на някакъв изпит, той вече не може да издържи изпита си. Ако човек издържи изпита си докрай, тогава той остава верен на идеята си.

Какво нещо е вярата в Господа? Като те поставят и на най-големите изпитания, ти да не реагираш, да не искаш да умираш. И днес всички се чудят на мъчениците защо те не са реагирали. Че кой не може да убие няколко души? Днес всеки може да убие един, двама, трима, четирима и десетина души даже, но какво ще се ползва от това, когато и те, и той ще умрат в края на краищата. Нищо не се допринася. Затова именно умните хора са дошли до заключението: не отговаряй на безверието с безверие; не отговаряй на омразата с омраза; не отговаряй на неправдата с неправда; не отговаряй на насилието с насилие. Някой казва: „Ами не трябва ли да се браним?“. Има начин за бранене. Днес например, когато хората искат да се запазят от известни болести, те впръскват в кръвта си известен серум против тази болест. Съществуват известни версии, които поддържат този начин на предпазване от болести. Така именно ваксинират малките деца против шарка, особено във времето на епидемия. Вие може да разгледате теориите на учените хора, да видите какви са техните заключения по въпроса за болестите.

Казвам: и без ваксиниране може да се посрещне всякаква болест. Ако човек има абсолютно чиста кръв, без никакви чужди примеси, каквито и микроби да влязат в нея, те ще умрат, не могат там да се развиват. Когато

един микроб влезе в една такава чиста кръв, той ще обиколи тук-там, ще ходи на едно и на друго място и като не намери храна, той ще умре от глад. В тялото на човека има цяла система на предпазване. Там има полиция, има обществена безопасност, има червена армия. В тялото на човека има скорострелни оръдия, картечници, пушки, саби, топове, а освен това те разполагат и със задушливи газове. Те имат ред предпазителни средства. Когато някой човек заболее от глава, веднага червените клетки обявяват война, те се поставят неприятелски спрямо всеки отвън дошъл гост не навреме и не намясто.

Днес всеки човек си има свои възгледи за живота, всеки си има свои понятия за нещата, свои традиции. Например едно време хората са вярвали в идолите, те са имали известни традиции, които никой не е смеел да наруши. И всеки човек, който не се кланял на идолите, го подлагали на наказания. Имаме такъв пример за трите момци евреи, които не искали да се поклонят на онзи идол, който вавилонският цар направил, вследствие на което ги хвърлили в огнената пещ. Като ги запитали защо не искат да се поклонят на този идол, те казали: „Ние вярваме в нашия Бог, един Бог само признаваме и на други богове не се кланяме. Нашият Бог е в сила да ни избави. Пък и да не ни избави, ние пак няма да се поклоним на идола. Ние не сме дошли на земята, да се кланяме на идоли. Ние сме дошли на земята да се кланяме на Единия Бог и да служим на човечеството".

Сега всички хора на земята все са дошли отнякъде, но няма какво да доказвам това нещо. Има някои хора, които знаят откъде са дошли. Христос например казваше на учениците си: „Както аз не съм от този свят, така и вие не сте от този свят. Моето царство не е от този свят. Ако аз бях от този свят, моите слуги щяха да се състезават с вас по правилата на този свят, по законите, които вие имате, но затова аз съм готов да претърпя всичките мъчнотии и страдания".

Сега да се върнем към онова, което е реално. Нито един от вас не иска да страда. Всички искате да бъдете радостни, да бъдете весели, а при това не може да бъдете здрави и весели. Защо? Има един начин, по който човек всякога може да бъде радостен и весел. Ако вие имате прозорци на стаята си, и всяка сутрин изчиствате праха от тях, тогава светлината и топлината ще могат да влизат в стаята ви много правилно. Но ако вие занемарите прозорците си, тогава ще кажете: „Коя е причината, че светлината не влиза толкова много, както това ставаше едно време?“. Причината за това е, че вашият ум не работи. Понякога нашите прозорци на съзнанието са запрашени. Има един сърдечен прах, вследствие на което токовете, силите на живота не приждат. В човека постоянно трябва да прижда нещо от външния свят. Следователно умът е онази велика сила в природата, която възприема силите и ги обработва в себе си, при което част от тях задържа в своя живот, а останалите изпраща навън. Между природата и човека има отношения, които трябва да бъдат правилни. Човек е работник на живата природа. Дали това хората съзнават, или не, дали вярват, или не, то е безразлично.

Едно трябва да знаете всички. Даже и най-лошите хора природата ги е впрегнала да работят заради нея. Понякога вие се чудите как Господ търпи лошите хора на земята. Те работят за него. Вие как търпите фабриките, леярниците или работилниците около домовете ви и в градовете ви? Търпите ги, защото, макар те и да развалят въздуха, макар и да го опрашясват, те изкарват нещо заради вас. Те работят изключително за вас. Сегашният живот се е скъсил по причина на фабриките, на праха, който се гълта, но въпреки това ние ги търпим, защото те работят за нас. Въздухът щеше да бъде много по-чист, ако всички фабрики и работилници се осветяваха и отопляваха с електричество. Но да оставим този въпрос настрана. В това отношение хората имат лоши мисли и чувства, наслоени са у тях, вследствие на което

те мразят тези фабрики, които, освен че нищо не изкарват, но отделят от себе си един постоянен дим. Например някой човек казва, че е намислил да се самоубие. Не, човек не може да намисли да се самоубие. Само човешкото сърце е в сила да направи това нещо. Когато човек се самоубива, това е неговото сърце, което постоянно му нашепва, че животът се свършва тук, на земята, че той няма никакъв смисъл и т.н. Ако човек сам не се самоубие, смъртта ще дойде по един естествен начин.

Природата е предпочела смъртта за страдащите хора. Тя е внесла смъртта като едно средство да освободи хората от робство. И действително смъртта освобождава хората от робство по най-правилен път, по естествен начин. Когато човек умира преждевременно, тя го е турила в рамките на онези условия, да се освободи от ограниченията и да живее свободно. За да проверите това нещо, трябва цяла една статистика от хиляди примери на хилядите години. После трябва да ви се покажат свидетелствата на същества, които са ходили на онзи свят, и са се върнали. Има хора, които разправят какво има в онзи свят. Има същества и в другите светове, на които трябва да се доказва, че съществуват хора на земята. Тези същества са много учени, но мъчно може да им се докаже, че има живот и на земята. Те даже и не подозират това нещо и трябва да им се представят ред примери, ред доказателства, а понякога сами трябва да дойдат, да проверят тази истина. По някой път от невидимия свят вземат някои екземпляри от земята и ги занасят при съществата от невидимия свят, за да ги убедят в съществуването на хората. И всички хора, които умират, умират по причина на това, че съществата от невидимия свят, за да се уверят, че живеят хора на земята, ги вадят оттам с въдици и като се уверят в истинността на този факт, те отново ги връщат на земята. Хората не могат да водят един правилен, редовен живот между съществата на невидимия свят, затова ги връщат обратно.

Със смъртта човек не еволюира. Смъртта, това е един прелом на еволюцията и следователно, за да почне човек отново да еволюира, той трябва отново да се роди на земята и да започне оттам, отдето е прекъснал. Къде е отишла водата от стомната, като се е обърнала тя, и разсипала? Къде е отишла стомната, като е паднала на земята и се е разчупила? Грънчарят трябва отново да направи каша, която да работи, да създаде отново една стомна, която пак да функционира. Мнозина мислят, че като отидат на онзи свят, те ще почнат отново да се развиват. Не, това е тяхно мнение. Като умре човек, той не еволюира, но като мине в другия свят, тогава той еволюира. Ако отидете в онзи свят, вие ще видите, че той представлява продължение на този.

Засега хората имат пет чувства, но ако у тях се развие шестото чувство, те ще видят много нови неща. Те ще видят земята много по-широка, отколкото е сега, а на небето ще видят повече звезди, отколкото сега виждат. Вие казвате, че земята е много голяма. Не, тя е много по-голяма, вие даже и милионната част не виждате. Никой от вас не може да обхване земята с всичките населени и ненаселени места. Само един първостепенен гениален човек може да обхване земята в нейната естествена големина. А при това положение, при което днес хората се намират, те не могат да я обхванат в нейните истински размери. И след това един философ ще дойде да пише, че няма задгробен живот. Значи този човек, който отива едва на 50-60 километра разстояние, със своя ум детински ще вземе да доказва на хората, че всичко било празна работа. Ами че учените хора доказват, че ако разглеждаш една капка вода, в нея ще видиш милиони същества, но тя трябва да се постави под микроскоп. Ако не я гледаш под микроскоп, нищо не виждаш, обаче гледаш ли я под микроскоп, ще видиш цял свят, милиони същества се движат и всяко от тях върши своята работа. Какво правят тези същества там? И тези същества мислят, борят се, всички се избиват помежду си – все за

храна. Между тях съществува голяма борба за живот. Каквото съществува между хората, съществува и между тия малки същества, между микробите.

Сега аз не искам да вляза в стълкновение с вашите вярвания. Вие ще кажете: „Не сме ли толкова достойни? Не сме ли напреднали?". Или: „Не обичаме ли Господа? Не вярваме ли в него?" и т.н. Аз вярвам, че сте напреднали, вярвам, че имате опитности, че обичате Бога, но казвам: днешното слънце няма да ни топли и за утре. След днешния ден ще настане една фаза на потъмняване и трябва да се минат най-малко дванадесет часа, докато се възстанови първото положение. Вярването в Бога показва само присъствието на нашия ум, но когато ти почнеш да живееш, да функционираш според законите на своя ум, тогава ще почнеш да служиш на Бога. Според мене думата Бог не е толкова съдържателна. Най-силната, най-съдържателната дума днес за всички народи е думата ум. Индусите имат думата ум, или ом, която считат за свещена дума и само посветените я произнасят по няколко пъти на ден. Българите са нарекли своя ум със същата дума, но тя е най-силната дума, която днес, в днешни времена, съществува. Ако хората биха разбрали само какво нещо е тази дума, какво нещо е умът, цялата култура щеше да се измени. Като произнесеш тази дума, както трябва, тя произвежда светлина в човека.

Един американец разправял своята опитност пред цяло едно събрание за ефекта, който произвело в него явяването на ума. Той казал: „До тридесетата си годишна възраст аз живях един неопределен живот, люшках се натук и натам." Един ден обаче изгряла в него мисълта, че той има ум, не толкова сърце, но ум има. „Веднага аз забелязах в себе си, като че целият ми живот се измени, и в мене настана голяма радост. Нещо красиво се събуди в мене и мъчнотиите, които до това време не можех да разрешавам, сега ги разрешавам с радост, защото разбрах, че имам ум." А сега хората чакат да дойде отнякъде някой ангел или някой учител, или Духът Божи да ги спаси.

Когато един велик учител дойде в света, той ще запали свещите на хората, ще събуди техния ум и ще ги застави да мислят. Щом всички умове ги запали и съедини в едно, това е учителят в света. Когато всеки човек каже в себе си: „Долу всички престъпления, долу убийствата!“ – това е умът. Когато хората съзнаят пороците си и кажат: „Долу всички пороци!“ – това е умът.

По какво се познават пороците? Когато един порок дойде в човека, той всякога ще даде малко, ще вземе много. Какво те ползва един човек, като дойде при тебе и каже, че те обича? Когато един човек отхранва едно агънце, милва го, целува го и дойде някой и му каже: „Продаваш ли това агне?“ и той отговори, че го продава, любов ли е това? И тия, които ще купят агънцето, ще го заколят, ще го опекат и после ще кажат: „Слава Богу, хубаво се нахранихме, вкусно беше това агънце“. Питам: любов ли е това? Питам: какво се ползва агънцето от тази любов? Или какво се ползвам аз от тази любов, в която хората могат да ме принесат в жертвоприношение? Едно време хората принасяха жертви. Казано е в Писанието: „Имаше някой човек на име Никодим, който каза на Христа: „Какво да сторя, за да наследя живот вечен?“. Христос му каза: „Ако се не роди човек изново, няма да влезе в Царството Божие“.

Аз пък казвам: ако у вас не се роди умът, да почнете да работите, вие не можете да влезете в Царството Божие. Това значи, ако не се родите от дух и вода, или ако вашият ум не почне да функционира на мястото на вашето сърце, и после ако умът ви не почне да функционира заедно с вашето сърце, вие не можете да влезете в Царството Божие. Защото само умът е в състояние да видоизмени противоречията на сърцето. Умът и сърцето представят две течения. Сърцето е гъстото течение, а умът е по-рядкото течение. Умът е артериалната кръв, а сърцето е венозната кръв. Що е сърцето? Това е венозната кръв, която отива да се пречисти. Ако венозната кръв не се пречисти в свещения огън на ума,

тя не може да влезе на определеното си място. При това пречистване именно става и кръвообращението. При пречистването на кръвта работят най-разумни, най-интелигентни същества. И ако ние, хората, не грешим, те щяха да ни покажат пътя за безсмъртието. Те щяха да ни покажат по какъв начин можем да изхвърлим нечистотията от своята кръв. Вие не може да си представите какво нещо внася съмнението или подозрението в човешкия организъм. Вземете например мъж, който подозира жена си, или жена, която подозира мъжа си; вземете слуга, който подозира господаря си, или господар, който подозира слугата си; или пък учител, който подозира ученика си, или ученик, който подозира учителя си. Няма по-страшно нещо от подозрението. Където и да отидете, на който и ъгъл да спрете, навсякъде ще видите детектив, който следи. Той винаги ще ти каже: „Дай си личната карта!“. Ако не му дадеш личната си карта, той не ти вярва. Днес хората вярват на личната карта повече, отколкото на личността на човека. Това са хората, които не разбират. Дойде някой при вас и веднага ви представи свидетелството си, че е член на еди-коя си църква, и всички вярват в него. Това е глупава работа. Той трябва да носи свидетелството си на своя мозък, на своя ум.

Ако умът на човека е събуден, той има написани вече първите букви от божествената азбука. Който е добил ума, той е като човек, който знае къде са скрити всичките богатства. Той знае къде може да се получи най-хубавото жито, най-хубавата царевица, най-хубавите ябълки и круши. Не само това, но човекът на ума знае къде се намира еликсира на живота. Аз исках да направя едно добро на българите, да им покажа как да намерят еликсира на живота, но сега вече нищо няма да им дам. По-рано бях доста снизходителен към тях, бях готов да им покажа еликсира на живота, затова им говорих за слънцето, за посрещането на слънцето, но те дигнаха от това цял въпрос и затова да правят, каквото искат – повече не

се интересувам от тях. Аз употребих цели 12 години да изследвам българската глава, но я намерих много дебела. В дебелата глава няма много ум. Това не е за докачение, то е един факт. Аз исках да напиша нещо за българите, от което и те да се ползват, но като намерих колко е дебела българската глава, отказах се, това ще си остане за мене. И затова колкото научни данни съм събрал, аз ще ги взема за себе си, ще ги дам на някои посветени, те да ги използват. Понеже българинът не иска да възприеме, затова още 2000 години ще си блъска главата, докато узрее. Светът не е така неразумен, както хората си го представят. Българите си въобразяват нещата. Не, няма въображение в света. Преди всичко аз виждам нещата, както никой не ги вижда. Аз съм голям реалист, аз виждам нещата ясно. И аз зная за всеки даден случай това, което е добро за мене. Ако това, което зная аз, е добро за мене, то е добро и за другите. Всяко нещо, което опитвам, и виждам, че е добро за мене, то е добро и за другите хора. Ако ти вървиш по този път, и ти ще имаш същите резултати.

Казвам: като вървите по този път, всеки един от вас може да направи една проверка. Аз не искам да ви убеждавам в нищо. Какво ще се ползвам от една реалност, която не съществува. Например някои от вас не вярват в Бога. Какво ще се ползват от това, ако ви убеждавам, че съществува някакъв Бог? Не че не мога да ви убедя. Мога да ви убедя. Досега няма нито едно изключение, в което да не съм убедил някого в съществуването на Бога, но аз считам това за губене на време. И без да доказвам това нещо, всеки пак ще дойде до това убеждение. Досега аз съм направил само един опит да убедя едного в съществуването на Бога. Ще ви приведа този пример, ще видите как аз убедих този човек. Сега той е в другия свят. Той беше един от прочутите адвокати във Варна. Той не вярваше в нищо и не искаше да спори по въпроса за съществуването на Бога. Казвам му: „Няма какво да спорим сега няма ли Господ, или има. Няма какво и да ти

доказвам това нещо. Ти ще вярваш в това, в което сам си се убедил, а аз ще вярвам в това, в което аз съм се убедил. Ще ти докажа, че съществува един свят вън от този, който виждаш, този външен свят зависи именно от този, който ти не виждаш и не признаваш. На основание на този закон аз ще ти предскажа точно това, което ще ти се случи. Ето запиши си сега: „След пет години точно, еди-коя си година, в този и този ден в тебе ще стане един преврат и ти ще започнеш да вярваш в това, което днес отричаш. Твоите възгледи коренно ще се изменят и ти на всеослушание ще изповядаш своите възгледи". Той каза: „Това значи да бъде човек луд". „Да, ти си запиши това и ако не стане, тогава аз съм луд, а ти си с ума си; ако пък стане, тогава ти ще бъдеш луд, а аз с ума си." След три години той се оженва и му се ражда едно момиченце. Той ходил в разни дружества и една вечер отишъл на едно заседание. В това време жена му искала да направи нещо. Запалила лампата, но по невнимание лампата се обърнала, паднала на земята, заляла роклята на жената, която веднага се запалила. Докато успее да се изгаси, цяла пламнала и изгоряла. Това стана точно пет години, откакто бяхме се срещнали. Тогава той писа на гроба на жена си, която много обичаше: „Ти стана жертва за мене, защото сега аз повярвах в това, в което по-рано не вярвах". След това той ме срещна и първата му дума беше: „Ти си прав. Стана точно така, както ми беше предсказал. Аз повярвах в Бога. Повярвах аз, но жена ми отиде". Да, жената влезе в него, затова той повярва. Наскоро след това за новите му убеждения го извадиха от служба, понеже го считаха за ретроград. Чудно нещо!

Ако някой човек влезе в един свят между свети хора, които виждат много повече от него, който е сляп, трябва ли да не им вярва? Тия хора виждат, те имат нещо повече от другите. Например аз ходя като вас, гледам като вас, но виждам нещо повече от вас. Вие не виждате това, което аз виждам. Та у всеки човек има едно шесто чувство, което, като се развие, то ще внесе у него

нещо повече, отколкото у другите хора. То ще премахне страданията на човека. Това силното, което може да ги премахне не само за един момент, но за през целия му живот, това е новото положение, това е зрението или това е още тъй нареченият ум, който ще дойде да се прояви. Той е в сила да премахне всички мъчнотии. И ако вие знаете, че някъде има заровени богатства, той ще дойде да ги разкопае. Вие ще си вземете, колкото пари ви трябват, и с тях ще си поправите къщата, ще си платите дълговете и ще помогнете на бедните. И ако някой заболее, ще можете да се лекувате.

Питам: в какво седи истинското знание? Ако болният извика един виден лекар да го лекува, трябва ли лекарят да се облече с най-хубавите си дрехи, да обуе най-хубавите си обуща, да си сложи най-новата шапка и да пита болния дали го харесва. Болният веднага ще му каже: „Господин докторе, аз не се интересувам нито от твоите нови дрехи, нито от твоята шапка или обуща, аз се интересувам от знанието, което имаш, и с което можеш да ми помогнеш“. Ако лекарят изпълни задачата си, както трябва, тогава ето какво ще стане. Болният е милионер и затова, като се излекува, в знак на благодарност той ще даде на лекаря около половин милион долара, които ще бъдат достатъчни, за да уреди той работите си, защото лекарят има знание, вещина, но той е беден. Тъй щото парите ще му дойдат точно намясто. Следователно, когато ти се яви умът, той няма да те пита дали ме харесваш с дрехите ми и с новата ми шапка, но ще ти даде цяр за твоята болест. Затова пък ти на своя лекар ще повериш всичко, каквото имаш. Това е, което Христос е разбрал – да се отречеш от себе си и да повериш всичко на своя ум. Това е, което религиозните казват – да повери човек съдбата си на духа си, който го ръководи. Тъй щото да повериш всичко не на своята съдба, но на своя ум, който е божествен. Това е, което може да ни спаси. Човек ще повери съдбата си не на своето сърце, но на божествения ум в себе си.

Та казвам: има един човек у нас, когото ние не познаваме. Този човек е наречен мълчаливият. В окултната наука поддържат, че човек има едно място, където този, мълчаливият, живее. Между вежди́те на човека има една малка празнина, в която нищо не може да влезе, и човек се задоволява да живее в това малко кьошенце*, в тази малка дупчица. Този духовен, мълчалив човек влиза в това малко кьошенце и оттам през очите на човека наблюдава какво той върши. Този човек наричат мълчаливия наблюдател на живота. Човекът на сърцето само въздиша, обикаля нагоре-надолу и само казва: „Няма ли кой да ме избави от това положение?“. Мълчаливият казва: „Има“. „Къде е той?“ Мълчаливият пак си мълчи. Човекът на сърцето пак казва: „Дотегна ми вече сиромашията. Няма ли някой да ме избави от нея“. „Има.“ „Къде е той?“ Пак мълчание. Този мълчалив наблюдател е влязъл в човека вътре, в една малка дупчица и само мълчи и наблюдава като едно косерче. Ако кажеш на човека, че спасението му е вътре в него, между вежди́те, в една малка дупчица, той ще почне да се смее. Този човек е умен, той седи в това кьошенце и оттам с помощта на радиото си постоянно препраща и изпраща новини, съобщава за човека как прогресира и какво върши.

Имаше някой си человек. Някой казва: „Аз съм този“. Питам: ако ти си човекът, кажи ми, ще умираш ли? Тогава ти не си човекът. Аз наричам човек онзи, който мисли, и който не умира. Значи човекът животно или по-право животното човек ще умре, а онзи човек на бъдещето, човекът в зародиш, който има безсмъртието, той е истинският човек. Всички хора на миналите векове са поддържали чувствата. Чувствата трябва да се поддържат като основа, като основа, върху която умът трябва тепърва да дойде и да работи. Христос казва: „Когато Духът на Истината дойде, той ще ви научи и припомни всичко“. Или казано е в Писанието: „У когото няма Дух

* Кьоше *от перс. чрез тур.* Ъгъл, кът.

Христов“. Христос подразбира под духа най-силното в човека. Това е неговият ум, който ще научи човека на всичко.

Казвам: сега трябва да се изучава човешкият организъм, човешката кръв, човешкият нос, очи, уши и цялата структура – как е построен изобщо човекът. Трябва да се изучава човешкото лице, брада, ръка, трябва да се изучава долната и горната страна на ръката, като две страни на битието. С горната страна на ръката вие може да знаете само едната страна на живота, а от долната страна на ръката вие ще знаете само отрицателната страна. Даже и хиромантите, като четат по ръката, от едната страна на ръката четат наследените черти, а от другата страна четат онова, което човек е придобил в живота си. Но има известни неща, които хиромантите не могат да четат. Има известни черти, известни линии по ръката, които хиромантите не знаят как да съпоставят. Едва сега са започнали да ги разпознават. Онези пък, които се занимават с изучаване на престъпните типове, като Ломброзо, който е правил ред наблюдения върху такива отрицателни типове, те са забелязали, че у такива хора главата при ушите е широка, а горе – тясна. Това показва, че при широката част, дето се намират разрушителните способности у тия хора, се складира повече енергия, която те изразходват по един неправилен начин. Ако тази енергия не се използва правилно, такъв човек е в състояние да убие някого. Тази енергия произвежда големи експлозии в човека. Трябва по някакъв начин тази енергия да се изразходва и тогава в този човек може да стане един вътрешен преврат.

Сега в окултната наука другояче се обясняват нещата. Как може например да се обясни научно въпросът за възпитанието на децата? Майките трябва да знаят как да възпитават децата си. Това трябва да се учи в училищата. Например майката трябва да знае как и къде да прекара ръката си върху детето – дали отпред на главата, или отзад на главата му. Според това дали

намясто, или не намясто майката прекарва ръката си върху главата на детето, това може да се отрази благоприятно върху него или пък да създаде в него цял катаклизъм. Майката оставя детето си на бабата и тя го бута по главата, където ѝ попадне, и както намери. Все бабите се заемат с тези работи, да оправят главата на детето. Но виждаме в края на краищата какво излиза от това бутане. Главата на детето остава все неоправена. Питам: защо се женят бащата или майката, като не знаят как да бутат главите на децата си? Отлична работа е жененето, но като се роди детето, нито майката, нито бащата знаят как да бутнат главата му. Тогава защо се женят те? Някога майката взема детето, подхвърля го нагоре и го бутне по задницата. Така правят съвременните майки. Не, не бутайте детето по задницата. С това вие създавате много лош импулс в детето. Тази е животинската част в човека и тя трябва да се бута най-после. Аз съм наблюдавал, че майките се занимават най-много със задницата на детето си. Сега, като наблюдавам какво са писали всички педагози, писали са много хубави работи, но къде е този добър свят? Хората се женят, но не по Бога, вследствие се създават деца, каквито те не искат. Коя е причината за това? Аз зная коя е причината. Майките не знаят как да къпят децата си. Те ги къпят, както не трябва. Те не знаят как и къде да ги пипат и след като ги пипат, както им падне, те ги развалят. Когато имам време, ще отворя един курс, в който ще преподавам на майките как да къпят децата си и как и къде да ги пипат по главите, за да станат каквито трябва, а вие може да се посмеете малко, но ще имате резултат. Всяка майка ще плати по 10 хиляди лева за този курс. Ако има резултат, ще взема парите им, ако няма никакъв резултат, ще им върна парите. До това време ще държа парите в банката и ако имат резултат, ще взема тия пари с лихвите им.

Засега още всичко е даром, понеже нищо още съществено не съм ви дал. Сега само ви забавлявам. Обаче ония

от вас, които са умни, те ще работят и ще правят своите изводи, ще придобият много нещо. Сега, като говоря така, мнозина се спират и гледат къде не съм направил мостове. Че аз не искам да направя всичките мостове изведнъж. Аз ходя само да видя къде хората не са направили мостове. Мене мостове не ми трябват. Когато аз дойда до една река, и видя, че тя няма мостове, тогава аз прилагам един от своите методи за преминаването ѝ. Аз не се нуждая от мостове. Защо? Защото или прехвръквам над реката, или пък гледам да не види някой и тогава прескачам от единия бряг на другия без мост. Който мине след мене, той нека чака да направят мост и тогава да мине. Или друго нещо правя. Като видя, че наоколо ми няма никой, тогава аз изваждам от джоба си една гумена лодка на тежина два килограма минимум и влизам с нея във водата. Като премина на другия край, пак свивам лодката, прибирам я в джоба си и продължавам нататък пътя. Казвате: „Как премина реката? Да не си прехвръкнал някак?“.

Казвам: обективният ум е в сила да ни прекара през всички мъчнотии, да ни покаже един изходен път. Съвременните хора вървят по един съвсем крив път. И богатите хора вървят по един крив път, и сиромасите вървят по един крив път. Аз зная какво ще стане в края на краищата. На богатите ще пукнат главите, ще има много ръце и крака на богати счупени, ще има много къщи на богати изгорени, но и бедните няма да бъдат по-добре. И в края на краищата кой ял и кой пил, не се знае, все някой ще плаща.

Българите в 1912 и 1914 година се биха, но и досега плащат. И французите се биха, и англичаните се биха, и русите се биха, и цяла Европа се би, но спечелиха ли нещо. Нищо не спечелиха. Някой ще каже, че все е било за полза. Съгласен съм, за полза е било, но този въпрос имаше и друго разрешение. Хората можеха да разрешат тия въпроси и по друг начин. Сега ще дойде друга една война и хората пак ще поумнеят. Възможно е тази война да се избегне, но ако

хората вървят и в бъдеще така, както и сега, войната ще стане и страданията ще се увеличат. Това показва, че човешкото сърце работи, личните чувства действат. Съвременните хора живеят в задната част на главата си, а не в предната част. Великите хора не се интересуват от положението на българина. Но и българинът да е на тяхно място и той не би се интересувал от тях. Вие ще кажете тогава: „Защо Господ е създал света така?“. Но в света ще стане една промяна, няма да ви кажа кога.

Когато тази промяна стане, вие сами ще я видите. Тази промяна ще стане внезапно. Хората ще заспят и като се събудят, те ще видят, че не са такива, каквито са били. Всички ще намерят, че са олекнали. Тогава страданията ще изчезнат и ще разберат това, което сега ви говоря. Вие ще станете спокойни и тихи. Лицето на цялата земя ще се измени. Това ще бъде присъствието на човешкия ум. И тогава всеки човек в лицето на своя брат ще види брата си, ще види човека. Във всеки човек ще виждаме божественото начало, което гори в него. Това начало, както и стремежите на всички хора, ще бъдат едни и същи. И тогава ще се даде възможност на всички талантливи хора, писатели, поети, музиканти, художници, всички да се проявят. Днес не им се дава тази възможност, никой не им влиза в положението. Никой не влиза и в положението на една майка. Какви преживявания има майката със своите синове и дъщери! Никой не влиза в положението на един баща, който има четири-пет дъщери за женене. Това е едно благо за него, но същевременно никой не вижда и каква съблазън, какво крушение, какво падение изживява той с тях. Аз виждам положението на онази майка, която има един син, който тръгва по крив път, и от нейните мечти и надежди нищо не остава – всичко пред нея се руши, пропада. Дойде дъщерята при майка си и започва да ѝ казва: „Колко си глупава, колко си невежа, нищо не разбираш. Защо си ме родила?“. Майката мълчи, въздъхне и си каже: „Да, по-добре е да не бях я раждала, но родих я вече. Глупава бях, че направих това нещо.“

Е, днес ние се хвалим с някаква цивилизация. Питам: къде е почитанието на мъжа към жената? Погледнете, днес в цяла културна Европа зачита ли се жената? Ами мъжът зачетен ли е днес? Посетете всички съвременни фабрики и вижте какво е положението на работника там! Зачетен ли е там мъжът? Де е човещината? При това ние минаваме за културни християнски народи, вярваме в Бога, в Христа, проповядваме това-онова, но къде е нашето съзнание? Казваме, този е еретик, онзи е безбожник, да се преследват. Ние гледаме престъпленията, които се вършат пред нас, и казваме: „Ще се разреши животът". Гледаме с усмивка на всичко, което става днес. Има наистина едно разрешение на въпросите в живота, но то не е това, което се проявява днес. Умният човек ще разреши мъчнотиите. Как?

Един човек, който има този свещен ум в себе си, влиза в едно семейство и какво вижда? Всички седят, вкаменили се от студ, не могат и не знаят как да се стоплят. Той вижда, че те имат дърва, имат кибрити, всичко имат, но не знаят как да си запалят огъня. Той им казва: „Излезте сега всички навън!". Той ги изпъжда и затваря след тях вратата. Той изважда клечка кибрит, драсва я, запалва огъня и след петнадесет минути той се разгаря. Вика ги всички, казва им: „Елате сега в стаята!". Те влизат, нареждат се около огъня и казват: „Сега е много хубаво при огъня". След това поседяват известно време, но забелязват, че гладът ги мъчи. Чудят се какво да правят, за да го задоволят. Не знаят как да си направят хляб. Той им казва да влязат в другата стая, затваря се сам и започва работа. Вижда, че те имат и брашно, и вода, и нощви. Запретва ръкавите си, сипва водата и брашното на едно място, замесва ги добре и прави една прясна пита. Слага я в огъня да се опече и след половин час и питата е готова. Слага я той в един месал да поизстине и отваря вратата, като им казва: „Заповядайте!". Всички се чудят отде е капнала тази пита. Той разчупва питата и дава на всички да ядат от нея. Те ядат и намират, че

е много хубава. Този учен човек носи изкуството в себе си, но го крие. Като пали огъня, той не иска никой да го види. Като прави питата, пак не иска никой да го види. А когато съвременните хора вършат нещо, те искат всичко да се знае. Обаче, когато всички неща се знаят, те същевременно и с това се опетняват.

Те казват – „Спасението съществува в света". Ако умните искат да се спасят, те трябва да знаят, че спасението е в тях. Ако има хиляда души умни, те могат да спрат директивата на хората от едно направление в друго. И тогава няма защо да се бият. Трябват хиляда души с ум, за да разрешат въпроса без война. В Израил имаше само един човек с ум, а всички други се водеха по сърцето си. И този именно казваше на израилския цар къде се намират неговите неприятели. И тогава главнокомандващият на тази неприятелска войска, като се научи, че плановете им се издават, намисли да хване този пророк. Слугата на пророка, като се връщаше, каза на господаря си: „Господарю, заобиколени сме отвсякъде". „Не бойте се, тези, които са с нас, са повече от тези, които са против нас." Той отвори очите на слугата си да види, че цялата планина е пълна с войска, с коне, със светли ножове. И тогава пророкът се помоли на Господа и каза: „Господи, порази нашите неприятели!". И всички неприятелски войски ослепели. Тогава пророкът им казва: „Аз сега ще ви покажа къде е човекът, когото вие търсите". Той ги завежда в центъра на израилското царство. И като ги вижда царят им, се почудил. Пророкът се обърнал към Бога: „Отче, да ги поразя ли тези?". „Не, не ги поразявай. Дай им хляб да ядат и да вървят при господаря си, като му кажат, че не е време сега да се бият с един умен човек".

Аз се чудя на съвременните хора. Днес има толкова правоверни в света, но как не се намери един като Елисей, да влезе в църквата и да каже на хората какво трябва да правят. Всички днес разискват върху въпроса, коя църква е най-права. Така да дойде днес един Елисей и да се помоли,

да спаси всички хора. Той може да бъде православен, евангелист, будист, окултист или от каква и да е партия – комунист, демократ или какъв и да е – това не е важно. Важното е да се намери такъв един човек, който има свещен ум в себе си, и който може да помогне на всички, не само на ближните си, но и на цялото човечество и да му покаже изворите на живота. В природата има такива извори, от които ние можем да черпим. Обаче природата дава само на умния. Тя дава богатствата си само на умните. България е една богата страна. И аз се чудя, че при това голямо богатство тя страда. България е една културна страна и аз се чудя, че при тая голяма култура българите живеят в невежество. Всички онези сили, които са вложени в тази страна, сили за култура и за прогрес, са били спъвани. Богомилите дойдоха в България с цел да проповядват канализацията, да покажат пътя на хората, но ги прогониха. Само истинските поети, писатели, философи, талантливи и гениални хора са в сила да отворят пътя, да се канализира човешката енергия. И всичко това ще се постигне с малко работа и усилие, не се изисква много работа, не се изискват големи усилия. Българинът, той е роб на труда, той е роб на своите чувства. Когато в него се фиксира една идея, той не може да се освободи от нея. Той е повече твърд, отколкото трябва. Твърдостта е чувство, то не е способност. Българинът е толкова твърд, че той по-скоро ще счупи черепа си от напрежение, отколкото да се склони да възприеме нещо, в което не вярва. Твърдостта не е добра черта, тя трябва да се култивира. Тя е чувство, което трябва да се смени с някое морално чувство. Тя е основа на моралните чувства. Та казвам сега на сестрите и на братята, които искат да служат на Бога, които искат да служат на човечеството, те се нуждаят от ум, от знания. С това знание, което сега имате, вие ще отидете дотам, докъдето са отишли баба ви и дядо ви, вие ще имате същите постижения, каквито са имали те, и не можете да отидете по-далеч от тях.

Имаше някой човек, който дойде при Христа, и му казваше, че иска да влезе в Царството Божие. Христос му отговори: „Ако не се роди някой изново, той не може да влезе в Царството Божие. Който няма ум, той не може да влезе в Царството Божие“. Казвам: запознаването с Бога, това е новата култура, това е новото условие на живота. Но тогава ще имаме за Бога едно понятие такова, каквото не сме имали досега. Мнозина от вас може да са националисти и да кажат: „Как може той да говори така за българите!“. Това е ваше лично чувство. Аз не съм против българите. Ако има някой човек, който желае доброто на българите, това съм аз. Ако българите поумнеят, аз нищо няма да спечеля от това. И ако българите страдат, аз нищо няма да изгубя от това. В двата случая аз нито печеля, нито губя. Радостите и скърбите за хората представят забавления за мене. Те са и техни забавления. Гледам, някой човек не иска да се избави от страданията. Той иска да има красива богата жена. Но красивата богата жена е изложена на толкова страдания, че и ти ще страдаш покрай нея. Около десетина любовници ще я обикалят, писма ще ѝ пишат и ти само ще страдаш от това. Красива е жената. Обаче, ако тя е някоя грозотия, няма да има нито едно писмо.

Ти си богат милионер, затова ще те обикалят най-малко десет апаши. Този милионер е красивата жена, която обикалят апашите. Откажи се от богатството си, облечи скъсани дрехи, обуй скъсани обуща, никой няма да те обикаля. Бедният никой не го поглежда. Като брънкнат в джоба му, и не намерят нищо, ще кажат: „Ти си бедняк, не ни трябваш“. Вие търсите спасението и казвате: „Какво е учил Христос, какво е писано в Евангелието?“. Вие само размествате нещата. Това е само анатомическо Евангелие, от което са останали само статите, скелетът на умрелия човек. Тепърва вие трябва да го облечете в мускули, да му сложите жилите, артериите, вените, кръвоносните съдове, мозъка и най-после в него да влезе Духът, за когото се казва в Писанието: „Когато

Духът на Истината дойде, той ще ви припомни всичко, което съм ви казал".

Та съвременните хора са хора на смъртта. Каквото и да разправят, те са хора на смъртта. Когато вървя по улицата, аз чувствам онези хора, които ще умрат. От тях излиза една неприятна миризма. Ако някой е осъден на убиване, и това се познава. Този човек още не е умрял, но от него излиза лоша миризма. Когато отида при някой болен, който ще оздравее, аз усещам, че от него излиза една приятна миризма. По това се познава, че този човек ще оздравее. Като ме викат при човек, който ще умре, аз казвам: „Викайте някой лекар при него!". Аз виждам вече, че в него е настанал процесът на смъртта. Ако ме питат дали ще оздравее този човек, казвам: „Питайте лекарите, те ще ви кажат!". Мислите ли, че когато питате нещо някой човек, който ви обича, че той няма да ви отговори. В Писанието е казано: „Преди да ми поискате нещо, ако ме обичате, аз ще ви отговоря и ще ви дам живот. Ще отговоря на желанията ви. И като ме потърсите със сърцето си, което е тръгнало да ме намери в пътя, ще ме намерите. Тогава ще изпратя у вас Духа си и ще ме познават от малък до голям". Духът ще внесе в нас безсмъртието, началото на живота и ще бъдете синове и дъщери. Това е тълкуването на един нов език.

Среща ме един православен и ме пита: „Ти православен ли си?". Казвам, ето един човек без ум. Среща ме един евангелист и ме пита: „Ти евангелист ли си?". Ето един евангелист без ум. Среща ме трети и ме пита: „Ти принадлежиш ли към еди-коя си партия?". Ето друг човек без ум. Аз съм готов да стана член на вашата партия, било тя демократическа или комунистическа, или пък готов съм да стана православен, евангелист, будист или какъвто и да е, ако това верую ми даде онова, което душата ми копнее. Но не искам такова верую, което да ме учи да убивам хората. Те и без това убиват. Убийството не е изкуство. Няма някой от вас, който да не е убивал. Няма някой, който да не е убивал поне една муха или

стъпкал няколко мравки, или да не е откъснал крилцето на някоя пеперудка, или да не е отсякъл поне едно дърво. Че това са все престъпления. Как мислите вие? Къде е вашият морал тогава? Ще кажете, че така не се живее. Че ние и сега не живеем още. С тези резултати, които имате, вие не трябва да оперирате. Например аз не съдя хората, но казвам, че всеки ще носи своите последствия, последствията на своя живот.

Сега нас ни съдят, ние сме на подсъдимата скамейка. Ние сме във Второто пришествие. Следващата война ще ни съдят със своите бомби, със своите картечници, със своите аероплани, със своите задушливи газове и т.н. Какво ще ни ползва това, че ще ни съдят? Ще ни съдят за онези неправилни мисли, чувства и постъпки, които сме проявявали, и които и досега проявяваме. И днес всички учени хора казват: „Кой е изходният път в света?“. Всичко е умът. Нека високопоставените хора: владици, свещеници, всички управници, които ръководят държавите, нека снемат сегашните си дрехи. Нека всички владици и свещеници снемат черните си раса и се облекат с бели шопски дрехи. Нека турят на краката си опинците* или чехлите. Нека богатите слязат от висотата на своето богатство, а сиромасите нека напуснат своята сиромашия. Нека сиромасите се простят с желанието си да крадат и убиват богатите, за да станат и те богати. Когато богатите отворят касиите си, нека сиромасите не отиват да бъркат в тях. Когато богатите отворят касиите си, нека кажат на сиромасите: „Ето тук има пари, вземете си колкото искате!“. Желанието на сиромасите сега е да изрежат главите на богатите – око за око, зъб за зъб. Но има и друг стих от Евангелието: „Който нож вади, от нож умира“. Това не е разрешението на въпроса сега. Ако човек убие някого, с това той нищо не разрешава.

Ето какво трябва да направят богатите според новото учение. Те трябва да повикат сиромасите, да им

* опинци *диал.* Цъвули

дадат най-хубави дрехи да се облекат, да им дадат едно голямо угощение за десет дена най-малко и след това да им се изповядат. Те трябва да кажат: „Ние сме виновни пред вас. Ние сме вашите по-стари братя. Дадоха ни се средства, но не се обходихме спрямо вас, както бащите ни заповядаха. Ето защо ние сме готови сега, каквото имаме, по братски да го разделим; ще работим заедно и братски ще делим. И между нас няма да има господари, а най-способните, най-умните, най-добрите ще поставим на местата им". Като заеме всеки своето място, така ще се разреши въпросът на живота. Казвате: „Кой може да направи това?". Огънят. Ако отидете в една леярна, дето топят железа, и ще видите, че всяка една отделна частица от желязото в първо време не иска да се подчини, да се слее с другите и казват: „Аз не искам да си дам свободата". Но като го турите на температура около хиляда градуса, тогава желязото се слива в едно и от него вече можеш да правиш, каквото искаш. На съвременните хора трябва огън – огънят на Любовта. Тогава всеки ще напусне своето детинство, ще се прости с нещастията и страданията и ще мине в нова фаза на живот.

Имаше човек, който дойде при Христа и му казва: „Учителю, какво да правя?". И на вас казвам: намерете Христа, за да ви каже как да намерите вашия ум. Като дойде умът, той ще ви каже как ще се роди човек изново. Аз наричам ново раждане, да се събуди божественото в човека, да се намери в положението на онзи англичанин, който разправял, че в него се родило нещо ново, и оттогава целият му живот се изменил. И всички хора трябва да очакват това зазоряване. Казвате: „Ще бъдем ли щастливи?". Сега вие живеете в един свят на щастие и нещастие. Какво ви ползва, че някой ви обича, даже с най-свещената любов, когато вашият крак или ръката ви е счупена, и дето ви пипне този човек, най-леко даже, вие ще викате, ще кряскате. Как ще познаете неговата любов? Вие трябва да оздравеете, за да познаете любовта на този човек. Това е едно състояние, при което не можете да познаете, кой ви обича, и кой не. Ние не можем

да познаем кой ни обича, и ходим по пътя на залъгването. Казвам: истинският живот седи в това, да намериш безсмъртието, да намериш своя ум, да се освободиш от сегашните страдания и робство, от сегашния фанатизъм, от всичко, на което хората сега са станали роби.

Казвам: вижте сега, като ви говоря, че и днешният ден е съгласен с мене. Хубавото време, топлото слънце показва, че ако вие приложите думите ми, и животът ви ще бъде така ясен, така светъл, както е днешният ден. Ако моите думи не бяха верни, и отвън щеше да бъде мрачно, облачно. Но всички онези, които споделят тази идея, казват: „Кажете им, че е така!". И потвърждават думите ми с времето. Кои са те? Онези, които ви обичат, които мислят за вас, онези, които ви лекуват от болестите, които ви утешават при всички случаи, когато сте отхвърлени и изоставени от живота, и които ви спасяват от всички страдания и нещастия.

Разправят за един индус, който бил хванат от англичаните и хвърлен в една изба, а отгоре затворен с голям, тежък капак. Той прекарал там известно време и усилено се молил да го спаси някой. Една вечер, посред нощ, някой идва, отваря капака на тази яма, спуща едно здраво въже и му казва: „Хвани се здраво за въжето!". Това се случва в Тибет. Той изпълзява от тази изба и на другия ден онзи гладиатор, който го затворил там, като го вижда пред очите си, казва: „Силен е неговият Бог, защото можа да го избави от тази яма".

Вие още не сте опитали онзи велик Бог на Любовта; не сте опитали още великия Бог на Мъдростта; вие още не сте опитали онзи велик Бог на Знанието и на Свободата; вие още не сте опитали онзи велик Бог на всички добродетели; не сте опитали онзи велик Бог на Вечния Живот; вие още не сте опитали онзи Бог на Вечното благо, което съществува за всички онези, които се обръщат към него. Този Бог ви призовава днес. Той е създал света за себе си, но едновременно с това той го е създал и за нас. Във всичко това, което той притежава, и вие

можете да участвате в него, в неговите блага. Светът не може да стане ваш, това не е право, но всичко онова, което той е създал, и вие може да участвате в него като ваше.

Следователно станете деца на Този Великия. Станете деца на Този Великия, на когото името не може да се каже. Станете деца на Този Великия в света, който се проявява отчасти в Любовта, отчасти в Свободата и в тази непреривна Мъдрост и във всичките нейни наредби. Станете деца на Великия, който се проявява във всички области на Неговото Царство.

„Благословен Господ, Бог наш“

Тайна молитва

27 ноември 1932 г., София, Изгрев

Яви им се

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Ще прочета част от деветa глава от Евангелието на Марка – отначало до двайсет и седми стих.

„Духът Божи“

Четвъртият стих. Яви им се Илия, Мойсей и разговаряха с Исуса. Един разговор между двама заминали за другия свят и единият е на земята и то разговор не с един от простите, но с един от висшестоящите хора, които са се явили някой път на земята. Ние ще засегнем този въпрос обективно, няма да го разглеждаме от гледището на глухите; няма да го разглеждаме от гледището на слепите; няма да го разглеждаме от гледището на немите.

Обективният свят е реалният свят, който съществува физически отвън. Духовният и той е една реалност, а субективният свят е онзи, който ние схващаме и разбираме. Той е вътрешен, на нашето схващане, а обективният свят е външното, което съществува. Следователно от разбирането на този външен свят се явява едно схващане, по което хората се различават. Във всички времена хората се различават по своето разбиране. Има разни разбирания, има разни философски системи за обяснението на света. Но това са само обяснения. В каквото и да е отношение, за реалността на нещата ние знаем – каквото говорят учените хора, хубаво е, красиво е. Но каквото и да говорят учените хора, когато аз ям онова хубавото ядене, онзи пресния хляб, аз разбирам в дадения случай много повече, отколкото ученият човек разбира. И онези клетки в моя стомах, които се занимават с тези химически процеси, са много повече учени от най-учените химици. Защо? Защото са поставени от самата природа, от Бога, тази храна така хубаво обработват! Има една тайна в яденето.

Представете си, че човекът е една държава, каквато светът не е виждал. На земята сега има два милиарда хора, при това може да се изчисли колко милиарда растения има, колко милиарда животни има, а у човека в стомаха му има десет милиона готвачи. Представете си десет милиона готвачи и ако една държава би ги издържала, и би плащала по сто лева на ден на един готвач, колко би струвала издръжката на тези готвачи. Представете си, една държава като Америка издържа армия от 30-40 хиляди души или Русия има армия от един милион и половина, а човешкият стомах поддържа една армия от сто милиона, и то само готвачи. Войниците имат и оръжие, има прости войници, полковници и генерали. А хората по някой път искат светът да бъде миролюбив, да няма никакви войни. В една армия, в която има само сто милиона готвачи, помислете колко войници ще има. Ако на всеки готвач има десет души войници, то са сто милиона войници само да пазят реда и порядъка, а пък капацитети колко има в държавата, да разрешават всичките социални въпроси, то са безброй. Изчисляват ги на три билиона и шестстотин милиона – все учени хора. И те съставят човешката глава, в която се крие възвишеното, божественото. Всичката наука, която ние имаме, все през ума минава, те си дават мнението.

Сега ние имаме простото схващане. Един свещеник или един проповедник ще каже: „Това от Господа става тъй“. Право е, но то е една работа, която не е обяснена. Като питате: „Тази къща кой я направи?“, ще кажете: „Иван или Драган“. Но други хора я направиха, той е платил на работниците, които са направили къщата. Той даже не е направил едно камъче, а минава за майстор. Ние ще се намерим в едно противоречие, но важно е някой път да разберем работите основно – не как е направен светът, но как го разбираме и как го прилагаме. Казвам: за щастливия живот в света има само едно правило, което може да почерпим, то в самите нас се крие, в една написана книга. Ако можем оттам да почерпим, да видим

тези закони, че да ги предадем! Целият кодекс какви ли не закони има написани там. Тук нашите земни закони са нещо друго, освен които са написани на небето. Там има закони, в колко часа да си легнеш, не само в колко часа, но и в колко минути и колко секунди. Ако точно не си легнеш, цялата нощ не може да спиш. Определено е кога да ядеш. И ако не седнеш навреме да ядеш, яденето остава. После има закон кога да постиш, не става тъй, без закон, когато искаш. Нещата стават по един строго разумен начин. Всякога умните хора, гениалните хора се съобразяват с този ред и порядък. Които не разбират, те изнасилват тялото си и вследствие на това се явяват тези анормалности, които сега забелязваме: разните болести, отслабване и т.н. И се задава въпросът, какъв ще бъде краят на света. Краят на света е започнал много добре. Бог си е намислил и направил света. Казвам: началото на света е било много добро. Господ всичко на място е турил. Защо светът е лош, то е наша работа. Светът е лош, понеже ние не разбираме този свят и не вървим според законите и се намираме в стълкновение.

Та казвам: при сегашния културен век вземете един възглед за поправянето на човечеството – възгледи, теории, теории. Прави са, но в света съществува един план, по който хората трябва да вървят. Той е задължителен за всички хора без изключение, за цялото органическо царство – то е наредено планините на кое място да бъдат поставени; реките къде да текат; моретата къде да бъдат; гори къде да има; разните видове животни; какви раси трябва да се явят на земята; колко мъже, колко жени и колко деца трябва да се родят; колко слуги, колко господари – всичко това е определено. Ако хората биха следвали този ред на земята, земята щеше да бъде рай, но понеже някой път господарите се увеличават, а слугите се намаляват, има един недоимък на слугите. Някой път слугите се увеличават, господарите се намаляват. Във вашия ум господар звучи като нещо страшно. Или кажете слуга. Това са почтени

служби. Слугата е нещо необходимо в света, той е един човек потребен. Господарят на какво трябва да бъде господар или слугата на какво трябва да бъде слуга. За да бъде господар, той трябва да бъде един стълб, да седи там и да подкрепя нещо съществено. Всичките господари са стълбове, а слугата трябва да влиза и да излиза и да принася нещо. Сега това е иносказателно. Вие считате един човек, който е богат, има пари, че е щастлив. Но щастието не седи в яденето, но седи в изпълнението на неговата длъжност. Ако този господар е поставен не от своята воля, но други разумни същества са го поставили, горко му, ако той не господарува, както те искат. Този господар е един слуга. Че днес в държавата избират един председател за четири или за шест години. Вземете, както е в Америка, избират един председател за четири години и ако този председател не управлява, както те искат, американският народ няма да го избере втори път; пък ако те са доволни от неговото управление, ще го изберат втори път за председател на Съединените щати и пак ще го поддържат.

В съвременния живот се изисква едно разумно обяснение на сегашния живот. Ние сме дошли до едно положение на отричане на всички неща. Имаме право да отричаме някои работи. Аз имам право да отричам калната, мътната вода, но нямам право да отричам чистата вода. Тогава какво трябва да правим с мътната вода, с нечистата вода? Ще я прецедим, през един филтър ще я прекараме, а чистата вода ще я употребим за нуждите, които имаме. Следователно, когато ние казваме, че трябва да мислим, че трябва да разсъждаваме, под разсъждение аз разбирам, че всяка мисъл, всяка теория трябва да мине през филтър. Каквато и да е теория или учение, ние трябва да го видим в съгласие ли е с тази разумна природа в нас, а не с наследствените качества. Наследствените качества не са още качества на природата. Човек може да наследи от баща си пиянство например. Дядо му, прадядо му са обичали да послават и синът е наследил това. В

съвременната наука учените хора забелязват, че на тези, които обичат да крадат, известни области на мозъка са чрезмерно развити. После те знаят, че не всички хора са еднакво съвестни и справедливи. Дават ни разни типове: който е съвестен, какви характеристики има, и който не е съвестен какви. Тези хора са имали голямо търпение. Гледали са всякакви глави на млекопитаещи, на месоядни и правят сравнения, че в устройството на мозъците има неща вметнати, които първоначално не са били вложени.

Ще ви приведа един пример. Аз направих една малка разходка в местността Домуз-алан и ми разправяше един говедар. Мисля, преди четиридесет години е било. Говедарят излиза с говедата и една мечка целия ден с тях ходи и говедата свикват с нея. Прибират се те вечер, мечката остава в гората. Говедата излизат и мечката излиза с тях. Как ще обясните, какви са били подбудителните причини. Дали това е вярно, или не? И аз не зная, но аз вярвам на този говедар турчин. Било е време, когато вълкът не е бил вълк. Той е развил тези условия, както пияницата. По някои причини някои хора се отдават на пиянство. Преди няколко поколения прадедите не са били пияници, а трезви. Не трябва да казваме на пияницата: „Не трябва да пиеш!“. Така не се лекува. Ще му кажа: „Пий тази вода!“. Ще му сложа водата вместо виното. Ще му кажа: „Пий вино, което Бог е създал!“, а не да му кажа: „Не пий!“. Някои въздържатели казват – „Христос направи вино в големи кюпове“. Христос направи вино в тези кюпове, за да изтрезнеят хората. Онези, които схващат буквално, казват, че в този случай Христос е насърчил пиянството. Христос е показал един начин, че хората може да се отучат от пиянството, като пият вино, направено от вода.

Мимоходом аз засягам наследствената черта. Някой казва: „Трябва да пием ние“. Като дойдем до вегетарианството, аз съм чел много научни книги, които казват защо не трябва да се яде месо. Месната храна е нечиста храна и с тази нечиста храна човек морално и инте-

лектуално не може да се повдигне. Някой ще каже: „Виж вълка и лисицата колко са умни!“. Но какъв е слонът? Нито тигърът, нито вълкът, нито лисицата могат да се сравнят с интелигентността на слона. Всичките вълци да се съберат на едно място, те не могат да имат ума на един слон, а слонът се храни с растителна храна, с ориз – най-хубавата храна. Според мене човек трябва да се храни с най-чиста храна. В месото има нечистотии, които остават в него. Ти като ядеш някой бульон, той на какво прилича? Ти ще ядеш тази месна храна, децата ти ще бъдат ли умни? Не. Съвременната неврастения се дължи на съвременната месна храна. Въз основа на това се препоръчва растителна храна.

Та казвам: двама от другия свят – Илия и Мойсей, представят старата култура. Христос е един новатор, който носи новото, божественото в света, една божествена идея. Той иска да я приложи по най-добрия начин за благото на човечеството. Ако в света стават някои страдания, ако един човек умира, това умиране не зависи от самата природа. Природата няма интерес ние да умираме. Писанието казва – Господ не намира удоволствие в смъртта на грешника. Като умира някой грешник, той пак трябва да се роди. Човек трябва да се роди и трябва да умре. При сегашните условия така е. Но първоначално, както е създаден светът, човек не е създаден, за да умре, но той произведе сам своята смърт сега. Този въпрос не е научно разгледан. В света Бог, като е създал света, дал е абсолютна свобода на хората. Сега Господ ни е оставил да вършим, ние каквото искаме. Той ходи по нашето щение. Ние не служим на Господа, а той служи на нас. Той е готов и казва: „Това, което искате, обмислихте ли го хубаво? После ще му носите последствията. Каквото искате, аз ще ви го дам, но вие ще носите последствията“. Казвате: „Защо са тези страдания?“. Защото всеки иска това, което мисли. Затова идат тези чрезмерни страдания в света.

Та казвам: от наше гледище ние мислим, че онези, които са заминали за другия свят, нямат никакъв интерес, а виждаме, че един Мойсей се интересува от новото, което иде в света. И Илия, и той говори, значи те участват в това ново, което иде в света. Питам тогава, откъде идват новите идеи в нас? Каква е целта на природата? Да изяви волята Божия, иска един прогрес в света. Божествената идея не е да се разрушават хората, да умират, не е да се разрушават държавите, домовете, не да се съсипват. Това е случайно. Защото виждаме, че самата държава е една държава уредена. Слънцето е цяла една държава и тази държава върви по един ред и порядък. Земята е една отлична държава. Ние сме дошли и присъстваме в този ред и порядък, който съществува в света. Първото нещо: не трябва да се престъпва волята Божия. При всяко престъпление ние носим известни отговорности. Смъртта идва като едно последствие – не общо, но частично. Ти имаш син или дъщеря и тя умира. Дишането постепенно утихва, докато изчезне. Питате: „Къде е дъщеря ми?“. Или твоят мъж, или твоят син знае, казват: „Господ да го прости“. Питам сега: дали Господ трябва да ни прощава, или да ни обича, или ние да го обичаме. Аз мисля – ние дължим живота си на Божията Любов. Та казвам: сега, при сегашните условия, при които живеем, под онзи свят аз разбирам същества, които са много по-умни и по-добри, отколкото сме ние. Това е онзи свят. Такива същества живеят и ходят по земята, навсякъде ги има.

Имаме един пример с Исус Навин. Когато отиваше в Ханаанската земя, той с меча си си служи и казват: „Ти от кои си, от нашите или не?“. Той казва: „Аз съм от Господните“. Тогава му отдават всичките почести, слагат меча си. Значи той е от по-високо, отколкото войнството на Израиля, от Господните е. Някои от вас сте рационалисти и казвате: „Това са човешки басни, това са бабини деветини“. Не го отричам, може да са бабини деветини, но от това гледище на рационализма

щастливият живот не е ли една басня? Вземете тези царе, които светът с хиляди е имал, имало ли е един цар както трябва? Никой не е бил щастлив. Вземете един от най-видните царе на Израиля – Давид, най-големи нещастия имаше в неговия дом. Няма какво да ви разправям, четете историята какви големи нещастия се родиха в неговия дом само от нарушението на една божествена заповед. Тогава законът и за вас е: ако вие нарушите един божествен закон, оттам насетне нещастията няма да излязат от вашия дом. Някой път питате: „Защо са тия нещастия?“. Сега аз не искам да ви обръщам лошата страна, защото според мене лошият живот е вметнат в света. То е едно наследство. И както е дошло, така ще си замине. А пред човека седи едно велико бъдеще.

Аз да ви приведа един пример. Един от древните философи на Китай, един от най-учените на времето, преминавал през голяма мизерия, голяма беднотия, че едва ли имало по-беден човек от него в по-мизерно състояние. Той се оженил за една красива китайка. Тя му казала: „Моля ти се, дотегна ми беднотията. Намерих си един богат човек да се оженя за него, та да видя бял ден. Та ще ми простиш“. Той се усмихнал и казал: „Може да доведеш твоя избраник, аз ще ви дам моето благословение. Не искам ни най-малко да носиш моята мизерия и беднотия“. Тя го довежда и той я благославя. Не се минава дълго време и съзнават в Китай, че той е единственият човек, който може да уреди работите, да тури ред и порядък. Той станал първият човек в Китай. Тя се връща при него и му казва: „Аз много се радвам, че ти си цар. Аз съм готова да нося всичката съдба с тебе“. „Моме, може – казал той – но аз ще ти дам един изпит.“ Взема той една чаша с нектар, излива я на земята и казва: „Ако можеш да събереш този нектар и да бъде той чист, както първоначално, може и ти да живееш при мене“.

Ако вие не сте герои да носите страданията, как ще носите радостите? Аз привеждам още един пример. Някой носи един кош хляб и каже: „Изпотих се“. Тогава

взема един хляб под мишницата, но казва: „С един хляб може да бъда гладен“. Тогава носи коша! „Ама дотегна ми.“ Тогава едно от двете. Ние имаме чрезмерни желания, ние искаме да се осигурим за сто години. Че колко души се осигуряват. Щом имаш ум и сърце, ти си осигурен. Защото две неща са необходими: необходима е земята, необходимо е и слънцето. Щом има тия двете условия – въздухът и влагата, всички други работи ще дойдат. Ти на слънцето си може да сееш. Чувствата на човек, те представят човешкото слънце на земята, а човешкият ум представя Неговото слънце. Защо е необходимо слънцето? Необходимо е слънцето да изпраща, да оплодотворява човешките желания. Желанията са растителното царство, което дава своите плодове. Човек не може да участва без сърце. В сърцето ще израснат всичките плодове, а от ума ще се оплодотворят. Ако умът го няма, всичко ще остане вътре в земята.

При самото възпитание на хората трябва да се даде една нова насока. Най-първо, вие ще запитате това, което учите, дали е нещо ново. По отношение на човешките желания то е абсолютно ново, но по отношение на природата, то е старо учение. То е в реда на нещата, които съществуват. Казвате: „Дали тия същества съществуват, или не?“. Чудна работа. Мравите и досега още не са се убедили в мравешкия свят, че съществуват философи на земята, не са се убедили дали съществува човек, или не. Те казват: „Съществуват само мравки, но човека ние никъде не сме го видели, даже не сме в състояние да го фотографираме“. Мравите нямат фотографии. Сега вие ще ми зададете въпроса, вие ще ми кажете: „Кажете ни как да излезем от това лошо положение, в което се намираме. Знаете ли, че криза е, пари нямаме, ние сме гладни, къща ни трябва, обуща, дрехи, трябват ни въглища“. Съгласен съм, но ако държите старото учение, няма ли да ви трябват въглища. Казвате: „Ако ние придобием новото учение, какво ще придобием?“. Съгласен съм, нищо няма да придобиете. Но ако не държи-

те новото учение, пак нищо няма да придобиете и в единия, и в другия случай.

Тогава казвам: по-добре моят минус, отколкото старият минус. По-добре учението на Исуса, отколкото учението на Илия и Мойсей. Ако искате да сечете горите, Мойсей трябва да ви дойде на помощ, да ви каже как да направите вашите бъчви. Но ако искате да възпитате вашите деца, потребен ви е Исус. Ако искате жена ви да се подчинява, да ви готви хубаво, потребен ви е Илия и Мойсей. Там е законът, ще ви накара. Но ако трябва да се роди син или дъщеря, потребно ви е учението на Исуса. Ако искате да станете един генерал на войната, да побеждавате света, трябва ви Илия и Мойсей, но ако искате да разберете защо е създаден светът, потребно е учението на Исуса. Как ще завладееш цялата Вселена, как ще завладееш Месечината, Слънцето и другите звезди, с какви превозни средства? Гледаш някой път и казваш: „Какво ли има на Месечината?“ Сега наскоро са открили една малка планета и предполагат, че е направена от злато, казват, че е много близо и се приближава до Земята. Онези банкерите ще кажат: „Дано някак си падне!“. Учените казват, че имала 10-15 километра в диаметър и ако падне, тъй ще се забие дълбоко, че ще се стигне огнената ос на Земята. Ако може да остане на кората отгоре, биха се решили да дойде; ако ще пробие Земята, тогава по-добре да не пада, това злато не може да го използват.

Та казвам: в нас има такива желания, които, като паднат в нашата система, достигат до нашия огнен пояс. Та туй злато ние не може да го използваме. Това е обективната страна на щастието. Има закон. Щастието на всеки един човек е поставено в неговия ум, в неговото сърце и във неговата воля. Ще каже някой: „Ти в Бога няма ли да вярваш?“. Чудна работа. Щом ти имаш един ум, Бог се проявява в твоя ум; щом имаш едно сърце, Бог се проявява в твоето сърце; щом имаш една воля, Бог се проявява в твоята воля. Бог извън твоя ум, твоето сърце и твоята воля, той е непонятен. Сега

при дълбоките разбирания на живота ние не трябва да правим онази погрешка, която направил един човек в параход, на който е пътувал праз Атлантическия океан. Този човек преследвал богаташ, който носел голяма сума в една торба. Той сполучил да вземе парите от богатия, като го приспал. Но тогава го среща капитанът и му казва: „Параходът потъва". Той взема тази торба. Капитанът казва: „След половин час потъваме, който може да се спаси, да се спаси".

Потъва нашият параход. Ти си задигнал торбата с парите, но след половин час параходът потъва. Каква идея ще оставиш на човечеството? Какво ще оставиш на човечеството? Ако ти можеш да предадеш на човечеството живот, ако можеш да оставиш една свещена идея, един свещен подтик, ако ти можеш да освободиш човечеството от всичките тези болести, от глада... Като се яви един учител, в първо отделение преподава едно учение, като се съберат студенти, преподава друго учение. Няма противоречие. Христос имаше по-високо разбиране, Мойсей учеше децата, а Христос – възрастните. Тук няма спор. Рационализмът седи в следното. Всичките хора ние ги приемаме като души в света, които са дошли да се развиват. Приемаме, че всичките души имат еднакви права. По законите на природата имат еднакви права, но всичките души не могат еднакво да се проявяват, невъзможно е. Да ви приведа един закон, който съществува. Човекът е направен от клетки, едни от които поддържат неговите крака, други поддържат неговата глава, трети поддържат стомаха му. Питам: тия клетки, които поддържат краката, имат ли свободата на клетките на човешкия мозък? Ще попитате защо е така. Но един ден клетките на мозъка ще слязат в краката и клетките на краката ще се качат в мозъка. Следователно има една обмяна. Постепенно клетките на мозъка ще слязат в краката и когато те научат този закон, клетките на краката ще се качат в мозъка. Няма никакво противоречие. Бедният човек има условия да

стане по-умен. Той ще добие нещо в своята бедност. Като стане богат, не само да стане богат с пари, той трябва да бъде богат и по ум, и по добродетели. Доколкото той може да помогне на цялото човечество, той може да бъде добър. Неговата добрина се оценява според заслугата, която е принесъл на цялото, защото всичките души, които съществуват на земята, съставят едно цяло. Има една тясна връзка, която съществува между всичките хора. Това те не съзнават сега. Засега ние съзнаваме, че всеки човек живее отделно, че се радва и страда. Но това е половината път. Тогава каква е връзката между един човек и друг?

Когато се явили Мойсей и Илия, какъв е бил разговорът? Разговорът е бил, как може да се приложи любовта като разумна, за да се повдигне човечеството и как може да се избегнат по един разумен начин противоречията на бъдещето. И не само в една епоха, защото християнството вече две хиляди години как се прилага. Има нещо, което зависи от човешката свобода. И онези, които са го прилагали, не са го прилагали както трябва. Затова в християнството има един дефект. Едно учение, каквото и да е, зависи от онези, които го проповядват и от онези, които го прилагат. Ако се приложи добре, ще има резултати, ако не, ще претърпи едно видоизменение.

Ние се връщаме към онзи велик закон. В природата няма недоимък. Целта на природата не е хората да страдат. Страданието е едно временно учение. Ще дойде време, когато от страданията ни помен няма да остане. Но то ще бъде, когато хората станат крайно разумни, и прилагат това разбиране. Те трябва да схванат духовния смисъл, не външния смисъл на това учение. Сега някой е българин. Питам: като умре, какъв ще бъде. Ако кажем, че съществува задгробен живот, българи в другия свят има ли? Англичанинът, след като умре, какъв ще бъде? Католикът, православният, всички, като умрат, в другия свят какви ще бъдат? Има две възрения в този свят. Едни казват, че след смъртта всичко ще се свърши,

а други казват, че няма да се свърши. Едни казват, че след смъртта ще живеят, други, че няма да живеят, че няма живот. Онези, които отричат, прави са в едно отношение, че в другия свят няма живот, както тук. В другия свят, в който ще влезете, няма живот на насилие. В онзи свят няма никакви затвори, няма никакви съдилища, никакви бесилки, всички са абсолютно свободни, ядат и пият, никой не върши никакво престъпление, всеки е зает с работа, няма никакви господари, които да заповядват. Всеки е господар на себе си. Това е онзи свят. Така аз твърдя. Дали вие ще вярвате, или не, то е друг въпрос.

Аз ви казвам, а някои от вас вярвате, а някои не вярвате. Но ако не вярвате, печелите ли нещо? Нищо не печелите. И ако вярвате, пак нищо няма да печелите. Ако влезете в онзи свят, ако той съществува, ако той е една реалност, веднага ще се изменят вашите възгледи. Ако няма онзи свят, ти като умреш, ще се свърши въпросът. Но като умреш, ако продължава животът ти в една възходяща степен, а не в низходяща, тогава какво ще кажеш? Ние имаме и други доказателства, но ние не се силим да доказваме по логически начин дали Господ съществува. Ние се базираме на една научна истина, нямаме никакво съмнение дали съществува другият свят. То е една реалност, както виждаме слънцето, както приемаме храната. Ако ти храниш с илюзии един човек, той губи от теглото си. Ако той тежи пет кила, след това той ще олекне толкова, че ще хвръкне. Но ако го храниш с нещо реално, той нищо няма да изгуби от своята първоначална тежест. Ако той нищо не е изгубил от своята първоначална тежест, той нищо не е изгубил.

Другият живот не е отделен от този. Този живот влиза като една част от него. Онзи свят е целокупният живот. Ние на земята съставяме част от онзи живот. Не е животът само тук на земята. Има толкова милиарди слънца с техните планети и спътници. Мислите ли, че те са само пустини. Даже органически живот има в някои от небесните тела. Даже в Марс има същества,

даже много напреднали същества, нали има канали. Във Венера има същества. Даже една руснкиня е написала един разказ за жителите на Венера. Това не е само твърдение, това е една реалност, но съобразно с условията, които са там, съществува едно разнообразие във външните форми на живота. Някои отиват още по-далече и казват, че в центъра на Слънцето има живот. Топлината на Слънцето е отвънка, а вътре в Слънцето съществува една отлична атмосфера – пролет, градини. Там живеят разкошен живот. Най-хубавият живот в Слънчевата система е на Слънцето. Това са твърдения сега. Вие може да питате дали е така. Някои даже си позволяват да кажат, че са ходили на Слънцето и са се връщали, но те не са от България. От България още не са ходили, но има индуси, които твърдят, че са ходили на Слънцето. Индуските учени адепти твърдят, че човек, за да отиде на Слънцето, трябва пулсът му съвършено да спре и после, като се върне, да го събудят.

В Европа има само един ясновидец – Сведенборг, който е ходил на Слънцето. Той е бил един много учен човек във всяко отношение. Според него той е ходил на Слънцето, на Венера, на Юпитер, навсякъде е ходил и описва живота там. Много трезво пише този човек. Аз оставям тези въпроси, не искам да ги вярвате. Един ден, като дойде време, да ги проверите. За да вярвате, трябва да имате тези способности, тези чувства. За мене сега е безразлично дали вярвате, или не. Всеки не може да стане музикант. Идете при един френолог, той може да ви каже кой може да стане музикант. Бетовен, Бах са имали чело и глави музикални. Всеки не може да бъде Бетовен, Бах. Може да направиш нещо, но не като Бетовен и Бах. Навремето само един Бетовен се ражда, друг не може да бъде като Бетовен – или трябва да го надмине, или да бъде по-долу, точно като него не може да бъде.

Хората в света се раждат със свои особености, които означават, че всяка човешка енергия е различна. Ако вашите деди са живели разумно, ако пет, десет поко-

ления са живели един разумен живот, гениален живот, и ти като техен наследник ще носиш техните дарби. Някои от тези дарби ще се проявят. Ще бъдеш скулптор, философ, учен, художник, генерал. Да бъде човек генерал не е лошо нещо. Защото всяко нещо си има своята добра и лоша страна. На земята е така. Всички тези имена трябва да се почистят от онези мисли, които са се напластили у хората. Кое е онова, което е влязло между господари и слуги? Аз съм виждал някой път слуга да налага господаря си на общо основание и онзи вика и се моли. Отивам, потупвам го по гърба и му казвам: „Защо го биеш?“. Слугата казва: „Изяде ме, не ми плаща цял месец“. Отивам при богатия и му казвам: „Този човек ще те добие, ти имаш пари, плати му! Плати му повече и му прости, кажи му: „Трябваше да ти платя навреме“. Някой път виждам, че господарят налага слугата. Питам го: „Защо го налагаш?“. Той казва: „Изяде ми парите, не ми свърши работа“. Казвам на слугата: „Свърши му работата. Свърши я, за да бъде доволен от тебе“. Той може да каже : „Ние трябва да бъдем свободни!“.

Свободата седи в разумното изпълнение на нашата длъжност. Аз имам предвид разумните господари и разумните слуги, гениалните господари и гениалните слуги, тия двата рода, а другите, то е друг въпрос. Ако ти си един гениален господар, знаеш какво трябва да се прави. На слугата казвам: „Ти си гениален, ти си талантлив, споразумейте се двамата!“. Всеки да изпълни своята длъжност в света. При такова едно разбиране на нещата, животът ще се подобри, понеже, каквато и служба да имаш, тя има отношение към живота. Ако имате един учител, който преподава математика, тази математика има отношение към живота. Геометрията има отношение към живота. Ако преподава музика, и музиката има отношение към живота. Изкуството има отношение към живота, архитектурата – също. Всички науки имат отношение към живота. Ако вие може да приложите тези науки в живота, добре. Някой път вие си играете с числата. Седите и пишете числата. Ако

седите и си играете с числата, трябва да знаете, че има някои числа опасни. Ако ги напишете, веднага ще стане една експлозия във вас.

Ако вие произнасяте думите: ще умра, ще умра, ще умра един месец, какво ще стане с вас? Ако някой е болен и казва на ден сто пъти: ще живея, ще живея, ще оздравея, след десет дена той ще бъде здрав. Ти казваш: „Няма да я бъде; няма да свърша работата; от мене човек няма да стане; аз не мога да вярвам". Тогава за какво си роден? Ти си роден за нещо в света. Трябва да знаеш кое е. Трябва да знаеш защо си роден. Съветвай се с най-разумните хора защо си роден. Попитай един, втори, трети, четвърти за какво си роден. Питай едно дете: „Малко момченце, кажи ми за какво съм аз роден?". То казва: „Роден си, за да помагаш на малките деца, да учиш малките деца". Като погледнеш, усмихнеш се. Роден си, за да помагаш. Ние сме дошли до една епоха, дето само в разумната вяра в реалността на природата, която съществува, и която ръководи съдбините индивидуално на всеки човек, се намира нашето щастие. Ние сме дошли до един кръстопът. Къде е моето щастие? Твоето щастие е в онова разумното вярване в реалната природа, която ръководи твоите съдбини, която действа в твоя ум, сърце и воля. Интересите на природата трябва да бъдат твои интереси. След това, като разрешиш този въпрос, идва твоето отношение към окръжаващите, към народа. Ако това разбиране е вярно, то ти ще можеш да изпълниш добре и другите твои отношения.

Та според мене Мойсей представя човешкото сърце, Илия представя човешката воля, а Исус – човешкия ум. Илия и Мойсей се занимават с материалните работи, а умът – с отвлечените работи. Той е единствената мощна сила в света, която движи цялата Вселена. Умът движи цялата Вселена. Всички неща в света се движат поради един велик ум. Умът движи света. Закономерността в света е образувана от този велик ум. И нашият ум е клон от този велик ум на Космоса. За мене това е една математическа аксиома, която има

свое приложение. Всеки, който почне да възприема това, веднага целият ход на неговия живот ще се измени. Аз съм влизал в някои нещастни домове. Които са слушали моя съвет, и са постъпвали по интересите на природата, всякога положението им се е подобрявало: болните са оздравявали; ако са били бедни, положението им се подобрявало; децата им са ставали по-добри. Но не само трябва да се вярва, но трябва да се работи. Ако аз бих възпитавал едно малко дете, ето какво възпитание бих дал. Ако стана един свободен учител в първо отделение, във второ отделение и едно дете иска да бие другото и вдига ръка, аз изваждам две семки от джоба си и казвам на детето, което иска да се бие: „Посади ги. Като поникнат, набий ги, колкото искаш". То като посади динените семки, идущата година ще поникнат и ще ядат узрялата диня, която ще бъде червена. Ще му мине желанието да бие. Виждам – един мъж иска да бие жена си. Ще кажа на мъжа: „Вземи тези динени семки, посей ги и като узреят, бий жена си". Навсякъде може да приложиш това. Ти ще кажеш: „Това са детински работи". Ако го набиеш, геройство ли е това? Това е още по-детинско според мене. Природата постъпва по същия начин. Трябва ни начин на възпитание.

Ние, съвременните хора, реагираме на природата, реагираме и на себе си. Никога не реагирай на доброто в себе си. Защото, като реагираш на доброто в себе си, тогава ще създадеш злото в себе си. Ако ти не пропускаш благородните енергии да минат през твоя ум, вместо през благородните чувства и благородните идеи, тази енергия ще мине през отрицателните ти черти и ще ти причини пакост. Не реагирай и против себе си. Ако си гладен, наяж се! Ти казваш: „Аз няма да ям." Ако си бос, обуй се. Не отричай. Някой ще каже – и без дрехи може. Не, не отричай това съществото, към което твоят дух се стреми. Искаш да пишеш, пиши, макар и да не станеш поет. Искаш да философстваш, философствай, макар и да не станеш философ. Каквото желание и да имаш, направи

го, за да станеш човек. Всичко е за тебе. Този свят, както е създаден, ако ти един ден го разбереш, ще имаш нужда от всичко: и от музика, и от философия, и от архитектура и те ще бъдат намясто, но ти трябва да работиш в себе си и не бързай.

Но може да имаш желание да станеш министър-председател. В България колко души имат шанс да станат министър-председатели за десет години? Най-много десет души. Това са пет-шест милиона българи. Ако кандидатите са един милион или петстотин хиляди души, тогава след колко години те ще имат шанс да станат министър-председатели. Но ти може да заемеш една длъжност много по-високо от министър-председател. В света не са управляващите, които движат света. Има хора, които са затънтени някъде, но тяхната мисъл е толкова силна, че тя има силно действие. Бах е писал и след заминаването му са намерили, че е писал гениални съчинения. Този човек е творил и малцина са подозирали неговата гениалност. Който свири Бах, изпитва трудност. Бах е пробният камък, много мъчни са позициите, преплитането на ръцете при пианото. Този пример вземам в музиката само като разяснение. Ако ти добиеш ясновидство – да знаеш каква ще бъде съдбата на всички европейски народи, да ти е ясно и да знаеш съдбата на Америка, на Франция, на България, на твоя дом, ако знаеш това – тогава ти не седиш ли по-горе от министър-председател! Ако ти знаеш какви геологически промени ще станат, веднага ще кажеш на тези хора да се изселят, защото след десет години това място ще хлътне. Или пък ще кажеш за друго място: тук се заселете, понеже след десет години на това място всичко ще потече.

Природата е турила пръста си по цяла Европа и чертае. Пръстът ѝ върви, чертае цяла една карта. Хората усещат това и всички се безпокоят. Този пръст чертае и засяга всичко и се чудят хората какво е влязло в света. Нещо ново е влязло в света, влязла е една разум-

на сила в света, която казва на хората: „Така, както сте живели досега, не трябва да живеете“. Пита един слаб човек: „Как да търпя? Онзи човек ме обиди“. Казвам му: „Ти си слаб, какво ще правиш? Не е ли по-добре той да ти стане приятел?“. По-добре е да спечелиш един човек, отколкото да го убиеш. Защото днес ще убиеш едного, утре тебе ще убият, тогава какво се добива от това.

Има едно учение в света, което казва, че лошите хора трябва да се премахнат от света. Десетина милиона хора ще се преселят на едно ново място на изгнание, за да се поправят. Ще се изселят в цяла планета, а пък има друга планета за добрите хора, там ще се пренесат те. Някои от вашите роднини, които умират, няма да се върнат на земята вече. Роднините ви ще се върнат на земята, когато се оправят и забогатеят на онзи свят.

Но да се върнем към съществената мисъл. Кое е онова, което трябва да придаде една ценност на живота? Ние казваме: „Нека в бъдеще да живеят нашите мисли и нашите дела“. Но какво подразбираме ние „под нашите мисли и нашите дела“? Истинският живот е в ума. Ако има ум, човек ще живее, ако няма ум, ще е ограничен, животът му ще бъде ограничен, както на затворника. Ако има книги да чете, тогава има смисъл. Ако той има хубави книги, той ще спечели. Ако дойде един добър човек само да насочи ума му и да каже – „От този затвор има нещо по-хубаво“, той може да се освободи от затвора един ден. Ние виждаме в Евангелието апостол Петър, като го хванаха и го туриха в затвора, можеха да му отрежат главата, но сто и двадесет души се молиха за него да го избави Бог и една нощ ангелът го бутна, паднаха веригите и му каза: „Ставай, облечи се!“. Бутна вратата и се отвори. Каза му: „Върви си и не се връщай тук!“. На сутринта става стражата и вижда, че няма Петра. Вярващите ще кажат, че някой ангел слязъл, а пък рационалистите ще кажат, че са подкупили стражата. По който и да е начин, Петър излезе от затвора. Кое

е вярното? Ако са подкупили стражата, е едно, ако ангел е дошъл да го избави, е друго.

Съществува едно учение в света, което предава на хората живот, което задоволява всички копнежи на човешката душа и дава възможност на човека да се изявят всички негови способности. Тогава и в най-ниско положение да се намира, той е доволен от себе си и счита, че е господар на положението си, че не е роб на условията. Ако ние сме роби на условията, тогава ние не сме свободни. Но ако условията зависят от нас, тогава ние не може да се откажем от тях, ние създаваме условията.

В сегашния свят се изисква следното. В сегашния свят има нужда от повече музиканти, поети, философи, бащи и майки, които, ако биха провели една разумна работа – да покажат на съвременния свят пътя, по който трябва да вървят, щяха да имат една сполука. Те казват, че хората трябва да живеят добре, но нямат база. Те искат да направят добро, но ако от Англия излезе нещо добро, ще кажат, че Англия е заинтересована. Ако от Франция излезе нещо добро, ще кажат същото. Но откъде трябва да излезе? Трябва да излезе от душата, от сърцето на цялото човечество. Народите в света съществуват като удове на цялото човечество. И българите, и англичаните, и французите, изобщо хората по същество, по мисъл, по нищо не се различават. По външния строеж на тялото има известни различия, има различие в черепа. Черепът на българина се различава от черепа на англичанина, на французина и черепа на германеца се различава. Онзи, който изучава черепите, може да каже – тази глава е българска, френска, английска, германска. Даже в Америка има хора, които са изучавали черепите, и могат да кажат от коя секта е човек.

Казвам: човек живее в един век на светлина, трябва да си създаде малко по-друга глава, по-друго разбиране. Умните хора не трябва да вървят по ума на миналото. Ще ви приведа един смешен разказ. В турско време отива

един аянин* при един български чорбаджия – местния свещеник, зимно време на гости. Домакинът поглежда свинята си и казва на този аянин: „Слушай, ефенди, времето ще се развали, ще има голям сняг и то за цяла седмица – не ще може да се мръднеш. Виждам, че моята свиня пренася сламки от едно място на друго. Това показва, че времето ще се развали". Аянинът го послушал, качил се на коня и си заминал. Така и станало. Като отишъл в своето село, повикал ходжата и му казал: „Кога ще се развали времето?". Ходжата казал: „Това е на Бога работа". „Как на Бога? На попа свинята знае кога ще се развали времето." И гаргите знаят кога ще се развали времето. Когато ще се развали времето, гаргите се качват нагоре, а пък когато гаргите слизат надолу, времето се подобрява. В света има една наука, от която ние всички може да се ползваме.

Та казвам: трябва да имаме главите на нашите предци, трябва да се сравняват главите на българите отпреди хиляди години с днешните, за да се види дали има някакъв прогрес. Също така трябва да се сравнят главите на англичаните. Ако сравним предпотопните глави и сегашните, има голяма разлика. От времето на Христа досега ще намерим голямо изменение. Един автор твърди, че откак англичанките започнали да се борят за своите права, са с два сантиметра по-високи. Значи мозъкът на английската жена е придобил нещо повече. Когато някой човек стане духовен, той придобива нещо. Да не мислите, че като стане човек духовен, то е напразно. Той придобива една разумна материя, която съществува в природата. Той трябва да преустрои мозъка си. От количеството на тази материя той трябва да внесе нещо в себе си. Тази материя трябва да приеме в себе си чрез храната, въздуха и светлината. От три източника ще приеме. Когато ние сме културни хора, тази благородна материя трябва да я приемем чрез храната, въздуха и

* аянин *тур.* Титла в Османската империя – първенец, влиятелен гражданин.

светлината и тя ще стане плът от плътта ни, кост от костта ни.

Българинът много вярва в мерене. Той казва: „Мери човека“. И сега почнаха да мерят хората. Има известни мерки, които показват здравословното състояние. Има известни числа на главата, които показват хубаво нещо – от този човек ще излезе нещо. При друг човек друга мярка има, показва, че няма нищо хубаво. И точно така е. Има хора, които си служат с тия мерки, и са цели ясновидци. Те гледат на ръката на един човек и казват: „Ти ще имаш две деца, едното дете ще умре, а другото ще остане“. И така става. На ръката е написано. Как така става? Но не всеки, което казва, става. Човекът ти казва и кога ще умреш – ще свършиш на тридесет и пет години. Ако и двете ти линии на живота се прекъсват, той ти казва да се приготвиш, отсега започни да се приготвяш. Има други от тях, които ще ти покажат начина да измениш нещата. То не е фатално, може да измениш тази линия. Значи дядо ти, прадядо ти са живели един неестествен живот и ако измениш живота си, тези линии ще се съединят и ти ще избегнеш кризата, която очакваш. Ако ти измениш начина на живота си, ти веднага ще измениш и съдбата си. В това отношение, които сега минават за поругани, ще се оценят. Бъдещето е с тях. Имаш едно дете, ще повикаш един учен човек да ти каже здраво ли е детето, как трябва да се възпитава, какви лоши и добри черти има, на каква възраст трябва да се ожени, каква професия трябва да вземе. Всичко това трябва да го знаеш. А пък сега казваш: „Каквото Господ даде“. То е сегашното учение. А пък в живата природа не е така. В разумната природа там се знаят нещата. Всеки човек се знае какво ще стане с него и му се дава съответно възпитание. И този човек става точно такъв, за какъвто е създаден.

Та казвам сега: вие, които ме слушате, които сте стари или млади, ще кажете: „От нас какво ще стане?“. На старите казвам: вие може да се подмладите. Стари-

ят човек да се подмлади не е мъчна работа. То е работа на алхимиците. Може да се подмлади човек. Сега учените хора чрез присаждане на някои жлези се подмладяват. Но ние знаем други методи за подмладяване, не с жлези. Може човек да се подмлади не както сега. Може човек да се подмлади. Най-първо, ще развиеш волята си, да освободиш волята си вечерно време от всички тягостни мисли. Ще мислиш, че работите ти са уредени, че си министър-председател, че заповядваш на целия свят, че имаш милиони в банката. Но ще кажеш, че това е илюзия. Не е илюзия. Твоите очи, които имаш, струват десет милиона английски лири. Твоите уши, които имаш струват пет милиона английски лири. Езикът ти струва седем милиона английски лири. Носът струва петнайсет милиона английски лири. Стомахът ти струва два милиона английски лири. Белите ти дробове – един и половина милиона английски лири. Такава грамадна сума. Тогава беден човек ли си? После имаш човешкия ум. Ти оперираш с най-великите неща в света – ума и сърцето, а минаваш за беден човек. Не ходи да лъжеш себе си и хората. Аз не говоря за онези от вас, които имаме това съзнание.

И когато Мойсей, и Илия, и Исус се разговаряха, те се разговаряха за най-възвишените въпроси, за онзи порядък, който трябва да дойде. Искаха да приравнят земния порядък с онзи, горния порядък. Ако го нямаше слънцето, тогава земята какво ще ражда. Земята ражда това, което отгоре, от слънцето идва. Ако възвишените мисли не идват отгоре, тогава земята не може да се развива. Сега не засягам обществените въпроси. Хората могат да поправят живота, както искат, те са свободни. Растенията поправят, както искат, и животните – също. Но казвам: разумните хора в света как трябва да поправят живота си? Тогава, ако аз мога да поправя своя живот, също така, ако окръжаващите могат да поправят своя живот, тогава хората са разумни. Но нас ни предстои много трудна работа в света, както на един студент му предстои грамаден труд. Професорите няма да бъдат към него снизходителни. Трябва ви едно

верую в света, съобразно това, както сме родени. Раждането съставя този капитал, тази мощна сила, която е вложена в човека.

Всеки човек има момент, когато е доволен от себе си. Има моменти, когато човек е доволен от положението, което заема. Той може да бъде богат, беден, може да си даде правилен отчет, защо е станал такъв. И като разумен той по-лесно може да изправи погрешките си. Ако са негови, той може да ги изправи, а ако те се дължат на окръжаващата среда, и това може да изправи. Например вземете един техник. Ако знае погрешките на едно здание, може да ги изправи, ако не знае, друг ще повикат да ги поправи. Всички научни области ни допринасят как трябва да се поправят нещата, но се изискват хора с прогресивни идеи. Има два метода. Единият метод е активен, а другият е еволюционен. Единият казва, че по еволюционен път ще се поправят нещата, а пък другият, активният, казва – да ускорим. Но трябва да знаем начина на ускоряването. Ако ти ускоряваш едно движение и ако не знаеш закона на ускоряването, може да стане катастрофа. Ако параходът потъне, и всички хора се издавят, тогава какво благо е това? Ако една война избухне и петдесет-шестдесет милиона хора загинат, какво добро това ще донесе на човечеството? Ако един човек затлъстее, и стане богат на тлъстини, това нищо не допринася, но и ако измършавее съвсем, и това пак нищо не допринася. Капиталът трябва да отиде не само за една способност. Някой човек може да посвети живота си само за ядене и пиене или само за наука, или само за художество. Но това са едностранчиви развития. На човека трябва да се развие целокупната му природа. Трябва да се съединят материалните му усилия, духовните му усилия и умствените му усилия в едно, за да може да се произведе нещо добро.

Някои искат да бъдат общественици. То не е лесна работа да бъдат общественици. За да бъдат общественици, те трябва да бъдат най-умните хора, най-силните хора и най-енергичните хора. Казва се: „Каквато му е

главата, такъв ще му бъде и домът". В тази беседа аз не разрешавам проблемите на света, какво ще стане сега. И без да говоря, животът си върви по определен път. Той няма да се измени. Хората няма да изменят своя път. Сегашната култура няма да измени пътя си, но ще се върви до крайните резултати. Но все таки ще стане едно уравновесяване на хората. От големите страдания хората ще се сближат и предполагам, че един ден те ще намерят пътя. Пътят, който Христос е показал, е пътят на човечеството. Будистите показват пътя, по който Буда е вървял за времето си.

Сега човечеството трябва да хване един нов път. Предполага се, че в света идва една нова раса, съвсем нови разбирания ще има. Всичко ще се измени. Малкото дете става голямо. То не се подчинява вече и не може да вярва, така, както е вярвало едно време, и ще разговаря вече доста умно с баща си. И ние вече сме доста израснали и много разумно трябва да се разговаряме с живата природа. Аз не искам да поддържам ничия страна. Всеки е свободен да има, каквито възгледи иска, но никой не трябва да налага своите възгледи на другите. Аз ще ям и пия, както искам, и вие ще пиете и ядете, както искате. Ако ядем разумно, за нас е добре, ако не ядем разумно, ще носим последствията. У някои от вас може би се зараждa желание да попитате, за да се уяснят някои въпроси. Никакви въпроси не могат да ви уяснят същественото. Има неща, които не могат да се уяснят в света. Какви ще бъдат крайните резултати, това не може да се уясни. Един учител преподава музика. Едно дете трябва да следва пет-шест години най-малко, за да може учителят да уясни някои неща. Ако е даровито, може след една-две години.

Трябва разбиране на разумните закони на природата. Природата не представлява един механичен процес. И механизмът действа в нея, но природата е крайно разумна. Часовникът следва механически, но зад него седи една разумна сила и часовникът ще покаже разумно време. Машината ще покаже времето, ако има разумна сила зад

нея. Ти може да кажеш: „От мене ще стане музикант“. И след десет години ще стане музикант само ако знаеш кога да кажеш тези думи. Ако сложиш мисъл, че няма да станеш, ти ще се спънеш. Знаем, че не трябва да кажеш, че утре ще отида на Витоша, ако има препятствия. Ако времето не е хубаво, и има препятствия, аз ще отложа екскурзията за по-благоприятно време. Разумността в света изисква това. Ако пред нас имаме непреодолими мъчнотии, тогава трябва да чакаме тези мъчнотии да се премахнат. Ако слънцето дойде, да отидем, а ако не е дошло, да чакаме – и тогава. Това е разумното.

Възгледите на старото и новото трябва да ги примирим. Ние например не можем да отхвърлим един стар възглед на яденето, на дишането. Ще ядеш и ще дишаш, но има един нов начин на мислене. Мога да ви кажа по кой начин може да се мисли. Единственото нещо, което може да се внесе в нас, то е благородната, възвишената мисъл. Всеки трябва да остави тези мисли да дойдат в него. Старото и новото да действат в човека разумно. Трябва да се примириш със своите деди, които живеят в тебе. Ще притуриш един глас към това, което деди и прадеди са сложили в тебе. В това седи развитието на човешкия ум, сърце, душа и дух.

Казва се там, че учениците са били заведени на висока планина, и явили им се Мойсей, Илия. Значи в света на разумните хора няма смърт. Смъртта съществува само там, където няма разумност. Човек може да бъде видим или невидим. Става въпрос за умиране, за гниене на тялото. Казва се в Писанието: „Няма да оставя преподобния си да види тление“. Ти ще кажеш: „Кой досега не е умрял?“. Всички могат да умрат, но всички няма да изгният. Семето, което изгнива и изниква, не е умряло, но онова семе, което не е изникнало, то животът в него продължава. Сега онези, които вярвате, приемете го според вашата вяра, а онези, които мислите, приемете го според вашата мисъл и го нагодете според вашето разбиране. Изследвайте нещата. Ако може да отидете по-далече от това, което сме казали, ако можете да приложите тези идеи,

аз ще се радвам. Аз се радвам, когато човек приложи едно учение, което да внесе здраве, свобода. Това е целта на нашия живот на земята. Под думата свобода се разбира всички хора да живеят един сносен разумен живот. За да дойде този разумен живот, се изисква по-дълго време. На света предстоят още големи изпитания. Светът има още много да страда. Ако всяка година умират по 35 милиона хора, в десет години ще умрат 350 милиона. Трябва да умрат, за да дойде едно що-годе подобрение. Каква жертва трябва да се даде? В света идват на година 40 милиона души, а 35 милиона заминават. Тези, които идват, носят новото в света. Това го носи Христос. Това са идеите на новото човечество. Христос подразбира човек, който победи всички противоречия на земята. Това не подразбира един индивид, на който хората трябва да слугуват, но един индивид, който представя идеала, как трябва да се живее. Както той е победил, така и хората трябва да победят.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Да допуснем, че някой посегне към моята ръка и целува само нея. Но представете си, че той се запознае и с другата ръка, и се чуди коя ръка да обича повече. За него това е едно противоречие, но за мене няма противоречие. Представете си, че той вижда ухото на човека. После вижда косите и трябва да ги брои. И най-после, като види тялото, ще дойде до сърцето му, до душата му, до неговия дух, до неговата обширна реалност. Също така всички хора са части от едно цяло. Човек ще види единството. Това противоречие, което сега съществува, ще изчезне. Той ще види, че всички тези живи души съставят едно цяло, че това са части от едно живо същество, което трябва да бъде обичано. Ще дойде от любовта към частите до любовта към Цялото. Значи да обичаш Цялото. Всеки един човек става един повод да обичаш Бога.

Сега ние се сърдим, че някой обича някого повече, а другиго по-малко. Това е противоречие за нас, а не за Бога. За Бога не е противоречие. Когото и да обичаш, за Бога е все едно. Сега не знаем кого обичаме повече. Аз меря любовта така. Ако обичаш някого, той се приближава до Бога, тогаз моята любов към него е правилна. Но ако при моята любов той загубва възвишените възгледи, тогава аз съм препятствие за него. Тогава няма да седя пред него, а ще го подтиквам да върви напред. Когато някой ме обича, неговата любов трябва да ме подтиква да се приближавам към Бога. Хората един друг трябва да се подтикват напред. Сега така се говори, но колко е мъчно да се намери един начин, за да се изяви любовта. Ако направиш нещо на един човек, ще го съблазниш; ако му дадеш дрехи, ще го съблазниш; каквото и да му дадеш на земята, ще го съблазниш. Тогава направи му нещо, без да те знае той. Идеалното е това.

Ние какво трябва да правим, които сме тук, на земята? Като обичаш някого, намери най-хубавите, най-възвишените качества в него. И като си спомниш за него, да имаш едно високо мнение. Сега го държиш в ума си и си казваш: „Той си има една слабост". Остави слабостта настрана! Бог е във всички хора, но не присъства в една степен във всички. В чешмите тече вода, но в една тече повече, в друга – по-малко. В морето има вода много повече. То е един мъчен въпрос. Не мислете, че е лесен. Аз съм се натъквал на тези мъчнотии. Някой път може да ви дам задачи, които са почти нерешими. Например аз не искам да ме приемат на гости и да оставят на мене своята топла стая, а те да останат на студено на тридесет градуса под нулата. Аз бих предпочел да стоя в студената стая. Аз си нося в джоба печката и ще си стопля стаята. Ето къде е съблазънта. А пък всички ние искаме другите да се жертват за нас.

Аз се питам защо другите хора да се жертват за мене, какво съм направил за тях? Това е прерогатив само на Бога. Бог е създал целия свят. И ако те изявят Божест-

вената Любов, аз съм съгласен. За да оценя Божествената Любов, аз съм съгласен да вляза у тях. Но ако искат да ме приемат, за да покажат колко те ме обичат, тогава аз няма да приема това. Ако те го направят, те непременно ще ми дойдат на гости и пак ще бъде студено времето. И ако не отстъпя топлата стая, тогава те ще мислят отрицателно. Тогава трябва и аз да отстъпя топлата стая на тях. Ето едно ръководно правило, можем да го приложим.

Като направиш добро някому, това добро остава за вечността. Ние сега имаме калугерски разбирания за любовта. Сега не знаем кое е право и кое е криво. Душата е толкова чиста, че е облечена със седем облекла. Досега човешката душа никой не я е целувал. Като целунат физическото тяло, само долните четири облекла са му близо, те вземат участие в целувката. Щом обичаш някого, той веднага иска жертва, казва: „Ще напуснеш баща си и майка си". Като дойде законът на любовта, все по същия начин се разрешава въпросът. Обаче сега ние трябва да разрешим въпроса по друг начин. Толстой, като мина осемдесет години, едва тогава му дойде наум да отиде в манастир и тогава го взеха горе, да няма нужда да отива в манастир. Той се намираше в много трудно положение вкъщи. Жена му му казваше: „Нашият реформатор иска да спаси света". Той не може да я убеди.

В сегашния живот има нещо трудно, което трябва да се направи. Минаването във висшия живот трябва да бъде последователно. Калугерството не е разрешение на въпроса. Бягането в горите, това е допринесло нещо, но не е разрешение на въпроса. Тепърва трябва да се разреши.

Всички мислят за нас, че ние постоянно се молим. И право е. Умът ни – постоянно съсредоточен. Много е тесен пътят.

„Отче наш"

4 декември 1932 г., София, Изгрев

Думи на правда

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета осма глава от Притчите. Думата облаци разбира тия мъгливости, за които сегашните учени хора говорят. Двайсет и девети стих: „Когато полагаше закона си на морето, да не престъпят водите повелението му, тогаз нареждаше основанията на земята“. Има друга една земя. И казва апостол Павел: „Радвайте се на Обетованата земя“, а това е само един символ. (Учителят прочете докрая главата.)

Съвременните хора искат да знаят къде е истината, искат да знаят дали животът сега ще продължи, или ще изчезне. Искат да изчислят колко милиони години е живяла Земята, ще умре ли Слънчевата система. Те са догадки. Дали Земята ще остарее, това е в реда на нещата. Логично е. По аналогия като съдим, ще остарее, но дали ще умре? Въпросът е, дали Слънцето ще остарее. Възможно е. Всяко материално тяло остарява, но дали ще умре и дали Слънцето ще умре, то е въпрос. Следователно човек ще остарее, но дали ще умре, то е въпрос. Същият въпрос е. Хората не знаят какво нещо е смъртта. Това, което съвременната наука дава за смъртта, това е много повърхностно заключение. Умирал човек, понеже сърцето престава да тупти. Започвал да се разлага. Тогава, ако по същия начин разсъждаваме, когато посадите една ябълка, тя започва да се разлага. Най-първо, като гледате, тя се сплува. След това от тази смърт излезе нещо нагоре, което расте – това как ще обясните вие? В гроба вие посаждате един човек и казвате: „Отиде“. Но от гроба ще излезе нещо. Това са разсъждения за хората, които могат да гледат. Когато на някой човек казваме: „Виж там далечното пространство. Виждаш ли нещо?“, той казва: „Виждам“. На слепия мога ли да кажа?

Всичко е тъмно около него. Няма какво да му казвам: гледай в пространството! Сега всички вие, които не можете да гледате в пространството, само слушайте! То не се отнася до вас. Какво се вижда далече, то е празна работа. Пък онези, които виждат, ще проверят. Казвам: идете на това място и проверете работата! Казвам: там, на толкоз и толкоз километра, такава и такава планина, такива върхове има, такива скъпоценности, такива съкровища, такива скъпоценни камъни има там, от миналото въглища има, ще вземете един периметър и вие, ако сте учен човек, ще забогатеете, ще си уредите работата материално и тогава ще има и пиано вкъщи, ще има и музика, ще има и пеене. Всички хубаво ще бъдете облечени, въглища ще имате, ще имате един термометър да показва топлината, каква е. Ако сте от бедните, нито термометър, нито соба* ще имате, и тогава собата ще бъде отвътре, ще се свивате, ще треперите. Сега учените хора ни утешават, че в треперенето имало триене на частиците, че човек, като трепери, не умира, в треперенето се образува топлина и човек се съживява. Но вие ще предпочетете да вярвате на топлата собата, която без триене и тропане образува топлина.

Казвате: „Всякога речта трябва да бъде логична, осмислена". Съгласен съм с вас. При едно ядене хлябът, който изяждаш, трябва да бъде вкусен, при това този хляб трябва да придаде сила на тялото. Това е логическо заключение, извод. Щом хлябът не е вкусен, не може да се придаде тази сила и яденето не е вкусно, напразно.

Ако ще трябва да ви говоря за неща, които знаете, няма какво да ви говоря. Ако трябва да ви говоря за готварство, това вие го знаете. Ако трябва да ви говоря как да мебелирате къщата си, това го знаете. Ако трябва да ви говоря как да копаете лозето, това вие го знаете. Или ако трябва да ви уча как да предете, да тъчете, тия неща ги знаете. Хиляди работи знаете, но има нещо ново, което човек всеки ден трябва да учи. Един малък прида-

* соба *диал*. Стая.

тък. Хубавото в едно растящо растение е това, че то расте и като го наблюдаваш, ти нямаш едно пълно знание за растенето на дървото. Най-първо, го виждаш малко, показва се от земята и ти казваш: „Аз го зная, поникнало е“. Но това е първият ден, втория ден израсте повече, след десетина години ти вече разправяш на хората: „Аз го видях малко“. След десет години дойде друг човек и на него казваш, че е пораснало и казваш, че го знаеш малко.

В прогресивното знание ти постоянно учиш. Аз го наричам еднократно знание, има нещо, което прилича на фотографията. Снимка на един човек на млади години, казваш – еди-какъв си е бил. То не е вярно най-първо. Този Стоян като бил млад такъв е бил, но това е един костюм. Човек може да се фотографира. Даже един духовен човек като го рисува, никога не може да го фотографира. Ако фотографира един гений, ще излезе един глупак на портрета – гениалността не може да се фотографира. Не се познаваме. Като се виждаме в огледалото, виждаме нещо интелигентно, красиво. Като видим един обикновен човек, казвам на себе си – сега аз ли не виждам, или фотографията? Питам: живият човек вижда ли по-хубаво, отколкото фотографията? Казва се, че фотографията действително някои неща отпечатва, но фотографията много лъже. Някога фотографията на един човек, ония линии, които природата е сложила, той ще ги фотографира, но може и да ги ретушира. Например на някои вежди те са тънки, той като направи фотографията, като са много тънки вежди те, ще им придаде малка дебелина, но ще измени някои черти, ще направи лицето гладичко; че това е най-глупавото лице! Под думата глупаво лице какво разбирам? Лице, в което няма никакво съдържание. Ти може да имаш една хубава кесия, направена много хубаво от злато, може да струва хиляда лева или десет хиляди лева – кесията струва, но в нея няма нищо. Ти казваш, че кесията е скъпа, мене не ме интересува скъпата кесия, мене ме интересува съдържанието на кесията. Мене не ме интересува кесията, която човек има.

Кесията на човека е тялото. Щом го видя, че има хубаво направена кесия, зная, че е богат човек, но вътрешно какъв е, това е въпрос. Ако зачеркнем линиите на челото, някои хубави линии има около носа и фотографът иска да ги заглади. Например има едни линии на лицето, които показват, че стомахът е здрав. Фотографът ще зачеркне тези линии. Значи, че стомахът не е здрав. Ще зачеркне една линия, че този човек е благороден, че е честен. После има линии, които показват, че е много умен. Той ще зачеркне тия линии и ще покаже, че няма никакъв ум и след това казва: „Ето един портрет на много хубав човек, гладко е лицето". За вас мога да бъда отличен художник, отличен скулптор. Да взема един камък, да го огладя, да го изтъркам, да го направя навсякъде гладък, може ли да го сложа някъде за някоя велика статуя. За да стане хубава статуя, трябва да нанеса хиляди и милиони малки черти, за да стане хубава, за да стане на някой гениален човек.

Гладкостта не е която дава ценност на нещата. Но и на другата страна, ние сме в крайност. Когато говорим истината, и когато обвиняваме, когато осъждаме злото, пак сме крайни. Нищо добро не се допринася. Съгласен съм да не се осъждаме, но когато загладя всичко – уж няма в човека погрешки – някой път те толкоз дълбоко ще се сложат, че трябва да преувеличавам истината. Зад всеки порок седи една добродетел. Зад всеки порок седи една велика добродетел в света. А когато тази добродетел не е развита както трябва, или не може да намери своя път, тя ще се изрази в дисхармонична форма, която ние наричаме в света зло. Например вземете най-голямото добро. Може един човек да е събрал парата в някой голям котел, както сегашните наши машини. Събрано е голямо количество енергия, трябва да има една мярка, която да определя вътрешното налягане на парата, и ако не внимава, ако задържи тази пара, и казва, че трябва да имаме много пара, повече пара, отколкото може да издържи котелът, той ще се пръсне. И тогава всичките

хора, които са навън, могат да пострадат. Преди няколко години в Америка беше се пръснал на гарата един голям котел, че повдигнал цяло здание, всички покриви съсипал.

Та казвам: у човека има известна енергия. Ако тази енергия го подпушва, той трябва да я изразходва. Умният човек трябва да дава насока на своята умствена енергия. Умът трябва да поправя своите пътища и може да излязат много добрини, и много злини могат да станат, когато спира онова истинско развитие, в което човек трябва да върви. Даже един щедър човек вкъщи иска да се прояви; в него има желание, той иска да даде от себе си, да има деца, да ги издържа. Някой праща и в странство, домашните му се противопоставят, казват, че не трябва да дава на този, но след време забелязват, че в него се зароди едно обновено качество. Много пъти тази добродетел на човека ще вземе друга крайност. На този човек, ако вие го спънете в неговото добро, тази енергия ще слезе по-долу. Ако тази енергия започнете да я спирате, тя ще се прояви на друго място. Като слезе малко по-надолу, вие ще видите опакото на този човек. Вие и да не искате, той ще започне да пие, ще започне да яде много... Вие казвате – „Лош човек е!“, но вие сте го заставили да ви покаже опакото на доброто. Казва: „Аз това, което имам, трябва да го дам някому“. Той казва: „Аз на себе си го давам. Аз ще ям, ще пия, ще живея, както аз си разбирам. Вие какво разбирате от живота, то е ваша работа. Аз ще го живея, както аз го разбирам“. Казвате, че този човек не живее добре.

Как трябва да живеете? Ние правим един общ кодекс. Всяко семейство има правило, как да живее в дома синът. Но това е относително право. Ако не беше относително, тогава защо в съвременните домове не живеят, тъй както трябва? В кой дом този кодекс, който е написан, е изпълнен? Никъде не се изпълнява с много малки изключения. Има неща неверни, неща относителни, неща егоистични, повърхностни, неща глупави. Искаме да внесем доброто от страх. Казваш: „Ще осиромашее

човек. Гладни ще умрем“. Чудна работа, най-първо, това е криво заключение. Докато има въздух в света, не може да умреш. Докато има вода в света, от жажда не може да умреш. Докато има хляб, ти от глад няма да умреш, а при това природата ти е приготвила най-хубавите чорапи. Всичките животни какви кундури имат? Чудна работа, къде са кундурите на животните? Трябва логическо разсъждение. Тия наши кундурджии трябва да отидат и да се научат от природата, да видят тя как прави кундурите. Аз зная – преди тридесет години най-първо правеха обущата остри като волски рога. Мнозина ми са се оплаквали от мазоли, от осакатели крака. След туй ги правеха широки – американска мода.

Казвам: кой е онзи истинският път за правене на обуща? По едно време носеха корсети, стягаха се, всяка жена мязаше на една оса, а след туй дойде една мода, аз помня, туриха си възглавнички, седала и аз помня, веднъж видях една дама – облякла половин метър около нея възглавничка. Преспокойно може да се седне на това седло. Сега тия седла изчезнаха, намериха, че не са практични. Корсетите ги прогониха, след това дойде друга мода. Значи няма нещо установено. Каква трябва да бъде, не зная. Това не е лошо, виждам добрата страна, виждам, че трябва да се направи в света нещо, да се подобри, но как, още хората не знаят. Че трябва да има хубави обуща, съгласен съм, но трябва да се намери онази подходящата форма на краката, трябва да се намери онази подходяща форма на тялото, но трябва тази форма да е класическа, да не спъва развитието на тялото, да съответства или според тялото, или според законите на природата. Облеклото, което носиш, трябва да е направено така – тялото да е свободно, да има достатъчно количество въздух, за да може енергията на тялото да функционира от краката по тялото. Това е здравословно облекло. Когато дрехата е много прилепнала, не е свободно тялото. Вижте костюма на животните. Много хубави са животинските костюми. Погледнете костюма

на лъва, на тигъра, погледнете костюма на елените, сърните, на заека, погледнете, всичките костюми са спретнати, отлични костюми са, има достатъчно количество въздух. Вижте костюмите на птиците. При това птиците постоянно повдигат перата си. Турят клюна си, повдигат ги, да влиза въздух. Те разбират, имат голяма оценка за дрехата си, която носят, оценяват я, а онези, които не оценяват, имаме повърхностно познание за живота.

Мислите, че човекът е най-умното същество, което съществува на земята. С това съм съгласен, така е. Ние считаме, че всички други същества, които Бог е направил, са глупаци. Това е неразбиране на онзи процес на творчество. Не може Бог да направи такова нещо – аз изхождам от високо гледище. Ако Бог чрез Словото е казал да станат тия животни, птици, туй разумното същество не може да го направим глупаво. Бог е направил тези неща, то е Божия работа. Ти се произнасяш много зле за Господа, в който ти вярваш, и като дойдеш при едно дърво, ще благославяш Бога, защото Бог го е направил, понеже е работено при Господа. Мине някой религиозен човек, който по три пъти на ден се моли, ако дойде до дървото, ритне го с крак и казва: „Ти дърво няма да бъдеш". Казвам: ти дърво трябва да бъдеш. Казвате: „Дърво не бъди, но човек". Днес аз бих предпочел да бъда дърво, отколкото човек, такъв човек, който прави затвори, беси, създава войни. Това не е никаква човещина. Това показва, че във всичките престъпления, които днес съществуват в света, аз намирам противоречие, но аз във всички виждам доброто.

Аз във всички престъпления виждам къде доброто е спъвано и защо именно злото се е родило в света. Зная му произхода. Казвам: туй било адът, където се е родило. Понеже преди толкова години каналите и изворите на доброто са били запушени, злото се ражда. Трябва да се отпушат и тогава злото ще изчезне. Щом не обичаш своите ближни, в тебе ще се роди човешкият егоизъм;

щом ти не обичаш Бога, в тебе ще се яви дяволът. Сега ще дойдат някои да ме убеждават, да ми доказват с причина и последствия, че има Господ. С причина и последствия ти нищо не може да докажеш, защото причина и последствия има в човешкият живот. В божествения живот няма причини и последствия. Там има начало, но причина всякога значи – на източен език – карма. Щом направиш престъплението, отклонението от правия път, има дълбока наука да види последствията. Последствията на нещата, това е един второстепенен свят, второстепенни причини са, причината на отклонението. Щом си философ, причината и последствията изучаваш, а не само опакото на човешкия живот или опакото на цялото битие. Ти ще виждаш все лоши работи. Като влезеш в животинското царство, в рибите, то е цял ужас. Тия риби се гълтат едни други – никакво престъпление няма, никакъв съд няма, никакъв кодекс, никакви стражари, няма ред и порядък. Силата седи в това да бягаш, да се скриеш някъде, да бъдеш умен. Тия глупавите риби ученитe хора, като слизат в дъното на океана, ги виждат. Цяла култура, украсени със светлина, електрически лампи имат, и то не една, не две, но сто-двеста лампи носят в устата си, някои носят по двадесет-тридесет. Питат се учените хора защо им са. Има догадки – да привличат жертвите. Най-бедните рибки, не само големите, имат такива малки, микроскопически от наше гледище, и те има електрическо фенерче, и те ходят с фенер. Тук всички не разполагат с лампи, а малките рибки носят електрически фенерчета – не както нашите, да цъкат и след пет минути да изгорят, но постоянно ходят с лампите, ден и нощ, и при това са малки същества.

Питам: кога се направиха тия лампи? Учените хора има тепърва да изучават. Аз зная защо имат лампички, но да седна да ви разправям, трябва да ви напиша един роман, за да бъде интересно за вас. Ако така ви описвам, няма да бъде интересно. Но ако го опиша в един роман, ще стане „Хиляда и една нощ“. Който иска да се занимава с

животните във водите, той трябва да знае, че има духове, които живеят, че имат палати, имат легла, всичко това имат в морето. Тогава ще се чудите как е възможно във водата легла да има – много хубави, такива с водни юргани. Сега искам да отнеса, сега искам да сформирам мисълта, не искам да отвлека ума ви. Ние не трябва да се заблуждаваме със сегашния живот.

Сегашният живот е само фаза от онзи красивия живот, към който отиваме. Ние сме пътници във Вселената, всички същества на Земята. Всичките планети, това са туристи, които са тръгнали, отиват по екскурзии по този път. Всички туристи са свободни всеки да се яви кой, когато иска. Има определен срок, но срокът е такъв: след три милиарда и шестотин милиона години ти трябва да пристигнеш на първата гара на Битието. Това го вземате като забавление. Едно такова забавление, както, когато се казва, че една слънчева година е пътят, който светлината е изминала за една година. Това са милиони и милиони километри, които тя ще измине за една година, като вземете – за една секунда светлината изминава триста хиляди километра, тогава ще пресметнете в една година колко секунди има и ще умножите по триста хиляди. Това наричат една слънчева година, пътуване на светлината; светлината се взема, с която се мери. Тия работи ги знаете. Тия работи ги знаят учениците от първи, втори, трети клас.

Казвам: сегашният живот е една фаза, тъй както рибите са фаза, както птиците са друга фаза, тъй както млекопитаещите са друга фаза. Човек в сегашното положение и той е една фаза, една преходна форма, една неустановена форма. Че е така, ще видите, като изучавате антропологията на човека, външната форма. Ще видите разни черепи, създадени отпреди сто милиона години. Може би милиони години да няма, но има черепи, които на сто хиляди години са, това не съответства на библейското леточисление. Учените, като дойдат

дотам, мънкат. Туриха едва десет хиляди години. Пък сегашните учени хора станаха по-смели, туриха сто хиляди години. Тогава казваме: до Адама имало други хора. Имало, разбира се. Адам, това беше първият човек, в когото се роди самосъзнанието. Адам аз го наричам Отец на самосъзнанието, което сега имаме. До момента, докато не беше се родило самосъзнанието в тях – в неговата жена Ева и в него, те бяха щастливи в рая. Но когато се родиха, но когато родиха първото дете – туй самосъзнание, излязоха из рая и станаха най-нещастните хора. Като излязоха от рая, като научиха туй голямото изкуство, те създадоха Каин, техният първи син, който уби брата си. На неговото място се роди вторият син. Сега учените хора, богословите дават известни тълкувания, имат право, но вземам: фактически, когато се роди самосъзнанието, се е родило по причина на едно голямо отклонение на онзи великия Божествен закон в света. Следователно, за да го оправи, Провидението вложило в неговото съзнание, внесло скръб и радост, мъчение и спасение, сиромашия и богатство, здраве и болест. Това е законът на самосъзнанието.

Всякога в закона на самосъзнанието ти не може да разчиташ на щастлив живот на земята, щом живееш в самосъзнанието. Ако днес си щастлив, трябва да очакваш след един, два часа или след два дена или повече дни – това периодически става, да те сполети някакво страдание. Сега в този закон вървят нещата по този начин. Ако първият син, който се е родил, мяза на баща си, както е у Адама – сега се спрях, че Каин беше негов син – ако първият син мяза на бащата, непременно ще убие брата си. Ако първият син мяза на майката, той непременно ще спаси брата си. Следователно всеки убиец в света мяза на баща си и Христос дава сега кой е този, първият баща. Този първият баща, на когото мязате, той казва – вие сте чада на дявола. Той отначало беше човекоубийца. Евреите бяха Божи народ, избран, но вие не сте чада на Аврама.

Принципно при това съзнание, което имате, тези които отстъпят от Божия закон, онези, които твърдят, че Господ не е създал света, както трябва, ако са по-умни от него, трябва да създадат нещо по-добро. Какво създадоха хората в света? Създадоха сегашното състояние. Роди се в нас самосъзнанието. Великото го видя, не го спира. Това показва, че Бог е безсмъртен, той иска да използва това съзнание, от което ние се мъчим. Христос дойде на земята да ни освободи от съзнанието на греха. Ти съзнаваш, че не те обичат, това е самосъзнание; ти съзнаваш, че си сиромах; ти съзнаваш, че си невежа; ти съзнаваш, че си безсилен; ти съзнаваш, че си безделен, че за нищо не си годен, това е самосъзнание. В какво седи спасението? Да се освободиш от този стария баща и да кажеш: „Татко, аз се отказвам от твоето учение, аз се отказвам от тебе, не искам да се наричам твой син". Като дойде майка му, казва: „Синко, причини ми голяма скръб". Той казва: „Кой е баща ми? Тук никакъв баща няма. Не, не, такъв баща нямам. Моят баща е на друго място. Аз не дойдох да служа на самосъзнанието. Че вие се безпокоите, не ме интересува вашето безпокойство. Да покажете любов, много се безпокоите. Не ме интересува вашето безпокойство".

Че когато апашите търсят правия път, казват: „Много те обичаме, понеже те търсим". Защо се интересуват? Казват: „Треперя за тебе". Аз зная каква е тяхната любов: съзнават онова, което е в тебе, то е заради богатството ти. Искат да завържат приятелство, за да ги осигуриш. Аз имам десет-двадесет милиона, искат и на тях да им оставя нещо. При сегашния ред в самосъзнанието ние сме хора, които пишем надгробни плочи, правим паметници и казваме, че тук живя един добър човек. Може ли човек, който има паметник, да бъде добър? Може да бъде добър човекът, който живее. Мъртвите не може да бъдат добри. Неразумните желаят смъртта. Ако един човек умира, какъв добродетелен човек може да бъде. Той няма никакво добро. Следователно всички наши

заключения не почиват на една здрава основа, от която трябва да изхождаме. Ние мислим, че като умрем, трябва да станем добри. Не, като сменим нашето съзнание, като минем от самосъзнанието в онова велико божествено съзнание, както го наричат, космическо съзнание, тогава ти ще имаш това, което източните народи наричат нирвана, място на щастието.

Нирвана е място на новото съзнание в човека. Ти всякога ще чувстваш вечната радост, простор, сила, мощ, ще живееш един вечен живот. Ще бъдеш във връзка с всичките закони, които съществуват в света, ще знаеш всичките противоречия. Ще видиш добрата страна, която може да излезе. Няма да виждаш злото в неговия преходен етап, няма да гледаш доброто в неговия преходен етап, но ще гледаш доброто в неговото вечно проявление. Следователно ти може да минеш един процес на бедността, това не е зло. Ти може да минеш един процес на богатство, това не е щастие. Защото в богатството може да си създадеш своето нещастие; в сиромашията, може да си създадеш щастие. Следователно умен човек е, който, като види сиромашията, не се плаши от нея, поканва я дома, вика я, живеят с нея, ходят на разходка, гощава я, разговаря си с нея. Каквото ядеш ти, ще яде и сиромашията. Казвам: много се радвам, че съм сиромах. Най-голямото благо в света, за да приемеш нещо в света, за да научиш нещо в света, е да бъдеш сиромах. Ако вие разбирате сиромашията, това че нямаш пари, не е нещастие. Сиромашията ни най-малко не разбира липса на пари. Ако си беден в това отношение, подразбира липса на твоя ум. Ако ти имаш най-хубавото брашно, пък не може да опечеш най-хубавата пита в огъня, това не показва ли, че си сиромах. Как да го оприлича? Ако кажа будала, не е идейна дума. Не си един умен човек, ако не можеш да използва едно божествено благо, да опечеш една пита, че като я опечеш, да кажеш: „Слава Богу, отлично е това брашно. И Господ, който го даде, хубаво го даде, доволен съм от питата“. Ти не си умен човек. Тогава аз представям една приказка, тя е следната.

В едно такова богатство седели хората и всички били нещастни, понеже не знаели да си пекат хляба – богати хора, но нещастни – пекат хляба, но той е суров, не е опечен. Най-после идва един майстор, който почнал да им пече хляба. Когато месел, и печал хляба, той го печал, ама те да не виждат. Благодарили му, казвали: „Без тебе не може да живеем". Сегашните хора сме дошли до положението да казваме: „Без хлебар не може". Ние сме в същото положение, ако няма кой да ни донася, ако земеделците не работят заради нас, да ни дават житото. В божествения свят всеки човек сам си изкарва. На всеки един човек трябва един декар земя да посее и да изкара за цяла година прехраната си. Кой от вас не би обработил един декар земя? Но сега хората, като не са умни, понеже земята не е разпределена, ние сме се събрали в градовете да учим занаяти. Какви занаяти? Занаят, който прехраната не може да ти даде. Най-първо, трябва да е онзи занаят, който може да прехрани човека, и след време постепенно всичките ще дойдат. Всяко едно занятие ще дойде на своето място. Занятието да бъдем религиозни ще бъде последното занятие, след като опитаме всички други изкуства.

Някои минават за много религиозни. То е най-голямото занятие. Човек трябва да свърши четири факултета, после да е доктор, да е професор, да е доктор по философия, доктор по медицина, после да стане доктор по международно право, да стане доктор по френски и тогава да стане всичко от злато, че тогава да повярва в Бога. Най-малко да има десет хиляди коне, петнадесет хиляди овце, той трябва да има двадесет хиляди кокошки да му носят достатъчно яйца. Сега аз използвам нещата, но за мене една кокошка не е глупаво същество. Аз тука изучавам петлите, много добър барометър са и моя барометър го регулирам с петлите. Аз имам няколко барометъра, но петелът е много по-учен: най-малко два-три дни по-напред кукурига и показва. И когато петелът кукурига, регулирам барометрите. Ако наблюдавате петлите, може да бъдете отличен метеоролог.

Когато петлите пеят по обед, когато петлите пеят в два часа следобед, в три, четири, шест, когато залязва слънцето, или в девет, в десет, в единадесет часа ли щом пеят в дванадесет часа, какво ще бъде времето, зная го. Щом пеят в дванадесет, времето се поправя, а до дванадесет като стоят, времето се разваля. Това в ума на петела, турено ли е? Те знаят ли, че предсказват времето? На този въпрос сега няма да отговарям. То е въпросът, знае ли кокошката кой я е създал. Най-малко кокошките и петлите знаят кой ги е създал и затова те пеят, понеже като закрякат кокошките, като снесат едно яйце, казват: „Взеха ми яйцето". Тя казва: „Колят ме, изяждат ме". Петелът излезе и кукурига. Казва: „Ще се оправи всичко!".

В кукуригането на петела всякога има нещо много хубаво, красиво. В къща, в която петлите кукуригат, да знаете, вашите работи ще се оправят. Ако престанат петлите да кукуригат, работите са свършени. Вие казвате – „Това е един петел, той е будала, който нищо не знае". Ти тамън минаваш, закъсал си някъде, мислиш, че няма да бъде някоя работа, и той казва: „Ку-ку-ри-гу, ще се оправят работите. Не бой се, Господ е с тебе. Ти си човек умен". Ти, като го чуеш да кукурига, вземеш един камък и казваш: „Какво си седнал да кукуригаш, не знаеш ли, че днес съм изгубил сто хиляди лева".

Тогава – приказката за онзи, който знаел езиците на животните. На него му дали това знание като условие, ако той изкаже тайната, непременно ще умре. Един ден той слушал едно магаре и един вол как се разговарят. Волът казва тъй: „Трудни времена настанаха за воловете. Цял ден ни карат да орем, яремът на врата. Вратът ми колко е задебелял, пък и остен има". „Глупави сте – казва магарето – че се подчинявате." Волът казва: „Аз ще се преторя, че съм болен, няма да ям слама". Господарят разбирал езика на животните, слушал само. Идва слугата и му казва, че волът се е разболял, не иска да стане. Господарят казва: „Впрегни магарето!". Целият ден магарето

орало, ходило, вечерта се връща и волът казва: „Много ти благодаря за прекрасния съвет. Много добре прекарах днес“. Въздъхнало магарето и казало: „Ти прекара много добре действително – магарето искало да поизлъже – ти знаеш, желая ти доброто, както виждаш дадох ти един съвет. Но днес, като орах, слушам господарят казва на слугата: „Утре волът ако не иска да стане, ще го заколиш, ще го продадеш“. Та затова за твое добро те съветвам хич да не се безпокоиш, че си болен“. На другия ден волът пак отишъл да работи. Като слушал този разговор, господарят влязъл вкъщи и започнал да се смее. Жена му го гледала, никога не го виждала да се смее, тя го запитала: „Защо се смееш?“. Той казва: „Не е твоя работа“. Тя казва: „Аз искам да зная“. Той казва: „Слушах магарето и вола да се разговарят“. „Как досега да не ми кажеш тази тайна, аз искам да разбирам техния език.“ Той казва: „Не може“. „Не, непременно да ми кажеш тази работа.“ И така той се умислил, голяма тъга изпитвал. Петелът дошъл и започнал да пее и да кукурига. Кучето казва: „Ти си безобразник, не те ли е срам да пееш. На нашия господар огън гори на главата, пък ти пееш.“ „Глупав е нашият господар, че иска да слуша една глупава жена.“ Той, като ги слушал, пак почнал да се смее.

Та казвам, че сега и ние се намираме в положението, след като разрешим една тайна, намираме се в противоречие с друга една тайна на битието – с нашия социален строй. Дойде сиромашия, не знаеш защо иде тя. Тамън си осигуриш живота, разболееш се, не знаеш защо или заминеш за другия свят, не знаеш какво трябва да правиш. И най-после слушаш една философия, че животът сам по себе си няма смисъл. Това са частични заключения. Ние още не знаем какво нещо е смъртта. Че страдаме, зависи от нашето първоначално съзнание. Трябва да минем в новата фаза, дето човек трябва да бъде винаги щастлив. Тогава трябва да изменим този лозунг – „Човек за човека е вълк“ с „Човек за човека е брат“. Човек за човека не е нито господар, нито слуга, но е брат. Той може да бъде господар,

за да помага, може да бъде слуга, за да помага. Но в едното и в другото отношение то е определена работа, не труд.

Главата е господарка на човека, но вътре работи. Ръцете са двама слуги, но има известни отношения между главата и краката. Ако тази глава започне ден и нощ да не дава почивка на краката и на ръцете, тия крака ще откажат да носят главата. Докато носят главата, главата казва: „Седнете, починете!“. Ще даде храна на тялото, ще даде обуща на краката. Главата е, която е господар на човека. Тя служи на цялото тяло. Следователно ние имаме една система, която показва какъв трябва да бъде животът, който имаме на земята. И оттам всичките наши обществени, в която и да е държава, може да си извадят правила от законите на природата. Те са умни, как не! Нима една Англия не е в състояние да внесе известна реформа; нима една Франция не е в състояние да внесе известни реформи; нима една България не може да внесе известни реформи? Може, може! Относително могат. Ако внесат един закон, който да засяга доброто на всички хора, всичките хора са готови да го възприемат. Не съм намерил човек, който да противодейства. Даже най-отпадналите, като им представиш истината, както трябва, казват: „Съгласен съм. Ти как мислиш? За нашето добро е“. Ако ние някой път се отказваме нещо в света да го извършим, то е по единствената причина, че това добро не засяга нашето благо в света.

Та казвам сега думите на осмия стих от тази глава: „Всичките думи на устата ми са с правда. Няма в тях нищо лъстиво или опърничаво“. Фактическата страна ние разбираме външната, материалната страна. Но това е само една трета от живота. Материалният живот е само една трета от живота. Това трябва да се регулира. Другата една трета, това е животът на чувствания. Човек трябва да постигне някои неща, които ще му дадат радост, а другата трета, това е неговият ум, до известно време умът не се е проявявал преди

Христа. Явяването на човешкия ум в сегашната фаза е от скорошната епоха до неговото време. Когато Христос е говорил, умът не е бил в тази фаза, както е днес. Умът е действал само в една фаза. В миналото само божествените гении на човечеството са мислили. Обикновената маса са ходили по влечение, не са мислили. В нашия век това го наричат век на скептицизма. В нас е действал умът. Казват – трябва един нов път да се начертае, по който умът, тялото и сърцето да се проявяват. В тия промени, които стават, промените в обществения строй, нали става промяна в детството?Детето живее в едни илюзии. Малкото дете има ли кончета, много от неговите кончета умират. Аз зная много кончета, след като умрат, погребват ги и децата плачат за тях. Ако е момиченце, от неговите кукли са умирали и след това бащата донесъл други кукли, които са оживявали. Всъщност куклата може ли да умре?

Ние, сегашните хора, мислим, че някои от нашите деца са умрели. Може ли да умре детето! Тогава каква е вашата вяра! Вие вярвате, че това дете е дошло от Бога. Казвате: „Слава Богу, че изпрати това дете". Като замине детето, казвате: „Умря това дете". Че каква е тази логика? Ако е умряло, то не е дошло от Бога, то е кукла. Ако пък е дошло от Бога, и е заминало, радвайте се, че е отишло при Бога. Това дете отива в един свят, който е сто пъти по-добър от сегашния свят. Свят на наука, на спокойствие, на развиване на дарби. Сегашните хора вярват, че в онзи свят като идат, хората нищо не учат. Не, не учат наука, но след като прекарат 40-50-100 години, пак искат да мислят и тогава ще намерят някой баща и майка и пак ще се родят на земята.

Ако вие идете в Индия, има един народ от осем милиона, които помнят своите прераждания. Децата им, като се родят, помнят в миналите съществувания какви са били и проверяват. Казват: „Ние живяхме там". Ако някой от вас чете, четете, че има един англичанин – пише цяла една такава книга, една книга върху брами-

ните, за прераждането. Западните народи отричат по единствената причина, че не е в съгласие с християнството. Нима всичките вярвания, които християните имат, са в хармония, в съгласие с Христа? Че те имат затвори! Затворите трябва да бъдат място, където да се изправят престъпниците. Трябва да има наказателен институт, но трябва да бъде както в болниците. В един институт ще седи, докато е болен. Щом оздравее, той ще излезе из болницата. Такива институти трябва да има навсякъде. Това не може да откажем. Този човек не е свободен, да не му се казва, че не е разположен. Ако не му се покаже един истински път, той ще остане винаги неразположен.

Та от сегашните учени, според учението на древността, има известни хора, които вече са прогресирали. В нашия век има души, които са дошли като на курорт. Не са полезни за едно по-възвишено разбиране, за един по-възвишен социален строй. Не че ще го създадем, но този строй съществува. Някой път аз казвам, че има същества на земята, по-напреднали от сегашните хора, съществува и една раса, която ще дойде на земята. Всички окултисти сега проповядват, че шестата раса е онази, която ще дойде на земята. Откъде ще дойде? Питам сега: тези преселници, които отидоха в Америка, откъде дойдоха? Казвате: „От Европа“. Ами тия преселници от Европа откъде дойдоха? Окултистите казват, че дойдоха от Атлантида в Атлантическия океан. Казват, че те образуват сегашната раса. Преди атлантската раса е била лемурийската. И те откъде дойдоха? Най-после казват от полярната раса. Ами полярната раса откъде дойде? На полюсите се е явила. Сега аз не поддържам, но само констатирам известна теория. Констатирам едно твърдение, което в бъдеще трябва да се изследва. Ние сме за онази истина, която съществува в природата. Не за онова, което не съществува. Ние сме за реалността в живота, която можем да констатираме. Тази реалност трябва да има отношение към сегашния живот.

Ако изучаваме една реалност, която няма връзка със сегашния живот, това не е реалност. Какво да изучаваме мъртвите кости!

Всякога една култура се движи към планинските места, не може в една равна земя да има култура. Непременно едно място, за да бъде културно, за да бъде огнище на една култура, непременно трябва да има високи планини. Планините имат отношение към човешкия живот. Защо европейците избират в Щвейцария да идат? Защото там са най-високите планини в Европа. Защо индусите са избрали тяхното място? Там се намират най-високите планини – Хималаите – и братствата, които са в Индия, са в Хималаите, на най-високите планини с връх Монт Еверест. На това място поставят най-ценните личности, хора, облечени в плът, с гениален ум, които помагат на човечеството. Те се намират там, защото в планините се съдържат ония сили, които поддържат благородното, възвишеното в човешката душа. Равните неща обезличават човека. Високите места, планините са възприемателни на най-хубавата част от слънчевата енергия, тя се складира там. От милиони години най-хубавото, което слънцето е изпратило на земята, всичко е складирано в планините. Следователно планините съдържат грамадни енергии, които могат да помогнат на човечеството за божествена енергия, за една разумна работа. Следователно, като разберат хората това, те ще използват планинските места не както сега, но малко по-добре.

Сега ние отиваме в друга една крайност. Ние искаме да докажем има ли Господ в света, или не. Това е външна страна. В света съществува едно съзнание, което запълва цялото битие. Цялата Вселена е проникната от едно съзнание. Следователно ние живеем с едно съзнание и следователно ние живеем в това съзнание. Това съзнание е Бог. Няма свободно място в природата. Няма празно пространство, не мислете, че това е празно пространство. Това е един резултат. То не завзема никакво прос-

транство, защото в това има други частици, които завземат пространство. Тук има голямо празно пространство, говоря за първичната материя, което запълва туй пространство. Сегашните учени хора мислеха досега, че светлината не е материя, а сега мислят, че светлината има известна тежест, която не може да се измери, но тя я има. Казват, че топлината се отличава с едно свойство, което разширява телата, а светлината все осветява, че където проникне, всякога има движение. Движението се дължи на светлината. Следователно началото на всяко движение, каквото и да е, всяко движение, дали в пространството, или в небесните тела, или в човешкия организъм, това желание да се движи, то е импулс на тази първична светлина.

Искаш да бъдеш голям, то се дължи на топлината, благодарение че тази светлина дава един пропуск. Тази светлина е, която движи нашата кръв. Нашето кръвообращение има един ритъм, импулс на тази космическа електрическа енергия. Електричеството е една форма на светлината. Светлината е импулс на тази Първична причина в света. Тя не е нещо материално, което запълва цялото пространство. Тази светлина е, която дава ритъм на нашето кръвообращение. Човек, който иска да бъде здрав, непременно светлината трябва да бъде ритъм на неговото кръвообращение, на изпращането на кръвта и връщането на кръвта. Това става по закона на светлината.

Ти може да се намираш в тягостно, мъчно състояние. Че тия хора, между които живееш, те не са зверове. Привидно те може да се покажат такива, но ако знаеш как да постъпиш, ти ще видиш добрата страна на хората даже в такива същества. Казано е тук. Мене ми разправяха един пример от Карнобатско. Една жена подувала* едно малко мече. Тя го вземала на гърдите си и го подувала, както детето си. Платили ѝ нещо за това,

* подува *диал.* Кърми.

но тя забравила, че го подувала. Един ден гледа, в селото идва мечкар, води една мечка, тя седи и нищо не знае. Мечката се изтръгва от мечкаря и започва да се търкаля при нейните нозе, да лиже краката ѝ. Оказало се, че тази мечка е била същата, която тя е подувала като малко дете. Тази мечка познала и тя, като лиже краката ѝ, тя е признателна мечката. Мечкарят със синджир трябвало да я държи, но тя се протяга, води мечкаря при жената, отива и се търкаля при нея, лиже краката на тази жена. Ако ние имаме методите на мечкаря, мечките със синджир трябва да ги водим. Ако имаме методите на тази българка, която подувала мечето, ще имаме нейните резултатите. Тя ще дойде без синджир при краката ни. При лошите условия трябва да имаме мечкарски синджир. Мечкарският синджир, това е законът, който сега съществува. Потребен е този закон, но за кого? При това разбиране потребен е закон.

Сега, ако ние искаме да ни убедят, че Господ така създаде света, то е неразбиране в законите на еволюцията. То не е прогресивно. Едно отклонение има от дълго време, от дълъг период хората са се отклонили от разбирането на законите на живата природа. Хората страдат и не могат да си дадат отчет за своите страдания. Те го отдават на материалните условия, на икономическите условия. Религиозните хора казват, че вярата изчезнала. Учените хора казват, че хората не са умни. Пак има известни причини. Питам тогава: онези, които ще дойдат сега, които ще създадат бъдещия строй, могат ли да излязат от самите нас? Ние – такива, каквито сме – ние сме в състояние да поправим нашия живот. Мътната вода сама себе си не може да поправи. Трябва да дойде чиста вода, да се филтрира. Следователно поддържат, че ония хора трябва да дойдат от по-възвишен свят. Някои напреднали същества, които да се въплътят на земята с тази широка душа, с това самоотричане, да пожертват всичкия си живот за благото на човечеството, а не да го използват.

Христос казва: „Аз не дойдох да взема живота, но да дам живота си заради тях“. Това е неговото учение. Казва: „Между вас няма да бъдете господари, ще бъдете слуги, да се обичате“. Сега това не е социално, но във всеки дом трябва да се приложи това учение, защото, ако не се приложи в дома, общо не може да се приложи. Защото в обществения живот онези служители трябва да имат това съзнание, защото, ако ти речеш със закон да го приложиш, със закон те заставят да изпълниш волята, това е един мечкарски начин. Ако тебе със стражар те заставят да служиш на народа си, това е мечкарски начин. Казвате: „Трябва да има ред, трябва да се боят хората“. Разумен страх – да, но не насила. За онези, които изпълняват закона в бъдеще, стражари няма да ходят с пушки. Той ще дойде при тебе като приятел и ще тръгнете двамата да ходите. Като идеш при съдията, той няма да бъде като чиновник, както сега, няма да има съд, няма да има кого да съди, няма да има и стражари. Най-после ще дойде време без стражари. Ти ще станеш и съдия, и стражар, и адвокат, и свещеник, и баща, и майка и като станеш всичко, тогава няма да имаш нужда от нищо. Стражарят ще бъде в тебе и тогава ще имаме идеалния живот. И тогава всеки човек ще има стражар.

Разправяше ми един българин: минава покрай един бостан, поглежда един, казвам му: „Защо не си откъснеш?“. - „Не мога, подир мене стражар има, един стражар навсякъде ме следи, с мене ходи. Вътре в мене има един стражар и не ми позволява да късам тия дини.“ - „Той не бие, какво те е страх?“ Казвам: това е съзнанието. Като минаваме покрай някой бостан, мислим за благото на онзи човек, който е посял бостана, да не нарушим любовта. Ако той е там, и ако той има дини, да ме повика. Ако е като мене, ще ме повика, ще ме нагости. Ако не е като мене, аз няма да му дам съблазън. Работил е човекът, аз не съм работил, нямам право да изисквам от него да ми даде. Ако днес минат покрай бостана сто души и всеки откъсне по една диня – сто дини. Питам: колко дини

може да изкара бостанджията? Ако всеки ден минават по сто души, и всеки ден изяждат всички, той не може да си покрие разноските. Сега това са посторонни въпроси. Някой казва: „Аз имам едно верую“. Друг казва: „Аз съм много млад“. Старите мислят по един начин, старите мислят, че вярват в Бога. Младите мислят, че не вярват в Бога. И едните, и другите не вярват. Аз ако кажа, че един човек не вярва, аз считам един човек безверник или вярващ, или невярващ – трябва да се отличават по следующето качество. Ако човек се обезвери от старото вярване и ако вярва в новото, той трябва да се откаже от яденето, трябва да се откаже от дишането, трябва да се откаже от всичкия стар живот. Какво ще остане в него? Ама да сложиш едно верую на мястото на друго верую? В света съществува само едно верую, ние вярваме в една реалност, която е обща. Ти не може да вярваш във въздуха. Както ти дишаш въздуха, както ти го възприемаш, така и аз го възприемам. И аз, и ти вярваме във водата. Кой не вярва в хляба? Всички еднакво вярват в светлината; всички еднакво вярват във водата; всички еднакво вярват във въздуха, в хляба, следователно всички имаме общо верую.

Аз казвам: сега проповядвам едно верую, което е верую на светлината, което съответства на нашия ум; едно верую на въздуха, което съответства на нашите чувства; верую на водата, което съответства на нашата воля. И кое верую остава? На хляба. Да вярваме във всички тези удобства за къщата, тия неща са маловажни. Ето, това е вероуюто, в което трябва да вярваме. Ще каже някой, че светлината е нещо материално. Съгласен съм, тази книга е материална, написана е с материални работи, но като четеш, това, което четеш, материално ли е? Ти се пренасяш хиляди години назад. Писал нещо Мойсей или Исус. Преди 2000 години говорил. Неговото учение в ума ти произвежда. Този човек, който преди 2000 години е говорил, някъде е или го няма никъде? Щом ти мислиш, той е с тебе, нищо повече. Ти мислиш за Кант,

Кант е с тебе. Ти мислиш за който и да е учен човек, той е с тебе. Ти не може да мислиш за него, ако той не е с тебе. Ти не може да мислиш за слънцето, ако не е с тебе. Идва някой и казва: „Дойде ми на ум за еди-кой си учен човек". Той е при тебе, говори ти. Мислиш за Мойсей, Мойсей е при тебе. Мислиш за Христа, Христос е при тебе. Мислиш за жена си и тя е при тебе. Вие сега мислите, че вашите жени седят в телата. На ваш език бих казал: жена ти хойка, дето ти не знаеш. Тогава да ви приведа следния пример.

За онази топлина, която е скрита психологически в умовете на хората. Един господар подозирал слугата си. Аз ще му туря името Иван. Това е обикновено Иван. Вика го господарят и му казва: „Слушай, Иване. Толкоз пари има изгубени, ти си ги откраднал". „Господарю – казва – признавам се, откраднах ги." „Ти – казва – еди-къде си дал тия пари." „Признавам се." Той признава всичко, каквото господарят казва, и той му казва: „Не те ли е срам. Аз никога не мислех, че ти това може да направиш, че ти може да крадеш". „Ако ти кажа, че не съм откраднал парите, че не съм аз, ще възразиш, ще кажеш: „Как смееш да ме лъжеш в очите". Той му казва истината, която господаря допуска в ума си. Казва: „Признавам, че си ги откраднал". Това е съвременното наше общество. Най-после тук, в България, имаше към Видинско един син. Обвинили го, че убил баща си, дело завели и като го били, той казва, че го убил и казва как го убил, че го е хвърлил в Дунава. Осъждат сина на смърт. Явява се обаче бащата и оправдава сина. Че как няма да признае – били го. Казват: „Признай си!". И той си признава. Признал, че е станал грешник. После казват: „Аз никога не очаквах от тебе". Та сега ще обясня онзи факт.

Причината на всички противоречия в света произтичат от неща, в които няма абсолютно никакъв грях. Не грехът произтича от любовта, не че грехът ражда любовта, но едно неразбиране на любовта може да роди в тебе едно престъпно желание. На първите хора се

каза да не питат онова дърво. Те имаха желание да идат, да вкусят от дървото за познание на доброто и злото. Обаче трябваше да идат да питат. Дървото имаше свой господар, трябваше него да питат. Онзи, който минаваше за господар, той не беше господар на дървото, той не беше никакъв господар, понеже Господ в началото казва: „Вие от това дърво няма да ядете, понеже, аз ви казвам, последствията за сегашното ваше развитие са опасни и няма да бутате. Ще ги оставите свободни." Другите казват: „Защо Господ им позволи, защо е допуснато в света?". Тогава аз мога да дам същото възражение. Защо Господ е допуснал водата да не седи по планините, но слиза в долината. Казвате – „Тече, това е закон". Следователно не може водата да тече, дето минава наклон. Човек трябва да канализира тази вода, защото ще направи много пакости. Когато прави пакости, човек е виновен, той не трябва да бъде близо до водата. Остане ли близо, ще му направи пакост. Вземете – огън носи един човек, едно благо е огънят, но той може да направи пакост. Детето може да падне в огъня и да се изгори. Огънят ли е виноват? Ти, умният човек, след като си служиш с огъня, загради го, тури един връшник*, затвори вратата, че твоето дете да не се изгори. Ти трябва да направиш това, а не да чакаш да дойде някой слуга да го направи.

Казвам: аз правя своите заключения. В нас има възвишени пориви, благородни стремежи на мисли и желания, вложени от природата. На това се дължи благородството у човека. Те не са лоши, те очакват своето време. Многото желания да имаш не е лошо, но тия желания да се явят на място. Престъплението, прегрешението седи в това, че ние проявяваме известни желания преждевременно. Всяко едно желание трябва да дойде на своето място и време. Ако ти като малко дете се научиш да направиш работата както възрастния, това, което възрастните правят, ти ще направиш едно престъпле-

* връшник *диал.* Капак на тава за печене на хляб.

ние. Ако го направиш, когато си възрастен, ще бъде едно добро, че то е закон в природата. Ако вие вземете малкото дете, което сега е родено – още на четири-пет месеца, и му дадете твърда храна, какво ще направите? Ще го уморите. Неговият стомах не е в състояние да се справи с твърдата храна, но когато стане възрастно, изникват неговите зъби, то ще сдъвче тази храна хубаво и тя ще съответства на неговия стомах. Следователно, ако вие дадете известно учение или желания, и те са твърда храна на някой човек, преждевременно, тя ще създаде у него една психическа дисторсия или напрежение на нервната система. Много пъти хората подлудяват, изгубват своето равновесие. Например някоя мома се влюби в някой момък, утре дойде някой, пошушне ѝ: „Този, когото ти обичаш, той си има друга". Веднага хвръкне умът ѝ, изгубва равновесието си и тя подлудява. Турил ѝ някой фитил, той я обича, но тя вече подлудява. Сега всичките хора сте дошли и вярвате като тази мома. Срещна някого и той казва: „Мене Господ вече ме е забравил". Казвам: ето момата, която възлюбеният ѝ я е изоставил. Друг казва: „Мене съдбата ме гони". Да, твоето неразбиране в света е твоята ужасна съдба. Човешкият краен егоизъм, човешкото невежество, човешкото тесногръдие, това са твоите неприятели. Съдбата има нещо, което преследва, направлява заради него.

Казвам сега: великите хора в света не са онези най-богатите хора. Великите хора не са, които имат милиони в касата си. Имали са един мозък, хубаво построен. Всички велики хора и учители са имали здраво тяло, здрава нервна система, чувства отлични, те не са били хилави. Даже гениалните хора не може да бъдат болни. Човек с хилаво тяло не може да бъде гений. Един гений трябва, непременно трябва да бъде здрав – и тялото, и волята, и чувствата, всичко това трябва да бъде в хармония.

Та казвам: най-първо, като дойде една мъчнотия в нас, едно желание, си казвате, че вие в света не сте пратени да страдате. Нито един от вас не е изпратен

да страда. Вие сте пратени да се учите. Във всички ви има определена награда за всяко учение. Благо има, но ако не се учите, наградите няма да дойдат. Наградата как ще дойде, ако не знаеш нищо! Едно благо, като не знаеш как да го използваш, как ще дойде това благо! Сега, тъй както вие се поставяте в сегашното положение, казвате: „Какво трябва да се прави?". Аз не считам, че сегашното ви положение е много лошо. Сегашното ви положение е толкоз хубаво, че милиони същества има, които биха разменили всичкото си богатство за него. Аз да направя опит, всичките горе като един са съгласни да разменят всичкото богатство само за един човек, който се счита нещастен, да имат туй, което човекът има. Че той в себе си има безсмъртен ум, с който може да разбере Вселената, да черпи блага отвсякъде. Този човек седи със скръстени ръце, казва: „Нищо не може да направя". Тогава, след като дойде някой да му разправя, разправя, като направи един малък опит, веднага се обезсърчава.

Казвам: ако ние се обезсърчаваме, погледнете на онзи заек – по някой път аз считам заека в едно отношение голям герой. При тия най-лошите условия, след като го гонят цял ден лисици, вълци и соколи, и хора, гледаш го – беднал някъде – пасе трева. Той седи свободен, няма да е изпосталял. Казвам: табан кувет. Като го гонят, започва той да обикаля, върти се. Казвам, герой е този заек. Нему ни най-малко не е дошло наум да се самоубие или да се обеси с някое въже, или да се отрови. Вие казвате: „Будала е заекът". Казва: „Аз като заек, за да стана човек, минавам първото посвещение на надбягване". Разправяше ми един българин, той ме пита и ми казва: „Не мога да си обясня. Един ден пътувам, излизам в една горичка, по едно време заекът се сгушил на земята и ме гледа, ушите назад. Аз мисля, че той ще побегне, дохождам до него, той се вцепенил. Хващам го за ушите, той така се разритва". Погладил го, пуснал го. Като го пуснал, мислил че е скрит, а той бяга като куршум. Пита ме: „Защо ме гледа заекът, че не бяга?". Казвам: той искал да те пита, доколко си

човек. Като го хванеш, видял в тебе нещо благородно. „Като ме хвана този човек, той ще ме разкъса ли? Какво ще направи?“ Ти като си го хванал за ушите, той казва: „Много умен човек е, пусна ме. Не обича да яде зайци“. Той е искал да те опита доколко си човек. Направило му впечатление, че си го погалил. Той можеше да го хване, да го предаде и да го занесе в село и да вземе най-малко десет-двадесет лева, но заекът щеше да има лошо мнение за човека. Човек, който яде заешко месо, човек не става. Ако искаш да станеш човек, всички онези от вас, които сте крайно страхливи, заешко месо сте яли. Защото от заека по-страхлива е жабата. Има една басня за заека, който се обезсърчил, отчаял се и направил опит да се удави във водата. Дотегнало му все него да гонят, но като дошъл до езерото, всичките жаби се нахвърлили във водата, като го видели. Той си казва: „Има и по-страхливи, аз трябва да бъда герой“. И той се върнал.

Ако искаш геройство, хвани заека. Ако искаш да научиш щедрост, заекът е крайно щедро същество. Големите уши показват щедрост. Ти го хвани за ушите, за главата и погледни го три пъти отгоре, все ще вземеш нещо. Като го пуснеш и като се върнеш у дома си, ти ще бъдеш разширен, ще бъдеш готов да дадеш нещо. На жена си, на децата си, ще дадеш нещо на бедните. Като побутнеш заека, че има много нещо. Имаш едно упорито дете. Бащата да хване един заек и да накара детето да хване заека за ухото, да го погали. Деца, които са упорити, своенравни, да погладят ухото на заека, той ще му предаде благоразумност. После бащата да хване този заек и след това да го пусне. Сега ще кажете: „Това оставало, нас зайци да ни възпитават“. Докато заекът не влезе като елемент във възпитанието; докато мечката не влезе като елемент на възпитанието; докато вълкът не влезе като елемент на възпитанието; докато лисицата не влезе като елемент; докато рибите не влязат като елемент на възпитанието, всичко това трябва да бъде като елемент на вашето възпитание. Без това ние не може да влезем в едно висше разбиране на природата.

Земята е велик университет и всичко, което съществува, това са пособия на този университет за нашето възпитание. Всичко е на място. Ако ти можеш да прочетеш, във всяка една форма е скрита една велика божествена идея и като прочетеш, ще разбереш, че всяко същество е на място. Ако можеш да разбираш, ще знаеш, че то съставя пособие, част от твоето възпитание, което ще ти придаде нещо. Вълкът не е толкова глупав, в него има просто съзнание. Вълкът няма философия в него. Когато възприемеш характера на един вълк, самостоятелност има в него. Този самостоятелен характер, ако обработиш вълчия характер, като човек ти ще бъдеш смел, а не грубостта на вълка да имаш. Ако някой иска да развие в себе си интензивност на чувствата, устойчивост, по-злопаметно същество от мечката няма. Обида, извършена върху нея, тя не забравя и двадесет години. Всички укротители на животни всякога са се намирали в притеснение с мечката. Крайно са внимателни да не я обидят, че може да ги изненада. Ако влезеш при нея, трябва да бъдеш крайно внимателен, благороден, мек в обходата, за да не би един ден да усетиш нейната мъст. Следователно, когато искаш да добиеш един характер, вие казвате – мечка. Мечката има устойчивост в чувствата. Ще прекараш дясната ръка и лявата ръка върху гърба на мечката, ще я погладиш по главата, ще почувстваш в себе си една магнетична сила. Ако ти си от страхливите, и искаш да придобиеш геройство, трябва да идеш в някоя зоологическа градина и да погледнеш някой вълк.

Сега нас ни проповядват, някой казва, че това са отвлечени работи, все са фантазии. Аз установявам нещо вътре, една положителна страна в живата природа. За мене живата природа, това е сбор от живи разумни същества, най-разумните живи същества, които съществуват от незапомнени времена, които работят – това е природата за мене. Сбор на живи и разумни същества – не глупави. Господарят на природата, това е най-разумното същество, а онези, които не са господари,

има други същества, които обичат да правят пакости. В природата има тъй наречени тъмни сили или същества, които нямат прозорливост, интелигентност. Някой път човек може да попадне под тяхното влияние. Казвате –„Той така е роден". Как може да бъде роден. Може да се турят, ти имаш в себе си известни елементи на престъпления. Ако един химик е събрал някакъв газ, поставил го е компресиран и този газ сам по себе си не е престъпник. Но при известни условия може да направи експлозия и да убие някого.

И в твоя мозък може да се набере енергия, която да убие някого. Ако ти не знаеш – днес събираш, утре събираш и не знаеш как да се справиш с тази енергия – един ден в тебе ще се разбуди едно престъпно желание и при това престъпно желание онези, които изучават човешката природа, забелязват, че главата започва да расте повече в широчина, отколкото във височина. Когато отношението на широчината и на дължината се измени, непременно престъпността ще дойде. Когато пропорцията се измени – има известна пропорция, математическо отношение между дължината на мозъка и широчината на мозъка – и когато се измени това отношение, когато мозъкът стане по-широк, отколкото дълъг, престъпността иде и като последствие на широчината на главата стават експлозиите.

Доброто на човека зависи от височината на мозъка, това дава енергия, устойчивост на характера. Дължината дава пластичност, подвижност. Моралът зависи от височината на мозъка. Тук има едно отношение – трета линия, ако теглите, една хоризонтална плоскост, един перпендикуляр – двете линии, които се прекръстосват: широчината показва енергията на човека, а височината на мозъка показва онзи морален и умствен устой, който има човек за постижения – перпендикулярът на човешкия мозък показва възможност, която човек има за постижение. Следователно, ако този перпендикуляр няма правилно отношение към плоскостта на самите линии, към

дължината и широчината на мозъка, няма нови отношения. Тогава нищо в света не може да се постигне, а за да се постигне, имаше известни закони, които трябваше да се спазват отначало между хората. В цялото общество, в начина на мисленето, в обществения живот, в духовния живот, навсякъде трябва да се спазват тия правила. Сега имаме хора с асиметрични глави. Разместени са диаметрите, разместени са перпендикулярите и вследствие на това имаме всичките противоречия. Тогава какво се изисква? Да се оправи този перпендикуляр на човека. Той трябва да съответства с центъра на Слънцето и с центъра на Земята и тогава отношението между двете линии трябва да съответства на онази плоскост, в която цялата Слънчева система се движи. Широчината и дължината съставят диаметъра на тази Слънчева система, това е орбитата на Земята и на всичките планети. Ще имате тогава едно правилно съотношение.

Имаме гениален човек, имаме светия, един махатма или може да турите, каквото и да е име. Ако те нямат тези линии, тогава имате обикновени хора, които се приближават към правата линия. Мъдростта като говори, слушат. Значи дълбоко знание, което трябва да имаме за своя произход. Човек има велик произход, той е забравил, той трябва да си спомни. Той иде от едно място на светлината, той влиза в тъмнината, но тази тъмнина е преходна, и човек пак ще се върне към светлината – там, отдето е дошъл. Този свят не е илюзия. Той не е въздухообразен свят, той не е един воден свят, един свят, който не може да го опишем, но един свят, в който съществува вечното щастие, вечната радост. Свят, в който няма абсолютно никакво противоречие, и всичко онова, което желае душата ти, може да го постигне, няма да бъдеш тъй ограничен. Те са перспективи за бъдеще, те са бъдещи перспективи. Аз говоря за неща, които след милиони години, хиляда, сто, двеста милиона години... Това са няколко дни. Сто милиона години тебе да ти е приятно. Те са сто-двеста милиона години като двайсет години.

Сега това има отношение към сегашния ваш живот. Най-лошите условия, при които сега живеете, ако разбирате тази наука, вие може да подобрите вашето органическо положение, може да подобрите вашето умствено състояние. Човек може да се освободи. Вие ще сте като онзи, който ходил в Индия да изучава тайните науки. Научил от индусите, те му показали на една малка торбичка, един свещен огън, който казва: „С този огън и малката торбичка, като сламка на огъня, всякога, когато се намериш в най-голямата опасност, тогава ще употребиш". И когато се връща тук, в Европа, хващат го разбойниците, свързват го, завързват го на едно дърво, задигат всичко, каквото има, и го оставят. Той изважда тази сламчица из джоба си и като туря на железата, всички железа започнали да се топят и той се освобождава. Слага си в джоба своето масурче и пак тръгва. Ако нямаше това масурче, какво ще прави? Да ви кажа. Възелът, това е съдбата, или дяволът. Тогава да ви приведа, то ще ви се види много странен въпрос. Това станало в Лондон. Един от големите апаши го хваща лондонската полиция. Затварят го, занасят го в една стая, завързват му ръцете и краката, оставят го на едно легло, но при него оставят свеща на един свещник. Остава вързан да стои до сутринта. Като заминал полицаят, той гледа оттук-оттам, вдигнал си ръцете, турил на пламъка връзката на ръцете си и ги освободил. След това турил си краката, освободил си и тях. Взел един чаршаф, направил въже от него и избягал през прозореца. Сутринта отиват, няма го.

Когато дяволът ви върже, той все ще ви остави една свещ да се спасите. Тази свещ е твоят ум. При най-лошите условия използвай ума и не мисли трябва ли да изгориш връзките. Изгори ги и ще излезеш из прозореца. Ако съдбата те е вързала на стол, щом си излязъл, да знаеш, че има един умен противник, че и ти умно постъпваш. Следователно Бог изисква ние да бъдем умни. Той ни опитва доколко ние сме поумнели в света. Можем ли

ние да се избавим от противоречието, или не и тогава според мене иде най-малкото добро.

Аз ви казвам, че в света хората още не знаят кое е най-малкото добро. В света всичките имат желание. Няма човек, който да няма желание – и най-ученият човек. Казват: „Някои обичат да бъркат". Който не знае времето на своите желания, той бърка. Когато знае времето на своите желания, той ги взема като семенца. Ти като не знаеш, бъркаш. Който знае, трябва да вземе семенцето, да го посади в земята и да го зарови и то ще израсне и след това ще има плод. Тази е разликата. Онзи, който знае Божия закон, посажда, не яде плода, първо посажда и после яде плода, а онзи, който не разбира Божия закон, той бърка.

Сега тази сутрин ви казах, че и аз бъркам меда. Не, да се коригирам, обичам всякога да посаждам. Това го наричам бъркане. Бръкна, ще разровя пръстта и тази пръст ще я заровя. Аз посявам и заравям пръстта. След като минат една, две, три години, дето съм бъркал, оттам опитвам плода на моята работа. Бих желал и вие да сте така умни, да посеете и да опитате своя плод.

„Благословен Господ, Бог наш"

„Добрата молитва"

11 декември 1932 г., София, Изгрев

Живият хляб

„Отче наш“

„Ще се развеселя“

Ще прочета част от шеста глава от Евангелието на Йоана. „Защото Божият хляб е този, който слиза от небето, и дава живот на света.“ Един важен стих. Като се пита кое е най-важното – това, което дава живот. Животът има свои пътища, свои начини, по които идва. Той има свои методи, по които трябва да се прояви. Без метод не може. Той върви по строги, определени пътища.

Сега като разглеждаме съвременната наука, тя е един израз. Нека се разберем. Има обикновено разбиране в науката. Съвременното човечество още не е видяло учители на науката. Те тепърва има да дойдат на земята. Не са виждали хората учител на науката. Засега всички са запознати само с учениците и слугите, но учителите на науката малцина са ги виждали. Сега казват – „учени хора“. Това са само ученици, някои са слуги даже. Защото много от тези слуги знаят повече от професорите. Даже някои слуги от тази наука знаят повече от учениците. Няма да се спирам, но мога да ви приведа много примери от европейските университети. Има прислужници на някоя специалност, знаят повече от студентите. Например по физика, по химия, по биология знаят някой път повече и студентите се допитват до разсилните. Много пъти те улесняват студентите как да си вземат изпита. Сега ние имаме едно положение в науката и казваме – туй не е важно, онуй не е важно. Но съществено в живота кое е? Кое е реалното? Видимото ли е реалното? Тогава сянката е видима, реална ли е? Тази сянка се увеличава и намалява, реална ли е? Защото, ако кажем, че това, което виждаме, е реално, ние виждаме снега, който се увеличава зимно време, а лете се стопява. Дойде зимата, увеличава се, пролет се стопява. Всичко това реално ли е? После настава суша, реална ли е? Те са общи положения.

Това, което става в природата, става и вътре в нас. Ние говорим за вътрешен и външен живот. Нямаме ясна представа за вътрешния и външния живот. При тези условия онези елементи, които представят живота външно, това е външният живот. Другите елементи, които действат вътрешно, за да се прояви животът, това е вътрешният живот. Ние казваме нашият живот. Не че самият живот е наш. Защото не живеем само ние. Тогава ние се намираме в положението на един комар. Представете си един комар, у който се пробуди съзнанието. Комарът не може да има човешко съзнание. Може да се даде човешко съзнание, но никога комарът не може да има човешко съзнание. Има промяна в неговата глава, но няма такива органи, няма такива сили. Комарът ще каже: „Всички са като мене комари". Той винаги ще си остане комар. И човек е минал някога, но той в своето благоволение оставил едно малко прозорче и днес мисли, че е голямо същество.

Ние сега се отдалечаваме от въпроса. Аз не искам да се спирам да говоря върху някои слабости, понеже това е психологична патология, за която аз не искам да говоря, понеже тя не влиза в живота. Животът не е едно патологично явление, той е здравословно проявление във всяко едно отношение. Всички други патологични проявления, това са неща извън живота. Тепърва ние трябва да отделим живота. Докато хората се карат на земята, то е патологично състояние. Докато хората завиждат, ревнуват, докато не се разбират, докато хората се убиват, това не е животът. В живота виждаме – един става слуга, а друг – господар, едни – свещеници, други – проповедници, професори, някои учени, химици. Какво знаят те? Той идва да научи азбуката на тези елементи. Ако кажете, че той е учен човек, ще кажеш – ето един човек, на когото кръвообращението е спряло. Ще кажете, че кръвообращението се смразило. Че какво от това? Зимно време нали се смразява водата. Аз мога да взема замръзналата вода и да я стопля и тя става

течна. Замразила се кръвта, тя не е изгубена и тя може да се стопли, да стане течна. По тази кръв има известна специфична топлина, при която може да се движи.

Вие имате повърхностни понятия за топлината. Този, който знае качествата и свойствата на топлината, той може да върши чудеса. При сто градуса ти може да възвариш водата, но при сто градуса ти не може да възвариш желязото. А желязото може да се свари, тъй както една краставица. Малко смешно е. Може да го сваришь. Може да го направиш отлична храна, която можеш да ядеш прекрасно. Сега не искам да се спираме върху това. Ще кажете – това е много казано. Мнозина са казвали неща, които не са разбрани. Когато са разбрани, точно на място са казани. Та, ако в кръвообращението няма достатъчно желязо, животът не може да функционира правилно. Ако в кръвта няма достатъчно злато, човек не може да прояви характера си. Ако в кръвта няма достатъчно количество сребро, човек не може да прояви своята чистота. Може да ви наредя тези елементи. Всеки елемент се представя с известна категория сила. Не е само да мислим, че е известен елемент, но трябва да разбираме тези елементи. Под елементи ние разбираме центровете, в които могат да се проявят силите. Значи съществува един свят по-широк, отколкото в нас. Защото нашият свят се дължи на нашето съзнание. Сега зад другото съзнание има едно съзнание, което обгръща целия материален свят. Материалният свят е един резултат на това съзнание. Зад това съзнание има друго съзнание, което обхваща в един кръг цялото това съзнание, и действа в него. Следователно от това съзнание, което ние наричаме духовно, произтичат някои явления.

Казва Христос: „Хлябът, който слиза от небето". Значи от онова място иде запасът на живота. Истинският живот оттам иде. Казват някои, че в бъдеще ще дойде време, когато хората ще се хранят чрез светлина. Всичко е в светлината. Ако ти може да сгъстиш светлината, ти ще имаш храна. Учените хора казват, че може

да се хранят със светлина. Хиляди години може да минат. Ако след хиляди години хората може да се хранят със светлина, то е един успех. Но аз мисля, че едва след 2100-та година може да се постигнат някакви условия, да се храни човек със светлина. Ако ви кажат, че Син човечески ще дойде, не вярвате. Защото той ще дойде в светлината. Когато хората започнат да се хранят със светлина, тогава ще дойде Син човечески на земята, защото той е казал, че Син човечески ще живее с хляб, който слиза от небето.

На друго място казва: „Аз съм пътят, истината и животът". Значи светлината, виделината и т.н. Сега хората са се заблудили, защото вземат личността на Христа. След това, когато някой човек говори, казват: „Ти ще се поставиш по-горе от Христа". Въпросът не е да се поставим по-горе от Христа или по-долу от Христа. Въпросът е да се изрази една истина. Ти може да си проводник на истината, поставен на мястото на Христа. Христос имаше една мисия много трудна. Всеки, който иска да бъде като Христа, той трябва да заеме такова място като него, но без да вземаш мястото Му. Да искаш да имаш привилегията на Христа, малко смешно е! Един професор, за да има мястото на професор, той трябва да има знанията на професор. Всеки, който иска да бъде като Христа, всеки, който иска да бъде като професора, трябва да има знания. Който иска да бъде художник, артист, трябва да има изкуство. Не е лесна работа. Сега ще ви утеша, че в бъдеще ще бъдем такива.

Нека разберем що е бъдеще и що е минало. Миналото съдържа законите на страданието според мене, според моето схващане или според новите веяния. А пък бъдещето съдържа законите на радостта и щастието. Това ние трябва да знаем, понеже излизаме от страданието. Нашата цел е радостта и щастието. Следователно ние се стремим към бъдещето. Някой казва: „Ами настоящето?". Има един народ, който няма настояще време. Това са евреите. Те имат две времена: минало и бъдеще.

Те казват, че всяко бъдещо проявление, щом е станало, то е минало вече. Значи има само една преходна линия на бъдещето към миналото. Тази преходна линия наричат настояще. И следователно, ако ние живеем в бъдещето, ние казваме, че може да бъдем щастливи, може да бъдем радостни. А вие казвате, че бъдещето е една илюзия, то е една илюзия. Вие казвате: „Мене ми дотегна животът". Че в какво може да ти дотегне? Не ти е дотегнал животът, но ти може да кажеш по-право: „Дотегна ми да живея без живота". Защото, като дойде животът, няма да ти дотегне никога, не може да има страдание. Така трябва да се говори. Но ние подразбираме истината. Имаме думи, които не изразяват точните идеи.

Та казвам: „Хлябът, който слязъл от небето". Може да се говори в общи думи. Общите думи някой път ползват само онези хора, които разбират предметите, но онези, които не разбират, нищо не ги ползват общите думи. Сега ние казваме – има бъдещ живот. Аз разсъждавам по следния начин. Има в Европа университети, има учени хора. Какво ме интересуват те? За мене е важно мога ли аз да следвам университета и да добия знанието, което се добива в университета. Имаме изкуство. Изкуството може да ме интересува дотолкова, доколкото аз мога да вляза в университета да уча. Но външно само да ми се говори за изкуство, няма живот, който да ме стимулира. Тогава ние казваме, че имаме криви разбирания. Когато се говори за изкуството, казваме, че нямаме условия за учене, но когато в природата се изисква от човека да извърши някоя работа, той има условия.

Няма нито един от вас, който да е толкова беден – да няма парченце земя, да направи един опит. Най-първо, за всеки предмет, за който може да се говори, вие може да направите един опит във вашия мозък. Там има място. Следователно, когато се говори за ниви, за богатство, аз разбирам – нивата ви е в главата. Там е областта, там са твоите волове, кончетата ще ги впрегнеш, колкото искаш, и твоите овчици са там. Всичкото, каквото

искаш, каквото пожелаеш, е вътре в главата. Ти, като не разбираш тези закони, ходиш да търсиш нивите вън, да се караш, ще ти пукнат главата за една нива. Не ходи да търсиш ниви отвън, ще ти пукнат главата. Защо? Защото търсиш тези ниви отвън. Следователно този език, който употребявам, трябва да се разбира. Пукнали ти главата. То е закон на невежество. Защо хората се карат в света? Защото не разбират Божиите закони. Ако употребявам често думата Бог, ще кажете: „Той петни името Божие". Ако не употребявам името Божие, ще кажете: „Той е безверник". Чудно, като говоря за Бога, извеян съм, като не говоря за Бога, безверник съм. Това е неразбиране.

Аз не говоря за човешките богове, които хората са измислили. За мене думата Бог малко е обезсоляла. Тя и на български, и на английски, и в другите езици е неразбрана. Затуй най-хубавото име, което евреите са имали, най-хубавото име българите са го турили – Йова, нашата Йова, а в еврейски език Йехова никога не са го произнасяли. Те са казвали Йот, Ха, Вей, Хе. Българите казват нашата Йова. Толкова Йови имат, а работите им не са се оправили. Когато евреите се намираха в големи мъчнотии, целият народ започваше да пости, обръщаше се към Господа и тогава този Йехова им помагаше. Сега, ако ви се каже името на Йехова, да се молите да ви спаси, всички ще почнете да се смеете. Името е там, но този Йехова го няма. Написаната свещ и реалната свещ, това са две различни реалности. Онази на картината гори и която е, също гори. И двете горят, но онази, която истински гори, е друго нещо.

Сега аз насочвам към онова, съществено, което е като встъпление за онази наука, която трябва да дойде. Аз ви говоря за един живот, дето няма да има остаряване, ще има раждане и заминаване за другия свят, но ще бъде изключена онази патологична страна на живота: боледуване, умиране, страдание. Няма да има болници, клиники, лекари. Ще има майки, но не такива както сегашните.

Децата няма да се явяват в пелени. Как да ви разправя тогава. Аз трябва да си разваля цялата беседа, за да ви разправям как ще се явяват децата. Тогава трябва да изучавате изкуствата. Когато една гъсеница се увива на пашкул, с какво се увива вътре? Ще видиш, най-първо – гъсеница ходи, лази с много крака, яде и най-после тази глупачка, която нищо не разбира, по едно време застава и си дига главата, казва: „Стига вече, няма да ядеш!“. Разсъждава като инженер, който ходи и измерва разстоянията, поставя триъгълници, прави своите пресмятания. Като направи своите пресмятания, слага своя колец и в центъра образува пашкул. Какво прави вътре, никой не знае. После излиза цяла една пеперуда – нейното детенце. Тя лазеше по земята, сега хвърка из въздуха. Направила си едно аеропланче, каца от цвят на цвят. Казвате: „Това е пеперуда“. Но тази пеперуда знание има. По същия начин и ти трябва да направиш своя пашкул. Сега човек, който не е толкова умен, колкото пеперудата, той оставя да му правят пашкули. Ще му изкопаят един пашкул в земята, ще му направят един сандък, ще го заровят и ще му кажат: „Ще излезеш ти като пеперудата!“. Но моля ви се, колко от вашите пашкули са дошли като пеперуди. Този сандък той сам трябва да си го направи, не да му помагат хората. Той не трябва да чака хората да го заравят. Този, даровитият, никога не чака да му направят сандък и най-после да излезе на пеперуда. Помага Господ. На умните Господ помага, а глупавите вървят по друг път. След като го заровят в гроба, държат му надгробни речи. Ще ме турят в земята, ще ми турят отгоре пръст и после ще ми държат речи, че съм бил много добър човек. Да, много добър бях, но ще ме заровят в земята – възнаграждение за всичките добрини.

Сега, като разсъждавам по този начин, на някои от вас може да стане съблазън да кажат, че бащата умрял, майката умряла, говоря без никакво уважение. Тъй говори ли се?! Аз ни най-малко нямам за цел да подигравам. Всичкото ми почитание към вашите бащи и майки. Аз

констатирам един факт. Казва: „Тъй както ние разбираме“. То е едно патологично състояние в цялото човечество, но казвам истината, че не трябва да умираме, нищо повече. Всеки един, като се роди, да каже: „Няма да умирам!“. Ама умираш. „Не трябва да умирам.“ Разправяше ми една българка. На две жени се раждат две деца. Разболява се детето на едната. Тя казва: „Господ да не ми го вземе!“. Това-онова, но детето умира. Казва: „Взе ми го Господ. Защо ми го даде, защо ми го взе?“. Плаче, нарежда. На другата се разболяло детето, тя казва: „Господи, не ти давам туй дете. Аз това дете си го искам. Аз искам да го отглеждам, не го давам по никой начин. Каквото и да правиш, не си давам детето!“ Чудо, че останало детето ѝ. Сега вие ще кажете, че това е насилие. Тази майка любов има. Казва на смъртта: „Няма да ми буташ детето ми, че пръскам ти главата“. Ще го бутнеш ли? Ходил съм при много българи, казват: „Каквото даде Господ“. Казвам: ти сега не разсъждаваш правилно. Защото сега, като лежиш на кревата, не че Господ това е определил, но ти си го позволяваш. Сега искаш да кажеш, че туй доброто е писано на главата ти. Като съгреши човек, е писано да лежи болен и да умира. Друг, като живее праведен живот, писано е за него да живее без страдание и да не умира.

Казвате: „Може ли да не грешим?“. Ако тръгнеш по един път, дето няма нито една кръчма, но има хубави чешми, ще направиш ли някакво престъпление? Никакво престъпление няма да направиш. Но ако тръгнеш в един път, дето на всяка крачка ще минеш през кръчма, ти ще направиш хиляди грехове. Сега ние сме турили съблазни навсякъде и себе си да съблазняваме. След като си похапнем, казваме: „Защо животът е такъв, защо Господ го е направил тъй?“. Ние сами сме направили нещата. Цялото човечество и най-добрите хора, които добре разсъждават, и те, за да угодят на окръжаващите, и те по някой път поддържат тяхната истина.

Та казвам сега: най-важното е знанието. Най-първо, ще съчетаеш да имаш всичките условия да живееш, да

имаш всичките условия да подобриш живота си. Ние се стремим, най-първо, към външните резултати, защото в природата съществува един закон. Ти ще започнеш с най-малките величини. Детето изведнъж не изниква като една гъба, но постепенно расте, малко по малко. Този закон трябва да спазвате навсякъде. И в знанието – пак същия закон. Ти изведнъж не се стремиш да придобиеш всичките знания, защото твоят мозък не е в състояние да издържи. Знанието си има своя предел. Ти, като знаеш нещо, ще извлечеш от природата онези сили, които напрягат в мозъка, и ще си създадеш ненужни страдания.

Например ти не си имал опитността. Ти си тих и спокоен, ходиш си щастлив, радостен и весел. Един ден виждаш по пътя едно красиво същество, което Бог е създал. У тебе се заражда желание да вземеш този образ, да го сложиш в главата си, да го направиш като идеал, както в старо време, и да му се кланяш. Оттам насетне ти ставаш нещастен. Аз бих попитал хората как желаят да живеят – вечно в тяхната светлина или да имат външна светлина; да имат електрически лампи или да се ползват от слънцето. От слънцето, разбира се!

Някои казват: „Ние трябва да имаме своя вътрешна светлина". Под думата вътрешна светлина ние разбираме знанието, което иде отвътре, но не от това положение, но онова място, онзи възел, с който ние сме свързани с онзи реален свят, отдето тази светлина може да дойде. Защото всички хора си помагат едни други. Някой път дойде една светлина. Събереш се, говориш с един човек, дойде една светлина. Но ако ти не се събереш с един човек, никаква светлина не може да проникне в твоя ум. Когато ти мислиш, че е дошла някаква идея в тебе, в колко хора тази идея е проникнала вече. Тази идея е проникнала в няколко хиляди други умове. Не само ти участваш в този предмет, не си само ти, който мислиш върху предмета. Казвам: в нашия век и във всички векове вземете религията, която е била разсадник за култивиране, за възпитание на човешките чувства. Религията се явила като

един научен модел за възпитание на чувствата и начините, по които тия чувства да се възпитат. Този начин след това се е превърнал на религия и хората са изгубили сериозното знание и са дошли да вярват, че Господ ще ги спаси. И при всичката вяра виждаме, че нещата не стават, както хората мислят. Виждаме, че най-праведните хора, най-добрите са страдали най-много и някой път лошите хора не страдат толкова повидимому. Праведните като страдат, другите се съблазняват. И за да изяснят, те създават друга теория, че този човек в миналото е бил грешник, и сега със страданията той си изкупва греховете. Сега, ако попитат този праведник, той казва: „Господ знае!".

Когато попитаха Христа за онзи сляпо родения, той ли е съгрешил, или майка му, или баща му са съгрешили, че сляп се е родил, Христос казва: „Нито майка му е съгрешила, нито баща му, нито той е съгрешил, но да се яви славата Божия в света". Какво разбираме под думата славата Божия? Да се яви онзи божествен начин, по който човек може да се избави от своите страдания. В този човек се е зародило желание, той казва: „Аз трябва да прогледам, по който и да е начин. Бог, който ме създаде, по който и да е начин, каквото и да става, трябва да прогледам". Тази идея той я носеше и не се мина дълго време, мина Христос, който трябваше да му отвори очите. И му отвори очите. Следователно у вас трябва да се роди една идея непреодолима. Аз наричам непреодолима тази идея, която никоя мъчнотия, никое страдание, нищо да не е в състояние да я препятства. Може да ви нарежат на парчета, от нея да се не откажете. Така са мислили мъчениците, така са мислили учените хора – онези, които в научно отношение са страдали. Човек навсякъде все трябва да носи своя характер, той трябва да бъде готов да издържа страданията си, не трябва да си става спънка. Защото, ако човек има едно неправилно схващане, той трябва да го коригира. Защото аз искам да ви насоча. Не трябва вие да мислите, че нямате знание, ни най-малко

моята цел не е тази. Защото, щом аз избирам една идея, да сея нивата с жито или ечемик, не че нивата не е богата, но виждам, че при тези условия, както е създадена нивата, трябва да видя какво може да се сади. Та в това отношение човек съставя едно голямо поле за насаждане, но трябва да се види какво може да расте. Не посаждане на нивите – че те съществуват, те сега не се създават. Аз говоря за посаждане, не че тази идея сега трябва да я посадим.

Идеята за Бога сега не се създава. Идеите съществуват. Под думата „съществуват" ето какво трябва да разбираме. Ние трябва да проповядваме нещо, в което вярваме. Религиозните хора поддържат нещо, в което не вярват. В тяхното съзнание, в тяхното самосъзнание, не в тяхното подсъзнание и свръхсъзнание, те не вярват в това, което проповядват. Има учени хора, които проповядват нещо, в което те не вярват вътрешно, външно вярват. Например един учен човек казва, че има закони, има ред и порядък в природата, но не признава, че има някакви разумни същества зад тези закони. Той признава разумността на законите, но не признава, че има и някакви разумни сили, които ги регулират. Като мислим, че има някакви сили извън нас или вътре в нас, ние трябва да изучаваме законите на природата, тъй както се проявяват. Ако ти не си едно с онова същество, което ръководи природата, ти нищо не може да измислиш. Въздуха ти може да разбереш дотолкова, доколкото ти го възприемаш; светлината ти може да я разбереш дотолкова, доколкото ти я възприемаш; топлината ти може да разбереш дотолкова, доколкото ти я възприемаш; храната може да разбереш дотолкова, доколкото ти я възприемаш. Щом престанеш да се храниш с тази храна, тя няма да те интересува, нямаш никакво отношение към нея.

Та казвам, има един вътрешен глад. Голямото нещастие в света, скръбта се дължи на един вътрешен глад в нас. Душата има един вътрешен глад. Всеки усеща, че

има един вътрешен глад, нещо силно, нещо съществено липсва вътре. Може да ви хвали обществото, може да ви подражават, да ви пишат най-хубави работи, но има нещо във вас дълбоко незадоволено. Питам сега, ако аз съм един комар и всички писатели на комарите ме хвалят, всички комарски вестници пишат за мене съчинения, всички комарски авторитети ги четат и аз минавам за един авторитет, какво ще струва моята комарска наука при човешката наука. Кажете ми! Когато дойде един много учен комар, някой професор, кацнал на човешката ръка, и прави своите научни изследвания, човек го блъсне с пръста си, тогава комарът се връща и казва: „Претърпях такова сътресение, че не помня откъде дойде. Аз не можах да го видя, но магическа сила, нещо ме удари". След това всички комари разискват, откъде дойде това сътресение. Пишат вестниците. Човекът го знае, че е турил средния си пръст на Сатурн и му казал, че по комарски мисли. Да дойде и каже: „Моля господине, може ли да кацна на ръката ви". А той голям господин, без да пита, като господар кацне – без позволение. И тогава човекът казва на този комар: „Навън, без позволение не може!".

Тук преди години, мисля, че в кафене „Македония" са дошли двама души, разправят се за свободата, как в бъдеще ще се уреди светът. Всички, въодушевени около една маса, гледат един селянин – пънка се да си натовари багажа. Казват: „Видиш ли, не може да си тури багажа, не знае как да го вдигне". И те пак разискват. Един силен човек, който не говори за новите идеи, помага на селянина. Питам: кой е разбрал новото? Аз ще ви оставя сега вие да си правите своите заключения.

В света ние може да говорим за бъдещия живот, ние може да говорим за благото на човечеството, а в някое отношение някой човек се пънка. Аз мога да говоря на някои от вас, че живот имало, че някой човек останал лош. Този човек се нуждае от някаква помощ, но трябва да знаем. Аз предвиждам нещата да станат. Ще ви дам

някои правила, преди да е дошла болестта, вие да се пазите от нея. Аз ви говоря, както една баба, при която отишъл един, и казал: „Бабо, я ме благослови!“. Бабата казала: „Ела, баба, да ти побая!“. Той – голям юнак, отива в гората и тя му казва: „Синко, да ти побая малко, мечка да не те яде, като те срещне“. Той казва: „Бабо, бай ми никак да ме не среща мечката. По-добре е, бабо, по-хубаво е никак да ме не среща. Не зная дали мога да издържа на срещата на мечката. По-добре ми бай да ме не среща“.

Да се върнем на онзи въпрос, който донякъде общо ни интересува. Аз не искам вие да поддържате вашите възгледи, защото само ще преминете един реален живот, ще имате мъчнотии, ще имате страдания, някои от вас ще боледувате, бедни ще бъдете, пари няма да имате, ще ви пъдят от къщи, ще ви затварят, автомобилът ще се катурва. Някои от вас, които ме слушате, не мислете, че няма да имате много мъчнотии в живота. Но ако сте умни, много от тези страдания вие ще ги избегнете. Ако вие пътувате вечерно време, и ако вие пътувате денем, вие ще имате два различни резултата. Ако пътувате вечерно време, много спъване ще имате; ако пътувате денем, пътят ви ще бъде по-лек. Казвам: по-добре да пътуваме денем, отколкото вечерно време. Тогава вечерно време вие ще се намерите в положението на онази Султана, която беше тука. Тръгва тя от Македония за България и една вечер я захваща през Рилските планини дъжд. Изгубва се, върви и глас ѝ казва: „Спри се, не върви повече!“. Тя остава, вали я дъждът. Сутринта вижда, че е пред пропаст, на две крачки е дошла. Тя казва: „Благодаря на Бога, че се избавих“. За предпочитане е да те вали дъждът. Та и вие някой път като тази Султана...

Казвате – да си проправим път в света. Спри някъде, да вали дъждът отгоре. Страданията са за предпочитане, отколкото онази яма. Дойде съмнението, съмняваш се, че работите няма да станат, както аз мисля. Работите ще станат тъй, както всички онези разумни същества, които са създали света, мислят. Този свят ще върви

тъй, както те са го създали, не тъй, както вие мислите. Една машина върви по релсите, както онзи машинист я създал, не както ние мислим. Ако ние спазваме законите, по които онзи инженер я създал, тя ще върви; ако не ги спазваме, ще се зароди една дисхармония между нас и онзи, който е създал тази машина. Ние се намираме в едно тяло, което е толкова богато! Човешкото тяло е толкова богато! Като погледна на човека, казвам: какви богатства има, какъв замах имал в миналото! Гледам, този човек е заспал и казва: „Колко съм нещастен". Той си носи богатство на главата и не подозира, че има богатство. Той има едно отлично тяло, а при това казва: „Защо ми е това голо здраве!".

Във Варненско имаше един пехливанин, казваше се Стоян – ще ме извините, ако тук има някой Стоян – той казва на майка си: „Дотегна ми вече, не искам туй голо здраве, макар че съм юнак, дотегна ми". Разболява се този Стоян, лежи три години. След това се моли и казва: „Господи, Господи, върни ми здравето. С камъни да ме товарят, но здрав да съм". Какво правим от здравето на човека? Ние работим повече, отколкото трябва, защото не знаем. Аз гледам – един работи десет часа, а тази работа е за един час. Който знае, за един час е, а който не знае, за десет часа е работа. Казва: „Целия ден свърших тази работа". Ние тук имахме един наш приятел. Гледам – той копае. Казвам: „Не се ли уморяваш?". „Не, който не знае, той се уморява, който знае, не се уморява." Аз гледам как копае. Той ми дава първата лекция. Казва: „Аз като ударя веднъж с едната ръка, после с другата ръка, ту едната, ту другата. Който не знае туй изкуство, той с едната ръка копае. Трябва да се даде на мотиката един подтик, че тя сама да падне." Той има една голяма мотика и като копае, не се уморява, върти се мотиката. Аз вадя своите заключения. Аз гледам мотиката му, каква е, гледам ръчката му, каква е. Мотиката и ръчката са много хубаво направени. Мотиката не е така сбутана, красива мотика е. После му гледам дрехите: скромно,

но хубаво е облечен. Скромен, умен човек е. Гледам му чертите на лицето, носа, челото, ръцете, очите. Казва: „Няма какво да гледаш, ръцете ми са груби". „Няма нищо." Но хареса ми, добър човек. Той казва: „Като не съм се учил, Господ сега ме учи на мотиката". Казвам му: „Човек, който знае да копае на лозе, като ти узрее гроздето, може да спестиш, купи си хубави книги, пък вземи да четеш. Ти, който може да копаеш, можеш и да учиш хубаво". „Мога ли?" „Можеш, ти имаш хубав ум." Казва: „Ти искаш да ме накараш да напусна". „Не, ни най-малко, ти си силен човек, копай лозето, но научи се да учиш."

В този човек остана идеята в ума му, че трябва да си купи хубави книги. Кое е по-хубаво: да седне в кафенето или в някоя кръчма с червено вино с някои другари: хайде за здравето на България, за здравето на нашите министри. Днес за здравето на този, на онзи, за България, и България никак не е здрава, пък и неговото здраве се разколебава. Турците имат такова разбиране. Във Варна един ми разправяше, казва: „Слушах – хамалите се разговарят, казва главатарят на хамалите: „Или хубаво носи, или ако не носиш хубаво, ще те направя чобанин." Той счита хамалъка по-горе от чобанлъка – овчарството. Овчарството седи по-горе. В овчарството има чист въздух, има природа, а онзи хамалин носи на гърба си, той мисли, че върши някаква грандиозна работа.

Сега аз искам да остане един образ: правилно мислене. Хамалъка ние трябва да оставим, да предпочетем овчарството.

„Хлябът, който слиза от небето." Под думата небе разбираме онова великото, разумното в света. Туй разумното, както Маркони сега ходи със своята яхта на десет-дванадесет хиляди километра с онова знание, което има, той запалва свещите навсякъде. Онези старовременните светии, на които ние се смеехме, те имаха това знание. По някой път в областта, в която е живял някой светия, в тази местност никога не е имало град и дъждът е идвал навреме. Царевицата е зреела навреме,

гроздето, всичко е ставало навреме. Там, дето не е имало светия, хората винаги са гладували. Та казвам; във всяка глава, дето няма един светия, главата много тегли. Дето има светия, който живее в главата, там всичко е добро. Ако в твоята глава не може да има един светия, какъв човек ще бъдеш? Аз казвам, ако в твоята глава не може да живее една светла идея, която да те направлява в твоя път, да носиш благословението, умът ти ще бъде помрачен, ще бъдеш песимист – че жена ти крива, мъжът ти крив, всичките условия криви. Ако имаш една светла идея, всичко ще бъде приятно.

Сега може да ме запитате: „Как ще бъде тъй?“. Това е най-простата идея. Ще ви обясня, да не ви се вижда съблазън. Аз искам да прибегна до един малък опит, но искам този опит да е следният. Ще ви приведа един опит, който аз съм наблюдавал. На едно младо момиче казва майка му: „Няма да стане млада мома, отчаяна съм от нея. Чисто не се носи, я ѝ виж дрехата: опетнена, оцапана, къса си обущата, нито се чисти, нито се мие, не знам какво да правя“. Един ден аз минавам, изваждам една картичка, нося един хубав портрет на един млад момък – той идеален. Показвам ѝ го. Казвам: „Не би ли желала да имаш един такъв образ като този, виж челото колко му е хубаво, виж очите му колко са хубави, виж устата му“. На другия ден тя е чиста, вчесана, хубаво облечена. У нея се запали една кибритена клечка. Тя сега го търси вече. Тя мисли, че той е някъде. Оттам насетне тя се учи, спретва се – всичко това. Майката казва: „Ама ти я омагьоса нещо, ти ѝ показа нещо и пак го скри в джоба си“. Казвам: на тази мома само от един портрет, който създаде в себе си, оттам насетне всичко ѝ провървя, тръгна ѝ. Тази идея я организира. Тя иска да го намери. Казва: „Щом е на картината, той е някъде. Ако не е видян, на картина няма да го турят. Непременно ще го срещна някъде!“.

Ти сложи идеята за Бога в твоя ум, почни да го търсиш, но търси Бог. Търси Бога – не както търсиш един

човек отвън. Това разумното в себе си – Бога не търси както един човек. Бога не търси, както търсиш храната, нито по пътя на водата, нито по пътя на въздуха го търси, дори по пътя на светлината не го търси. Защото ти трябва да минеш по пътя на хляба; ти трябва да минеш по пътя на водата; ти трябва да минеш по пътя на въздуха; ти трябва да минеш по пътя на светлината; ти трябва да минеш по пътя на живота; ти трябва да минеш по пътя на любовта; ти трябва да минеш по пътя на мъдростта; ти трябва да минеш по пътя на истината. Тогава, като минеш тази последната врата, ще влезеш в един великолепен свят и ще видиш онова свещеното лице и ще кажеш: „Ето каквото съм търсил". След като го видиш веднъж, ти хиляди пъти може да дойдеш на земята, но оттам насетне ти никога не може да го забравиш. Ти не може да бъдеш човек, който може да страда. Онзи, който е видял лицето на Бога, той е силен.

Казва Бог на Мойсей: „Никой не може да види лицето ми и да остане жив". Какво означава? Онзи, който може да види лицето на Бога, и да остане жив, той не е видял истинския му образ. Мойсей искаше да го види по един неестествен път. Мойсей не беше минал през всичките врати. Казва Бог: „Лицето ми не може да видиш. Ще видиш само част от полата на дрехата ми". Тогава той провъзгласи някои от неговите качества: че е милостив, благоутробен, справедлив. След като ти си минал по пътя на Любовта, по пътя на Мъдростта, по пътя на Истината, в тебе ще се вселят всичките качества и ти ще бъдеш едно с него. Тогава кой ще ти бъде противник на тебе? Може ли най-силният огън в света да има противници, може ли това, което разтопява всичко в света да има противници? Всички престъпления в света стават само зад параваните. Може ли да става престъпление там, дето огънят минава. Какво оръжие може да употребят срещу тебе? Всичко ще се разтопи. Каква лоша мисъл може да се прояви? Защото всяка една лоша мисъл трябва да се разтопи. Ти живееш в един свят, дето не може да

вършиш престъпление. Следователно престъпленията от тебе ще бягат и ти ще бягаш от престъпленията. Дето влезеш, всички ще се разтопяват пред тебе.

Този свещеният огън хората го наричат огънят на Любовта. Ученитe хора казват, че вие имате свещения огън на Любовта. Тогава, ако у вас е дошъл свещеният огън, преди да сте минали през вратата на Истината, всеки, който е дошъл до този огън, той умира, защото не е минал по пътя на хляба, по пътя на водата, по пътя на въздуха, по пътя на светлината, по пътя на Любовта, по пътя на Мъдростта, по пътя на Истината, вследствие на това умира. Значи днес хората не са в състояние да вярват в това, което им се проповядва. Аз не искам да вярвате сляпо, но аз казвам – ти не може да гледаш на това, което аз виждам. Но ако очите ти са здрави, може да гледаш. Това, което аз гледам, и ти ще виждаш. Ела с мене, иначе ще се появи съмнение. Казваш –„Това е халюцинация". Има ли халюцинация, реалността я няма. Черупката е там, самият охлюв го няма. Черупката на мидата е там, а самата мида я няма.

Питам тогава: може ли в света слънцето да изгрее, без да дойде неговата светлина. Няма да дойде. Щом съществува каквато и да е светлина в света, това подразбира, че има едно тяло, от което светлината идва. Щом ние мислим, тази наша мисъл не се ражда в нашия ум, ние я приемаме от съвсем друго място. По-нисшите същества от нас и те мислят като нас, но те възприемат мисълта от нас. Всички животни под човека възприемат своята мисъл от човека. Техните мисли не идат от природата. Всичките мисли на животните, на растенията, на съществата под човека, са възприети от мислите си на човека. Следователно онези мисли, които са над нас, ние възприемаме от другаде, от същества, които са много по-развити, отколкото ние сме развити. Някой човек може да дойде под влиянието на животните – сегашните хора са под влиянието на животните. Едно животно ще влезе в градината и без да те пита, ще откъсне един

плод, ще си замине. Гледаш – един човек влезе в градината, откъсва един плод и си заминава. Човек трябва да попита: „Моля, мога ли да си взема един плод?“. Ако влезе и не пита, така мисли волът, така мисли лисицата. Тя, като влезе в курника, взема си една кокошка и си отива.

Сега ще ви приведа един пример от Варненско. На един овчар му се случило да се връща късно една вечер. Казва: „Гледам – насреща ми едно бухлато същество. Казвам си – какво ли е това? Иде ми да бягам, да не е таласъм. После си казвам – ще посрещна това същество. Като се приближавам, гледам – една лисица носи дванадесет кокошки.“ Като влязла в курника, тя ги извадила и като ги понесла, не го вижда. Той като я ударил, тя се проспряла на земята. Казва: „Лисица кокошки не яде, те са за мене. Нося една лисича кожа и още дванадесет кокошки“. Питам: защо тази лисица плати с живота си? Заради нейната лакомия. Тя трябваше да вземе една кокошка, а не дванадесет. Ти като носиш дванадесет кокошки, някой овчар ще ти стовари кривака си.

Следователно това разумното, което седи в небето... Небето значи в дадения случай нашата глава. Тя е свързана с небето. Ако нашият мозък не функционира правилно, ние не може да имаме и този хляб, слязъл от природата – подразбирам висшата разумна природа. Всичките наши съвременни нещастия ние изкуствено ги създаваме. Първо, ние не готвим както трябва, не мелим брашното както трябва, после ние ядем толкова отровни яденета, които не съответстват ни най-малко на нашия организъм, вследствие на това ние страдаме в света.

Та казва Христос: „Аз съм хлябът, който слиза в света и дава живот“. При това между разумното и неразумното има една постоянна борба. Едно поколение умира, иде второ, трето, хиляди поколения работят в света, докато дойде една нова насока за целия организъм. Всяка душа в света има своя мисия. Вие седите и казвате: „Защо аз съм роден?“. Щом ти си роден в света, ти имаш

една малка мисия. Всеки ден ти трябва да извършиш нещо за цялото човечество. Ти си човек, който трябва да изправиш една малка мисъл, едно малко чувство и една малка постъпка, и тази хубава постъпка навсякъде ще се разгласи – не само по цялата земя, но целият разумен свят ще пищи, че ти си извършил едно дело, което никой не видял. То се отпечатва в цялото човечество. Сега у нас седят онези човешките работи. Казвате: „Моето име няма да бъде записано". Даже най-великите хора няма да бъдат споменати. Даже името на Толстой няма да се спомене – те са псевдоними. Писанието казва – в бъдещия живот на съвършенство всеки ще има едно име, той ще си го знае. Свещено име е то. Едно име, което хората може да произнесат, това име се опетнява.

Сега ние, съвременните хора, какво разбиране имаме в света? Ти се приближаваш към една жена. Каква е мисълта ти? Една жена се приближава към един мъж, но каква мисъл има тя? Приближава се един беден човек при един богат, но какъв замисъл има? Или един богат се приближава към един беден, какъв замисъл има? Майката ражда детето, какъв е нейният замисъл? Бащата ражда, какъв е крайният замисъл? Женят се, свещено нещо трябва да има. Той, най-първо, казва: „Без тебе не мога. Ако не живея с тебе, аз ще умра. Без тебе животът ми отиде". Като се оженят, след една-две години може и без нея. Аз разбирам – ти не може да живееш със своята болна жена и болната жена не може да живее с болния си мъж. Падане, грешене. Може да имат допирни точки, но грешене и падане заедно не може да живеят. Безумният и разумният на едно място не може да живеят. Да се махне тази идея. Че умният човек може да помогне на безумния, на грешника – то е друго нещо, но да живеят заедно, това не може да бъде. Умен с умен човек може да живее, добър с добър човек може да живее. Умният човек трябва да има знания, всички хора да се повдигнат. Че има желание да се повдигнат, тази трябва да бъде великата мисъл, която трябва да възприемат човешките сърца. Вие по

някой път, като се намерите в трудно положение, иде ви мисълта да свършите с живота си. Питам: кое е онова, което ви тласка да свършите с живота си? Но каква самоувереност, ако съвременните хора вярват, че като умрат, техните страдания ще се прекратят! Ако трябва да умре нещо у човека, невежеството трябва да умре, но не човекът. Ако буквално вземем: буквата умъртвява – казват великите хора, – а духът оживява. Духът е разумното, което мисли.

Та казвам сега: най-първо, трябва да внесеш една мисъл. Когато дойдеш до най-големите страдания, до безизходно положение, спри се и кажи си: „Има изходен път!". В този момент не бързай да мислиш! Ще дойде една мисъл, ще кажеш: „Еди-кой си приятел ще направи нещо за мене". И онзи ще направи, ти не бързай. Ако искаш да се оправят работите ти, ти не бързай, защото ще се натъкнеш на големи мъчнотии. В Цариград, в американския колеж, става следното. На един млад християнин дошла му идеята да отиде при един от професорите и да поиска от него три хиляди лева. Казва си: „Той е християнин". Отива при професора и казва: „Господин професоре, Духът ме изпрати при вас да ми дадете три хиляди лева". Професорът казва: „Аз не мога да ти дам. Ако Господ те беше проводил, аз трябваше да имам тези пари. Ти не си разбрал. На друго място те е пратил, а ти си дошъл при мене".

Та всеки от вас не хлопа ли там, дето не е пратен... Вие срещате един човек, но се случва следното. На една млада мома ѝ трябват сто лева. Ходи на една врата, на втора, казва: „Няма кой да ми помогне". Вече е обезсърчена. Тъкмо тръгва по пътя и я настига един, дето хич не е сънувала, и той ѝ дава сто лева, уреждат се работите. Как се уреждат? Не е там, дето ние мислим. Когато трябва да разореш земята хубаво, тази нива ще даде плод. Когато ти си поставен на слънцето, то ще ти даде енергия. В природата има нещо разумно. Природата сама по себе си е нещо разумно, изявява се към всички разумно.

Ако ние разбираме нейния език, не опетняваме нейния език, ще я разбираме. Ако ти влезеш в съприкосновение с тази жива природа, ще ти помогне тя. Ти мислиш, че тя е глуха, че не влиза в положението ти. Ти мислиш, че ти си единственият човек. Ако така мислиш, и не мислиш, че в света има нещо красиво и хубаво, ти не си опитал хората какви благородни черти имат. Най-малко ти не разбираш хората. Има нещо в човека, което е още скрито. Вие се много заблуждавате. Някой човек може да не ви помогне. В Бургас имало един грък, богат. Идва някой просяк при него да проси. Той ще го изпъди, ще го напсува, ще му каже: „Махни се!“. Просякът си тръгне. Той тръгне подире му, взема пари в джоба си, настигне го казва: „Вземи бе!“. Ще му тури парите в джоба, никой да не види. Най-първо, ще го изгони, ще му каже: „Махни се!“ и после ще му даде. Добрите хора, които искат да ви направят добро, първо ще ви смушкат. Вие мислите, че ще ви повикат, ще ви угостят. Това са добрите хора – моята опитност е такава, все са ме мушкали. Колко повече вас.

Има нещо в света, което се грижи заради нас. А ние трябва да държим нашето съзнание будно, не тъй разединено, както хората сега са се разединили: на хиляди езици говорят, един говори едно, други говори друго. Има само едно учение в света, а всичките хора са носители на това право учение. Така е. Най-първо, ще бъдете спокойни. Ти си болен, спокоен си. Защо? За да живееш. Ти си станал болен по единствената причина, че си прекъснал първоначалното съчетание между твоите приятели. Ако имаше четири души приятели да те обичат, ти нямаше да умреш. Но сега хората умират по единствената причина, че няма кой да ги обича или те са се обезверили в хората.

Ще ви приведа онзи пример, който се случи в Америка. Какво значи, когато човек вярва? На един американец се разболява жена му, красива жена, която той обича. Викат дванадесет души лекари, които констатирали, че

след двадесет и четири часа тя ще си отиде. Той ѝ казва: „Много ми е жалко, но след двадесет и четири часа ще си отидеш, ще си заминеш“. Тя казва: „Тъй и тъй аз заминавам, но от тебе искам едно обещание. Искам, аз като си замина за другия свят, ти да не се жениш“. „Това не може да ти обещая.“ Тогава тя казва: „Аз пък няма да умра“. И действително не умира, оживява. „Аз те обичам, ако дойде друга на моето място, да ме замести, не умирам.“

Тъй щото, докато ти обичаш нещо, няма да умреш. Когато любовта напусне човешкото сърце, човек е изложен на смърт, той може да умре. Докато любовта функционира в неговото сърце или в неговото висше съзнание, той е свободен. Смъртта го дебне само когато скъса връзката с висшето съзнание. Тогава или ще стане разрив на сърцето, или капилярните съдове се свият. Докато това чувство функционира в човешкото сърце, никаква смърт не може да дойде. Може да минеш през хиляди гранати на бойното поле, смъртта не може да те засегне. Може да дам хиляди примери от живота. Следователно не се обезсърчавайте! Вие казвате: „Той, Господ, ме е забравил, но да си умра, да си замина“. Така като мислиш, страданията ще дойдат.

Та казвам, ако ние трябва да мислим, няма да си причиняваме страдания. Дойде някой човек обезсърчен, внесете тази идея. Казва: „Няма нито един добър човек“. Ти го покани в дома си, нагости този човек, не му купувай нови грехи, дай му малко вода да се умие, дай му малко хляб, насърчи го, като си заминава. По-хубаво да утешиш човека, да му кажеш няколко ободрителни думи, по-добре да му покажеш човещина. Казвам: няма нищо, тия страдания ще ги носим. Човек е по-силен от всички страдания. Ние сме хора, които влизаме в положението един на друг.

Значи живият хляб е този, който слиза от небето и дава живот на хората. Казва Христос – Бог се грижи не само за хората, но и за целия свят. Ако Бог се грижи за животните, за растенията, за малките мушици, колко повече ще се грижи за нас, разумните същества. Забележете, на това място, дето Христос нахрани толкова хора, имало

трева. Сега учените хора казват, че там, дето нищо не расте, те са опасни места. У германците има учени хора, които казват, че имало такива ужасни села, дето хората измирали или от живеница, или от удар на сърцето, удар на главата. Следователно има села, дето тревата е хубава, зелена. Там, дето тревата съхне, не ходи. Та казвам: там, дето мислите на хората са изсъхнали, не стой. Аз да ви направя моя превод. Там, дето човешките чувства съхнат, не ходи; там, дето човешките мисли съхнат, не ходи! Стой там, дето човешките чувства вреят и растат хубаво! Стой там, дето човешките постъпки вреят, и са зелени! Стой там!

Сега казваме, че човек трябва да има кораво сърце. В коравото сърце е смъртта. В мекото сърце е животът. В коравия ум е смъртта, в мекия ум е животът, в разумния светъл ум е животът. В топлото сърце е животът, а в студеното сърце е смъртта. Какво ще разправяме, че човешкото сърце трябва да бъде студено, че хладнокръвен трябва да бъде човек. Не ни трябва. Ние сме станали много хладнокръвни към всичките страдания; ние сме станали хладнокръвни към нещастията; ние сме станали хладнокръвни към всички престъпления, към всичкия този позор. Виждаме един човек – страда, казваме: „Такава е съдбата му“. Не бивайте такива! Не е така съдбата му. Едно топло сърце трябва сега, светъл ум трябва, благородни постъпки трябват. Тъй ще се оправи светът. Не с войни. Войната е едно опетняване. „Ама ножът е потребен.“ – Ножът е само едно условие.

Онова, което ще поправи живота, това са новите условия, това са новите хора, които ще се родят с такава мисъл. Сега вие мислите, че имате достатъчно пари, за да си уредите работите. Тогава да ви приведа един пример. Той е един мит, вие ще си го преведете. Един богаташ мислил – този анекдот е из американския живот – един голям богаташ като умира, казва да му турят в гроба малко парици, защото ще му трябват. Слагат му една торба. Той отива в онзи свят и носи тази торба със злато. Вижда всичките гостилници отворени, хубави

дрехи се продават, обуща, шапки – все по пет стотинки. Казват му: „Господине, тия пари тук не вървят". – „Злато, туй е чисто злато." – „Нас пет стотинки ни трябват." Пише на сина си в този свят, че златните пари не вървят тук, да му прати по пет стотинки. Но и те не вървят. Питам: вие като заминете като този богаташ, какво ще ви помогнат вашите пари. Вие може да сте някой богаташ, някой княз, какво ще ви ползва това за онзи свят?

Тогава ще ви приведа друг пример. Аз съм го привеждал, той е пак из американския живот. Те са много духовити. Седи апостол Петър на вратата и Христос седи до него, казват: „Еди-кой си виден адвокат иска да влезе в рая". Казват: „Тук адвокати не се приемат, защото дела не се водят, но пратете го в еди-кой си апартамент, там трябва". Изпращат го назад. Иде втори, казват: „Еди-кой си министър". Казват: „Тук няма място за министри, понеже нашите кабинети не се създават и не се купуват, пратете го в еди-коя си държава!". Започват да се изреждат контове, графове и за всички казват – пратете ги назад. Най-после иде едно малко детенце. Казват: „Едно малко детенце идва". То казва: „Искам да се уча". „Ела вътре!" Онзи свят е за разумните същества, които искат да се учат. Той не е нито за адвокати, нито за министри, нито за философи, нито за богати хора, нито за попове, нито за владици – за никакви не е. Изключително той е за малките деца. Ако не станете като малките деца, няма да ви приемат.

Това е живият хляб, който слиза отгоре, да ви научи на туй разумното учение, да бъдете онези разумни деца, да имате бъдеще.

Аз желая на всинца ви да ви приемат в рая, но не като контове.

„Благословен Господ, Бог наш"

„Добрата молитва"

18 декември 1932 г., София, Изгрев

Ще влезе Духът

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще ви прочета втората глава от книгата на Езекил. Когато Езекил писал тези работи, човешката мисъл е била друга, направлението на човечеството е вървяло в друга посока. Движението на цялото човечество и цялата култура е било в друга посока. Сега част от човечеството се повдига. Човеците са още в пустинята като израилския народ. Сега някои неща може да ви се виждат странни. Всяко нещо, което хората не разбират, е странно. Например съвременната наша мода, по която ние се обличаме, е странна на миналите поколения, пък и тяхното обличане е странно. Тяхното обличане навремето е било съобразно с разбирането на века и на съзнанието.

Ще взема само думите: „Ще влезе Духът“. За съвременните хора Духът е нещо нереално, понеже всички неща, които не се виждат, се считат нереални, а тия, които се виждат, се считат реални. Определението не е пълно, понеже, ако кажем, че всичко, което виждаме, е реално, тогава всичко, което е реално, ние виждаме ли го? Например кой от вас в даден случай вижда какво става в Северна Америка, какво става в Ню Йорк. За нас невидимо е какво става сега в Ню Йорк. Американците сега тържествуват, че ще дойде век на свободата. Сега ще си пийнат, ще се повеселят, защото приблизително десет години имаха сух режим и всичко изсъхна. Американецът казва: „Не може така, малко влага трябва да дойде. Дъжд иде сега“. Разбира се, думите някои ще разберат иронично. Онзи сухият режим се счита въздържателен. Въздържателите обичат сухотата. Които обичат виното, те са винопийци, те поддържат мокрия режим. Но виждаме, че в земеделието трябва мокрота. Без мокрия процес нищо

не може да стане. Ако тази теория за въздържанието се прокара, тъй както ние разбираме, в природата мокър и сух режим не съществува. Временно се проявява едно време, когато е сухо донякъде, после се сменя. Съвсем мокър режим няма.

Казвам, ние в живота считаме, че сухият режим е за предпочитане. Условно е така. Не всякога сухият режим е най-добрият режим. Но и влажният, и мокрият режим не всякога е хубав. Хубав е мокрият режим при един майски ден. Когато вали дъжд, ще намокри житните растения, царевицата и те ще завържат. Зимно време ти казваш, че си облечен с тънки дрехи, дойде дъждът – мокрият режим – ще те намокри и ти измръзнеш. Каква полза има от този мокър режим? Тъй щото човек не може да разсъждава повърхностно и хората забравят един принцип.

Светът е обоснован на един морален закон, на една абсолютна свобода. Праведен или грешен, той трябва да бъде свободен. Да прави добро или да греши, свобода трябва да съществува. Защо е злото? Злото съществува, понеже има свобода в света. Доброто съществува, понеже има свобода в света. Ако нямаше свобода, нито доброто, нито злото можеха да съществуват. При несвободен режим не може да има нито добро, нито зло. Понеже доброто само при абсолютна свобода може да функционира, следователно всички други сили трябва да функционират при едни и същи условия.

Вие казвате: „Защо Господ е направил света така?“. Защото той е дал абсолютна свобода. Не мислете, че всичко, каквото може да направите е свобода. Свободата не седи да направиш всичко, каквото искаш. Нима, ако те търкулят от един планински връх, и паднеш, това е свобода? Не. Казвам: под думата свобода ще разбирате нещо, което ти в даден случай може да направиш, каквито и да бъдат резултатите – без разлика в дадения случай. Защото ние разбираме, че при абсолютната свобода крайните резултати винаги са добри. Не може да

има никакво изключение. Вие ще кажете: „Аз ще съгреша, ще живея лош живот“. Може да грешиш колкото искаш, но твоите грехове ще се превърнат в нещо добро – ако не за тебе, за другите около тебе или за бъдещите поколения, които ще дойдат след тебе. Има хиляди същества, които ще изменят силите, които ти си употребил за зло, и те ще направят нещо добро от тях. Лично за тебе може да няма добро, но в природата, в общия закон на цялото, зло не може да има. Злото съществува като единичен закон за индивида. За цялото няма зло в света. За цялото има абсолютна свобода.

Когато ние говорим за доброто и злото, ние подразбираме отношенията, които съществуват между частите и цялото, между нас хората, които сме на земята, и между всички други същества, от каквато и степен на развитие да са. Законът е един и същ според степента на тяхното развитие. Значи Духът не е нещо нереално, както някои мислят. Той си има форма, образ, сила. Под думата дух се разбира разумното. Когато влиза разумното във вашата глава, Духът го праща да покаже на израилския народ какви ще бъдат последствията за далечното бъдеще за един грешен човек и какви ще бъдат за един разумен човек. Сега да заменим грешен с неразумен и думата праведен с разумен. Защото праведният не може да бъде праведен, ако не е разумен, и грешникът не може да бъде грешен, ако не е невежа. Той мисли, че е много умен човек. Ако той е невежа, той е умен за едни неща, не е умен за бъдещите последствия. Въпросът не е сега да избягваме греха заради последствията, които идат. Не е там въпросът. Това е относително право в света. Тебе те е страх да не страдаш. Въпросът не е там. За един разумен човек законът е, да не наруши общата хармония на цялото, а не че той ще страда. Обща хармония да има. Понеже всяко едно престъпление, извършено в какъвто и да е смисъл, лошите постъпки се отразяват на цялото. И тогава всички се заемат да поправят, но хармонията не може да се наруши. Онова благоговение, което по-на-

предналите същества имат към едно същество, което не греши, изгубва се туй благоговение и вече туй същество се излага и на ред страдания. Сега няма какво да ви доказвам това. Вземете в един народ. Когато някой не изпълни завета на народа, всички имат презрение към него – минават се векове. Някой път амнистия може да дойде след десет-петнадесет години, а някой път и след сто години не идва. Например воюващите страни каква голяма неприязън имаха. Едва сега Америка прави първите стъпки за примирение. Прекарват онази подводница онези, които останаха живи, анкета правят за онзи капитан, който предизвика това. Сега американците казват, че този човек доброволно не е искал, но народът го заставил. За благото на народа си, уж за своя си народ той е бил принуден да минира този параход.

Та казвам, че когато ние сме така лично ангажирани в своето, ние се заслепяваме. Казваме: „Какво съм аз виновен, баща ми, дядо ми грешили, защо аз да изкупувам техните грехове!“. Че тогава и обратното: защо дядо ти и баба ти, като са живели добре, ти ядеш и пиеш на тяхна сметка. Щом не искаш, че дядо ти правил престъпление да носиш последиците, откажи се. Значи ти се отказваш от лошите последствия, а от доброто, което дядо ти оставил, не се отказваш, наследяваш го. Когато дядо ти оставил наследство от много пари, ти си готов да станеш наследник, а когато дядо ти оставил дългове, и трябва да плащаш, казваш: „Аз не съм от неговия род, отказвам се“. Последователен трябва да бъдеш, ще кажеш: „Не искам да участвам нито в едното, нито в другото“. Тогава ще имаш право.

Та казвам: при сегашното разбиране на живота всеки, който служи на рода, където и да е, иска едно разрешение. Общо разрешение за човечеството няма. При сегашните условия, който и да ви каже, че има общо разрешение, лъжете се. Ако имаше, хората щяха да го приложат. Ако биха ви казали, че след десет години ще дойде Царството Божие на земята, не вярвайте! Ако биха ви казали, че

след двайсет години ще дойде тук Царството Божие на земята, пак не вярвайте! Ако ви кажат, че след хиляда години, подир 1500, 2000 години – има малка вероятност. Тогава ще кажете: „Какъв е смисълът на живота?“. Ако всичките хора дойдат на един ум, възможно е да внесат Царството Божие, но работата е, че тези хора нямат никакво разбиране. Тези хора не може да се съгласят. Ти не можеш да убедиш един англичанин, един американец, един французин, един италианец, един русин да се съберат и да живеят братски, не може да ги убедиш по никой начин. Те биха яли и пили всичките, всеки ще си бърка в джоба, ще отвори кесията и ще плати, но всички да ядат и пият и един да плаща, казват: „Туй не го разбирам“.

Всички съвременни хора сме крайно лековерни, по-лековерни хора от нас в света надали има. Общо говоря за цялото човечество – с малки изключения. Даже най-големите скептици и те са много лековерни. Скептиците, невярващите хора са най-лековерни. Вярващите и набожните са по-малко, те са повече скептици. Когато ти проповядваш Царството Божие на един беден човек, по-лесно ще повярва, но на един богат, като му разправяш за Царството Божие, той ще каже: „Ти го остави!“. Аз наричам невярващите хора милионери, казват: „Царството Божие не може да дойде“. Утре, като осиромашеят, ще станат лековерни. Вземете хора, които са учили, свършили са по няколко факултета, от високо произхождение са, казват: „Ние чужди съвет не искаме, ние сме хора, които имаме своя мисъл, свое възрение и т.н.“. Виждате – онзи ученият човек, като заболее, вика лекар. Той му хване пулса, сериозно си поклати главата – той е майстор, отвори му устата, гледа му езика, окото, преслушва го. Извади книжка, пише. Вие я занасяте на аптеката, дадат ви лекарство едно шишенце. Казват ви: „На час по една лъжица“. И вие точно така правите. Този болен вземе шишето, той е свършил четири факултета, но гледа часовника, като дойде времето, взема лекарството.

Сега вие може да се смеете, но този човек, като гледа шишето, той гледа да извади здраве от него. Аз виждам хубавата страна. Ако този човек би вярвал във всяка една лъжица, той би оздравял. Сега лекарите има нещо, което не знаят. Те трябва да платят, аз да им кажа друга една формула – лекарствата им да работят. Ако аз съм един лекар, ето какво ще направя. След като им предпиша всичките тези течности в съединение, те са обосновани на известни вътрешни условия как ще функционират. Като влязат в тялото, те са живи елементи. Но ако болният, след като вземе това лекарство, в което има специфични елементи, не каже: „Аз ще оздравея"... После, ако аз съм един лекар, ето какво ще направя. След като дам туй лекарство на болния, ще отида да ангажирам сто души, които нямат работа, ще им платя по 5 лева и ще им кажа: „В еди-кое си семейство ще похлопате и ще влезете вътре". Болният ще каже: „Свободно". Като влезете при него, ще кажете: „Ти много добре изглеждаш. Ти от това лекарство пи ли?". – „Пих." – „Много добре изглеждаш, виждам, че си се освежил." След половин час иде друг. „Ти от това лекарство пи ли?" – „Пих." – „Ти си много добре." Тези сто души като влязат при него, на втория ден този човек ще бъде здрав. Но болният е дал сто лева за лекарството, а аз дадох 500 лева на стоте души само да кажат по една блага дума за помощ.

Тогава няма да има криза. Колкото болни има, ще ги пращам да ги посещават. На сто места по пет лева – ето ще си изкарат прехраната. Тъй щото те се ползват, и болните се ползват, и тези хора, които имат криза. Сега лекарят дава лекарството, не че то не действа, но всяко лекарство има специфични условия, при които то действа. Защото външните условия при болния може да са толкова неблагоприятни, че да са лоши проводници за силите на природата. Следователно туй лекарство може да дойде само по един начин – по правата линия, а по права линия работите не стават. Ние живеем в един свят на магнетично влияние, това значи външните

условия да съставят добори проводници, за да могат силите на природата да действат.

Та когато вие казвате, че условията са лоши, аз подразбирам, че магнетическото поле, в което вие се намирате в дадения момент, проводниците на вашия живот са лоши проводници. Тогава вашите мисли са стеснени; вашите чувства са стеснени; вашата воля е стеснена; вашето хранене е стеснено; вашето дишане е стеснено; вашето кръвообращение е стеснено. Не може да спите цялата нощ, навсякъде, където се обърнете, имате лоши условия. Тогава в полето на лекуването имате разни методи. Учените хора са дошли до чудни заключения. Сега няма да се спирам върху системите на лечението, понеже от хиляди години хората се лекуват. Има си закони, по които една болест може да се излекува. Всяка болест се дължи на специфичния живот, който съществува в природата. Следователно, когато един специфичен живот в природата иска своето благо, непременно друг живот трябва да пострада за благото на този живот. Как мислите, ако едно дете съществува, майката е малко слаба, а детето е здраво, то се събужда по десет пъти на вечер и майката се събужда и то суче от нея, какво ще бъде положението на майката. Майката ще почне да линее, а детето оживява. Някой път детето се поправя, детето остава живо, после го отхранват с биберон. Казват, че животът на майката бил къс. Не че животът е бил къс, но тук са се изменили условията.

Ние изменяме първичните условия, които са поставени в наша власт. Ти раждаш едно дете и градиш върху това дете, градиш предпотопни кули, вавилонски кули искаш да изградиш, въобразяваш си, че то ще стане гений, това, онова. Аз нямам нищо против тази любов. Но ти трябва да бъдеш в реалността, да разбираш от роденото дете какво може да стане. Ти, със своята мисъл, можеш ли да създадеш нещо? Но същевременно детето трябва да съдържа тези качества, тези способности в себе си, за да има какво да работи. Ако това дете е невъзприемчи-

во, някой път детето мяза на майка си, някой път мяза на баща си, някой път не мяза нито на баща си, нито на майка си, нито на баба си, нито на дядо си. Защото някой път, като умре това дете, най-много след четири поколения пак това дете ще се яви на земята. Обикновено такъв е законът. Сега някой може да оспорва това, нямам време. Аз гледам, като изучавам съвременната физика, съвременната математика, съвременната химия. Вие може да спорите, но хората изучават онзи реалния свят. Че станало нещастие, изследват какво е.

Докъде е отишла човешката мисъл? Казвате: „Много учени нас не ни трябват". Че на това учение се дължат нашите къщи, нашето осветление, образование. На това учение се дължи храненето, дишането, на това учение се дължат всичките блага в света. Музиката, изкуството, всичко се дължи на това учение. Най-после цялата природа е създадена от цифри и числа. Храната, като влезе в тебе, има ред процеси. Най-първо, храната, като се смели, има едно отношение на обмяна между молекули с молекули. После, като спре този процес, дойде една обмяна между атом с атом. След това иде една обмяна с протони и йони. Протонът е основа на материята, който сегашните учени хора считат. Той е онази част, която е неизменна, около която функционират другите частици. Според тази теория атомът е създаден като нашата Слънчева система. Който и да е атом, например кислородният, според това твърдение има шестнадесет единици, които се движат около този кислороден протон. А други имат по 100, по 150, по 200, по 300, 400, цели системи се движат. Негативната страна на материята са електроните. Та те казват – когато един атом е неустойчив, атомът не е съединен. Следователно, когато един атом се постави в една среда с добри проводници, този атом може да се разложи. Когато една молекула се постави в добра среда, тя може да се разложи или да се видоизмени. Под думата разлагане не разбирайте, че като умре човек, се разлага. Може да стане едно видоизменение.

Сегашните учени хора вземат етера като материя, която е в покой, няма движение. Има напрежение в себе си, но те поддържат, че етерът няма никакво движение. Той никъде не се движи. Той е в покой, но има едно напрежение. Следователно в този етер става всичкото движение на молекулите, на атомите, на протоните, на йоните. Следователно онези частици, които вземат една сила от външните условия, те са негативни, а тези, които дават нещо от себе си, те са протони, положителни. Неустойчив е станал, да кажем, един електрон. В дадения случай той трябва да излезе от една система и да влезе в друга система. Сега няма какво да ви развивам по-нататък, трябва да изменя формулата. Но мене ме интересува, че между тези съвременни открития в науката има едно съотношение, което съществува между мислите и чувствата на човека.

Те казват, че магнетическа материя в света няма. Има области магнетически. Там, дето действа електричеството, и магнетизмът се проявява. Електричеството действа по права линия, магнетизмът действа по крива линия. Или туй поставено другояче, те казват, че в природата, в етера винаги, когато се образува едно първично тяло, от него излиза една права линия. От същата част излиза друга една линия, която е успоредна на първата линия. Магнетическата линия е вече перпендикулярна на двете линии. Следователно, дето линиите са перпендикулярни на успоредните линии, това поле те го наричат магнетическо поле. Следователно там се образува тази крива линия. Следователно само в магнетизма се явява счупената линия. Дето има счупена линия, казват, че полето е магнетическо. Но в счупените линии има всичките възможности за изкуство. Че когато един художник рисува, ако не е магнетичен, той не може да рисува правилно, той трябва да има най-малкото огъване. Ако вземете човешкото лице, тези всичките линии показват през какви условия е минал човек, за да се създаде човешкото лице. Може да се състави цяла наука как е създадено човешкото лице. Това е за учените хора. Цяла

една наука от ред формули. После да се изчисли какъв е бил човек преди 100, 200, 300 хиляди години. Учените хора отиват към тази посока и правят своите наблюдения. Сега последните научни данни идат към тази област.

Някой път ти не си харесваш носа. Та, най-първо, носът има три служби. Едната служба – носът служи за дишане, за възприемане въздух. Второ, носът е орган на обонянието – чрез него разбираш някои неща, дали са благоприятни за тебе, за твоя живот, или неблагоприятни, за да си намериш храната. Третата служба е, че носът показва каква трябва да бъде мисълта на човека. Следователно носът показва състоянието на дробовете, после до каква степен е развито обонянието у човека и най-после показва до каква степен е развита човешката умствена способност. Ако ти и да не можеш да разбереш каква служба има носът към дробовете, това отношение съществува. Защото обонянието съществува по единствената причина на стомаха. Стомахът се нуждае от обонянието. Хубавите работи, като ги помиришеш, ти искаш да ги вкусиш. Обонянието помага да знаеш кои неща са хубави, приятни. Обонянието и вкусът са необходими, за да ги внесеш в себе си.

Най-първо, вкусът и обонянието трябва да бъдат отлични, за да бъдеш здрав. Всички онези, на които обонянието е малко развалено, то е лош признак за тяхното здраве. Понеже ти не усещаш мириса на развалената храна, може да я ядеш. Като е развито обонянието, не може да ядеш, ще се предпазиш. Иначе ще кажеш: „Дайте каквото и да е, аз не усещам никаква миризма". Та при хигиената се изисква хубаво обоняние за храната. Някой път обонянието е най-добрият специалист по въпроса. Щом имаш хубаво обоняние, усещаш нещо приятно – яж тази храна; има ли нещо неприятно, не яж тази храна! Ако вземеш един плод, не го яж изведнъж! Помириши го най-първо и ако неговата миризма е хубава, и ти направи едно отлично впечатление, измий го, вкуси го. Ако, като го вкусиш, твоят вкус го одобри, твоят живот се продължава най-малко с 40 години.

Аз разделям човешкия живот на три фази. Някои го делят на седем фази. Ако първата фаза живееш 20 години, може да ги преживееш добре – аз ти предричам, че и във вторите 20 години ще живееш добре. Ако и тях преживееш добре, и след другите 20 години, аз може да заключа, че ти ще бъдеш възрастен на 60 години на върха на живота. Това, което сега става на 30 години, така ако живееш неизменно, и на 60 години ще бъде. Щом се качиш на върха, тогава ще слезеш още 60 години добре. Тогава ще бъдеш пълновъзрастен, тогава ще живееш още 60 години. Животът е разделен на три части. Ако първото деление – 20 години, прекараш добре, горе ще бъдеш на 60 години. Щом дойдеш на върха, ти по никой начин не можеш да живееш 60 години. Но, ако долу си живял 65 години, аз мога да ви предскажа, че ти имаш да живееш само 30 години – 15 години и още 15 години – 30 години. Ако първото деление си живял само 2 години добре, ти ще живееш само 6 години. Но тази наука е опасна, по-добре, че хората не я знаят. Защо? Понеже хората не са живели хармонично, след няколко часа ще свърши. По-добре да не знаете кога ще умрете.

Нещо преди един месец при мене дойде една госпожа от високото софийско общество, която се интересува да ѝ гадаят гледачки. С мъжа си живее отлично, много хубаво си живее, мъжът ѝ много я обича. По едно време дошло ѝ на ума да ходи да пита врачки какво ще бъде бъдещето ѝ. Казва: „Що ми трябваше да ида!“. Ходила тя при гледачка и тя ѝ казала, че след шест години, еди-кой си месец, еди-кой си ден мъжът ѝ ще умре. Не казала, че тя ще умре, но че той ще умре, ще остане вдовица. Запалила ѝ се главата. Отива вкъщи, минава се месец, два, мъжът ѝ я утешава, тя не може да спи, станала нервна, заболяла. Викат лекар, казва: „Малко нервно разстройство“. Разстроила се, че мъжът ѝ щял да умре. Казвам ѝ аз: „На какво отгоре ти вярваш сега? Кое те кара да вярваш, че след шест години той ще умре? Аз се интересувам на кой аргумент отгоре ти вярваш. Аз ще ти кажа, че мъжът ти няма да умре след шест години.“ – „Е, може ли?“

– „Разбира се!“ – „Как е възможно?“ – „Като ти каза тя, че той ще умре, е възможно, аз като кажа, че няма да умре, невъзможно е!“ – „Че как е възможно?“ – „Да кажем, че тук държавата решава за някой човек да го обесят. Най-после дойде до ухото на царя – може да не го обесят. Царят каже да не се обеси и човекът остане необесен. Аз като кажа, няма да го обесят.“ Тя ме гледа, гледа, казва: „Ти искаш да ме направиш лековерна“. Казвам: „Сега ти си лековерна. Аз разсъждавам, че ти сега си лековерна, че си повярвала без никакъв аргумент. Но и аз ти казвам, колкото моето е вярно, че няма да умре, толкова и твоето, че може да умре. Тези неща са възможни. Аз предполагам, че след шест години ще дойде една война, мъжът ти ще го викнат, ще го убият на войната. Възможно е.“ Казвам: „Аз зная нещо друго, че войната няма да бъде след шест години, но след седем-осем години. Значи не е точно тъй“. Математически има някои неща, които може да се отлагат. Не мислете, че нещата, които стават в природата, са абсолютни, че непременно ще станат. Господ каза на грешника, че непременно ще умре. Ако той се разкае, няма да умре. Ако на праведника каже, че няма да умре, а той съгреши, ще умре. Следователно има нещо, което можеш да видоизмениш.

Сега ще се спра върху онази наука, с която ние може да видоизменим нещата. Не онзи ред, който съществува вече, но онова, с което изменяме нещата в света. На този въпрос се спирам. Ние казваме, че трябва да живеем. Три фактора се изискват в живота. Най-първо, за да живее човек, той трябва да е работил. Човек е дошъл на земята да работи и да гради. Че е така, щом се родим, още от малки започваме да ядем, градим тялото си, формата си. До 21 години строим тялото си. Някой път казвате – „Поне се възвиши нагоре“. Някога има изключение, ти станеш два метра, два метра и десет сантиметра, някой път се случва – до два метра и половина, или метър и десет, метър и седемдесет, метър и осемдесет, или метър и деветдесет. След това идва работата на

нашите дробове, после работим в нашата стомашна система. Тази стомашна система вече става основа за нашата чувствителност. Защото чувствителността на човека е в много голяма зависимост от състоянието на стомаха. Вие не може да имате отлични чувства, ако стомахът не функционира добре. Не говорете за търбух. Под думата търбух се разбира нещо – неразумно ядене. Ако вие нямате разумно ядене, не може да имате разумни чувства. Вие не сте изучили добре функциите на зъбите. Някои от вас ядат само на едната страна – много голяма погрешка правят, не прекарват храната си от едната и другата страна. Някои ядат повече от лявата страна, други – повече от дясната страна. То е анормалност. С тези зъби се предава само на стомашния мозък една хармония на слънчевия възел. С това се предават по-хубави чувства, които поддържат енергията към мозъка и вие може да имате една по-висша мисъл. После зъбите трябва да турите на работа. Ако нямате храна – както едно време – аз харесвам: момите дъвчеха сладка дъвка. Бих желал някои от вас да дъвчете сладка дъвка на едната страна, на другата, тогава ще имате здрави зъби, тогава ще имате здрави чувства. Вие ще кажете: „Дъвка сега ще дъвча!“. По-добре дъвка, отколкото друго да дъвчеш. В дъвката има нещо приятно, при това уякват зъбите, отварят се задните дванадесет канала, тогава функционират задните сили, които идат отвън чрез вашия гръбнак и се пренасят силите в мозъка. Ще имате един отличен живот.

Някой ще каже така: „Аз като се помоля Богу, всичко става“. Не говорете за такива работи. Не може да се моли човек, който не мисли. Когато аз мисля, моята права мисъл е молитва. Молитвата разбира едно разумно общение с разумните сили в природата. Ние считаме всички нейни наредби за свещени. Аз съм в общение с нея, на всяка стъпка се спирам и благоговея пред нея. Като се спра до един извор, мене ми трепне сърцето. Когато видя тия грамадни скали отгоре, казвам – това е великото,

което е работило. Гледам растенията, животните, на всичко това с благоговение гледам. Не търся Бога в някоя външна форма. Най-първо, гледам това, което съществува около мен. Аз гледам да има ясна представа за самия живот, в който живеем. Ти нямаш ясна представа за себе си, нямаш ясна представа за ръката си, да видиш какво богатство се крие в ръката. На някои хора виждаш, че животът изчезва от тях, на други, като пипнеш ръката, виждаш, че животът тече. Аз казвам на този човек: ти много безразборно ядеш, после ти имаш такава голяма амбиция, толкова си се натоварил, че мязаш на натоварен кон. Не ти трябва толкова. Ти искаш да станеш голяма величина. Какво ще допринесеш в света? Нищо няма да допринесеш.

Някой път искаме да станем големи в света. Но големината в света, славата на човека не седи от десет, петнадесет, двадесет години. Христос стана велик едва след две хиляди години. Един престъпник, за когото римляните написаха – цар юдейски се провъзгласи. И досега спор има. Не той се провъзгласи. Питам: онези хора, които сега заминат с величие, след две хиляди години какво ще кажат хората за тях? Ние казваме: „Сега да съм". Но вашият живот след две хиляди години едва ще бъде оценен. До две хиляди години може да дойдете пак още колко пъти на земята. Вие казвате: „Още веднъж? Не!". Ще дойдеш, дали вярваш, или не, ще дойдеш. Че някой не вярва, то е друг въпрос. Дали вярваш, или не, то е друг въпрос. Дали вярваш, че слънцето ще изгрее, и ще залезе, то е друг въпрос – но слънцето ще изгрее и ще залезе. То не се интересува от това, дали ние вярваме, или не. То си изгрява и залязва. То казва: „Това е моя работа – да изгрявам и да залязвам".

Има три вида залязване. На полюсите имате един изгрев и един залез. За умерения пояс имаме 365 изгрева и 365 залеза. Как става това всичко, го доказват. Тогава учените хора казват: „Да направиш едно прозорче, че слънцето постоянно да го огрява; направи северен прозо-

рец, който слънцето да го огрява". – „Де може да направиш такъв прозорец, дето слънцето да го огрява?" – „Само на Северния полюс." Тогава слънцето, като се обръща, всичките прозорци ще бъдат северни, южни, източни и западни. Според мене най-възвишеният живот е на полюса. Човек, който иска да стане светия, трябва да отиде на Северния полюс, талантливите – в Русия, обикновените – в нашите места, смахнатите – в тропическите места. Че това е така. Там се явяват най-големите болести. На вас ви се вижда малко шеговито. От неразбирането на живота са противоречията, които се срещат. Ако дойде някое изпитание в твоя живот – и най-големите изпитания, които идват в живота ни, то е северният полюс. По-малките изпитания, това е умереният пояс. Дето няма изпитание, има ядене и пиене, то е екваторът. Вие искате да живеете без мъчнотии. Еди-кой си живял на екватора 56 години, изял 60 чувала брашно, изпил десет хиляди килограма вода, хиляда килограма вино, изпушил толкова тютюн. Питам, какво е направил? Най-после казвате: „Господ да го прости, умря". Питам: какво е добил, като ял и пил, какво е останало за него?

Сега искам да остане у вас мисълта, че за нас е реално само това, което остава в нашата мисъл. Само онази мисъл, само ония чувства, само ония постъпки, онази материя, която остава у нас като част от нас, и ни държи във връзка с външния свят, тя е реална за нас. В нас съществува едно малко количество злато, което е съществено. Един елемент от злато съществува и всички елементи, от които Космосът е създаден, всичко това го има вътре. Електричество има, магнетизъм има, етер има – това е в реда на материята. Тези малки частици нас ни държат в общение с големия свят, ние постоянно възприемаме. Каквото става в големия свят, става и в нас. Да кажем – става някаква реформа в небесното пространство, в някоя слънчева система, веднага у нас него ден става една пертурбация, понеже сме свързани повече с тази система. Вие не може да наме-

рите причината. Ако ви кажат, че на еди-кое си място в пространството стават промени, вие казвате: „Какво влияние има това слънце върху мене – малкият, дребният човек?“.

Питам: ако един железен път, дълъг сто метра, вие започнете да го нагорещявате, няма ли да почувствате топлината след време. Непременно ще я почувствате. Връзка има. То щеше да бъде голямо нещастие за нас, ако ние не сме свързани с цялата Вселена. А понеже ние сме свързани с всичката вътрешност на земята, с всичките ония промени, които стават на земята, когато стават земетресения, когато стават движения на почвата, изменения на почвата, някои нови елементи, някой нов контакт или едно изключение, всичко това го чувствате. Някой път хората чувстват, но и кучетата, и петлите чувстват. Когато стават големите земетресения, петлите престават да пеят, кучетата бягат, жабите, раците, рибите, всичко, каквото има във водата, бяга. Ако земетресението е голямо, и в набръчкването на тия пластове те ще пострадат, бягат. Тия същества възприемат, че иде нещо страшно и те гледат да се намерят на свобода. Някой ти казва: „Не зная защо, но днес ми е стегната душата“. Че днес в Америка става земетресение и всички хора там страдат. Най-после, като стане земетресението, ти казваш: „Какъв дявол беше, че дойде“. Най-първо, никакъв дявол няма. Но с това те телеграфират, казват: „Става земетресение, вземайте мерки, защото това земетресение ще дойде и у вас“. Защото земетресението върви шахмат в противоположни полюси. Ако става в Америка, то непременно ще дойде в противоположния полюс. Ти виждаш, че един човек страда. Това страдание е предупреждение, че то ще дойде и у тебе. Ако ти си умен, ти ще го предотвратиш. Ти трябва да бъдеш готов.

Та казвам: в това отношение сегашните хора трябва да вземат поука от миналите векове. Ние всички трябва да вземем пример. Сегашните хора имат един стремеж.

Всичките хора искат да живеят добре. Всички искат да бъдат богати, всички хора искат да бъдат учени, всички хора искат да бъдат силни. Отлично е това, но как се става богат на сегашното време. Сега богат не може да станеш. И силен не можеш да станеш тъй лесно, ако не разбираш законите, по които да добиеш силата. Мислите ли, че един човек може да стане силен, а не владее мисълта си, не може да владее своите чувства и не може да владее своите постъпки. Никога. Ние може да имаме силата на един лъв, на един тигър, на един слон, който е толкова силен, той служи на човека, впрегнат е на работа. Лъвът, който е толкова силен, седи в менажерията, показват го там. Вземете и тигъра, всички животни човекът ги е впрегнал. Тогава, ако ние сме толкова силни, природата може да ни впрегне, както ние впрягаме животните. Ние, съвременните хора, сме изгубили – казваме: това е Божия работа, но това не го вярваме ние – ние сме изгубили нещо хубаво. Мислим, че каквото вършим, никой не ни вижда. Направил си нещо из стаята си, казваш: „Кой знае, кой може да вижда, Господ дали има“. Господ може да няма, но природа има. Господ може да не е видял, но природата е видяла. Тя дебне, тя си има свои детективи. От този ден тръгват тези детективи стъпка по стъпка. Няма да се мине много време, ти ще попаднеш в ръцете им.

Сега може да се зададе друг въпрос. Какво може да стане от нас? Аз питам, вие какво искахте, като направихте това престъпление? Престъплението ви е много малко, престъплението ви седи в това, че изпихте едно кило вино – въведохте мокрия режим в стаята си. Няма нищо, но пихте вино ненавреме. Вечерно време вино не се пие. У българите има един навик. Те, като вземат вино, казват: „Да има студен извор, че да турим виното във водата!“. Там е нещастието. При бистрата вода вино не се пие. Има време, когато човек може да пие вино. Има едно състояние, когато ти си възбуден. Умен трябва да бъдеш. В Индия индусите имат един начин за лекуване. Когато някого го ухапе някоя лоша змия, той взема един,

два, три килограма спирт, изпива го и спасява живота си. Другояче би умрял за няколко минути. Но като изпие три килограма спирт, спасява се. Тогава три килограма спирт няма ли да изпиеш? Ще изпиеш и оттатък ще минеш. Но когато змия не те е ухапала, няма никакъв смисъл да пиеш.

Та казвам: мокрият режим е потребен. Когато ще стане суша, растенията имат нужда от влага. Та казвам: сега американците се радват за Рождество Христово – музика, тъпани, мокрият режим е влязъл там. Мимоходом се спирам, то е тяхна работа. Сухият режим го въведоха и русите, царска Русия го въведе. Тя си отиде със сухия режим. Сега Америка е по-умна, тя не чака. Трябва да се внесе влага, внася се мокрият режим. Онзи, сухият режим, отвътре суши, но отвън хората станаха много мокри. Всички американски чиновници се подкупиха, че не остана честен човек никъде. Сега гледат да коригират. Казват: „Че ние изгубихме толкова пари, с милиарди!“. Ще покрият своя бюджет. Веднага на първа ръка ще имат 250 милиона долара за тези, които пият. При това казват: „Ние толкова пари изгубихме, хората ни се развратиха, чиновниците ни се развратиха“. Статистиката показва, че в Америка се пие повече скрито, отколкото по-рано. Какъв смисъл има сухият режим, когато хората нариха пиене – влажният режим – навсякъде.

Силата не седи в строгостта на закона, във външните условия. Там, дето има закон, той никога не подобрява човека. Той трябва да стане едно вътрешно условие на онзи разумния живот, който функционира без наложителен закон, когато човек стане закон сам за себе си. Ако въздържанието седи, казваш: „Свободен човек съм, няма да пия, вие може да пиете, но аз няма да пия“. При този режим колкото последователи имате, едните и другите ще бъдат свободни, всеки според своето разбиране. Това е морален свят. Те казват: „Ако днес има закон за религиите, всички хора ще станат религиозни“. Мислите ли, че те ще станат религиозни? Религията в света трябва да

бъде дълбоко убеждение, обосновано на онези неизменни закони, които съществуват в природата. Научно само да се доказва, че Господ съществува. Природата има съвсем други методи, които могат да се въведат. Дали аз вярвам в Бога, или не, не трябва да доказвам. Аз се наричам вярващ човек, аз съм правил опити. Някой казва: „Ти криеш нещо!". Че какво ще крия? След като държа една сказка, казва: „Ти криеш нещо зад туй, което говориш!". Казва някой, че е религиозен. Не, ти не си религиозен. Няма какво да доказвам на един човек, дали той е религиозен, или не. Ако той е религиозен, той го носи в себе си, той е роден, той не може да се откаже от своята религиозност. Тази религиозност седи в друго нещо.

Най-благородното – когато един човек има религиозно чувство, той има уважение и почитание към всичко. Той има еднакво уважение и почитание и към богатите, и към бедните. Той, като види един беден, ще се зарадва. Бедният е облечен в едни дрехи, но той вижда нещо благородно, вижда го като някой цар, който се е скрил. Като види богатия човек, и него счита за цар. И двамата ще ги уважава, ще ги изпрати, като си заминат, и за двамата ще си мисли много хубави неща. Това е религиозно чувство. Ако човек няма това религиозно чувство, той сега трябва да го развива. Но някой минава за религиозен. Не зная по това определение колко религиозни хора има. Но има друго нещо. Религиозният човек е съвестен, справедлив, той има вяра, надежда. Религиозният човек е милосърден, той е човек на човечността. По някой път е фанатик, тесногръд. Но това вече зависи от ума, че не е тъй широк.

Например между католиците и православните има спор за кръстенето. Православните казват, че с три пръста трябва да се кръстят, това е правилното кръстене. Католиците казват, че с цялата ръка трябва да се кръстят. И досега не е разрешено кое е правилното кръстене – с трите пръста или с цялата ръка. Ако аз бих

турил, с единия пръст бих турил и с цялата ръка и щях да кажа – в името на Бога, в името на човешкото благородство, в името на човешката справедливост, в името на човешката разумност, в името на човешкото състрадание и в добродетелта аз се кръстя. Има смисъл тогава. А тъй, с цялата ръка както се кръстят, аз не искам да го тълкувам. Той казва: „Тези трите пръста са за Бога, а двата са за нас". Православното кръстене е по-правилно, отколкото католическото. Казвам, двата пръста са за нас, този големият е половината за нас, а само двата са за Бога. Хората, като са мислили, това са направили за едно благоприличие. Когато се поставя така кръстът, то си има смисъл. Като ме срещне някой, ще каже, че аз нямам уважение. Не, аз имам по-голямо уважение. Казва: „Ти кръстиш ли се?". – „Защо се кръстиш?" – питам този човек. „Турям си трите пръста на главата и казвам – слушай, тази работа, която аз мисля да направя, помагай ми. После турям трите пръста на стомаха и казвам – и ти помагай. После турям трите пръста на раменете си, наляво и надясно, и казвам – елате и вие помагайте."

Някой ще ми каже, че имало някакво магнетично течение и че човек се магнетизирал. Това течение по този начин ще донесе страдание, нищо повече. Човек трябва постоянно да се моли и постоянно да се кръсти. Най-първо, по мисъл, после по чувство и след това – хване си ръцете. Кръсти се не само на едната страна, но и на двете. Ако мене питат, аз казвам, кръстя се с главата си, кръстя се с двете си ръце, с всичко, каквото имам. Кръстът подразбира движение. Движението в тебе не е в една частица. Всеки един орган трябва да има правилно движение в света. Това е кръстът. Правилното движение в света съставя един кръст – свастика – движение, на което основата е цялото движение. Земята се движи по този начин. Кръстът значи тази сила, която движи хората, а ние се караме дали с двата пръста, или с трите. Аз няма да споря. Има евангелисти, които не се кръстят. Но аз казвам, няма жив човек, който да не се кръсти.

Когато ние подразбираме правата мисъл, тя върви по този закон. Мисълта върви от горе на долу, после вдясно, вляво. Различно го правят, но сега туй течение върви по-хубаво наляво, защото сега теченията в природата вървят от лявото полушарие.

За нас сега моралът... Елементите, които управляват света... Затова казвам, бъдещето не е бъдеще за мъже и жени, то е бъдеще за жените. Аз не застъпвам правата на жените. Казвам: в природата бъдещето е на жените, не на тази жена, която иска да стане мъж, тя е закъсняла. Някога ще се отделят мъжете от разумните жени и светът ще се оправи. Засега аз съм слушал много мъже да казват: „Ти жена да си – да си починеш!". Много мъже искат да станат жени. И прави са. Че какво ще направи мъжът? На кого е счупен кракът? На мъжа. Навсякъде страданието е на мъжете, при това жената иска да стане мъж, да страда. Но вие разбирате под думата мъж сила без разумност. Но в света мъжът трябва да представлява мисълта. Когато се говори за мъжа, трябва да изпъкне във вашия ум светлината, а когато се говори за жената, трябва да изпъкне топлината. Това, което кара нещата в природата да растат, то е топлината. Без топлина нищо не става. Нашият организъм се развива под влиянието на топлината. Този процес, който ни възраства, ние наричаме женски елемент. Когато изгубим този процес, животът ни преждевременно се съкратява. Вие искате да станете мъж. Щом станете мъж, вие непременно ще умрете. Защо умираха хората?

Аз ще ви наведа на въпроса. Тази змия, която беше при дървото, беше от мъжки принцип. Следователно жената дойде между два мъжки принципа (типа). Вземаме повече от мъжкия принцип, отколкото от женския и вследствие на това носим лошите последствия на сегашния живот. 2:6, а то трябва да бъде 1:1. Писанието казва – старият човек значи старият мъжки принцип, който Бог не е създал, който ние изкуствено внесохме. Присаденият мъжки принцип, тъй наричат стария човек, от който

трябва да се освободите и жени, и мъже, от който се вършат всички престъпления. Има психологичен и биологичен закон, чрез който майките чрез закона на раждането, чрез закона на подбора в бъдеще ще избавят човечеството от това, което е излишно. И тогава ще остане онзи мъжки принцип, който носи светлината, ще остане женският принцип, който носи топлината.

Там, дето е светлината, там е електричеството; дето е топлината, там е магнетизмът. Дето е светлината, там е електричеството; дето е светлината, там е мъдростта. Дето е любовта, там е топлината; дето е свободата, там е истината в света. Следователно, като се знаят онези, временните закони, всякога ще знаеш как да видоизменищ положението си. Ти не искай първо да станеш богат. За да станеш богат, ти най-първо трябва да имаш живота. За да имаш живота, трябва да имаш светлината. За да имаш светлината, трябва да имаш свободата. Защото това е богатството – само при живота, светлината, топлината ти си свободен. Ако ти придобиеш богатство, преди да имаш живота, ти по-скоро ще умреш. Казва Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, единаго истиннаго Бога" – значи онзи принцип, който Бог е внесъл в нас. Всичко онова чуждо ние трябва да го отхвърлим. Всеки от вас трябва да знае кое е божествено. Това, което носи радост, е божественото; това, което носи скръб, не е божествено. Което носи мир, е божествено, което носи размирие, не е божествено. Което носи милосърдие, е от Бога; което носи коравосърдечие, не е от Бога. Което носи добро, е от Бога; което носи зло, не е от Бога.

Някои казват, че Бог е всемъдър и употребява всички неща. Там Бог казва: „Аз съм Бог, който творя и добро, и зло". Бог казва, че за всички онези, които не изпълняват неговия закон, става враг за тях. Каквото направят, той им въздава. Не че Бог ни дава зло, но той ни въздава нашето зло да го опитаме. Щом се обърнем, и вършим

неговата воля, както е в природата, тогава той веднага го изменя. Тогава, каквото добро вършим, той пак ни го въздава. Като нямаме туй разбиране, казваме: „Бог за мене не мисли“. Че как го разбирате? Че твоята майка, твоят баща, които са настойници от Бога, те ти дадоха условия. След това онзи брат и сестра ги нареди около тебе. И ти казваш, че никой не мисли за тебе. Ти имаш ежедневната храна, имаш обществено положение, ти седиш и мислиш за някакви малки работи, мислиш, че не си щастлив. Ако си мъж, гледаш, че жена ти не е толкова красива, че е разногледа, че малко устните ѝ посинели, не са тъй червени. Едно време били червени. Детето малко пожълтяло. Казваш: „Не е хубаво туй дете, едно време беше червеничко. Едно време имаше повече приход, сега няма толкова“. Какво има да те безпокоят тия работи. Сега хората са се изхитрили. Устните станали сини, турят малко червено отгоре. Лицето жълто, турят червено, но не върви. Ти искаш да бъдеш красив. Това е една свещена идея. Ти трябва да бъдеш красив. Аз не съм за грозотата. Искаш устата ти да бъдат червени. Не туряй краска, която осакатява устата ти. Не я боядисвай.

Имаше тук една Султана, един оригинал, около 45-годишна беше. Минаваше за много религиозна, ходеше с една македонска премяна, носия, носеше букет цветя. Тя казва: „Кой от вас не си маже къщата?“. Понамажеш я, че кой как мине да каже: „Хубава е тази къща!“. Тя е права. Но, казвам: да си мажеш къщата по три пъти на седмицата, това показва, че не си много умен. Като намажеш къщата, поне цяла година да се не измива. Да няма нужда да се измива. По-икономично е, спестява се време. Казвам, вие да бъдете красиви, трябва да бъдете красиви, защото човек, като стане красив, по-лесно минава. Повечето искате да бъдете красиви, силни, умни. Тези неща вървят под един знаменател. Ние казваме: здрав, богат …, наредим всичко, един поменик от четиридесет-петдесет неща. Всеки ден ги казвай – всичките – не само едно. Ако желаеш, желай насвят! Ако не, не се захващай! Искам да

бъда красив, искам да бъде силен. Но как? Как мога да бъда красив, по кой начин? Искам да бъда красив, здрав, млад, богат, с обществено мнение – това е първата програма. Ще бъдеш в училището на земята. След като научиш това, ще научиш, че по някой път ще бъдеш слаб. Че ако човек едновременно не е учил да бъде силен и слаб, той не е учил цялата наука. Ако цяла планина се срути върху тебе, и ти седиш насреща да я повдигаш, ти умен човек ли си? Ти силен човек ли си? Ако си умен, ще дадеш ход на планината да се търкаля, да слезе долу. Ти ще отстъпиш. Ти си силен, но с нея няма да се бориш. Иде една голяма река, не отивай да ѝ направиш бент, да спреш реката, да покажеш, че си силен. Направи един мост над реката отгоре и тогава мини.

Та ние сме дошли дотам и критикуваме тази Първата причина. Искаме да разгадаем защо Бог е направил света така. Въпросът не е там. И после някой се спира и казва: „Аз толкова години вече вярвам и никакъв резултат нямам". Че как нямаш? Ти не говориш истината. Очи имаш, уши имаш, носът ти е много добър, ръцете ти са здрави, стомахът ти е здрав, обществено положение имаш, пенсия имаш от 4-5 хиляди лева, къща имаш с четири-пет стаи. Какво ти липсва? Липсва ти дух – да влезе в тебе и да те прати да кажеш на хората какво трябва да вършат. Вие казвате, сега някои мислят, че аз проповядвам. Не, аз не ви проповядвам, ни най-малко не искам да проповядвам, понеже милиони хора са проповядвали. Аз даже на ума си не турям да проповядвам. Някои хора виждат, ако искаха да проповядвам, можех да стана проповедник, а аз се разговарям. Проповедта е цяла наука, голяма работа, аз не се занимавам с нея. Ще мислиш върху един предмет, ще го разделиш на три-четири части, че ще разглеждаш въпросите и ще стигнеш до най-високата точка, ще слезеш долу и най-после ще дадеш заключение. И тогава проповедникът свършва по следния начин. След като един проповедник държи една проповед, след като държи една реч, казва на слушателите си: „Любез-

ни братя, еди-кой си брат замина за онзи свят, нека да станем сега да славим Бога“. Това на английски е малко смешно – излиза, че благодарим на Бога, че се освободихме от него.

Казвам: не желайте вие да се освобождавате от злото, което ви измъчва! Впрегнете злото на работа, използвайте силата, енергията на злото. Злото у човека е естествена сила, която действа. Зависи, вие как ще употребите тази сила у вас. Вие може да мислите някой път, че някой човек е ваш враг. То е ваше мнение. Той може да е враг за вас. Най-после човек, който е враг на човека, какъв е? Той е негов слуга. Какъв е дяволът? Той е слуга, който ходи по света, и той по закон върши своята работа. Казвате: „Защо Господ му е позволил?“. Че в света съществува свобода! Господ е дал свобода на комарите да кацат на ръцете ни, да изсмукват нашата кръв. Той каца, без да пита. Наяде се и замине. Когато аз се оплача на Господа, той казва: „Ще си туриш мрежа на прозорците и на вратата и вечерно време, колкото комари има, ще ги изпъдиш вън. Щом отвориш прозорците, всичките комари ще дойдат“.

Дойде една лоша мисъл, тя е комар, който е влязъл отвън. Трябва да имаш сито, да пресяваш твоите лоши мисли. Тази мисъл, която за тебе е лоша, за друг тя е благословение. Представете си – един религиозен човек се е отказал да яде месо. Но някой богаташ яде месо, той си опекъл прасенце и яде, казва: „Колко е хубаво това прасенце!“. На религиозния човек нещо му казва: „Похапни си, заколи си едно прасенце!“. Той казва: „Откъде пък дойде тази мисъл, от кой дявол?“. Той е възприел мисълта на богаташа, никакъв дявол не е. Този брат се наслаждава на това прасенце. Ти кажи: „Да ти е сладко, братко, желая един ден туй прасенце да ти стане едно дете, един син или дъщеря“. Или яде едно агънце, пак му пожелай: „Щастлив си, че ядеш. Желая ти туй агънце да ти стане един син“. Яде кокошка, пак му кажи. Ако на сегашните хора станат синове и дъщери тези прасенца и агънца – вие ще

кажете: „Може ли да бъде туй?“. Този въпрос е за вас, вие да го разрешите. За себе си аз съм го разрешил, но не смея да кажа истината. Има една истина, която аз не искам да я кажа. Знаете ли защо? Не знаете. Ако ви кажа истината, вие ще осиромашеете, всички ще станете нещастни. Като ви съжалявам, затова не искам да кажа истината. Колко съм умен и хитър сега! Тъй седи въпросът.

Някой казва: „Кажи истината!“. Истината не искам да ви кажа на вас. Казвам ви този закон. Влиза Духът, това разумното в света, за да разрешим парещите въпроси, които ни спъват. Светът сега не може да се поправи. Той е проявление. Не че е идеален, обаче има един образец за света. Един ден вие ще влезете в този свят. Дали вярвате, или не, след 40-50 години или 100 години няма да има някой от вас, който да не провери дали има друг свят, или не. Но като заминете за другия свят, като живеете, ще видите една промяна. Вие пак мислите, че живеете на земята. Тогава ще ви убеждават, че има друг свят, тогава ще ви убеждават, че не сте умрели. Виждате голяма промяна в живота ви, не може да я разрешите. Казвате: „Какво нещо е това, на какво се дължи?“. Влизате при другите на гости, не те канят, ни дума не говорят за тебе. Ти седиш, чакаш да те поканят, а то, като че си чужд. Казваш: „Какво е това?“. Дали това е така, или не, аз го зная как е, пък и вие ще го проверите. Но вие трябва 45 години да се борите със себе си, докато се убедите, че има друг свят. Защото някои мислят, че като умрат, веднага ще се отвори нещо – не, то е самозаблуждение – на големи промени. Които са готови от този свят за висшата разумност, може да проверят.

В Индия има един учен човек и той е проверил по-напред, преди да е заминал от земята, според едно индуско учение на вътрешната школа. Един индус най-малко три пъти трябва да излезе от тялото си, да посети онзи свят и да се върне в тялото си, за да има ясна представа. Като се върне, той вече знае какво нещо е смъртта. Тук, у

нас, ние казваме – ние като умрем. Ние като умрем, нищо не се разрешава. Смъртта е едно ограничение. Смъртта аз разбирам, в какъв смисъл? Ние умираме за онези заблуждения, които сега съществуват в света; ние умираме за всички онези лъжливи схващания и теории, с които сега живеем; ние умираме за всичкия онзи нещастен живот на мъчения и страдания, които сега ни терзаят. Да умрем за него, да се освободим – това е смъртта. Не да умрем за онзи живот, който носи щастие. Това няма смисъл. Трябва да умрем всички за какво? Ако така умираме, умираме на място, но ако така не умираме, горко ни. Тогава ще има плач и скърцане със зъби.

Та сега няма да ви убеждавам в това. Не е необходимо вие да вярвате във всичко. Необходимо е да имате една вяра. Днешният ден ще го прекарате отлично, от сутринта до вечерта да бъдете щастливи. И да нямате пет пари, но да седите спокойни и да кажете: „Тази работа ще се оправи". И действително ще се оправи. Идва един ваш приятел, десет години не си го виждал, той се връща от Америка. Казва: „Какво правите, много се радвам". Той носи подаръци, купува хляб, това-онова. Казвате: „Слава Богу, оправиха се работите".

Всички вие живеете между приятели, които могат да ви посетят. Сега аз не съм от онези, които поддържат – той трябва да разчита на себе си. Той трябва да знае, че принадлежи на един възвишен божествен организъм, и тук, на земята, може да го знаят. Вие седите и казвате – кой ви знае. Казва Писанието: „Имената ви са написани". Вашите имена са написани в книгата на живота. Всичкият наш живот е описан, всички главни черти са описани. Четат го там. Всеки ден има написано как живеете на земята, какво е положението, богат ли сте, сиромах ли сте. Вие седите и казвате: „За нас не се грижат". Грижат се. Цял протокол има написан. Един ден Мойсей, когато тъй се огорчил, че казва той на Господа: „Зачеркни ме, да ме няма в твоята книга, да се махна". Господ казва: „Не е твоя работа. Каквото е написано – написано". Та не си

ти, който ще кажеш на Господа: „Зачеркни ме!“. Който е записан, той зачеркнат не може да бъде.

Та някой път и вие като Мойсей искате да бъде зачеркнато името ви. Не, от всичко може да се освободиш, но от тази книга не можеш да излезеш. Ти си един търговец, който е вземал назаем, че искаш да излезеш, без да ликвидираш. Не, ти си търговец, който ще платиш за всичко, каквото си взимал. Като платиш, тогава ще бъдеш свободен. И всички се радвайте, че имате един голям кредит. Считайте, че на земята по-голямо благо от това няма за вас, където и да бъдете. На Слънцето не можете да живеете, на Месечината не можете, на Венера не можете, на Юпитер не можете, на Сатурн не може, на Нептун, на Уран не може. На Земята може. Като са търсили онези, които ви обичат, едва са намерили единственото място за вас. Като намериха празно място, след като обикаляха, обикаляха, туриха ви тук.

За следния път учените хора казват, че за жителите на Земята има една нова планета, приготвена в Слънчевата система. Оттук всичките хора ще ги пренесат. Сега са започнали вече да ги пренасят по един, по двама, по трима, за бъдеще повече ще ги пренасят там. Там ще имат по-хубави условия за живот. Онези, които ще бъдат пионери в тази планета, ще има поща до Земята. Те казват, че няма да бъде много далече. Те казват, че след време тази планета щяла да се намести в Месечината. Че то нямало да бъде много далече – около 300 хиляди километра. Една хубава разходка ще бъде. А когато това щяло да стане, признакът щял да бъде това, че Месечината ще има синкав цвят, не както сегашния. По това ще познаете, че се е изменила. Един ден ще се върнете на тази хубава земя и тогава ще бъде истинско Царство Божие. Едно царство ще има на земята, но там ще бъде истинското царство.

Та казва Писанието: „Ако грешникът се върне от пътищата си, няма да умре в греховете си“. Ако праведникът, който мисли да сгреши, се откаже и той ще

живее. Та онези от вас, които искат да вървят по кривия път, върнете се, защото аз не искам да нося отговорност. Защото сега мене ме държат отговорен. Защото, ако не ви кажа истината, Бог, казва, ще потърси сметка от мене. Пък ако се върнете, аз печеля и вие печелите. Вие казвате: „Няма да бъде така, но да тръгнем като хората". Та сега аз ви казвам – от вас да снема всичката отговорност, да бъдете чисти. Затова днес ви казвам да нямате никаква отговорност нито за онези, които вървят по кривия път, нито за онези, които вървят по правия път.

Казвам: внимавайте, бъдещето е пред вас! Ако послушате, каквото ви казах, няма да изгубите нищо, но ще спечелите, и ще се радвате. Ще проверите това.

„Благословен Господ, Бог наш"

Тайна молитва

25 декември 1932 г., София, Изгрев

На двама господари

Никой слуга не може на двама господари да слугува. *(Лука 16:13)*

„В начало бе Словото“

Шестнадесета глава от Евангелието на Лука

„Духът Божи“

„Никой слуга не може на двама господари да слугува.“ Невъзможното в света. Невъзможно е човек да слугува на двама господари. Невъзможно е човек да живее в две слънчеви системи. Ще кажете: „Как тъй?“. Питам: как е възможно ти да живееш в господарството на Слънцето и в господарството на Сириус? Вземете например най-близката звезда до Земята – Алфа Кентавър. За да дойде светлината от нея до Земята, изискват се три години време. Това разстояние е толкова голямо, че в това пространство могат да се вместят три слънчеви системи. Това значи ти да слугуваш на двама господари. Щом казвате как е възможно това, то значи, че вие не разбирате онзи основен принцип, който е вложен вътре. Това показва, че вие не разбирате ония основни принципи, които са вложени в двата принципа. Ако слугувате едновременно на двама господари, вие все ще поизлъжете или единия, или другия.

Такива ваши господари на земята, това са вашите слуги. Ако ти можеш да излъжеш господаря си, той не е господар, той е слуга, той е по-долу от тебе. Господарят е всякога по-учен от слугата си. По това се отличава той от него. Слугата никога не може да излъже господаря си. Ако може да го излъже само един път, той не е вече господар, той е слуга. Тогава господарят става слуга, а слугата господар. Нито един слуга не може да бъде по-силен от господаря си. Ако слугата е по-силен от господаря си, този господар става вече слуга, а слугата става господар. И господарят не може да излъже слугата си. Ако той излъ-

же слугата си, той вече не е господар, той става слуга. Някой хилав човек минава за господар, това не е никакъв господар. Оставете тия ваши господари!

Вие имате една отлична идея. Когато разсъждавате за живота, вие сте били деца. Хубаво е детството и детството се отличава с една хубава черта – децата вярват на всичко. Но децата вярват в близкото бъдеще. Майката не може да каже на детето си: „Чакай, мама, след десет години ще стане това". То вярва, но иска в най-скоро време да види, че това, в което вярва, се е сбъднало. Ако майката каже на детето си да почака малко, то ще повярва, но в продължение на един час ще я пита най-малко сто пъти кога ще се сбъдне обещаното. Каквото кажете на детето, то все вярва. Хубава е тази черта у детето.

Аз бих желал да бъдете такива деца. Щом детето изгуби вярата си, то престава вече да бъде дете, то става рационалист. Не зная защо така са кръстили човека, когато изгуби вярата си, но така е. Щом човек изгуби вярата си, той става вече рационалист. Това е много гениална работа. То е смешно. Когато един човек изгуби богатството си или вярата си, тогава казват, че той е станал рационалист, т.е. този човек разполага с разумното в света. В какво седи рационализмът? Рационализмът е наука за всички нещастия в света. Тъй щото всички съвременни хора са рационалисти, вследствие на което страдат. И всички ваши страдания произлизат все от този рационализъм. Казвате – „Той е глупаво дете". Съгласен съм с вас, че той е глупаво дете, защото е суеверен. Някой изгубил името си, той бил рационалист. Някой ходил някъде, прекатурил се, счупил си крака – и той бил рационалист. Питам, този рационалист, който няма вяра, защо нямаше поне разбиране на тайните на природата – да знае защо става това нещо.

Та всички онези хора, които създават войните, те не са хора на вярата, те са все рационалисти. Кой днес не е рационалист. Я влезте в съдружията, в каквото и

да е общество, навсякъде ще срещнете рационализъм. Като вземете първия слуга Амон Ра, значи слънчевата светлина, питам, кой е онзи човек, който, като ходи в светлината, може да се препъне? Вечерно време, разбирам, човек може да се препъне, но денем да ходиш в светлина, и да паднеш и да си счупиш крака! Аз вадя едно от двете заключения. Или че си много слаб човек, че не можеш да се държиш на краката си, или че си слаб човек, че не виждаш де ходиш. Тогава аз тълкувам какво нещо е рационализмът. Рационализмът е най-силната тояга, с която човек може да се подпира. И ако тази тояга на всяко място се счупва и скъсява, питам: каква е тази тояга, която не може да разреши въпросите?

И тъй ние се поставяме в една дилема. Искаме да знаем защо светът е в това положение, в което днес го виждаме. Светът е в сегашното си положение от нашия рационализъм. Първите рационалисти бяха Адам и Ева. Докато те не бяха яли от забраненото дърво, те бяха деца, те вярваха във всичко, но след като ядоха, те казаха: „Тази работа така не става само с вяра, ние трябва да разсъждаваме, да видим кои са дълбоките причини за нещата". Те ядоха и станаха рационалисти. С първия опит, който те направиха по рационализъм, те изгубиха своето място в рая и ги изпъдиха оттам. Господарят ги изпъди и им каза: „Чувам за вашето домостроителство, дайте си сметката!". И двамата си дадоха сметката и излязоха вън. Това е една алегория, но алегорията е философия, която вие трябва да разчлените. Алегорията е един скрит план, по който, ако човек знае как да работи, много неща ще научи. Ако човек разбира законите, той би могъл много нещо да работи.

Например вие сте изучавали геометрията, но и досега още не знаете пътя, по който идват нещастията. Дали те идат по правите, по кривите или по счупените линии, или дали идат по квадратите, по правоъгълниците или по кривите фигури. Например вие вървите по пътя и ви се случи едно нещастие – кракът ви се счупи. Вие никога

не сте наблюдавали да видите коя е причината за това. Дали теренът е причината, или хората, с които сте се срещнали. Счупването на крака никога не може да стане произволно. Ако кракът ти се счупи, това се дължи на обстоятелството, че ти си срещнал хора с абсолютно противоположно електричество и магнетизъм на твоите. Следователно ти си се отбил от правата посока на твоето движение, вследствие на което ти си паднал. Има хора, електричеството на които е толкова силно, че като мине покрай тях някое животно – вол или бивол, достатъчно е само да го погледне, за да падне това животно моментално на земята. И ако в това време не дойде някоя баба и да чукне едно яйце в челото на този вол или на този бивол, той ще повика, ще повика и ще свърши. Научно това се обяснява с жизнените сили на животното.

Значи силите, които тласкат кръвта в своя път, електричеството и магнетизмът в него се разединяват. И понеже електричеството и магнетизмът движат кръвта, щом стане разединение между тях, веднага и процесът на живота спира в тях. Това някои наричат уроки. Аз няма да се спирам върху думата уроки. Не мислете, че това нещо е произволно. Не, човек не може от всекиго да бъде урочасан. Онзи човек, от когото ти можеш да се урочасаш, има в себе си нещо много силно от ред поколения. Има хора, които, като вземат един камък в ръката си, и го чукнат с пръста си само, той се разчупва на парчета. Преди години в Америка имаше едно младо момиче, около 15-годишно, което се отличаваше с необикновена сила. Тя правеше следния опит. Вземаше в ръката си една дебела пръчка, която държаха десет души, и само с едно хващане в ръката си, тя завърташе така силно пръта, че десетте души не можеха да я задържат. Най-после те вземат едно менгеме и стягат дървото толкова силно, като че никаква човешка сила не би могла да го раздвижи. Обаче достатъчно е момичето да го хване с ръката си, за да стане дървото на прах. Това показва,

че в човека има известен ред сили, които той даже и не подозира. Понякога природата употребява тези сили, тя си служи с тях като със склад. Тези сили представят склад от оръжия, които природата понякога употребява срещу самия човек, да се справи с него. Когато природата иска да възпита човека, тя винаги събужда в него най-големите противоречия.

Следователно големите противоречия у нас произтичат от факта, че природата събужда у нас всички онези мощни сили, за да видим какво можем да направим сега. Онзи, който не разбира това нещо, ще каже, че то е уроки, че то е магия, че това са празни работи. Магията, това е мъдрост, това е знание на законите – да знаеш как да съпоставяш нещата. Казват за някого – той е голям магьосник, като махне с ръката си, и всичко става. Не всеки човек може да омагьосва. Имаше един Симеон от Еленско, който много вярваше в Христа, и казваше: „В името на Христа аз мога всичко да направя". Един ден този Симеон излиза вън от селото и вижда една голяма селска буга*, черна, която мучи и рови нещо по земята. Той казва: „Какво си замучала там? Кой ти позволи това нещо?". Той хваща бугата за рогата и почва да се бори с нея. Но бугата се обръща, хвърля се върху него и започва да го търкаля по земята. Той иска да се освободи от нея, вика: „В името на Христа ти забранявам да се бориш с мене", но бугата не иска да знае. Едва могли да го спасят няколко души. Като го видях, питам го: „Какво каза бугата? Изглежда, че тя повече вярва в Христа. Тя ти казва нещо, но ти не я разбираш". Той ми казва: „Втори път не се залавям с такава буга". Казвам му: „Ти по-напред трябваше да се поборищ с едно малко бугенце, че тогава с голямата, а ти не си се борил още с малка, а си тръгнал направо с голямата".

Та и вие в света, без да сте разрешили малките въпроси, залавяте се за големите, залавяте се за голя-

* буга *диал.* Бик.

мата бога, който лесно може да ви повали на земята. Като ви повали на земята, вие се омотаете в нея и после трябва да дохождат хора отвън, да ви спасяват. В края на краищата вие излизате оттам контузени. И после казваме, че този въпрос не може да се разреши. Той е от свръхестествено произхождение. Това нищо още не значи. Когато един въпрос е от свръхестествено произхождение, той по-лесно се разрешава. Казвам: сега трябва да се спра при положението, в което днес се намирате, да ви покажа, че при вашето научно изследване във вашите резултати, до които дохождате, вие се натъквате само на болезнени, патологически състояния.

Казвам: патологически, болезнени състояния има в тялото, в чувствата, в мислите и в постъпките на човека. Постъпките на човека представят неговата воля и волята на човека може да заболее. Под воля аз разбирам мускулната система на човека. Мускулите, костите на човека са подложени на патологическо влияние. Човешката воля се проявява чрез мускулите, а мускули има и в мозъка на човека. Слънчевият възел, или стомашното сплитане, или стомашният мозък, се занимава с всичките функции на човешкото тяло. Низшите прояви на човека, състоянието му за добро и за зло, за радост и за безсилие, всичко това се дължи на стомашния мозък. С него е свързан черният дроб, който е един от големите слуги, един от асистентите на моя мозък. Някой път, когато този асистент е болен, цялата стомашна система е в неправилно положение. Храносмилателната системата действа неправилно, вследствие на което се събират неорганически вещества. Също така стават отлагания и в кръвта на организма. Тези, които се занимават с патологията, те знаят това нещо. Такова патологическо състояние се явява и в дробовете. Дробовете са обвити в една ципица, която се нарича имунитет. Когато тази ципица заболее, явяват се разни пропуквания, вследствие на което се явяват абсцеси в дробовете, и се явява болестта, която наричат туберкулоза. Значи

туберкулозата е един краен процес, който много мъчно се лекува. Самата тя се лекува много лесно, понеже има чувствен характер.

Аз съм дошъл до убеждението, че по естествен път малко хора има, които могат да се убедят, че могат да оздравеят. Тези хора, които страдат от туберкулоза, те са изгубили вярата си, те са рационалисти. Те казват обаче: „Аз съм здрав, аз нямам никаква болест". Отвънка той мисли, че е здрав, отвътре обаче мисли и чувства, че е болен. Тази вътрешна вяра именно ще го занесе. Вътрешните му чувства са по-силни в случая от външната мисъл, вследствие на което става разяждане на белодробната ципица и в такъв случай, за да се излекува такъв човек, трябва да се отстрани неговият рационализъм. От опитите, които съм правил, аз съм дошъл до това заключение. Ти трябва да премахнеш този рационализъм от човека и той да дойде и външно, и вътрешно до положението, че не е болен. Той лесно може да се спаси, но понеже външно мисли едно, а вътрешно чувства друго, в него се явява едно противоречие. Между неговите мисли и чувства има едно противоречие, вследствие на което той не може да се лекува. Както и да се лекува този човек, в края на краищата той ще замине.

Досега в моите изследвания аз не съм срещнал нито един такъв човек, който да може да се избави от своите противоречия. Ако човек може да се освободи от това вътрешно противоречие в себе си, и туберкулозен да е, той моментално може да се излекува. Ако можете да свържете чувствителността на един туберкулозен човек с чувствителността на друг – от по-високо развитие, болният в скоро време ще се излекува. Ако можеш да свържеш ума на болния с ума на друг – по-високо умствено развит, болният ще се излекува. Като дойде някой болен при мене, и ми каже какво е състоянието му, аз казвам: „Ти си болен". Той започва да ми доказва, че не е болен. Аз му казвам: „Ти на мене казваш едно, а сам мислиш друго. На кого да вярвам?". Колкото болни са дохождали при

мене, всички са ми казвали, че не са болни. Казвам: „Ти външно ми говориш едно, а вътрешно чувстваш друго. Ти мислиш много добре, рационалист си, но вътрешно не си съгласен със своята мисъл. И ако ти ме лъжеш, ти и себе си излъгваш и в края на краищата ще умреш. Аз мога да ти покажа един път, по който можеш да оздравееш, да се избавиш. Ти трябва да повярваш, че си болен. Ти трябва да изхвърлиш рационализма от себе си и тогава ще дойде вторият процес. След като си повярвал, че си болен, след това ще дойдеш до положение да мислиш, че си здрав. Ти трябва да дойдеш до единство в твоите чувства и мисли и тогава да се натъкнеш на разумното в природата. В природата има разумни сили, от които ти ще възприемеш толкова сила, че веднага ще възстановиш имунитета на твоя организъм." Въз основа на този закон ти не можеш да спасиш един човек, докато той не слезе до дъното. По-долу от дъното той не може да слезе. След това, като слезе до дъното, ти вече можеш да го убеждаваш да се качва нагоре.

Сега аз ви навеждам до този закон, който не се отнася само до туберкулозата. В живота има ред противоречия, които създават туберкулоза и в тялото, и в чувствата, и в мислите, и в постъпките на хората. Всяко съмнение не е нищо друго освен туберкулоза. Съмняваш се в нещо, значи ти си туберкулозен. Ти разсъждаваш върху нещо, но веднага дойде съмнението. Съмнението си има своята основа. Да се съмняваш във всичко, това е едно болезнено състояние. Да се съмняваш в нещо само в себе си, разбирам, но да се съмняваш във всички свои възможности, че от тебе човек не може да стане, това вече е едно туберкулозно, едно болезнено състояние, което не може да заведе човека към добро. Не е възможно да имаш всички отрицателни качества в себе си и да останеш здрав. В човека способностите и качествата, били те положителни или отрицателни, трябва да се балансират.

В природата съществува следният закон. Колкото си голям грешник, толкова ще бъдеш и голям праведник.

Твоята правда и твоята святост ще се обуславят от твоите големи грехове. Ако си голям грешник, ти можеш да станеш и голям светия. Аз мога да ви докажа това нещо. Ако ти си най-слабият човек, ти можеш да станеш и най-силният. Обаче онзи, който не е бил най-слаб, той не може да стане най-силен. Вие можете да вярвате или да не вярвате, но от опитите, които съм направил, аз съм дошъл до заключението, че само слабите неща могат да станат силни и само силните неща могат да станат слаби. Следователно човек става слаб по единствената причина, че е пропуснал закона.

Например някой е малко свадлив човек, иска да спечели повече пари, вследствие на което не яде, колкото организмът му изисква, и става слаб. Ако ти отделяш, т.е. съкращаваш две трети от дажбата, която твоят организъм изисква, ти непременно ще отслабнеш. Като не ядеш, ти казваш, че не си разположен. Не, вземи си точно толкова дажба, колкото организмът ти изисква. Ти нямаш право да изменяш законите на природата. Ти ще ядеш толкова, колкото ти е определено. При това природата е точно определила за всеки организъм колко храна трябва да вземе. Всички съвременни хора изобщо са разположени за нарушение програмата на природата. Учените хора ще изнесат ред теории и нито една от теориите на учените, на капацитетите не се е противопоставяла на природата, всички са съгласни с нея. Който не разбира науката в нейния положителен смисъл, казва: „Тази наука!“. Не, съществува една наука, която на теория и на опит дава едни и същи резултати. Вие можете да правите опити и ще се уверите в това.

Един наш приятел, доктор, ми разправяше една от своите опитности. Идва един ден при него един болен – доста сериозно заболял от испанската – да се лекува. „Като се доближих до него, казва докторът, усетих, като че ли една голяма тъмнина излезе от него и влезе в мене. До вечерта и аз заболях от същата болест и мене ме хвана същата инфлуенца. Извиках един лекар и

той констатира туберкулозен процес. До вечерта и аз станах рационалист, мислех, че мога да разреша всички въпроси. Температурата ми се повдигна на 39-40 градуса. Взех да мисля, че всички въпроси могат да се разрешат научно. Помислих си да се помоля, но веднага си казах – не, тази работа с молитва не става. Намерих се натясно. Дойде друг лекар, намери, че работата е опасна. Казвам си тогава на себе си: „Господи, загазих, вече не зная какво да правя? Мислех да направя нещо за света! Толкова години учих, но нищо не направих, нищо не съм свършил. Идвам вече в другия свят и него не зная какъв е, какво ще правя там. Тук не можах нищо да свърша, а какво ще правя там – не зная". По едно време заспах и нещо в съня ми казва: „Ще вземеш една ябълка, ще я обелиш и ще дъвчеш коричките дълго време, след което триците от тях ще изплюеш навън". Веднага ставам, не питам защо и за какво, но вземам една ябълка, обелвам я и започвам дълго време да дъвча коричките и след това ги изплюх навън. По едно време усещам, като че нещо пъпли по тялото ми и веднага усетих едно освежаване, едно ободряване. Дойде ми една светлинка отгоре. Не се мина много време и температурата ми почна да спада. После ме унесе един дълбок сън и пак нещо ми каза: „Ще смесиш синя тинтява и цветовете на пелина и тия на подбела, ще ги свариш и ще пиеш по една кафена чашка на ден." Ставам веднага, вземам синя тинтява, пелин и подбел, смесвам ги, сваряваам ги и изпих една чаша. Така правих в продължение на четири-пет дни, след което дохожда лекар и намира едно голямо подобрение, намира, че процесът е преустановен. След това вече съм на крака, усещам се малко слаб, но все таки ликвидирах със стария рационализъм. Видях, че с този рационализъм наникъде не се отива. С него ще ми одерат кожата на общо основание."

Сега какво ще кажете за психоанализата на Фройд? Думата анализ е отлична дума. Да анализираш нещо, значи да направиш такова действие с него, че да му намериш съставните части, да получиш от него нови части, да

го пречистиш. В природата анализа съществува като процес на анализиране, на пречистване на процесите. Анализът е рафиниране. Когато елементите се съединяват, между тях става едно пречистване. Всеки от вас трябва да прави анализа в себе си. Той трябва да бъде отличен химик, да знае как да съединява и да анализира елементите и съединенията. Той трябва да знае кое чувство с кое да съединява. После той трябва да разбира качествата и центровете, които са вложени в лявото му полушарие, както и тия в дясното полушарие. В лявото полушарие са вложени положителните сили на човека, а в дясното са вложени отрицателните сили. Така е в мозъка. Обаче в тялото от врата надолу в едната половина функционират положителните сили, а в другата половина функционират отрицателните сили. Следователно, като се знае това нещо, всеки болен, или който и да е, може лесно да се лекува. Сега аз не искам да ви разкривам тайните на природата, понеже това не е за рационалистите. Аз ги наричам рационалисти. Впрочем аз не съм и за сляпото вярване.

Под думата топло чувство аз разбирам един завършен процес от по-високо съзнание, от по-висок разум, който работи над човека. Когато едно същество седи по-високо от вас със своя разум, със своя живот, винаги неговите трептения са по-силни от вашите. Това същество може да ви помогне – като един банкер, който разполага с 10-15-20 милиона лева, може да помогне на един беден човек, който има десетина хиляди лева борч. Това е в негова власт. Така и всяка майка, която познава законите, тя е силна и затова смъртта не е в сила да отнеме детето ѝ от нейните обятия. Сега много майки ще кажат: „Ами нашите деца като ги е взела смъртта?“. Тогава трябва да разсъждавате другояче. Ти си един овчар, имаш сто овце, но дойде един вълк, отнесе една от овцете. Като виждаш това нещо, сега вече трябва да бъдеш внимателен, да се учиш да не би този вълк да дойде пак и да отнесе втора някоя овца. Ти сега вече ще знаеш,

откъде е дошъл този вълк, и ще туриш на това място кучетата да пазят, да не загине друга овца. Някой казва: „Отиде една овца“. Казвам: ти остави сега тази изядената овца, занимавай се с останалите 99 – изядената овца ще дойде заедно с вълка.

Сега това са недоказани твърдения. Всяка загуба, която повидимому става в човешкото тяло, всъщност не е никаква загуба. В природата загуба няма. Всичко в природата е така наредено, че навсякъде има само разумност. Има неща неразумни, но само за нас, а в природата всичко е разумно и всички тия противоречия, които сега съществуват, след хиляди години ще се разгадаят и ще се разбере дълбокият смисъл, който те съдържат в себе си. Всички наши сегашни страдания, съмнения, безпокойствия един ден ще се разкрият в своя дълбок смисъл и ще се разберат. Един ден вие ще израстете и всичко, което днес не разбирате, ще го разберете. Казвате: „Ще живеем ли и други път?“. Ще живеете, но не в тази си форма, която сега имате. Едно време, когато имахте рога и опашка, пак питахте: „Ще живеем ли?“. Ще живеете, но не в тази си форма. Без рога и опашка. Сега вие сте без рога и опашка и пак питате: „Ще живеем ли?“. Ще живеете. „Как? Като сега ли?“ Не, като ангели ще живеете. „Как е възможно това?“ Възможно е. Ще хвърлите тази форма, както едно време сте били с рога и опашка, а днес сте ги хвърлили. Въпросът не е до външната форма, но до съзнанието. Вие не се смущавайте от външния вид. Един може да носи отвън кожена дреха, но вътре той не е опасен. Той не е мечка, не може да те уплаши. Ти можеш външно да носиш дреха на мечка, но ти не си мечка, външно само имаш такъв вид. Той е едно разумно същество, външно само е облечен с меча кожа.

Сега ще ви приведа един разказ за новата година. През тази година човек трябва да има много, за да дава много. За онзи, който има малко, и малко дава, годината ще му донесе страдания; за онзи, който много има, и много дава, годината ще бъде много добра. Един човек дълго време

се е молил да знае всичко в света, за да се предпазва от злото. Най-после у него се събужда чувство да предвижда и да предчувства нещата. Един ден, като вървял в планината, чул един глас от един камък да му казва: „Стой настрана, защото скоро ще падна, ще се търкулям и мога да те убия". Той се махнал и камъкът паднал. Отива на друго място, но пак чува гласа на камъка: „Чакай първо аз да мина, че после ти ще минеш!". И той се спрял да чака. По това време минава един човек и го пита: „Какво си се спрял тука?". – „Чакам камъкът да мине, че после аз." – „Какъв си будала! Я си върви по пътя!" – „Не, аз ще чакам." – „Ти чакай, аз ще си мина." Едва направил няколко крачки, камъкът паднал и го смазал. После той минава до един мост и мостът му казва: „Не минавай по мене, аз съм чорудясал, почакай малко!". Той се спрял да чака. В това време го вижда един и му казва: „Какво си се спрял да чакаш?" – „Мостът ми каза да не минавам, защото е изгнил." – „Глупав човек си ти!" Той минава, но мостът пада и той отива във водата. После дохожда до реката, но тя му казва: „Не минавай през мене, защото съм дълбока!". Той се спрял да чака. Минава един и го пита: „Какво чакаш?" – „Седя, не искам да мина през реката, защото е дълбока, ще се удавя." – „Глупав си ти!" Той минава и се удавя. Ще кажете, че това е съвпадение. Казвам, какво съвпадение е това, когато, за колкото случаи е предопределено, във всички случаи все става. Разбирам един път да стане, а десет пъти да не стане, но когато десет пъти става на десет пъти, това вече не е съвпадение. В това няма никакво изключение.

Един познат ми разправяше една опитност на бойното поле. Нещо му казало: „Махни се от това място!". Той запитал: „Защо трябва да се махна?". Докато питал защо да се махне, нещо го жегнало. Тогава той се махнал. „Ако не бях питал, нямаше да ме жегне." Във времето на обсадата на Одрин един познат ми разправяше следната своя опитност. Той бил поставен на едно много опасно място. „По едно време при мене идва един стар човек и

ми казва: „Да се махнеш от това място ти и всичките войници!“. Аз без всякаква команда изпълних това нещо. Не се минават и десет минути и изведнъж цялата неприятелска войска се съсредоточава тъкмо към това място, дето бях аз с войниците“. Той казваше: „Аз се махнах от първата позиция, като се поддадох на съвета на този стар човек, като не помислих какво ще ми кажат после началствата. Сега някой ще каже, че това е халюцинация. Каквото и да казват, аз разбрах, че съм на прав път“.

Има халюцинации в света, но по какво се отличават те? Халюцинациите се отличават по това, че не са реални неща. Например ти храниш някой човек, като му обещаваш това-онова, но нищо не му даваш. Ти го храниш само с халюцинации. И какво става най-после? Този човек от ден на ден отслабва и като го сложиш на теглилките, виждаш, че теглото му се е намалило. Обаче, ако не храниш човека с халюцинации, той от ден на ден все придобива нещо. Когато една усмивка е творческа, когато тя е свежа, винаги придава на лицето на човека една свежест. Погледът на този човек е мек, насочен нагоре, а не към земята. Хубаво нещо има в човека и в неговото лице, когато мисълта му е права и нормална. Изгуби ли човек нормалното си положение, той изпада в едно патологическо състояние. И тогава, за да се смени патологическото състояние на човека, трябва да се намери един нормален, добре поставен човек, с когото той да се смени. Как е възможно това? Много лесно може да стане.

Ако някой човек е болен на легло, ето какво бих го посъветвал. Нека той си вземе бастунчето и нека излезе навън. Полека-лека, куц-куц да върви и да търси хора, не стари хора, но млади – по на 25-30 години – и на всички да се усмихне и да ги погледне право в лицето. Тия весели, здрави хора с разположено сърце, като го видят да им се усмихне, и те ще му отговорят. Като прави това в продължение на десетина дни, той ще се почувства по-добре – оздравял. Защо? Между тяхното здравословно

състояние и неговото болно състояние е станала една правилна обмяна. Не е въпрос този болен да отиде в някоя болница или в някоя клиника и по цял ден да се разправя само за болестта си. Той все това ще им разправя: „Малко съм позакъсал, но утре ще бъда по-добре". Не, болният да търси здрави хора, с които да се разговори. Здравият човек трябва да отговаря на болния, както момъкът отговаря на момата, която е възлюбил. Когато той види един болен, той трябва да трепне, като че ли вижда своята възлюблена. Болният тогава е готов да изпълни всичко, каквото здравият му каже. Някой път здравият ще те срещне и ще те пита: „Как си?". – „Добре съм." – „Да, скоро ще оздравееш!" И наистина болният скоро ще се поправи. Сега хората умират. Защо умират? Те легнат на леглото си и започнат да мислят: „Хората са жестоки, не влизат в положението ми и т.н.". Ти мислиш така, защото имаш предвид някой богат човек, търговец или някой банкер, или някой адвокат.

Казвам: щом заболееш, не мисли нито за богатите хора, нито за търговците, нито за владиците, нито за професорите, но мисли само за здравите хора – тези хора са специалисти, те са чиновници хора, няма защо да ги безпокоиш. Мисли само за здравите хора, които са свободни, и които Бог е изпратил в света само да лекуват болните. Здравият човек няма да ти каже: „Чакай, бързам по работа!". Той непременно ще отдели и няколко минути за тебе, ще се разговори, ще ти даде нещо от себе си. Не мислете, че природата е едно учреждение на хора, които търсят служба. Не, природата е учреждение на свободни хора, на синове и дъщери, които работят само по един и половина часа на ден, а останалото време почиват. В Америка се е създала една партия от хора на възраст от 20-40 години, които, като работят по два часа и половина на ден, да оправят света. Може. Аз пък съм представил друга програма. Моята програма предвижда три часа работа на ден, и то така. Един час сутрин, един час към обед и един час следобед, а останало-

то време ще се разпредели за някаква умствена и духовна работа, както и за развлечение. Необходими са и развлечения за човек – разходки, екскурзии, да си направи една баня, да си поиграе и т.н. Ако не правите така, значи вие криво разбирате живота. Съвременните хора казват: „Тежък е животът". Животът, който са наредили лошите хора, е много тежък, но животът, който природата е наредила, е много добър. Той е едно развлечение. Като влезеш в този живот, природата ще те пита: „Каква робата можеш да вършиш? Ще копаеш ли, ще пееш ли, ще свириш ли, ще правиш къщи ли и т.н.?". Тук има програма, според която всеки трябва да работи. Когато имаш една къща, ще създадеш един закон. Законът е поставянето на прозорците в тази къща, за да не влизат хората оттам, а светлината да влиза.

Казвам: в този естествен процес, който съществува в природата, и в който вие трябва да вярвате, съществува един абсолютно разумен процес, една разумна среда, една материя, която има в себе си имунитет. На друг закон се подчинява тя. Тя не функционира в природата. Тя не принадлежи на никакви химически разлагания, тя не се разлага. Сама по себе си тя е организирана. Тя организира, без нея да организират, тя разполага, без нея да разполагат. Още от древността всички учени хора са търсили именно тази материя, първична материя, и като я намерят, чрез нея се добива вечният живот. Значи от тази материя зависи дълголетието на човека. Във Франция са направили опит и са доказали, че човек може да се обнови на всеки седем години. Този французин, който правил своите изследвания, казал за себе си, че ще живее до края на този век. Той имал една машинописка – 20-годишна, и казал, че тя ще умре по-рано от него. Той могъл да подмладява не само хората, но и растенията. Той казва, че научил това изкуство от тибетските лами, които са знаели това изкуство, и са му го показали. Той си прави своите опити в Париж. Мнозина са му казвали: „Няма ли да ощастливиш човечеството с това

откритие!“. Той казвал, че нищо не може да му каже. Той казал, че човечеството при сегашното разбиране, при сегашния рационализъм не може да се ощастливи. Казват му: „Докажи това!“. „Как ще го докажа? Има неща, които не могат да се доказват.“

Преди години идва при мене една възрастна сестра и ми показва ръката си, на която се явил един абсцес, вследствие на което цялата ѝ ръка се подула, гноясала. Тя ми казва: „Какво да правя сега? Ти не препоръчваш хирургически операции. Аз приложих всички методи, които ти ми даде, но не може да ми мине ръката. Вече взех да се съмнявам“. Казвам ѝ тогава: „Иди да намериш един от най-хубавите хлябове и да туриш от него малко върху ръката на болното място“. Като излиза от дома, тя закривява покрай една улица, но не забелязва, че пред нея има един трап, пада в трапа и силно удря болната ръка. Веднага отива при един хирург. Той отваря ръката и преглежда раната. Той я пита: „Кой ти направи този разрез?“ „Кой ще ми го направи? Паднах в един трап.“ – „И най-вещият хирург не би ти направил такъв разрез.“ Тогава той изстисква раната и я превързва и я праща да си отиде у дома си. Сега вие ще кажете, че това е случайност, съвпадение. Не, това са разумни процеси в природата. Такива разрези прави природата. Не е важно дали те ще станат с нож, или без нож, обаче когато нещата стават в определено време, и имат резултат, те са разумни процеси. Вие може да приказвате дали това е станало от падането, или от друго нещо – не е важно това.

Друг случай. Във Варненско някъде се случило, че жената на един турчин пострадала от изкривяване на челюстите ѝ. Викали един, втори, трети лекар, дано поправят челюстта ѝ, но никой не могъл да ѝ помогне. Чуди се турчинът какво да прави с кадъната си. Като се връщал от лекаря, дето водил кадъната, случило се, че кобилата се разиграла по пътя и хвърлила кадъната от коня. Турчинът си казал: „Това само оставаше!“. Обаче така паднала кадъната, че от това падане челюстта

се наместила. Кобилата казала: „Щом лекарите не се наемат да я излекуват, аз мога да я излекувам“.

Трети пример. Във Варненско, село Гюшемлии, сега наречено Ботево, имало един от варненските чикакчии*, прочут в цялата околия. В това време на варненския валия на жена му се изкълчил кракът. Той вика прочутия чикакчия, иска да намести крака ѝ, но без да я пипне. Чуди се чикакчията какво да прави и си казва: „Какво ми дойде до главата – да намествам крака на кадъната, без да я бутна!“. Най-после, след като се помолил на Бога, дошла му една мисъл. Обръща се тогава към валията и го пита: „Имате ли един ат, хубав арабски кон?“ – „Имаме.“ – „Тогаз дръжте го три дена гладен и жаден.“ – „Защо?“ – „Като минат тези три дена, турете кадъната на коня, като я вържете добре. След това започнете да му давате малко вода. Като започне да пие вода, той ще се разскача, а в това скачане ще се намести кракът ѝ.“ И така станало, кракът ѝ се изтеглил, а с това заедно се и наместил. Това значи разумното. Тогава валията го запитал: „Как научи това изкуство?“. „От Бога ми е дадено.“ – „Не, ще кажеш как научи това изкуство, отде го владееш?“ Най-после той казал: „Донесете ми една стомна, аз ще ви покажа как научих това изкуство“. Те му донесли една стомна. „Турнете я сега в един чувал. Ударете я на земята.“ Те ударили стомната в земята и тя се натрошила на множество парченца. След това той взема стомната, както е в чувала, и отвън с напипване могъл така да сглоби частите, че от тях образувал цялата стомна, както е била в първото положение, когато е била здрава. „Както виждате, това съм правил много пъти, докато най-после научих да разпознавам счупените кости, да ги чувствам и да поставям всяка от тях на своето място. По същия начин, като пипна един счупен крак, зная коя част отде е и я поставям на мястото ѝ.“

Разумното подразбира опита. Та ако и ние по този начин не правим опити, а чакаме само да дойде Господ и

* чикакчия *диал*. Чакръкчия

тогава да се вдъхновим, ние нищо не можем да направим. Разумно ще учиш! Разумно ще работиш! Три дена ще стоиш гладен, но ще начупиш стомната, и ще съединиш парченцата ѝ да образуват здрава стомна. Лесно е да извадиш здравата стомна от чувала, но да наместиш парченцата на счупената стомна, за това се изисква изкуство.

„На двама господари." Това значи – ти не можеш да слугуваш едновременно на двама господари – на един разумен и на един неразумен. За предпочитание е да слугуваш на умния господар. Дето има двама господари, единият от тях е непременно глупав. Единият е същинският господар, а другият е отражението на този господар. Хората страдат по единствената причина, че имат в себе си един глупав господар. Често хората мислят, че могат лесно да се повдигнат. Казвате: „Знаеш ли какво аз мога да направя!". Това показва, че ти си един глупав господар, който мислиш, че много нещо можеш да направиш. Има един, който може всичко да направи, но това не си ти. Какво ще ме убеждаваш. Утре ще те хване една треска или една болест, какъв господар си тогава? Истинският господар не боледува, той не знае какво нещо е безсилие, той не се обезсърчава, той притежава всичките знания. Следователно, ако ти си господар, ти ще научиш другите на много неща. При глупавия господар ти нищо не можеш да научиш.

Казвам: новата година, която иде сега, носи големи съкровища за онези, които слугуват на умния господар, а на онези, които слугуват на глупавия господар, тя носи много страдания и нещастия. Те ще плащат много дългове, ще претърпят много операции, по много клиники ще ходят. Всичко това ще дойде не защото природата го желае, но ние сами сме си създали тия нещастия. Много пъти хората си създават страдания като онзи американец, който се спуснал от Ниагарския водопад с бъчва. Той имал силно желание да се прочуе по някакъв начин и затова решил да направи опит да се спусне от водопада.

За тази цел той взел една голяма бъчва, дал я добре да се осмоли вътре, да не влиза в нея вода, и сам влязъл в бъчвата, за да го спуснат с нея във водопада. Като го извадили от бъчвата, едва го спасили. След това го запитали: „Какво беше състоянието ти в бъчвата?". – „Оставете се, втори път – и целия свят да ми дават – не влизам в бъчва, с която да преминавам Ниагарския водопад. Сега разбрах смисъла на живота. Втори път не се спущам от водопада!"

Някой казва: „Искам да опитам живота". Как ще го опиташ? Като онзи американец, който се опита да се спусне от водопада ли? Ако речеш да го опиташ като този американец, тогава ти само един път трябва да го опиташ. Повече няма нужда. Ако искаш всеки ден да се спущаш от този водопад, това показва, че ти още не си опитал, и разбрал живота. Но ако, като се спуснеш веднъж от Ниагарския водопад, и втори път не желаеш да се спущаш, това показва, че ти си опитал живота, и си го разбрал. Който иска да научи нещо, нека поне веднъж се спусне от водопада, за да разбере разумните процеси, които ръководят живота. Хората още не са научили законите.

Ние не сме странници на земята и не сме пратени да страдаме и да се жертваме. Това – жертвите, страданията и мъчнотиите, са вметнати неща, те не представят цел в живота. И тези неща имат някаква икономия в природата, но целта на живота за човека е знанието и щастието, което той ще придобие. Човек трябва да бъде щастлив, той не може да стане учен, докато не стане щастлив. Само щастливият човек може да стане учен. Не е наука това, което се придобива със страдание и с грешене. В греха няма никакво знание, нито пък се добива знание с греха. Знание има само в добродетелите, знание има само в Любовта, в Мъдростта и в Истината. Като се облечеш в тях, ще придобиеш знание. Да изучаваш онази мелодия в природата, във Вселената, да изучаваш реда и порядъка в цялата Вселена, както небе-

то и земята, това разбирам, но да изучаваш как умират хората, в това няма никакво знание. Да изучаваш как се раждат хората, как се развива първичната клетка, как минава през всички форми, докато дойде до положението на човека, разбирам, но да изучаваш как умират хората, това не разбирам. Смъртта в окултната наука е наречена малките мистерии, а животът представя големите мистерии. Добре е човек да мине през малките мистерии, но след като мине през тази наука, той трябва да мине през големите мистерии, които сега кръщават с името антропологическа биология, антропология на човека. Когато хората кръщават нещата с научни термини, ние трябва да благодарим за това, защото всяко нещо се нуждае от име. Когато едно дете се роди, то непременно трябва да се кръсти. Ние трябва да благодарим за разумното, което хората са създали. Иначе не ще можем да се разговаряме.

Двамата господари... Лошият е този, който ни води в лошия път. Добрият господар е божественото в човека, висшето съзнание, което и ден, и нощ му нашепва добри мисли, чувства и постъпки. Като нашепва постоянно на човека, той все ще чуе нещо, но и да чуе – не различава – там е лошото. Понякога едва отдалеч чува човек един глас, но си казва: „Възможно е, но може и да се лъжа". Като се вслушва в гласа на божественото, и изпълнява каквото му казва, той има вече условие да развие ума си. Щом умът в човека се развие, ще дойде и любовта в него да царува. Досега, колкото съм изучавал, не съм срещнал нито един велик човек, който, като е имал любов към Бога, да е страдал от немотия или да е имал страдания. На мнозина, които са изгубили любовта си към Бога, съм разправял. Няма нито един човек в света, който, като е носил в себе си любовта към Бога, да е умрял. Под смърт аз разбирам, когато човек умира, и е недоволен, че умира. Някой, като умира, умира с радост, а някой, като умира, вика: „Помагайте!". Този човек няма любов в себе си. Този човек мяза на богатия, в дома на който живял Лазар. Той

умира, но отива в мястото на мъчението. Това вече не е живот, то е изтезание. Можете ли да кажете, че когато някой е инвалид, сляп и глух, че това е живот.

Думата ми е, когато в човека функционират всичките пет чувства, всичките му способности и чувства и най-после, когато в него функционира и тялото му във всичката си пълнота, може да използва всички блага, които Бог му е дал, това аз наричам живот. Да лягаш и да ставаш с радост, това аз наричам живот. Когато здравият човек чете една книга, например Библията, той я чете с дълбочина, с разбиране. Има три начина, по които може да се чете Библията. Първият начин, човек я чете като обикновена книга, без да се вдълбочава в нея. Вторият начин, човек я чете с вдълбочаване, с мисъл, вследствие на което всички образи в нея му се представят като живи. Те са живи лица за него. И най-после третият начин е, когато човек чете книгата и прилага всичко, което има своята практическа страна. Когато четете за Христа например, вие можете да се свържете с него, с този велик човек и да се разговаряте, като че това е станало не преди две хиляди години, но като че става в тази епоха. Казвате: „Как може да бъде това?“. Да, това е възможно, защото Христос и днес живее, и днес е с две хиляди години по-стар, отколкото е бил преди. Той умря на 33 години, следователно сега е на възраст 2033 години. Обаче ние държим на идеята, че когато човек замине за онзи свят, той не остарява.

Старостта е свойствена само на хората, които живеят на земята. Тя произтича по единствената причина, че няма правилен процес, правилна обмяна между частиците на материята, вследствие на което равновесието се изгубва. Старостта е изгубване на материалните сили в човека. Ако в този процес може да се внесе едно освежаване, едно обновяване на силите, човек веднага ще се подмлади, ще се освежи. Лесна работа е това подмладяване. Достатъчно е да вземеш подбел, и ти ще се подмладиш. Но кога човек трябва да вземе

подбел? Вие трябва да го знаете през кой ден на годината да го вземете – дали когато цъфти, или през кое време изобщо. Вие трябва да го вземете, когато в него се балансират положителните и отрицателните сили в живота му. Човек трябва да попадне в този момент, когато подбелът е в състояние на самоудоволствие и е готов да дава, да помага. Това е и с всички останали растения. Тогава човек трябва да излезе рано или при изгрева на слънцето, когато на небето няма нито един облак. Има ли най-малкия облак, лекарството се разваля. Ако попаднат тези състояния, тези моменти, тогава ти ще си откъснеш един цвят и ще го затвориш в едно шишенце. Ако знаете това изкуство, кога да откъснете този цвят, вие ще изпитате един голям трепет, когато се приближите към подбела, защото той ще ви подмлади. Знаете ли каква радост ще изпитате тогава, когато се приближавате към цвета на подбела. Вие ще станете рано сутрин, ще излезете вън и тъкмо слънцето предстои да изгрява, ще откъснете един цвят и ще го туритe в шишенцето си. Като ме слушате да говоря така, вие казвате: „Лесно се говори, но мъчно става“. Съгласен съм и аз, че мъчно става. Много мъчно е човек да попадне на това съчетание, на този ден. Денят не трябва да бъде мъглив като днешния. Все ще дойде ден, когато ще се достигне до това знание. Обаче това знание се постига само по пътя на любовта. Любовта трябва да влезе в човешкия живот. Подразбирам възвишената любов. Ние не отричаме любовта и всичките ѝ прояви. Тя извършва своята служба. Дето и да се намира, тя винаги изпълнява известна служба. Възвишената, Божествената Любов, тя има за цел да възвърне младенческото състояние на цялото човечество. Казва се в Писанието, че Бог в последния ден ще възкреси всичко.

Като се говори за Възкресението, има разни теории по него. Каквито и теории да има, аз не искам да ви ги изнеса. Има една абсолютна теория, която е мъчна за разбиране. Има една теория, според която в деня на

Възкресението гробовете ще се разпукнат, и оттам ще излязат всички заминали души. Това е иносказателно. Това са истини обаче. Тия души са обгърнати в една материя, която чака момента, да се преобрази. Те са в положението, в което се намира пилето в черупката на яйцето, и те очакват да дойдат благоприятните условия за тях, да ги турят под една квачка и те да се излюпят. Тогава всички ще излязат от гроба. Казано е в Писанието – вие сте гробища варосани. Щом дойде Възкресението, то ще донесе нещо ново, божествено, което може да подмлади човека. Това е наука, която хората са проверили. Възкръсвайки, той ще се подмлади едновременно с това. Но докато дойде това състояние, човек ще изпитва страх, ужас, ще иска да се махне, да излезе от този гроб.

Казвате: „Като идем в онзи свят, ще имаме ли познати?“. Онзи свят и този свят съставляват един реален свят. Казано е в Писанието. Когато някой от земята се обърне към Бога и придобие това знание, на небето между ангелите, светиите и праведните настава голяма радост. Следователно, когато у нас проникне една хубава мисъл за любовта, и пожелаете и вие да любите всички, това е състоянието на възкресение, което ще ви подмлади. Тогава във всички съвършени души, които ви любят, се събужда желание да ви помагат. Те имат интерес от вас, искат да ви подмладят. Това се нарича съвършен човек. И ако човечеството дойде до това положение, всички хора тогава ще съзнават защо са дошли на земята. Те са дошли да служат на Бога.

Сега, като говоря за Бога, аз разбирам Бога като едно възвишено начало, не само външно от нас, нито само вътрешно, но и външно, и вътрешно начало, с което всички ние сме едно. Идеалът у нас е това висше съзнание, което казва, че у хората има нещо божествено. И когато някой човек ви обича, той не е човекът, но той е Бог в него, който ви обича. Когато някой жертва нещо за тебе, това не е човекът, но това е Бог в неговата форма, който ти се усмихва отвън. Той се усмихне малко и пак си

замине. Срещнеш друг човек, пак ти направи добро и пак си замине. И всички те питат: „Познаваш ли ме?“. Никой от вас не си е задавал въпрос, какво да отговорите, когато Господ те пита: „Познаваш ли ме?“, вие казвате: „Не зная“. Когато Христос запита апостол Павел: „Познаваш ли ме“, той каза: „Кой си ти, Господи?“. Христос му каза: „Аз съм този, който бях в Исуса, който беше в Христа“. И след това апостол Павел каза: „Всичко досега считам за измет, искам да позная Христа, да позная онзи, който беше в Исуса, който беше в Христа!“. Оттам насетне апостол Павел имаше сила. Апостол Павел изигра своята роля и много добре я изигра.

Сега вие как ще изиграете вашата роля? Аз нищо не казвам, но питам. Как вие ще завършите вашата роля? Ако останете само като Савла, нищо няма да придобиете, но ако станете Павел, тогава ще придобиете сила. Ако Павел не беше паднал от коня си и не беше питал: „Кой си ти Господи“, никой не би знаел досега името му, но като падна от коня, всички го знаят и тогава той стана апостол Павел. Днес апостол Павел е един от най-силните апостоли и неговите послания всеки ги чете. И всички онези хора, които имат съзнание като на апостола Павла, името им ще бъде записано не само в сегашната история, но в историята на вечността или в историята на онзи живот, който има толкова познания, които никога не се забравят. Името му ще бъде записано в историята на съвършените души, дето няма никакво забравяне.

Вчера четох за един художник, който ходил из планините, и някъде срещнал една княгиня индуска, която започнал да рисува. Тя, като го гледала, мислила си: „Щастлив човек е този, че знае да рисува“. Вие казвате: „Щастлив човек е той, че може да рисува една такава красива княгиня“. Казвам: ако ти считаш, че един художник, който има условия да ходи из Хималаите, и да рисува една красива княгиня, е щастлив, питам дали твоето щастие не е по-голямо, щом ти имаш условие за безсмъртието.

Твоето щастие не е ли по-голямо, ако имаш възможност да срещнеш всички възвишени и съвършени същества? Кое е по-добре в живота: да рисуваш живата княгиня или да рисуваш умрялата княгиня? Какво ще бъде, ако аз отида пред гроба на умрялата княгиня и кажа: „Стани, стани, стани!“. И представете си, че след това тази княгиня излезе от гроба. Кой от двамата художници е по-щастлив? Хубаво е, когато художникът рисува със своята четка всички хора. И това е отлично, но аз отивам пред гроба на умрялата княгиня и казвам: „Стани, стани, стани!“. Изказвам формулата без никакво съмнение и тя излиза от гроба. Казвам тихо в себе си: Стани, стани, стани! Събуди се, събуди се, събуди се! Облечи се във вярата; облечи се в надеждата; облечи се в любовта! Стани, защото Господ ще те прати в света!

12 часа без 15 минути

„Благословен Господ, Бог наш“

„Отче наш“

1 януари 1933 г., София, Изгрев

Духът дава живот

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Ще прочета шеста глава от Евангелието на Йоана от четирийсет и първи стих надолу до шейсет и четвърти стих.

„Духът Божи“

Духът е онова, което дава живот. Всичките противоречия произтичат от едно неразбиране, понеже най-великото учение, което съществува в света, това е природата. Няма по-велик инструмент от природата. Следователно всичките инструменти, всичките системи, каквито и да са, всички научни теории, които съществуват в света, вземат своето начало от природата. Тя е първообразът и за религия, и за наука, и за морал, всичко в нея се намира и от нея черпи. Някои, разбира се, проучват второстепенните прояви на природата. Има неща, които са вметнати в природата, от друг произход са. Например растенията са оставили своя оттенък, рибите са оставили своите оттенъци, млекопитаещите и човекът – също. Тъй щото, когато говорим за природата, трябва да се освободим от всичките оттенъци.

Има неща, които не принадлежат на природата, които наричат случайност, изключения. Под думата изключения разбирам онзи абсолютния закон. Само божествените неща са изключителни. Ние наричаме случайни работи и еднообразните работи. Считаме всички неща, които са в природата, от втора категория, считаме ги еднообразни работи, няма нищо, което да почерпим. Например, ако разглеждаш тора от едно животно, какво може да научиш? И когато изучаваш тези кораловите острови, какво може да вземеш – това са жилищата на някои животни – какво ще забележите? Онова, което е в природата, в него има склад от енергия,

който тепърва има място да се изучава. Сега в човека има един малък свят. Това, което съществува в природата, съществува и в човешкия организъм. Следователно трябва един начин за проучване на човешкото общество. Например в 2000, 3000, 4000, 5000 години посветените или вещите, учените хора са знаели много по-добре за човешкия организъм. Провиква се псалмопевецът и казва: „Чудно и страшно съм сътворен!". Ако днес, както разглеждаме анатомически и физиологически, нищо страшно и чудно няма. Страшното седи на друго място, където учените хора не могат да видят.

Казвате, че известен човек е красив. Тази красота седи на един тънък пласт на човешкото лице, даже един милиметър не завзема. Красотата седи на един такъв пласт, че ако той се охлузи, веднага човешкото око се повреждa. При това още не се знае човешкият ум на кое място седи. Ние не знаем и човешката душа къде седи. Ние не знаем и мястото на човешкия дух. Човек има сърце, не туй сърце, което кара кръвта. Има ред теории за чувствата, за ума. Говори се за човека, за някакъв морал. Но по какво се отличава един морален човек от един добър човек? Казваме – този човек е добър, а този е лош. По какво се отличава добрият от лошия човек? Отличава се една овца от един вол. Отличава се черепът на овцата от този на вълка. Значи има известни теории и образи, които отличават хубавото от грозното, злото от доброто. Те се отличават в света. Ако речем да се вдълбочим, често хората при дълбоките работи заспиват. И заспиват по единствената причина, както човек, когато е на някое страшно място, как се страхува.

Вземете несръчния човек, невежия човек, който постоянно говори за небето, качете го на един аероплан 40-50 километра да лети и той ще каже: „Снемете ме долу!" и „Не искам да живея на небето!". И сега учените хора, като дойде до 16 километра, казват: „Стига толкова". Достигнали са някакъв пласт, който не го харесват. Казват, че култура няма. Имало облаци, после там не

могло да се пътува безопасно, но големи страдания имало. После лекари няма, гостилници няма, няма какво да се яде и тази земя, от която се оплакват някои, които я наричат плачевен дол, но там има ядене, има крушки, ябълки, гостилници с ядене, всичко това се намира в най-лошото място – най-хубавите работи, а горе няма нищо привлекателно.

Та аз сега не искам да изкарам противоречие, но казвам – в човека има създаден образ, който никак не съществува. Тъй както ние схващаме природата, така не съществува. Това е наше заблуждение. Например детето в първите седем години има познание за баща си. Следващите седем години пак друго и най-после, като стане това дете голямо, като стане като баща си, пусне брада, той започне да се съмнява дали има баща, дали е имало дете, започне да се съмнява, потегли брадата си и казва: „Този брадатият човек, умният човек да имам баща! Това е една илюзия на моя ум!“. Той, като погледне баща си, казва: „Синко“, а той казва: „Старче“. Тогава аз имам едно правило, което казва тъй: младият трябва да живее, а старият трябва да мисли. Старият трябва да мисли, а младият трябва да живее. Ако младият не живее добре, старият не може да мисли добре; ако старият не мисли добре, младият не може да живее добре. Съотношение на нещата има. Човек не може да бъде стар, но човек може да влезе в образа на млад и на стар. Това е друг въпрос, че тия хора остаряват. Кажете ми човек, който да е остарял. Че вие виждате едно старо тяло и едно младо тяло, но човекът, истинският човек за този, за когото говорим, кой е? Този човек се мени. На някой израства брада. Кои са били причините, които заставили природата да ни окичи с тия косми. Случайно ли е това, или има някаква причина? Каква нужда е имало да тури брада на човека и да лиши жената от брада, да тури на мъжа мустаци? Каква цел имала да тури вежди, на носа да тури две дупки, пък да тури една уста? Какви са били нейните задачи? Виждаме, като наблюдаваме, природата е правила милиони опити,

но още не е свършила работата. Тя не е достигнала до оная форма, която е последна. Не е завършила своите опити.

Казвате – човекът е последната дума. Ни най-малко не е последната. Кой човек е последната? Този, сегашният човек!? Че това е изложение на човека. Сегашният човек ни най-малко не мяза на първичния човек. Учените хора, геолозите са намерили известни черепи в миналото, в далечното минало, които показват маймуноподобно състояние. Маймуните са произлезли, след като човек е сгрешил. Учените хора, окултистите казват, че маймуните са изостанали, паднали души. След грехопадението на хората някои станаха маймуни. Окултистите поддържат, че маймуните са души, задържани в своята еволюция и те са останали като маймуни. Вие се спрете на постъпките им, те имат доста голяма култура. Те са вегетарианци. Няма нито една маймуна, която е месоядна. При това са много любопитни. От чисто хиромантическо гледище има доста интересни, имат отлични качества, но има нещо, което липсва на маймуната, но на човека липсва два пъти това, което липсва на маймуните. Маймуните нямат стражари, затвори, те нямат проповедници, съдии. При това пак живеят много добре. Ние сега намираме, че нашият ред на нещата е много щастлив. Не е. Щастието на човека нека да го определим. Какво нещо е щастие?

Съвременните хора се задоволяват, че не са в затвора, че още не са ни осъдили на смъртно наказание. Радваме се, че сме живи, но вътре за всеки едного от нас има произнесена присъда. Няма да се мине много време, след 4-5-6-7-8-9-10 години смъртта, гледаш, ще дойде. Един ден ще дойде ред: наказва се по член еди-кой си за еди-кое си престъпление на смъртно наказание. Вие казвате – защо умря еди-кой си. Наказаха го за престъпление. Един закон има. Когато дойде Христос на земята, и него го наказаха за греховете на хората, понеже подстрекавал хората. Като имали да дават, казвал: „Не давайте, аз ще платя,

вие не плащайте нищо!“. Нарушил един ред и вследствие на това го осъждат.

Сега искам да ви насоча на една здрава мисъл. Аз не разглеждам сегашния ред на нещата, защото то е нещо случайно. От вашето гледище сегашният живот е привиден. Човечеството мимоходом минава през тази фаза, защото вашето щастие, което вие го имате, капиталът, който съществува, здравото тяло, няма да се мине 50-60 години и вие ще се намерите в едно голямо противоречие. Ще повикат лекар, проповедници да ви казват за оня свят. За оня свят като ви учат, пак няма да знаят дали има онзи свят, или не. След като ви увещават, че ще живеете, лекарите не знаят дали ще живеете, или не. Ние, съвременните хора, нямаме голяма сигурност, вследствие на това се казва: „Не му мисли. Напий се малко, нашироко го удари. Ожени се, роди деца, пък си живей с жена си, както Господ дал. Като дойде да умреш, нека те обесят. Ще те обесят – свършена работа“.

Питам сега: какво може да се добие с такава философия в света? После всичките религиозни системи, които има, какво носят в себе си? В никоя религия не трябва да се допуска убийството. Аз казвам за религията. Да оставим сега външния свят, да оставим държавата – тя има право да беси. Но тези, които вярват в Бога, поддържат религията, защо допуснаха убийството? Това не е религия, това е светска власт. Всички може да убиват, но не и религиозните хора! Че християнските народи бият се с куршуми! Милиони ги изтрепаха с картечен огън! Шест милиона хора тъй ги опушкаха с картечници, на общо основание. Как историята ще определи? Как ще определим ние? Казваме – християнството, друга религия няма. Вие ще кажете – това са условия на живота. Това са наши разбирания. Ние сме така научени. Как ще намерим тогава истината? Не, съвременните хора вървим по пътя на хората. Ние знаем какво е казал Платон, какво е казал Сократ, знаем какво е казал Аристотел. Може да ви наброя ред велики хора в Египет, Асирия, в Индия учите-

лите какво са казали. Но всички тия, които са разбрали истината, и са я поддържали, са изключили насилието.

Всички велики хора са изключили насилието. Човек, който иска да прогресира, той трябва да изключи в душата си насилието. Най-първо, човек не трябва да насилва себе си. Защо ти ще се насилваш да приемеш някакво убеждение. Ако въздухът за мене е нещо естествено, което дишам, аз трябва да го оставя свободно да влиза и да излиза. Ако храната е естествена, трябва да я оставя естествено да влиза и да излиза. От единия край до другия в нас има насилие. Ако храната не обичаш ти, ще я попържиш, ще туриш малко масло, пипер, ще поръсиш със сол, ще туриш това-онова и ще се накараш да глътнеш тази храна. След като се нахраниш, ще кажеш: „Тежко ми е нещо". След туй имаме цели книги готварски, колко калории съдържа всяка храна, какви хранителни вещества съдържа, мазнини, белтъчини и т.н. Нямам нищо против това. Казвам: според мене трябва да дойдем до друго едно положение, то е следното: една храна.

Един човек, който е осъден да живее 30 години според признаците, които има на главата, на ръката – защото според признака на главата тук има два кръста, които може да определят колко години ще живее; като погледнеш кръга на окото, показва колко години ще живее; като попипаш ръката, широчината показва колко години ще живее: това е едно относително положение, понеже човек не е създаден да умира. Тридесет години е определено да живее – това е определение, което ние сме турили. То не е в законите на природата. Бог казва: „Душата ми не благоволява в смъртта на грешника". Казвате – ако храната е естествена. Всяка естествена храна трябва да продължи живота. Щом една храна скъсява живота, тя е неестествена. Щом известен възглед съкратява твоя живот, той е неестествен. Щом една мисъл зле действа, тя е неестествена. Щом тя създава противоречия, е неестествена. Всяко чувство, всяка постъпка, които съкратяват човешкия живот, това са неща неестествени. Сега се заражда въпросът.

Под думата дух ние разбираме – това е най-разумното в света, което го направлява. Разумното, в което сме потопени. Извън това разумното ние не можем да излезем. Разумното, духът, може да ни търпи с хиляда години и в края на краищата се отличава по това, че винаги ще стане това, което духът иска, не това, което ние искаме. Ние се самозаблуждаваме, че един ден ще го заставим. Първото нещо това е духът. Животът, това е другият полюс. Животът, това е един резултат от чисто научно гледище. То е резултат на онова, което духът е извършил. Но животът сам по себе си не е резултат. То е естествена същност, в която ние живеем. Животът не може да бъде животински, не може да бъде човешки, не може да бъде ангелски, не може да бъде божествен. Животът е живот. Щом кажеш божествен, това са други понятия, наши думи. Казваме – животът е божествен. Животът в своята същина, всичкият живот е божествен. Когато божественият живот влезе у нас, с нашето разбиране ние го направим да мяза на човека. Когато умът на човека влезе в животните, направяме го животински. Всеки човек е направил живота да мяза такъв, какъвто той си мисли, какъвто той си иска. Жената направя живота женски. Мъжът направя живота мъжки. Детето прави живота детски. Глупавият прави живота глупав. Умният прави живота умен и т.н. Но това са наши разбирания. Така седи истината. Ако животът може да бъде умен и глупав, тогава не знаем как ще се справим. Тогава на какво аз ще уповавам. Ако в света няма разумна сила, на кого може да уповаваме.

Казвате – култура. Че какво нещо е културата? Това са хиляди и милиони души, които разсъждават и мислят. Това го наричаме култура. Но кое е онова, което свързва хората в едно? Кое е онова, което ги кара в една посока? Кое е онова, което ги обединява? Кое обединява клонищата на едно дърво? Има нещо, което ги обединява. Дървото ги обединява. Кое обединява хората? Това разумното е, което обединява света. В природата съществува едно

абсолютно единство, от което човек никога не може да се освободи. Всичко може да направи. Но да излезе вън от единството на природата, то е абсолютно невъзможно. Не само хората, но никой не е в сила – нито боговете са в сила да излязат вън от единството. Това, което наричаме живата природа, единството в живата природа или единството в разумната природа, то е закон, който не ограничава, но показва посоката, в която всички разумни същества трябва да вървят без изключения.

Всички наши страдания произтичат от онзи факт, че ние се намираме в борба с разумното. Ние искаме да изменим законите на разумното и създаваме нашия свят. Може всеки да направи опит. Ние може да направим един свят, какъвто не искаме, но ако сполучим да направим един свят, какъвто искаме, ние ще създадем най-голямото нещастие. Че на един слуга, който господарят му казва: „Няма да противоречиш! Каквото ти казвам, ще го поддържаш!". Господарят му казва: „Ти си едно магаре". – Казва: „Тъй вярно. Магаре съм". Каквото каже господарят, този слуга повтаря. Питам: ти каквото повтаряш, този слуга върви подир тебе, какво ще те радва, кажете ми. Хубавото в света седи в онзи контраст, че се изнася една нова мисъл, която не мяза на твоята. Никой човек не може да бъде доволен от себе си в този смисъл. Ако можеше да бъде, тогава питам защо първият човек беше недоволен от себе си, какво му липсваше? Липсваше му жената. Къде беше тази жена? Извади ли я от някоя риба, извади ли я от морето от някоя мида, от някой охлюв или от слънцето? Не. Приспа го. Казва се в Писанието там, че взел едно ребро, в еврейски се казва, че взел един чифт ребра и от тези ребра направил едно същество, което човекът нарекъл жена. И казва: „С тия двете ребра аз може да живея". И сега ребрата са 12 чифта. Значи 13-ото число е изваден, а 13 е крайно фатално число. Сега гледам този параход, този френски параход, който е изгорял, данните не знаем. Казвам, този параход е бил пуснат на числото 13. Казват, че той е построен в 30-ата година. 1930 година по 13 и той е изгорял. Ще кажете, че е суеверие.

Какво нещо е суеверието? Суеверията са явления, които стават, без да може да ги обясните, но суеверните неща са истински. Само че тълкуването, което даваме, не е истинско, а всички суеверни работи съществуват в света. Ти по някой път вярваш, че ще станеш цар. Това не е ли суеверие. Невъзможно е да станеш цар, но че има възможност, има. Както един Наполеон стана цар, така и ти можеш да станеш цар. Но това са вероятности и почиват на един закон. Кое е онова, което ти дава повод да мислиш, че ти ще станеш цар? Може да мислиш за нещо, което ти никога не си опитал. Аз гледам малките деца. Казва майката: „Откъде му е дошло на ума да лъже?". Че то още като беше в утробата на майка си, прие уроци да лъже. Майката в 365 дена му даде един урок как да лъже. Сега се питаме според закона на прераждания. Това същество е живяло. Окултистите поддържат – като говоря сега за окултистите, то е наука – окултистите поддържат, че това дете е живяло. Ще извинявате, може би техните възрения не са съгласни с вашите. Много работи търпим, ще търпим и техните. Те казват, че трябват 777 прераждания кардинални, а другите прераждания са безброй. Тогава човек завършва своето развитие. Значи това дете, което започва да лъже, е живяло много пъти на земята и се е научило да лъже. То, като се намери натясно, лъже. Казва: „Това изкуство съм го научило".

Та казвам: предава се, че първата жена е излъгала. Първите хора отде научиха това изкуство? Ако приемем, че преди Адама имало други хора, които са живели, не можем да кажем, че Адам от Бога се е научил. Съществувала е една раса, от която Бог го е извадил и му казва: „Аз ще те въведа в рая, виждам, че от тебе ще стане човек". Той го внесе в рая вътре, но му каза едно нещо: „Няма да лъжеш!". И той обеща, но не си устоя на думата. И когато Адам дойде при Бога, казва му: „Жената, която ми даде, ме излъга". Той тури вината на другите. Казва: „Да опитам, все ще стане нещо" и казва още: „Намерих едно изкуство тук. Ние такива бедни няма да бъдем в рая. Господ да ни

лъже не бива, да станем хора в рая!". И станаха хора. Ние сме хора, които обичаме да икономисваме истината. Ние сме от тези, които обичат да послъгват. Сега говорим за култура и Господ, като дойде при всекиго, ще каже: „Може ли да се отучиш да лъжеш? Ако не се отучиш...".

Какъв е онзи свят? Онзи свят е тук, на земята. Раят е тука, на земята. Вие не го виждате. Аз бих направил един опит с вас. Един от вас, който би ми обещал, че няма да лъже, ще го въведа в рая. Аз ще си удържа думата, но да не каза лъжа. Ако влезе в рая и не се откаже от лъжата, после, като го изпъдят от рая, и след 10 хиляди години няма да се върне назад. Не е мъчно да се отучат хората да лъжат. Единственото нещо в природата, с което тя сега се занимава, най-трудният въпрос е не убийството, не развратът. От всички други неща най-голяма е лъжата. Оттам започва. Лъжата е началото на всички грехове. За да убиеш един човек, това е крайно користолюбие. Ти убиваш една кокошка и казваш: „Нейното месо мен ми е потребно. Ако тя не умре, аз ще умра. По-добре тя да умре и аз да живея". Така канибалите натиснат един човек и го изяждат. Преди време в царска Русия, в Америка се изгубваха много деца и ставаха на кърначета тези деца. Вие още не сте изучавали онези тънки постъпки, които съществуват в сегашната култура. На човека косите ще побелеят и ще каже: „Бива, но това са крайните резултати, лошите резултати, в природа има нещо лошо и всички ние страдаме".

Вие срещате една атмосфера, която ви потиска, мъчно вие е. Страдате, няма никакви причини. Това е лъжата вътре, която ви мъчи. Страшно нещо е това. Най-голямата отрова, която в света съществува, това е лъжата. Ти искаш да изневериш на себе си. Ти седиш и казваш: „Не съм доволен от себе си". Искаш да употребиш една лъжа, за да се повдигнеш. Ти ще събереш 10-20 души да ги учиш, да ги повдигнеш. Казваш: „Ако ме слушате, ще направим една фирма, ще облека домовете ви, децата ви". После изяде парите и казва: „Лоши са условията.

Имам всичкото добро желание, парите отидоха някъде, те не са се изгубили. Много хора проповядват в света. Сега съм искрен". Питам: защо проповядвам на хората? Каква е моята цел? Две неща седят неразрешени. Всеки, който иска да бъде човек, той трябва да запита следното. Истината ли търся, или лъжата търся? Онзи, който търси лъжата, той търси своето разрушение. Той ще деградира, никакъв успех не може да има. Та онези хора, които вървят по пътя на лъжата, това се нарича инволюция. Пътят на лъжата е път на слизане, отдалечаване от Бога. Пътят на еволюцията е път към Бога, инволюцията е излизане от Бога. Ние започваме да се извиняваме и казваме: „Тук ни става тясно, искаме да излезем отвън. Аз не съизволявам вече с бащинския деспотизъм. Не мога да изпълнявам това-онова". Излиза бащата, вижда това и казва: „Недоволен е нашият син, той иска да отиде в света, да види хората". Той отиде. И след като ходи, един ден се връща при баща си. Убедил се, но пак не казва истината на баща си. Сега учените хора са скрили тия работи.

Казвам: човек по закона на еволюцията е излязъл от Бога, да научи нещо. По закона на еволюцията ще се качи пак, ще научи нещо, да покаже, че нещо е научил. Ако вие приложите тия двата метода, ако вие си представите лъжата и истината... Вземете двама души: единия, който е образ на лъжата, и другият, който е образ на истината. Един тип хора има, които никога не може да кажат истината. Такива аз съм ги срещал. Така във Варненско някъде срещнах един, който минава за долапчия*, долапи прави, че му казва един приятел: „Няма ли да ми кажеш някой долап?". Протичат сълзи и той казва: „Остави се, не върви с лъжа. Баща ми умре, нямам нито пет пари в джоба, трябва да го погреба". Плаче той. Онзи го съжалява и изважда 500 гроша, дава му и казва: „На, да го погребеш". – „Тази е последната лъжа, която казах." Съвременните

* долапчия *пр.* Който прави шкафове. , *прен.* Хитрец, измамник.

хора така са свикнали с лъжата, че не ги е срам. Казвате: „Без лъжа не може". Пък аз мога сега. Всеки един от вас, ако иска да познае истината, един човек, за да познае истината, той не трябва да се мери с хората. Ти ще изнесеш пред себе си. В човека има нещо – той обича истината. Човек за себе си знае истината, но по отношение на хората тази истина не я прилага. Лъжата е произтекла от отношенията, които имаме с хората.

Когато човек иска да намери истината, той трябва да дойде до себе си. Той трябва да има ясно понятие за истината. Истината е това, което освобождава човека. Тя се отличава по следното. Ти си скръбен, да кажем, изгубил си името, всичко си изгубил, да кажем, изгубил си материалните работи. Ти си се отчаял и казваш най-после – „Не си струва да се живее". Искаш да се самоубиеш. Тази мисъл изпъква в теб: „Ако се самоубия, какво ще придобия? Ако живея, ще страдам, да, тъй е. Но ако умра, пак ще има страдание". Аз предполагам, че ако аз се убия, ще изгубя съзнанието. Хубаво, ако го изгубя, но ако не го изгубя, заровят ме в гроба, виждам туй разнищване. Десет години разнищват частица по частица. Никой няма да дойде, оголея, само костите останат. Питам: умно ли е да вляза в един такъв затвор? Ако изгубя съзнание, добре, но ако не изгубиш съзнанието, умно ли е да пъшкаш в гроба. Щели да ме погребват. Мене не ми трябват нито свещеници, нито владици. За мене е важен животът, не и смъртта. Казвате – Христос умря. Хванаха го човека, той се моли на Господа да го отмине тази чаша. Хванаха го и казваха: „Ще умреш". Той не иска да умира и три дена не седя, не можа да изтърпи. Върна се в живота и се яви на учениците. Казва: „Вън от смъртта. Това е новият живот, ако ти умреш и да възкръснеш".

Аз съжалявам всички ония, които умират, и не могат да възкръснат. Няма по-нещастни хора от ония, които умират, и няма да възкръснат. Или другояче казано, съжалявам всички хора, които умират, и не може да живеят. Казвам и на вас говоря, които сте разумни. Вие

се забавлявате с неща, които не са верни. Вие очаквате да дойде Христос и да ви даде живот, да ви възкреси, но докато дойде Христос, вие трябва да работите. Тоя майстор ще дойде и ще съгради къщата, но вие трябва да нанесете камъните, дърветата, гвоздеите, че като дойде този майстор, да има какво да гради, защото ще ви задигне Христос от гробовете, не ще лежите наново, ще възкръснете с праведните.

Значи онзи божественият живот у нас има един зародиш и ще бъдем при по-благоприятни условия. Животът, който е в хамбара, съдържа всичките качества. Трябва да се посее на хубава нива, да има кой да се грижи за него. Та от нас, съвременните хора, се изисква един начин, един особен начин на мислене. Ние се заблуждаваме да мислим, че ще дойде някой социален строй, ще дойдат на власт техните нови идеи, но когато дойдат на власт, ще ви измъчват, ще ви изпъдят, нищо повече. Досега, като съм изследвал цялото човечество, не съм намерил нито един режим, дето хората да са живели добре и в бъдеще ще бъде пак същото с тия разбирания. Все таки, ако аз съм заставен да ходя като човек на краката си, бъдете уверени, аз ще ви гледам като писано яйце. Мислите ли, че ще бъдете гледани като писано яйце. Слин ще има отдолу и казва, че който иска да яде хляб, трябва слин да има на ръцете си, ще бъде заставен да работи. Ще цитирам думите на Толстой: „Никой да не яде хляб, който няма слин на ръцете. Ако аз трябва да имам слин на ръцете, и ям хляба, той горчив ще бъде".

Какъв морал е този – една птица, когато яде хляба, копала ли е някъде. Тя иде, задигне някоя череша, изяде я, аз – човекът, трябва да платя с пари, трябва да покопая, да ме видят хората, че имам слин. Казвате: „Трябва да се работи". Трябва да се работи, съгласен съм, но не е физическата работа само. Физическата работа трябва да бъде резултат на една умствена, на една разумна работа. Този резултат е престъпление. Ние правим престъпление, че работим осем часа на ден от това гледище. Човек се

осъжда. Ти предизвикваш еднообразни способности, еднообразни чувства. Ако си въглищар в една рудница, влизаш ден след ден, година след година, копаеш тия въглища, изваждаш ги навън, изкарваш си прехраната и казваш – това е култура. И тия въглища ще ги изравят и ще ги изхвърлят навън. Това ние наричаме култура. Тази култура трябва да бъде признак на нещо по-високо и по-възвишено. Учените хора трябва да започнат да мислят, че те не трябва да карат своите братя в земята, но трябва да се намери един друг начин.

Та казвам: вместо да търсят тези въглища, трябва да накарат електрическата енергия на работа. Има електричество отгоре и без да снемат хората долу, да си изкарват своята прехрана, без да се мъчат тия хора, може да си изкарат прехраната. Това е една нова идея в света. После другото положение. Ние минаваме за културни хора. Пак ще се оправим. Аз не съдя хората, аз разсъждавам философски или чисто психологически. Виждам, докъде е достигнало човешкото съзнание. Всички християнски народи имат с милиони тонове жито, събрано на едно място. Тия хора, които са богати, които вярват в Христа, държат това жито, а други хора умират от глад. Те сеят спокойно и хвърлят житото в морето, за да не спадне цената му, а че умират хората, не искат да знаят. Те мислят да се повиши цената на житото. Питам: това жито защо го изпратиха, да се обогатяват хората ли? Това жито се изпрати отгоре да го ядат хората и птиците, то не се изпрати, ние да забогатяваме от него. Ние мислим да бъдем богати, да продаваме житото, то е наше схващане. При това всички намираме, че това е в реда на нещата. Казвате, че това са анархистични идеи.

Когато ние употребяваме нещата, не за какво са пратени, не сме ли ние нарушители на този велик институт в природата? Има един закон, който ви държи отговорни. Аз не съм отговорен само, всинца сме отговорни. Аз нямам право да казвам на един банкер: „Братко, много

жито си събрал. Продай го, не печели от него! Стани и ти сиромах като другите хора! Ако е – да покажеш, че имаш любов към Бога". Казвате: „Един ден като забогатея...". Четох във вестниците – имало един българин, който убил свещеник в Париж. 600 лева намерил всичко. Хваща го полицията и той се самообесва. Защо убива този свещеник? Пък и той, защо му трябваха тези пари на свещеника? Сега ние сме изложени на голяма опасност. Всякога може да те претрепят. Тогава какво трябва да бъде нашето верую? И тогава ще поддържате старото верую: ако Бог е всемъдър, той е всемъдър за всички. Всички трябва да се подчиняват на онзи разумния живот, да бъдат носители на божественото. Ако ние имаме любов, трябва да имаме любов към Бога, да изпълним неговата воля. Но какво ще каже някоя държава, това още не е важно. Не какво ще каже някой философ, не какво ще каже някой учен, но какво ще каже онзи порив на моята душа, който може да ме повдигне като човек, и да ме избави от ноктите на смъртта. Аз трябва да изпълня тази Божия воля, за да се освободя, за да може да се освободят и окръжаващите, които грози същата опасност.

Питам сега: вие, които ме слушате тук, едно време така слушахте Христа. Верующите подир него водеха народа и всички бяха готови да го направят цар. Учениците казваха: „Няма като нашия Учител, Син Божий е!". Като го хваща римската държава, всички се разбягаха, остана само един от най-верните му ученици, който казва: „Не го познавам, неговото учение мене не ме интересува". Един, който минава за възлюблен ученик, той остави дрехата си и гол побягна – загазихме тази работа. И ние, съвременните хора, като не сме готови, като Йоана сме готови дрехата си да оставим и казвахме: „Загазихме я, не ни трябва нищо". Питам, какво ще добием, кажете ми! Седи сега някой и казва: „Някой виждал ли е Господа?". Аз да ви кажа. Никой никога не е видял Бога. Но има един начин, по който ти може да видиш Бога – когато говориш истината. Ти никога няма да видиш Бога, кога-

то говориш лъжата. Щом говориш истината, Господ ще дойде. Казва – искаш да кажеш лъжа, знаете ли какви ще бъдат последствията. Като кажеш лъжата, тогава ще дойде истината. Истината ще отсъди, ще ти наложи наказание. Присъдата ще въздаде. Ще ти даде едно благо, понеже лъжата не може да носи това благо, ти ще страдаш през целия си живот.

Аз съм привеждал този пример. Един слушал сладкия говор на една царска дъщеря, но бил сляп, казва: „Толкоз си добра, гласът ти е толкова мек. Когато пипам ръката ти, тя дава живот. Отвори очите ми да те видя!". Тя казва: „Да се не разкайваш, ако ме видиш". Той казва: „Не, не. Това ще бъде най-голямото щастие заради мене". – „Помни, да не съжаляваш!" Отваря очите, той я вижда, но тя се изгубва вече. Той видял тази красота, че съжалявал, пъшкал, казва: „Да бях останал сляп!". Да виждаш истината и да знаеш, че лъжеш, няма по-голямо страдание в света. Да виждаш истината и да си един престъпник, какво ще те радва. Да виждаш истината и да си користолюбив човек, да виждаш истината и да си невежа. В съзнанието вече усещаш, че не знаеш нищо. Какво ще те ползва, кажете! Това състояние аз може да го уподобя, когато някой човек иска да се намери в една висока температура. Какво ще те ползва, ако те туря на 4-5 хиляди градуса. Аз бих се отрекъл от тази температура. Бих предпочел 39-40 градуса. Повече от 40 градуса не искам. Казвате – желязото го мъчат, златото го мъчат. Златото го мъчат, като искат да го оберат, най-после чукът вдига шум. Като го сложат на огъня, извличат, каквото искат. Топлината е страшна, ще изпълняваш закона. Златото ще го сложат на този закон, но това е закон на насилие. Аз говоря за свободния живот.

Когато учените хора говорят за висока температура, високата температура, това е насилие, което съществува в света, то е престъпление. Какво ще кажете на това? Това е едно възрение. Почти всички учени хора го споделят. Казвам: не е високата температура, която

дава живот. Има друга една температура висока в света, която не разрушава – в електричеството. Ако прекарате две хиляди волта, три хиляди волта, който и да е човек може моментално да го убиете, но ако прекарате 50-60 хиляди волта, тия волтове ще минат през човека, без да причинят вреда. Един от физиците – Теслей, той обяснява и казва, че тия високи напрежения на електричеството във високите волтове, частиците на материята са толкоз дребни, че може да минат през порите на човека, без да причинят вреда. Тези от по-ниския волтаж частици са едри и разкъсват тъканите, вследствие на това човек умира, или казано, с високото напрежение на електричеството имате рафинирана материя, която може да мине. И в бъдещия строй така хората ще се лекуват. Но казвам, че със сегашните наши възгледи, нас ни е страх да направим опит в света. Мнозина може да ми кажат: „Неговите възгледи не са прави".

Аз не разглеждам дали моите възгледи са прави, или не. Аз поставям един възглед на опит. Издържа ли този опит, аз съм прав. Някой път се разболея, някой път боледувам. Тогава изнасям един мой възглед да го опитам. Кой възглед е прав? Слагам един възглед при болестта, тя не си отива. Слагам го насрана. Поставям втори възглед, трети и най-после един друг възглед и тя хвръкне. Казвам: „Как ти е името?". Казва: „Аз съм човекът, който обича истината. Аз съм истината". На него аз държа. Някои математици правят опити. Аз често се натъквам на някои математически опити, има трудни задачи във висшата математика от петото-шестото измерение. Едва сега учените хора се занимават с четвъртото измерение. Неразбрана работа, ще ти се пръсне главата – или трябва да полудееш, или да напуснеш въпроса. Ще опитам моя възглед. Сложа един възглед при тази формула, не върви. Сложа друг възглед, веднага задачата стане ясна. Казвам: „Как ти е името?". – „Аз съм истината."

По някой път аз се съмнявам дали има Господ, или не. Тъй от вашето гледище. Възможно е аз да съм се излъгал дали има Господ, или не. Минава ми мисъл. Пак изнасям

един свой възглед. Поставям го. Нашият спор нищо не разрешава. Дойде друг и казва: „Има Господ, аз видях Господа". – „Кой си ти?" Казва: „Аз съм истината". Тогава аз слушам една песен от Слънцето, толкоз красива. Онези небесните хора, жителите на Слънцето пеят. Слушам жителите на Венера, те пеят. Слушам жителите на Юпитер да пеят. Слушам жителите на Сатурн да пеят. Слушам жителите на Сириус да пеят. Слушам жителите на Алфа Центаурус да пеят. Казвам: чудно нещо. Учени хора. Казват – дали има живот, или не. Всички пеят на един език много разбрано. Какво може да кажа на съвременните хора? Аз зная какво ще ми кажат, пък и нищо не искам да ми кажат. Считат го – това е моя халюцинация. Зад тази халюцинация аз виждам мъртвите, че са живи. Толстой го среща един мъртъв жив и казва: „Как си приятелю? Тебе ти държаха много надгробни речи". Казва: „Те са първокласни невежи. Аз още не съм напуснал земята, ходя и проповядвам. Не ме познават. Ходя между тях. Едно време ходех като Толстой, а сега ходя инкогнито. Сега не се казвам Толстой, но само слушам какво говорят за мене."

Идва един гражданин от София, доста интелигентен, казва: „Може ли да ми обясниш един сън?". Казвам: „Какъв сън? Аз – казвам – не вярвам в сънища". – „Идва Толстой при мене преди войната и казва: „Докога тия хора все ще воюват. Не знаят ли, че това е престъпление?". Вярно ли е това? Нали той е умрял? „Вярно е, разбира се. Как е умрял! Не е умрял Толстой. Каза ми, че това, което правят, не е право." Следователно ние сме хора, които вярваме в реалността, че ние сме само хората, които живеем. Всички, които са умрели, ги няма вече никъде. Вие поддържате вашето неверие. Ние сме хора, които твърдим, че всички, които са умрели, ги няма вече никъде. Тъй като ви говоря, не искам да ви убеждавам да вярвате. Дръжте си вашето невежество.

Вярно, заблуждение е истината. Лъжливата истина е заблуждение. Ако някой ви проповядва известна лъжа в името на истината и иска да ви убеди, че няма живот, или

че има живот, най-първо, аз гледам, че животът не може да се раздели. Животът е една същина, животът не може да умре. Ние искаме да докажем една същина като Бога, че съществува. Бог е същина, Бог е в живота. Животът, това е Бог. Истината, това е Бог. Бог вън от истината не може да го познаеш. Вън от човешката разумност, от висшата човешка разумност ти Бога не можеш да го намериш. Само във висшата разумност като погледнеш, тия ученията работи, които е казал някой учен човек, ще ми кажете какво е измислил. Казвам: приятелю, ти можеш да говориш – даже тази работа, която ти си написал, тя е Божия работа. Само Бог може да напише това нещо. От твоята глава може друго да излезе, но не и това! Дошло му нему наум, че такива и такива елементи съществуват на слънцето. Никога не може да ти дойде наум нещо, което не съществува. Можеш да мислиш за това, което съществува. Всяко нещо, за което мислиш, то съществува в известна форма.

Но да се върнем. Духът е онова, което дава живот, и с този Дух вие може да се свържете. Той е същината, която съществува в природата. Тази същина съществува в слънчевите лъчи. Тази същина съществува в храната, тази същина съществува във въздуха, тази същина съществува във водата, във всичко онова, което е чисто и неопетнено, тя съществува. Даже когато вие се ръкувате с някой човек, вас ви е приятно, това е разумното у вас, то е Духът. Някой човек излъчва нещо топло, хубаво. Това е Духът. Тази същина, която свързва хората, минава от един човек в друг. Тя е, която свързва хората. Духът свързва хората. Хванеш един човек, той е Духът, който носи живота. Като пипнеш тази ръка, казваш – жената има живот, жената няма никакъв живот. Тя е проводник на Духа, на онова реалното. Казвате: „Този е мъж“. Мъжът е само проводник. Ако вие не сте съставили такова понятие, ще кажете – мъжът е добър или лош. Мъжът може да бъде лош проводник. Това го приемам. Жената може да бъде лош проводник, но животът да бъде лош и

добър, това не може да бъде. Ако не си съставите такова ясно понятие за Духа, ще мислите, че Духът има някаква невидима форма. Целият живот произтича от Духа, онази Първичната причина. Под думата причина разбирам онова, което дава възможност на живота да се прояви, то е Духът. Христос казва: „Думите, които аз ви говоря, Дух са и живот са". От това гледище всичките научни теории, всички вярвания така се осмислят. Сега някой казва: „Той ви заблуждава". Най-първо, аз имам за предмет никога да не заблуждавам себе си.

Зная, че ако аз заблудя, когото и да е, то ще се върне върху мене. В света съществува един закон. Всякога, когато заблудя един човек в моите възгледи, то ще се върне и към мене. Ако имам желание, ако имам користолюбива мисъл скрита... Например хвана една мома, гледам ѝ на ръката и казвам като гадател: „Като твоето сърце не съм виждал. Като твоята линия на сърцето не съм виждал, пък умът ти – гениален. Ти си щастливо същество". Но аз виждам, че не е така. Лъгала десет пъти, десет души любовници имала. Ако говоря истината, ето аз как ще ви кажа. Няма да кажа нито лошите страни, нито добрите. Ще ви кажа това, което аз наричам знание. Ще кажа така: „Сестра, в тебе има много заложби, имаш отлично сърце, но не е обработено, имаш отличен ум, но не е обработен, имаш музикални чувства, после домашните чувства не са обработени, но много голям капитал имаш, може да го обработиш. Ако го обработиш, гениален човек ще станеш. Ако не го обработиш, ще останеш такава, каквато си и сега". Тогава тя гледа и пита: „Колко да ви платя?". Казвам: „Колко искаш да ми платиш?". – „Сто лева." Аз изваждам сто лева и аз давам. Казвам: „Вземи тези стоте лева". Аз се радвам, че имам възможност да пипна нейната ръка.

Когато искам да се забавлявам, казвам: „Слушай, аз ще ти кажа много хубави работи, но петстотин лева ще платиш". – „По-малко не може ли?" – „Не може." Лъжата се продава. Аз съм слушал много цигани, много гадатели.

Преди години срещнах един румънски гадател и след като ми гледа, аз му казвам: „Нека и аз да ти погадая“. И след като му погадах, казвам: „По този начин не се гадае, то не е още наука. Много общи работи са. Има наука точно определена. Аз не съм да кажеш истината на човека. Не му казвай, кажи му, че има дарби – не са развити. Не да му кажеш, че е лош човек, та да се поправи. Тия неща не са възпитателни“.

Сега да се върнем. Духът е, който дава живот. Ние се спираме върху личното. Вие искате да знаете какво ли аз искам да ви кажа. Аз не искам да повярвате в това, което ви казвам, нито аз искам да ви кажа какво мисля. То не е меродавно в дадения случай. Аз искам да ви изнеса един факт, какво нещо е истината в света, какво нещо е природата в света, какво нещо е тя като един инструмент, който обединява всичките хора и изисква от всички един отличен ум – от мене, от вас, от всинца ни изисква. Абсолютно никаква лъжа – нито бяла, нито черна. Ти може да прилагаш бяла или черна лъжа, но природата не позволява ни черната, ни бялата лъжа. Сега не разбирайте така, както вие разбирате за лъжата. Лъжата седи в много малки работи. Аз само на едного съм казал истината. Преди години иде един учен българин да ме изпитва. „Уважаеми господине, имам чест да се запозная с вас. Голяма привилегия е за мене. Слушал съм за вас. Ходили сте в странство.“ Слушам, той отдалече говори много такива въпроси. – „Слушал съм за вас, че вие сте четели мислите на хората. Я ми кажи – казва – да се убедя, може ли да се четат човешките мисли, или не. Какво мисля в този момент?“ Рекох: „Да ти кажа ти сега мислиш точно следното. Много са ме лъгали досега, този да видим какво ще ме излъже“. „Извинете“ – казва. – „Няма нищо. Това е човешко.“ Ръкуваме се и си заминава.

По някой път аз разсъждавам и казвам. Ако аз кажа една лъжа, какво ще добия? Аз съм спрял цялото човечество в неговия развой. Спрял съм и своето развитие. Ако пък кажа една истина, подтикнал съм цялото чове-

чество напред и съм дал възможност цялото човечество да прогресира. Не съм от глупавите хора да лъжа. „Не може ли човек да лъже?“ Не може! Ти от лъжата не може да се избавиш. Всякога, като дойдеш до нея, не я казвай. Ако не може да кажеш истината, поне мълчи си. Казвам сега, разумното в света. Ние искаме да се повдигнем. Помнете едно нещо, аз изнасям един факт. Здравето на човека зависи от онази абсолютна истина, която той носи в себе си. Ако искате да бъдете здрави, умни и хора с добри чувства, непременно трябва да обичате истината, да треперите заради нея. Тъй лесно се разправя за всичко в живота. Но допуснеш ли малката лъжа, ще имаш толкова изключения, че ще ти побелее главата. Това казвам като правило. Каквото и да ви проповядвам, знайте – може да направите един опит.

Опитайте истината. Онази истина, която е във вас. Не истината, която е написана в книгите. Онова, което вие считате за истина, кое е? Истината ще ви освободи, ще ви даде здраво тяло, благородство на сърцето, на желанията, на мислите. Човек, който говори истината, природата спрямо него е много снизходителна. Този човек, дето и да е, като се обърне, ако е облачно време, ще стане ясно. Този човек, който обича истината, като мине покрай планинска местност, втората година като мине, всичката местност с трева ще се покрие, извори ще излязат, той носи благословение навсякъде. Човекът на истината не знае какво нещо е сиромашия. Сиромашията е достояние на тези, които обичат да послъгват. Сиромашията, болести, страдания, недоволство, това са все от белите лъжи. Свободни не сте ли да си позволите? Свободни сте. Но човек трябва да дойде до онова положение – да изключи лъжата съвършено от себе си. Като дойде, да знае, че е дошъл до едно положение със себе си. Да прекара един честен, весел и радостен живот, да не обича да послъгва. Сега не искам да ме разберете, че искам да ви изкарам грешници, че не говорите истината. Да ви дам един пример. Аз съм забелязал, че у българите

децата, които искат да се къпят, няма да намерят някоя чиста вода, ами има локви, дето биволите се къпят, и като излязат, мязат на малачета, окалят се. Този бивол се е научил така – това разбирам, но онова дете, като влезе в мътната вода, майката след една седмица казва: „Не зная какво е станало с нашето дете, урочасано е". Че как няма да се урочаса? Порите се запушили, не може да дишат. Простудява се.

Казвам: ние сме потопени в калта, запушват се порите на нашето тяло, на нашия ум и сърце. Трябва да се потопим в онази чистата вода. Трябва да се отворят порите, да можем да дишаме свободно. Докато сме потопени в една много кална атмосфера, не може да се диша, не може да се живее. Какво трябва да правим? Духът е онова, което носи живот. Разумното, възвишеното у нас. Ние трябва да знаем, че в нас има нещо, което е вложено: това, което наричаме ум, това, което наричаме сърце в човека. Тия двете неща, ако ги съединим, и приложим Божията воля, ще дойде при нас Духът и ние ще придобием всичко онова, към което се стремим. Тогава ще дойдат хората, които ще поправят света. Не се изисква много да се поправи светът. Сега трябват хора, които да обичат истината, сега трябват хора, които да обичат много светлите умове. Сега трябват хора държавници от всичките слоеве, хора, които имат благородни сърца. Не да живеят за себе си, но да живеят за Бога, да имат един Господ, на когото да слугуват. Аз съжалявам, когато хората търсят Бога вън от себе си. Нямат Господ. Аз съжалявам онези хора, които нямат един жив Господ в себе си. Всичките хора може да бъдат изявление на Бога. Бог може да се намери само в нашето съзнание, в нашия дух, в нашия ум и сърце. То е единственото място. Когато в тебе настанат светли мисли, онази светла радост, че умът ти с нищо не може да се размъти, ти вече имаш присъствието на това разумното и тогава ще чуеш, че всичко е разумно.

Хората не са такива, каквито се показват сега. Казвам: сега ще ви гадая. Имате много заложби, които

трябва да се развият, трябва да се обработят. Много заложби има умът ви, трябва да се обработят. Много заложби има сърцето ви, трябва да се обработят. Много таланти, но всичко това тепърва очаква благоприятни условия. Ако вие възприемете това ръководство на Духа, на онова, което дава живот, животът трябва да дойде. Без истинския живот не може да има никакъв прогрес в света. Еволюция без човешкия дух ще има същите резултати, каквито имаме при инволюцията. Еволюцията разбирам – да дойде разумното в света, тогава именно ще се придобие. Та не се спирайте да кажете – ние сме остарели, нека младите да направят, вече с нас се свършва, но младото поколение... Със старите не се е свършило. Тепърва старите трябва добре да мислят, младите трябва добре да живеят. Казвате: „С нас се е свършило". Не се е свършило. Досега старите живеят, но остаряват. Казвам: сега вие ще мислите добре и като дойде един млад, ще му кажете, не да го залъгвате, но ще му кажете и на него тази истина. Пак като дойде младият, и той няма да ви каже лъжа, както Адам я каза на Господа. Той ще каже как е живял. Адам, като го повика Господ, казва: „Чух, Господи, гласа ти, но се убоях". Откъде дойде страхът у него? Казва: „Чух, но се убоях". Този страх той го наследи от онази раса, от която той излезе. Коя беше първата раса, от която Адам излезе, това остава един научен въпрос, който трябва да проучвате.

Но спрете се върху тия елементи: върху Духа, върху живота. Имайте като размишление в себе си. После размишлявайте за предназначението на вашия ум, за предназначението на вашето сърце и за предназначението на вашата воля и после за предназначението на вашето съзнание. След това мислете за вашето вярване, религия, как да живееш, как да преминеш, после мислете, като идете в другия свят, какво ще бъде вашето положение. Вашето положение ще бъде точно такова, каквото е състоянието на вашия ум, каквото е състоянието на вашето сърце, каквото е състоянието на вашата душа.

Такова ще бъде вашето положение там. Каквито сте тука, такива ще бъдете и отвъд гроба.

Духът е онова, което дава истинския живот и истинския прогрес. Положете силата си там и в него ще имате една опитност, за която никога няма да съжалявате.

„Благословен Господ, Бог наш“

Тайна молитва

8 януари 1933 г., София, Изгрев

И украсиха светилниците си

„Тогаз се раздигнаха всички онези девици и украсиха светилниците си.“

Матей 25:7

„Отче наш“

„В начало бе Словото“

Двадесет и пета глава от Евангелието на Матея – от двадесет и пети до двадесет и седми стих.

„Фир-фюр-фен“

Онова реалното, което може да се разбере в света, то е конкретното, видимото. Под думата видимо се разбира знайното, това, което нашето съзнание може в даден момент да разбере и узнае. Само онези неща са видими, които ние разбираме. Вие може да кажете, че сте видели много работи – това е само една илюзия на вашия ум. Видимо е само онова, което вашето съзнание разбира, и остава впечатление от него. Вие много неща виждате, които остават в съзнанието ви впечатления, но не ги разбирате. Не е необходимо да знаете всичко. Най-голямото нещастие за човека ще бъде да знае всичко. И най-голямото нещастие за човека ще бъде да не знае нищо. Това са две антитези. Първо, да знаеш малко, да не знаеш много, за да има какво да учиш. Разбира се, и най-видните хора на земята – даже поети, писатели и философи, имат свои слаби страни. Всеки човек има нещо да учи. Защо? Липсва му нещо. Когато един писател описва един характер, повидимому той си го представя в неговата светлина, в неговата светла страна и така го изнася, но всеки характер има си една отрицателна страна, която писателите не са описали. Те не са ги описали, но сами по себе си се разбират. И няма защо да ги описват, нито пък ние ще ги описваме. Все някой ще ги опише. Изобщо, докато хората са живи, описват им все лошите страни; като

заминат от земята, започват да описват добрите им страни. И защо и за какво – това е един вътрешен навик.

Казвам: няколко неща има, които всякога трябва да държим в ума си. Една малка стая може да се осветява с едно малко прозорче, но една голяма стая не може да се осветява с малък прозорец. На голямата стая трябва голям прозорец. Едно малко същество като комара може да се задоволи с малко храница, но едно голямо същество като човека не може да се задоволи с храната на комара. Следователно невъзможно е да се препоръчват идеите на комара за човека и невъзможно е да се препоръчват идеите на човека за комара. Следователно разумен човек е онзи, който поставя всяко нещо на мястото му. Има писатели, поети, философи, които мислят добре, но те искат да представят цялата истина изведнъж. Немислимо е цялата истина да се представи в една епоха. Докато детето е в утробата на майка си, то не може да разбира живота извън нея. Дотогава то е в едно пасивно състояние и преживява живота точно на майка си. Каквото майката мисли, такова и то мисли. Майката само всажда в него и като свърши всичката работа, която трябва да извърши, тя го пуща на свобода. Тя му отваря вратата и казва: „Хайде сега да се разходиш свободно, но не много далеч от мене, само на няколко педи разстояние, нито даже на един или два метра“. Тя го слага близо до себе си, в някоя люлка. Ако се отдалечи от нея, очаква го някаква опасност.

Та ние, съвременните хора, сме замязали на някои разгалени деца. Има два вида хора: едните аз наричам изпъкналите хора, а другите – вдлъбнатите хора в света. Едните са с изпъкнали очи, а другите са с вдлъбнати. Едните са с издути устни, а другите са с тънки устни; едните са с големи уши, а другите са с малки; едните са с големи ръце, а другите са с малки. Това са двата вида хора, но това още не е научно изяснение. На същото основание има и два вида науки: едната е за забавление, за упражнение, а другата е истинската наука, която ни дава дирек-

тива, посока в живота, как трябва да живеем, как трябва да преустроим живота си. Тази наука едва сега иде на земята. Например някога ни казват как трябва да се храним, каква храна трябва да употребяваме и коя е по-хигиеничната храна. В това отношение има две мнения: едното мнение е мнението за месната храна, а другото мнение е идеята за растителната храна. И за едната, и за другата храна има поддръжници. Поети, писатели и философи поддържат например месната храна като отлична храна за организма, че който се храни с такава храна, ще има добре развити способности и дарби, ще бъде интелигентен човек и т.н. И за другата идея се явяват поети, писатели, доктори и философи, които казват, че който се храни с растителна храна, той ще има добро здраве, висока нравственост, големи способности и т.н. Те привеждат за пример слона. И едните поддръжници на месната храна, и другите – на растителната храна, са заинтересовани. И двата типа хора страдат на общо основание. Съвременната растителна храна е оцапана. Тя е полурастителна. И съвременните плодове според най-новите изследвания не са чисто растителна храна, те имат примеси от месни елементи. Всички плодове, които се хранят от земята, възприемат от елементите на месото, на кръвта, защото самата земя е оросена с кръв. Вижте например онази черница, която е посадена на гроба на някой умрял. С какво се храни тя? Тя се храни с мазнините от умрелия човек, от неговите сокове, които влизат в пръстта и след това хората ядат от плодовете, от бобонките на тази черница и казват: „Много вкусна е тази черница!“.

Някой казва: „Аз съм вегетарианец“. Не, ти още никакъв вегетарианец не си. Под вегетарианска храна аз разбирам такава, която няма абсолютно никак месни примеси и сокове още в своето първично състояние. Друг е въпросът, когато човек е бил в рая, когато растенията не са били още покварени, както в нашите времена. Вегетарианците правят изследвания да видят колко

калории топлина съдържа растителната храна и колко месната. Следователно вегетарианската храна трябва да бъде абсолютно чиста. Не само това, но и въздухът, който дишаме днес, не е толкова чист. При такава храна и при такъв въздух и ние не можем да бъдем толкова здрави, както се изисква. Месната храна съдържа такива вещества, които подпушват порите. Това подпушване, което хората наричат запек, често създава смъртта им. Когато половината от порите на клетките на човешкия организъм се подпушат, той вече е кандидат за онзи свят. И ние можем да кажем, че онези животни, които могат да послужат като образци на дълъг живот, не са месоядци, а вегетарианци. Каквото и да говорят учените, аз бих могъл да ви представя ред образци на дълъг живот и то все от такива, които се хранят с растителна храна. Има много растения, които са представители на дълъг живот, при това те не са месоядци.

Растенията знаят законите на дългия живот и тепърва хората трябва да учат от тях как да живеят дълъг живот. Биологически вие може да разгледате живота на растенията и да кажете, че те не живеят разумно. Как може да не водят разумен живот? В растенията стават цял ред химически процеси. Растенията знаят как да си избират храна от почвата и как да я усвояват. Те знаят какви газове да вземат от въздуха и как да ги преработват, да преустроят целия си организъм. Казват, че растенията се отличават по своя плод. Ако растенията не бяха разумни, ние щяхме да бъдем първите глупци в света. Благодарение на интелигентността на растенията и ние придобиваме разумност. Следователно разумността и нашата интелигентност до известна степен се дължи на растенията. Онези, които не разбират първичния окултен език, те не знаят, че Бог чрез Словото създаде света. Значи Словото предшества човека. Следователно човек отпосле се създаде по образ и подобие на Словото. Човек се храни със Словото. И още хиляди години човек ще се храни със Словото.

Сега ние минаваме покрай растенията и дърветата, поглеждаме малко с присмех към тях и казваме: „Това е дърво, това е растение“. Обаче трябва да знаем, че всяко растение, всяко дърво има интелигентност, която в известно отношение надминава човека. И Христос не се срамува да каза: „Аз съм лозата, вие – пръчките“. Той не казва: аз съм слонът, а вие слончета или аз съм лъвът, а вие лъвчетата, или аз съм сомът, а вие сомчетата, или аз съм големият кит, а вие китчетата, но казва: „Аз съм лозата, а вие – пръчките“. Ще кажете, че Христос не е бил ботаник. Не, Христос имаше много по-пълни понятия по ботаниката, отколкото всеки съвременен ботаник. Това е мое мнение и аз имам доста доказателства, от които се уверявам, че Христос е бил много по-добър ботаник от сегашните видни ботаници. Ако Христос би написал една ботаника, аз бих предпочел да уча неговата ботаника, отколкото тази на съвременните, даже и най-видни, ботаници.

Сега аз искам да ви наведа на една мисъл, която често се среща у вас. Например вие често говорите за светлината, за маслото, което носили петте девици в светилниците си. Под думата светлина се разбира съзнанието на човека. Светлината на петте разумни девици подразбира светлината на човешкото съзнание, т.е. разумното начало у тях. Петте неразумни девици нямали масло в кадилниците си и т.е. нямали достатъчно светлина в съзнанието си. Тъй щото под думата масло ние разбираме онази материя, която може да гори и да дава топлина и светлина. Значи тя поддържа горенето. Неразумните девици, които нямали масло, нямали тези благородни чувства, които дават топлина на човека. Всеки човек, който няма сърце, няма благородни чувства в себе си, минава към страната на глупавите хора. Мнозина казват, че човек трябва да има ум. Ум без сърце не може да се прояви. На същото основание човешкият дух не може да се прояви без любов. Любовта е детето на духа. Ние познаваме духа чрез детето. Апостол Павел, един

от видните учени на времето си, казва: „Плодът на духа е любовта“.

Какво разбираме под думата плод? От дето ти ще познаеш каква е майка му, какъв е баща му. Следователно любовта е обективната страна на непонятното. При сегашните условия единственото понятно нещо за нас е любовта. Когато говорим за разумността, даже и за най-голямата разумност, каквато можем да си представим, ние винаги я свързваме с любовта. Дето любовта влиза в живота, и знанието ни е разбрано. За това може да дадем ред примери. Например онези предмети, които обичаме, ние ги учим по-добре, отколкото онези предмети, които не обичаме. Онези предмети, които ни са любими, те ни са и понятни. Когато обичаме един човек, той ни е повече понятен и ние го изучаваме; когато не го обичаме, той не ни е толкова понятен и ние не го изучаваме. Та често ние казваме, че познаваме нещата. Обаче ние само отчасти ги познаваме. Познаването им зависи от нашата любов към тях. Частично разбираме нещата и затова казваме: „По този въпрос зная малко нещо“. Малкото знание е всякога опасно. Онзи, който знае да плува, безопасно е да влезе и до гушата във водата; но онзи, който не знае да плува, за него е опасно да влезе и до колене във водата. Следователно онзи, който иска да влезе в живота, той трябва да има знания, той трябва да разчита на силите, които се намират в него. Сега какво виждаме в света? Едни отричат Бога, а други го приемат.

Сега нека остане у вас конкретната мисъл: единственото реално нещо, което знаем в света, това сме ние самите. Вън от себе си ние нищо друго не познаваме. Понякога например вие говорите за ангел, но в края на краищата вие на този ангел все ще му дадете човешки образ. Ако пък живеехте във времето на египтяните, на този ангел бихте дали образ или на Апис, или на някой бик, или на вол, или на лъв, или на орел и т.н. Някои дават образите на херувимите и то следните четири образа: единият мязал на човек, вторият на лъв, третият на

орел, а четвъртият на вол. Това са херувимите, които имали крила. Това е изобщо цялото творение, което е познато на нас. Но то представя всичките фази, през които сме минали. Някой казва: „Аз да съм бил орел!“. Ами ако един ангел носи орелско лице, и не го е срам, защо тебе да те е срам? Ако един ангел носи лицето на един вол, и не го е срам, защо тебе да те е срам? Ти не искаш да носиш лицето на един вол, а като човек правиш престъпления. В някое отношение един вол стои по-високо от един човек. Волът съзнателно няма да направи никакво престъпление, той няма да окраде някого, той няма да убие някого. В какво тогаз волът седи по-ниско от човека? Ама волът няма интелигентността на човека, ще кажете вие. Та в какво се заключава човешката интелигентност? Та ти като човек, който мислиш, че си интелигентен, и правиш престъпления, в какво се проявява твоята интелигентност? Интелигентността се заключава само в това, което човек може да твори, да създава. Ако ти само разрушаваш, това не е никаква интелигентност. Та кой не знае да разрушава? Дойде един заек, обели корите на дърветата и нищо повече. Дойде един молец, нападне дрехите, направи дупки в тях – това знание ли е? Това е една глупост, която някога може да коства живота на хората, както и живота на молеца или на всяко същество, което руши. Ако някой намери молеца в сандъка, веднага го осъжда на смъртно наказание.

Сега ние, хората от този век, се намираме в едно особено положение, разрешаваме един от важните въпроси – да вярваме или да не вярваме. Чудни са хората, които разрешават такъв един въпрос – да вярват или да не вярват. Да вярвам ли, че аз съществувам, или да не вярвам, че аз съществувам? Сега аз оставям идеята за Бога. Някой казва: „Има ли Бог, или няма?“. Казвам: малко хора ще се намерят, които да отговорят на този въпрос. Важно е да се постави конкретно въпросът, дали аз съществувам, или не. Всеки за себе си да си постави този въпрос. Щом аз съществувам, има ли друг живот,

или няма? Аз зная този живот, в който сега живея. Един ден, като мина в другия живот, оттам, от този живот, ще съобщя какво има там. И ако нищо не ти съобщя, ти ще си въздържаш понятието за онзи свят. Някой казва: „Като умре човек, какво става с него?“. Сега аз ще ви поставя в друго положение. Ще ви поставя същия въпрос от друго гледище. Представете си, че имате две кани или две шишета. Едното шише е пълно с вода, а другото е празно. След това вие преливате водата от пълното в празното шише. Питам, какво стана с водата, която беше в първото шише? Водата изгубила ли се е? Не се е изгубила. Ами шишето изгубило ли се е? Не се е изгубило. Водата само се е преляла от едното в другото шише. Ами човекът де е? Какво представя човекът? Този въпрос си задавате вие. Като ви давам примера с шишетата и водата, казвам: такъв човек, какъвто вие си представлявате, той не съществува в природата. Хиляди шишета съществуват като първите две, направени от грънчаря, и вие мислите, че като затворите малко вода в едно от тия шишета, че тази вода е единствената, която съществува в едно от тия шишета и живее. Това са ваши заблуждения. Следователно разумният живот едновременно живее във всички същества.

И вие питате: „Като умрем, де ще отидем?“. Няма да умрете. Ако се излеете от формата, в която сте били поставени, вие ще отидете в истинския живот, отдето сте излезли. И Христос казва: „Излязох от Отца си, от големия извор и се връщам пак при него да живея“. Като ме слушат, мнозина ще направят от думите ми цял въпрос и ще кажат – той не вярва в това, не вярва в онова. Питам, в какво да вярвам? Вярвам в единството на живота, вярвам, че всички хора имат един произход. Всички хора имат толкова живот, колкото могат да съберат. Както и всяко шише съдържа толкова вода, колкото то може да събере. В качествено отношение по живот между хората няма абсолютно никаква разлика, но те се

различават в количествено отношение. Обаче съвременната философия внася между хората толкова различие, вследствие на което между тях се насаждат чувства на омраза, на неразположение и те започват да спорят помежду си кой в какво вярвал. Един вярвал в Христа, че бил Син Божи, друг вярвал в Бог Отец, в троеличието и т.н. И вследствие на това различие във вярванията им те създават помежду си едно голямо раздалечаване, едно отчуждаване. Но тия въпроси са толкова отвлечени, че не може да се говори нищо по тях. Колкото философи и писатели съм чел досега, нито един от тях не може да твърди и да каже, че е ходил на онзи свят освен Сведенборг, който с положителност твърди, че се е разговарял с Бога. Той разправя всичко това сериозно и не се съмнява. Що се отнася до другите философи, те правят своите изводи по един логичен път, те казват – ако това е така например, другото ще бъде иначе. Те излизат от причини към последствия.

В света причинност няма. Причинността ние сами я създаваме. В Бога не съществува никаква причинност. За да има някаква причина за нещо, все трябва да бъде човек заставен от нещо друго. Няма причина, която може да застави Бога да създаде един свят. И не е било време, когато светът да не е съществувал. Аз не говоря за нашия свят, но изобщо за Битието. Ако е било време, когато светът да не е съществувал, тогава можем да говорим за причината, поради която не е съществувал, и за причината, която е заставила Бога да създаде света. Това са все наши умозаключения, които не могат да дадат никакви резултати. Пак по причини и последствия индуските философи говорят за кармата. Те казват, че причината за кармата е грехът. А коя е била причината, която заставила човека да греши? Тогава те дохождат до едно заключение: от две добрини винаги се ражда едно зло и от две злини, се ражда едно добро. Как ще разберете това нещо? Разберете го както искате. Или между десет добри хора винаги ще се роди един лош и между десет лоши винаги

ще се роди един добър човек. Обаче не съществува закон, според който от десет лоши хора да се родят десет лоши и от десет добри да се родят десет добри. Всякога десет добри хора са в състояние да родят един лош човек. Това значи – единият лош човек представя канал, през който ще минат нечистотиите на добрите хора. А добрият човек между десетте лоши представя отдушник, през който да мине доброто на тия лоши хора. Тъй щото за в бъдеще всички вие сте канали или отдушници. Значи хората представят кандидати или за канали, или за отдушници. Това е изводът.

Казвате: „Как е възможно това?“. Казвам: когато хората умират, и ги заравят в земята, дето започват да гният, тогава те не се питат как е възможно това. Ще кажат сега, че е съдено на човека така – да умре. Не е съдено на човека да умре. Нима, когато убиват един човек, че е съдено да го убиват? Не, хората си предполагат така. Нима, когато една майка пометне детето си, че така е съдено? Не, това са наши заблуждения. Ние си мислим така. Вие сте свободни да мислите както искате, но ние не сме свободни от последствията, които могат да дойдат в нашия живот. Та това са философски разсъждения, които няма да ви ползват, понеже вие сте с установени възгледи. Някои от вас са така установени, че казвате: „Повече от това не ни трябва“. За изяснение на тази мисъл ще ви приведа един пример от американския живот. Едно десетгодишно дете отива на църква с баща си, дето проповедникът говори за Христовото учение, като казва, че трябва да живеем съобразно него и да бъдем винаги весели и доволни, винаги да пеем. То гледа баща си всякога сериозен, замислен, не пее – установен християнин. Един ден то пита баща си: „Татко, ти защо никога не пееш?“. – „Е, татковото, аз съм установен, то е за вас, неустановените, вие трябва да пеете.“ Детето си помислило малко, въздъхва дълбоко в себе си и казва: „Кога ли аз един ден ще стана установен като татко си?“. Един ден бащата тръгва на разходка с кабриолета със сина си.

По едно време конят спира и не мърда от мястото си. Бащата го удря, но той не се мърда. Тогава синът казва: „Татко, както виждаш, конят се е установил, не иска да върви напред".

Казвам: установените възгледи не са правите възгледи в живота. Те представят един изопачен живот. Изопачен живот на нашите мисли, на нашите чувства. Ние правим разделение на едно от друго и като мразим някого, казваме: „Защо Господ не махне този човек? Как го търпи?". Мислите ли, че Господ, който е направил света, носи вашия ум? Че ако той махне едного, ще махне и тебе! И другите могат да кажат за тебе: „Как Господ търпи този, че не го махне?". Ако Господ постъпва според както ние искаме, тогава той би трябвало да премахне повече от нас. Тогава какво ще стане със света?

„И украсиха светилниците си." Та, ако ние искаме да поправим живота си, трябва да дойдем до това положение, да се пробуди нашето съзнание. Сега не е въпросът за морала в света. Ако вие сте хората, които търсите вашето щастие, ако търсите вашето блаженство тук, на земята, а не на небето, вие трябва да следвате този път. Човек може да бъде на земята блажен и щастлив, но той може да бъде и на небето блажен и щастлив. Щастието и блаженството на един дом, на един човек, на цялото човечество зависи от нас. Ние можем да бъдем щастливи, когато пожелаем. Повечето хора желаят да бъдат щастливи, други не желаят, вследствие на което между тях се явяват раздори. Сега ние поставяме закона. Питам: как ще си обясните живота и отношенията между мъжа и жената в един дом, които, преди да се оженят, са си писали приятелски, божествени писма, обичали са се и са си писали, че един без друг не могат да живеят, че тяхното щастие и блаженство зависи от тяхното събиране, а след като се съберат, едва са се изминали две години и те не могат вече да живеят заедно. Как ще си обясните това положение? Кое става причина за този вътрешен раздор? Причината е, че има много

мъже и много жени. Слабата страна на мъжа са многото жени и слабата страна на жената са многото мъже. Тъй си представям аз положението – другаде не мога да видя причината. Някой казва, че жената го съблазнява. Казвам: ами като си на масата пред винцето, там кой те съблазнява? Жената го съблазнява, виното го съблазнява, парите го съблазняват, ами къде е тогаз човекът. Кое е онова, което не те съблазнява? Ти се съблазняваш от това, онова, но питам, ами ако и от тебе хората се съблазняват, какво ще кажеш тогава? Кой е виновен тогава? Когато ти се съблазняваш, виновни са тези, които те съблазняват, но когато ти ставаш причина хората да се съблазняват, коя е причината тогава?

Турците имат една поговорка, според която нито един турчин досега не си е дал отговор за това. Ще кажат няколко приказки отгоре на това и нищо повече. Като запитали един от източните видни философи защо Господ е направил така света, той отговорил: „Когато Господ създаде всички умни работи в света, най-после той искал да си има една играчка и затова направил хората, да си играе с тях". Без хората, без тия играчки не може. Всички разумни същества, които вземали участие в създаването на света, като се отегчавали, трябвало да си поиграят с нещо, вследствие на което Бог им създал хората като играчка, като забавление след трудната и сериозна работа. Те служили като кукли на разумните същества. И като запитали другите турци може ли това, те казали: „Може да е така, може да е прав този философ". Обаче един от западните философи може да даде съвсем друг отговор на този въпрос.

Всеки човек трябва да има един възглед, който може да бъде най-силен за неговия живот. Аз не говоря за обикновените възгледи, но за онези възгледи, които да представят една сила, на която всеки човек да уповава. Възгледите на човека трябва да бъдат един вътрешен капитал. Както парите, които човек има в банката, му дават едно вътрешно спокойствие, така и знанието,

което има за изяснение на живота, така и силата, която има в себе си, трябва да внасят един вътрешен мир в душата му. В миналото столетие, когато излезе на бял свят сегашната френология, до времето на Гала всички вярваха, че човек е само интелект, чувство и воля. Къде се намират тия интелект, чувство и воля, никой не знаеше. Обаче този германски учен дойде да докаже на хората, че умът функционира в човешкия мозък и след това той доказа, че в мозъка на човека има много способности, които са локализирани на специални за тях места. И той доказа местата на тия способности и чувства в мозъка. Той доказа точно къде се намират способностите на разсъдъка, на паметта и на ред още чувства. За тази цел раздели челото на три части, също така и на главата посочи местата на различните способности. Опитният френолог може със завързани очи само с пипане на челото да покаже какви способности и чувства са развити в човека. Толкова опити се правиха в Америка и в Англия, но нито американците, нито англичаните не повярваха в тази наука. Те и досега още не са поставили тази наука като една обоснована наука в училищата си. В някои частни училища обаче френологията се изучава като отделен предмет. Като изучаваме черепите на по-нисшите същества от човека и стигнем постепенно до него, ще видим там постепенното прогресиране в това отношение, в това развитие. Всеки от вас може да направи един малък опит в това отношение. Ако вземете един човешки череп, или черепа на кое и да е друго животно, и го осветите със свещ вечерно време, ще видите, че ония места от черепа, дето човекът или животното е работило най-много, костта на черепа там е най-тънка. Например, ако човек е чрезмерно религиозен, горната част на черепа е много тънка. Ако пък този човек е бил философ и е много мислил в живота си, тогаз ще забележите, че черепът му отпред на две места на челото е най-тънък, там светлината прониква най-много. Ако пък някой човек е бил много груб, много жесток, тогава черепът

при ушите му ще бъде най-тънък. Значи ония места от черепа, които са най-тънки, показват, че на тия места именно човекът е функционирал най-много.

Та учените хора с разни опити са доказали, че мозъкът на всички места в човека не е еднакво развит, вследствие на което и черепът не е навсякъде еднакво развит – дебел или тънък. Ние питаме защо някой човек не разбира известни работи. Има хора, които и след сто години, а други и след двеста години, едва биха могли да разберат това, което днес се преподава. Например има музиканти, които могат да свирят, да създадат нещо, но те не разбират дълбоко музиката. Същото може да се каже и за някои художници. Тези музиканти и художници не могат да се сравнят с гениалните художници и музиканти, които имат гениални черепи. Гениалният череп е гениален сам по себе си: и по устройство, и по структура, и по вещество на мозъка, както и по ръба на черепа. Шевовете на този череп са много деликатни. Ако се наблюдава черепът на един обикновен и на един гениален човек, ще се види грамадната разлика: и във веществото, и в структурата на самото вещество, и в самите нишки на мозъка; а също така те се различават и по силите, и по способностите, които функционират в техните черепи. На пръв поглед е така, както като наблюдавате един съд, който грънчарят е направил от фина, от хубава кал, и един съд, който е направен от обикновена глина.

Фактът е там, че за да бъде един човек добър в пълния смисъл на думата, той трябва да има един отличен организъм, една отлична глава, или с други думи казано: бащата или майката на този човек, т.е. неговите родители, трябва да имат организми, създадени от най-фина материя, за да могат да предадат своите качества и на децата си, а също така и външните условия, и целият народ, към който той се числи, трябва да бъдат разумни. Забележете всички онези велики хора, които са се раждали било в Египет или във Вавилон, или в Гърция, или

в Индия, условията за тях са били много благоприятни. Те са имали добра среда там. По какво се отличават те? Сравнете кавказката раса с другите раси. Като вземете една кавказка глава, да ви е приятно да гледате. Черепът на бъдещата раса ще бъде още по-съвършен. В симпатичната нервна система на сегашната раса има нещо, което е недоразвито, което ѝ липсва. Сегашната бяла раса се отличава от другите раси по това, че по чувство тя седи много по-високо от тях, но в бялата раса липсва още нещо благородно. Например при сегашната раса, особено във време на войната, се забелязва това нещо – те могат да обесят един човек, без да им трепне окото, или могат да поставят един човек на стол, през който минава силен електрически ток, и да го поставят на големи страдания, без да им трепне окото за това. Те не съжаляват и казват – този човек трябва да умре. Китайците в това отношение са още по-жестоки. Белите в сравнение на миналите раси са по-напреднали, но и те имат още недоразвито нещо в това благородното, възвишеното. Например колко пъти у вас, които принадлежите на бялата раса, се зараждат лоши, неприятни чувства и мисли. Разправяше ми една млада мома, учителка някъде в България, какво лошо чувство се зараждало в нея, което я поставяло на положението на животно. „Имах – казваше тя – една другарка, която никак не обичах. Някой път, като я гледах, у мене се зараждаше едно неприязнено чувство към нея, че аз бях готова да я пребия, да хвърля нещо върху нея – да я пребия.“ Казвам: това е едно атавистично чувство, което се явява в сърцето ѝ като остатък от онова животинско състояние на миналите векове, или остатък от миналите раси, с които ние тепърва има да се борим. Това е атавизъм, наследствени черти от миналото, с които ние сега трябва да се борим, да ги облагородим.

Понякога ние мислим, че сме ангели. Не, далеч сме още от това да сме ангели. Далеч сме даже да бъдем от разумните хора в света. Например, ако вие държите

една статистика за вашата обхода с хората, ще видите колко на сто сте били деликатни в отношенията си към тях. Аз всяка вечер правя наблюдение в това отношение и съм дошъл до заключение, че българинът на сто случаи едва десет пъти е показал благородна обхода. У жените е 12 на сто, а у мъжете е 10 на сто това благородство. Тази е моята статистика. Това число показва какъв е просторът на жена и какъв на мъжа. Този закон е най-много 25 процента. Това вземам за себе си. Българинът е дошъл едва на половината на 25, а именно – 12 процента. На сто мисли и на сто чувства, които имам в себе си, аз трябва да приложа поне 25 процента. Това аз считам закон, в който няма никакво изключение. Значи 25 процента представят едно урегулирано положение, а 50 процента са изключенията. Това показва какъв грамаден запас има в човека от необработена материя.

Казвате – „Този човек е лош, онзи човек е лош". Та само хората не са лоши. В какво седи лошавината на хората? Минавам покрай едно дърво и у мен се явява желанието да хвана един клон и да го отчупя. Тази е лошата страна у човека. Какво ти прави това дърво? Ти трябва да го съжалиш, да не го повреждаш. Или минаваш покрай един чист планински извор и в тебе се заражда желанието да си измиеш в него краката. Как така? Запитайте се защо е създадена тази вода. Тази вода не е създадена да миеш краката си в нея. Имай предвид, че утре ще мине някой човек и ще се наведе да пие. Ти с твоите крака ще окаляш тая вода. Ще си измиеш краката малко по-далече от главата на този извор. Ще кажете, че това са дребнавости в живота. Питам: кои неща са съществените, които създават характера на човека? Истински човек е онзи, който е внимателен в най-малките микроскопически добродетели и ги спазва напълно.

Един ден, като правя своите изследвания, минава покрай мене един господин и ми разправя положението си. Жена му била болна, децата му болни, няма пет пари в джоба си да ги нагледа, да им купи хляб. Аз му вярвам, че

е така. Изваждам от джоба си една сума и му давам да си помогне. Аз обичам да наблюдавам. Проследих този човек в публиката къде ще отиде. Виждам, че отиде в кръчмата, и каза на кръчмаря: „Дай тук сега!“. Казвам: „Разбрах сега какви били неговите жена и деца“. След няколко часа той пак ме среща на улицата и ми казва: „Господине, дайте ми една помощ!“. И започна да разправя същата история. Той не ме позна, но аз го познах. Питам го: „Как така, ти досега не си ли си ходил у дома си?“. – „Какво искате да кажете?“ Казвам му: „Ти отиде в кръчмата и там изпи жена си и децата си. Ти ме забрави, но аз съм онзи човек, на когото преди няколко часа разправяше същата история“. – „Не, вие имате грешка.“ – „Погрешката е моя, а не твоя. В това отношение аз никога не правя погрешки. Сега, като искаш да ме излъжеш още един път, погрешката е в тебе. Хайде, сега аз искам да дойда с тебе до дома ти, искам да помогна на твоите деца и на твоята жена, но не на тези деца и на тази ти жена, които са в кръчмата.“ – „ Ще ме извините тогава, жена ми умре.“ – „Ами децата ти?“ – „Тях изпратих на занаят тук-там – няма ги.“ След това аз си тръгнах по пътя.

Казвам: така не се разрешават социалните въпроси в живота. Ние не трябва да се лъжем. Понякога ние разрешаваме един социален въпрос за народа си и по този начин всеки минава за патриот. Всеки минава за защитник на една религия, за защитник на онзи свят, за защитник на Бога. Каква нужда има Бог да го защитавам? Каква нужда има една религия от мене да я защитавам? Един Господ, който има нужда аз да го защитавам, и една религия, която има нужда аз да я защитавам, аз се отказвам от тях. Аз себе си не мога да защитавам, че Бог ще защитавам. Как ще го защитавам? Да бъда проводник на божественото, това разбирам. Бог сам се защитава. Той е най-силното, най-разумното същество, което няма нужда от абсолютно никого да го защитава. Има нужда само хората да бъдат носители на божествените идеи в света и проводници. Това е единственото нещо, което

можем да направим. Вярата ни трябва да се свежда до това отношение: да бъдем носители на божественото. А божественото, като минава в нас, то ще внесе новата култура. Ако през тебе не може да мине една божествена мисъл или едно божествено чувство, или една божествена постъпка, която ти да чувстваш, ти не можеш да бъдеш културен човек. Не е въпросът да защитаваме онова старото, в което хората са вярвали, но въпросът е да дойдем до това, което ние знаем за себе си в този момент.

Христос проповядвал ли е това, което в Стария завет се проповядваше: „око за око и зъб за зъб". Не, Христос проповядваше: „Ако някой ви удари по едната страна, обърнете и другата да ви удари". Добре, но ако Христос дойде сега в нашия век, той ще проповядва съвсем друго нещо. Око за око, зъб за зъб, това значи: ако изкорениш едно дърво, посади друго. Но Христос казва така: ако някой пожелае да посади в твоята градина едно дърво, ти му дай място да посади две дървета. Това е казаното в стиха: ако ти ударят една плесница, обърни и другата си страна. В това има смисъл вече. Ако вземете този стих в буквален смисъл, той няма нищо в себе си. Каква нужда ще има най-после един философ да се остави на невежите да му удрят плесници? Защо учителите бият учениците си? За тяхното невежество. Следователно, ако един философ се остави на този, на онзи да му пляскат по една плесница, това показа, че той е невежа човек. На основание на най-великото в света ние казваме – няма по-красиво нещо от това, човек да познава себе си. Гръцките философи са казали: „Познай себе си!". Но те са поставили това правило на такава база, че нищо не са могли да научат. Те казаха: „Познай себе си в красотата". Следователно те дадоха място на красотата. Красотата е израз на човешката разумност. Всички съвременни хора се възхищават от гръцката скулптура, но в моите очи липсва нещо в тази скулптура, а главно в нея липсва висшата разумност.

Те поставиха правия ъгъл на своите богове добре, но главно те изкривиха ъгъла при ушите. Геометрически те не поставиха ушите на своите богове на мястото си. В цялата скулптура на гърците ушите им не са на мястото си. Те поставиха разумността добре, ъгълът ѝ е на 90 градуса, но на тази разумност те не дадоха импулс, подтик. Ухото дава подтик. И онзи художник, който не може да постави ухото на мястото си, не може да постави на място камперовия ъгъл, той не разбира законите, по които мери нещата.

Ако искате да знаете какво е вашето чело, трябва да разгледате първия си пръст и по една от фалангите да познаете какво е челото ви, на каква степен на развитие се намира. Ако двата ви пръста са еднакви, една несъразмерност във вашето развитие има. То не е лошо, но няма да бъдете слънчев тип, няма да бъдете един прогресивен тип, вие ще ходите тежко, ще мислите слабо. Освен това важно е и как са поставени пръстите ви. Колкото палецът слиза надолу, толкова моралните и умствените чувства в човека са по-силно развити. Значи има известна мярка за това. Когато палецът е горе, пак има известно влияние върху развитието на тия чувства. Не мислете, че тия неща са произволни. Те са мерки, които в бъдеще ще се изучават и в училищата даже. Те са една архива. Ако хората са учени в този смисъл, когато умре майката или бащата на някой човек, той ще вземе костите им и ще ги изучава да ги измерва. Те трябва да бъдат за тях свещени кости. Като ги пипаш, ще кажеш: „Татко, колко си бил хубав!“. Ако гръдният кош е силно развит, гърдите широки, това показва, че чувствата у тия хора са силно развити – имат дълбочина. Ако пък гърдите са сплеснати, това показва, че чувствата у тия хора не са силно развити. Засега в съвременните хора коремчето е най-добре развито от всичко друго. Не е лошо това, защото, ако коремчето изтънее, ще бъде съвсем лошо за тия хора. Не е лошо човек да има добре развита стомашна система. Когато човек яде сладко,

хубаво, това е едно благословение за него. Когато той не яде с приятност, и в стомаха му се образува излишък от киселини, това вече е лош признак. Когато в стомаха се отделят повече киселини, трябва да ядете червен лук, пиперки, чесън, да се изпотявате повечко. Тези лютиви български пиперки са за препоръчване. Яденето е най-нисшият живот на мисълта. Не отделяйте процеса на яденето от процеса на мисълта. Не отделяйте процеса на дишането, както и на цялата ви нервна система от мисълта. Тези три процеса: яденето, дишането и мисълта, са свързани тясно. Ако ядете добре, ако дишате добре и ако мислите добре, и умът ви ще се развива добре, както трябва. Ако ти можеш да се спреш пред едно парче хляб с благоговение, да го разгледаш малко ли е, или е голямо и можеш да се вглъбиш с благодарност към това, което природата е създала, и да кажеш: „Господи, благодаря ти за този живот, който си създал, и който в момента ще приема в себе си“ и в резултат на това – усетиш едно голямо удоволствие, значи, че си приел тази храна както трябва. И ако след това не се спреш с такова благоговение пред въздуха, който приемаш отвън, и не благодариш за него, ти не можеш да се ползваш както трябва от този въздух. Обаче, ако го приемеш с благоговение и с благодарност, и дишането ще стане в тебе правилно. По същия начин трябва да постъпиш и с мисълта, когато трябва да приемеш една мисъл. Но ако, като имаш една глава, и започнеш да я удряш в стената и казваш: „Главо, главо!“ кой е виновен за положението ти – главата или ти сам? Не, като си пипнеш челото, кажи си: „Благодаря на Бога и на природата за това голямо богатство, което ми е дал, и което не съм обработил“. Като го пипнеш на горната и долната част, пак си кажи: „Благодаря, че имам много работа, имам да обработвам този голям капитал, който ми е даден“. Какво правите вие? Седите и мислите за някоя голяма служба или за последната парижка мода, или за някакво ново палто, за нови обуща,

за нова шапка, панталони и т.н. И тези работи са хубави, но не са съществени. То е все едно, както някои казват: „Ние трябва да проповядваме на хората религиозност, т.е. да бъдат религиозни". Не, религиозност нас не ни трябва. Най-първо, нас ни трябва свещена наука за разбиране на човешката душа. После ни трябва наука за разбиране на човешкия дух. Аз оставям сега този въпрос настрана. Духът, това е той, а душата, това е тя. Важно е за нас сега, че умът се проявява и сърцето се проявява, а останалите две неща ще дойде в бъдеще време и за тях.

Духът, това е силата на човека. Вие сте силни дотолкова, доколкото съзнавате силата на вашия дух. Вие сте благородни дотолкова, доколкото съзнавате благородството и силата на вашата душа. Силата на вашето сърце зависи от това, доколко вие съзнавате присъствието на вашата душа в себе си. Силата на вашия ум зависи от това, доколко вие съзнавате присъствието на вашия дух. И доколкото вашият дух работи, дотолкова и вашият ум ще работи. Ако се съмнявате и колебаете във вашия дух и умът ви ще се колебае. Ако се колебаете в душата си, и сърцето ви ще се колебае. Ако сърцето ви е непостоянно, и душата ви непостоянна ще бъде. Вие седите и мислите – я имате душа, я нямате; я имате дух, я нямате. Аз не поддържам неща, които не съществуват. Според мене ние не можем да мислим за неща, които не съществуват в света. Всички неща в природата и в живота ние не можем да ги обясним само с ума и сърцето си. Тези неща ние можем да обясним само с духа и душата в човека като най-възвишени и благородни прояви. Тези явления са от естество много по-високо от това, което ние съзнаваме. В животните е проблем дали имат ум, или нямат. Те съзнават само, че имат сърце, имат и тяло, но дали имат ум, по това нищо положително не знаят. Ако запитате един философ от животните дали имат ум, те ще кажат: „Нашите учени досега не са си дали мнението още по този въпрос. За в бъдеще ще проучим този въпрос". Та и ние сега още спорим дали имаме дух,

или нямаме. Духът не е нещо материално, което може да се хване. Това, което се хваща, то е резултат на духа. Духът е самият човек. Това, което сте вие във вашето съзнание, това е духът. Това, което вие съзнавате, това, което остава неизменно при всички условия, това наричат съзнание на човека. Обаче съзнанието е само едно огледало, едно отражение на деятелността на човешкия дух. Това неизменното у нас, което вие съзнавате, то е човешкият дух. И вие сте неизменни дотолкова, доколкото чувствате, че у вас присъства едно разумно начало, на което вие всякога можете да се осланяте.

Та сега ние не проповядваме нито само за видимото, нито само за невидимото, но вървим от видимото към невидимото, и обратно. Като погледнете една човешка ръка, вие намирате на нея написано много нещо, по което можете да гадаете. На пръстите на ръката, на носа, на очите, на веждѝте, на очите на човека са написани много неща, по които може да се чете. Ако вземете един косъм, и по него можете да четете целия характер на човека. Достатъчно е да дадете един косъм на някой чувствителен, силно сензитивен човек, за да ви опише по него характера на някой човек. За вас един косъм нищо не значи, а за учения човек, като прекара този косъм по пръстите си, по него той може да чете целия характер на човека. Вие не разбирате значението на космите и затова имате грижата само да се посрешите, да поизгладите малко космите си, да се представите пред хората по-благороден, по-умен и нищо повече. След това ще си изопнете малко мускулите, ще се поусмихнете. Това е философия, наука наистина, но стара философия, стара наука. След това набръчкате малко веждѝте си, да покажете, че сте дълбоко замислени. Ако всичко това е право, ако този човек мисли философски, аз го облажавам, но аз виждам, че той взема само поза, че той е актьор на мисълта.

Разправяха ми един интересен случай за двама американски гадатели френолози. Единият от тях си поставя ръката върху главата на другия и му разправя, разправя,

а той се прави, като че нищо не разбира. След това той му казал: „Много ще ми бъде приятно, ако ми позволите, и аз да пипна вашата глава". „Можете." Той започнал след това да му разправя такива работи, които само другия знаел за себе си. И после му казал: „Слушай, няма какво да разправяш тези неща на другите хора. Нали знаеш – всеки човек си има слабости". И после и двамата се засмели и казали: „Както виждате, не сме такива, каквито се представяме пред хората, благодарение че космите ни покриват всичко".

Сега ние трябва да дойдем до онова вътрешно знание, което имаме в себе си. Днес се предава едно знание, което няма никакво приложение. Аз не съм за откриване на цялата азбука изведнъж, нито пък за откриване на цялата азбука на човешкия характер, но поне две букви. Ако се открие цялата азбука изведнъж, това би внесло голям смут в душата на хората. На сегашната раса могат да се открият поне две букви, а именно за тяхното чело и за мозъка им. За човешката брада е още опасно да се говори. Обаче дошло е време за човешкото чело и за носа, а естествениците се занимават и без това с мозъка. Всеки трябва да знае как да уравновеси носа с челото си, за да има едно правилно развитие. При това знание могат да се раждат в бъдеще такива деца, които да бъдат носители на новите идеи. По този начин, както днес се раждат хората, едва ли след 2500 години ще могат да носят новите идеи. Трябва да стане една коренна промяна в раждания та и женитбите на хората. Сегашната култура трябва съвършено да се измени. Днес, в каквото и да вярвате, и каквото и да проповядвате на един човек, вие не можете да внесете в него нещо ново. Той може с тебе заедно да се моли, но това още не е молитва. В тази молитва има нещо скрито, някакво скрито желание има в него. Аз съм виждал в Америка в някои религиозни общества, събират се на молитва около 400-500 души да се молят и слушат тия хора с най-голямо внимание. Те слушат, защото иначе обед няма да им се даде. Тъй щото, за да има обед, човек трябва да се моли. Осигурете първо

яденето на човека, за да може и другите работи да си върши искрено.

Съвременната бяла раса трябва да разреши един важен въпрос – въпросът за храненето на човека, въпросът за хляба. Разрешението на този въпрос е социален, но той може да бъде и общочовешки. И ако днес стават толкова престъпления, те стават по единствената причина, че ние не сме се заинтересували да осигурим насъщния хляб на хората. Всяка държава трябва да осигури хляба на своите поданици. И богатите хора трябва да се заемат да работят, за да се осигури насъщният хляб, за да не бъде изложен човек на явна смърт от глад. Днес и младите моми, и момци, и сестри, и братя, всички са изложени на голяма опасност само за хляба. И затворите днес съществуват по единствената причина, че хората крадат за хляб. Всички казват: „Хлябът трябва да се уреди, да се достави". Хлябът в човека казва: „Вие трябва да уредите въпроса с хляба, тъй както аз съм го дал". Ние очакваме този въпрос да се уреди отвън. Ние очакваме Господ да дойде отвън и той да уреди този въпрос. Той е дошъл в държавниците, в мъжете, в жените. Казват: „Гладни са тези хора. Да видим какъв е бюджетът". Бюджетът е даден отгоре. Житото е дадено отгоре. Всичките блага на един народ са дадени отгоре. А при това, когато един човек иска хляб, казвам му, че трябва да търпи. Добре, ако ще търпят, и богати, и сиромаси еднакво да търпят, но ако едните трябва да търпят, а другите да се пресищат, тогава? Каква е разликата между богати и сиромаси? Ако ние проповядваме един Бог, който наистина съществува, трябва да знаем, че неговите отношения към всички човешки същества са еднакви. Поне за насъщния хляб са еднакви. Мислите ли, че Бог ще остане доволен, ако влезе в една богата къща, и види какви пищни обеди се слагат, когато в друга къща няма насъщния. Ще бъде ли той доволен от един обед, какъвто един китайски мандарин дал на един американец? На обеда трябвало да минат четиридесет най-пищ-

ни блюда, когато китайците са един много беден народ. Кой спря китайската култура? Тяхната култура е една от най-старите, но тя пропадна, защото те не уредиха правилно въпроса за яденето. Те са един народ крайно егоистичен. Този егоизъм ги е напълно потиснал. Те откак се родят, докато умрат, мислят само за яденето.

Казвам: ние сега очакваме да дойде Христос на земята. Питам: вие, религиозните, ако очаквате само на Христа, защо сте дошли тогава на земята? Защо са дошли българите на земята? Да развият само национализъм ли? Българите са дошли на земята да уредят работите си. Всеки българин трябва да гледа на другите като на свои братя. Това значи българин. Сега ще съдят някого, че се проявил в нещо. В какво се е провинил човекът? Сега, които ме слушат, ще кажат, че това е несъобразно със съвременния строй, със съвременното общество, със законите на държавата. Какви са основните закони на държавата? Ако аз не храня с подходящата храна своя организъм, или ако не дишам чист въздух, или ако не мисля право, какъв ще бъде моят живот? Аз зная какъв ще бъде. Ако една държава няма разумни закони, ако тя не се погрижи за нуждите на своя народ, какво ще бъде бъдещето на този народ? По статистика днес в България се извършват най-много убийства. Няма друга страна като България, в която да се вършат толкова убийства и престъпления, както в България. След България може би да иде Америка.

Нека оставим сега мисълта, дали вие сте отговорни за това, но всеки трябва да има в себе си импулс да бъде искрен, а не да дели хората на вярващи и невярващи. Най-първо, хората трябва да се делят на такива, които мислят, и такива, които не мислят, и на хора със сърце и без сърце. Всеки трябва да влиза в положението, в нуждите на другите хора и да може да им помогне. Изобщо нуждите на всички хора трябва да бъдат задоволени. Когато има храна в изобилие, нуждите на всички деца трябва да бъдат задоволени. Когато видя един човек

бос, гологлав и без дрехи нови, аз не го съжалявам, но го съжалявам, когато го чуя да въздиша, да ходи гладен, да обикаля тук-там за едно парче хляб. Съществено е хлябът. Ако е въпрос за обуща и шапки, и животните ходят боси, и птиците ходят гологлави. И птиците, и гъсениците, и пеперудите си намират храна, а хората често ходят гладни, лишени от насъщния хляб. Ние, културните хора, виждаме един човек да умира от глад и то не в една езическа страна, но в една християнска страна, каквито са днес повечето държави. При това туй става при голямото изобилие, в което се намираме. Сега хората се делят на вярващи и невярващи, а при една вярваща страна ще видите хора, които умират от глад, и казват: „Това е Волята Божия, този човек е грешник и той трябва да умре гладен". Когато Христос е бил на земята, той е проповядвал същия въпрос – за хляба. И един ден, когато народът дошъл да го слуша, Христос казал: „Не искам да ги пусна гладни, да не премалеят по пътя". И той беше принуден по някакъв начин да им даде, да им достави хляб.

Казвам: силата у вас седи да станете проводници на разумното в себе си. Онези, които вярват в Бога, трябва да станат проводници на божественото в себе си. Или пък станете проводници на разумното в себе си, или най-после станете проводници на идеите на вашите ближни. Трябва да се вземе едно от трите тия положения, а не само да се изисква на теория. Ако вярваш в Бога, бъди носител на Божиите идеи. Ако вярваш в себе си, бъди носител на своите идеи, но не на своите изопачени идеи, а на разумни идеи. И най-после, ако вярваш в своите ближни, бъди носител на техните идеи. Това не е йерархия, това е ред и порядък. Вие седите и си казвате: „Да, но в света никой не живее за себе си". Ако ние сме в това голямо учреждение, в което засега се намираме, то всеки от вас си има своето предназначение.

Казвам, кой е бил младоженецът, за когото девите се приготовлявали? Той е човещината, той е обществото,

човешкото, непроявеното. Този брат представя общото, човешкото, всички човешки души, които се познават, и между които влиза любовта, да ги свързва в едно цяло. И тогава всеки ще поглежда на човека като свой брат, роден от една майка и от един баща. Така всички хора ще се чувстват близки помежду си. Аз не казвам, че трябва да вземете целия товар на човечеството, за това даже не трябва да се безпокоите, но казвам, всеки от вас трябва да бъде запалена свещ. Трябва да изпрати в света по една добра мисъл и по едно силно желание, които да се реализират. Аз мисля, че ако християнският свят би турил в действие своята силна мисъл и силни желания за подобрение на човечеството, досега той би достигнал нещо. Сега вие сте закъсали по единствената причина, че сте оставили всичко на Бога, и казвате: „Като дойде Христос, той всичко ще уреди". Че Христос дойде, но какво уреди? Тъй както хората разбират уреждане на нещата, той нищо не уреди. Той дойде и римската империя го разпна. После Христос дойде в 1914 година, но шест хиляди хора измряха. Той им каза: „Не се бийте!", а те не го послушаха. Той ще дойде в следващата война. Хората сега се приготовляват и ако се отвори една война, ще измрат около 50 милиона хора. Ако и тогава не проумеят, ще се отвори нова война, още по-ожесточена, в която ще умрат 550 милиона.

Това не го искам аз, но казвам, че човешките мисли, чувства и постъпки определят тази война, в която ще измрат не по-малко от 50 милиона души. Ако и тогава не проумеят, ще дойде по-страшната война. След нея те вече няма да воюват, защото ще стане такова чудо, каквото хората никога не са очаквали. Тогава ще се прекъснат всичките съобщения, железници, телеграфи, телефони и ще трябва да се минат най-малко сто години, за да могат да се възстановят отношенията на един народ с други. До това време те ще бъдат съвършено изолирани. Това не го предсказвам аз, но пророците от целия свят: от Англия, от Америка, от Германия, от

Франция, Китай, Япония, отвсякъде предсказват това, което ще стане. Казвате – те са смахнати хора. Възможно е да е така, възможно е тези, които пророкуват, да са смахнати хора, но възможно е и тези, които слушат, и те да са смахнати. Щом допускам едното, аз допускам и другото. Ако пророкът говори нещо, което става, той не е смахнат, той знае законите и разбира. Но ако някой пророкува неща, които не стават, може да кажете, че е смахнат. Когато някой човек казва, че едно здание ще се събори, и то се събаря, този човек не е смахнат, той предвижда нещата, той е умен човек. В смахнатостта нещата не стават, а в разумността стават. Сега ние разсъждаваме кои са причините или как ще станат нещата. Казвам, ако ученият намери онази запалка, с която може да запали целия въздух на земята, какво ще стане? Тогава всичко ще се свърши, всичко ще ликвидира. Цялата сегашна култура ще изчезне. Ако днес някои хора знаеха това, те биха запалили земята, без да му мислят много.

Сега, като ви говоря това, мнозина от вас се плашат, представят си нещата страшно. Казвам: не мислете, че това, което ви говоря, ще стане още сега. Не, това са само проекти. В една драма нещата се представят драматически, но те не са действителни. Има известни пророчества, които са предсказани още в старо време, но не са се сбъднали. Има пророчества, предсказани днес, и те не са се сбъднали. Въпросът е как можем да се избавим от тези пророчества, т.е. от това, което има да стане. Това е важно, то е поставено на дневен ред. Сега ние се страхуваме за последствията. И да се страхуваме, и да не се страхуваме, това, което ще стане, ще стане. Разликата е само в това: ако човек умира със страх, ще се мъчи повече; ако умира без страх, няма да се мъчи толкова, ще умре по-спокойно. Това е, което може да се придобие. Та сега трябва да запалите свещицата си – само да мислите. Има неща, които могат да поправят нашия живот. Аз не съм за личния живот или за личното благо. За мене поправянето на един човек е поправяне на цялото чове-

чество и покваряването на един човек е покваряване на цялото човечество. Такъв е принципът: принципът на цялото е принцип на единичното и обратното. Защото всеки човек е уд на цялото човечество. Нали вие знаете, ако се охлузи един от вашите удове, ще ви боли целият организъм. Целият организъм ще страда, докато заздрави мястото. Колко дълго време се изисква, докато понякога се заздрави мястото!

Та ако сегашните хора при сегашните си разбирания мислят като хората отпреди две хиляди години, аз не зная каква култура бихте имали. Сега аз гледам и двете страни на човечеството: и едните, които вярват, и другите, които не вярват, и намирам, че и в едните, и в другите има нещо, което не е право. Ученият човек, в когото умът е взел надмощие, е останал горделив, груб, надменен. В него сърцето малко работи. Онзи пък, в когото сърцето е взело надмощие, той угажда само на себе си и казва: „Каквото ще да става, но аз ще си поживея". И нито едните са полезни, нито другите са полезни. Полезни хора са само онези, които мислят за общото повдигане, и в които има съчетание между ума и сърцето. Повдигането на цялото човечество, това е идеалът на тия хора. Повдигне ли се цялото човечество, тогава и народите, и обществата, и отделният човек ще се повдигнат. Това е новата религия, която иде в света. Тя е религия на човешкото братство. Тя трябва да внесе братството между всички народи, на които съзнанието е пробудено. Не е вярата в Бога само, тя е друг въпрос. Ние учихме вярата вече. Братство ни трябва нас. Щом трябва да бъдем братя, една основа ни трябва нас. Щом човек се ражда в света, той трябва да има баща и майка. Неговият баща трябва да бъде най-разумният от всички и неговата майка трябва да бъде най-благородната от всички. Ако аз бих имал един баща, бих желал той да бъде най-разумен. И ако имам една майка, бих желал тя да бъде най-благородна. По-голямо богатство от това не мога да искам. Имам ли това нещо, аз съм в състояние да

се справя със своя живот, да си проправя пътя в живота. Мощните сили седят скрити в самия човек. Ако вярвате в това, има един закон в природата, който може да проверите. Ако знаете езика на природата, тя може да ви отговори и да ви задоволи всички нужди. Природата може да покаже пътищата за уреждане на вашия живот, тя може да задоволи нуждите на човека за насъщния му хляб, изобщо за най-съществените нужди, но никога не задоволява нуждите на човека за пари, за богатство и за ред други второстепенни работи. За всеки човек има само един установен път, по който той трябва да мине. При това за него има един определен бюджет, отпуснат от природата, с който той може да разполага. Още от раждането си той трябва да знае този път и да не се отклонява на една или на друга страна. За каквото е роден човек, в това направление трябва да върви и той не трябва да се отклонява нито на йота от своя път, не трябва да се изкушава от нищо. Онзи, който не се отклонява от своя път на призванието си, той е в положението на онези разумни деви, които имали масло в светилниците си. Онзи пък, който не знае своя път, и не върви в него, той е в положението на глупавите деви, които нямали масло в светилниците си. Този човек, като се намери при лошите условия на живота, не знае как да постъпва.

Та единственото нещо, на което сега трябва да се осланяте, то е да имате тил. Тил могат да ни бъдат нашите майки, нашите бащи, нашите братя и сестри, нашият народ, цялото човечество и най-после тил може да ни бъде и цялата природа или всички ония разумни същества, които са минали по този път. Питам сега: всички тия разумни същества, които от осем хиляди години насам са идвали, и са заминавали от земята, къде са те сега? Те представят едно грамадно множество, ако направим изчисление на техния брой. Изчезнали ли са те? Не, те не са изчезнали. Те са потопени в този живот, те са между нас, постоянно работят с нас заедно. Изоб-

що нищо в света не се губи.

Казвам: ние сега сме възприемници на миналото и на сегашното. Сегашната култура зависи от това, какъв ход ще ѝ дадем. Каквото направление ѝ дадем сега, това ще стане. Христос казва: „Ако се сберете двама или трима в мое име, и попросите нещо, ще ви се даде". Каквото разумно вържите на земята, ще бъде вързано и на небето. От разумното зависи дали добро, или зло завържите, това ще стане.

Казвам: сега всички вие трябва да бъдете носители на новото в света, с което хората трябва да се подобряват, за да се премахне онова ожесточение. То не може да се премахне насила. Разумно трябва да се постъпва в света. В разумното няма лицемерие, няма лицеприятие.

Три неща трябва да се застъпят в живота: любов безгранична, разумност, в която няма никаква тъмнина, и свобода без ограничения. Тази любов трябва да бъде застъпена от всички. Също така и разумността и свободата трябва да се застъпят от всички. Това трябва да бъде достояние на всяка култура, която се повдига сега в света. Това е новото начало, което трябва да се постави в живота. При това разбиране на живота ние почти нямаме кредит от природата.

„Благословен Господ, Бог наш" (три пъти)

Тайна молитва

15 януари 1933 г., София, Изгрев

Защо възкръсна

„Отче наш“

„Фир-фюр-фен“

Ще прочета двайсет и осма глава от Евангелието на Матея – до единайсети стих.

„Духът Божи“

Ще взема част от шестия стих: „Не е тук, защото възкръсна“. Ако въпросът е сега да анализираме един процес, един процес неанализиран – разлагане на нещата. Когато човек умре, нещата се разлагат. Когато човек се ражда, започва да живее, нещата в него се съграждат, расте има. Когато ние искаме да узнаем, какви са елементите в света, ние искаме да знаем онния условия, при които елементите съществуват, защото други елементи, високи планински върхове: възкресението, животът, тези думи тепърва има да ги изучавате, те са непонятни думи. Например „възкръсна“ – човек трябва да оживее, да стане, за да възкръсне. Онзи, който не разбира, не може да намери никаква връзка между думите „оживява“, „стана“ и „възкръсна“. Вие може да ги тълкувате както искате, но има един естествен ред на нещата, защото не е онова, което ние разбираме външно. Например във вашия ум може да седи идеята, човек да се роди, да израсне, да си направи положение и да поживее малко на земята, но кой не го е постигнал! Това е процес, който най-малките същества го постигат. Кой не се е родил, кой не се е осигурил донякъде, кой не е живял, но малцина са, които са разбрали, в какво седи вътрешният живот. Казвате: „Мене това не ме интересува“. Има неща, които трябва да ни интересуват. Това не е философски въпрос. „Мене – казвате – това не ме интересува.“ Нима, като се качиш на някой трен, тебе няма да те интересува дали ще иде на предназначението, че може да стане катастрофа. Или някой път, като се качиш на някой параход, не се

интересуваш какво ще стане с този параход, че може да потъне. Щом ти си се качил на този параход, ти не може да не се интересуваш от него. Щом ти кажеш: „Не се качвам на този параход", не може да не се интересуваш. Казваш: „Еди-коя си философия мене не ме интересува". Има два начина за интересуване.

Думата „възкръсна", това е най-великото, което човек тепърва трябва да изучава. Той може да каже, че това е нещо невъзможно. Невъзможните неща са само глупавите неща в света. Когато говорим за невъзможно, разбираме глупавото. Умните неща са възможни. Следователно възкресението, това е най-разумното, което съществува на земята. По-висока идея от възкресението няма. Какво нещо е възкресението? То е труден въпрос. То е все едно да ме питате какво нещо е красотата. Но кажете ми, колцина писатели има, които може да определят какво нещо е красотата. Казвате, че очите са хубави, лицето – хубаво, веждите – хубави, устата – хубава, всичко е хубаво и красиво в това лице. Но кое е онова специалното, което те привлича, което ти прави впечатление зад красотата. Тази сила, която седи зад красотата, е неизвестна. Ти може да направиш една статуя красива, може да направиш от восък една красива статуя с тънки вежди, с красиви черти, но зад всички тия красиви черти седи нещо, което в статуята го няма, а в човека го има. Значи красотата има външно облекло. Красивата уста, красивите вежди, очи, чело, нос, лице, това е дреха на красотата. Зад тази красота има нещо, което те привлича, което е неописуемо. Чувстваш в дадения случай, че има нещо, което те привлича. И ти, като видиш една красива уста, чувстваш в дадения случай, че има нещо, което те привлича. Ти като видиш красотата, веднага ти светва. Има красиви черти и като ги видиш, веднага ти светва, където и да ходиш, ако си бил песимист в живота, обезсмислил се е животът ти, веднага имаш идеал в света и казваш: „Колко е красив този човек!". И в тебе се заражда желание и ти да бъдеш

като него. Следователно под думата възкресение се разбира един идеал, който постепенно ще се постига. То е едно състояние, което човек трябва да постигне.

Възкресението е достъпно за човешкото съзнание. Човек трябва да има, най-първо, благородно сърце, чисто сърце, светъл ум, да има една добра воля. Та казвам сега: във възкресението има едно благородство. Мнозина говорят за върха Монт Еверест. Някои казват: „Аз съм виждал този висок планински връх". Ти си го виждал, но какво се крие зад него. Ние всеки ден виждаме слънцето, но какво се крие зад него, не знаем. Всеки ден виждаме месечината, но какво се крие зад нея, не знаем. Ние всеки ден виждаме звездите, но какво се крие зад тях, не знаем. Гледаме, наблюдаваме с големите тръби, правят астрономите изчисления – дълги и широки - и разправят такива небивалици. Например, ако сегашните хора направят цели свои скачки за небето и ако бяха преди 500-600 години, щяха да ги считат за умопобъркани. Светлината, която иде от Слънцето, и пътят, който тя изминава за една година, като пътува по 300 хиляди километра в секунда, това е една мярка. И може да си представите, че с този телескоп ще започнат да виждат звезди, които са имали своето съществуване преди хиляда и седемстотин години. Това показва онази безширност, в която ние живеем. Ние сме като създания, като листи на едно голямо дърво. Ти казваш: „Мен не ме интересува голямото дърво". Как да не те интересува! Твоето съществуване зависи от съществуването на това дърво. Ако то е добре организирано, ти ще живееш. Ако то не е добре организирано, ти не можеш да живееш.

Казвам сега: трябва да имате една правилна философия. Не че сега вашата философия не е правилна. Тя е правилна. Не че сегашните ваши възгледи са криви. Те са отлични, но те са за този момент. Следващия момент това, което сега знаете, ще бъде безпредметно. Вчерашното ядене днес е безпредметно. Вчера си ял много сладко, днес си гладен. Трябва да ядеш. Днешното

ядене е за днес, утрешното е за утре. Вие казвате: „Едно време в какво са вярвали хората?“. То е било едно време. Оставете какво е било едно време. Сега в какво трябва да вярваме? Сега, в настоящето. Не само като българи, защото вие ще се заблудите, вие още не знаете какво нещо е българин или какво нещо е англичанин, или французин. Но ако се спрем, то е един въпрос много отвлечен. Тия народи – ето аз как представям народите – това са синове на един богат баща, един цар, който оставил наследство, и сега делба има, братята се грижат кой да вземе повече. Един от братята взел повече, друг – по-малко и всеки е недоволен, че брат му взел повече, и досега още не са се разбрали помежду си. Вие мислите, че баща им умрял. Сега ще се върне бащата и ще намери синовете си, че те се карат. Като се върне, ще повика тия синове и ще ги попита за какво се карат, кое именно делят. Защо именно да не могат да живеят по братски. Казва някой: „Аз малко имам“. Че колко ти трябва тебе да живееш? Ти имаш цял хамбар, пълен с жито. Тебе колко ти трябва? Половин килограм хляб на ден и ядене и едва ли ще изядеш хляба. Някои повече изяждат. И тъй както ви виждам, едва ще изядете триста грама, а вие се безпокоите за сто килограма. Че се безпокоите, аз се радвам, защо не, защото, като се безпокоиш, то е работа. Някой на мене ми казва: „Аз много страдам“. Отлична работа е то, отлична работа е скръбта. „Много се мъча.“ Отлична работа е това. „Имам сиромашия.“ Отлична работа е това. „Богат съм.“ Отлична работа е. „Учен съм.“ Отлична работа е. „Студент съм.“ То е само работа. Разни степени. Ако студентът разбираше, той щеше да стане учен човек, щеше да се радва. Ако студентът мисли, че нищо няма да стане, той се смущава. Ако даже най-учените хора в света мислят, че няма вече да учат, няма място за тях, няма какво да учат.

Някои хора сега – такива религиозни има – казват: „Като идем в небето...“. Живееш в небето две-три години, после ти дотегне. Че тебе в небето няма да те оставят

две-три хиляди години да живееш. Щом станеш недоволен, непременно ще те пратят на земята, да се измени състоянието, да се обогатиш. Ти дойдеш да живееш, ще ти вземат онова богатство, ще те направят сиромах. Ти ще започнеш да мислиш пак за старото място.

Да дойдем до думата възкресение. Възкресението е най-същественото, което изключва всичките възможности на мъчения и вътрешни недоразумения, състояние, в които човек съзнава, че той не може да умира. Човек, който съзнава в дадения случай, че при всичките сегашни противоречия той е господар, той не съзнава, че е сиромах. Този човек на възкресението той е господар навсякъде. Той може да живее на земята, пък може да иде и на слънцето, може да иде и на месечината, може да иде където иска, където поиска душата му, свободен е той. Ако иска, може да стане сиромах; ако иска, може да стане богат; ако иска, може да стане учен; ако иска, може да стане прост, може да стане болен, може да завземе всички положения. Стане болен, за да бъде достъпен за болестите. Той не е болен, но се прави на болен. Само разликата е тази, че този, който е възкръснал, смъртта, като го хване, другояче постъпва. Изпочупва си всичките зъби. Смъртта, като хване един възкръснал човек, казва: „Оставете го, той не е за мене!“. Смъртта, като сдъвче един възкръснал човек, втори път не го бута. Като го види: „Отдалече“ – казва. Даже и най-здравите зъби на смъртта ги е страх от един възкръснал човек. Питам: щом смъртта се уплаши от тебе, от какво ще се плашиш какво ще стане с тебе. Сега във вашия ум ще остане мисълта, това нещо възможно ли е. Питам сега: ако ти си представиш един човешки зародиш под микроскопа – защото много мъчно е човешкият зародиш да се различи от зародишите, на каквото и да е друго животно – и да ви попитам: „Нещо от този зародиш – човек – може ли да излезе?“, казвате: „Невъзможно е!“. Но този зародиш, като го туриш при известни условия, може да излезе цял един философ, може да излезе един светия, нещо ще

излезе. То, като го гледаш такъв нищожен отвътре, ще кажеш: „Всичко може да стане, но от туй човек не може да стане!“. Тия чудеса стават всеки ден. Ние търсим други някои чудеса.

Та казвам: съвременната наука ни разкрива – чудесата са скрити вътре в нас. Ти мислиш, въодушевяваш се от великата мисъл, но тази мисъл е у тебе. Но на кое място е мисълта, не знаеш. Учените хора, които сега изследват, милостивите хора, онзи милостивият човек се различава от онзи, който не е милостив. Главите им се различават. На онзи немилостивия човек главата отпреде е спитена, смачкана е. А главата на милостивия човек не е смачкана. Главата на човек, който обича да послъгва, е смачкана, а главата на онзи, който не обича да послъгва, не е смачкана. Човек, който обича да краде, главата му е смачкана, а онзи, който не обича да краде, не е смачкана. Казвате, че някой лъже. Смачкана е главата му. Къде е смачкана, на кое място е смачкана главата? Следователно трябва да се поправи тази глава на това място, като се повдигне, и този човек ще стане милостив. Един американски френолог дава картина, дето морализират един човек с много недъзи по всичките педагогически правила. Другите го гледат, обстрелват го със стрели, стрелят в челото, главата, навсякъде са надупчили с повече от сто стрели, но никой не е ударил намясто. Те не знаят причината защо този човек постъпвал така. И тогава тяхната работа мяза на следното.

В Америка в един чифлик един бивол полудял, започнал да гони хората, да скача. И в тази местност имало човек, който се разговарял с животните. Разговорът седял в това: той просто поставял ръката си на животното и разговарял. Как се е разговарял, това не може да се разправя, но ще приемете, че се е разговарял. Това е факт, който един автор дава. И след като си поставил ръката отгоре на главата на бивола, казва му: „Каква е тази работа, защо бодеш? Не те ли хранят?“. – „Много добре ме хранят, но има нещо в задната част на крака ми, влязло

е и страшно ме безпокои. Да се извади. То ме безпокои, затова скачам.“ Той ритал, за да се намери умен човек, и да го извади. Като гледат, в крака един голям трън се е забил и като извадили тръна, този бивол престанал да боде. Какво ще кажете? „Едно съвпадение.“ Не е съвпадение. Вие ще попитате този бивол може ли да говори. Чудна работа, че ние имаме съвсем изопачени понятия. Бог е мислил за животните със своето разумно слово и казва: „Бъдете животни!“. Със своето разумно слово вложил в тях нещо разумно. Ние мислим, че не са умни. Много умни са животните. Ние вървим по друга линия, но да отказваме интелигентността на животните, това значи, че Господ се е занимавал с глупави работи. Природата е свързана разумно. Тя не може да създаде глупави работи. Ако животните са нейно творение, те са разумни. Тя не може да създаде нещо глупаво. Ако един философ е писал една книга, за да разбереш, не трябва да съдиш само по външната форма, трябва да съдиш по съдържанието.

Та някои отнасят въпроса дали Христос е възкръснал, или не. Те не разрешават въпроса. Дали Христос е възкръснал, само един знае. Кой? Христос. Искат да докажат дали Христос възкръснал, или не. Никой не може да докаже. Христос се явява на своите ученици и казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята. Идете и проповядвайте учението!“. Какво ще доказваме. Онзи, който възкръснал – Христос – от 2000 години убеждава хората, че е възкръснал. Сега ще дойде някой, ще пише един трактат, да доказва, че е възкръснал. Как ще докаже той? Вие ще кажете: „Докажи!“ Не може да докаже. „Ще повикаме Христа.“ Но вие готови ли сте сега да го повикаме.

Във вас има едно американско любопитство. Вие отивате тук-там. Един виден пианист – виртуоз, който дошъл, за да го слушаш, трябва да платиш 32 лева, а онези, които са на първите редове, трябва да платят 140, 150, 200 лева, за да го слушат. Представете си, че вие сте платили, имате първото място и все ще гледате ръцете

му научно, в мърдането на ръцете. Това е музика. Трябва да схванете, да разбирате вътре. Питам сега. Даже да повикаме Христа, то е много казано. В този случай аз не може да го повикам, най-първо. На изложение ли? Пък Христос само веднъж се е показал на изложение. Знаете ли кое беше изложението на Христа. Когато го покачиха на кръста, то беше първото изложение на Христа. Христос казва: „Втори път не може. Второ изложение не правя". Туриха го на кръста и като слезе от кръста, казва: „Който иска изложение, той да се качи. Аз свърших моето изложение". А пък, ако искате и вие друго изложение, ако вашите души са готови, всеки един от вас може да провери този факт. Но аз да го викам, ще бъде светотатство и лъжа. Но казвам: всеки един от вас, ако иска, може да види, да говори. Сега да му кажа възкръснал ли е, или не, може да няма опит. Туй са го опитали хиляди души. Опит може да направите. То е един опит, не е насилствен. То е опит на вашето съзнание. Защото отвън, макар да се яви Христос на учениците, може да започнеш да се съмняваш дали е възкръснал, или не. Сега да дойдем, това е личен въпрос, дали Христос е възкръснал. Това е важното. Христос е възкръснал, не може да се съмняваме, че е възкръснал, и ще ви кажа как аз разсъждавам.

Аз не може да се съмнявам в това, в което Христос не се е съмнявал. Христос е възкръснал, той знае. Какво ще се съмнявам аз, когато слънцето изгрява. Може ли да се съмнявам в него? Не може. Ако слънцето не е изгряло, то е друг въпрос, но при изгрялото слънце мога ли да се съмнявам. Някой може да каже: „Аз може да се съмнявам". Може да се съмнявате, ако не сте видели, но има неща, в които ние не може да се съмняваме, а има неща, в които ние може да се съмняваме. Ти не може да се съмняваш, че след като те угостят с един хубав обед, ти не може да се съмняваш дали си ял, или не. Ти не може да се съмняваш, след като си бил болен 4-5 години, оздравял си, дигнал си се от леглото, ходиш, чувстваш светлината и топлината, радваш се. Ти не може да се съмняваш дали си здрав, или

не, дали това е реално нещо, или не, защото реалността всякога подразбира, че ние сме господари на условията, при които живеем. Когато човек изгуби възможността или господарството на условията, или изгуби онази хармоничната връзка, тогава идват илюзиите. Илюзия е, че може да мислиш, че нещо го имаш, когато го нямаш. Ти може да мислиш, че си силен или не. Тук преди няколко дена говорих с един млад момък: „Както те виждам, ти си много слаб". Казва: „Не съм слаб. Аз мога да нося 150 кила на гърба си". Породи се съмнение. Казвам: „Да проверя!". Аз нося три торби цимент на гърба си, ще купя. 250 лева близо ми трябват за цимента, ще опитам дали може да носи. По 50 кг всяка торба, какво има да се съмнявам. Той казва, че можел да носи по три торби цимент. Три торби, това са 150 кг – да не би да са такива – по 10 килограма едната.

Та казвам: ние се съмняваме дали Христос е възкръснал, или не. Христос дали е възкръснал, той знае. Въпросът е сега, може ли ние да възкръснем. Не е въпрос дали Христос е възкръснал, или не. Дали вие може да възкръснете, то е важното сега. Няма какво да доказвам, че Христос е възкръснал. Ако Христос не беше възкръснал, християнството не би го имало в този живот. Ще кажете – онова противоречие, което съществува в християнството. Това противоречие, което съществува в християнството, съществува в по-голямата част от верующите – дали Христос е възкръснал, или не. Следователно лошата част на християнството иде от безверниците – дали Христос е възкръснал, или не. Щом вярваме, че Христос е възкръснал, тогава принципът, който ние прилагаме в живота, трябва да бъде друг. Ти не може да говориш за Божията Любов, ако не прилагаш. Как ще говоря за Любовта, ако тази Любов не е в мене, или ако аз не съм съучастник на Божията Любов. Най-малката част от Божията Любов, която може да проникне, тя може да произведе възкресението вътре.

Та казвам: този ангел не е тук и защо Христос не е между нас? Защото е възкръснал. Че, най-първо, ако вие възкръснете, вие ще се опростите със сегашното ваше съзнание, със сегашния ваш живот, с вашето съзнание, в което има вътрешно терзание, вътрешно недоволство: един момент – доволни, друг момент – недоволни, съмнение, завист, ревнуване, какво ли не. Те са хубави неща, но винаги са неразбрани работи. Вие не знаете какво нещо е съмнението, вие не знаете например какво нещо е ревността. За Бога се казва, че е ревнив. Какво нещо е ревността на Бога? Ревнува, за да накара хората да бъдат добри, да направят добро. Ние ревнуваме, защото ги нямаме. Ние ревнуваме, защото ги нямаме да ги владеем. Когато Господ ревнува за един човек, той го прави човек, а когато ние ревнуваме, добрия човек ние го правим лош, не му даваме свобода, ние му приписваме известни престъпления, какво ли не. И сега ги имаме. Вземете един мъж, който има красива жена. Той ѝ натрапва толкоз престъпления. Каквото и да му говорите, той казва: „Тя ме лъже". Докато тя не беше се оженила за него, беше светица. Сега е голяма грешница. Единственият грях седи в това, че тя се е оженила за него. Ако има едно престъпление, което тя е направила, престъплението седи в това, че тя е красива и се е оженила за един човек, който няма красив ум, красиво сърце и благородна душа. Нима аз трябва да стана стражар на една красива жена, да я пазя от нейните подхлъзвания. То не е в божествения закон. Бог на земята оставя всинца ви свободни.

Остави човешката душа свободна. Бог има вяра в нас, човешката душа е красива, Бог ни вярва. Ние като грешим хиляди пъти, той има вяра в нас. Той казва: „Ще се поправят". Дойде ангелът, каже: „Съгреши". И той го погледна. Господ се позасмя малко. Сега ние ще кажем, че това само може Бог да направи. Това, което Бог може да направи, ние може да правим като него, понеже той живее в нас. Това, което слънцето може да направи, и вие може да направите. Вие не може да го направите в голям размер, но всеки от вас е в състояние да запали един огънчец в миниатюр.

Сега вече това е закон на съзнанието. Нашето сегашно съзнание трябва да се измени.

Съвременните хора, за да влязат в закона на безсмъртието, непременно трябва да се освободят от закона на самосъзнанието, от тия терзания. Ти лягаш с терзание и ставаш с терзание – все терзания, с едно вътрешно предчувствие, че в бъдеще може да ти се случи нещо лошо. Този ще умре, онзи ще умре, ще станеш нещастен, ще изгубиш имането си, нивата си, какво ли не иде в твоя ум. Като започнеш да остаряваш, чувстваш – краката ти отслабват, умът ти отслабва, не знаеш какво нещо е онзи свят. И мислиш какво ще се прави. Почваш да определяш ковчега, определяш дрехите, с които да те заровят, кой да те къпе, след като умреш. Как да го опеят, с каква дълга риза да го облекат, после казва да го накичат с цветя. Умрял, пък иска да го накичат. После казва: „Като умра, да дойдете да ме полеете!“. Умрял, пък иска да го завиват, да му поливат на гроба, казва: „Да не ме забравите!“. Иска да мислят за него. Какво разбирате под думата умрял? Тя е една страшна дума, една неразбрана дума е. Но ако ние разбираме в нейния смисъл смъртта, намираме една разбрана страна. Под думата възкресение ние разбираме, че това е невъзможно за нас, ние не може да възкръснем. Христос може да е възкръснал, вярно е.

Под думата Христос разбираме Бог, който ни е създал. Когато Бог взе малко пръст в рая, че направил един човек, този човек е бил без съзнание, тогава той му вдъхнал нещо и той станал жива душа. Питам: какъв беше човекът, преди да му вдъхне Господ? Този човек е живял и тогава се събужда самосъзнанието на човека. И имаше съзнание в човека и като съгреши човек в рая, се събуди самосъзнанието и вече 8000 години този процес на самосъзнанието е влизане в греха. То е процес на самосъзнанието, че ние не живеем както трябва. Има друг един процес, който ние наричаме закона на спасението, възкресение, Царство Божие, Любов.

Всичките тия термини означават една велика истина. Това е последно тъй нареченото свръхсъзнание на

човека, което му носи безсмъртие. Той трябва да се освободи от сегашното положение. Казвате: „Как ще стане?“. Ако във вас влезе свръхсъзнанието, или някои го наричат космическото съзнание, вие ще добиете един вътрешен мир, няма да се безпокоите. Аз го наричам по някой път – вие имате магическата тояжка. Онзи човек, който има космическото съзнание, той върви през гората, за него нищо не значи. Като тропне, и вилицата престава. Като тропне на облаците, махнат се. Слънцето го огрее. Седне някъде, сняг има, тропне, ще запали огън, ще се наяде. Наоколо хората се безпокоят, а той седи тих и спокоен, гледа радостен и весел. Този човек, който има космическо съзнание, като влезе в бедната къща, ще започнат да му се оплакват. Той само ще тропне и тия забравят, че са бедни. Вече на масата им има изобилно всичко, дрехи им облича, няма да има за какво да се оплакват. Ще започнат да хвърлят своите парцали. Докато той е вкъщи, ще бъдат добре облечени. Той ще се ръкува, ще се усмихнат и ще излезе и те ще се питат: „Кой ли беше този човек, някой богаташ, милионер, който донесе тези дрехи?“.

Онзи богатият човек, на когото сърцето се е отворило, да отиде в някоя бедна къща, свръхсъзнанието в него го е подтикнало, в него божественото говори. Нима, ако вие отидете да жертвате живота си някога, че във вас е обикновено съзнание? Не, у вас божественото е трепнало и благодарение на тия моменти в живота, които ние проявяваме, нашият живот се осмисля и колкото повече се проявяват тия хубавите черти, ние ще станем по-силни. Не да бягаме от живота. Хората, които не разбирали живота, са ходили в горите, ходили са в манастири, какво не правят хората, за да се спасят. Войни правят, избиват се и всичко това – за да придобият своята свобода, за придобиването на свободата. Онези, които вярвате, вие казвате: „Да дойде някой отвън, да ни помогне!“. Може да дойде някой отвън. Когато човек беше готов, Бог го взе в ръцете си, вдъхна Бог от своето дихание в тази пръст, събуди се пръстта, влезе в рая и какво казва Адам. Кажете ми коя беше първата дума,

която Адам каза. Какво Адам е казал, ние не знаем.

Ето какво казва Христос, който е представител на рая: „Както Отец има живот в себе си, така е дал и на себе си живот“. Тъй е казал Адам на Господа: „Господи, да бъде благословено името ти, че тури твоя живот в мене и аз ще се постарая да оправдая онова, което ти си ми дал“. Вие ще кажете, че Адам не е могъл. Че онзи, който дойде на кръста, кой беше? Пак Адам беше. Той казва: „Да покажа своята любов“. И той казва: „Мислите ли, че може една жена да ме съблазни“. Те се заблуждават хората. Втория път като дойде, Адам никак не търсеше жена. Никога не казваше, че му трябва другарка. В райската градина му трябваше другарка, но втория път като дойде, казва, че син човечески дойде, не да му послужат. Той не дойде, както в рая да му послужат, но дойде да служи на хората. Дойде да послужи и на жени, и на мъже. Казва: „Ще ме опитат вторият Адам какъв съм“. Казват му: „Ти цар не искаш ли да станеш?“. Христос казва: „Не“. Защото да станеш цар, трябва да се ожениш, да народиш деца наследници, ще се карат. Той казва: „Не искам царство, нито наследство искам, нито искам деца да раждам, които да се карат“. Не иска да ражда деца, които да се карат, да го наследят. Ами знаеше ли какви ще бъдат последствията на кръста? „Предпочитам – казва Христос – кръста, отколкото да нося една жена“. Онази жена, която носеше, Господ извади, извади мърморицата вън. Аз ви изнасям една истина. Буквално не е вярно, но по дух е вярно. Тя го безпокои, той иска да я види, тази мърморица го безпокои да излезе вън от него. Господ му казва: „Страдание ще имаш“. „Господи, ти си всемъдър, направи нещо.“ Господ го приспа. И направи първата хирургическа операция. Извади едно ребро. То не е лесна работа. Трябваше в дълбок сън да го приспи. И като му направи, олекна му. Той мислеше, че му олекна. Но тази мърморица – аз казвам мърморица, Адам не разбра дълбокия смисъл. Тя не беше мърморица, но не разбираше езика. Казва ѝ мърморица, понеже езика ѝ не разбираше

и досега още мъжът не е разбрал жената и жената не е разбрала мъжа. Жената разбира един мъж, на когото да разчита. Той да ѝ бъде верен. Пък мъжът разчита на жената, да има една помощница, която да му помага. Това са вече користолюбиви цели, които влизат вътре в битието.

Онова, което Бог е създал, никой няма право да господарува на него. За животните е казано, но за човека никъде не е казано, понеже Бог създаде човека по образ и подобие свое. Не е позволено никому да владее това, което Бог е създал. То е морал. Не се позволява. Ти може да владееш животни със словото, но онова, което е направено по образ и подобие, да заповядваш, да го владееш, не може. И без това го владееш, и без това е слуга, то за тебе е направено, няма какво да владееш. Бог и досега служи на хората, както никой не е служил, отдалече предвижда техните нужди. Какво не им направил: дал сърце, храна и за хиляди години има още да разполагат. За всички е помислил. Какво има да заповядваме още на Господа. Българите имат една поговорка. Казват: „Белята си търси". Единственото нещо, което ни очаква, е онова, което Бог е вложил в нас – той е вложил нещо подобно на себе си, да развием ние божественото в нас, това е пътят на сегашното развитие. Ние говорим за човешка еволюция, но ние говорим за доброто, за любовта.

Каква любов подразбираме? Любов частична. Любовта е обща. Частичната любов сега се ражда в нашето съзнание като една частна собственост. Общата любов някои разбират разпуснатост. Аз разбирам целокупната любов, която примирява всичките противоречия, единство има. Когато се стремим към Бога, ние имаме единната любов. Може да се различаваме. Всеки може да е различен в проявленията на своя характер, понеже целта е еднаква. Онези, които излизат от Бога, всеки си има своя цел. Като излезе от центъра към периферията, всеки човек може да стане център и целият свят да го обича. То е невъзможно. Как ще ме обичат хората? Аз не

съм създал света. За да ме обичат, какво ще им дам? Когато ние обичаме Бога, чакаме от него сила, енергия и светлина, и въздух, и храна, и вода, и мисъл, и чувство, всичко да иде навреме. Като престанем да мислим за Бога, ние умираме.

Сега вие вярвате, че като ядете хляба, вие вярвате в Бога. Като приемате въздуха, вие вярвате в Бога. Като влиза светлината във вашите очи, вие вярвате в Бога. Не е до човешките понятия, във външното, в буквалния смисъл. Но има едно съзнание в нас, което ние потъкваме в себе си. Има нещо у тебе, когато ти направиш едно добро, и никой не те е видял, има нещо, което те ободрява, чувстваш един дълбок вътрешен мир. Кое е това? Това е божественото, което е скрито в тебе. Господ казва: „Добре си сторил. Аз те похвалявам, продължавай да правиш така, да придобиваш знание, което да те повдига. Не за себе си, но за благото на другите". Ти чувстваш онзи вътрешен глас, който одобрява твоите постъпки. Това, което в нас поощрява всичко добро в нашите мисли, в чувствата, в постъпките, то е божественото, то е великото, което е създало човека. Докато човек е верен на този вътрешен принцип, той расте. Когато престане да е верен, той започва да остарява, изгубва своята сила, най-после може да се обезвери в своето начало, изгубва смисъла на живота и всички външни условия на живота вече се изменят.

И най-първо, човек трябва да възстанови любовта си към Бога, не към себе си, но да се вгледа вътрешно, да наблюдава онова състояние, което има. Я вижте онзи учения човек, под микроскопа наблюдава, описва, после извади закона и написва цяло съчинение. Онзи геолог, който наблюдава пластовете, пречупванията, огъванията, тяхната дебелина, с години като е наблюдавал и като е мислил, мислил, той дохожда до едно разрешение. Човек, който иска да разреши въпроса, той трябва да разреши въпроса, възможно ли е да възкръсне, или не. Най-първо, той трябва да живее. После да стане и в ставането

трябва да мисли. Ставането разбираме мислене. Възкресението е по-висок процес от мисленето. Следователно, като влезем във възкресението, ние ще влезем в един свят, тъй както една гъсеница е минала в пеперуда. Невъзможното за гъсеницата е възможно за пеперудата. Туй, което за нас е невъзможно сега, в новото съзнание, което вече се заражда в нас, за божественото съзнание то е възможно. Това съзнание е в зародиш в нас. И ако по някой път се обезсърчавате, вие се радвайте, защото обезсърченията, страданията, мъчнотиите в живота, които идат, те са признак, че вие имате възможност да добиете онова – най-великото в света, към което вие се стремите.

Някой казва: „Мене наука не ми трябва". Не. Тебе ти трябва наука, изкуство, музика ти трябва, знание ти трябва, всичко ти трябва. Един човек, придобил закона на възкресението, той ще знае как да оправи своите работи, ще знае как да оправи работите на своите ближни. Мислите сега, че ако имаме пари всичките европейски държави, ако имате едного, който е възкръснал, работите другояче щяха да бъдат. Ако във всяка държава имаше по дванадесет души, които са възкръснали, те са най-умните хора, които знаят ония закони, по които се строи животът. За да се победи едно съмнение в човека, защото съмнението всякога се ражда от закона на невежеството. Там, дето има знание, там има стремеж, разширение, а дето има невежество, съзнание няма. Аз виждам нещо, което не е вярно. Същевременно аз вярвам, че това, което търся, ще го постигна. Казвам: от това гледище ние сме в гроба – вътре с една надписана плоча. Ходиш, ходиш и в края на краищата какво те очаква. Ще направят паметник, че тук лежи един, който живял толкоз и толкоз години, умрял от такава болест, Господ да го прости. Това са обикновени украшения.

Ангелът казва: „Възкръсна. Идете и кажете на вашите братя и ще ви срещна в Галилея". Думата Галилея означава възвишения живот. За да разберем какво значи

Христовото възкресение, то е достояние, то е една отворена врата, през която всички напреднали души може да минат. Всеки един може да мине през тази врата. Казва Христос: „В последния ден аз ще възкреся всички, които вярват в него". Какво подразбираме ние под думата възкресение. Всички, които вярват, ще възкръснат. Питам, кое е онова, което ни въздържа? Някои вече са възкръснали. Аз доста възкръснали хора срещам. Доста хора съм срещал, които са възкръснали. Може да кажете кои са възкръснали. Когато Христос е възкръснал, дошли са в Йерусалим заедно с него много. Те ходят, приказват, ядат и пият с другите хора, даже имат и къщи, живеят, но техните къщи са приюти, дето се спират отрудените хора, на които помагат. Ще кажете: „Вярно ли е?". Вярно е. За мене това е вярно. Това, което за мене е вярно, за вас може да не е вярно. Аз не искам сега да ви занимавам с една материя. Вие ще кажете, че ще ви отвлека от живота. Аз не искам да ви отвличам от живота. Аз искам да ви изваждя от тинята на живота. Тази тиня е потребна. Този живот е потребен, но той е само тор за онзи, великия живот, който тепърва иде сега, и в който вие влизате. Торта като носиш на нивата, тази тор се осмисля. Растенията, които посаждаш, те ще превърнат торта в хранителни вещества.

Сега да ви прочета една статистика. Някой път ние сме насилени да разберем един принцип. Всяко задължение, което американците искаха да въведат, наложено е. Ако ние искаме в света да въведем една правда по закона на насилието, статистиката показва – не е този пътят. Американските съединени щати показват – не е този пътят. Насилието насилие ражда в света. Трябва в света свобода. Хората трябва да се освободят. Ако нещо е свободно, то действа на техния ум. Трябва да се даде свобода. Всеки свободен да бъде. По-правият път – свободен. Че някои искат да ни наложат религиозно вярване насила. Вярата искат да ни наложат, една вяра насила. Понеже православната църква е държавна, знаете

колко ще коства. Всичките убеждения, всички религиозни вярвания, моралът, какъвто и да е, човек трябва да бъде съвършено свободен. Това е учението, което трябва да се проповядва.

Сега ние не сме против никой институт, който работи. Но всеки един институт, който не работи правилно, като казвам, че не функционира правилно, не трябва да се докачат. Ако една машина не работи правилно, ако един вагон не функционира правилно, трябва тренът да се поправи. Той може да се сърди. Всеки един човек, който не разбира истината, трябва да се счита враг на народа си, за враг на отечеството или враг на религията. Но така не се разсъждава, казвате. И в политическия живот, и в религиозния живот, какъвто и да е друг живот, има един и същи смисъл. Политическият живот, той е на външната граница, в който се включва общественият живот. Общественият живот включва религиозния живот. Религиозният живот включва индивидуалния живот. Индивидуалният живот включва науката, която трябва да внесе светлина в света.

Човек има задължение към един свят, който го е гарантирал. Най-първо, един българин е гарантиран от България. Един англичанин е гарантиран от Англия, но всеки един англичанин и българин, най-първо, природата го е гарантирала. Та според законите на прераждането един българин може да дойде да се прероди между англичаните и той ще стане англичанин. Каква разлика има? Ако той е българин, и като българин е бил добър, като се прероди в Англия, той като англичанин ще има симпатия към българския народ. Ще пише най-хубавите статии за България. Ако не е бил добър българин, ще пише най-лоши статии, ще пише – това са българите, онова са българите, аз ги зная. Ние желаем много българи да се въплътят между французите, да се въплътят между американците и да идат и да пишат добре. И колкото повече българи се въплътят, за нас е по-добре. И за тия народи е по-добре. Някои ще питат дали това е вярно, или не. Това е все

едно да питате дали Христос се е родил, или не. Все едно да питате дали Адам е създаден, или това е само една измислица на Мойсей.

Аз питам дали земята едно време е била в газообразно състояние и как е станала твърда отпосле. Че е твърда, това знаем сега, но че е била в паровидно състояние, това доказват учените. Ние знаем, че е твърда, а че е била в паровидно състояние, това е вече предположение. Ние не отхвърляме това, като говорим така, то е само разсъждение. Дали земята е била паровидна, то е едно състояние, от което земята е минала в по-добри условия, еволюция е това. Земята е като едно живо същество, тя слиза, дошла и до твърдо състояние. Сега в земята започва един обратен процес.

Аз считам едно небесно тяло като пъпка. Уподобявам като пъпката на едно дърво. Най-първо, тази пъпка събира всичкия материал, после започва да расте, развива се, разцъфтява се, завързва, образува един плод, който пада долу. И следователно нашата земя в пространството е като един цвят, който ще се разцъфне. Ние, живите същества на земята, сме ароматът, който ще излезе от този цвят, ще отиде към Бога и Господ ще почувства едно благоухание, че земята се е разцъфнала. Това аз предполагам. Тъй аз разбирам. За мене това има смисъл. Казвам – всичките хора, които излизат от земята, благородните, които излизат от небето, носят аромат. Това е плод. Ние, разумните хора, даваме цена на земята. Без нас пет пари не струва. Една къща има цена само за онзи разумен човек, който живее в къщата. Не който минава и поглежда. Ние, които живеем на земята, ние, разумните същества, даваме цена на земята. Земята е земя за нас. Ако ние не сме, тя никаква земя не е. Слънцето е слънце, заради онези същества, които живеят там, че ни изпращат светлина. Техните умове са толкова светли, че топлят. Вие казвате: „Има ли хора на слънцето?“. Че има, разбира се! Само че те не изгарят. Казвате: „Докажи това!“. Елате да ви заведа там, няма какво да ви доказвам.

Който иска, нека си вземе билета, аз ще му покажа пътя. Аз ще тръгна, той да върви след мене. Но аз да го нося, никога няма да го направя.

Сега може да ме питате дали на слънцето може да идеш. Дали аз може да ида, вие предполагате. Аз зная самата истина, но сега казвам за разговор. Когато кажа, аз може да ида, не разбирам сега физическия човек, не разбирам сегашното обикновено съзнание, но разбирам онова божественото в мене, божествения принцип, едно начало, в което аз може да се движа навсякъде. Аз това го зная. Ако аз река сега да отида на слънцето, аз трябва да напусна земята, нищо повече. Ако отида до слънцето, като намерят тялото ми някъде, невежите ще кажат: „Той си е починал". И ще го заровят в земята. Ако река да направя този опит, трябва да туря тялото си в някоя пещера и да има двама-трима души да го пазят, че като се върна, да си вляза в тялото. Какво ще ви разправям сега за слънцето. Жителите на слънцето имат желание да живеят на земята. Много жители има тук въплътени. Тях ги наричат слънчевите типове. Те са жителите на слънцето, слънчевите типове. После има жители от Юпитер. Много венерини типове има сега, надошли жители на Земята от Венера. Има жители от Сатурн, от Нептун, от Меркурий. Насъбрали се десет-дванадесет типа и най-после имате земни типове.

Земните типове се отличават, че са тъмни, черни. Слънчевите типове са светли, весели, радостни, музиканти. Аз ви казвам и вие считате това положение, което аз ви казвам като Робинзон Крузо. Казвате: „Дали е станало, или не". Възможно е. Има вероятност. Но казвам – според мене всяко нещо, което се описва в природата, е вярно, няма нищо лъжливо. Има лъжливи неща – в дадения случай, ако ви кажа, че аз може да ида в лънцето, то е въпрос. Аз сега може да ида. Ако кажа, че сега с тялото мога да ида, вие имате право вече да се съмнявате. И аз се съмнявам във вас, но има положения, дето и аз, и вие може да идете.

При сегашното наше разбиране да възкръснем, тъй както сме, не може да възкръсне човек. Човек трябва да има съвсем ново разбиране. Той не трябва да прави едно скъсване със стария живот. Казвате: „Да скъсам със стария живот!“. Не, животът трябва да се трансформира. Аз гледам сега какво донесоха. Две тенекии варено жито. Един българин го варил. Това вареното жито в захар се превръща. Аз, като го гледам, ще кажа: „Турена е захар“. Казва: „Никаква захар няма. Самото жито се превръща в захар“. Трябва да дойде да ни посети на Изгрева. Ще го питам: „От житото ли е тази захар, или ти я туряш?“. Казвам: някои неща може да мислите, че аз слагам нещо от себе си, прави сте. Ако аз слагам нещо от себе си, че искам да ви убедя, че от мен произтича, прави сте. Ако нещата произтичат от самия предмет, тогава въпросът другояче седи. Та казвам сега, ние разглеждаме възкресението на Христа. Той е един фактор на човешката душа, един от великите мощни фактори. Христос неведнъж е идвал на земята и този въпрос не се повдига, понеже хората имат различни разбирания. Казват, че той втори път ще дойде. Той казва на своите ученици: „Идете да проповядвате това учение и аз ще бъда с вас до скончанието на века“. На Павел се яви, когато отиваше да гони християните и му казва: „Павле, защо ме гониш?“. След като му се яви, Павел възкръсна. Оттам насетне Павел казва: „Не живея аз, но Христос живее в мене“. Апостол Павел падна от коня. Под този кон разбираме обикновеното разбиране. Той падна от обикновеното разбиране и след това, след това отиде при друг ученик, който положи ръцете си, махна магически и казва: „Паднаха люспи от неговите очи“. След това апостол Павел седя три години в пустинята, учи в някоя школа. Той казва за откровението, за новото съзнание, което доби: „при мене се яви Христос, като на последен изверг“.

Сега ние трябва да вярваме на тия показания, които апостол Павел даде. Не само апостол Павел, но много

християни има като апостол Павел, които са възкръснали. Ако ние очакваме като християни да бъдем погребани, като някой православен или някой католик, да идем с това посвещение да мислим кой е по-прав – православният или другите, не зная какво учение е това.

Човек трябва да дойде до това положение, да има едно друго разбиране, да вижда във всички същества божественото. Да вижда, че Бог живее. Човек да дойде, да обича хората. Всеки човек има нещо божествено и да виждаме във всяко живо същество разумното Слово Божие. Да виждаме в най-глупавите растения, че Бог живее, и че той ти говори. Като погледнеш нагоре и надолу, навсякъде по земята да слушаш гласа на онзи, който те е създал. Той казва: „Адаме, Адаме!“. Пророците казват: „Сине човечески, сине човечески! Как е вашата работа, как върви?“. Син човечески, като те срещне, като каже думата „сестра“, че то е най-благородното, което може да ти каже, като те срещне. Каже ти „брат“, то е най-благородната дума. Брат разбирам само когато космическото съзнание се е пробудило. Сестра е най-великата дума. Майка е най-великата дума. Баща, брат. Тия думи като се разберат хубаво, тогава ние ще оживеем в света, ние ще се обичаме в света. Ние казваме: „Брат, ще се мре!“. Оставете! Има смърт, дето няма братство. Има смърт, дето няма сестринство. Има смърт, дето няма майчинство. Има смърт, дето няма бащинство. Има смърт навсякъде, дето няма любов. Там, дето е Божията Любов, смъртта е изключена.

Та казвам сега: имаме един от нашите стари братя, който е възкръснал. „Идете – казва – и кажете на братята ми да ме срещнат в Галилея!“. По-напреде казваше: „Вие сте ми приятели“. Казва: „Идете и кажете на моите братя – туй, което аз реализирах, отивам да ви приготвя място, че дето съм аз, и вие да бъдете. Туй, което аз имам, и вие ще имате“. Питам тогава: всичките ваши мъчения, които сега имате, вашите терзания, които имате, вашите съмнения колко пари струват? Ако един

ясновидец – който има прозрението, има един нов начин да се проектира до слънцето, да видите какво има на слънцето, не струва ли повече, отколкото да имаш един голям телескоп, който сега се строи. Не че не е хубаво да имате такъв телескоп, но казвам един метод, да знаеш. Кое е по-хубаво: да се наядеш или само да си близнеш храната; само плода да виждаш отвън или да вкусваш от този плод. Кое е по-хубаво: да ти доказват за хубавия, красивия живот или да станеш съучастник на живота. Възкресението е участване в онзи безсмъртния живот, в туй общество, в което сега се намираме. Не че сегашният метод, по който хората вървят, е лош. Те ще постигнат нещо, но казвам, за нас, които търсим разрешението на важното в живота, ние трябва да употребим съвсем друг метод.

Тогава, в древността, един от древните царе всички онези, които са обвинявали в някое престъпление, той ги затваря в един палат с всичките удобства, каквото искат да правят: и добро, и зло, всички възможности, но отвън наблюдавал, и в тях ставали известни промени. Докато имало отвън работа, той знаел, че работата върви, но щом външните работи престават, нищо не могло да се върши. Като престават да работят вътре, замисляли са се защо са в този палат вътре, какво е тяхното предназначение. Те си имали известни уреди, по които познавали, че отвън престава всяка една деятелност, и тогава ги пущали на свобода, докато разрешили въпроса, това да направим, онова да направим.

Господ вижда, че ние правим нещо и когато казваме: „Загазихме, тази работа няма да излезе наникъде", тогава дойде някой ангел с ключа, отвори и казва: „Излезте сега на свобода!". Не да се обезсърчавате. Трябва да дойдем да работим в съгласие с Бога и да кажем: „Аз и Господ, който живее в мене, всичките мои братя, всички, които мислят, каквото Господ мисли, всичко, каквото аз мисля, и всичко, каквото моите братя мислят, туй ще бъде!". И тогава ще бъде като онзи турски ходжа, който кръщавал

едно дете. В турско време избягали българите, че нямало поп, пък повикал един ходжа да кръсти детето. Човекът не знаел как да кръщава. Ходжата взема детето и казва: „Как го кръщавате?“. Взел един котел, потопил детето във водата и като не знае какво да каже, казва: „Да стане, както попът казва! Да стане, както попът казва!“.

Сега и аз казвам: и ние да натиснем това в нас и да кажем: „Да стане тъй, както Господ е казал!“.

„Благословен Господ, Бог наш“

Тайна молитва

29 януари 1933 г., София, Изгрев

Първото място

„Отче наш“

Ще прочета част от Евангелието на Лука – от начало до дванайсети стих.

„Духът Божи“

Ще говоря за първото място. Желателно е в света първото място. Няма същество в света, което да не желае първото място. Хора, които нямат първото място, го желаят. Може да кажем, че първото място, то е като един идеал. Във всичкия органически свят природата има един стремеж за уголемяване, всичките тела изобщо растат. Желанието, да се вземе първото място, е процес на човешкото съзнание. Човек никога не обича да заеме последното място. То е от неразбиране. В света има две места почтени: първото място и последното място. Последното място, това е завършен процес; първото място, то е процес, който започва. Като се ражда човек, то е първото място; като умира, като замине от този свят в другия, то е последното място. Образува цял кръг.

Онзи, който не разбира вътрешните закони, той ще се уплаши, той ще каже – как ще се мре. Смъртта не е страшно нещо, страшното е, когато не знаеш. Да умреш, когато знаеш, е лесно, но да умреш, когато не знаеш, то е мъчно. Ако знаеш, че твоите приятели ще те посрещнат – добре, но ако знаеш, че там те очакват големи страдания, мъчения – ти си нерешителен, то е последното място. Първото място изисква способност, сила. Всеки човек, който иска първото място, той трябва да бъде силен човек, умен човек. Това трябва да се тури като максима. Последното място, което може да го вземе, то е мястото на децата. Децата заемат последното място. Въпреки това бащата взема това дете, дига го над себе си и казва: „Ти си по-високо от

първото място“. След това бащата сложи детето пред краката на последното място, казва: „Ти си още малък, не си толкова силен“.

Та казвам: в природата съществува един закон, който ние, съвременните хора, сме пренебрегнали. Цялата култура е пренебрегнала този закон, който природата е установила. Тя е определила първото място и второто място. Всяко едно място има свои качества. Човек, който не може едновременно да вземе първото и последното място, той мъчно може да разбере живота. В създаването на човека на първото място излязъл човек, на второто място – жената. Жената беше последна. Въпросът сега е кой е пръв. Мъжът казва: „Аз съм на първото място, мене Господ създаде по-напред, после тебе“. Като ги изпъди из рая навън, мъжът излезе пръв, по-напред, жената – подир. Според престъплението не излезе жената първо, но мъжът. И в направата, и в изпъждането мъжът взема първото място. Сега жената е взела първото място по един органически начин, мъжът взема последното място.

Ето в какво седи първото място. Жената, като майка, първа излезе на сцената. От хиляди години природата възпитава майката. Бащата го няма в света. Бащата не съществува. Той е гостенин, но майката е навсякъде тясно свързана с цялото поколение. Всичките деца познават майка си. Най-първо към майка си се обръщат. Бащата после ще дойде. Едва в сегашната раса, която ще дойде, бащата ще дойде, ще се появи. Тъй както функционират нещата, майката имаме, бащата нямаме. Затова работата не върви. Вследствие на това, че майката е мека, децата станали своенравни, мързеливи, непослушни. Когато дойде бащата, той ще внесе един нов елемент. Сега въпросът се разрешава. Сега се питат: мъж ли да бъдеш, или жена да бъдеш. Ако е по буквата на закона, първо, за предпочитане е мъж да бъдеш, ако е по духа на закона, жена да бъдеш. Жената, то е най-долното състояние, което едно живо същество може да има. Сега

се впряга мъжът с жената. Мъж значи същество, което мисли – от манас. Англичаните казват ман, българинът казва мъж. После българинът турил човек, нещо, което е общо, което мисли. За мъжа българинът турил нещо силно, което може да се изправи.

Казвам сега: първото и последното място в природата какво е? Всеки един човек си има място. Първото място завзема човешкият ум, последното място завзема човешкото сърце. Ти, ако дадеш първото място на сърцето, съвсем ще загазиш. Или казано другояче, човек, който се води според своите чувства, настроения, няма мисъл. Казва: „ Да става каквото ще!“. Ще стане това, което е. Ти ще питаш защо работите станаха така. Страданията, които съществуват в сегашния живот, се дължат на това, че ние не мислим. Гледам сегашното възпитание. То няма един начин. Аз се чудя как ще се възпитат децата. В сегашната система има известни научни стойности, но възпитателни стойности няма, защото няма морал, който може да се приложи в училищата. Например учителят казва на ученика: „Ти няма да пушиш!“. А учителят пуши. Учителят казва на ученика: „Ти вино няма да пиеш!“. А учителят пие вино. Лекарят казва на някой болен: „Ти месо няма да ядеш!“. А той яде. Има учители, възпитатели, които говорят едно, но вършат друго. Но то е едно неразбиране на органическите закони, които съществуват в света.

Условията, при които се е създало месоядството, условията, при които се е създало вегетарианството или плодоядството в света, са диаметрално противоположни. Месната храна, това е най-голямата отрова, която човек може да даде на света. Не е въпрос до страданието на животното. Защото, ако месната храна беше чиста, няма нищо, че животното е пострадало. Ние не сме за страданията на животните, защото всички страдаме. Трябва да поставим като една норма, че не трябва да ядем месо, че те страдали. Донякъде е право, но кой не страда? Нима една жена, когато ражда,

не страда. Една жена, когато ражда, животът ѝ виси на смърт. Тогава ще кажем: „Защо да ражда, да не ражда!“. Но раждането в този смисъл, както сега съществува, не е единственият процес в природата. Този начин на раждането е анормален процес, който съществува. Аз не искам да се спре. Ако разгледаме биологически въпроса, първоначално развитието на по-висшите същества как става? По-висшите същества, които са извън човешката раса, как се размножават? Там няма ни помен от този начин, по който хората се размножават. В нашето размножаване има много нечистота. Ония мисли и понятия откъде са дошли?

Най-лошото, което човек може да си представи, то е около женитбата. В цялото органическо царство, когато дойдем до тази деятелност – половата деятелност, най-опасното нещо е тя. Много опасно място е там. Всичките престъпления стават в половата област. Половата област в живота е тясно свързана със стомашната система. То е физическото, то са двата полюса. Стомахът, то е благородната страна на половата деятелност. Ти, като ядеш, се облагородяваш. Ако не ядеш, ти ще гладуваш. Сега се учат хората да постят. Не да пости човек, но трябва да се научи да яде правилно. Аз бих привел думите Христови. Научете се правилно да ядете. Постът значи да се откажеш от онази храна, която носи отрова в себе си, и да намериш онази храна, която носи живот. Сега не искам да внеса в ума ви едно противоречие. Тогава как трябва да се живее?

Питам: ако една такава публика, както сте вие, влезете в едно кафене, дето някой път има двеста, триста, четиристотин, петстотин души. В такава една кръчма, затворени, всички пушат тютюн, всички пият кафе, вино. Питам: какво ги заставя тия хора да дишат моя въздух. Ако отворят прозореца, казват: „Скоро затворете, ще се простудим“. Не става. Не им идва на ума на тия хора, че с моя пушек те се тровят. Или в някой театър влезете. Сега има известни вентилатори

в големите събрания. Въздухът трябва да е съвършено чист. Не само това, но и в семейството, в спалнята въздухът трябва да е съвършено чист. Ако вие спите в една стая, трябва да знаете, че през целия ден трябва да бъдат отворени прозорците. Поне наблюденията на онези, които са се занимавали с хигиена, показват, че има известни часове на деня, през които прозорците трябва да бъдат отворени. От десет до два часа прозорците трябва да бъдат отворени. Щом мине два часа, затворете прозорците, не ги дръжте до вечерта отворени. Може да направите наблюдение и да държите целия ден отворени прозорците, може от десет до два часа да ги държите, пък може и съвсем затворени да ги държите. Направете опит и вижте каква ще бъде разликата.

Сега често ние вземаме известни твърдения. Сегашните ни хора твърдят кои храни са по-хранителни, хранителността на всяка храна каква е. Една храна, която се приема не с обич, не с едно вътрешно желание, тази храна е отрова за човека. За предпочитане е, тогава да гладуваш. Щом дойде онзи импулс, усещаш вътрешен глад, вземи малко хляб със сол или български пипер – повече енергия ще внесеш, повече здраве, отколкото, ако ядеш печена кокошка. Сега някой може да направи възражение, да каже: „Нека ми дадат кокошка!“. Вие всякога може да имате кокошка, никой не ви забранява. Вие може да имате агне, после може да имате пържоли от свинско и то е хубаво, крехко месо. После, като го опечете на кебапчета, една чашка вино после, нека аз да си похапна, пък те нека ми разправят, че не било хигиенично.

Един свещеник, който не беше се занимавал с вътрешна хигиена, на лекарите казва: „Не зная какво мислят лекарите, но от тридесет години имам една опитност. Не е било по Коледа случай да ям свинско и да не боледувам две недели. Казвам – слушай попе, не ти влияе добре свинското месо. Като ям – отлично на стомаха, въодушевявам се, мисля, че може да чета през годината повече молитви, после става цяло превръща-

не в моя стомах и две седмици боледувам. И след това не бутам свинско месо. Като дойде идната година, пак забравям, като че между мозъка и свинското месо има една вътрешна връзка. Казвам – най-първо живея между тия хора, те не трябва да мислят, че съм се отказал от месото, свещеник съм, ще благославям месото. Дойдох до заключение, че това месо Бог не го благославя. Аз го благославям, чета молитви, но две седмици боледувам. Чета молитви, но не помагат".

Разбира се, аз говоря на онези от вас, на които съзнанието е развито. Не е въпрос за спор кой е на правата страна и кой на кривата страна. За мене правата страна има норми, по които съдим, кой е на правата страна. Правото не е нещо относително. Доброто не е нещо относително. Има една мярка, с която нещата се мерят. Когато човек се домогне до тази вътрешна мярка, се отличава с едно качество. Когато една идея е права, ако ти имаш една идея, която трябва да седи в тебе като мярка във всичките твои мисли, щом тази мисъл излезе от съзнанието и се покаже, то всички противоречия отстъпват, ти усещаш в себе си едно самосъзнание, добиваш един вътрешен стабилитет. Ти не може да не съзнаваш. Щом тази мярка изпъкне в тебе, ти вече имаш правилно отношение към цялата природа, към всички живи същества, веднага се ориентираш, знаеш как да постъпиш. Аз наричам тази мисъл норма, с която се мерят всички други мисли. Тя не е философска мисъл, тя не е мисъл на някой моралист, но с тази мисъл изпъква един свещен образ.

По някой път ето каква е опитността на тези, които имат тази норма. Ти се намираш в тъмна като рог нощ, никаква звезда не може да видиш, изгубил си и четирите точки на света, не виждаш нищо. Но в тази тъмнина се явява една бяла, прозрачна, хубава светлина, на която тя е първият лъч. Веднага се произвежда цял преврат, ти имаш насока, към която се стремиш. Тази светлина се разраства, разраства и погледнеш – всичка-

та тъмнина на хоризонта изчезне и се превърне на ден. Сега някои от вас може да кажат: „Аз не съм имал такава опитност". Все таки аз вярвам в едно: вие сте имали една малка опитност в живота. Няма някой от вас, който да не е имал. Може да е нямал тази последната фаза, но в началото всеки е имал тази опитност. Но вие не сте чакали да се развие цялата картина. Аз може да уподобя. Има хора, които се занимават с духове, с оня свят. Има разни примери. Някой, като види дух, се моли в тъмнина, защото в тъмнина се вижда дух, но забрави. Сутринта, като стане, казва: „Видях нещо, но се скрих под юргана". Даже един от видните окултисти във Франция – Леви, иска да се увери в задгробния живот, не иска да се занимава с обикновени духове, иска да извика един от най-видните учени от духовете. Отива в Лондон, приготвя се според известни правила, направил своя сеанс, като извикал този дух, като го видял, паднал на земята. Не могъл даже да му зададе въпрос. Казва: „Забелязах, че искаше да ми каже нещо, но изгубих съзнание. Втори път не опитах да правя този сеанс". Той разправя своята опитност.

Сега защо хората ги е страх от онези, които са заминали в оня свят? Тебе те е страх от мечка, тигър, лъв или голяма боа – има нещо опасно, но защо те е страх от баща ти, майка ти? Кои са причините? Има вътрешно неразбиране. Ние мислим, че онези, които са умрели, съвсем са се изменили, че тяхното отношение към нас е съвсем друго. Но това е самозаблуждение. Онези, които са минали в това високо състояние на живота, баща ти, който е заминал, мисли много интензивно и ти желае десет пъти повече твоето добро, отколкото, когато е бил на земята. Той, като е бил на земята, е мислел само за себе си, сега, като заминал за другия свят, мисли постоянно за тебе. Казвам: ние сме поставили преграда между другия свят и този свят. Казвате: „Има ли задгробен живот, или няма?". Сегашната философия на живота е такава. Ако ние считаме онзи свят, в който смъртта ни въвежда, той е анормален свят. В оня свят може да се

влезе и без да умираш. А може да влезеш и по експедитивен начин. По този начин влезе Христос. Смъртта дойде и един от големите праведници насила го закараха на оня свят. Изтикаха Христос от този свят по всичките правила със смъртта някъде. Казват: „На земята не може да живееш, ще развалиш хората с твоето учение, не му е времето сега, ти си дошъл без време. Тъй както мислиш, ние толкоз време сме установили един ред и порядък на нещата, ти искаш цар да ставаш". Така му казваха проповедниците. А след две хиляди години петстотин милиона хора поддържат неговото учение. Защо и за какво, има си своите причини. Ние разсъждаваме чисто философски. Някой може да каже – те са отвлечени работи.

Неразбраните работи са отвлечени. Има неща, които са интересни за нашия живот – в каквато и форма да е, е интересно. Аз не разбирам дали има задгробен живот, но аз поставям въпроса така: може ли да съществува някъде в природата място, дето животът да съществува. Следователно, ако цялото пространство е изпълнено с живот, та като минеш от земята в друго състояние, значи няма живот. Ако може да докажем, че животът съществува само на земята, а в пространството няма живот, то е друго нещо. Аз казвам, че цялата природа е пълна с живот. Вие ще кажете, че това е едно твърдение. И другото е твърдение. Има второ твърдение, че няма живот. Питам, кое твърдение е по-силно?

Онзи, който казва, че няма живот, той опитал ли е туй състояние, че няма живот. Всеки е опитал, че има живот, но нито един не е опитал онова състояние, че няма живот. Следователно аз съм на правата страна, аз поддържам това, което е сега. Че вие предполагате, че няма живот, то е предположение, което не е обосновано, няма научни данни, то е хипотеза. Като умре човек, всичко се свършва. Аз не защитавам въпроса, дали се свършва, или не. По този начин аз не аргументирам. Аз не съм заинтересован, ако няма живот, да го създавам и няма защо да го създавам. Ако тук живеем хиляда годи-

ни, мене ми е приятно и ако заминеш за другия свят, пак ще ми бъде приятно. И там ще си уредите живота добре. Като идете в другия свят, и къща ще имате, и две стаи ще имате, и кухня ще имате, и двор ще имате, и то двор от десет декара и градина с шадраванче и меко легло, отопление без дим и пушек. Всичките учени хора не искат да описват оня свят, понеже ще се яви голяма кандидатура за отиване, а кой ще остане да работи на земята.

Вие искате да бъдете самостоятелни в мисълта си. Самостоятелната мисъл се отличава с едно качество: тя дава растеж и разширение на съзнанието. В самостоятелните мисли обезсърчение няма, обезверяване няма, не може да има. Христос държа един изпит. Казват: „Христос умря". Не. Христос по един начин умря, но той беше единственият път, по който можеше да се влезе в тайните на една организирана страна в природата. Не може да влезеш там, освен като умреш. Сега да ви приведа един малък разказ.

Когато Господ създал света, той повикал всички разумни същества, които да дойдат на земята да работят, и всички пита каква форма искат да вземат. Явил се слонът и по-големи животни от него е имало. Господ им казал: „Ще вземете тази форма, но ще разберете живота само отвън". Наредили се всичките млекопитаещи, рибите и всички искали разни форми. На всичките Господ казвал какво ще видят. Дошло най-малкото същество. Казва му: „Взеха всичките работи, за тебе нищо не остана. Ще ти дам малка форма, в която да станеш в човешкия организъм. Ти ще знаеш какво нещо е човек. Вие ще бъдете невидими, никой няма да ви вижда, но ще завземете голям дял в човешката мисъл". Сега тия невидимите същества в нас, те са цяла камара, те си дават мнението. Когато речем да направим нещо добро, те казват: „Ти, ако искаш да бъдеш като слона, само външно света да разбираш; ако искаш да разбираш живота, трябва да бъдеш като нас, последно място да завземеш". Тия

малките същества минават през всичките дупчици. За тях няма мъчнотия. Смъртта не може да ги хване. Тази смърт има правилни зъби, най-естествени зъби. Като дойде един слон, задъвква го. Какво ли не дъвче! Тия малките животинки, като дойдат между зъбите ѝ, не може да ги задъвче. Дъвче, дъвче и те остават между зъбите, после излизат навън.

Питам сега, кое е по-хубаво: да бъдеш един слон и да те дъвче смъртта или да бъдеш едно от тези малки същества, да минаваш през зъбите на смъртта и пак да остава животът в тебе. Питам, кое е по-хубаво: да бъдеш един министър и след като слезеш от власт, да те съдят и да те затворят в затвора или да си последен слуга на господаря си и целият дом да има обич към тебе. Кое е по-хубаво: да бъдеш един министър и всичките вестници да изсипват най-лошите работи върху тебе или да бъдеш слуга и да казват: „Отличен слуга, като него слуга не сме имали!“. От моето гледище бих избрал слуга да бъда на последното място, не бих избрал първото място на министъра. Може би някои от вас имате друго мнение. Тогава ще имаме две различни опитности: вие ще бъдете в затвора, а аз ще бъда при господаря си; вие ще имате стражари с ножове, а аз ще имам усмивката и погледа на моята господарка, на сина, на дъщерята. Кой как дойде, ще ме препоръчват като един от най-добрите слуги.

Казвам: ние трябва да имаме тази норма. Има много амбициозни хора, казват: „Човек трябва да се наложи в света“. Невъзможно е ти да се наложиш на хората. Защо? По единствената причина, понеже природата е господарка на своите дела. Бог, който е създал света, той е господар. Как ще се наложите? Малко ум трябва да имаш. Как ще се наложите? Ако като българин идеш в Англия и искаш да вземеш първото място за министър, как ще се наложиш? Най-малко десет поколения трябва да минеш в Англия, да станеш виден англичанин, по нейния закон да минеш. Това не е така лесна работа, да вземеш най-ви-

дното място в света. Препоръчват Наполеон, че взел най-видното място в света. Но Наполеон взе последното място на остров Света Елена. И тогава как ще обясните вие противоречието на Наполеон? И тогава цитират религиозните хора, че Наполеон казвал на Христа: „Ти беше по-умен от нас. Ние като царе не можахме да разберем живота. Ние създадохме едно царство, което рухна, ти създаде царство, което не рухва". И Христос дойде първия път да бъде на остров Елена, но после напусна остров Елена и възкръсна. Голяма разлика има в разбиранията, начините и методите.

Когато сегашните царе искат да сложат ред и порядък, трябва да се бият хората. Но как трябва да се бият? Или воюват, но за какво трябва да воюват? В света трябва да се воюва за една идея. Но питам: ако братята и сестрите воюват кой да вземе по-голям дял от наследството на баща си, мислите ли, че тия братя и сестри са от умните? Те може да обработват тоя имот заедно и да разделят производството, което изваждат от този имот.

Сега ние отиваме към един въпрос, който няма разрешение. Той е перпетуум-мобиле. Както съвременните хора, когато уреждат социалните работи, колкото може да се постигне въпроса за перпетуум-мобиле. Трябва да имаме идеален ред, без насилие, без затвори. Не трябва да имаме никакви затвори, никакво насилие. Възможно е това, но само при едно условие: всичките хора, които ще създадат бъдещата култура, всички трябва да бъдат ясновидци. Тогава, щом се зароди една мисъл преди една или две години у едного, те трябва да му изпратят, да му кажат: „Това, което мислиш да направиш, последствията ще бъдат лоши". Не само това. Тогава няма да има престъпления, понеже няма да се позволява никому да се жени кой, за когото иска. Тъй не става. Иска той да се жени за някоя мома. Няма такива работи.

Ако на вас ви развия какъв ще бъде бъдещият строй, вие ще се почудите възможно ли е това, или не. Нещата са невъзможни в даден случай при едно неразбиране на

нещата. Всяко нещо, което се разбира, може да бъде. Представете си сега следното. Аз правя известни математически изчисления. Ако отворя астрономията на Фламарион, там ще намерите, че в медна главичка, която е два милиметра в диаметър, съществуват толкова атома, че представя числото осем с двадесет и една нули. И Фламарион, както разбира в своето въображение, казва, че ако отделяме всяка година по един милиард атоми, ще трябват 250 хиляди години да ги преброите. Изчисления прави човекът. Казвате: „Вярно ли е туй?". Така казва Фламарион, той е правил изчисления. Той не ги е броил, може да са по-малки, може да са по-големи. Но близо до ума е, 250 хиляди години ще ви вземе. Този същият Фламарион дава една математическа задача и казва – ако се вложат 25 стотинки от времето на Христос със сложна лихва до наше време – прави своите изчисления – щяло да се получи такова грамадно число, че ако цялата земя е от злато направена, няма да бъде в състояние да се изплати тази сума. Според него показва грандиозна работа. Казва: „Ако всяка минута падаше по една златна земя, и имаше една банка, в която можеше да пада, трябваше девет хиляди години да падат, за да се изплати". Те са неща още по-невъзможни, отколкото онова, което аз ви казвам. Те са математически изчисления. В една главица атомите никой не ги е броил, но казват – такива са изчисленията. Това са възможни неща, ние не се съмняваме в тях. Те са, казват, чудесии на природата.

Или ако вземете слънцето, то има 1 милион и 328 хиляди километра в диаметър, а в обем има 1 милион и 200 хиляди километра. Следователно всеки километър на диаметъра съответства на една наша земя, даже е по-голямо. Представете си, че живеете на такава една земя като слънцето, какво ще бъде вашето понятие за света? Представете си тази земя. Колко големи щяха да бъдат планетите в сравнение с нашата? Направете сега изчисления. Колко големи щяха да бъдат? Тогава щяхте ли да имате един живот, подобен на сегашния на земята? Не. Защото обемът на едно тяло, неговият диаметър

разрешава. Всичките хора имат едно отношение към радиуса на земята. Някой иска да изучава човешкия характер. Най-първо, трябва да изчислиш каква част твоята височина съставя от земния диаметър. Аз по някой път казвам – този палец трябва да бъде по-надолу, за да бъде човек по-морален. Ако теглите един диагонал от тази част на ръката с долната част, този диагонал изразява моралната страна на човека. Колкото този диагонал е по-голям, толкоз моралният стабилитет на човека е по-устойчив. Един стремеж има. Когато природата е създала човешката ръка, тя е създала един разумен план. То не е произволно.

Казваме, че човек се развивал по закона на еволюцията, но по закона на еволюцията има определени закони, по които се определя какво е отношението на пръстите: витлообразни, вретенообразни или плоскообразни, или възлести ръце. Зависи. Онези хора, на които стомахът е хубаво развит, пръстите в основата са хубаво развити. Когато благоутробието преобладава, и пръстите в основата преобладават. Когато стомахът е слаб, тогава и пръстите са слаби. Има съответствие. Или когато физическият свят има надмощие. Сега не искам да кажа, че физическият свят има надмощие. Това не е лошо ни най-малко, защото между физическия свят, света на чувствата и света на мисълта съществува едно съотношение. На първо място са човешката глава, човешките дробове, на трето – човешкият стомах и после идат другите части – ръцете, краката. Ръцете и краката се развиват в съобразно съотношение, което е между главата и белите дробове.

В бъдеще, когато се възпитават децата, трябва да се започне с възпитанието на главата, след това – възпитанието на дробовете и възпитанието на стомаха. Най-първо, ще възпиташ ума си, нервната енергия. Ти ще се научиш да мислиш. Не тъй, както факирите мислят. Има и други начини на мислене. В Европа са употребили тези методи на индусите, но те нямат приложение за

бялата раса. Методите не съответстват. Не съответстват по единствената причина, че когато техните учени хора са дали тия методи, човечеството е слизало. По закона на инволюцията са тия методи. Понеже човешката раса е слизала до дъното, до най-гъстата материя, ние сме взели един ход еволюционен и ония инволюционни методи нямат място. Тия инволюционни начини са несъвместими. Нашите минали вярвания, нашите минали схващания за Бога не важат. Ние трябва да имаме за Бога друго схващане. При закона на инволюцията постоянно са се смалявали, от нас са вземали нещо, ние сме давали, давали. Когато казват – трябва да даваш, то е законът на инволюцията, трябва да дадеш нещо, за да се освободиш. Сега се качваме нагоре и ние сме започнали да придобиваме нематериални неща.

По възможност сега човек трябва да има най-възвишени мисли, най-хубави мисли, които може да занимават твоя ум, най-възвишени и благородни чувства, които да занимават твоето сърце, и най-добрите постъпки. Казваш – „Това е несъвместимо". Не, съвместимо е. Само при такава мисъл може да се развива нормално твоят мозък, само така може да се развият тези тъкани, по които може да се предават. Не е така лесна таз работа, както някои мислят. Физически сивото вещество е зърнесто, а бялото – там влизат всевъзможни нишки, които са в състава на човешкия мозък. Има специфични нишки за всевъзможни родове енергия, които влизат в състава на новата мисъл. Ако ние развалим хубавите нишки, по които божествената енергия може да дойде... Например любовта на Бога не може да дойде по обикновени нерви. Трябва да има специфични нишки, специфични нерви, да приемем в нас енергията, да опитаме Божествената любов. Не всеки може да опита Божествената любов. Ти искаш да обичаш ближния си. Ако у тебе тия нерви не са развити, или тия центрове, не може да имаш никаква обич. Или за архитектура, или за инженерство – всякога има специфични нишки. Всеки не може да бъде

архитект, инженер. И музикантите имат специфични нишки. И жената има специфични нишки, женски нишки, които я правят жена. Но жената може да се превърне на мъж – има доста такива случаи, много жени са станали мъже – има такива случаи в медицината. Жени мъже да са станали и мъже жени да са станали – възможно е и у тях да има превръщане. Превръщане на един вид в друг. Това не е противоречие, то е една от дълбоките тайни в живота.

Ти може да превърнеш една своя мисъл. Ти имаш една страст, то е една анормална форма, която може да са проявявали три-четири поколения; в четвъртото поколение тази форма трябва да се прояви. Дядо ти и баба ти създали анормална форма. Ти вървиш по тази линия, в тебе има едно неестествено желание. По закона на внушението тази форма иде. Вие ще кажете: „Защо този закон е такъв?“. Този закон има две страни: ако дядо ти мислеше добре преди три поколения, добротата ще бъде естествена за тебе, ти ще направиш туй добро. Но ако в дядо ти имало едно престъпно желание, ти ще постъпиш лошо от него, ти ще станеш израз на това влияние. Следователно, като говорим за хората, ние разбираме тясното единство, което съществува. Животът на цялото човечество е живот на индивида и животът на всеки индивид е живот на цялото човечество.

Следователно така трябва да се постави законът на възпитанието. Не някой да каже, че ние може да живеем както искаме. Не, онези, които не разбират, така може да мислят, а онези, които разбират – другояче трябва да мислят. Някой казва: „Какво може да направя аз в света?“. Аз не съм дошъл да направя нещо в света. Аз съм дошъл да видя това, което природата е направила. Аз съм странник, пътешественик, за да видя какво природата е направила, да вляза в нейните лаборатории, да я срещна, да се разговорим, да ми разправи. Или казано на религиозен език, да видя какво Бог е направил, да видя законите, по които той е работил. Той е мислил не година, не две.

Знаете какво казват индусите. Господ е мислил единица с петнадесет нули, преди да направи света – толкоз години той е мислил, докато измисли как да направи сегашната Вселена. После, когато ликвидира със света, пак толкоз ще мисли. Ще имате тогава друго число с петнадесет нули.

Сега как ще разберете вие идеята за Бога? Бог е толкова силен, че като направил едно издишване, и създал целия свят. И сега, като поеме въздуха, ще бъде едно число от шестнадесет цифри. Значи той само веднъж издиша и поема въздух. Кое друго същество може да направи това дишане? Сега, ако един адепт може да задържи въздуха двадесет минути, се счита, че чудеса може да направи. Ако вие бихте могли да направите това, вие се считате един човек, който всичко може да направи. Но без да изгубите вашето съзнание!

Та сега религиозните хора имат много повърхностна идея за онзи свят. И безверниците имат много повърхностно разбиране за сегашния живот. Те казват: „Да ги изчистим, да ги избием всички тези!“. Та кога не са ги избивали? Толкоз хиляди ярки, агънца, говеда, всичко това се избива в света. Може да изчислите – това са милиарди. Пък и милиони хора се избиват във войните и досега светът още не се е оправил. Това е неразбиране. Сегашните християнски народи живеят с атавистичните идеи. Че ако можем да употребим новите идеи на правдата, ние ще имаме една култура. Сега идат в света един род жени, те ще се народят. Аз ви давам според моите изчисления, то ще бъде след 2100-ната година. След 2100-тната година, които дойдат от вас, ще проверите един закон, той е следният. Аз не искам никой да вярва. След 2100-тната година може да ме опровергаете. За да ме опровергаете след 2100-тната година, ако не зная, но аз не слагам нито едно на сто изключение. Ние сме имали досега изключения. Ще дойдат мъже и жени, които ще сложат една култура на земята, ще наложат на поколението да не воюва. Те са мъже и жени, които – в

деветнайсета глава на Откровението е казано, че ангелът, който слязъл, вързал дявола с една голяма верига, да не изкушава хората – тия мъже и жени използват такива кораби въжета, че ще държат дявола да не изкушава хората. И тогава в бъдещата култура ще се позволяват само две деца, не много деца както сега, едно мъжко и едно женско. След като родят двете деца, бащата и майката ще бъдат свободни. Майката ще вземе мъжкото дете, бащата – женското, единият ще отиде на единия край на земята, другият – на другия край и ще си пишат любовни писма. Вас ви се вижда странно. Мене ми се вижда още по-странно сегашното съвместно живеене на мъжа и жената. Че защо днес се карат? Според мене това е едно забавление. Но аз виждам причината. Нито мъжа осъждам, нито жената осъждам. При какви големи несгоди живеем. Казвам: как така в една стая – четири метра на дължина и толкова на широчина, живеят всичките, пак са гениални!

Тогава всички поддържат въпроса, че трябва да вярваме в Бога. Трябва да се положи една основа. Нека умните хора, бащата, майката вървят напред – не както сега, някой рече да излезе и ние туряме спирачка. Та сегашната култура един англичанин я изразява по следния начин. Той представя една голяма планина – по-голяма от Витоша, с един висок връх, някакъв идеал е поставен на върха. Всеки иска да се качи горе. Като рече някой да поеме нагоре, да се качи, друг го тегли. Седят и всички се теглят. Никой никому не позволява да се качи на върха. Сега ние имаме само един идеал за Бога. Както двама българи седят на една маса в хотел „Македония“, и разрешават един социален въпрос. Това било преди петнадесет години, разискват и гледат – един селянин се напъва и не може да дигне товара. Те го гледат и продължават да разискват по въпроса. Един господин, който не разрешавал този въпрос, отива и дига товара и помага на селянина и си заминава. Ние всички разрешаваме разни въпроси и не искаме да помогнем. Казваме: „Да имаме пари“. Отде ще

дойдат тези пари? Да имаме лозе. Отде ще дойде това лозе? Да има плодородие, да работим. Но не е само да работиш. Може да работиш и да няма плодородие.

Та казвам: има други фактори. Ние не сме единствените фактори. Ние, хората, сме последните фактори. Това трябва да съзнаем. Колкото по-скоро съзнаем, по-добре. Вие казвате: „Ние трябва да станем господари в природата, да я преобразим". И сега Господ тъй ни е оставил да преобразим природата. Детето може да се качи на гърба на майка си и да остави то да ѝ заповядва. Турците казват: „И да видиш, не вярвай!". Вие виждали ли сте какво нещо е природата? Тя е една майка. Аз не съм виждал по-красива, по-сериозна и по-мощна жена от природата. Да съберете всичките философи, които имате на земята от осем хиляди години, не може да направят единия пръст на природата. А те искат да ѝ станат господари. Тя ги взема с двата си пръста, изважда ги. Някой голям философ дойде, изтегли го от тялото и го разхожда, казва: „Синко, ти искаш да ми заповядваш нещо. Какво ще кажеш?". Втори път дойде друг философ, извади го като сом, пече го на пиростия.

Сега аз няма да ви представям приблизително една форма, която е достъпна за вашия ум. Един философ, с когото вие сте дошли в съприкосновение, всички вие участвате, че имате известен подтик. Но, най-първо, трябва да имате нещо, на което вие да разчитате. Вие не вярвате в нещо, за което нямате понятие. Да имате нещо във вас, на което да вярвате. На кое вярвате? Или на вашата глава, на нещо видимо трябва да разчитате, или на вашето сърце, или на вашия стомах – едно от трите. Казвате: „Аз трябва да вярвам!". Представител на Бога е нашата глава, нашият мозък с всичките центрове. Жилището на нашата душа е нашето сърце и нашият стомах. Следователно той живее в най-долното жилище. По главата ти ще познаеш какво е отношението на Бога към тебе. Ако твоята глава не е оформена, Бог няма правилно отношение към тебе и какво ти мислиш.

Ако ти имаш едно чело като на папагал и мислиш, че ще разрешиш един философски въпрос, ти трябва да измениш челото на този папагал. Има известни безсмъртни форми. Виждали ли сте едно правилно чело? После добрият човек има свои мерки. Аз не искам да дам своята мярка. Като измеря лицето на човека, аз зная какви трябва да бъдат отношенията на ушите спрямо лицето, какво трябва да бъде отношението на носа спрямо лицето, отношението на устата. За мене в дадения случай важно е челото; важни са ушите; важен е носът; важна е устата; важни са очите. Това са единствените неща, на които ти може да разчиташ. Това е капиталът.

Ако ти имаш един извратен нос, ако ти имаш едни извратени уши, ако ти имаш една извратена уста, от твоята работа ти нищо не очаквай. Ако твоето ухо е извратено, носът е правилен, очите правилни, ти имаш вече възможност да поправиш една погрешка. Аз мога да ви покажа някои примери от вас. Има хора благородни в постъпките си, дипломати. Неприятна ти е някаква постъпка. Някой казва: „Аз съм малко недодялан". И ухото му е такова. Не искам да покажа де е. Той е недоволен, но има нещо благородно в постъпката. Навсякъде в постъпките ние сме срещали изключение. В благородните постъпки ние виждаме добре формирано ухо, добре формирано чело, добре формиран нос, добре формирана уста. Който обича истината, виждаме очите добре оформени. В това вярвам. Аз вярвам в очите на човека; аз вярвам в челото на човека; аз вярвам в носа на човека; аз вярвам в ушите на човека; аз вярвам в брадата на човека. Или казано другояче, аз вярвам в главата на човека, вярвам в неговите дробове, вярвам в неговия стомах и след това вярвам в неговите ръце, в неговите крака. В какво вярваш? В това вярвам. Най-първо в какво вярвам? Като срещна един човек, може да вярвам в неговата глава; може да вярвам в неговите уши; може да вярвам в неговите очи; може да вярвам в неговия нос; може да вярвам в неговата уста; може да вярвам в неговата брада. Моите

отношения са нормални и неговите отношения към мене са нормални. Не може да има недоразумения между мене и него, не може да има никакво неразбиране. И ви казвам, същият закон е и за дъщерята и сина.

Един син и баща не се спогаждат. Виждам какво е ухото на бащата и сина. Ухото на бащата е правилно, но на сина не е правилно. Гледам къде е погрешката. Тогава казвам на майката: „Тази погрешка само ти можеш да я изправиш". – „Как?" – „Ти ще обичаш мъжа си и чрез него това качество ще мине у тебе." Тъй върви. Бащата не може да предаде направо на сина си. Вие се лъжете тогава, ако мислите така. Един учител не може да влияе направо на децата. Един учител, който е възпитател, при възпитанието вие не разбирате метода. Учителят трябва, най-напред, да има благоволението на бащата и майката и тогава може да влияе на детето. Той никога не може да повлияе на сина, ако няма благоволението на бащата и майката. Той трябва да има отношение с бащата. Както сега мислят, че лесно може да се повлияе човек, то е временно. То е временно отклонение. Ти влияеш, аз вземам влиянието в обширен смисъл. Може да има във вас едно растене. Влияние аз разбирам, ако вашият син има едно неестествено поведение, влиянието на учителя ще внесе един импулс, един нов елемент, в този ученик ще се зароди желание да учи, ще се развият неговите умствени дарби, умствените способности ще се пробудят. Родителите ще бъдат благодарни, ще кажат: „Нашият син е доста способен, учи се добре, има и похвалата на учителя и на учениците". Това разбирам влияние. Бих желал такова влияние да има и върху мен. Ако те срещне един човек, и целия ден имаш радостно разположение, то е влияние. Ако срещнеш някой, и целия ден се усещаш крайно неразположен, какво влияние е това!

Та при сегашните условия се изисква влиянието не на страха. Методът на страха е минал. Соломон е казал: „Начало на мъдростта е страх Господен". Прав е Соломон, това беше по закона на инволюцията. Сега ще внесем

другото правило: „Начало на мъдростта е любовта“. Следователно методът на Соломон е внесъл страха. И Мойсей е казал – „Трябва да имате страх от Господа!“. Христос взема любовта. И именно, ако искате вие да се повлияете, непременно трябва да имате нещо в себе си, което да обичате. Пазете се само от едно правило: да мислите лошо за хората – може да ви дойде една лоша мисъл – защото, каквото мислите за хората, ще се върне към вас. Аз имам една статистика, не искам да я изнасям, за да не вземете лоши образи, да не вземете отрицателната страна. В света има един обратен закон. Той е закон на благословение. Всяко добро, което извършите, всяка една добра мисъл, след като обиколи целия свят, тя ще се върне към вас със своите придобивки. И всяка една лоша мисъл, след като обиколи целия свят, пак ще се върне при вас. Та мислите, които пущате в света – една добра и една лоша мисъл, пак ще се върнат при вас.

Та казвам: ние сега оставяме света да работи, както знае. Ние сегашния свят го оставяме, не може да му помогнем по никой начин. Невъзможно е да му помогнем, не може да го изправим. Този свят си върви, тъй както е тръгнал. Той трябва да завърши по същия начин. Обаче бъдещето зависи от нас сега. Онова положение, което трябва да вземете в бъдеще, зависи вече от вас. Или да ви обясня мисълта си. Щом се качите на един параход, не знаете какъв е той. Че как? Той ще потъне, но при потъването, ако може да се качите на една лодка, то ще бъде спасение и ще благодарищ, че си излязъл на брега. Но втори път, като се качвате на един параход, ще изберете най-здравия, очите ви ще бъдат по-отворени. Тогава вие ще имате онази опитност на онзи, който имал една маймуна и казвал, че неговата маймуна никой не може да я излъже. Хващат се на бас. Отива онзи при маймуната, хваща я, засилва я и обира всичко, онзи бил банкер. Връща се банкерът, всичко обрано.

Чрез горчивата опитност природата ще ни застави най-после да дойдем до истинско разбиране. То седи в любовта. Любов към Бога, не онзи Господ, когото са

създали религиозните хора, но онзи Господ, на когото духът живее в нас. Има специфични дни в годината, когато Духът Божи действа във всяко живо същество. Има дни, когато Божественото Начало действа. Ако остане сега за нас да търсим Господа, да го намерим някъде, съвсем физически облик дават на Бога. Бог е онова начало на живота, което изпълва всичко. Няма място, което той да не изпълва. Духът е носител на този живот. Бог е на всяко място. Където живеем добре, там е Бог. Когато хората не живеят добре, той е далече. Нашето мислене е, че не може да живеем добре. Всеки човек може да живее добре. От нас зависи щастието. „Двама или трима, ако се съгласите и попросите от Бога в мое име, каквото поискате, ще ви бъде дадено".

Най-първо, вие трябва да преодолеете себе си. Мислите – вашето тяло ще се изложи, после мислите за вашата душа. Тогава проучвайте закона, който съществува в света. Когато се проповядва на един червей, че той ще остави тялото си, какво разбира този червей. Той ще остави нещо. Този червей не е умрял, виждаш го като пеперуда нашарена. Някой път на крилата на пеперудата има около четиридесет цвята. Един английски естественик казва, че това е работа на ангелите. Само много разумни същества може да турят толкова нюанси в толкова малко място. Този червей имал ли е тия нюанси? Вие, след като напуснете тялото, вие сте червей. Ще напуснете тялото и после ще вземете друго тяло, ще се яви съвсем друга форма. Пак глава ще имате. Духът има отлична глава, ръце, крака, стомах, и стомах има. Има неща, които ги няма, черва няма. Червата завземат последно място в една душа, която е заминала за другия свят.

Духовният свят се отличава по това, че е крайно хигиенично място. Там няма почти никакви излишъци. Там, когато ядеш, малко храна ще ядеш и всичката храна се употребява намясто, никакъв излишък не остава. Тъй щото такова място за нечистотии няма. После миялници няма. Паницата, в която е яла една душа, остава така чиста, както преди яденето. Никакви нечистотии

няма. Говоря ви на ваш език. На мене ако не вярвате, като влезете в другия свят, като проверите, пишете ми по едно писмо. Аз не съм от тези, които вярват. За мене оня свят е област възвишена. Аз считам живота за единство. За мене онзи живот е както животът на хората и животът на мравите. Една мравя, за да дойде до човека, тя ще мине една фаза. Този свят за нея е горе. И мравите живеят в онзи свят, но нямат органи да разберат този свят, както човек го разбира. Тъй щото вие като влезете в онзи свят, земята не е още изменена. Не искам да покажа, да говоря. Диаметърът на Земята не е 12 хиляди километра, по-голям е диаметърът на Земята. Какво ще направите, колко физически изменения ще направите на известна материя, която функционира у нас? Ние не сме направили тия изменения на Земята. Земята е малко по-обемиста, отколкото ние я схващаме. Нито един от вас не може да я схване така. Вие нямате ясна представа за нея. Къде е онзи агент, който може да вижда цялата Земя: и Америка, и Европа, и Азия, и Африка едновременно? Какво ще бъде твоето съзнание всичко това да виждаш. Ако ти може да виждаш всичките планини на Земята, то е онзи свят. Като влезеш в онзи свят, ти ще виждаш друга Земя, тази ще изчезне и ще остане друга, по-голяма.

Ние влизаме в една област, дето нещата потъмняват. Аз не искам да останат работите потъмнели. Има работи, които не могат да се обяснят. Има работи, които могат да се обяснят, и които в дадения случай могат да ни бъдат полезни. Ние сме в състояние да отдалечим от себе си всяко нещастие, да отдалечим всяка болест, всяка сиромашия, да отдалечим от себе си всичките несъгласия, които съществуват между нас. Ако бихме се възлюбили едни други, ние сме в състояние да продължим човешкия живот. Може да направите опит. Нека хиляди души да пожелаят за едного да живее по-дълго време и той ще живее. Но ако хиляди души мислят за един човек да си замине, този човек не може да издър-

жи тяхната мисъл. Аз съм правил наблюдения. Някой старец не го искат вкъщи, казват: „Този старец няма ли да си замине!“. След една-две години минавам покрай същото село, казвам: „Де е старецът?“. „Замина си за онзи свят.“ Минавам покрай друго село, гледам един старец хилав, но казват: „Да живее този дядо!“. Минавам след години, въздигнал се този човек. Да умре – и той умира. Да живее – и той живее.

Та ние със своите мисли засилваме своя живот. Адам живя 900 години. Сега казваме – ако ние живеем още един живот, къде ще му иде краят. По-добре да живеем дълъг живот. Но какво от това, ако живеем сто и двайсет години и нищо не разбираме. Някой живял сто и двайсет години, оженил се три пъти, жена му умряла, децата му умрели, търговец бил – фалирал, написал една книга – не се чете. Човек трябва да опита съществени работи. Ако аз дойда на Земята, и в бъдеще ако съм в туй положение, бих желал да добия тази сила, че от Земята да ида до Месечината. Да направя една разходка. Месечината е богата със злато, скъпоценни камъни, богатство има там. И като се върна, да донеса всичкото богатство от Месечината. Как мислите, ако донеса 500-600 милиона английски лири, такава разходка има ли смисъл? Ако придобия знание, и стана господар на пространството, като господар ще зная, ще измервам със своите уреди какъв е студът, каква е топлината, какви са електрическите и магнетическите процеси, какви промени стават. Като се върна, ще зная. После ще се яви амбицията у мене да отида до Слънцето. Оттам ще донеса свещения огън, с който може да запалвам елементите на Земята, ще донеса и жизнения еликсир, за който са работили в старите времена векове. Защото този еликсир може да се вземе само от Слънцето. Каквото и да казват, аз другояче зная. Този еликсир не се намира на Земята. През година има специфични дни, има специфични часове, когато Слънцето пада под известен ъгъл върху растенията и ако можете да го вземете и да го турите в едно шишенце, ще добиете вечния живот.

Вие искате да ви кажа тия дни и часове. И цялата земя да ми дадете няма да ви кажа. Има какво да се учи.

Казвате: „Побеля ми главата“. Побеляла ти е главата от невежество. „Там – казва Христос – който има на земята първото място, ще вземе последното място.“ Онзи, който е на първото място, учи се от него. На първо място е природата, ти си на последното място, учи се от нея. Понеже, като дойде Господ, ще ти каже: „Тук знание трябва да имаш“. Сега аз искам да ви кажа само възможностите. Сега не искам да ви хваля. Аз като ви гледам от моето гледище, ако бихте ме послушали, не зная – може да направите по един опит – не зная колко души могат да ме послушат. Ето какво разбирам под послушание. Може да ви дам един метод и като дам метода, ще кажете: „Дали този човек не иска нас да ни направи някой долап?“. Вие сега сте в долап. Какъв по-голям долап ще ви направя, вие сега сте натясно. Вие сега боледувате, разочаровате се. Аз от вас не искам да вземам обещание. Аз ще взема обещание от вас за един ден, за една седмица, за една година. Това, което е вярно за един ден, е вярно за една седмица, вярно е за един месец, вярно е за една година. Никога не може да се предаде една истина, ако ти се съмняваш. Не може да предадеш някаква истина без любов. Ако не обичаш някого, ти нищо не може да предадеш. Аз, ако съм на вашето положение, е същото. Ако ти обичаш някого, и той те обича и той ти предаде една лъжа, може да направи голяма пакост. И другото е вярно: ако той те обича, и ти го обичаш, и той ти предаде една истина, той непременно ще ти предаде едно качество, едно знание, което по друг начин не може да познаеш. Това не е нещо, което може да научиш от книгите. Книгите ще ти помогнат. Има неща, които непосредствено се предават в слънчевите лъчи.

Та казвам: знание ни трябва, трябва да знаете какво може да излезе от вас. Да кажем, някоя сестра е млада и тя казва: „Остаряхме вече“. Вие се готвите вече за погребение. Аз харесвам тук една стара сестра. Горката, като се

обезсърчила, иде при мене, приготвила си няколко хиляди за погребение. Тя казва така: „Покажи ми едно място, аз не искам да ме погребват". Тя си приготвила пари, как да я погребат. Казва: „Не искам да ме погребват". Казвам: тя е дошла до правата мисъл. Няма какво да я погребват. Тя сама трябва да се погребе. Свети Илия кой го погреба? Ако ти вярваш в Бога, няма нужда да те погребват, но ако не вярваш, трябва да те погребат, десет попа да те опяват. Ако вярваш в Бога, нито един поп не трябва. Ако вярваш в Бога, ако имаш любов, нито един поп не трябва, нито погребална каляска ти трябва. За тебе ще дойде една каляска отгоре и ти ще идеш с чест и слава там, отдето си дошъл.

Сега не искам да ви доказвам нищо. Ако река да ви доказвам, ще ви докажа една лъжа. Всички неща, които се доказват, са лъжливи. Нещо, което може да се опита, то е нещо на опит. Може да кажем на човека това, което сега може да стане. Аз ви казвам, за когото и да е, може да направим един опит. Абсолютно не трябва да има никакво съмнение във вашия ум. После трябва да имате един светъл ум, безстрашни трябва да бъдете. Човек, който влезе да изучава природата, божественото в света, той трябва да бъде крайно смел, абсолютно никакъв страх да няма. Ако имате най-малкия страх, вие ще пометнете като жена. Никаква идея не може да се роди в човешкия ум, дето има страх.

Трябва да има любов, за да се задържи човешката мисъл. Трябва да вярваш в истината. Защото, ако в другите не вярваш, в себе си трябва да вярваш. Ако не вярваш в себе си, в кого ще вярваш? Трябва да обичаш своето вярване. Така вярваше дядо ти. Той имаше причина. Той имаше нещо обективно. В кого вярваше дядо ти? Трябва да имаш вяра в нещо. Тук имахме един наш брат, една стара българка му дала една формула за един цяр против живеница. Като намаже наоколо с този цяр, всичко се отделя и го изкоренява, извади го без операция, без нож. Като направи няколко опита, той замина за другия свят,

не можа да даде формулата, отиде черът. Таман мислеше как да приложи, мислеше да прави опити – факт е – но искаше да знае как става, отиде в другия свят да прави опити, да види как става. Питам тази стара българка, откъде го научила. Някоя друга баба ѝ го е казала, така от поколение на поколение. Някой учен човек предал тази формула. Ние някой път проучваме тези работи, изгубваме формулите. Някой път изгубваме любовта. Любовта, която може да дойде, е всесилна. Любовта носи едно свойство, тя не отеготява човека, тя не внася ревност, не внася смут. Има ли нещо, което внася ревност, то не е любов. Ревността не върви с любовта. Любовта всякога носи живот, носи светлина, носи свобода в себе си и пълно освобождение и безсмъртие. Казвам – тази е любовта, с която трябва да се свържете.

Най-първо, когато ти обичаш някого, то се познава по това, че отдалече още като го видиш, тебе ти е приятно. После, като се върнеш в дома си – пак. Това аз наричам това начало на любовта. Не като го срещнете, но само като го зърнеш, тебе ти е приятно. Че душата на човека не е в тялото. Във всеки човек – в къщата, в тялото, живее едно същество, което е красиво. Разумно същество живее в човека. Някой път то е затворено, някой път е отлично. Аз съм питал, виждали ли сте човешката душа. Аз съм я виждал. Няма по-красиво нещо от човешката душа! На земята аз не съм виждал. То е един ангел, който е затворен в колиба, който е затворен в затвор.

Та казвам: вярвайте в онова, което е вложено във вас. Не се заблуждавайте с външни неща. Вярвайте в това, което е дълбоко във вас. Има нещо, което не харесвате, то е друг въпрос. Но има нещо, на което вие ще разчитате. От това ние ще видим още по-хубаво. След човешката душа идат ангелите, след ангелите идат други същества, то са степени. Като видиш човешката душа, виждаш един ангел. Ангелът няма да бъде крилат. Ти, като видиш един ангел, ще си съставиш едно понятие,

какво нещо е интелигентност, разумност. Като видиш човешката душа, ще си съставиш понятие, какво нещо е благородство. Като видиш Бога, ще видиш какво нещо е величието, силата. Ще кажеш: „Щастлив съм, че живея в свят, дето съществува един Бог. Щастлив съм, че живея в такъв свят, дето има разумни същества. Щастлив съм, че живея в свят, дето има такава благородна душа".

„Благословен Господ, Бог наш"

Тайна молитва

5 февруари 1933 г., София, Изгрев

И проводи ги

„И проводи ги да проповядват Царството Божие.“ Евангелие на Лука, 9-а глава

„Добрата молитва“

„Ще се развеселя“

Девета глава от Евангелието на Лука

„Духът Божи“

„И проводи ги да проповядват Царството Божие.“ Няма по-приятна работа от тази, да проповядваш Царството Божие. Царството Божие е подобно на земните царства. Когато се говори за царство, ние подразбираме това, което не е. Царството Божие не е благото на един човек, нито на едно семейство, нито на един народ, нито даже на цялото човечество. Нека се разберем – Царството Божие е едно положение за всички, разбирам за всички събудени души или взето в проста форма, за всички събудени души, в които има едно събудено съзнание в четири отношения. Сега няма да се спирам да обяснявам отношенията. Съзнание в четири отношения разбирам това, което разрешава всички въпроси. Или да взема това в научен смисъл. Квадрат, който не може да стане кръг, не може да бъде равен на кръга; или кръг, който не може да стане квадрат – не може да бъде равен на квадрата. Сега искат да изчислят квадратурата на кръга. Теоретически много мъчно се разрешава този въпрос, той е неразрешим, но практически се разрешава. Ако искате, някога мога да ви покажа как се разрешава практически този въпрос. При това знание, което имате, аз не говоря на прости хора. Понеже не сте прости хора, аз говоря и на вас като на хора, които имат знания. Понеже вие сте от високо произхождение, вие имате дълга и много интересна история на земята. Тъй щото всинца сте от една знатна фамилия. Че някои от вас сте закъсали, то е друг въпрос,

то е нещо временно, то е относително нещо, както един пътник или някой богаташ, или някой здрав човек може да закъсат с пътя. Това нищо не значи, то е временно отношение. Онова същинското отношение си остава отношение.

Сега ще изясня мисълта си с пример. Един английски лорд тръгнал с дъщеря си и с един от слугите си да посети Австралия, но по пътя корабът им претърпял корабокрушение и едва успял да се спаси на един остров. Този човек, лорд в Англия, тук не знаел какво да прави, но благодарение на слугата си, който носел в джоба си няколко житни зрънца, и който знаел да обработва земята, те могли да прекарат на този остров цели десет години. Слугата посял житото и то дало своя плод, като същевременно учил господаря си и неговата дъщеря как да го обработват. Значи той бил господар, а господарят и господарката му – слуги. Те прекарали там много добре цели десет години. Един ден минава покрай този остров един параход и ги взема. Тогава лордът си е пак лорд в Англия, а слугата си е пак слуга. Тъй щото според случая някой път слугата става господар, а някой път лордът става слуга. Това са временни отношения. При дадени отношения ти можеш да бъдеш господар, а при дадени отношения можеш да бъдеш слуга. Ти не считай, че да бъдеш господар е нещо съществено, нито пък да бъдеш слуга е нещо съществено. Това са временни отношения. В разумния живот обаче съществуват едни положителни отношения. Това са само отношения на битието. За да имаш такива, с когото и да е, или ти трябва да му бъдеш брат, или той трябва да ти бъде брат – едно от двете.

Сега ние говорим за Царството Божие, понеже всички имате желание за това, да запазите сегашното си положение, което имате. Ако останеш със сегашните си разбирания за живота, за природата, за Вселената, ние нямаме още зрели разбирания, зрели възрения. Вземете например европейската литература и я четете. Ще видите колко всевъзможни разбирания имат те. Не че

възгледите и мислите на тия писатели са криви. Не, според мене, от мое гледище, всички те са прави, но относително прави. Ако някой ми говори, че на земята се случват дни, когато слънцето не грее, вярно е това. Ако друг ми говори, че на земята слънцето постоянно грее, никога не залязва и това е право. Ако един ми говори, че на земята има дни, когато всичко замръзва, това е вярно, но и когато друг ми говори, че има дни на земята, когато всичко се стопля, и това е вярно. Кой за каквото ми говори, вярно е, но относително вярно, при дадени условия. Относително всичко е вярно, но то не е един даден, установен, абсолютен ред, че така трябва да бъде. Един става богат, когато друг осиромашава. Един осиромашава, когато положението на мнозина се подобрява. Трябва един богаташ да осиромашее, за да се подобри положението на други. Та нима мислите, че ако държавата вземе няколко милиона килограма жито от един богаташ, той ще осиромашее. Ако това жито се раздаде на бедните, тяхното положение ще се подобри. Мислите ли, че положението на бедните ще бъде по-добро, ако житото седи в хамбарите на богатите. И можете ли да кажете след това, че има ред. Ред има и в това, живите хора да живеят. Кое е по-хубаво: живите хора да живеят на земята или житото да седи в мъртвите хамбари?

Дошло е време живото жито да влезе в живи хамбари, а не живото жито да седи в мъртви хамбари. Всичкото престъпление на земята седи в това, че живото жито седи в мъртви хамбари. Следователно онзи, който дойде да научи хората, живото жито да седи в живи хамбари, той ще бъде един умен човек – благодетел на човечеството. Не че той ще оправи света. Не мислете, че ще дойде един човек да оправи света. Това никога не може да бъде. Защото, ако то може да бъде, какво ни препятства сега да дойдат онези, които могат да оправят света. Това не може да бъде. В историята на човечеството няма нито един пример досега, да се е явил един човек да оправи света. Поне в аналите на човешката история – от

най-далечното минало и досега, нямаме такъв пример. Не само на земята, но и на другите светове. Но хайде да не говоря за другите светове, да говоря само за земята. Другото е най-отвлечена философия и ако говоря за нея, това ще бъде малко не намясто.

Един учен плъх започнал да говори на другите плъхове как хората се хранят, как живеят, как си градят къщи, но другият плъх му казал: „Не ни говори за неща, от които ние не се ползваме, но ни говори как да градим нашите дупки – това е важно за нас. Ти не ни говори за хората, за техните капани, за техните котки и кучета, ние знаем това". Когато аз говоря за плъховете, разбирам, когато ние говорим за природата, без да я разбираме, ние мязаме на плъховете, но когато разбираме природата, ние мязаме на разумните хора. Защото всички живи същества, както и животните, при някои случаи са много умни – имат добри, хубави прояви, но при някои случаи те са много глупави. Например някога вие можете да научите една котка на различни фокуси, можете да я научите да върши каквото искате, даже може на два крака като човек да носи на табла кафе, но пуснеш ли ѝ една мишка и таблата ще хвръкне, и всичко ще хвръкне. Тя не е наделяла на своя инстинкт към мишката. Мишката за нея е много по-важна, отколкото кафето с таблата. Тя казва: „Ти с кафето можеш да почакаш, но тази мишка сега я хванах, тя не чака". Вие ще кажете: „Какво от това!".

Казвам: когато вие пропускате една истина, и се занимавате с мишките, вие мязате на тази котка. Когато ти носиш една табла – твоето щастие – и на пътя ти излезе една мишка, вие мязате на тази котка. Ти искаш да хвърлиш щастието си, истинското твое щастие – таблата, а търсиш фалшивото – мишката. Според вас щастливият случай е мишката, която излиза на пътя ти, и ти захвърляш таблата, за да уловиш мишка, но какво ще ти донесе една мишка! Ако една мишка може да ти донесе някакво щастие, тогава всички котки би трябвало да бъдат щастливи. Питам: има ли една

котка щастлива? Какво означава това? Че с удавените мишки нищо не се различава. Мишките толкова много се размножават, че в по-големите градове на културните страни, като Англия – в Лондон, като в Германия, като във Франция, хората се замислили какво да правят с тези мишки.

Проводени били да проповядват Царството Божие. Сега хората искат да проповядват някому, било да му кажат една истина. Господ изпратил един ангел да им проповядва. Това било след създаването на света. Тогава Бог изпратил този ангел на земята между хората, да види какво правят, и да им проповядва малко. Той говорил на този, на онзи, но всички му говорили все за слънцето. Всички му казвали: „Виж колко хубаво е слънцето. Колко дървета, цветя и треви са израсли – все благодарение на слънцето". Той ги учил, че Господ направил това, направил онова, но те все за слънцето му говорели, като че не го чували какво той им проповядва. Като се върнал при Господ, ангелът казал: „Господи, всички ми говорят все за слънцето, за този голям аристократ – тъй го нарекъл той – каквото и да им кажа, те все към слънцето поглеждат и за него говорят. Защо направи това слънце?". Как мислите, какво било лицето на Господа при този въпрос от страна на ангела. Този ангел трябвало да се радва на слънцето, защото, ако слънцето не изгряваше, той не можеше да проповядва. Благодарение на неговата светлина той имаше случай да проповядва на хората. Ако слънцето не беше, тези хора нямаше да съществуват на земята. А този ангел със своето разбиране нарече слънцето голям аристократ. Та сега и нашите съвременни разбирания са такива. Ние казваме: „Защо Господ създаде слънцето?". За да живееш. „Ами защо не го тури от запад да изгрява?" Питам, ако слънцето изгряваше от запад, какво щеше да допринесе с това. „От другаде не можеше ли?" Отдето искате може да изгрява, но какво от това.

Тази философия на хората можем да я изясним със следния пример. Едно време Настрадин Ходжа си напра-

вил една пещ с устата на изток. Явява се един и му казва: „Не е хубаво, както си я направил“. „Как трябваше да я направя?“ „Устата трябваше да бъде към юг.“ „Добре.“ Той я оправя, прави устата на юг. Явява се друг, казва му: „Добър е хлябът, но няма вкус. Ти трябва да туриш устата на пещта към запад“. Слага устата ѝ на запад. Дохожда друг и му казва: „Хлябът е вкусен, но остава суров, ти трябва да туриш устата на пещта към север“. И това направил Настрадин Ходжа. Най-после мисли какво да направи – да задоволи всичките мнения. Той решил да направи една голяма кола с четири колела, на която сложил пещта, та кой накъдето му каже, на тази страна я обръщал. Та и вие направете си пещта на четири колелета, та кой каквото ви каже, да го задоволите. Някой ти казва: „Ти трябва да имаш установени убеждения“. Не, аз не обичам установените пещи, но обичам установените убеждения на Настрадин-Ходжовите колела, защото, когато времето се развали, тази пещ може да се постави и под сайваната. Иначе трябва да ѝ се прави цял покрив.

Та казвам: Царството Божие е най-великото, с което човек може и трябва да се занимава. За науката и живота, които ние сега търсим, има условия само при Царството Божие. Питам: защо ти е богатство при един неуреден живот? Защо ми е богатство, ако аз съм един хилав човек? Ако за това богатство могат да ме претрепят, защо ми е? Ако съм при един неуреден живот, защо ми е това знание? Знанието е пособие за нашето развитие, но ако при този неуреден живот то не може да се използва, защо ми е това знание? И ако при сегашните условия на живот знанието, което ни се придава, ни допринася много повече страдания, отколкото работа, защо ни е? Мнозина, като свършат образованието си, като придобият някакво знание, мислят, че са се изменили, като че имат по-голямо достойнство. А това знание не може да им служи при страдания и мъчнотии. Защо им е това знание! Това е едно заблуждение. Ако вземете един учен човек, който е свършил университет, и един прост

и ги претеглите, каква разлика ще намерите между тях. Ти, който си станал учен човек, ни най-малко не си се изменил – останал си пак същия човек. Има някаква промяна, но тази промяна е същата, както, когато една материя кристализира. Всяка материя, която пропуска слънчевите лъчи, е полезна, понеже е кристалообразна. А онази материя, която е тъмна, и не може да пропуска слънчевата светлина, тя не е толкова ценна.

Кое е онова, което дава ценност на диаманта? Неговата кристализация и неговата твърдост. При това, както учените хора, така и хората изобщо, не знаят защо се е явил диамантът. Той е единствената мярка. Ако ти в ума си нямаш понятие за диаманта, за неговото вътрешно значение, ти не си го разбрал. Диамантът не е мъртво тяло, както мнозина го мислят. Той е живо тяло – представя една разумност кристализирана, с четири отношения в света. Диамантът е толкова чувствителен, че ако се носи от един разбойник или от един престъпник, който е убил няколко хиляди хора, той изгубва блясъка си. При това, ако този човек е много голям престъпник, диамантът ще избухне и ще си замине. Той не иска да седи в един престъпник. Има един пример – някъде в Африка, където един диамант сам се запалил, и изгорял, избухнал сам по себе си.

Ако ние имаме тази идея на диаманта, какви трябва да бъдат нашите мисли? Те трябва да бъдат като диаманта – кристални и твърди. Това е вече мисъл! Ти можеш да носиш в себе си диамант като емблема. Ти трябва като него да бъдеш твърд и чист по характер. Във време на мъчнотии и страдания ти трябва да бъдеш твърд като диаманта! Ако пък искаш да бъдеш чист, трябва да бъдеш чист пак като диаманта. Ако ти бъдеш чист като диаманта, и отправиш своята мисъл към небето, веднага небето ще те послуша. Каквото пожелаеш, ще ти бъде. Ако нямаш качествата на диаманта, каквото кажеш, няма да стане. Вие погледнете диаманта и кажете, че това е въглен, който

се е кристализирал. Не, това е външната страна на диаманта. Ако ти съдиш за човека по неговите дрехи какво е той, ти много ще се излъжеш. Той може всеки ден да мени костюмите и цветовете, но това не е човекът. Това е неговият вкус, това е неговият временен израз.

Но по какво се отличава човекът? Аз да ви кажа по какво се отличава човекът. Преди да е съществувал човекът на земята, земята е била неустроена и пуста, но след като човек се е явил на земята, тя е станала устроена: и планини, и долини, и морета – всичко това е станало, след като е дошъл човешкият дух на земята. Земята дължи красотата си на човешкия дух. Какво ще кажете на това? Ще кажете, че Бог е направил това. Да, едно от най-великите дела на Бога е това – човекът на земята. Следователно външният облик на земята е израз на човешкия дух. Какво нещо е земята? За онзи, който разбира, тя е израз на божествения дух. За онзи, който не разбира, ще има много тълкувания. Тези тълкувания ще бъдат такива, каквито онзи ангел е дал за слънцето: че е един аристократ, който изгрява и залязва, и всички хора говорят все за него.

Не трябва ли да се говори за слънцето? Ако всичко онова, което ние търсим в нашите мисли и в нашите постъпки, всичко това зависи от слънчевата светлина, не трябва ли да се говори за слънцето. Аз считам, че светлината на слънцето присъства всеки момент в битието – нашето битие, и ни управлява и никога никому не е казало слънцето, че трябва да му се кланяш и да го обожаваш. Ако понякога ние се кланяме на слънцето, то не е виновно, то е наше разбиране. Кога то е изпратило един проповедник, който да ви проповядва, че трябва да му се кланяте? Къде са тия правила? Слънцето има две големи светила. Кои са тия светила в човека? Двете очи на човека са двете светила на слънцето. Едното око е равно на месечината, а другото око е равно на слънцето. Двете очи на човека по интензивност не са еднакви. Едното око на човека е всякога по-силно, то вижда по-добре. Много

пъти вие мислите, че виждате еднакво и с двете очи. Не, едното око вижда по-надалече, а другото по-наблизо, но и двете се уравновесяват и изглежда, че виждат еднакво. Ако Господ не беше създал слънцето и месечината, досега човек щеше да бъде сляп.

Най-първо, Бог създаде слънцето, направи един опит и тогава човек имаше само едно око. После пък създаде луната. Затова човешките очи обичат слънцето и луната, понеже са двете образци на слънцето и на луната. Който разбира мистическия език, това е така. Казват, че някои обожавали слънцето. Питам: трябва ли да обожава човек окото си? Ти трябва да се радваш, че имаш очи да виждаш това, което природата и Бог е създал. Ако на някой религиозен човек не споменеш нещо за Бога, той се докача. Ако някой човек е барон, и ти се обърнеш към него и не споменеш името му – да го наречеш господин барон, той се докача също.

Добре, но когато се произнася Божието име, ние трябва да чувстваме една вътрешна любов. Мнозина произнасят името Божие като нещо най-обикновено. Когато ще произнесеш Божието име, ти трябва да се спреш в себе си, да си помислиш малко – то е свещено име. Трябва ли да седиш високомерно и с пренебрежение към това същество, което е създало всичко в света, което първо те е залюбило, и е приложило любовта си в целия свят? Ако се намери такъв един човек, аз бих казал, че в моите очи той седи в положението на животно. И животните обаче имат страх от човека. Няма по-силно око в света от окото на човека. Ако ти гледаш право в очите тигър или вълк, или змия, те ще се страхуват и ще отстъпят. Отдалечиш ли се малко от тях, те вече не се страхуват. В Африка има негри, които са правили такива опити. Ако срещне някой лъв, той знае, че е изложен на явна смърт. Затова негърът започва да гледа лъва право в очите, без да трепне окото му, после му тропне с крак и така лъвът отстъпва. Щом се обърне, и веднага лъвът скача отгоре му. Каква смелост се изисква от човека, за

да излезе насреща на този лъв! Негърът знае, че като се приближи при лъва, и го гледа втренчено известно време, лъвът ще отстъпи. Той не може да издържи погледа на човека.

Сега вие казвате: „Какво иска да ни каже Учителят с това?“. Ще ви кажа какво искам да ви кажа. Представете си, че имате насреща си една мъчнотия. Тя е лъвът, който иде насреща ти. Ти ще го заплюеш и ще го гледаш право в очите. Той ще отстъпи. Ако се обърнеш, и започнеш да бягаш, тя с един скок само ще те повали на земята. Няма случай, когато някой човек, който е бягал от мъчнотията, да не е бил повален от нея. Нямало е случай, когато, ако човек я гледа право в очите – без страх, тя да не е отстъпила. Казвате: „Колко време трябва да се гледа в очите?“. Безразлично е колко часа: може час, два, три и ако този лъв може да издържи един час на твоя поглед, това е много. Повече от един час той не може да издържи.

Сега аз ви навеждам към основните закони в света – да ги познавате и да ги изучавате. Ние сме пратени за една велика работа в природата. Тепърва трябва да изучаваме за какво сме родени. Питали реките за какво са родени. Те отговорили: „Да течем и да поливаме градините“. Питали вятъра за какво е роден. И той казал: „Роден съм да проветрявам жилищата на хората“. „Ами прахът, който носиш?“. „Той е нещо съвсем случайно. Той е като неканен гост.“ Попитали растенията защо са създадени. Те казали: „Да даваме плод и да храним хората“. Попитали най-после и човека защо е създаден. Той казал: „Аз не зная, тепърва трябва да изучавам това нещо“. И досега те все го учат. И досега цели трактати се пишат защо е създаден светът, защо е създаден човекът. Това богословите всеки ден изучават. Ако и на вас сега зададат въпроса, защо е създаден човекът, какво ще отговорите? Човекът е създаден да люби – нищо повече! Този е отговорът на този въпрос. Ако ти любиш, всичко можеш да направиш. Ако не любиш, нищо не можеш да направиш. Това аз разбирам под думата любов. Сега не ми

говорете за онази каша на любовта, която прави хората нещастни. Говорете за онази любов, която всичко върши, която всичко прави. Не говорете за онази любов, в която се раждат престъпленията, страданията, несретите в живота. Говорете за онази любов, която ражда безсмъртието, свободата, която ражда светлите мисли, светлите чувства и мощната сила на човешкия дух. Това аз разбирам – човек е роден да люби, нищо повече. И блажени са, казва, които любят.

Пратил ви е Господ да проповядвате Царството Божие, да проявите своята любов. И след като се върнали, казали: „Господи, действително всички се подчиняват на твоята любов. Всички духове отстъпват пред нея". Христос им казал: „Не се радвайте, че духовете ви се подчиняват, но радвайте се, че име носите в света, радвайте се, че носите името на любовта. Радвайте се, че имената ви са написани на небето!". Тъй че вие можете да се радвате, че имате името на любовта. А сега какво правят писателите? Те поставят любовта на разискване и казват: „Има ли любов в света, или не?". Има ли любов, или това било една илюзия на младите? Младите умират под илюзиите на любовта и старите умират под илюзиите на любовта. Старият умира, понеже почва да вярва, че няма кой да го обича. Младият умира, понеже вярва, че няма кого да обича. Младият човек, който може да обича, когото срещне – без разлика – той не умира. И старият, който вярва, че мнозина го обичат, и той не умира. Те казват сега – младите трябва да вярват, че могат да обичат; старите трябва да вярват, че могат да бъдат обичани. Това е най-важното. Между тия два полюса е веруюто. Според мене вярата седи в следното.

Ти не можеш да вярваш в един човек, който не те обича. Не е достатъчно да се каже на един човек, че трябва да има вяра. Всякога можете да имате вяра в един човек, който ви обича. Онзи, който не ме обича, каква вяра мога да имам в него. Каква вяра мога да имам в един

вълк, в един лъв, в един тигър или в една кобра. Вяра мога да имам в един разумен човек или в един добър човек, в един светия, в един гений, в един ангел, който отива да служи, който има слънце, което изгрява. Досега слънцето още не е излъгало света с изгряването си. То изгрява точно навреме и залязва навреме. Как да не му вярваме при това положение. Казвате: „Защо да му вярваме?". Защото никога не лъже.

Казвам: сега, като се говори за новото учение, ние не трябва да мислим, че то ще ни спаси, но важно е, че не трябва да възстановяваме старото учение в себе си, а да възстановим онова божествено положение на нещата, което е поставено вътре в нас. У нас се борят две състояния: едното състояние е на временно ограничение, а другото състояние е на свободата. Ти искаш някога да се проявиш като човек, но казваш – „Не му е времето сега". Сега ще ви приведа един пример от древността за един служител на Бога. Този жрец, както служил в черква с одеждите си, видял, че една вдовица паднала, както се молила. Той веднага сваля одеждите си и отива да ѝ помогне. Той напуснал службата си и казал: „Богомолците могат да почакат малко". Аз не разбирам нещата по буква. Под бедната, болна вдовица аз не разбирам непременно една такава болна жена, но разбирам онази велика добродетел, която е в твоята душа. И когато тази добродетел падне, ти трябва да напуснеш своята служба и да отидеш да помогнеш на тази добродетел – да я повдигнеш. Като изпълним тази работа, ще се върнем пак да служим на Бога. Сегашните жреци, и десет вдовици да паднат, те няма да напуснат службата си, ще кажат: „Службата си не напущаме!". Ако пред някого от сегашните жреци падне една бедна, болна вдовица, той ще каже: „Има кой да се грижи за нея, има благотворителност".

Сега аз не искам да ви налагам един закон, но казвам, че във всяка една душа съществува един божествен план, едно съзнание, да знаеш в кой момент да слезеш от амвона

си. Ти трябва да знаеш кога да слезеш от своята кола или кога да излезеш вън от църквата, или кога да напуснеш яденето си, за да изпълниш едно велико дело. И след като се върнеш, да продължиш работата си, като че нищо не е било. И след това, като изпълниш службата си, ще усетиш, че тя е приета. Ако не постъпите така, можете да се молите, колкото искате, но нито молитвата ви, нито службата ви ще бъдат приети. От хиляди години са изпратени до Бога толкова прошения и знаете ли какво е намислил Господ с тях? Той е намислил да направи от тях една нова земя и да постави хората да живеят между тези свои желания, изказани в прошенията. Аз искам да свържа отвлеченните неща с временните. Казвате: „Да прекараме временния живот, както и да е, че няма повече какво да му мислим". Не е така. Само глупавият човек прекарва един временен живот, а разумният човек прекарва един живот на щастие. Всеки един момент носи щастие в неговия живот. Всеки момент от неговия живот носи любов и ако ти доловиш този момент, ще бъдеш щастлив човек. В този момент се крие твоята сила. Ако ти не доловиш този момент, твоят живот ще се обезсили.

Казвам: нашата сила зависи от това, доколко нашето съзнание може да влезе във връзка с всички души, които живеят по лицето на земята. Не е достатъчно само да имате ясна представа за това, но да можете на далечно разстояние да се разговаряте, да влезете във връзка с тях, да работите заедно. На земята ти се разговаряш с майка си, баща си и най-много с още около стотина души роднини и мислиш, че си някой голям човек. Даже някой виден човек едва ли има около стотина души познати. И при това неговото познанство е привидно само. Да се познаваш с тия хора, аз разбирам съзнанието ти да е всякога будно за тях, да ги държиш постоянно в ума си. А какво ще бъде положението ви, ако можете да държите в ума си тия хиляди души. И при това да се считаш щастлив. Ако някой човек може да държи в ума си цялото чове-

чеството, и при това положение да се счита щастлив, ето човека. Ако ние в нашите мисли и чувства можем да изпълним великия Божи закон, ние ще можем да изменим лицето на земята. Ние седим и чакаме като онази проста млада мома, която се накичи и чака цял ден, дано дойде отнякъде някой момък да я направи щастлива. Аз не зная дали има някой по-глупав човек от тази проста мома. Бог, който ни е създал, и който ни люби, не може да ни направи щастливи, че ще дойде някой млад момък или някоя млада мома да ни направи щастливи! Аз вярвам, че младият момък по-скоро ще ви направи нещастни, отколкото щастливи. Та ние, хората на земята, сме нещастни. Ние се заблуждаваме, като мислим, че имаме щастие.

Сега да ви представя каква идея седи в моя ум. Аз бих ви я представил, но няма да ме разберете. Аз ще се опитам да ви я представя конкретно, да ме разберете какво имам предвид. Представете си, че аз седя в един салон като този, но много задушен, иде ми да се задуша, да ми припадне. При това представете си, че този салон е свързан с още десет такива салона, също така задушни. Мислите ли, че ако мина във втория или третия, в тия салони ще ми стане по-леко. Не, по-тежко ще ми стане. За да се облекча от това положение, аз трябва да изляза вън от тези салони, на чист въздух. Колкото по-скоро изляза от тия салони и затворя вратата зад себе си, толкова по-добре за мене. Та от всичките наши възрения, били те религиозни или научни, ние трябва да излезем навън. Всички тия теории са много хубави, но ние трябва да излезем вън от тях, да се проветрим за малко и после пак да влезем. Аз не казвам, че не трябва да влезем в този салон, но за дадения случай ти трябва да излезеш от него, да спасиш живота си. Иначе ще бъдеш изложен на явна смърт.

Разправяше ми един англичанин за индусите от европейска Индия, когато са имали едно въстание. Та англичаните успели да ги затворят в едно тясно здание с едно

малко прозорче и всички тичали към това прозорче да дишат въздух, но повечето от тях се задушили. Такова е нашето състояние и с много от нашите възгледи. Въздух трябва, възгледи широки трябват, истината трябва, за да се отворят широки прозорци. Светъл ум трябва, благородно сърце трябва и силна воля трябва. При съвременните разбирания хората само умират.

И прати ги да проповядват Царството Божие. Най-великото нещо, което човек може да постигне, е съзнанието в четири отношения. Царството Божие, това е външната страна на човека. Има ли Царството Божие, има човек; няма ли Царството Божие, няма и човек. Има ли Царството Божие, има свобода, има любов, има мъдрост, има истина; няма ли Царството Божие, няма тия неща – това е робство. Няма ли Царството Божие, това е страдание, това е пъкълът, това е адът, това са всички нещастия. Казвате: „Защо ни е Царството Божие?“. Че то е онзи свещен трепет. За мене човекът не седи в това, което той вярва. Човекът може да бъде вярващ, може да бъде и невярващ. За мене е важно онзи човек, който може широко да отвори прозорците, да влиза в тях повече светлина. Това е Царството Божие. За мене този човек е Царството Божие. За мене онзи човек, който ходи да помага на бедните, на страдащите, е човек, който отваря широко прозорците, а дали вярва, или не, това е друг въпрос. Този човек има едно верую, но от скромност не го изказва. Той казва: „Аз имам едно верую, но не вярвам в бъдещия живот“. И прав е човекът.

Какво се разбира под думите бъдещ живот? Под думите бъдещ живот се разбира утрешният ден. Бъдещият живот е всякога един щастлив живот, а настоящият живот е онзи, който има условия да стане щастлив. Всеки живот, дето има нещастия, той е минал живот. Сега всички вие живеете в миналото, затова сте нещастни. Де е щастливият живот? В живота на съмнението, който живеете, дали има друг живот, или не, какво ще стане с нас като умрем и т.н. – в този живот

няма никакво щастие. Какво ще стане с вас? Червеи ще ви ядат. Казвам, всичко може да стане с мене, но не вярвам в това, червеи да ме ядат. Най-първо, аз не съм нещо материално, което могат червеите да го ядат. След като ме изядат червеите, и аз ще ги изям. Какво ще стане тогава? Като ме изядат всички червеи, аз ще ги хвана, ще стана техен господар, ще ги организирам, ще си направя едно тяло, с което ще се явявам между хората, и като старите алхимици ще се преродя в един малък момък. Ако не бяха ме яли червеите, аз не бих се преродил. Тогава за мене е щастие да ме ядат червеи. Който не разбира това, той ще каже: „Не искам червеи да ме ядат". Не, там е лошото, че тези хора имат само един червей, те нямат много червеи. Тъй щото не казвайте, че червеят ми не умира, а кажете, че червеите ми не умират. Червеят не умира, а се разплодява. Червеят избира един тунеядец – човешкият организъм – и той ще го поддържа, докато дойдат много червеи да го изядат. Аз ще ги преорганизирам и ще кажа: „Братко, аз ще се подмладя". После те се събират на едно място, направят едно тяло, той им става господар и те казват: „Много добър е нашият господар". Тъй тълкувам тия неща. Аз за себе си ги зная как седят, но за вас няма защо да доказвам.

Казвате: „Страшно учение е това". Да, страшно е, ако не знаеш, но ако знаеш, няма по-красиво учение от това. Страшно нещо е, когато дървата горят отдолу под котела, но красиво е, когато знаеш, че в котела се вари нещо, което можеш да ядеш. Следователно не онова, което гори отдолу, но онова, което се вари в котела, е важно. Страданията, които имаме, това е горенето, което става отдолу. Не какво гори отдолу, но какво ще излезе от това, което се вари в котела, то е важно, и затова заслужава страданията. Другояче казано, ако страданията отдолу ги няма, няма да дойде и вареното отгоре. Значи, ако страданията ги няма, няма да дойде красивото, хубавото в живота. Така аз тълкувам и на

себе си, казвам си: „Разбирай, не бъди толкова прост човек. Разбирай, че така седи въпросът!“. После си аргументирам. „Ама как така?“. Тъй трябва да мислиш, а дали е така, то е друг въпрос.

И тъй Царството Божие е най-великото нещо, което човек може да постави в душата си, за да се освободи от ограниченията на живота. Та всички противоречия могат да се махнат в името на любовта. Ако искате да добиете ново понятие за любовта, не трябва да мислите постарому. Вие казвате: „Имах едно време един приятел, който ме обичаше, но сега ме е забравил. Господ ме обичаше едно време, но сега и той ме забрави“. Престанете да мислите така: този ви обичал, онзи ви обичал, Господ ви обичал, но сега всички престанали да ви обичат, всички ви забравили. Ако всички са ме забравили, мислиш, че всичко е свършено с тебе. Не, не мисли, че Господ те е забравил, но ти си забравил Господа. Кажи в себе си така: „Господи, аз няма да те забравям, ще те обичам, както ти си ме обичал досега“. Това значи кавалерство. Ако имаш един приятел, който те е обичал през целия си живот, който е жертвал всичко за тебе, който никога не те е лъгал, не трябва ли и ти да бъдеш в същото положение като него и колкото него поне да го обичаш и да покажеш към него любовта си. Ако той те е вадил десет пъти от реката, и ако един ден падне в реката, не трябва ли и ти да го извадиш или ще кажеш: „Нека дойде някой друг да те извади“. Не, влез по същия начин като него във водата и го извади навън. Ти казваш: „Аз не мога да направя това“. Не, и ние можем да обичаме. Не казвайте, че е невъзможно да се обича човек. Казвам: най-лесното нещо е да обичаш, да любиш. Ако знаеш да любиш, разбира се, но ако не знаеш, то е друг въпрос. Според мен не зная дали човек трябва да се извинява с това, че не знае да обича. Ако животните знаят да обичат, колко повече човек трябва да обича и да разбира любовта.

Казвам тогава, ако земята е създадена за човека, човек е създаден за Бога. Източните мистици казват, че

хората внасят нов елемент в света. Човек представя едно същество на най-големите противоречия в света. Човек се отличава именно по това, че той представя най-големите противоречия, които могат да съществуват в света. Всички – и най-възвишените души, понякога не могат да разберат как е възможно Бог да обича хората, тия същества на най-големите противоречия. Те не знаят това същество на противоречие, каквото е човекът, Бог да се занимава с него. Защо и за какво, те не знаят. И ние даже мислим като тях. Някой казва: „Господ може да обича кого и да е, но като мене такъв голям грешник, невъзможно е да ме обича. Възможно ли е с мене да се занимава Господ". Тази е обща идея, тя е и на напреднали същества. Като те гледат, те казват: „С какво ли може този човек да привлече вниманието на Бога?".

Има един пример, в който се говори за един ангел, който гледал, че някое същество често ангажирало вниманието на Бога. Това същество било някъде на земята. Той се вслушвал често към Бога и си мислил – кой знае какво светило, колко красиво трябва да бъде това същество, което обръща вниманието на Бога. Един ден този ангел казал на Господа: „Господи, моля ти се, прати ме на земята да видя кое е онова същество, към което тъй често отправяш погледа и вниманието си". Господ го изпратил на земята и какво да види. Едно сбутано същество – човек, на което да не обърне никой внимание, седи пред едно капище и се моли на Бога. Той се чудил, чудил и нищо не разбрал. Върнал се той пак на небето със своето неразбиране. Има нещо в човека, което е отделно от неговата душа. И апостол Павел казва: „Сега виждам мрачкаво, но после ще виждам ясно". Като се намерите в положението на този ангел, ще кажете: „Има нещо в човека, заради което Бог го обича". Аз да ви кажа защо Господ обича тази душа. Тази душа, към която Бог често отправял погледа си, била езичник и носела греха на всички езичници. Той винаги се молил на Бога: „Господи, дай ми сила да понеса тези противоречия в живота, да понеса

греховете на своите братя". В неговото лице Бог видял една душа, която носи противоречията на всички души в живота. Външно той не е красив, но Господ вижда душата му, вижда всичко, което той носи. Върху страданията на тази душа почива щастието на всички негови събратя на земята. Всичко това е скрито от погледа на другите, но Бог вижда това, и затова често отправя погледа си към нея. Тя отправя погледа си нагоре и затова Бог ѝ помага.

Казвам: бъдете и вие такива герои, но пазете се от следното. Ще ви приведа един пример от американския живот. Един ден минавал прочутият генерал Вашингтон покрай един капрал, по нашему – взводен, който дава команда на около петнадесет души войници да дигнат една греда на раменете си, но тази греда била толкова тежка, че те едвам я носили. Вашингтон запитал взводния: „Ти защо не помогнеш на войниците си?". – „Ти не знаеш ли, че аз съм взводен, капрал. Как мога да помагам на войниците си?". Тогава генерал Вашингтон се навел под гредата, турил рамото си под нея и заедно с войниците пренесли гредата на определеното място. След това той подава картичката си на капрала. Капралът чете: „Генерал Вашингтон." Казвам: ако генералът може да си тури рамото под гредата, също така и взводният може да постъпи. И сега вие със знанието на взводния не искате да си турите рамото под гредата с войниците заедно, за да не се урони престижът ви. Гредата, това са мъчнотиите. Вие трябва да турите рамото си под тази греда, както генералът. Ти тури рамото си и продължавай пак да командваш.

Сега това е ново учение. Всички трябва да вземете участие в онова, което Бог гради. И Бог си е турил рамото. Казано е в Писанието: „Възложете товара си на Господа". Товарът, който имаме, понякога Господ го носи. Ние имаме понятие за Господа, че той не се интересува за нас. Не, жалкото е, че ние сме онзи взводен, онзи капрал, който не иска да помага на своите войници, не иска да тури рамото си под гредата. Значи срамота е аз да си туря рамото под тази греда. Такъв е вътрешният

смисъл. Често вие заемате такова положение в света, безразлично дали сте господари, или слуги, мъже или жени, деца, но светът, строят си върви. Светът се изменя по строго определени закони.

Един ден, като се върнете на земята, ще намерите света такъв, какъвто не сте очаквали. Като дойдете един ден на земята, ще се чудите, че няма да я познаете. Вие ще се чудите на онези велики промени, които са станали. Това ще бъде най-малко след 2100 години. Знаете ли какво ще има тогава на земята. Аз ще ви кажа с думите на апостол Павел: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което има да се случи с онези, които любят Господа!". Сега вие можете да питате: „Възможно ли е това?". Да, след 2100 години това е възможно да стане. Вие казвате: „Сега, сега!". Засега българската тарахана и българската попара.

Разправяше ми един брат, че Дунав тази година замръзнал. Казвам: между русенци и гюргевци имаше ли възможност за среща? Не, не се позволяваше среща, за да не се изнася валутата навън. Та сега и нашите граници навсякъде са затворени. Жените затворили границите си, мъжете затворили границите си, децата затворили границите си и всеки пази своята валута.

„И проводи ги да проповядват Царството Божие." Най-хубавото е да отворите своите граници и да почнете да проповядвате новото учение.

„Благословен Господ, Бог наш" (три пъти)

„Отче наш"

12 февруари 1933 г., София, Изгрев

Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ
том XXI

Графичен дизайн и корица
ПЕТЪР ДОБРЕВ

Редактор
МАРИНА ЛЮБЕНОВА

Предпечатна подготовка
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат 84/108/32
Печатни коли 31,5

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo.bratstvo@gmail.com
www.bialobratstvo.bg

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com